

**УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ
ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
Вінницька обласна універсальна наукова бібліотека
імені К. А. Тімірязєва**

**Серія: Scripta manent
Написане залишається**

СОНЦЕПОКЛОННИК

**ОБРАЗ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
В ХУДОЖНІХ І ХУДОЖНЬО-ДОКУМЕНТАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛАХ**

**Бібліографічний покажчик
1913–2014**

**Вінниця
2016**

УДК 016:821.161.2(477.44)

ББК 91.9:83

С 62

Сонцепоклонник : образ Михайла Коцюбинського в худож. і худож.-док. джерелах : бібліогр. покажч. 1913–2014 рр. / уклад. і вступ. ст. О. М. Куцевол ; відп. за вип. Н. І. Морозова ; Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва. – Вінниця, 2016. – 236 с. – (Серія «Scripta manent = Написане залишається»).

Бібліографічний покажчик укладено до 150-річчя від дня народження видатного українського письменника Михайла Коцюбинського, ювілей якого було внесено до Календаря пам'ятних дат ЮНЕСКО. Видання містить інформацію про художні твори літературної коцюбинськіани різних родів – лірики, ліро-епосу, епосу, драми, про художньо-документальні джерела – спогади про митця, його записні книжки, епістолярій; відображення образу Сонцепоклонника у фольклорі. Тут також подано перелік найважливіших бібліографічних покажчиків, опублікованих у попередні роки.

Джерела згруповано за систематичним принципом, а в межах рубрик – за алфавітом прізвищ авторів і назв творів. Видання має допоміжний апарат (покажчик імен та періодичних видань, де були опубліковані матеріали). Покажчик складається з 2467 записів, які мають наскрізну нумерацію.

У вступній статті зроблено ретроспективний огляд відображення постаті М. Коцюбинського у вітчизняній літературній біографіці й бібліографічній коцюбинськіани за сто років – від 1913 до 2015 рр. Подано рекомендації щодо використання матеріалів покажчика в контексті шкільного та університетського вивчення життєтворчості М. Коцюбинського, а також у культурно-освітній і бібліотечній роботі.

Видання розраховано на широке коло користувачів – літературознавців, викладачів філологічних спеціальностей ВНЗ, учителів-словесників, організаторів позакласної роботи, працівників бібліотечних та інформаційних служб, аспірантів, студентів гуманітарних вишів, учнів середніх загальноосвітніх закладів різного типу, усіх, хто любить українське слово й красне письмо.

Укладач – О. М. Куцевол, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри методики філологічних дисциплін і стилістики української мови Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Науковий редактор і відповідальна за випуск – Н. І. Морозова, директор Вінницької ОУНБ імені К. А. Тімірязєва.

Редагування бібліографії – О. І. Кізян, завідувач відділу наукової інформації та бібліографії Вінницької ОУНБ імені К. А. Тімірязєва.

УДК 016:821.161.2(477.44)

ББК 91.9:83

© Куцевол О. М., 2016

© Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва, 2016

З М І С Т

ПЕРЕДМОВА	4
«НАЙКРАЩИЙ ЮВЕЛІР В МАЙСТЕРНІ СЛОВА»	7
1. БІБЛІОГРАФІЯ ЛІТЕРАТУРНИХ ТА ЛІТЕРАТУРНО-ДОКУМЕНТАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ ПРО М. КОЦЮБИНСЬКОГО	28
1.1. ЛІРИЧНІ ТА ЛІРО-ЕПІЧНІ ТВОРИ	28
1.2. ЕПІЧНІ Й ДРАМАТИЧНІ ТВОРИ	51
1.3. МЕМУАРНІ МАТЕРІАЛИ Й ДОКУМЕНТАЛЬНІ ДЖЕРЕЛА	74
1.4. ЕПІСТОЛЯРНІ МАТЕРІАЛИ	153
1.4.1. ЛИСТИ М. КОЦЮБИНСЬКОГО	153
1.4.2. ЛИСТИ ДО М. КОЦЮБИНСЬКОГО ТА ЧЛЕНІВ ЙОГО РОДИНИ	174
1.4.3. ЛИСТИ, У ЯКИХ ЗГАДУЄТЬСЯ М. КОЦЮБИНСЬКИЙ	190
2. НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ	197
3. БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОКАЖЧИКИ	198
ДОПОМІЖНІ ПОКАЖЧИКИ	203
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	203
ПОКАЖЧИК ПЕРІОДИЧНИХ ТА ПРОДОВЖУВАНИХ ВИДАНЬ	220
РЕЗЮМЕ (англійською та російською мовами)	233

ПЕРЕДМОВА

17 вересня 2014 р. минуло 150 років від дня народження Михайла Коцюбинського (1864–1913), одного з найвидатніших українських письменників кінця XIX – початку XX століття. Швидкоплинний час усе настійливіше віддаляє нас від нього, стирає прикметні риси та неповторні деталі портрета цього талановитого митця й унікальної особистості. Чимало втрат в об'єктивному потрактуванні постаті Великого Сонцепоклонника сталося в період підрадянського літературознавства, коли його образ підганявся під дозволений тоді, ідеологічно вивіреним трафарет «письменника-революційного демократа», коли із загальнолітературного контексту вилучались документальні, мемуарні, епістолярні та художні відгуки про М. Коцюбинського, що належали діячам українського відродження, чії праці за умов панування тоталітарного режиму були заборонені чи замовчувані.

Однак попри ці прикрі втрати віримо в мудрість латинського прислів'я: *«Verba volant, scripta manent – Сказане слово зникає, написане залишається»*, тому вважаємо за необхідне зібрати всі науково й художньо вартісні надбання літературної коцюбинськiани й зафіксувати їх у спеціальному бібліографічному покажчику. Опрацювання такої джерельної бази є особливо сутнісним для сучасних дослідників, оскільки воно сприятиме осмисленню постаті письменника в повному обширі літератури non fiction – художньо-документальних матеріалів за останнє століття, поданих без ідеологічних купюр.

У сучасному літературному процесі всезростаючої популярності набуває *художньо-біографічна та художньо-документальна література – масив видань літературно-біографічного, мемуарного, епістолярного та документального характеру, де відображається творча постать митця*. Таку зацікавленість можна потрактувати як реакцію інтелектуального читацького загалу на затяжну ідеологічну заангажованість радянської літератури з її штучно робленими позитивними героями, збідненістю тематики й проблематики художніх творів, прямолінійністю висловлення авторської позиції. У читачів третього тисячоліття виникла необхідність пошуку відповіді на складні питання буття, що виразились у життєписах визначних особистостей, яких можна назвати обличчям нашої нації. Оскільки Михайло Коцюбинський належить до таких письменників-інтелігентів, майстерних художників слова, то сучасні читачі, намагаючись осмислити його світоглядні імперативи та моральні максими, шукатимуть відповіді на екзистенційні проблеми власного буття.

Завдання цього бібліографічного довідника – допомогти читачам, бібліотекарям, учителям і викладачам літератури, учням, студентам, аспірантам та широкому читацькому загалу у вивченні життя і творчості М. Коцюбин-

ського, в осмисленні його гуманістичного світогляду та індивідуально-творчого стилю у вимірах художньо-документальної та літературної біографіки.

Структура посібника складається з передмови, вступу, трьох розділів і чотирьох підрозділів. У **вступній статті** «Найкращий ювелір в майстерні слова» розкривається значущість вивчення такої своєрідної сторінки коцюбинськіани, як літературна біографіка – відтворення постаті Великого Сонцепоклонника в художній літературі та літературно-документальних джерелах. Зроблено ретроспективний огляд бібліографічної сторінки літературно-документальної та художньо-біографічної коцюбинськіани, схарактеризовано найважливіші бібліографічні видання, що побачили світ за останні 90 років, починаючи від прикнижкового покажчика, складеного й надрукованого академіком С. Єфремовим у першому в новітньому українському письменстві виданні творів М. Коцюбинського (1925), до бібліографічних видань, приурочених до його 150-річчя. Загалом у полі зору укладача було 47 видань, що містили бібліографічний матеріал.

Також у вступній статті накреслено вектори використання матеріалів цього покажчика літературознавцями, методистами, учителями та викладачами української літератури, організаторами позакласної роботи в середніх загальноосвітніх закладах різного типу та позааудиторній і науково-дослідній роботі студентів у вищій школі, бібліотекарями книгозбірень.

У **першому підрозділі першого розділу** подано перелік ліричних та ліро-епічних творів літературної коцюбинськіани, опублікованих у період від 1913 р. – від перших поетичних відгуків на смерть Сонцелюба до 2015 р. Тут 333 записи. У бібліографічному описі видань та анотаціях розкрито їх зміст (прізвища авторів, назви художніх творів, мемуарів, статей, адресати листів), є інформація про редакторів, перекладачів, укладачів.

У **другому підрозділі** зібрано відомості про епічні й драматичні твори літературної біографіки, тут міститься 367 бібліографічних описів. Серед них твори, головним героєм яких є М. Коцюбинський або члени його родини. Їх жанрова палітра достатньо різноманітна: це оповідання, новели, оповідки, есеї, повісті, кіноповість, роман тощо.

Третій підрозділ містить відомості про мемуарні матеріали та документальні джерела, де висвітлюється життя і творчість Сонцелюба. Серед описаних джерел два видання «Спогадів про Михайла Коцюбинського» (1962 і 1989), «Спогади і розповіді про М. М. Коцюбинського» (1965) доньки письменника І. М. Коцюбинської, а також журнальні та газетні публікації мемуарних відгуків його рідних, друзів, колег, сучасників. Загалом розділ нараховує 1196 позицій. До цієї частини покажчика віднесено також різні модифікації нарису (літературно-документальний, художньо-публіцистичний, художньо-біографічний, історичний, лі-

тературно-краєзнавчий, подорожній), що перебувають на межі художніх текстів, наукових студій та публіцистики.

Четвертий підрозділ презентує епістолярні матеріали, усього 499 позицій, пов'язаних із життям Великого Сонцепоклонника. Це насамперед листи самого митця до своїх адресатів (параграф 1.4.1), по-друге, це листи до М. Коцюбинського та членів його родини, зібрані в чотиритомовому виданні «Листи до Михайла Коцюбинського» (2002–2004) і численних статтях (параграф 1.4.2). У параграфі 1.4.3 подано відомості про листи відомих людей України та ближнього зарубіжжя, у яких згадується митець.

У **другому розділі** представлено бібліографічні описи народнопоетичних джерел, де згадується письменник-Сонцелюб. За жанрами це здебільшого твори народного епосу: оповідка, переказ, дума, літературний анекдот, літературна бувальщина, є також твори народної лірики – народний вірш та пісня.

У **третьому розділі** зібрано інформацію про бібліографічні покажчики літератури, пов'язаної з життям і творчістю М. Коцюбинського. Тут вміщено відомості про 47 джерел.

Література в розділах і підрозділах покажчика в основному розміщена за алфавітом авторів та назв творів. У ряді випадків ураховується рік їх видань. Бібліографія частково анотована. Короткі анотації подано там, де заголовок ясно не говорить, про що йдеться в цій праці, або коли потрібно розширити відомості про її зміст.

У посібнику вміщено два допоміжні покажчики. У першому – іменному – в алфавітній послідовності зібрано прізвища авторів, укладачів й осіб, які згадуються в бібліографічних записах. Другий – покажчик періодичних та продовжуваних видань, які були оглянуті укладачем цього видання. Майже весь матеріал перевірено «de visu» на основі фондів Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та Вінницької ОУНБ імені К. А. Тімірязєва.

Праця над підготовкою цього видання була можливою завдяки допомозі співробітників Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Вінницької ОУНБ імені К. А. Тімірязєва, Чернігівської ОУНБ імені В. Г. Короленка, бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського, а також Вінницького літературно-меморіального музею й Чернігівського літературно-меморіального музею-заповідника М. М. Коцюбинського. Упорядник покажчика висловлює всім їм щирі вдячність.

«НАЙКРАЩИЙ ЮВЕЛІР В МАЙСТЕРНІ СЛОВА»

Михайло Коцюбинський належить до числа найбільш відомих українців, чия творча активність досягла вершин на порубіжжі XIX–XX ст. Він увійшов у національну літературу як неперевершений чарівник прози, недарма поетеса Ніна Гнатюк дала йому наймення – «найкращий ювелір в майстерні слова». Талант митця особливо вияскравився в жанрі новели. Ім'я Сонцепоклонника стоїть в одній когорті з grosмайстрами світової та вітчизняної новелістики: Проспера Меріме, Гі де Мопассана, Едгара По, Антона Чехова, Артура Шніцлера, Стефана Цвейга, Сомерсета Моема, Ернеста Хемінгуея, Василя Стефаника, Ольги Кобилянської, Григора Тютюнника та ін. М. Коцюбинському вдалося викристалізувати власний неповторний *стиль імпресіоністичного психологізму* (термін професора Я. Поліщука), якому притаманна світоглядна, естетична й морально-етична відкритість героя, іскристість та соковитість метафор, тонка іронія, добре відшліфоване, стилістично вивірене письмо¹.

Незвичайний М. Коцюбинський і як особистість. Сучасний літературознавець Алла Діба так схарактеризувала його індивідуальність: «Дивовижною людиною був цей Коцюбинський». Слідуючи максимі В. фон Гумбольта: «кожна доля є матеріалом, на якому вчиться душа», вважаємо, що *життєвий досвід видатної особистості може бути цікавим і важливим як для різновекторного дослідження науковцями в соціологічному, історичному, психологічному чи філологічному аспектах, так і для осмислення окремими людьми, які вибудовують власні життєві стратегії, обирають свої світоглядні, моральні та естетичні орієнтири*. Тому життєпис М. Коцюбинського має значний інтерес як для літературознавців, так і для педагогів, викладачів української літератури як матеріал для виховання молодшої генерації українців третього тисячоліття.

Особливо цікавими для широкого читацького загалу є твори літературної біографіки, де постать митця подається через сприйняття його співбратів по перу – сучасників чи нащадків. Особливість художньо-біографічного жанру полягає в тому, що життя письменника відображено не у формі беземоційної академічної оповіді вченого-біографа, а людини, метою розповіді якої є розкриття неповторної особистості об'єкта зображення, його психології та людських рис, а не банальна констатація фактів і подій письменникового життя. Біографічне письмо представляє потужні евристичні можливості. Ученими доведено, що художня біографія здатна акумулювати в собі різноманітні типи дослідницьких практик та способів викладу й порівняння різноманітних теорій «наук про людину».

Ю. Ковалів у «Літературознавчій енциклопедії» дає таке визначення поняття «художня біографія»: «художній твір, в основу якого покладено зображення життя непересічної особистості з використанням біографічних фактів та вірогідної

¹ Поліщук, Я. І ката, і героя він любив... Михайло Коцюбинський : літ. портр. / Ярослав Поліщук. – Київ : Академія, 2010. – С. 297–298.

вигадки»¹. Це поняття обґрунтував А. Костенко в статті «На лінії зіткнення» й розвинула Г. Грегуль у кандидатській дисертації².

Як засвідчують дослідження біблійопсихологів, саме така щира й «олюднена» художня розповідь про видатні постаті, що стали персонажами творів літературної біографіки, користується особливою популярністю серед читачів порубіжжя перших декад ХХІ ст. Це можна пояснити тим, що саме зараз український загаль переймається пошуком своєї національної ідентичності, прагненням віднайти міцні моральні орієнтири й зразки видатних особистостей для вибудови свого майбутнього.

Та, на жаль, пересічний читач поки що не має надійної лоції в пошуках таких джерел літературної біографіки, оскільки в бібліографічних покажчиках письменницьких персоналій не завжди наявні рубрики про відображення їхньої життєтворчості в художній літературі. Рідкісними є персональні бібліографічні покажчики, де сконденсовано відомості про літературну біографіку конкретних митців. Немає такого спеціального покажчика і про М. Коцюбинського. Відтак наше видання є піонерським й актуальним як у бібліографічному, так і в літературознавчому аспектах.

Звернімося до ретроспекційного екскурсу в історію питання, що дасть уявлення про процес формування бібліографічного контенту літературної та літературно-документальної коцюбинськани. Ця проблема теж належить до недостатньо досліджених у коцюбинськознавстві: на сьогодні маємо лише спорадичні звернення бібліографів до неї, зокрема М. Мороза³ та Г. Слотюк⁴.

Перші відомості про відображення постаті Сонцепоклонника в художній літературі та художньо-документальних джерелах маємо в прикнижковій комплексній бібліографії митця, опублікованій в останньому томі **5-томового видання його творів**, що вийшов за редакцією С. Єфремова в 1925 р. Прикметно, що, окрім відомостей про хронологію публікації творів М. Коцюбинського та їх перекладів іноземними мовами з 1892 р. до 1925 р., тут є розділ «Література про М. Коцюбинського» [2440, с. 249–258], де представлено 158 позицій – праці літературознавців про його життя і творчість, а також спогади сучасників письмен-

¹ **Літературознавча** енциклопедія : у 2 т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів та ін. – Київ : Академія, 2007. – Т. 2. – С. 566. – (Енциклопедія ерудита).

² **Грегуль, Г. В.** Українська біографічна проза першої половини ХХ ст.: жанровий аспект : (за творами В. Петрова, С. Васильченка, О. Ільченка, Л. Смілянського) : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.01.01 / Галина Василівна Грегуль ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ, 2005. – 18 с.

³ **Мороз, М. О.** Коцюбинський у бібліографії / Мирослав Олександрович Мороз // М. Коцюбинський : матеріали ІІ наук. конф. пам'яті письменника : (до 100-річчя з дня народж.). – Вінниця : Вінниц. кн.-газ. вид-во, 1963. – С. 166–174.

⁴ **Слотюк, Г. М.** Бібліографія творів М. Коцюбинського І половини ХХ століття як важливе джерело вивчення життєвого і творчого шляху видатного письменника / Галина Слотюк // Сприйняття сучасниками творчості М. Коцюбинського : матеріали другої наук. конф. «Осінні читання» / редкол.: І. В. Френкель [та ін.]. – Вінниця, 2011. – С. 201–204.

ника, опубліковані окремими виданнями та в тогочасній періодиці («Літературно-науковий вісник», «Дзвін», «Маяк», «Світло», «Слово», «Сяйво», «Украинская жизнь», «Український сурмач», «Червоний шлях», «Промінь», «Наше минуле» та ін.). Серед художньо-документальних матеріалів – мемуарні відгуки С. Іткіна, М. Жука, М. Могілянського, О. Саліковського, М. Чернявського, Є. Чикаленка, некрологи, написані М. Грушевським та Панасом Мирним, нариси Г. Коваленка-Коломацького та ін. У покажчику подано й відомості про твори літературної біографіки – це вірші М. Жука «Пам'яті Коцюбинського», О. Кобця «На смерть М. М. Коцюбинського», Є. Маланюка «Пам'яті М. Коцюбинського», Олександра Олеса «Над могилою М. Коцюбинського», Р-ко Т. [Романенко Т.] «Пам'яті М. М. Коцюбинського», І. Стешенка «На перші роковини смерті М. Коцюбинського» [2440].

У розділі «Хронологічний покажчик творів М. Коцюбинського» [2440, с. 231–242] подано інформацію про публікацію епістолярію митця та фрагментів з його записних книжок. Тут маємо 7 бібліографічних записів, що засвідчує лише народження уваги коцюбинськознавців до цієї частини його творчої спадщини.

Ознайомлення з виданням дає підстави говорити про ретельне ставлення С. Єфремова до збирання та систематизації художньо-документальних джерел коцюбинськіани. Учений прагне якомога повніше відобразити в покажчику творчі стосунки М. Коцюбинського з колегами-письменниками й культурними діячами країни й зарубіжжя. Свою скрупульозність і сумлінність як бібліографа та історика української літератури С. Єфремов декларує в передмові до книги: «Я добре пам'ятаю найперший й основний закон бібліографічної роботи: нікому не вір, ні на які авторитети не покладайся, не забувай сам оглянути потрібне видання, ба, нарешті, і своїм власним очам не діймай віри й кожного разу при потребі вивір'яй оглянуте колись попереду» [2440, с. 19].

У *другому, 5-томовому виданні творів* Сонцепоклонника, що вийшло за редакцією С. Єфремова в 1929 р., також уміщено прикнижковий бібліографічний покажчик, у якому розширено рубрику «Література про М. Коцюбинського» вже до 230 позицій [2441, с. 318–328]. Порівняно з першим виданням додалося ще 72 твори, опубліковані в період після 1925 р. до 1929 р. переважно в українських часописах («Життя і революція», «Червоний шлях», «Україна», «Зоря», «Глобус», «Плужанин» та ін.). У жанровому аспекті домінують спогади й документальні нариси дослідників, які здебільшого особисто не знали М. Коцюбинського, а ґрунтували свої твори на документальних джерелах та мемуарних відгуках знайомих митця (Я. Брік, А. Лебідь, М. Любинський, А. Музичка, В. Чапля, Б. Шевелів та ін.). Аналіз матеріалів рубрики дає підстави говорити, що за чотири роки від виходу попереднього зібрання творів Сонцепоклонника – від 1925 до 1929 рр. – не було надруковано жодного ліричного та епічного твору про нього.

Перший окремий бібліографічний покажчик коцюбинськіани – *«Михайло Коцюбинський: бібліографія за 10 років (1917–1927)»* – з'явився в 1928 р. зав-

дяки співробітникам Одеської центральної наукової бібліотеки. Приурочений до 15-х роковин з дня смерті митця, він узагальнив інформацію про його творчий доробок і внесок у розвій національної літератури. Укладач видання аспірант О. М. Горецький та його науковий керівник й автор передмови професор К. О. Копержинський послуговувались у підготовці посібника раніше напрацьованими матеріалами С. Єфремова, а також доповнили їх систематизованими публікаціями, що «вийшли друком на початку 1928 року – до моменту видання цього покажчика» [2441, с. 5].

У книзі суттєва увага надається презентації художньо-документальних джерел. Зокрема розділ III «Листування» містить 17 позицій – це характеристика епістолярію Коцюбинського в дослідженнях О. Дорошкевича, С. Єфремова, М. Зерова та ін., що датуються 1918–1928 рр. [2441, с. 13–14]. У IV розділі «Розвідки, статті та матеріали до біографії» представлено 32 записи – публікації мемуарних відгуків про Сонцепоклонника його рідних, а саме Х. Коцюбинського, та знайомих – Максима Горького, І. Заїки, С. Козуба, Т. Слабченка, М. Чернявського, Є. Чикаленка та ін. [2441, с. 14–16]. Інформації про художню коцюбинськіану в цьому покажчику немає.

Популярність посібника засвідчує його перевидання через три роки – *«Михайло Коцюбинський: матеріали до бібліографії (1917–1929)»*. У новій, значно доповненій редакції 1931 р. обсяг покажчика збільшився майже вдвічі, а кожен з розділів містить набагато об'ємніший матеріал, наприклад, у рубриці «Листування» додалось 7 позицій [2441, с. 19–21]. Проте в покажчику так само відсутній розділ про твори літературної коцюбинськіани.

Пік активізації бібліографічних пошуків коцюбинськознавців припав на відзначення 75-річчя письменника: у 1939 р. побачило світ кілька видань, упорядкованих співробітниками Вінницької, Харківської та Чернігівської обласних бібліотек. На батьківщині митця, у Вінниці, *Штомпель* підготувала *«Пам'ятку про життя та творчість М. М. Коцюбинського»* (1939).

Співробітник Чернігівської обласної бібліотеки імені В. Г. Короленка, бібліограф *Федінченко* також уклав у 1939 р. покажчик *«М. М. Коцюбинський (1864–1913): бібліографічна пам'ятка»*. Аналіз структури посібника засвідчує, що в ньому є спеціальний розділ «Художня література про М. Коцюбинського» [2461, с. 15–16], де названо твори про Сонцелюба, опубліковані в 1938–1939 рр. Це 13 літературних джерел, з них 4 епічні твори (три – Л. Смілянського й один – М. Хазана) та 9 поезій.

Видання *«Михайло Коцюбинський (1864–1913): бібліографічний покажчик статей, рецензій і творів про М. М. Коцюбинського за період з I/I 1935 по I/VIII 1940 р.»*, підготоване в 1940 р. Д. Чеботарьовим і редаговане М. Фельдштейном, містить окремий розділ «Коцюбинський у художній літературі» [2467, с. 25–27], що налічує 26 бібліографічних записів. Це здебільшого твори, опубліковані до 75-літнього ювілею митця. З них лівова частка – вірші, а саме: по три

поезії М. Рильського й П. Тичини, дві – А. Малишка, по одній – П. Артеменка, Л. Бесова, С. Гордєєва, Д. Гофштейна, О. Левади, О. Рисі, Т. Одудька, В. Сосюри, В. Тарноградського. Шістьма позиціями представлена прозова коцюбинськіана: це есей М. Рильського «Цвіт яблуні» й чотири уривки з повісті та сама повість Л. Смілянського «Михайло Коцюбинський».

Художня документалістика в розділі подана вельми скромно – лише спогад Л. Грохи «Урок читання». Проте це дещо компенсується в частині «Біографічні матеріали» названого покажчика [2467, с. 7–12], де міститься інформація про мемуарні джерела коцюбинськіани, опубліковані в зазначений період, серед них – спогади рідних Сонцелюба: Ірини Коцюбинської, Катерини та Хоми Коцюбинських, колег і знайомих: Й. Дроздова, Я. Ланового, М. Стражеско, Ф. Стриги, І. Цітовича та ін. У цьому підрозділі подано чимало художньо-документальних нарисів, написаних на основі мемуарних та документальних джерел, це твори М. Кибальчич, Д. Косарика, Ю. Мартича, Д. Осипова, В. Чаговця та ін.

У розділі «Публікації» [2467, с. 29–31] маємо 14 записів про публікацію епістолярію письменника та один – про його записні книжки. Тут вибрано здебільшого відомості про листи Коцюбинського до митців і культурних діячів: М. Горького, В. Короленка, Н. Кобринської, П. Тичини, І. Гінцбурга, М. Йорданської, Г. Мачтета; подано описи публікацій листів до О. Аплаксіної.

Наступний бібліографічний покажчик – «*М. М. Коцюбинський*», складений Г. М. Гімельфарб, вийшов до 90-річчя митця в 1954 р. Тут є окремий розділ «Коцюбинський у художній літературі» [2428, с. 81–84], у якому переважають ліричні поезії, надруковані в 1940–1950-ті рр. Їх 23, що належать П. Тичині, М. Рильському, В. Сосюрі, М. Бажанові, Л. Дмитерку, А. Малишкові, Т. Масенкові, М. Шереметі, Я. Шутьку та О. Ющенку. Названо також 5 прозових творів про Сонцелюба: повість Л. Смілянського «Михайло Коцюбинський», опублікована в 1949 р. українською та в 1951 р. російською мовами; повість М. Хазана «Розвіяне марево: Подорож у Вихвостів» і дві малі епічні форми Ю. Яновського – нарис «По Україні» й етюд «Фантазія». Є в покажчику також розділ «Біографічні матеріали» [2428, с. 38–46], де поміщено 32 записи про листи М. Коцюбинського.

Прикметно, що в першому випуску *бібліографічного покажчика Г. М. Гімельфарб* [2427], який побачив світ у 1939 р. до 25-річного ювілею письменника, зовсім не було відомостей про твори літературної коцюбинськіани. Отже, бібліограф завважила важливість художньо-біографічних джерел в осмисленні постаті Сонцепоклонника.

Працівниками Вінницької обласної бібліотеки ім. К. А. Тімірязєва укладено посібник «*Михайло Михайлович Коцюбинський (1864-1913): бібліографічна пам'ятка до 90-річчя з дня народження*» (1954) [2447]. Слід зазначити, що він має більше культурно-просвітницький, а не бібліографічний характер, та все ж, окрім рекомендаційних матеріалів до святкування круглої письменницької дати, містить також рубрику «Література про М. М. Коцюбинського». Тут є бібліогра-

фічний список із 17 позицій, де подано переважно літературознавчі праці, проте присутні й художньо-документальні та художні твори: нарис М. Горького, два вірші А. Малишка «Поет (Пам'яті Коцюбинського)» й «Дума», нарис Н. Рибак «Світлий талант».

Ще один бібліографічний бум спостерігаємо в переддень 100-річчя Сонцепоклонника. У цей період вийшло кілька спеціальних покажчиків. Зокрема у Львові з'явилося видання *М. Л. Бутрина «Коцюбинський Михайло Михайлович (1864–1913): бібліографічний список літератури»*. Воно мало досить розлогу структуру – сім частин, серед яких розділ «М. Коцюбинський у художній літературі», де подано відомості про 2 твори літературної коцюбинськіани, опубліковані в 1950-ті рр., – вірш Г. Комісаренко та повість Л. Смілянського «Михайло Коцюбинський [2421, с. 16]. Виокремлено також підрозділ «Спогади про М. Коцюбинського», що містив 13 позицій [2421, с. 5–6]. Представлено книгу «Спогади про М. Коцюбинського» (1962), працю М. Рудницького «Письменники зблизька» (1959), окремі журнальні публікації Л. Віриної й М. Сенгалевич та вісім споминів про митця, опублікованих у четвертому збірнику «М. М. Коцюбинський», приуроченому до 25-річчя заснування Чернігівського музею письменника (1960). Це відгуки доньки письменника Ірини Михайлівни, його друзів і знайомих М. Микиші, М. Матвійчука, Д. Лукіяновича, О. Лисенка, О. Дорошенко-Бобир, М. Березняк-Чернявської, Т. Франка.

У розділі V «М. Коцюбинський і українські письменники» [2421, с. 5–6] також презентовано літературно-мемуарні матеріали: спогади І. Коцюбинської «Т. Г. Шевченко в родині М. Коцюбинського» (1961), літературно-документальні нариси Г. Завадської, М. Кибальчича, Н. Кремльової, В. Шовкопляс, що вийшли наприкінці 1950 – на початку 1960-х рр.

Чи не найсоліднішим у бібліографічному полі коцюбинськіани середини ХХ ст. був бібліографічний покажчик «*Михайло Коцюбинський*», укладений *Мирославом Олександровичем Морозом* у 1964 р. до 100-річного ювілею митця. Він має комплексний характер і містить інформацію про видання творів Сонцелюба й критичної літератури про нього в період з 1913 до 1963 рр., усього майже 2300 бібліографічних записів. Широко представлено відомості про епістолярій письменника (110 джерел) та листи до нього (40 позицій). Виокремлено також підрозділ «М. М. Коцюбинський у художній літературі» [2442, с. 234–240] з інформацією про поетичні (52 позиції) та прозові твори про митця (9 найменувань). Аналіз цього контенту літературної коцюбинськіани засвідчує, що тут здебільшого представлено ліричні відгуки сучасників на смерть свого колеги, це вірші М. Жука, П. Карманського, Олександра Олеся, Т. Романенка (Р-ко), І. Стешенка. Усі вони опубліковані в сумнопам'ятному 1913-му р., коли Великий Сонцепоклонник відійшов за життєву межу. У підрозділі названо поезії, які з'явилися у 1930-ті рр., переважно до 25-х роковин його смерті та 75-ї річниці від дня народження. Їх

автори – П. Артеменко, Л. Басов, М. Гофштейн (у перекладі М. Бажана), О. Левада, А. Малишко, Т. Масенко, В. Тарноградський, П. Тичина. Досить численним є перелік творів, опублікованих у 1940-1950-і рр., що належать П. Артеменкові, О. Волосюку, М. Галичу, К. Журбі, М. Ігнатенку, Г. Комісаренку, Т. Масенкові, О. Новицькому, І. Оліферовському, І. Цинковському, М. Шеремету, Я. Шутьку, О. Ющенку. Прикметно, що поетична коцюбинськіана 1960-х рр. представлена лише п'ятьма позиціями, а саме віршами А. Довгоноса, Г. Донця, В. Колодія, М. Масла, О. Ющенка. Таку ситуацію можна пояснити тим, що більшість творів, опублікованих у дні святкування 100-літнього ювілею М. Коцюбинського, за часом не могли потрапити до книги, яка готувалась заздалегідь до цієї дати.

Серед прозових творів названо кілька видань повісті Л. Смілянського «Михайло Коцюбинський» (1940, 1941, 1946, 1949, 1955, 1957 рр. – рідною мовою та 1951 р. – у російському перекладі), його ж оповідання «Голуба далечінь», епічний твір М. Рильського «Художник», означений автором як «малюнок пам'яті»; та етюд Ю. Яновського «Фантазія».

У розділі «Листування» [2442, с. 53–69] є дві рубрики «Листи М. М. Коцюбинського» (110 позицій) та «Листи до М. М. Коцюбинського» (40 позицій). Матеріал викладено за прізвищами адресатів і кореспондентів письменника.

Цінну бібліографічну інформацію містить *семінарії Ніни Йосипівни Жук «Михайло Коцюбинський»* (1966) [2435, с. 53–69], де є окремий підрозділ «Образ М. Коцюбинського в українській радянській художній літературі». Тут презентуються поетичні та прозові твори, присвячені митцю. У переліку перших подибуємо 19 віршів українських поетів: Л. Дмитерка, М. Ігнатенка, П. Карманського, О. Левади, А. Малишка, Т. Масенка, М. Рильського, П. Тичини, М. Шеремета, Я. Шутька, О. Ющенка, більшість з яких побачила світ у період 1940–1950-х рр.

Серед прозових творів названо лише чотири, а саме: повість Л. Смілянського «Михайло Коцюбинський» (1957), його ж оповідання «Голуба далечінь», нарис М. Хазана «Розвіяне марево (Подорож у Вихвостів)» та етюд Ю. Яновського «Фантазія». Вважаємо, що такий куций перелік не давав майбутнім учителям-словесникам, яким адресувалась ця книга, повного уявлення про відображення образу Сонцепоклонника у творах красного письменства. Дивно, що серед рекомендованих студентам до опрацювання джерел немає творів, присвячених 100-річчю М. Коцюбинського, яке широко відзначалось у період підготовки цієї книги.

Посібник *«Михайло Коцюбинський в Одесі»* виданий Одеською державною науковою бібліотекою ім. М. Горького в 1994 в серії бібліографічних покажчиків «Літературна Одеса». Він присвячений 130-й річниці від дня народження класика української літератури, ім'я якого на літературній карті Одещини стоїть поруч з іншими відомими діячами культури. Укладачі покажчика зазначають, що зв'язки Сонцепоклонника з їхнім сонячним містом на березі Чорного моря зав'яз-

залися ще в 1892 р., «вони позначилися на творчості Коцюбинського і на тяжінні його сім'ї до Одеси (син Юрій закінчив тут військове училище, син Роман упродовж 1929 р. працював відповідальним секретарем місцевої газети “Чорноморська комуна”» [2445, с. 2].

Певний інтерес представляє розділ «Одеса в листуванні й творчості М. Коцюбинського» [2445, с. 14–30], що містить відомості про листи митця, надіслані одеським адресатам або написані в цьому місті, чи ті, що містили згадки про Одесу та її мешканців. Серед заочних співрозмовників Сонцелюба були відомі одесити: лікарі Д. Заболотний та Я. Бардах, юрист і бібліограф М. Комаров, діячі громадського руху Й. Дроздов й І. Конопко та ін.

І хоч у покажчику не виокремлено спеціальних розділів, де було б зібрано відомості про художні твори коцюбинськіани, та все ж у ньому зафіксовано бібліографічні описи художньо-документальних джерел: у рубриках «Одеса в листуванні і творчості М. Коцюбинського» – листи мешканцям міста, а також епістолярій, написаний тут, чи де згадується Одеса [2445, с. 14–30], у розділі «Портрети, фотографії. Документи. Дарчі написи. Спогади» [2445, с. 50–54] маємо описи спогадів про Сонцелюба, що належать відомому одеситові, художнику й поету Михайлові Жуку.

Ще одне солідне видання було підготоване в співдружності Чернігівською обласною бібліотекою імені В. Г. Короленка та Чернігівським літературно-меморіальним музеєм М. Коцюбинського – *«Михайло Коцюбинський. Бібліографічний покажчик. 1964–1988»* (1989) [2443]. Його упорядником був *Мирослав Олександрович Мороз*. Покажчик містить 1638 бібліографічних записів. У ньому виокремлено спеціальний підрозділ «Художні твори радянських письменників, присвячені М. М. Коцюбинському». Вони поділені за жанровим принципом на поетичні та епічні.

Серед перших – вірші майстрів українського письменства старшого покоління: П. Тичини, М. Рильського, В. Сосюри, А. Малишка, що були надруковані в збірниках їхніх творів у 1960–1980-ті рр. Значну частину рубрики представляють поезії, написані в 1960-ті рр. до 100-ліття Великого Сонцепоклонника поетами середнього та молодшого покоління: І. Баглаєм, А. Бортняком, С. Бурлаковим, Л. Вишеславським, І. Горенком, В. Губарцем, Г. Донцем, К. Журбою, Б. Збручанським, Ф. Ісаєвим, А. Кацнельсоном, В. Колодієм, В. Коротичем, В. Косаковичем, М. Костенком, О. Ющенком та ін. Щедро презентована лірична коцюбинськіана 1970-х рр. – це вірші Є. Бандуренка, Л. Забашти, М. Каменюка, І. Муратова, В. Панченка, С. Реп'яха, Б. Степанюка, В. Ткаченко, П. Човнюка, Г. Хвостенка та ін. Серед поезій, створених у 1980-ті рр., – твори М. Адаменка, В. Гетьмана, Н. Гнатюк, І. Драча, Л. Ковальчука, В. Козак, С. Реп'яха та ін.

У покажчику репрезентовано й ліро-епічні твори – поеми Л. Куліша «Посол Правди», Б. Степанюка «Золотий засів» (у деяких виданнях під назвою «Капрійська зустріч»).

Бібліографічне видання, упорядковане М. Морозом, містить відомості про прозові твори різних жанрів, що вийшли у світ у 1960–1980-ті рр. Це здебільшого малі епічні форми – оповідання та новели, наприклад, М. Іванчука «Квіти дружби» та «Гвоздика Коцюбинського», І. Маковічука «Гвоздики Коцюбинського», Л. Смілянського «Зустріч на Капрі», «З капрійських зустрічей» та «Прощання над морем», П. Чичканова «Синьйор Массімо: з італійських оповідей». Як бачимо, у цей період автори активно долучались до художнього інтерпретування однієї зі сторінок біографії Сонцепоклонника – його перебування на Капрі й стосунків з російським письменником О. М. Горьким. У деяких творах з'являється ще й тема знайомства М. Коцюбинського з В. Леніним (Я. Брик «Розмова з Іллічем»). В окремих творах малих жанрів зображуються епізоди життя Коцюбинського в Чернігові – «Боржник» Ю. Павлюка та «Вдалих вечір» Б. Смахової; поїздка до Карпат – «На полонині» Л. Смілянського.

У покажчику представлено також епічні твори середньої форми – це, зокрема, повість І. Коцюбинської «Михаил Коцюбинский», що вийшла в російському перекладі в серії «Жизнь замечательных людей» (1969), кілька видань повісті Л. Смілянського «Михайло Коцюбинський» (1968, 1971), які доопрацьовувались автором через цензурні перепони та критичні нагінки, а також кіноповість О. Левади «Родина Коцюбинських». Прикметно, що укладач бібліографічного покажчика не залишив поза увагою й епічні твори, де образ Сонцелюба є не головним, а епізодичним, і зображений у зв'язках з його відомими сучасниками: це повісті В. Калити «Микола Стражеско» та С. Тельнюка «Павло Тичина».

У виданні «Михайло Коцюбинський. Бібліографічний покажчик. 1964–1988» (1989) окремим підрозділом представлено спогади про митця – понад 20 позицій. Серед них зустрічаємо мемуарні твори різних жанрів – від другого доповненого видання збірника «Спогадів про Михайла Коцюбинського», упорядкованих М. Потупейком (1989), книги І. Коцюбинської «Спогади і розповіді про М. М. Коцюбинського» (1965) до мемуарних нарисів його сучасників (П. Тичини, Є. Кротевича, Д. Лук'яновича, М. Микиші, С. Паньківського, З. Петусь та ін.). Є в покажчику також спогади знайомих Сонцепоклонника, записані дослідниками-краєзнавцями від земляків-старожилів, наприклад, А. Бесарабом, С. Лавровим, М. Солоненком, Б. Хоменком; нотатки П. Тичини, опубліковані І. Блюдо, тощо.

Не залишилися поза увагою М. О. Мороза й постаті членів родини письменника – його дружини та дітей, життя яких висвітлено в окремих рубриках, що, у свою чергу, містять мемуарні та художньо-біографічні твори (усього 29 позицій). Це повісті І. Цюпи «Через терни до зірок: Юрій Коцюбинський» (1966, 1970), А. Ярошенка «Юрій Михайлович Коцюбинський» (1965, 1986), А. Ярошенка в співавторстві з М. Дмитрієнко «Сын революционного века» (1985), нариси Ю. Мартича «У сім'ї Коцюбинських», М. Новича «Продовження легенди»,

О. Ющенко «З родини Сонцепоклонника», М. Дмитрієнко й Ж. Тимченко «Мила і мужня», А. Ярошенка «Груповий портрет з Оксаною» тощо. Аналіз покажчика засвідчує, що значних зусиль до увічнення пам'яті про свою родину доклала Ірина Михайлівна Коцюбинська. Їй належать мемуарні твори «Из wspomинаний детства», «О моем отце», «Невгасима жага пізнання: із спогадів про батька», «Спогади і розповіді про М. М. Коцюбинського», «Слово про сестру», «Хвилюючі спогади» тощо.

Варто зазначити, що в бібліографічному покажчику 1989 р., упорядкованому М. Морозом, уміщено відомості про значний масив художньо-документальних творів, здебільшого нарисів, написаних на основі спогадів про М. Коцюбинського. Отже, це видання досить повно представляє набутки літературної коцюбинськiани 1960–1980-х рр., яка значно зросла як у кількісному, так і в якісному вимірах.

Також список літературної коцюбинськiани є в книзі **Б. Хоменка й В. Циганюка «Подільськими стежками Михайла Коцюбинського»** (2004), що була приурочена до 140-го ювілею Сонцепоклонника. Цей перелік містить 44 поетичних та 6 прозових творів, написаних митцями Вінниччини здебільшого в 1980–1990-х рр. [2465, с. 136–139]. Серед них – поетичні цикли М. Каменюка, В. Сторожук, вірші А. Бортняка, Н. Гнатюк, І. Залокоцького, В. Кобця, В. Козак, В. Колодія, К. Курашкевича, В. Лазаренка, Л. Пастушенка, В. Снігура, М. Студецького, Г. Усача, Т. Яковенко та ін. Прозових творів значно менше, це художньо-документальна повість М. Потупейка «На далекому острові» (1997), кіноповість О. Левади «Родина Коцюбинських» (1970), новела «Яблуні одквітають весною» (1994) та дві оповідки крижопільського журналіста М. Гринчука (1994), уривок «Важкий грудень» з повісті про М. Коцюбинського, написаної жмеринським учителем-краєзнавцем М. Солоненком (1989).

Книга **Б. Хоменка й В. Циганюка «Подільськими стежками Михайла Коцюбинського»** містить також бібліографічний список літератури «Михайло Коцюбинський і Вінниччина», де є чимало художньо-документальних творів, у яких розкривається біографія Сонцелюба, досліджена подільськими краєзнавцями А. Гонтмахером, І. Барладином, М. Присяжнюком, М. Рябим, М. Свитком, М. Солоненком, П. Ткачуком, М. Хращевським та ін. [2465, с. 121–124].

Наступною сходинкою в розвитку бібліографічної коцюбинськiани став посібник **«Михайло Коцюбинський: бібліографічний покажчик. 1988–2005»** (2006) [2444]. Його обсяг відчутно скромніший порівняно з попередніми – усього 53 сторінки. Упорядники у вступі зауважують, що «це видання не претендує на повноту й всезагальність, через те, що українська книга не видається централізовано й не надходить до бібколекторів, а також до наукової бібліотеки Чернігівського літературно-меморіального музею-заповідника М. М. Коцюбинського, вони зосередилися на описі літератури, що міститься в цьому музеї, Черні-

гівській обласній центральній науково-методичній бібліотеці ім. В. Короленка, Центральній міській бібліотеці ім. Коцюбинського».

У видання немає спеціального розділу про відображення постаті М. Коцюбинського в художній літературі. Проте серед літературно-критичних праць, укладених у хронологічному порядку, міститься чимало нарисів, заснованих на художньо-документальній основі – мемуарах, епістолярії письменника та його адресатів. Вони, безсумнівно, збагачують літературну коцюбинськіану.

До 145-річного ювілею М. Коцюбинського його земляками, співробітниками Чернігівської міської централізованої бібліотечної системи та Центральної бібліотеки ім. М. М. Коцюбинського, укладено рекомендаційний бібліографічний покажчик *«Великий Сонцелюб: людина і митець»* (2009) [2422]. Незважаючи на невеликий обсяг – 32 сторінки та 218 позицій, це видання вирізняється досить детальною структурою й містить чимало художньо-документальних матеріалів у рубриках «Сторінки біографії письменника», «Спогади та розвідки», «Родина Коцюбинського», «Епістолярний спадок» та ін.

Укладачі посібника зазначають, що «до покажчика увійшли доступні пересічним читачам публікації, які знайомлять з біографією письменника, його родиною, зі спогадами сучасників та фактами вшанування пам'яті митця» [2422, с. 2]. Видання містить як уже добре відомі художні та мемуарні твори, зокрема повість І. Коцюбинської «Михаил Коцюбинский» (рос. мовою, 1960), що вийшла в серії «ЖЗЛ», її ж «Спогади і розповіді про М. М. Коцюбинського» (1965), повість Л. Смілянського «Михайло Коцюбинський» (1951), друге видання «Спогадів про Михайла Коцюбинського» (1989), упорядкованих М. Потупейком; так і написані або перевидані в кінці 1990-х – на початку 2000-х рр.: О. Балабко «Острів Капрі: відкриття Коцюбинського» (2006), І. Денисюк «Беатріче Коцюбинського» (1994), С. Єфремов «Спрямований у майбутнє» (2004), М. Могилянський «Чернігівський період М. М. Коцюбинського: на підставі особистих спогадів» (1990) тощо. У переважній більшості це нариси, створені дослідниками-краєзнавцями чи працівниками Чернігівського музею-садиби Сонцелюба на біографічному матеріалі (Й. Давидов, Т. і С. Дзюби, В. Дудко, Л. Зеленська, В. Сапон) та членами родини Коцюбинських – внуком Юлієм Романовичем, правнуком Ігорем Юлійовичем та його дружиною Наталею Михайлівною. Їх аналіз засвідчує, що в полі зору коцюбинськознавців перебувають досі не вивчені лакуни біографії Сонцелюба: його громадська діяльність, участь у «Братстві Тарасівців», робота в Чернігівській архівній комісії; а також долі членів родини Коцюбинських – дітей та сестри Ольги, яка була членом партії есерів. Ці сторінки життєпису митця навмисне затінювались або перекручувались в підрадянський період, відтак мала сенс дослідниця Л. Студьонова, яка назвала одну зі своїх праць «Незнаний Коцюбинський».

Окремими рубриками покажчика виділено відомості про інтерпретацію ме-

муарних та епістолярних джерел коцюбинськіани: «Спогади та розвідки» [2422, с. 6] й «Епістолярний спадок» [2422, с. 15–17]. У них містяться відомості про дослідження життя Великого Сонцелюба крізь призму споминів та листів його сучасників, а саме студії С. Михиди «Михайло Коцюбинський у рецепції рідних та близьких» (2005), С. Павличко «Пристрасть і їда: особиста драма М. Коцюбинського» (1994), В. Павлоцького «Пришли мені, голубонько, кілька карбованців, щоб не пропасти з голоду» – писав М. Коцюбинський своїй дружині» (2009), Л. Студьонової «Незнаний Коцюбинський» (2004), П. Куценка «Я нікому не дозволю відібрати у мене моє щастя» (1992, 1993) та ін.

В інших підрозділах покажчика – «Чернігівський період життя» [2422, с. 7], «Громадська діяльність» [2422, с. 8], «Родина Коцюбинських» [2422, с. 9–11] – представлено окремі відгуки сучасників, які мало друкувалися в підрадянському літературознавстві, а саме: спогади Г. Лазаревського «Чернігів за часів М. Коцюбинського» (1989), М. Могилянського «Чернігівський період М. М. Коцюбинського: на підставі особистих спогадів» (1990) та ін. Чимало цінного матеріалу про громадсько-культурну діяльність письменника, зокрема його роботу в Чернігівському земстві, громадській бібліотеці та архівній комісії, дізнаємося з документальних нарисів Й. Давидова «На тихій Сіверянській» (1976) і «Протест» (1980), Л. Зеленської «Коцюбинський і Чернігівське земство» (2002), Ю. Коцюбинського «М. Коцюбинський та Чернігівська громадська бібліотека» (1993) і «Коцюбинський – газетяр» (1980), В. Леуса «Чернігівська громадська бібліотека» (2002), Г. Мохно «У старому Чернігові» (1992) тощо.

Прикметно, що в рубриці «Епістолярний спадок» широко презентуються праці про дослідження досі не відкритих лакун коцюбинськознавства – листовні контакти Сонцепоклонника з українськими громадськими діячами, які ще донедавна носили тавро «буржуазних націоналістів», а саме з В. Винниченком, М. Грушевським, В. Леонтовичем, Олександром та Софією Русовими, Є. Чикаленком, а також призабутими письменниками – Ганною Барвінок, М. Вороним, Б. Лепким, Л. Яновською тощо.

У покажчику відображено й зрслий інтерес літературознавців і читачів до особистого життя митця – його стосунків і листування з дружиною Вірою Дейшею та Олександрою Аплаксіною. Це книга «Я так поріднився з тобою», упорядкована О. Єрмоленко, Н. Коцюбинською, Г. Степанець (2007), студії І. Денисюка, П. Куценка, стаття «Хіба це не щастя любити?» (2002) тощо.

Акцентуація на художньо-документальних джерелах призвела, на нашу думку, до недостатнього представлення в посібнику літературних творів коцюбинськіани, зокрема ліричних. Тут названо лише кілька з численних поезій, що побачили світ на порубіжжі ХХ–ХХІ ст., а саме: вірші С. Реп'яха «У музеї Сонцелюба» (1989), О. Ющенко «Мальва. Коцюбинський на Капрі» (2004) тощо. У покажчику немає окремої рубрики, де була б сфокусована інформація про висвіт-

лення образу М. Коцюбинського в художній літературі. Це можна назвати прорахунком укладачів бібліографічного видання.

Ще одним етапом у розвитку бібліографічної коцюбинськiани стає підготовка до 150-літнього ювілею Сонцеклонника. До цієї пам'ятної дати опубліковано кілька видань. Зокрема, Науковою бібліотекою Запорізького національного університету видано бібліографічний покажчик *«Глибоким зором і пером тонким він слугував народові своєму»* (2014) [2429]. Укладачі наголошують, що книга створена на базі електронного каталогу за період 2000–2014 рр., алфавітного та систематичного каталогів, систематичної картотеки статей фондів та електронних колекцій наукової бібліотеки ЗНУ станом на 15.12.2014 р. Аналіз змісту покажчика засвідчує, що окремим розділом з художньо-документальних джерел виділено лише епістолярну спадщину М. Коцюбинського [2429, с. 10–12]. Тут розміщено відомості про нові видання його епістолярію, а саме листів до дружини *«Я так поріднився з тобою»* (2007), а також праці літературознавців та лінгвістів порубіжжя ХХ–ХХІ століть, присвячені характеристиці цієї частини літератури non fiction Сонцелюба, а саме студії Е. Блажко (1999), І. Григоренко (2009), Н. Журавльової (2002), Г. Зленка (1988), М. Коцюбинської (2004, 2009), Н. Коцюбинської (2008), Л. Мацько (2009), А. Найруліна (2006, 2011, 2012), В. Панченка (2005) та ін. У більшості з них аналізується приватне листування Сонцелюба – з дружиною Вірою Устимівною та жінкою, яка увійшла в історію літератури під іменем *«Беатріче Коцюбинського»* – Шурочкою Аплаксіною. Таку тенденцію можна пояснити зрослим інтересом читачів до особистого життя письменника, відомості про яке в період підрадянського літературознавства були на маргінесі біографічних досліджень.

У бібліографічному покажчику *«Глибоким зором і пером тонким він слугував народові своєму»*, що має значний обсяг – 625 позицій та 45 сторінок, відсутні систематизовані відомості про твори літературної біографіки, упорядники не виокремили їх у спеціальний розділ, а розмістили здебільшого в розділі *«Що записано в книгу життя»*: сторінки біографії М. Коцюбинського [2429, с. 4–10]. З контенту художньої коцюбинськiани представлено достатньо відомі епічні твори попереднього періоду: біографічний нарис М. Гринчука *«Яблуні одквітають весною»* (1994), повість Л. Смілянського *«Михайло Коцюбинський (1951, 1968)»*; а також твори, що з'явилися в українській біографії в останні десятиліття ХХІ ст.: повісті О. Балабка *«Острів Капрі: відкриття Коцюбинського»* (2006), Барбари Редінг *«Безумці: з історії кохання Михайла Коцюбинського та Олександри Аплаксіної»* (2012), М. Слабошпицького *«Портрет з інтермецо»* (2011) та публікації фрагментів його роману *«Що записано в книгу життя: (Михайло Коцюбинський та інші): біографія, оркестрована на дев'ять голосів»* (2011–2013).

Мемуарні джерела літературної коцюбинськiани представлено добре відомим збірником *«Спогади про Михайла Коцюбинського»* (1989) й раніше опу-

блікованими споминами окремих митців, які були знайомі з Михайлом Михайловичем: М. Горького, О. Кобилянської, Є. Кротевича, В. Сімовича, П. Тичини, Є. Чикаленка. Поетичні твори презентовані лише циклом П. Тичини «На «суботах» М. Коцюбинського» (1963). Прикметою цього бібліографічного покажчика є широка презентація творів художньої документалістики. Це здебільшого нариси, створені письменниками та літературознавцями на основі історико-літературної інформації, а саме В. Хоменка «Крим очима Коцюбинського» (2004). Щедро представлені дослідження родинної історії письменника Сонцелюба: І. Науменко «Коцюбинський, син Коцюбинського» (1998), С. Павленко «Парадокс Коцюбинського: друзі – націоналісти, діти – більшовики» (1999), В. Югов «Чорне століття роду Коцюбинських» (2007).

Покажчик засвідчує зростий інтерес коцюбинськознавців до ретельнішого дослідження стосунків митця з письменницьким та культурно-громадським загалом – О. Бобир «М. Коцюбинський і М. Жук» (1989), М. Мушинка «Взаємини Михайла Коцюбинського з Володимиром Гнатюком» (1996), «Чернігівські образки: (М. Коцюбинський, С. Русова, І. Шраг)» (2013) та ін. Є відомості про художньо-документальні твори коцюбинськіани, які за радянської доби замовчувалися, оскільки належали культурним діячам, які були позначені тоталітарним режимом тавром українських націоналістів, зокрема М. Євшана «Над свіжою могилою» (1998), С. Петлюри «Пам'яті Коцюбинського» (1993), В. Сімовича «Мої спогади про М. Коцюбинського» (2005), Є. Чикаленка «Квіти Михайлові Коцюбинському» (2013) та ін.

До пам'ятних дат у біографії письменника-Сонцелюба в багатьох містах України опубліковано бібліографічні видання, а саме: бібліографічний покажчик *«Наш неперевершений Коцюбинський»* (2013) [2451], підготований співробітниками Київської міської спеціалізованої молодіжної бібліотеки «Молода гвардія» до 100-ліття від дня смерті митця; *«Симфонія слів та кольорів М. Коцюбинського: до 150-річчя від дня народження : методико-бібліографічні матеріали»* (Ужгород, 2014). Київська обласна бібліотека для дітей уклала бібліографічний посібник *«Співець душі людської»: до 150-річчя від дня народження українського письменника, прозаїка, новеліста, автора дитячих творів та казок М. М. Коцюбинського (17.09.1864–12.04.1913)»* (2014) [2458].

Аналіз вищеназваних видань засвідчує, що в більшості з них не виокремлюються розділи про літературну коцюбинськіану. Приємним винятком з цього є підрозділ «Художнє слово письменників-земляків про М. Коцюбинського» на *сайті бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету*, що носить ім'я Сонцелюба (Режим доступу: library.vspu.edu.ua) [2466]. У ній представлено 43 позиції з назвами творів різних літературних родів і жанрів, написаних митцями-краянами. Це переважно поезії – 46 (А. Бортняка, Н. Гнатюк, М. Каменюка, В. Кобця, В. Козак, В. Сторожук, Т. Яковенко); прозові твори – 6

(три художньо-документальні оповідки М. Гринчука, оповідання М. Солоненка «Важкий грудень», повість М. Потупейка «На далекому острові» та кіноповість О. Левади «Родина Коцюбинських»), є пісня В. Циганюка «Квіти з музею Коцюбинського», покладена на музику вінницьким композитором А. Шиньковичем.

На особливе схвалення заслуговує бібліографічний покажчик Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва «*Михайло Коцюбинський і Вінниччина (17.09.1964–25.04.1913)*» (2014) [2446], присвячений 150-річчю від дня народження письменника. Він має досить значний обсяг (140 сторінок та 937 записів) і детальну структуру, серед рубрик виокремлено спеціальний розділ 3.6 «Художнє слово письменників-земляків про М. М. Коцюбинського» [2446, с. 112–121]. У цьому підрозділі подано 75 позицій про твори літературної коцюбинськіани різних жанрів, написані письменниками-подолянами. Найбільше з них поезій – понад 60, є поетичні цикли, зокрема М. Каменюка «Прочитання Коцюбинського», В. Сторожук «Букет поезій на могилу видатного земляка» й «Сонцепоклонник: поетичний вінок»; уривок з поеми В. Кобця «Михайло Коцюбинський».

Названо більше десятка творів епічних жанрів: художньо-документальна повість М. Потупейка «На далекому острові», оповідки М. Гринчука, есе В. Рабенчука «Іван Стаднюк, що «пахне» Коцюбинським і сокирками подільського поля», подорожні нотатки М. Рябого «У горах, де Писаний камінь», уривок з повісті М. Солоненка «Важкий грудень», етюд Б. Янчука «Чотири сольдо за вроду». У покажчику подано відомості про кіноповість О. Левади «Родина Коцюбинських».

Варто зазначити, що бібліографи Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва відібрали здебільшого твори, написані земляками Великого Сонцепоклонника в останні десятиліття ХХ – на початку ХХІ ст., хоча названо й твори, присвячені 100-літньому ювілею митця.

Отже, використання матеріалу вищеназваних та підготовленого нами бібліографічних покажчиків представляє можливість для широкого розгляду однієї з актуальних проблем сучасного літературознавства – *дослідження художньої рецепції образу Сонцепоклонника в контексті творів літературної коцюбинськіани*.

На сьогодні маємо небагато напрацювань в означеному річищі: здебільшого це статті або частини дисертаційних робіт, присвячені аналізу коцюбинськіани окремих митців ХХ ст. – П. Тичини, М. Рильського, А. Малишка, В. Забаштанського, Л. Смілянського. Це праці таких дослідників, як А. Бортняк¹, В. Борщевський²,

¹ **Бортняк, А.** «Негучна мовчазна мужність», або Як письменникові виправляли повість про Коцюбинського : (до 95-річчя від дня народж. Леоніда Смілянського) / Анатолій Бортняк // Вінниччина. – 27 лют. – С. 5. – (Спец. вип. газ. «Зоряна криниця»).

² **Борщевський, В. М.** Коцюбинський у творчості Максима Рильського / Василь Митрофанович Борщевський // М. Коцюбинський : матеріали II наук. конф. пам'яті письменника : (до 100-річчя з дня народж.). – Вінниця : Вінниц. кн.-газ. вид-во, 1963. – С. 90–99.

Г. Грегуль, З. Грузман^{1,2}, О. Губар³, В. Крупка, О. Меншій⁴), а також відгуки сучасних літературознавців про твори коцюбинськіани останніх десятиліть: роман М. Слабошпицького «Що записано в книгу життя: Михайло Коцюбинський та інші», Барбари Редінг «Безумці» й О. Балабка «Рай і Пекло Коцюбинського» (І. Андрусяк⁵, Я. Голобородько^{6,7}, Д. Дроздовський⁸, П. Кралюк, Т. Кроп⁹, В. Мельник, Є. Нахлік, Л. Оляндер, В. Пустовіт¹⁰, А. Черниш¹¹ та ін.).

Використовуючи матеріали покажчика, науковці зможуть розширити коло літературознавчих досліджень, здійснивши системний аналіз художнього відображення постаті Сонцепоклонника в різних літературних родах: ліриці, ліро-епосі, епосі й драматургії.

Ще одним перспективним напрямком наукових пошуків може стати *аналіз реценції образу М. Коцюбинського у творчості конкретних митців різних часів та окреслення художньо-стильових тенденцій його потрактування в різних періоди розвитку українського письменства.*

¹ Грузман, З. М. Образ М. М. Коцюбинського у творчості А. Малишка / Зіновій Мануйлович Грузман ; редкол.: Б. М. Білий (ред.) [та ін.] // Тези доп. і повідомл. каф. ін-ту на звітній наук. сесії Вінниц. держ. пед. ін-ту ім. М. Островського. – Вінниця, 1966. – С. 58–62.

² Грузман, З. М. Образ М. М. Коцюбинського у творчості Павла Тичини / Зіновій Мануйлович Грузман // Павло Тичина : зб. ст. / Одес. держ. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 1962. – С. 181–189.

³ Губар, О. І. Поетичний триптих Павла Тичини про М. Коцюбинського / Олександр Іванович Губар // Рад. літературознавство. – 1979. – № 3. – С. 59–69.

⁴ Меншій, А. М. Коцюбинський крізь призму біографічної традиції / Аліса Миколаївна Меншій // Вісн. Запоріж. нац. ун-ту. Серія : Філологічні науки : зб. наук. пр. / голов. ред. П. І. Білоусенко. – Запоріжжя, 2012. – № 4. – С. 123–129. – Бібліогр.: 29 назв.

⁵ Андрусяк, І. Гармати Коцюбинського : новий роман Михайла Слабошпицького – гостро актуальна розмова про задоволені національні комплекси / Іван Андрусяк // Нар. слово. – 2012. – 29 листоп.

⁶ Голобородько, Я. Михайло Коцюбинський: потаємні психологічні файли : [відгук на роман М. Слабошпицького «Що записано в книгу життя: Михайло Коцюбинський та інші»] / Ярослав Голобородько // Дзеркало тижня. – 2013. – 10–16 серп. (№ 28). – С. 11.

⁷ Голобородько, Я. Українська література як філософія відкриття : рефлексії над новим романом М. Слабошпицького / Ярослав Голобородько // Укр. літ. в загальноосвіт. шк. – 2013. – № 6. – С. 2–7.

⁸ Дроздовський, Д. Це прецікава літературна реставрація : [про нову кн. М. Слабошпицького «Що записано в книгу життя: Михайло Коцюбинський та інші»] / Дмитро Дроздовський // Слово Просвіти. – 2012. – 20–26 верес. (№ 38). – С. 7.

⁹ Кроп, Т. У світлі дев'яти прожекторів : М. Слабошпицький «Що записано в книгу життя : Михайло Коцюбинський та інші» / Тетяна Кроп // Літ. Україна. – 2014. – 30 жовт. – С. 2.

¹⁰ Пустовіт, В. Ю. Постать Михайла Коцюбинського в українській історико-біографічній прозі / В. Ю. Пустовіт // Філологічні трактати / Сумськ. держ. ун-т, Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. – 2015. – Т. 7, № 1. – С. 94–99.

¹¹ Черниш, А. Є. Модус художніх біографій М. Слабошпицького / А. Є. Черниш // Питання літературознавства : наук. зб. / Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України, Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Вид-во Чернівець. нац. ун-ту, 2013. – Вип. 87. – С. 393–403.

Можливий *компаративний аналіз творів митців різних поколінь*, що дасть змогу з'ясувати, як формувався образ Сонцепоклонника, визначити періодизацію й особливості кожного з етапів цього процесу. Умовно всю літературну коцюбинськіану можна поділити на кілька періодів:

а) перший етап: від часу письменникового життя – з 1913 р. до кінця 1920-х рр., коли митці й культурні діячі започаткували літературну коцюбинськіану своїми відгуками на його смерть і могли порівняно вільно висловлювати власні враження про постать свого видатного сучасника – оригінального письменника, який праг пізнати свою Україну і світ;

б) другий етап: 1930-ті рр. до кінця 1980-х рр., коли під впливом підрадянського літературознавства формувався заідеологізований канон зображення М. Коцюбинського як письменника-борця, наснаженого ідеями більшовизму й ворожого поглядам діячів національного відродження;

в) третій етап: з часів незалежної України до наших днів, коли цей образ поволі став вилущуватися із зашкарублого кокону, у якому його прагли спеленати преставники вульгарно-соціалогізаторської теорії. Цей процес розпочався ще письменниками-шістдесятниками (І. Драч, М. Коцюбинська, Д. Павличко, В. Підпалій) [70; 1207; 1208; 475; 191], у чіх творах образ митця почав набувати індивідуально-неповторних рис особистості, люблячого сина, турботливого батька, відповідального голови сім'ї, надійного товариша. У добу незалежності України образ М. Коцюбинського в літературній біографії все більше набуває рис письменника-інтелігента, європейця.

У покажчику представлена досить детальна інформація про коцюбинськіану окремих українських письменників, у творчості яких постать М. Коцюбинського відіграє особливу роль. Це насамперед митці-краяни Великого Сонцелюба з Вінниці та Чернігова, які присвятили йому цілі поетичні цикли: М. Адаменко, А. Бортняк, М. Каменюк, В. Кобець, В. Рабенчук, С. Реп'ях, В. Сторожук, М. Студецький, О. Ющенко та ін. Окрасою поетичної коцюбинськіани стали твори, авторами яких є представники старшого покоління українських майстрів пера: П. Тичина, М. Рильський, В. Сосюра, А. Малишко, Є. Маланюк, Олександр Олесь, Т. Масенко та ін.

Образ Сонцелюба рельєфно виписаний у поезіях Н. Гнатюк, Л. Дмитерка, Ж. Дмитренко, О. Довгого, Г. Донця, К. Журби, Л. Забашти, М. Ігнатенка, В. Козак, В. Колодія, В. Коротича, Т. Яковенко.

Серед ліро-епічних творів літературної коцюбинськіани виділяються драматичний етюд А. Кацнельсона «Зустріч на Капрі», поеми М. Гринчука «Слово про Сонцелюба: штрихи до портрета», Л. Куліша «Поет від Правди», Б. Степанюка «Золотий засів» та «Капрійська зустріч», П. Тичини «Змужніння початок». Образ Михайла Михайловича є у творах, присвячених іншим видатним діячам україн-

ської культури, зокрема в поемах І. Муратова «Серце Тичини», І. Савича «Марія Заньковецька», І. Немченка про Дніпрову Чайку «Світло надії», І. Цитовича про І. Франка «Воа constrictor» та ін.

Обравши компаративний вектор дослідження, науковці зможуть з'ясувати не тільки, як *формувався образ Коцюбинського в літературній біографіці, а також отримати знання про духовне й естетичне життя його історичної доби та наступних періодів розвитку національної культури й систему цінностей українців, яку вони виявляли через ставлення до творчої постаті Сонцепоклонника.*

Послуговуючись бібліографічними матеріалами покажчика, учителі-словесники, університетські викладачі української літератури можуть сформулювати тематику дослідницьких проєктів, пов'язаних з постаттю Великого Сонцепоклонника. Представляємо деякі з них:

- Відображення дитинства Мусі Коцюбинського в поезіях українських митців.
- Художні твори про події й людей, які найбільше вплинули на формування особистості юного Коцюбинського.
- Рецепція постаті молодого вчителя Коцюбинського у творах літературної коцюбинськiани та спогадах його учнів.
- Художні твори про перебування Михайла Коцюбинського у філоксерній експедиції на теренах Бессарабії.
- Зображення в літературній коцюбинськiані подорожей М. Коцюбинського кримськими стежками.
- Родина Коцюбинських у дзеркалі літературної біографіки.
- Інтерпретація капрійської сторінки життєтворчості М. Коцюбинського на сторінках епічної біографіки.
- Карпати та гуцули очима Сонцепоклонника у творах поетичної (епічної) коцюбинськiани.
- Стосунки М. Коцюбинського з різними митцями (І. Франком, Б. Грінченком, Панасом Мирним, Лесею Українкою, М. Горьким та ін.) крізь призму літературної біографіки.
- Взаємини І. Коцюбинського та українських культурних діячів порубіжжя ХІХ–ХХ ст. (М. Лисенка, Є. Чикаленка, В. Єфремова, В. Самійленка, М. Могилянского, В. Винниченка, В. Леонтовича) у рецепції роману М. Слабошпицького «Що записано в книгу життя».
- М. Коцюбинський як батько в спогадах доньки Ірини.
- Погляд на взаємини М. Коцюбинського та О. Аплаксіної в ліричних творах.
- Останні роки життя М. Коцюбинського в художній рецепції сучасних письменників.
- Літературна коцюбинськiана третього тисячоліття.

- Постать Великого Сонцепоклонника в рецепції літературнокраєзнавчих досліджень.

Остання тема презентує *спеціальний напрям літературознавчих досліджень – літературнокраєзнавчий*. Вона особливо актуальна для регіонів, з якими пов'язане життя М. Коцюбинського, – Вінниччина, Чернігів, Житомир, Одеса, Карпати, Крим та ін.

Убачаємо потребу активізації ще одного напрямку літературознавчих пошуків – *збір, систематизація та видання антології творів літературної коцюбинськiани*, на кшталт таких книжок, де презентується художнє висвітлення постатей Т. Шевченка, І. Франка, Г. Сковороди, Лесі Українки, П. Тичини, В. Сосюри, Олеся Гончара, Г. Тютюнника та ін. М. Коцюбинському в цьому плані не пощастило: поки що немає жодної системної антології творів літературної біографіки про нього. Першою ластівкою в цьому аспекті була збірка В. Федуна «Михайло Коцюбинський: до 75-річчя з дня народження» (1939) [288], що містила твори різних жанрів – вірші й нариси. Наступне видання, у якому було зібрано поезії вінницьких письменників про Сонцелюба, містилося в книзі В. Циганюка та Ю. Гуменюка «Народознавчі мотиви в творчості М. Коцюбинського: поетичне слово Коцюбинському» (1997). У 2005 р. побачила світ антологія «Інтелігент з душею сівача» [89], укладена подільською поетесою, колишньою співробітницею Вінницького літературно-меморіального музею письменника В. Сторожук.

Багатющий літературний та літературно-документальний матеріал презентовано у двотомному збірнику «М. М. Коцюбинський і село Вихвостів»: у 2 кн. (2006), упорядкованому чернігівським учителем-краєзнавцем М. Таратиним. Жанрова палітра цього видання досить широка: це і вірші, і нариси, і фольклорні твори (думи, пісні, оповіді) про М. Коцюбинського та про події, що лягли в основу його повісті «Fata morgana», спогади про прототипів цього твору.

До збирання художніх та фольклорних творів літературної коцюбинськiани доцільно залучати не тільки краєзнавців, а й студентів та учнів, прикладом у цьому може слугувати спільна експедиція, що проводилась в 1960-ті рр. науковцями Академії наук України та Вінницького педагогічного інституту, а також місцевими краєзнавцями й учнями до сіл, де мешкав з родиною М. Коцюбинський. Розповів про цю експедицію в нарисі «*Пам'ять серця*» [1714] член тієї літературно-краєзнавчої експедиції, учитель-словесник Жмеринської школи **М. Солоненко**. У творі подано історико-економічний коментар стану села Лопатинці 1891–1892 рр., який спостерігав молодий учитель М. Коцюбинський. Він бачив, що землі колишніх поміщиків, скуплені після скасування кріпацтва новими ділками-підприємцями, тепер здані в оренду, а споруджені цукроварня, винокурня й прядильня не функціонували, оскільки їхні власники збанкрутіли. Управителем заводських земель був К. Мельников, у якого вчителював Михайло Михайло-

вич. Краєзнавець М. Солоненко висловлював думку, що *«живучи в Мельникова, Коцюбинський мав нагоду спостерігати цукроварню, яка не працювала, руїни інших підприємств. Саме подібні картини знайшли своє місце у «Fata morgana» [1714, с. 4].*

Члени експедиції дізнались від місцевої старожилки, дружини Андрія Дуляка, як письменник разом з її чоловіком збирав фольклор і найбільше записав народних пісень від Андрія Волика. Відшукали краєзнавці й родича цього селянина, який розповів їм про свого двоюрідного дядька Андрія: *«Він був бідний чоловік. Жінку його звали Маланка. Мав двох дітей – Гафійку й Марисю. Коцюбинський пам'ятав тільки Гафійку, бо Марися народилася пізніше. Любив він співати й знав безліч пісень» [1714, с. 4].*

Дослідників вельми зацікавила ця інформація, і вони продовжили діалог:

«– А він десь працював?»

– На сахарні. Там йому й пальці пом'яло на пресах.

– Чи читали ви повість «Фата моргана»?

– Я всі твори Коцюбинського читав. А «Фата моргана» – то дуже правдива книга. Там ще згадується наш односельчанин Хома Гудзь. Я його мало знав, але пам'ятаю: повісився він» [1714, с. 4].

Дослідники зробили висновок, що лопатинські враження й зустрічі через багато років були узагальнені митцем у творі, що обезсмертив його ім'я: *«Перед нами пройшла ціла галерея живих свідків, які знали Коцюбинського, спілкувалися з ним і крізь своє славне трудове життя пронесли, як святиню, найтепліші й найщиріші спогади про нього» [1714, с. 4].*

Звісно, на початку ХХІ тисячоліття вже не маємо свідків, які бачили М. Коцюбинського, але в народі залишились перекази про спілкування простих людей з письменником. Ці перекази можна порівняти з листами Михайла Михайловича до знайомих селян, зокрема до мешканця Лопатинців Андрія Дуляка: *«Привітайте од мене і тих, хто мене ще пам'ятають. Хоч минуло вже 18 літ, як я був у Лопатинцях, а й досі приємно мені згадати тих людей, серед яких я жив тоді й од яких, oprіч добра, нічого не бачив» (Січень 1911 р.).*

Юним дослідникам корисно буде попрацювати в архівах і дізнатися більше про Андрія Дуляка, якого Коцюбинський зустрів у Лопатинцях у 1891 р. 14-літнім хлопцем і кардинально вплинув на його життя. Після спілкування й товаришування з молодим учителем Дуляк почав тягнутися до знань, серйозно зайнявся самоосвітою, зацікавився збором фольклору, зібрав понад сто зразків усної народної творчості й надрукував їх за допомогою Б. Грінченка.

Матеріали покажчика можуть бути використані в системі організації позакласної й позааудиторної роботи школярів та студентів. На їх основі можуть бути написані сценарії літературних вечорів, ранків, віталень, прес-кон-

ференцій, інтерв'ю чи дискусій з письменником або літературними героями його творів; проведені вікторини, навчальні ігри, створені за моделлю телепрограм «Що? Де? Коли?», «Брейн-ринг», «Найслабша ланка», «КВК», «Найрозумніший» тощо. Матеріали літературної коцюбинськіани доцільно застосовувати при моделюванні літературних екскурсій – очних, заочних та віртуальних, подорожей місцями, пов'язаними з письменниковим життям, при відвідуванні літературно-меморіальних музеїв у Вінниці та Чернігові тощо.

Можемо впевнено стверджувати, що укладений покажчик має різновекторне застосування науковцями, освітянами, бібліотекарями, студентами й учнями. Учені-літературознавці отримають систематизований матеріал для наукових досліджень проблеми літературної коцюбинськіани, що дасть можливість проаналізувати динаміку образу Сонцепоклонника у вітчизняній літературі, визначення особливостей трансформації історичної правди в художню, з'ясування основних тенденцій українського письменства в художній інтерпретації життєтворчості М. Коцюбинського.

Викладачі й учителі-словесники можуть використати матеріал покажчика для збагачення змістового наповнення та урізноманітнення методичного формату літературної освіти студентів та учнів. Бібліотекарі отримують систематизований контент літературної коцюбинськіани, що є підґрунтям для подальших бібліографічних пошуків та узагальнень.

Укладений покажчик є першою ластівкою в систематизованому представленні контенту художніх і художньо-документальних джерел, відтак він не претендує на повноту, вичерпність і всезагальність. Думаємо, що в нашому випадку безвідмовно спрацьовує афоризм: «Кожне дослідження починається й закінчується бібліографією».

1. БІБЛІОГРАФІЯ ЛІТЕРАТУРНИХ ТА ЛІТЕРАТУРНО-ДОКУМЕНТАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛ ПРО М. КОЦЮБИНСЬКОГО

1.1. ЛІРИЧНІ ТА ЛІРО-ЕПІЧНІ ТВОРИ

1. **Адаменко, М.** Вузлуватий дуб на Болдиній горі : (М. Коцюбинський) : [вірш] // Повінь : поезії / Микола Адаменко. – Київ : Рад. письменник, 1985. – С. 28.
2. **Адаменко, М.** Інтермецо : [вірш] // Цвіт на морозі : поезії / Микола Адаменко. – Київ : Рад. письменник, 1990. – С. 120.
3. **Адаменко, М.** Слава Коцюбинських : [цикл віршів] / Микола Адаменко // Рад. патріот. – 1981. – 12 трав. – С. 4. – *Зміст*: Болдина гора ; Джерела ; Огненні письмена ; Дівич-гора ; Мати.
4. **Андрущенко, Ю.** Правда гніву : [вірш] / Юрій Андрущенко // Зоря Полтавщини. – 1964. – 17 верес. – С. 4.
5. **Арсенич-Баран, Г.** Коцюбинському : [вірш] // Обнадію весною : поезії / Ганна Арсенич-Баран. – Чернігів, 2005. – С. 15.
6. **Артеменко, П.** Дві доли : [уривок з вірша] / Петро Артеменко // Комсомолец України. – Київ, 1938. – 24 квіт. – С. 4 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 1. – С. 105–107.
7. **Артеменко, П.** Коцюбинському : [вірш] / Петро Артеменко // Більшовик Полтавщини. – 1940. – 13 січ.
8. **Баглай, І.** Бунтар землі Полісся : [вірш] / Іван Баглай // Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 28.
9. **Баглай, І.** Земля і воля : [вірш] / Іван Баглай // Деснян. правда. – Чернігів, 1964. – 16 верес. – С. 3.
10. **Баглай, І.** «Ішли дощі, клубочились тумани...» : [вірш] / Іван Баглай // Таратин, М. П. У боротьбі здобута воля : [док. оповідь] / Микола Павлович Таратин. – Київ : Знання УРСР, 1976. – С. 40.
11. **Балабко, О.** Острів Капрі : (Михайлові Коцюбинському) : [вірш] // Рай і Пекло Коцюбинського : есеїстич. повість / Олександр Балабко ; [передм. В. Є. Панченка]. – Чернівці : Букрек, 2014. – С. 1.
12. **Бандуренко, Є.** Вінок Горькому : [вірш] // Вибране : Лірика. Гумор та сатира / Євген Бандуренко ; передм. І. Дузь. – Київ : Дніпро, 1977. – С. 112.
13. **Бандуренко, Є.** Кладем ми Горькому вінок : [вірш] / Євген Бандуренко // Максимові Горькому : зб. віршів та ст. / редкол.: І. Дузь [та ін.]. – Одеса : Маяк, 1964. – С. 3.
14. **Берега, Ф.** Пам'яті письменника : [вірш] / Федір Берега // Більшовик. – 1938. – 24 квіт. – С. 4 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 72.
15. **Берко, В.** Коцюбинський у Вінниці : [вірш] // Провесінь : вірші / Василь Берко. – Вінниця : Власюк, 2006. – С. 161–162.

16. **Бесов, Л.** Тече, пливе сріблястий Буг : [вірш] / Леонід Бесов // Михайло Коцюбинський : (до 75-річчя з дня народж.) : зб. матеріалів, ст., віршів та нарисів / В. Федун. – Вінниця, 1939. – С. 43–45 ; Більшовиц. правда. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
17. **Білоус, Д.** Спогад : [вірш] // Тобі, Україно : вибр. твори / Дмитро Білоус ; вступ. ст. О. Бакуменка. – Київ : Альтерпрес, 2010. – С. 454–455.
18. **Бобир, Д.** Спогади про «Суботи» у М. М. Коцюбинського : (сонет-усмішка) : [вірш] // Люблю і вірю : Поезії. Переклади. Статті. Спогади / Дмитро Бобир. – Київ : Рад. письменник, 1984. – С. 28.
19. **Бортняк, А.** Балада про соняшник : [вірш] / Анатолій Бортняк // Циганюк, В. Ф. Народознавчі мотиви у творчості М. Коцюбинського : поетичне слово Коцюбинському / В. Ф. Циганюк, Ю. П. Гуменюк. – Вінниця : Віноблдрук., 1997. – С. 47–48 ; Комсомол. плем'я. – 1964. – 16 верес. – С. 2.
20. **Бортняк, А.** В Лопатинцях : [диптих] / Анатолій Бортняк // Вінниц. правда. – 1964. – 19 серп. – С. 3. – *Зміст*: 1. «Харитя, Семен і Хома...»; 2. «І пани, і кривда подалися...».
21. **Бортняк, А.** Камінь Коцюбинського : [вірш] // Батькове вогнище : поезії / Анатолій Бортняк. – Одеса : Маяк, 1979. – С. 9 ; Комсомол. плем'я. – 1964. – 16 серп. – С. 3 ; Комсомол. плем'я. – 1978. – 14 лют. – С. 4.
22. **Бортняк, А.** Квіти Коцюбинського : [вірш] // Вибране / Анатолій Бортняк. – Київ : Дніпро, 1988. – С. 65–66.
23. **Бортняк, А.** Листи Коцюбинського до дружини : [вірш] // Голос обов'язку : поезії / Анатолій Бортняк. – Київ : Молодь, 1978. – С. 114–115.
24. **Бортняк, А.** «Ось село... У ньому не два роки проживав...» : [вірш] / Анатолій Бортняк // Зоря комунізму. – 1964. – 17 верес. – С. 3.
25. **Бортняк, А.** Цвіт безсмертної яблуні : [вірш про М. М. Коцюбинського] / Анатолій Бортняк // Вінниц. правда. – 1983. – 16 верес. – С. 2.
26. **Бурлаков, С.** Коцюбинський : [вірш] // Золоті ранети : поезії / Сергій Бурлаков. – Дніпропетровськ : Промінь, 1980. – С. 48.
27. **Бурлаков, С.** Сонцелюбна віть : [вірш] / Сергій Бурлаков // Зоря. – 1964. – 16 верес. – С. 3 ; Циганюк, В. Ф. Народознавчі мотиви у творчості М. Коцюбинського : поетичне слово Коцюбинському / В. Ф. Циганюк, Ю. П. Гуменюк. – Вінниця : Віноблдрук., 1997. – С. 46.
28. **Васильківський, Ю.** А глід горить : (М. Коцюбинському присвячується) : [пісня] / музика Юрія Васильківського ; слова Миколи Прощерука // Мій вічний дух : вибране і нове / Микола Прощерук. – Вінниця : Велес, 2002. – С. 66.
29. **Виставний, Т.** «Я до нього думками полину...» : [вірш] / Тихін Виставний // Промінь Жовтня. – 1964. – 13 серп. – С. 3 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 64–65.
30. **Вітенко, О.** Пам'яті свіча : [вірш, є епіграф з «Інтермецо» М. Коцюбинського] // Каліграфія життя : поезія та проза / Олена Вітенко. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2010. – С. 66.
31. **Володимиров, С.** Харитя : [вірш] / С. Володимиров // Деснян. правда. – 1989. – 17 верес. – С. 3.
32. **Волосяк, О.** Михайлові Коцюбинському. «Ні не забути нам праці твоєї...» : [вірш] / Олександр Волосяк // Деснян. правда. – 1953. – 25 квіт. – С. 3 ; Таратин, М. М. М. Коцю-

бинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 71.

33. **Волошина, Л.** Тихо-тихо... : (пам'яті М. Коцюбинського) : [вірш] // Синє озеро неба : лірика / Лариса Волошина. – Харків : Прапор, 1972. – С. 69 ; Твори : поезії, оповідання / Лариса Волошина. – Київ : Дніпро, 1986. – С. 91.
34. **Вышеславский, Л.** О нашем Коцюбинском : Из путевой тетради : [вірш] / Леонид Вышеславский // Радуга. – 1964. – № 10. – С. 56.
35. **Галич, М.** Зустріч на світанку : [вірш про зустріч М. Коцюбинського з І. Франком] / Матвій Галич // Черкас. правда. – 1956. – 23 серп. – С. 3.
36. **Гарін, Ф.** «Він тут творив свої найкращі твори...» : [вірш] / Федір Гарін // Більшовик. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
37. **Гетьман, В.** Художник згадує : [вірш про М. Коцюбинського і М. Жука] // Побачення з квітнем : лірика / Володимир Гетьман. – Одеса : Маяк, 1965. – С. 49.
38. **Гнатюк, Н.** Безсмертя : (М. Коцюбинському) : [вірш] / Ніна Гнатюк // Вінниц. правда. – 1985. – 15 черв. – С. 4.
39. **Гнатюк, Н.** Перечитуючи Коцюбинського : [вірш] // Поки люблю і вірю : поезії / Ніна Гнатюк. – Київ : Рад. письменник, 1985. – С. 61 ; Циганюк, В. Ф. Народознавчі мотиви в творчості М. Коцюбинського : Поетичне слово Коцюбинському / В. Ф. Циганюк, Ю. П. Гуменюк. – Вінниця : Віноблдрук., 1997. – С. 53–54 ; Вересневі багаття : вірші різних років / Ніна Гнатюк. – Вінниця : Едельвейс і К., 2007. – С. 238.
40. **Гнатюк, Н.** Роздуми над книгами Коцюбинського : [вірш] / Ніна Гнатюк // Вінниц. правда. – 1989. – 17 верес. – С. 1.
41. **Гнатюк, Н.** Сад Коцюбинського : [вірш] // Вересневі багаття : вірші різних років / Ніна Гнатюк. – Вінниця : Едельвейс і К., 2007. – С. 106 ; Дякую долі : лірика / Ніна Гнатюк. – Одеса : Маяк, 1982. – С. 22.
42. **Головатюк, П.** Читаю Коцюбинського : [вірш] // Любов і біль : сонети / Петро Головатюк. – Вінниця : Віноблдрук., 1999. – С. 76 ; Стежка до матері : лірика / Петро Головатюк. – Одеса : Маяк, 1987. – С. 46.
43. **Гончар (Згар), А. Г.** На зламі епох : лірика / Анатолій Григорович Гончар (Згар). – Вінниця : Книга-Вега, 2005. – 571 с. – *Зі змісту*: [Вірші про М. Коцюбинського: Святотатство. – С. 191–192 ; Ювілей. – С. 193–194].
44. **Гордеев, С. М.** Коцюбинському : [вірш] / Семен Гордеев // Сталинское племя. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
45. **Горенко, І.** Бентежна пісня : [вірш] / І. Горенко // Вільне життя. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
46. **Гофштейн, Д.** Михайлу Коцюбинському : [вірш] / Давид Гофштейн ; пер. на рус. В. Любин // Избранное / Давид Гофштейн. – Москва : Сов. писатель, 1958. – С. 237.
47. **Гофштейн, Д.** Михайлові Коцюбинському : [вірш] / Давид Гофштейн ; пер. укр. М. Бажана // Літ. газ. – 1938. – 24 квіт. – С. 3 ; Пролетар. правда. – 1938. – 24 квіт. – С. 3 ; Вибр. поезії / Давид Гофштейн ; пер. укр. – Київ : Держлітвидав, 1939. – С. 82 ; Вибр. поезії / Давид Гофштейн. – Київ : Укрдержвидав, 1945. – С. 38.
48. **Гофштейн, Д.** Михайлові Коцюбинському : [вірш] // Вибране / Давид Гофштейн. – Київ : Дух і літера, 2011. – С. 316–317.

49. **Гринчук, М.** Слово про Сонцелюба. (Штрихи до портрета) : поема // Шлагбауми доли : зб. худож.-док. творів для позакл. читання / Микола Гринчук. – Крижопіль : Крижопіл. район. від-ня Творчої спілки вчителів України, 1992. – С. 40–45.
50. **Губарець, В.** Михайлові липи : [вірш] / Василь Губарець // Комсомол. плем'я. – 1964. – 8 лип. – С. 3.
51. **Дмитерко, Л.** Карпатський обелиск : [вірш] // Стихотворения / Любомир Дмитерко ; авториз. пер. с укр. – Москва : Сов. писатель, 1951. – С. 137–138.
52. **Дмитерко, Л.** Карпатський обеліск : [вірш, є згадка про М. Коцюбинського – друга й однодумця І. Франка] // Вірші й поеми / Любомир Дмитерко. – Київ : Рад. письменник, 1949. – С. 84–86.
53. **Дмитренко, Ж.** Музей Коцюбинського у Вінниці ; Вінницька делегація в Каневі ; Писав листи у Красне Коцюбинський : [вірші] / Жанна Дмитренко // Подільське перевесло : літ.-мистец. альм. / упоряд. Т. В. Яковенко. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2008. – Вип. 1. – С. 36–37, 38–39, 45–46.
54. **Дмитренко, Ж.** Музей Сонцепоклонника у Вінниці ; Писав листи у Красне Коцюбинський : [вірші] // Витава : поезії / Жанна Дмитренко. – Вінниця : Книга-Вега, 2008. – С. 17, 24–25.
55. **Дмитренко, Ж.** Сива зозуля Петра Ніщинського ; Вінницька делегація в Каневі : [вірші, у яких згадується М. Коцюбинський] // Витава : поезії / Жанна Дмитренко. – Вінниця : Книга-Вега, 2008. – С. 26–27, 76–78.
56. **Дмитренко, Ж.** Стоїмо, принишкли, у костелі : (Шаргород – він в серці і в душі) : [вірш] // Дорогі мої земляки : твори в 5 т. / Жанна Дмитренко. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2010. – С. 198–199. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 198.
57. **Добрін, Н.** Над томиком Коцюбинського : [вірш] / Наум Добрін // Кіровоград. правда. – 1964. – 17 верес. – С. 3.
58. **Добрін, Н.** Сонцепоклонник : [вірш] / Наум Добрін // Молодий комунар. – 1974. – 17 верес. – С. 3.
59. **Довгий, О.** Квіти Коцюбинського : [вірш] // Музика бджоли : поезії / Олекса Довгий. – Київ : Дніпро, 1986. – С. 100–101.
60. **Довгий, О.** Квіти Коцюбинського. Після відвідин квітничкового саду Михайла Коцюбинського : [вірш] // Кам'яна роса : поезії / Олекса Довгий. – Київ : Дніпро, 1969. – С. 40–41.
61. **Довгонос, А.** Читаючи Коцюбинського. «Вмира людина – мисль її живе...» : [вірш] / Анатолій Довгонос // Молодь України. – 1960. – 15 трав. – С. 3.
62. **Доленго, М.** Перечитуючи Коцюбинського : [вірш] // Сім кольорів надії : поезії / Михайло Доленго. – Київ : Дніпро, 1980. – С. 149–151.
63. **Донець, Г.** «Вічний, ідеш ти землею...» : [епілог з поеми «Коцюбинський»] / Григорій Донець // Літ. газ. – 1963. – 26 квіт. – С. 2.
64. **Донець, Г.** «Колись, бувало, у Павла Тичини...» : [вірш] // Слово з України : поезії / Григорій Донець. – Київ : Рад. письменник, 1985. – С. 90–91. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 90.
65. **Донець, Г.** Леоніду Смілянському : [вірш, згадується написана Л. Смілянським повість про М. Коцюбинського] // За днями – дні : поезії / Григорій Донець. – Київ : Рад. письменник, 1974. – С. 45–46.

66. **Донець, Г.** Остання весна : (пам'яті М. М. Коцюбинського) : [вірш] // Червоний глід : поезії / Григорій Донець. – Київ : Рад. письменник, 1966. – С. 18–19 ; 3 доріг України : вірші та поеми / Григорій Донець. – Київ : Дніпро, 1967. – С. 27–28 ; Вибране : поезії / Григорій Донець. – Київ : Дніпро, 1983. – С. 46–47.
67. **Донець, Г.** Перлини дивні України : [вірш про літ. містя Полтавщини, пов'язані з творчістю письменника, згадується М. Коцюбинський] // Київська книга : поезії / Григорій Донець. – Київ : Рад. письменник, 1982. – С. 43–44 ; Слово з України : поезії / Григорій Донець. – Київ : Рад. письменник, 1985. – С. 27–28.
68. **Донець, Г.** Чернігів : [вірш] // Віхи : поезії / Григорій Донець. – Київ : Рад. письменник, 1972. – С. 19–20. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 20.
69. **Дорошко, П.** Маланка : (іл. до «Fata morgana») : [вірш] // Вибр. твори : у 2 т. / Петро Дорошко. – Київ : Дніпро, 1980. – Т. 2. – С. 234 ; Іволга мого саду : поезії / Петро Дорошко. – Київ : Рад. письменник, 1969. – С. 111 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 24.
70. **Драч, І.** Сорочка мережаная : [вірш про взаємини М. Коцюбинського та М. Лисенка] // Берло : кн. поезій / Іван Драч ; передм. І. М. Дзюби. – Київ : Грамота, 2007. – С. 595–597. – (Серія «Бібліотека Шевченківського комітету») ; Теліжинці : поезії / Іван Драч ; рец. М. Г. Жулинський. – Київ : Рад. письменник, 1985. – С. 96–98 ; Літ. Україна. – 1985. – 10 січ. – С. 4.
71. **Дробний, І.** Кононівські поля : [вірш] / Іван Дробний // Поезія-88 : збірник / упоряд. В. О. Базилевський ; редкол.: М. Вінграновський, О. Лупій (ред.) [та ін.]. – Київ : Рад. письменник, 1988. – Вип. 1. – С. 11–12.
72. **Дробний, І.** Кононівські поля на Черкащині : (ім М. М. Коцюбинський у 1908 р. присвятив новелу «Інтермецо») : [вірш] / Іван Дробний // Черкас. край. – 2013. – 13 верес. – С. 7.
73. **Жук, М.** «Плакали хмари по небу блакитному...» : (пам'яті М. М. Коцюбинського) : [вірш] / Михайло Жук // Рада. – 1913. – 19 квіт. (№ 89). – С. 2.
74. **Журба, К.** В музеї М. М. Коцюбинського : [вірш] // Над красунею Десною : поезії / Кузьма Журба. – Київ : Рад. письменник, 1956. – С. 9–10 ; Слово молодих : альманах. – Київ : Рад. письменник, 1955. – С. 86–87 ; Промінь Жовтня. – 1964. – 13 серп. – С. 3.
75. **Журба, К.** Десні : [вірш, згадується М. Коцюбинський] / Кузьма Журба // Літ. Україна. – 1976. – 10 груд. – С. 3.
76. **Журба, К.** «І всі в цьому залі відчули...» : [вірш] / Кузьма Журба // Деснян. правда. – 1964. – 9 черв. – С. 3.
77. **Журба, К.** Тут жив Коцюбинський : [вірш] / Кузьма Журба // Деснян. правда. – 1953. – 25 квіт. – С. 3.
78. **Забашта, Л.** Агава Коцюбинського : [вірш] / Любов Забашта // Літ. Україна. – 1976. – 29 черв. – С. 4.
79. **Забашта, Л.** Квітка агави : [вірш] // Вибране : поезії / Любов Забашта. – Київ : Дніпро, 1977. – С. 282–283.
80. **Забашта, Л.** Незабутня зустріч : [вірш про зустріч на Капрі М. Коцюбинського, М. Горького й В. Леніна] / Любов Забашта // Деснян. правда. – 1969. – 30 листоп. – С. 4 ; Вибране : поезії / Любов Забашта. – Київ : Дніпро, 1977. – С. 280–281 ; Навіки в серці народнім : збірник / упоряд. М. С. Федорчук. – Київ : Дніпро, 1980. – С. 41–43.

81. **Забаштанський, В.** «І це записано в книгу життя» : [вірш] // Свічкою слова : вірші та балади / Володимир Забаштанський. – Жмеринка : Вінниця, 2000. – С. 301.
82. **Загрійчук, А.** Квітень 1913-го : (Михайлові Коцюбинському) : [вірш] / Анатолій Загрійчук // Благовіст : зб. віршів / уклад. В. С. Горлей. – Вінниця : Вінниця, 1992. – С. 46. – (Літ.-творче об-ня «Калиновий цвіт»).
83. **Залокоцький, І.** Дуб Коцюбинського : [вірш про дуб у с. Станіславчик Жмерин. р-ну] // Моя стежина : твори / Ігор Залокоцький. – Вінниця : Континент-ПРИМ, 2000. – С. 23–24.
84. **Збручанський, Б.** Мужність : [вірш] / Борис Збручанський // Комсомол. плем'я. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
85. **Ігнатенко, М.** В гостях у вихвостівців : [вірш] // Деснянські весни : вірші / Михайло Ігнатенко. – Київ : Рад. письменник, 1957. – С. 16–19 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 10–13.
86. **Ігнатенко, М.** Коцюбинський : [вірш] // В голубому ореолі : поезії / Михайло Ігнатенко. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1963. – С. 74–75 ; Деснянські весни : поезії / Михайло Ігнатенко. – Київ : Рад. письменник, 1957. – С. 14–15 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 9–10.
87. **Ігнатенко, М. М.** Коцюбинському : [вірш] / Михайло Ігнатенко // Деснян. правда. – 1954. – 17 верес. – С. 3.
88. **Ігнатенко, М.** На Валу : [вірш] // Деснянські весни : поезії / Михайло Ігнатенко. – Київ : Рад. письменник, 1957. – С. 12–13.
89. **Інтелігент з душею сівача** : Вінниц. письменники про Михайла Коцюбинського / упоряд. В. Сторожук. – Вінниця : Континент-ПРИМ, 2005. – 47 с. – *Зміст*: Сторожук, В. Причастя високого духу / Валентина Сторожук. – С. 3–4 ; Подолинний, А. Історія пам'ятника... довжиною в радянську владу ; Вінницьке видання «Тіней забутих предків» / Анатолій Подолинний. – С. 5–11 ; Бортняк, А. Квіти Коцюбинського ; Листи Коцюбинського до дружини / Анатолій Бортняк. – С. 11–12, 12–13 ; Усач, Г. Камінь Коцюбинського / Григорій Усач. – С. 14–15 ; Гнатюк, Н. Перечитуючи Коцюбинського ; Роздуми над книгами Коцюбинського ; На острові Капрі / Ніна Гнатюк. – С. 15, 16–17, 17 ; Рабенчук, В. Михайлу Коцюбинському... Подумки ; Коцюбинський у Дзигівці ; Ювілей на садибі Сонцелюба / Володимир Рабенчук. – С. 18, 19–20, 20 ; Каменюк, М. Люстро у Вінницькому музеї ; Домашні недільні читання Коцюбинського в західнонімецькому містечку Гослар ; Конспект книги ; «Моє Поділля – стежка руса...» / Михайло Каменюк. – С. 29, 29–31, 31–32, 32 ; Кобець, В. Чому такий печальний Коцюбинський? ; Біла хата у Вінниці ; В Чернігові, як облітало листя / Василь Кобець. – С. 33–34, 34–35, 36–37 ; Головатюк, П. Читаю Коцюбинського / Петро Головатюк. – С. 37 ; Пічкур, Д. А липа шелестить : (до 90-річчя з дня смерті М. Коцюбинського) / Дмитро Пічкур. – С. 38 ; Яковенко Т. Яблуні із саду Коцюбинського / Тетяна Яковенко. – С. 38–39 ; Сторожук В. Роздуми Михайла Коцюбинського біля своєї хати у Вінниці ; Одвічні думки про землю ; В Карпатах ; «Сьогодні у Михайла – іменини...» / Валентина Сторожук. – С. 39–41, 41–42, 43–44, 45.
90. **Ісаєв, Ф.** Зустріч з учителем : [вірш] / Федір Ісаєв // Зоря. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
91. **Каменюк, М.** До Михайла Коцюбинського : [вірш] / Михайло Каменюк // Вінниц. край. – 2014. – № 3. – С. 4–5.
92. **Каменюк, М.** Домашні недільні читання Коцюбинського в західнонімецькому містеч-

ку Гослар : [вірш] // Стрітення : вибр. лірика / Михайло Каменюк. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2008. – С. 56 ; Спасівка : поезії / Михайло Каменюк. – Одеса : Маяк, 1990. – С. 22–23.

93. **Каменюк, М.** Лист М. М. Коцюбинському : [вірш] / Михайло Каменюк // Літ. Україна. – 1971. – 5 жовт. – С. 2 ; Комсомол. плем'я. – 1971. – 16 верес. – С. 4.
94. **Каменюк, М.** Моє Поділля – стежка руса... : [вірш, присвяч. відкриттю пам'ятника М. Коцюбинському у Вінниці] // Окільцьовані птахи : поезії / Михайло Каменюк. – Київ : Рад. письменник, 1991. – С. 12 ; Літ. Україна. – 1989. – 28 груд. – С. 1 ; Циганюк, В. Ф. Народознавчі мотиви в творчості М. Коцюбинського : поетичне слово Коцюбинському / В. Ф. Циганюк, Ю. П. Гуменюк. – Вінниця : Віноблдрук., 1997. – С. 53.
95. **Каменюк, М.** Прочитання Коцюбинського : [цикл віршів] : 1. Конспект книги ; 2. Люстро в будинку-музеї у Вінниці ; 3. Епістолярна спадщина ; 4. Домашні недільні читання Коцюбинського в західнонімецькому містечку Гослар // Місячна ніч в Григорівці / Михайло Каменюк. – Вінниця : АКВІЛОН, 1998. – С. 105–109.
96. **Каменюк, М.** Уроки Коцюбинського : [вірш] // Прямовисний вітер : поезії / Михайло Каменюк. – Одеса : Маяк, 1984. – С. 33–35.
97. **Карманський, П.** «Голубина душе! Друзяко незабутий...» : (на вічну пам'ять М. Коцюбинському) : [вірш] / Петро Карманський // М. Коцюбинський і Західна Україна : до 50-річчя літ. діяльності М. М. Коцюбинського / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Музей М. Коцюбинського в Чернігові. – Чернігів, 1940. – Зб. 2. – С. 166.
98. **Карманський, П.** На вічну пам'ять М. Коцюбинському : [вірш] // Поезії / Петро Карманський. – Київ : Укр. письменник, 1992. – С. 330.
99. **Касакович, В.** Читая Коцюбинського : [вірш] / Володимир Касакович // Рад. Поділля. – 1964. – 17 верес. – С. 3.
100. **Кацнельсон, А.** В музеї Коцюбинського : [вірш] // На вечірньому прюзі : нові поезії (1989–1992) / Абрам Кацнельсон. – Київ : Укр. письменник, 1992. – С. 17.
101. **Кацнельсон, А.** Зустріч на Капрі : [драм. етюд] // Рад. культура. – 1964. – 6 верес. – С. 1 ; Бурштин : поезії / Абрам Кацнельсон. – Київ : Рад. письменник, 1969. – С. 72–76.
102. **Кацнельсон, А.** Нічна фантазія : (М. Коцюбинському) : [вірш] ; Відлуння : [вірш про доньку письменника Оксану] // Вибране : поезії / Абрам Кацнельсон. – Київ : Дніпро, 1983. – С. 267, 297 ; Монологи : поезії / Абрам Кацнельсон. – Київ : Рад. письменник, 1961. – С. 35.
103. **Каченко, В.** Гвоздики Коцюбинського : [вірш] / Валентина Каченко // Дніпро. – 1970. – № 10. – С. 12.
104. **Кашуба, С.** Полвека : [вірш, згадується Ю. Коцюбинський та В. Примаков] / С. Кашуба // Учит. газ. – 1967. – 23 дек. – С. 3.
105. **Кобець, В.** Біла хата у Вінниці : [вірш] // Свято нашої зустрічі : поезії / Василь Кобець. – Одеса : Маяк, 1986. – С. 34–35 ; Циганюк, В. Ф. Народознавчі мотиви в творчості М. Коцюбинського : поетич. слово Коцюбинському / В. Ф. Циганюк, Ю. П. Гуменюк. – Вінниця : Віноблдрук., 1997. – С. 55–56.
106. **Кобець, В.** Він жив, любив, творив натхненно : [вірш] / Василь Кобець // Вінниц. край. – 2014. – № 3. – С. 6–7.
107. **Кобець, В.** Згадка про молдавські Джурджулешти : [вірш, згадується перебування Михайла Коцюбинського в цьому селі] // Болить душа... : поезії / Василь Кобець. – Вінниця : Континент-ПРИМ, 2002. – С. 124.

108. **Кобець, В.** Михайло Коцюбинський : [уривок з поеми] / Василь Кобець // Вінниц. правда. – 1985. – 29 листоп. – С. 4.
109. **Кобець, В.** Хата над Бугом : [вірш] / Василь Кобець // Вінниц. правда. – 1983. – 17 верес. – С. 4.
110. **Кобець, В.** Чому такий печальний Коцюбинський? : (на честь відкриття пам'ятника Михайлу Коцюбинському у Вінниці 15 груд. 1989 р.) : [вірш] // Не остання любов, не остання... : поезії / Василь Кобець. – Вінниця : Віноблдрук., 2000. – С. 247–248 ; Любов моя, тривога і печаль : поезії / Василь Кобець. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2012. – С. 125–126 ; Циганюк, В. Ф. Народознавчі мотиви в творчості М. Коцюбинського : Поетичне слово Коцюбинському / В. Ф. Циганюк, Ю. П. Гуменюк. – Вінниця : Віноблдрук., 1997. – С. 54–55 ; Комсомол. плем'я. – 1990. – 20 січ. – С. 3.
111. **Кобець, О.** [Варавва О.] На смерть М. Коцюбинського : [вірш] / Олекса Кобець [Олексій Варавва] // Маяк. – 1913. – № 16. – С. 3–4.
112. **Коваленко-Горлач, Л.** На могилі Коцюбинського : [вірш] / Леонід Коваленко-Горлач // Деснян. правда. – 1968. – 11 серп. – С. 4.
113. **Ковальчук, Л.** Скеля Михайла Коцюбинського : [вірш] // Середина літа : поезії / Леонід Ковальчук. – Київ : Дніпро, 1986. – С. 49.
114. **Козак, В.** В бібліотеці : [вірш] / Валентина Козак // Вінниц. правда. – 1989. – 17 верес. – С. 5.
115. **Козак, В.** На «суботах» Коцюбинського : [вірш] // Поклик літа : поезії / Валентина Козак. – Київ : Рад. письменник, 1988. – С. 11 ; Вінниц. газ. – 1995. – 16 верес. – С. 2.
116. **Козак, В.** Перші уроки : [вірш про дитинство М. Коцюбинського] / Валентина Козак // Вінниц. правда. – 1989. – 6 трав. – С. 4.
117. **Козак, В.** Під віщою зорею : [вірш] / Валентина Козак // Вінниц. правда. – 1984. – 16 верес. – С. 3.
118. **Козак, В.** Красується нива : [вірш, згадується М. Коцюбинський] / Володимир Козак // Рад. Житомирщина. – 1964. – 18 верес. – С. 3.
119. **Козак, І.** Пам'яті Михайла Коцюбинського ; Камінь Коцюбинського : [вірші] // Над рікою : поезія / Ігор Козак. – Вінниця : ВЕЛЕС, 2002. – С. 23, 81.
120. **Колодій, В.** Капрі : [вірш з диптиха «Братерство» про перебування М. Коцюбинського й М. Горького на Капрі] // У стременах тривог : поезії / Василь Колодій. – Львів : Каменярь, 1972. – С. 61–62.
121. **Колодій, В.** Коцюбинський у Горького : [вірш] // На орбіту щастя : поезії / Василь Колодій. – Львів : Кн.-журн. вид-во, 1963. – С. 21–22.
122. **Колодій, В.** На камені Коцюбинського : [вірш] / Василь Колодій // Вінниц. вісті. – 1943. – 25 квіт. (Число 33) ; Сліди на росах : поезії. – Київ : Рад. письменник, 1984. – С. 59 ; Вінниц. правда. – 1979. – 8 квіт. – С. 4 ; Вінниц. правда. – 1980. – 30 берез. – С. 4.
123. **Колодій, В.** У Горького («Далекий край... Не Україна, звісно...») : [вірш] / Василь Колодій // Вільна Україна. – 1963. – 26 квіт. – С. 3.
124. **Комісаренко, Г.** Скоро знову дзвінок : Михайлу Коцюбинському : [вірш] / Г. Комісаренко // Вогні Запоріжжя : літ.-худож. альм. – 1955. – Вип. 1. – С. 100–101.
125. **Кошоваленко, Т.** «Я зрозуміла Коцюбинського» : [вірш] // Алея життя : поезії / Тетяна Кошоваленко. – Вінниця : Тірас, 2007. – С. 38.

126. **Кононенко, М. М. М. Коцюбинському.** («Чи добре буде, а чи ні...») : [вірш] // Хвилі : [вибр. поезії : у 5 кн.] / Мусій Кононенко. – Полтава, 1918. – Кн. 3. – С. 140.
127. **Кононенко, М. М. М. Коцюбинському :** [епіграма] / Мусій Кононенко / Хвилі : зб. віршів / Мусій Кононенко ; упоряд., авт. передм. та прим. В. Погребенник. – Київ : Смолоскип, 1994. – С. 212 ; Те ж. – 2-ге вид. – С. 211.
128. **Кононенко, М.** Товаришам-«тарасівцям» : [вірш, присвяч. орг. «Братство тарасівців», членом якої був М. Коцюбинський] // Хвилі : зб. віршів / Мусій Кононенко ; упоряд., авт. передм. та прим. В. Погребенник. – Київ : Смолоскип, 1994. – С. 48 ; Те ж. – 2-ге вид. – С. 53–55.
129. **Кононенко, П.** Любов і шанування : [є уривок з вірша «Якщо в слові правда...»] / П. Кононенко // Кіровоград. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
130. **Коротич, В.** Коцюбинський : [вірш] // Течія : поезії / Віталій Коротич. – Київ : Рад. письменник, 1965. – С. 53–54 ; Закон землі : вибр. поезії / Віталій Коротич. – Київ : Дніпро, 1979. – С. 35.
131. **Коротич, В.** Очі : [вірш] / Віталій Коротич // Літ. Україна. – 1964. – 18 верес. – С. 3 ; Течія : поезії / Віталій Коротич. – Київ : Рад. письменник, 1965. – С. 53–54 ; Поезії / Віталій Коротич. – Київ : Молодь, 1967. – С. 120–121 ; Циганюк, В. Ф. Народознавчі мотиви у творчості М. Коцюбинського : поетичне слово Коцюбинському / В. Ф. Циганюк, Ю. П. Гуменюк. – Вінниця : Віноблдрук., 1997. – С. 46–47.
132. **Костенко, М.** Його серце : [вірш] / Михайло Костенко // Вечір. Київ. – 1964. – 17 верес. – С. 3 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 69–70.
133. **Куліш, Л.** Посол від Правди : (новела) : [поема про відвідання в 1903 р. М. Коцюбинським М. Чернявського в Херсоні] // Сонце на колоску : лірика і поеми / Леонід Куліш. – Одеса : Маяк, 1967. – С. 75–82.
134. **Куліш, Л.** Посол від Правди : (новела) : [поема про відвідання в 1903 р. М. Коцюбинським М. Чернявського в Херсоні] // Зізнання : вибр. поезії / Леонід Куліш ; передм. М. Братана. – Херсон : Просвіта, 2000. – 64 с.
135. **Купрій, М. І.** Михайло Коцюбинський ; Дім Коцюбинського : [вірші] // Батьківський сад : поезія / Микола Іванович Купрій. – Вінниця : Книга-Вега : Віноблдрук., 2011. – С. 192–193.
136. **Курашкевич, К.** Вулиця Коцюбинського : [вірш] // Зустріч у вересні : поезії / Кирило Курашкевич. – Одеса : Маяк, 1980. – С. 69–70.
137. **Курашкевич, К.** Камінь над Бугом : [вірш] // Калинове намисто : лірика / Кирило Курашкевич. – Одеса : Маяк, 1969. – С. 42–43 ; Вибране : поезії : у 2 т. / Кирило Курашкевич. – Київ : Варта, 2002. – Т. 2. – С. 123–124 ; Вдогін за весною : поетич. роздуми / Кирило Курашкевич. – Київ : Азимут-Україна, 2003. – С. 314–315 ; Хоменко, Б. Подільськими стежками Михайла Коцюбинського : до 140-річчя від дня народж. / Борис Хоменко, Василь Циганюк. – Вінниця : Меркьюрі-Поділля, 2004. – С. 41–42.
138. **Курашкевич, К.** Ми були чесні : [вірш] // Березнева заметіль : лірика / Кирило Курашкевич. – Сімферополь : Таврія, 1983. – С. 17–19.
139. **Лазаренко, В.** Михайло Коцюбинський пише листи Панасові Рудченку – письменнику Мирному : [вірш] // Повернення блудного сина : поема і вірші / Валерій Лазаренко. – Вінниця : Поділля-2000, 2003. – С. 103–104. – (Бібліотека «Правозахисника»).

140. **Левада, О.** Скеля Коцюбинського. («Спадає ліс терасами крутими») : [вірш] // Більшовиц. правда. – 1938. – 24 квіт. – С. 4 ; Михайло Коцюбинський : (до 75-річчя з дня народж.) : зб. матеріалів, ст., віршів та нарисів / В. Федун. – Вінниця, 1939. – С. 34–35 ; Поезії / Олександр Левада. – Київ : Держлітвидав, 1941. – С. 109–110 ; Вінниц. правда. – 1964. – 25 лип. – С. 3 ; Комсомол. плем'я. – 1970. – 17 верес. – С. 3.
141. **Левада, О. С.** Скеля Коцюбинського : [вірш] // Твори : у 4 т. / Олександр Левада ; вступ. ст. І. М. Давидової. – Київ : Дніпро, 1979. – Т. 1 : Драматичні поеми ; Вірші ; Чернишевський : (поема). – С. 333.
142. **Лесяков, Р.** Дім Коцюбинських : [вірш : автограф 1929 р.] / Р. Лесяков // Центральний держ. архів-музей літ. і мистецтва України, ф. 940, оп. 3, од. зб. 66. – Електрон. версія. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Sections/Кочубynsky/Кочубynsky.pdf> (дата звернення: 27.08.15).
143. **Литвиненко, Ф.** Ти з нами будеш вічно жити : [пісня] / музика Ф. Литвиненка ; слова В. Сосюри // Вінниц. правда. – 1964. – 17 верес. – С. 4.
144. **Литвиненко, Ф.** Ялина : [вірш] / Федір Литвиненко // Промінь Жовтня. – 1964. – 13 серп. – С. 3.
145. **Ломако, В.** Камінь Коцюбинського : [вірш] // Річка мого життя : поезії / Володимир Ломако. – Вінниця : Континент-ПРИМ, 2003. – С. 92.
146. **Лук'яненко, В.** Перед пам'ятником : [вірш] // В. Лук'яненко // Зоря комунізму. – 1964. – 17 верес. – С. 2.
147. **Лупій, О.** Батьки наші : [вірш про М. Коцюбинського, Лесю Українку, Г. Хоткевича, В. Стефаника, М. Старицького, В. Самійленка] // Кольорами предків : вірші, іст. поема / Олесь Лупій. – Київ : Молодь, 1991. – С. 44–45 ; Літ. Україна. – 1989. – 3 серп. – С. 4.
148. **Маланюк, Є.** Пам'яті Михайла Коцюбинського : [вірш] / Євген Маланюк // Укр. сурмач. – 1923. – Ч. 50 ; Літ. Україна. – 1999. – 25 листоп. – С. 8.
149. **Малий, М.** Славний рід : [вірш, присвяч. Коцюбинським] / Микола Малий // Літ. Чернігів. – 1995. – № 7. – С. 47–48.
150. **Малишко, А.** Дружба : (М. Коцюбинському) : [вірш] / Андрій Малишко // Більшовиц. правда. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
151. **Малишко, А.** Дружба : (М. Коцюбинському) : [вірш про зустрічі з М. Горьким на острові Капрі] ; Коцюбинському : (дума) // Твори : у 10 т. / Андрій Малишко ; редкол.: М. Л. Нагнибіда (голова) [та ін.]. – Київ : Дніпро, 1972. – Т. 1. – С. 208–209, 209–210 ; Твори : у 5 т. / Андрій Малишко ; упоряд. В. Малишко ; передм. Д. Павличка. – Київ : Дніпро, 1986. – Т. 1. – С. 150–151, 151–152 ; Вінниц. правда. – 1963. – 25 квіт. – С. 4.
152. **Малишко, А.** Дума : [вірш] / Андрій Малишко // Більшовик Полтавщини. – 1938. – 26 квіт. – С. 3 ; Вибр. поезії : в 2 т. / Андрій Малишко. – Київ : Держлітвидав, 1947. – Т. 1. – С. 101–102.
153. **Малишко, А.** Коцюбинському : (дума) // Літ. газ. – 1938. – 24 квіт. – С. 3 ; Вибр. поезії : в 2 т. / Андрій Малишко. – Київ : Держлітвидав, 1947. – Т. 1. – С. 101–102 ; Вибр. твори / Андрій Малишко. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1951. – С. 39–40 ; Твори : в 3 т. / Андрій Малишко. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1956. – Т. 1. – С. 152–153 ; Твори : у 10 т. / Андрій Малишко ; редкол.: М. Л. Нагнибіда (голова) [та ін.]. – Київ : Дніпро, 1972. – Т. 1. – С. 209–210 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. –

- Ч. 1. – С. 77–78 ; Циганюк, В. Ф. Народознавчі мотиви у творчості М. Коцюбинського : поетич. слово Коцюбинському / В. Ф. Циганюк, Ю. П. Гуменюк. – Вінниця : Віноблдрук., 1997. – С. 50.
- 154. Малишко, А.** «Мені здається часто, без оман...» : [вірш, згадується М. М. Коцюбинський] // Твори : у 10 т. / Андрій Малишко ; редкол.: М. Л. Нагнибіда (голова) [та ін.]. – Київ : Дніпро, 1973. – Т. 5. – С. 21 ; Співачка досвітніх вогнів : поезії про Лесю Українку / вступ. слово О. Т. Гончара ; упоряд.: К. М. Шпак, Ю. М. Кругляк. – Київ : Рад. письменник, 1986. – С. 138–139.
- 155. Малишко, А.** Ользі Кобилянській : [вірш, є згадка про дружбу письменниці з М. Коцюбинським та І. Франком] // Твори : у 10 т. / Андрій Малишко ; редкол.: М. Л. Нагнибіда (голова) [та ін.]. – Київ : Дніпро, 1973. – Т. 3. – С. 142–144 ; Весняна книга : поезії / Андрій Малишко. – Київ : Рад. письменник, 1949. – С. 220–221.
- 156. Малишко, А.** Памяти Коцюбинського : [вірш] / Андрій Малишко ; пер. з укр. М. Ушаков // Сов. Украина. – 1938. – 24 апр. – С. 3.
- 157. Малишко, А.** Поет : (пам'яті М. Коцюбинського) : [вірш] // Комсомолец України. – 1936. – 12 лип. – С. 3 ; Вибр. поезії : в 2 т. / Андрій Малишко. – Київ : Держлітвидав, 1947. – Т. 1. – С. 75–76 ; Твори : у 3 т. / Андрій Малишко. – Київ : Держлітвидав, 1956. – Т. 1. – С. 110–111 ; Твори : у 10 т. / Андрій Малишко ; редкол.: М. Л. Нагнибіда (голова) [та ін.]. – Київ : Дніпро, 1972. – Т. 1. – С. 161–162 ; Далекі орбіти : поезії / Андрій Малишко. – Київ : Криниця, 2004. – С. 61 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 1. – С. 76 ; Циганюк, В. Ф. Народознавчі мотиви у творчості М. Коцюбинського : поетичне слово Коцюбинському / В. Ф. Циганюк, Ю. П. Гуменюк. – Вінниця : Віноблдрук., 1997. – С. 52.
- 158. Малишко, А.** Поет : (пам'яті М. Коцюбинського) : [вірш, машинопис. з авт. правками] // Центральний держ. архів-музей літ. і мистецтва України, ф. 22, оп. 1, од. зб. 147. – Електрон. версія. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Sections/Kocjubynsky/Kocjubynsky.pdf> (дата звернення: 27.08.15).
- 159. Малишко, А.** Дружба. Коцюбинський на Капри ; Ольге Кобылянской : [вірші] // Стихи и поэмы. 1936–1949 / Андрей Малишко ; авториз. пер. с укр. – Москва ; Ленинград : Гослитиздат, 1950. – С. 41–42, 273–274.
- 160. Масенко, Т.** Біля музею Коцюбинського : [вірш із циклу «На Придесенні»] // Вибране / Терень Масенко. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1945. – С. 31–32.
- 161. Масенко, Т.** Будинок Коцюбинського. («Він проходив тут по снігові...») // Срібна дорога : поезії / Терень Масенко. – Київ : Рад. письменник, 1946. – С. 76–77.
- 162. Масенко, Т.** Вшануймо поета у квітні : [вірш] / Терень Масенко // Соц. Харківщина. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
- 163. Масенко, Т.** Здрастуй, Чернігів : [вірш, згадується М. Коцюбинський] / Терень Масенко // Деснян. правда. – 1945. – 15 лип. – С. 3.
- 164. Масенко, Т.** Київський ботанічний сад. («Сто двадцять літ тому...») : [вірш, згадується М. Коцюбинський] // Житні колоски : лірика і поеми / Терень Масенко. – Київ : Рад. письменник, 1962. – С. 15–17.
- 165. Масло, М.** Сонцелюб : (пам'яті М. Коцюбинського) : [вірш] // Черкас. правда. – 1960. – 17 серп. – С. 3 ; Земля батьків : поезії / Михайло Масло. – Київ : Рад. письменник, 1960. – С. 7–8 ; Гроно : вибр. поезії / Михайло Масло. – Київ : Дніпро, 1977. – С. 30.

166. **Мельник, П.** Він з нами завжди / Петро Мельник // Поділ. зоря. – 2002. – 25 квіт. – С. 10. – *Зі змісту*: Козак, І. Проспект Коцюбинського [у Вінниці] : [вірш] / Ігор Козак. – С. 10.
167. **Моргун, Ф.** Тичина читає вірш на «суботі» у Коцюбинського : [вірш] // Довіра : поезії / Федір Моргун. – Київ : Рад. письменник, 1985. – С. 47–48.
168. **Муратов, І.** Біля пам'ятника М. Коцюбинському : [вірш] // Мить і вічність : поезії / Ігор Муратов. – Київ : Молодь, 1973. – С. 66 ; Твори : у 4 т. / Ігор Муратов. – Київ : Дніпро, 1982. – Т. 1. – С. 336–337 ; Літ. Україна. – 1972. – 6 жовт. – С. 3.
169. **Муратов, І.** Освідчення Чернігову : [вірш, згадується М. Коцюбинський] // Мить і вічність / Ігор Муратов. – Київ : Молодь, 1973. – С. 71–72 ; Твори : у 4 т. / Ігор Муратов. – Київ : Дніпро, 1982. – Т. 1. – С. 336–337.
170. **Муратов, І.** Серце Тичини : [поема] // Поезії / Ігор Муратов ; вступ. ст. і прим. А. І. Кацнельсона. – Київ : Рад. письменник, 1979. – С. 260–277. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського : розд. 4]. – С. 263–264 ; Твори : у 4 т. / Ігор Муратов. – Київ : Дніпро, 1982. – Т. 1. – С. 378–391. – *Зі змісту*: [Розд. 4 «На крутому порозі» про М. Коцюбинського]. – С. 380–381.
171. **Нагнибіда, М.** Кобза : (до 30-х роковин з дня смерті М. Коцюбинського) : [вірш] // Твори : у 3 т. / Микола Нагнибіда ; вступ. ст. А. Мартинової. – Київ : Дніпро, 1981. – Т. 1. – С. 35.
172. **Назаренко, В.** Коцюбинського слово пророче : [вірш] / Володимир Назаренко // Деснян. правда. – 1964. – 16 верес. ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 27.
173. **Немченко, І.** Світло надії : [драм. поема, є образ М. Коцюбинського] / Іван Немченко. – Київ ; Херсон : Просвіта, 2007. – 15 с.
174. **Нетупський, Б.** Автографи в альбомах літературного залу Михайла Коцюбинського ЗШ I-III ст. № 1 м. Бар / Борис Нетупський // Сприйняття сучасниками творчості М. Коцюбинського : матеріали другої наук. конф. «Осінні читання» / редкол.: І. В. Френкель [та ін.]. – Вінниця, 2011. – С. 178–182. – *Зі змісту*: Козак, В. На святі Коцюбинського : [уривок з вірша, присвяч. Барській шк. № 1 ім. М. Коцюбинського] – С. 180.
175. **Нетупський, Б.** Автографи в альбомах літературного залу Михайла Коцюбинського ЗШ I-III ст. № 1 міста Бар / Борис Нетупський // Подільський край. – 2011. – 2 верес. – С. 4. – *Зі змісту*: Яворівський, В. «Матері народжують Тарасиків, Михайликів і Іванків...» : [вірш-автограф від 18.09.1981 р.].
176. **Новицький, О.** У Криворівні. («Гуцульські гори. Небо Криворівні...») : [вірш, згадується М. Коцюбинський] / Олекса Новицький // Вітчизна. – 1956. – № 8. – С. 3–4.
177. **Носок, Н.** Камень Коцюбинського : [вірш] / Неонила Носок ; пер. с укр. М. Демин // Смена. – 1967. – № 22. – С. 25.
178. **Одудько, Т.** Шолом Алейхем у Вінниці в 1908 р. : [вірш] / Тиміш Одудько // Михайло Коцюбинський : (до 75-річчя з дня народж.) : зб. матеріалів, ст., віршів та нарисів / В. Федун. – Вінниця, 1939. – С. 48–49.
179. **Олесь, О.** Над могилою М. М. Коцюбинського. («Світлий, теплий день весняний...») : [вірш] / Олександр Олесь // Дзвін. – 1913. – Число 4. – С. 223 ; Рада. – 1913. – 18 квіт. – С. 2 ; Нове слово. – 1913. – 5 трав. – С. 2.
180. **Олесь, О.** Пам'яті М. Коцюбинського. («Ти, що в могилі, не умер...») : [вірш] // Твори : у 2 т. / Олександр Олесь. – Київ : Дніпро, 1990. – Т. 1. – С. 524 ; Дзвін. – 1913. – Т. 1,

№ 4. – С. 226 ; Досвітні огні : зб. поезії й прози. – 3-тє вид. / уклад. С. Череповський. – Київ, 1914. – С. 52.

181. **Олійник, О.** Роздуми коло пам'ятника Юрію Коцюбинському в Чернігові : [вірш] / Олександр Олійник // Поезія-1978 : збірник / редкол.: М. Нагнибіда (голова) [та ін.]. – Київ : Рад. письменник, 1978. – Вип. 2. – С. 34.
182. **Оліферовський, І.** Маланка : [вірш] / Ілля Оліферовський // Деснян. правда. – 1954. – 17 верес. – С. 3.
183. **Оліферовський, І.** «Я зустрів полісяночку» : [вірш] // Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 7–8.
184. **Ольховський, І.** У безсмертя : [вірш] / І. Ольховський // Кочегарка. – 1964. – 16 верес. – С. 2.
185. **Панів, А.** Місто Коцюбинського : [вірш] // З плугом : вибр. поезії / Андрій Панів. – Київ : Веселка, 1960. – С. 65–67.
186. **Панів, А.** Місто Коцюбинського : [вірш] // З плугом : вибр. поезії / Андрій Панів ; вступ. ст. та упоряд. С. Крижанівський. – Київ : Держлітвидав, 1960. – С. 65–67.
187. **Панченко, В.** Біля моря : (світлій дружбі Горького й Коцюбинського) : [вірш] / Володимир Панченко // Деснян. правда. – 1972. – 17 верес. – С. 4.
188. **Пастушенко, Л.** Михайло Коцюбинський : [вірш] // Біль і крик. 120 віршів. Трилогія / Леонід Пастушенко. – Вінниця : УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2000. – С. 21–22.
189. **Пастушенко, Л.** У вінок Коцюбинському : [вірш] / Леонід Пастушенко // Комсомол. плем'я. – 1984. – 6 жовт. – С. 4.
190. **Перчишка, А.-М.** Наша хата-музей : (до 142-ї річниці народж. М. Коцюбинського) : [вірш] // Що в імені твоїм, людино? / Анна-Марія Перчишка. – Вінниця : Данилюк В. Г., 2008. – С. 55.
191. **Підпалій, В.** Художник : (пам'яті автора казки «Хо») : [вірш] // Тридцятьє літо : поезії / Володимир Підпалій. – Київ : Молодь, 1967. – С. 46 ; Молодь України. – 1964. – 18 верес. – С. 4.
192. **Пічкур, Д.** А липа шелестить : (до 90-річчя з дня смерті М. Коцюбинського) : [вірш] // Скатертина на двох : поезія / Дмитро Пічкур. – Вінниця : Континент-ПРИМ, 2005. – С. 94.
193. **Подолужний, В.** Вогненні коні : (перегляд фільму «Тіні забутих предків» у Парижі) / В'ячеслав Подолужний // Циганюк, В. Ф. Народознавчі мотиви у творчості М. Коцюбинського : поетич. слово Коцюбинському / В. Ф. Циганюк, Ю. П. Гуменюк. – Вінниця : Віноблдрук., 1997. – С. 51.
194. **Полтава, Л.** Михайло Коцюбинський на Капрі : [вірш] / Леонід Полтава // Листок з вирію : поезія укр. діаспори : у 2 т. / упоряд.: Г. Кирпа, Д. Чередниченко. – Київ : Голос. спеціаліз. ред. літ. мовами нац. меншин України, 2001. – Т. 1. – С. 307.
195. **Приймачик, Ф.** Правдиве слово : [вірш про М. Коцюбинського] / Фаїна Приймачик // Освіта Вінниччини. – 2014. – 10 жовт. – С. 8 ; Із криниці часу / Фаїна Приймачик. – Вінниця : Балюк І. Б., 2015. – С. 23.
196. **Приймачик, Ф.** Правдиве слово : до 140-річчя від дня народж. М. М. Коцюбинського : [вірш] / Фаїна Приймачик // Стожари : літ.-мистец. зб. / голов. ред. В. Лисенко. – Вінниця : Вадим Клименко, 2004. – № 5. – С. 46.

197. **Рабенчук, В.** Груші Коцюбинського : [вірш] // Свята Тетяна мироточить : поезії / Володимир Рабенчук. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2008. – С. 26.
198. **Рабенчук, В.** Коцюбинський у Дзигівці : [вірш] / Володимир Рабенчук // Миле серцю Поділля : поетич. антол. / упоряд. В. Сторожук. – Вінниця : Книга-Вега, 2006. – С. 80.
199. **Рабенчук, В.** Михайлу Коцюбинському... Подумки ; Коцюбинський у Дзигівці ; Ювілей на садибі Сонцелюба : [вірші] // Мріяння зорі : вибр. твори / Володимир Рабенчук. – Вінниця : Континент-ПРИМ, 2004. – С. 76, 77, 78 ; Стожари : літ.-мистец. зб. / голов. ред. В. Лисенко. – Вінниця : Вадим Клименко, 2004. – № 5. – С. 43–48.
200. **Рабенчук, В.** Пригадую твір його : (М. Коцюбинському) : [вірш] / Володимир Рабенчук // Колгосп. зоря. – 1974. – 26 верес. – С. 4.
201. **Рабенчук, В.** Ювілей на садибі Сонцелюба : [вірш про М. Коцюбинського] / Володимир Рабенчук // Слово педагога. – 2011. – Січ. (№ 1). – С. 5.
202. **Радченко, Б.** «Тобі, поете, я складаю...» : [вірш] / Борис Радченко // Деснян. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 4.
203. **Реп'ях, С.** Багряний кошик : (після відвідин музею М. Коцюбинського) ; Батько й син : (фрагм. розмови М. Коцюбинського з сином Юрком) : [вірш] // Поезії / Станіслав Реп'ях. – Київ : Рад. письменник, 1983. – С. 93–94, 94–95 ; Творці добра : поезії / Станіслав Реп'ях. – Київ : Рад. письменник, 1977. – С. 21.
204. **Реп'ях, С.** Батько й син : М. М. Коцюбинський розмовляє з сином Юрієм : [вірш] // Дніпро. – 1977. – № 4. – С. 7–8 ; Поезії / Станіслав Реп'ях. – Київ : Рад. письменник, 1983. – С. 94–95 ; Творці добра : поезії / Станіслав Реп'ях. – Київ : Рад. письменник, 1977. – С. 19–20.
205. **Реп'ях, С.** Біля обеліска : [вірш] / Станіслав Реп'ях // Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 63.
206. **Реп'ях, С.** Моя Кааба : (в музеї М. М. Коцюбинського) : [уривок] / Станіслав Реп'ях // Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 62.
207. **Реп'ях, С.** Моя Кааба : (в музеї М. М. Коцюбинського) : [тетраптих] // Многокутник : поезії / Станіслав Реп'ях. – Київ : Молодь, 1972. – С. 13–15. – *Зміст*: [1. «Як сонце є, як є червоний стяг...». – С. 13 ; 2. «Це – храм...». – С. 13–14 ; 3. «Співають канни пісню племінку...». – С. 14 ; 4. «Виходжу звідси, наче з хвиль морських...». – С. 14–15].
208. **Реп'ях, С.** На алеї героїв у Чернігові : (пам'яті Юрія Коцюбинського та Віталія Примакова) : [вірш] // Добриня : поезії / Станіслав Реп'ях. – Київ : Рад. письменник, 1990. – С. 33–34.
209. **Реп'ях, С.** У музеї Сонцелюба : [вірш] // Добриня : поезії / Станіслав Реп'ях. – Київ : Рад. письменник, 1990. – С. 26 ; Деснян. правда. – 1989. – 17 верес. – С. 3.
210. **Реп'ях, С.** Франко читає Коцюбинському «Мойсея» : [вірш] // Листя : вірші / Станіслав Реп'ях. – Київ : Рад. письменник, 1969. – С. 36–37.
211. **Рибаченко, В.** Вічна пісня : (пам'яті М. Коцюбинського) : [вірш] / В. Рибаченко // Комсомол. плем'я. – 1970. – 2 квіт. – С. 3.

- 212.** Рильський, М. Брати : [вірш про дружбу М. Коцюбинського та М. Горького] // Твори : у 3 т. / Максим Рильський. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1956. – Т. 1. – С. 425 ; Весняна пісня : поезії / Максим Рильський. – Київ : Держлітвидав України, 1952. – С. 92–93 ; Збір. творів : у 20 т. / Максим Рильський ; редкол.: М. П. Бажан (голова) ; АН УРСР, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Наук. думка, 1984. – Т. 4 : Поезії 1949–1964. – С. 51–52.
- 213.** Рильський, М. Варіації на поезію Коцюбинського «Наша хатка» : [вірш] / Максим Рильський // Література і мистецтво. – 1943. – 30 квіт. – С. 1 ; Деснян. правда. – 1944. – 17 верес. – С. 1 ; Неопалима купина : поезії 1942–1944 / Максим Рильський. – Київ : Рад. письменник, 1944. – С. 23 ; Твори : у 3 т. / Максим Рильський. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1956. – Т. 1. – С. 265–266 ; Твори : в 10 т. / Максим Рильський. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1960. – Т. 2. – С. 229–230 ; Твори : в 20 т. / Максим Рильський ; редкол.: М. П. Бажан (голова) ; АН УРСР, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Наук. думка, 1983. – Т. 3 : Поезії 1941–1950. – С. 143 ; Циганюк, В. Ф. Народознавчі мотиви у творчості М. Коцюбинського : поетичне слово Коцюбинському / В. Ф. Циганюк, Ю. П. Гуменюк. – Вінниця : Віноблдрук., 1997. – С. 49.
- 214.** Рильський, М. Гвоздики Коцюбинського : [вірш] / Максим Рильський // Рад. Україна. – 1954. – 26 серп. – С. 3 ; Твори : в 3 т. / Максим Рильський. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1956. – Т. 1. – С. 438–439 ; Збір. творів : у 20 т. / Максим Рильський ; редкол.: М. П. Бажан (голова) ; АН УРСР, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Наук. думка, 1984. – Т. 4 : Поезії 1949–1964. – С. 104–105.
- 215.** Рильський, М. Горький і Коцюбинський : [вірш] / Максим Рильський // Пролетар. правда. – 1938. – 24 квіт. – С. 3 ; Зоря. – 1938. – 18 квіт. ; Рад. література. – 1938. – № 4. – С. 3 ; Крим. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 3 ; Твори : в 10 т. / Максим Рильський. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1960. – Т. 2. – С. 116 ; Вірші та поеми / Максим Рильський. – Київ : Дніпро, 1982. – С. 116.
- 216.** Рильський, М. Знову про солов'їв : [вірш] // Збір. творів : у 20 т. / Максим Рильський ; редкол.: М. П. Бажан (голова) ; АН УРСР, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Наук. думка, 1984. – Т. 4 : Поезії 1949–1964. – С. 184 ; Вечір. Київ. – 1957. – 22 черв.
- 217.** Рильський, М. Коцюбинський. («Він ходив полями і гаями...») : [вірш 1939 р.] / Максим Рильський // Більшовик. – 1939. – 24 квіт. – С. 3 ; Вісті. – 1939. – 17 верес. – С. 3 ; Вінниц. правда. – 1964. – 17 верес. – С. 3 ; Іскри вогню великого / Максим Рильський. – Київ : Рад. письменник, 1965. – С. 97 ; Збір. творів : у 20 т. / Максим Рильський ; редкол.: М. П. Бажан (голова) ; АН УРСР, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Наук. думка, 1983. – Т. 2. – С. 352.
- 218.** Рильський, М. Чернігівські сонети. «В тугому комірці, з тяжким портфелем» : [вірш] / Максим Рильський // Більшовик. – 1938. – 6 квіт. – С. 4 ; Більшовик. – 1939. – 24 квіт. – С. 3. – (під назвою «Коцюбинський в Чернігові») ; Вінниц. правда. – 1964. – 17 верес. – С. 3 ; Твори : у 3 т. / Максим Рильський. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1956. – Т. 2. – С. 148 ; Твори : в 10 т. / Максим Рильський. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1960. – Т. 2. – С. 88–89 ; Збір. творів : у 20 т. / Максим Рильський ; редкол.: М. П. Бажан (голова) ; АН УРСР, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Наук. думка, 1983. – Т. 2. – С. 249–250 ; Іскри вогню великого / Максим Рильський. – Київ : Рад. письменник, 1965. – С. 97 ; Поезії (1910–1950) / Максим Рильський. – Київ : Держлітвидав України, 1950. – С. 59 ; Циганюк, В. Ф. Народознавчі мотиви у творчості М. Коцюбинського : поетич. слово Коцюбинському / В. Ф. Циганюк, Ю. П. Гуменюк. – Вінниця : Віноблдрук., 1997. – С. 48 ; Вибр. твори : у 2 т. / Максим Тадейович Рильський ; вступ. ст. В. Є. Панченко ; уклад.: В. Л. Колесник, А. Я. Слободяник. – Київ : Укр. енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2005. – Т. 1 : Вірші. Поеми. – С. 249–250. – (Бібліотека Української Літературної Енциклопедії: вершини письменства).

219. **Рись, О.** Дві Маланки : [вірш] / Олесь Рись // Комсомолец України. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
220. **Р-ко, Т. [Романенко, Т.]** Пам'яті М. М. Коцюбинського : [вірш] / Т. Р-ко [Т. Романенко] // Дніпрові хвилі. – 1913. – № 10. – С. 168.
221. **Родиченко, М.** Не плачте, верби : [вірш] / Михайло Родиченко // Колгосп. життя. – 1964. – 17 верес. ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 36.
222. **Родиченко, М.** Слово до тебе : [вірш] / Михайло Родиченко // Шляхом комунізму. – 1964. – 17 верес. ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 37.
223. **Романовський, В.** Гарячий прапор той червоний : [вірш] / Василь Романовський // Комунар. – 1989. – 16 верес. – С. 1.
224. **Рудий, В.** «Життєпис Майстра в мене на столі...» ; «Вже й нива бур'янами заросла...» : [вірші] / Василь Рудий // Стожари : літ.-мистец. зб. / голов. ред. В. Лисенко. – Вінниця : Вадим Клименко, 2004. – № 5. – С. 48–49.
225. **Рыльский, М.** Гвоздики Коцюбинского : [вірш з циклу «Щедрость»] // Стихотворения и поэмы / Максим Рыльский ; пер. с укр. В. Дынник. – Ленинград : Сов. писатель, Ленинград. отд-ние, 1969. – С. 331–332. – (Серия «Библиотека поэта. Большая серия»).
226. **Рыльский, М.** Черниговские сонеты : [вірш] // Рыльский М. Избранное : пер. с укр. / Максим Рыльский. – Москва : Сов. писатель, 1949. – С. 55.
227. **Рязанцев, М.** Тут жив колись Коцюбинський : [вірш] / Максим Рязанцев // Вінниц. край. – 2014. – № 3. – С. 14–15.
228. **Савич, І.** Марія Заньковецька : поема / Іван Савич. – Київ : Рад. письменник, 1961. – 40 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 34 ; Вічні джерела : вибране / Іван Савич. – Київ : Дніпро, 1978. – С. 130–170. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 163.
229. **Савич, І.** Як зброя священна : пам'яті М. М. Коцюбинського : [вірш] / Іван Савич // День поезії : [збірник]. – Київ : Рад. письменник, 1965. – С. 84–85 ; На шляхах буття : поезії / Іван Савич. – Донецьк : Донбас, 1971. – С. 81–82 ; Вічні джерела : поезії / Іван Савич. – Київ : Дніпро, 1978. – С. 26–27 ; Зірκο моя вечорова : вірші та поеми / Іван Савич. – Донецьк : Донбас, 1984. – С. 104–106 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 73–74.
230. **Самійленко, М.** «Вже небудь-які перегуди...» : [вірш-присвята М. Коцюбинському зі зб. «Добраніч»] / Микола Самійленко // Сучасність. – 1997. – № 7/8. – С. 188.
231. **Сапон, В.** Три зустрічі : (Самійло Величко, Пантелеймон Куліш, Михайло Коцюбинський) : [вірші] / Володимир Сапон // Літ. Чернігів. – 1993. – № 2/3. – С. 22–23.
232. **Сахон, С.** Вихвостівська трагедія ; Про нове село ; Діти вчать «Фата моргана» : [вірші] / Степан Сахон // Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 46–47, 47, 48.
233. **Скалецький, Р.** Дзвінки пісні співають подолянки : [пісня] / музика Родіона Скалецького ; слова Івана Масляєва // Комсомол. плем'я. – 1964. – 16 верес. – С. 2.

234. **Снігур, В.** У музеї М. Коцюбинського : [вірш] / Василь Снігур // Вінниц. газ. – 1998. – 14 трав. – С. 6.
235. **Сосюра, В. М.** Коцюбинському : [вірш] / Володимир Сосюра ; пер. с укр. Л. Серпилин // Сов. Україна. – 1938. – 26 сент. – С. 4 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 75.
236. **Сосюра, В.** Пам'яті М. Коцюбинського ; М. Коцюбинський : [вірші] / Володимир Сосюра // Михайло Коцюбинський. Життя і творчість у портретах, ілюстраціях, документах / упоряд.: М. М. Потупейко, Л. Є. Прокопенко ; вступ. ст. і дод. М. М. Потупейка. – Київ : Рад. шк., 1970. – С. 300, 310.
237. **Спиридонов, Ф.** Яблоня Коцюбинського : [вірш] / Фелікс Спиридонов // Деснян. правда. – 1966. – 25 верес. – С. 4.
238. **Станіславський, Р.** Червоні гвоздики : [вірш] / Р. Станіславський // Ленін. плем'я. – 1959. – 16 верес. – С. 3.
239. **Степанюк, Б.** Золотий засів : [уривок з поеми] / Борислав Степанюк // Деснян. правда. – 1971. – 15 серп. – С. 3.
240. **Степанюк, Б.** Золотий засів : [поема] // Баладний лад : поезії / Борислав Степанюк. – Київ : Рад. письменник, 1972. – С. 73–80 ; Синьоокий мій липень : вибране / Борислав Степанюк. – Київ : Дніпро, 1973. – С. 295–302 ; Жовтень. – 1971. – № 7. – С. 2–3.
241. **Степанюк, Б.** Золотий засів : [поема про перебування М. Коцюбинського на Капрі] // Синеокий мой июль : стихи, баллады, поэмы / Борислав Степанюк ; авториз. пер. с укр. Ю. Саенко. – Москва : Сов. писатель, 1976. – С. 99–107.
242. **Степанюк, Б.** Каприйская встреча : [поема] / Борислав Степанюк ; пер. с укр. Л. Вышеславского // Радуга. – 1972. – № 11. – С. 64–69 ; Полюсы : коллект. сб. – Москва : Молодая гвардия, 1973. – С. 254–260.
243. **Степанюк, Б.** Каприйська зустріч : [поема] // Баладний лад : лірика, поеми / Борислав Степанюк. – Київ : Рад. письменник, 1972. – С. 73–80 ; Синьоокий мій липень : вибране / Борислав Степанюк ; передм. В. Бичка. – Київ : Дніпро, 1973. – С. 295–302.
244. **Стешенко, І.** На перші роковини смерті М. Коцюбинського. («Художнику, над нашим краєм темним...») : [вірш] / Іван Стешенко // Сяйво. – 1914. – № 4. – С. 110 ; Твори. Переклади. Вибр. листування / Іван Стешенко ; упоряд. та авт. біогр. нарису Г. В. Титаренко ; післямова Г. А. Александрової. – Полтава, 2013. – С. 245–246.
245. **Сторожук, В.** Букет поезій на могилу видатного земляка : Наша хатка ; Роздуми гранітного Коцюбинського біля своєї хати : [вірші] / Валентина Сторожук // Вінниц. газ. – 1996. – 25 квіт. – С. 3.
246. **Сторожук, В.** Михайло Коцюбинський – наш сучасник : [цикл віршів] // Дивина : поезії / Валентина Сторожук. – Вінниця : Континент-ПРИМ, 2002. – С. 31–38. – *Зміст*: Сьогодні у Михайла – іменини. – С. 31–32 ; Гіркої долі усмішка гірка. – С. 32–33 ; Дорогою ціною. – С. 33–34 ; Роздуми бронзового Михайла Коцюбинського біля своєї хати. – С. 34–35 ; Одвічні думки про землю. – С. 36–37 ; Агава : (за новелою «На острові»). – С. 38.
247. **Сторожук, В.** Наша хатка : [вірш] / Валентина Сторожук // Вінницькому літературно-меморіальному музею М. М. Коцюбинського – 70 / відп. за вип. Н. Єременко. – Вінниця, 1997. – С. 3.

248. **Сторожук, В.** Роздуми Коцюбинського біля своєї хатини ; Наша хатка ; Мальви на садибі музею : [вірші] / Валентина Сторожук // Народознавчі мотиви в творчості М. Коцюбинського : Поетичне слово Коцюбинському / В. Ф. Циганюк, Ю. П. Гуменюк. – Вінниця : Віноблдрук., 1997. – С. 57–58, 58–59, 59–60.
249. **Сторожук, В.** Сонцепоклонник : поетич. вінок Михайлу Коцюбинському / Валентина Сторожук. – Вінниця : Вінниця, 2002. – 41 с. – *Зміст*: Запізніле каяття. – С. 3–5 ; Іменини : [диптих] : 1. «А старенька ще зранку клопочеться і чепуриться...». – С. 6 ; 2. «Сьогодні у Михайла іменини...». – С. 7 ; Роздуми бронзового Михайла Коцюбинського біля своєї хати у Вінниці. – С. 8–9 ; На садибі Вінницького літературно-меморіального музею : [триптих] : 1. Наша хатка. – С. 10–11 ; 2. Мальви. – С. 12 ; 3. Магонія. – С. 13–14 ; В Лопатинцях. – С. 15–17 ; Перепочинок : (за новелою «Intermezzo»). – С. 18–19 ; Агава : (за новелою «На острові»). – С. 20–21 ; Листи до Аплаксіної. – С. 22–23 ; В Карпатах. – С. 24–26 ; У клініці Образцова : (за спогадами М. Стражеска й листами письменника з лікарні). – С. 27–28 ; Погасле світло. – С. 29–30 ; Гіркої долі посмішка гірка : [триптих] : 1. (За спогадами Панаса Мирного). – С. 31 ; 2. «І не одне іще своє дитя...». – С. 32–33 ; 3. (За листом Сергія Єфремова до Юрія Коцюбинського від 10.02.1918 р.). – С. 34–35 ; Одвічні думки про землю. – С. 36–37 ; Щодо чуток про закриття музею. – С. 38–39 ; Дорогою ціною. – С. 40.
250. **Сторожук, В.** Щодо чуток про закриття музею Михайла Коцюбинського : [вірш] / Валентина Сторожук // Вінниц. газ. – 1997. – 15 квіт. – С. 3.
251. **Стрельбицький, М.** Читавши Коцюбинського, відчуй... ; Коцюбинського камінь наріжний : [вірші] / Михайло Стрельбицький // Вінниц. край. – 2014. – № 3. – С. 5–6.
252. **Студецький, М.** Камінь Коцюбинського ; У садибі письменника : [вірші] / Микола Студецький // Комсомол. плем'я. – 1976. – 29 січ. – С. 3.
253. **Студецький, М.** Камінь Коцюбинського у Вінниці : [вірш] // Макарчукове поле : поезії / Микола Студецький. – Одеса : Маяк, 1980. – С. 65.
254. **Студецький, М.** На садибі Коцюбинського у Вінниці ; Камінь Коцюбинського у Вінниці ; На честь півстолітнього ювілею музею М. Коцюбинського в м. Вінниця : [вірші] // Із днів і літ... : моя поезія / Микола Студецький. – Київ : Укр. письменник : Вир, 1996. – С. 9, 108, 127.
255. **Тарновський, М.** На вершинах : [вірш] / Микола Тарновський // Михайло Коцюбинський. Життя і творчість у портретах, ілюстраціях, документах / упоряд.: М. М. Потупейко, Л. Є. Прокопенко ; вступ. ст. і дод. М. М. Потупейка. – Київ : Рад. шк., 1970. – С. 280.
256. **Тарноградський, В.** Коцюбинський : [вірш] // Життя і волі голоси : вибране / Валер'ян Тарноградський. – Вінниця : Книга-Вега, 2006. – С. 31 ; Більшовиц. правда. – 1939. – 17 верес. – С. 3 ; Літ. газ. – 1939. – 26 верес. ; Михайло Коцюбинський : (до 75-річчя з дня народж.) : зб. матеріалів, ст., віршів та нарисів / В. Федун. – Вінниця, 1939. – С. 35 ; Вінниц. вісті. – 1943. – 25 квіт. (Число 33) ; Павлович, П. (Аполлон Трембовецький). Слідами Михайла Коцюбинського : іл. зб. / Петро Павлович (Аполлон Трембовецький). – Авгсбург : Брама Софії, 1946. – С. 21.
257. **Тарноградський, В.** Коцюбинському : [вірш] // Життя і волі голоси : вибране / Валер'ян Тарноградський. – Вінниця : Книга-Вега, 2006. – С. 79.
258. **Тась, Д.** На могилі Коцюбинського : [вірш, 1930 р.] / Дмитро Тась // Поезія-86 : збірник / редкол.: О. Лупій (ред.) [та ін.] ; упоряд.: О. В. Лупій, В. О. Осадчий. – Київ : Рад. письменник, 1986. – Вип. 1. – С. 168–170 ; Життя й революція. – 1930. – № 6. – С. 94–95.

259. **Тен, Б.** [Хомичевський М.] Флюяри ніжної самотній спів : [вірш, ремінісценції з «Тіней забутих предків»] / Борис Тен [Микола Хомичевський] // Жадань і задумів неспокій : з творчої спадщини Бориса Тена : вірші, пер., ст., листи, спогади / упоряд.: А. Ф. Журавський, К. В. Ленець. – Київ : Рад. письменник, 1988. – С. 39.
260. **Тичина, П.** Глибокі сліди. (З товаришами своїми відвідав я Чернігів у 1966 році) : [вірш про «суботи» М. Коцюбинського та спілкування з Ю. Коцюбинським] // Твори : у 12 т. / Павло Тичина ; редкол.: О. Т. Гончар (голова) [та ін.]. ; упоряд. і прим. А. О. Ковтуненко. – Київ : Наук. думка, 1984. – Т. 3. – С. 302–303.
261. **Тичина, П.** Горький. («Розкорінився дуб та на всі боки...») : [вірш] // Чуття єдиної родини : поезії / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав, 1938. – С. 47–48 ; Вибр. поезії / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав, 1951. – С. 169–170 ; Твори : в 6 т. / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1961. – Т. 1. – С. 286–287 ; Твори : у 12 т. / Павло Тичина ; редкол.: О. Т. Гончар (голова) [та ін.]. ; упоряд. і прим. А. О. Ковтуненко. – Київ : Наук. думка, 1984. – Т. 2. – С. 35.
262. **Тичина, П.** Змужніння початок : [поема] // Твори : в 6 т. / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1961. – Т. 3. – С. 196–200 ; Твори : у 12 т. / Павло Тичина ; редкол.: О. Т. Гончар (голова) [та ін.]. ; упоряд. і прим. А. О. Ковтуненко. – Київ : Наук. думка, 1984. – Т. 3. – С. 87–90.
263. **Тичина, П. Г.** І заспівав я радо. («Хоч як би я не старів...») : [вірш, згадується М. Коцюбинський, який разом з О. М. Горьким надихали П. Тичину на працю] / Павло Тичина // Літ. Україна. – 1963. – 20 груд. – С. 1 ; Твори : у 12 т. / Павло Тичина ; редкол.: О. Т. Гончар (голова) [та ін.]. ; упоряд. і прим. А. О. Ковтуненко. – Київ : Наук. думка, 1984. – Т. 3. – С. 164.
264. **Тичина, П. Г.** «Еллади карта, Коцюбинський...»: [вірш з триптиха «Листи до поета»] / П. Г. Тичина // Негативи. – 1920. – № 8 ; Твори : в 6 т. / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1961. – Т. 1. – С. 112 ; Твори : у 12 т. / Павло Тичина ; редкол.: О. Т. Гончар (голова) [та ін.]. ; упоряд. і прим. А. О. Ковтуненко. – Київ : Наук. думка, 1984. – Т. 1. – С. 105 ; Центральний держ. архів-музей літ. і мистецтва України, ф. 464, оп. 1, од. зб. 127.
265. **Тичина, П. Г.** На «суботах» М. Коцюбинського. (В Чернігові 1910 року, як я ще вчився в середній школі) : [вірш] / Павло Тичина // Літ. газ. – 1937. – 23 верес. – С. 3 ; Молодий більшовик. – 1937. – № 10/11. – С. 39–42 ; Чуття єдиної родини : поезії / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав, 1938. – С. 47–48 ; Вибр. поезії / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав, 1951. – С. 176–177 ; Вибр. твори : у 3 т. / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1957. – Т. 2. – С. 221–222 ; Зібр. творів : в 6 т. / Павло Тичина. – Київ : Наук. думка, 1961. – Т. 1. – С. 294–296 ; Твори : у 12 т. / Павло Тичина ; редкол.: О. Т. Гончар (голова) [та ін.]. ; упоряд. і прим. А. О. Ковтуненко. – Київ : Наук. думка, 1984. – Т. 2. – С. 41–42.
266. **Тичина, П. Г.** На «суботах» М. Коцюбинського : Поезії. Статті / Павло Тичина. – Київ : Молодь, 1963. – 52 с. – *Зміст*: Перше знайомство ; На «суботах» М. Коцюбинського ; Як ми писали листа М. Коцюбинському ; Змужніння початок ; У гості кличе Горький Коцюбинського ; Михайло Михайлович Коцюбинський ; Листи М. М. Коцюбинського до П. Г. Тичини.
267. **Тичина, П.** «Осінь рання уже. А в Чернігові ж сонця й тепла!» : [вірш] // Твори : у 12 т. / Павло Тичина ; редкол.: О. Т. Гончар (голова) [та ін.]. ; упоряд. і прим. А. О. Ковтуненко. – Київ : Наук. думка, 1984. – Т. 3. – С. 191–193. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 192.
268. **Тичина, П.** Перше знайомство : (Чернігів, 1910 р.) : [вірш] / Павло Тичина // Комуніст. – 1938. – 24 квіт. – С. 3 ; Літ. газ. – 1938. – 24 квіт. – С. 3 ; Чуття єдиної родини / Павло

- Тичина. – Київ : Держлітвидав, 1938. – С. 49–54 ; Вибр. поезії / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав, 1951. – С. 171–175 ; Вибр. твори : у 3 т. / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1957. – Т. 2. – С. 216–220 ; Твори : в 6 т. / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1961. – Т. 1. – С. 288–293 ; Твори : у 12 т. / Павло Тичина ; редкол.: О. Т. Гончар (голова) [та ін.] ; упоряд. і прим. А. О. Ковтуненко. – Київ : Наук. думка, 1984. – Т. 2. – С. 36–40.
- 269. Тичина, П.** Сила мислі і труда... : [вірш] // Твори : у 12 т. / Павло Тичина ; редкол.: О. Т. Гончар (голова) [та ін.] ; упоряд. і прим. А. О. Ковтуненко. – Київ : Наук. думка, 1984. – Т. 3. – С. 312–315. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 313, 314.
- 270. Тичина, П.** У гості кличе Горький Коцюбинського : (в 1911 році) : [вірш] / Павло Тичина // Рад. Україна. – 1951. – 12 черв. – С. 3 ; Вибр. твори : у 3 т. / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1957. – Т. 2. – С. 223–228 ; Твори : в 6 т. / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав, 1961. – Т. 3. – С. 60–64 ; Твори : у 12 т. / Павло Тичина ; редкол.: О. Т. Гончар (голова) [та ін.] ; упоряд. і прим. А. О. Ковтуненко. – Київ : Наук. думка, 1984. – Т. 2. – С. 350–353.
- 271. Тичина, П.** Як ми писали листа Коцюбинському : (1911-го року в Чернігові) : [вірш] / Павло Тичина // Вісті ЦВКУ. – 1938. – 23 квіт. – С. 4 ; Чуття єдиної родини / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав, 1938. – С. 58–65 ; Вибр. поезії / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав, 1951. – С. 178–183 ; Літопис великої дружби / відп. за вид.: О. І. Копиленко, Б. П. Степанюк. – Київ : Рад. письменник, 1954. – С. 197–199 ; Вибр. твори : у 3 т. / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1957. – Т. 2. – С. 223–228 ; Твори : в 6 т. / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1961. – Т. 1. – С. 297–303 ; Твори : у 12 т. / Павло Тичина ; редкол.: О. Т. Гончар (голова) [та ін.] ; упоряд. і прим. А. О. Ковтуненко. – Київ : Наук. думка, 1984. – Т. 2. – С. 35 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 1. – С. 69–70.
- 272. Ткаченко, В.** Гвоздики Коцюбинського : [вірш] // Обриси : лірика / Валентина Ткаченко. – Київ : Рад. письменник, 1971. – С. 25.
- 273. Ткаченко, В.** Сад Коцюбинського : [вірш] / Валентина Ткаченко // Деснян. правда. – 1969. – 30 листоп. – С. 4 ; Літ. Україна. – 1970. – 13 жовт. – С. 3.
- 274. Ткаченко, Г.** Коцюбинський у Вихвостів : [вірш] / Григорій Ткаченко // Промінь Жовтня. – 1964. – 20 серп. – С. 4.
- 275. Ткаченко, Г.** Серед селян : [вірш] / Григорій Ткаченко // Промінь Жовтня. – 1964. – 13 черв. – С. 4. ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 55.
- 276. Тычина, П.** В гости Горький зовет Коцюбинского. («Солнце скрылось за домами...») : [вірш] // Избр. произведения : в 2 т. / Павло Тычина. – Москва : Худож. лит., 1971. – Т. 2. – С. 214–217.
- 277. Тычина, П.** Горький. («Во все стороны ветвятся корни дуба...») : [вірш] // Тычина П. Избр. произведения : в 2 т. / Павло Тычина. – Москва : Худож. лит., 1971. – Т. 1. – С. 291.
- 278. Тычина, П.** Горький ; На «субботах» М. Коцюбинского. (В Чернигове, в 1910 году, когда я учился еще в средней школе) ; Первое знакомство ; Как мы писали письмо М. Коцюбинскому : (в 1911 г., в Чернигове) : [вірші] / Жить, трудиться и расти : стихотворения : пер. с укр. / Павло Тычина. – Москва : Гослитиздат, 1950. – С. 169–170, 178–183, 304–305, 306–311, 311–316.

279. **Тычина, П.** Горький зовет в гости М. Коцюбинского : [вірш] / Солнце дружбы : стихи / Павло Тычина ; пер. с укр. В. Озерова. – Москва : Сов. писатель, 1954. – С. 28–32 ; Избр. произведения : в 2 т. / Павло Тычина. – Москва : Худож. лит., 1971. – Т. 2. – С. 214–217.
280. **Тычина П.** Как мы писали письмо М. Коцюбинскому. (В 1911 году, в Чернигове) : [вірш] / Стихотворения и поэмы / Павло Тычина ; пер. с укр. Н. Асеева. – Ленинград : Сов. писатель, 1975. – С. 192–197. – (Библиотека поэта. Большая серия. – 2-е изд.).
281. **Тычина, П.** На «субботах» М. Коцюбинского. (В Чернигове, в 1910 году, когда я учился еще в средней школе) / пер. М. Зенкевич ; Первое знакомство : (Чернигов, 1910 г.) / пер. Б. Пастернака ; Как мы писали письмо М. Коцюбинському : (В 1911 г., в Чернигове) / пер. Н. Асеева : [вірші] / Собр. соч. : в 2 т. : пер. с укр. / Павло Тычина. – Москва : Гослитиздат, 1960. – Т. 1. – С. 238–239, 233–237, 240–245.
282. **Травнева, С.** Дзеркало душі : (Михайлові Коцюбинському) : [вірш] // Місяць Пречистої Діви : Вірші. Проза. Пісні / Світлана Травнева. – Вінниця : Континент-ПРИМ, 2006. – С. 34 ; Стожари : літ.-мистец. зб. / голов. ред. В. Лисенко. – Вінниця : Вадим Клименко, 2004. – № 5. – С. 47.
283. **У вінок** великому землякові : [вірші вінниц. поетів до дня народж. М. Коцюбинського] // Вінниц. газ. – 1996. – 17 верес. – С. 3. – *Зміст*: Яковенко, Т. Яблуні з його саду / Тетяна Яковенко ; Бортняк, А. Листи до дружини / Анатолій Бортняк ; Головатюк, П. Читаю Коцюбинського / Петро Головатюк.
284. **У вінок** великому чарівникові рідної мови Михайлові Коцюбинському до 130-річчя від дня народження : вірші-присвяти поетів-вінничан // Вінниц. газ. – 1994. – 22 верес. – С. 3. – *Зміст*: Каменюк, М. Люстро в будинку-музеї М. Коцюбинського / Михайло Каменюк ; Гнатюк, Н. Перечитуючи Коцюбинського / Ніна Гнатюк ; Бортняк, А. Листи до дружини / Анатолій Бортняк.
285. **У вінок** письменникові : [вірші] // Деснян. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 4. – *Зміст*: Найда, П. «Кинув рабству він виклик сміливий...» / П. Найда ; Пулінець, П. «Подивись на артільне поле...» / П. Пулінець.
286. **Усач, Г.** Камінь Сонцелюба : [вірш] // Омріяний дім : лірика / Григорій Усач. – Одеса : Маяк, 1984. – С. 14–15.
287. **Усач, Г.** Хатина над Бугом : [балада про Віталія Примакова] // Найдорожче : вірші / Григорій Усач. – Одеса : Маяк, 1987. – С. 15–17 ; Вінниц. правда. – 1984. – 8 верес. – С. 3.
288. **Федун, В.** Михайло Коцюбинський : (до 75-річчя з дня народж.) : зб. матеріалів, ст., віршів та нарисів / В. Федун. – Вінниця, 1939. – 64 с. : портр. – (Вінниц. літ. музей М. М. Коцюбинського). – *Зі змісту*: Рильський, М. М. Коцюбинський : [вірш] / Максим Рильський. – С. 15 ; Тычина, П. На «суботах» М. Коцюбинського : [вірш] / Павло Тычина. – С. 16–17 ; Левада, О. Скеля Коцюбинського : [вірш] / Олександр Левада. – С. 34–35 ; Тарноградський, В. Коцюбинський : [вірш] / Валер'ян Тарноградський. – С. 35 ; Бесов, Л. «Тече, пливе сріблястий Буг» : [вірш] / Леонід Бесов. – С. 43–45 ; Одудько, Т. Шолом-Алейхем у Вінниці в 1908 р. : [вірш] / Тиміш Одудько. – С. 48–49.
289. **Хащовий, В.** В любові і журбі : вірші : [є вірш Михайлові Коцюбинському] / Василь Хащовий. – Кіцмань [Чернівець. обл. : Б. в.], 1997. – 42 с.
290. **Хвостенко, Г.** Коцюбинські : диптих / Григорій Хвостенко // Червон. промінь. – 1977. – 20 верес. – С. 3. – *Зміст*: 1. «Він оживав, притомлений співець...» ; 2. «Йому не дали говорити більше...».

291. **Хмарка, М.** «Іду, дивлюсь: повітря, наче скло...» : (пам'яті М. Коцюбинського) : [вірш] / М. Хмарка // Плуг. – 1928. – № 5/6. – С. 33.
292. **Ходор, В.** Коцюбинському : [вірш учня 10 кл. Бар. серед. шк. № 1] / В. Ходор // Червон. промінь. – 1975. – 25 жовт. – С. 4.
293. **Цимбал, В.** Михайлові Коцюбинському – на сто п'ятдесят : [вірш] / Віктор Цимбал // Освіта Вінниччини. – 2014. – 10 жовт. – С. 8.
294. **Цинковський, І.** Чернігів : [вірш] / Іван Цинковський // Деснян. правда. – 1945. – 20 січ. – С. 2.
295. **Цитович, І.** Воа constrictor : [поема про І. Франка] // Симфонія грози : поезії / Іван Цитович. – Київ : Дніпро, 1966. – С. 98–148. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 100, 105, 106.
296. **Чернов, Ю.** Камень Коцюбинського : [вірш] / Юрій Чернов // Вінниц. правда. – 1980. – 27 лип. – С. 4.
297. **Чміль, М.** Доля Ярини Валах : [вірш] / Микола Чміль // Комунар. – 1934. – 14 листоп. ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 1. – С. 75.
298. **Човнюк, П.** Скеля Коцюбинського : [вірш] / Павло Човнюк // Жовтень. – 1971. – № 9. – С. 12–13.
299. **Шевелев, М.** Рассказы Коцюбинского / Далекое пламя костра : стихотворения / М. Шевелев. – Днепропетровск : Промінь, 1990. – С. 46-47.
300. **Шеремет, М.** Михайло Коцюбинський : [вірш] / Микола Шеремет // Літ. і мистецтво. – 1943. – 30 квіт. – С. 3 ; М. Коцюбинський і Західна Україна / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; ред. П. Г. Тичина ; Чернігів. літ.-меморіал. музей М. М. Коцюбинського. – Уфа : Вид-во АН УРСР, 1943. – Зб. 3. – С. 10 ; Щастя миру : поезії / Микола Шеремет. – Київ : Держлітвидав, 1951. – С. 73–74 ; Дороги дальні : вірші та поеми / Микола Шеремет. – Київ : Рад. письменник, 1960. – С. 48–49 ; Бадьорість : вірші і поеми / Микола Шеремет. – Київ : Дніпро, 1966. – С. 80–81 ; Мій світ : поезії / Микола Шеремет. – Київ : Дніпро, 1976. – С. 93–94 ; Вибране : вірші та поеми / Микола Шеремет. – Київ : Дніпро, 1986. – С. 53 ; Вінниц. правда. – 1946. – 24 квіт. – С. 4.
301. **Шеремет, Н.** Михаил Коцюбинский : [вірш] // Высокая честь : стихи и поэма / Николай Шеремет ; пер. Д. Седых. – Москва : Сов. писатель, 1955. – С. 28–29.
302. **Шинькович, А.** Квіти з музею Коцюбинського : [пісня] / музика А. Шиньковича, слова В. Циганюка // Народознавчі мотиви у творчості М. Коцюбинського : поетичне слово Коцюбинського / В. Ф. Циганюк, Ю. П. Гуменюк. – Вінниця : Віноблдрук., 1997. – С. 61.
303. **Шутько, Я.** Коцюбинський у Горького : [вірш] // Достигання : поезії / Яків Шутько. – Київ : Рад. письменник, 1950. – С. 87–88.
304. **Юхимович, В.** Вінниччина : [вірш, згадується М. Коцюбинський] // Юхимович В. Подорожники / Василь Юхимович. – Київ : Дніпро, 1974. – С. 21–22 ; Вибране : поезії / Василь Юхимович. – Київ : Дніпро, 1984. – С. 76–77.
305. **Юхимович, В.** Землякам Коцюбинського : (уривок напам'ять) : [вірш] / Василь Юхимович // Соц. культура. – 1967. – № 10. – С. 15.

306. **Юхимович, В.** Уривок напам'ять : [вірш] / Василь Юхимович // Київ. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 3 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 25–26.
307. **Ющенко, О.** Біля криниці Коцюбинського : [вірш] // Гомери України : (з мого літопису) / Олекса Ющенко. – Київ : Вир, 1997. – С. 251–252.
308. **Ющенко, О.** Болдина гора в Чернігові : [вірш] / Олекса Ющенко // Молода гвардія. – 1963. – 22 груд. – С. 4.
309. **Ющенко, О.** В Чернігові на Валю : [вірш, є згадка про М. Коцюбинського] // Краса землі : поезії / Олекса Ющенко. – Київ : Рад. письменник, 1962. – С. 46–47.
310. **Ющенко, О.** Вихвостівська земля : [вірш] // Гомери України : (з мого літопису) / Олекса Ющенко. – Київ : Вир, 1997. – С. 236–237.
311. **Ющенко, О.** Зелені гості : [вірш] / Олекса Ющенко // Деснян. правда. – 1973. – 23 черв. – С. 4.
312. **Ющенко, О.** З іменем Коцюбинського : [вірш] / Олекса Ющенко // Рад. освіта. – 1984. – 18 верес. – С. 2.
313. **Ющенко, О.** Зустрічі : [диптих про дружбу М. Коцюбинського та І. Франка] // Сонячна дорога : кн. лірики / Олекса Ющенко. – Київ : Рад. письменник, 1950. – С. 161–162 ; По канві життя : поезії / Олекса Ющенко. – Київ : Дніпро, 1967. – С. 75–76. – *Зміст*: 1. «Франко нахилився в зажури...» ; 2. На святі возз'єднання.
314. **Ющенко, О.** І постає у пам'яті «Моргана» : [уривок] / Олекса Ющенко // Літ. Україна. – 1964. – 25 верес. – С. 4 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 56.
315. **Ющенко, О.** Капрі. I–V : [цикл віршів] // Краса землі : лірика / Олекса Ющенко. – Київ : Рад. письменник, 1962. – С. 120–124.
316. **Ющенко, О.** Коцюбинський в гостях у Франка : [вірш] / Олекса Ющенко // Вітчизна. – 2006. – № 11/12. – С. 106–107.
317. **Ющенко, О.** Коцюбинський прощається з Кононівкою : [вірш] / Олекса Ющенко // Літ. Україна. – 2007. – 2 серп. – С. 2.
318. **Ющенко, О.** Криворівня : [вірш, згадується дружба М. Коцюбинського з І. Франком] // Люди і квіти : поезії / Олекса Ющенко. – Київ : Рад. письменник, 1959. – С. 45–46.
319. **Ющенко, О.** Мальва : (Коцюбинський на Капрі) : [вірш] // Моя весна : вірші / Олекса Ющенко. – Київ : Рад. письменник, 1949. – С. 141–142 ; Сіверщина. – 2004. – 22 жовт. – С. 11.
320. **Ющенко, О.** Мальва : (Коцюбинський на Капрі) ; Два сонети про Коцюбинського : (1. Повсюди бачив рідний край ; 2. Болдина гора в Чернігові) : [вірші] // Вибране / Олекса Ющенко. – Київ : Дніпро, 1977. – С. 37–38, 244–245.
321. **Ющенко, О.** «Не знаю, що у світі є ніжніше «Інтермецо»...» ; Біля криниці Коцюбинського : [вірші з циклу «Болдина гора»] // Гомери України : (з мого літопису) / Олекса Ющенко. – Київ : Вир, 1997. – С. 247–248, 251–252.
322. **Ющенко, О.** Повсюди бачив рідний край : [вірш] / Олекса Ющенко // Літ. Україна. – 1963. – 26 квіт. – С. 2.

323. **Ющенко, О.** Повсюди бачив рідний край ; На Болдиній горі : [вірші] / Олекса Ющенко // Деснян. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 2.
324. **Ющенко, О.** Сонети про Коцюбинського : [цикл віршів] // В дорогу я взяв «Кобзаря» : поезії / Олекса Ющенко. – Київ : Дніпро, 1971. – С. 137–138.
325. **Ющенко, О.** Чернігів : [вірш] / Олекса Ющенко // Михайло Коцюбинський. Життя і творчість у портретах, ілюстраціях, документах / упоряд.: М. М. Потупейко, Л. Є. Прокопенко ; вступ. ст. і дод. М. М. Потупейка. – Київ : Рад. шк., 1970. – С. 274.
326. **Ющенко, О.** «Ще доведеться і мені багато мандрувати...» : [вірш, є згадка про «Intermezzo» М. Коцюбинського] // Гомери України : (з мого літопису) / Олекса Ющенко. – Київ : Вир, 1997. – С. 247–248, 249–250.
327. **Яковенко, Т.** «В центрі міста од вокзалу близько...» : [вірш] / Тетяна Яковенко // Сприйняття сучасниками творчості М. Коцюбинського : матеріали другої наук. конф. «Осінні читання» / редкол.: І. В. Френкель [та ін.]. – Вінниця, 2011. – С. 75.
328. **Яковенко, Т.** «Дош холодний і нічий...» : [вірш] // Передчуття трави : поезії / Тетяна Яковенко. – Вінниця : БІНОМ, 1993. – С. 9.
329. **Яковенко, Т.** Михайлові Коцюбинському : [вірш] / Тетяна Яковенко // Освіта Вінниччини. – 2014. – 26 верес. – С. 8 ; Вінниц. край. – 2014. – № 3. – С. 5.
330. **Яковенко, Т.** Яблуні із саду Коцюбинського : [вірш] / Тетяна Яковенко // Дніпро. – 1987. – № 1. – С. 76 ; Молодь України. – 1986. – 2 серп. – С. 3 ; Освіта Вінниччини. – 2014. – 10 жовт. – С. 8.
331. **Яковлєв, М.** Камінь Коцюбинського : [вірш] / М. Яковлєв // Вінниц. правда. – 1979. – 24 черв. – С. 4.
332. **Яран, К.** Коцюбинському : [вірш] / К. Яран // Вікна. – 1929. – № 4. – С. 10.
333. **Ярмульський, А.** Камінь Коцюбинського : [вірш] / Андрій Ярмульський // Вінниц. правда. – 1979. – 24 черв. – С. 4.

1.2. ЕПІЧНІ Й ДРАМАТИЧНІ ТВОРИ

334. **Антошко, Н.** Гвоздика Коцюбинського : [нарис] / Н. Антошко // Вінниц. правда. – 1971. – 25 трав. – С. 4 ; Наддністр. правда. – 1981. – 31 лип. – С. 4.
335. **Бабич, Н.** І ще хтось третій, невідомий : [есе про новелу М. Коцюбинського «Intermezzo»] / Ніна Бабич // Поділ. – 1989. – 16 верес. – С. 2. – (Літ.-публіц. дод. до газ. «Комсомол. плем'я»). – (Твір учениці 10-го кл. Пултовець. серед. шк. Жмерин. р-ну Вінниц. обл.).
336. **Бабляк, В. М.** Коцюбинський у Кам'янці-Подільському : до 120-річчя з дня народж. письменника : [краєзнав. нарис] / Володимир Бабляк // Прапор Жовтня. – 1984. – 15 верес.
337. **Баб'як, П.** Їх єднала творча дружба : [нарис про спілкування М. Коцюбинського та В. Стефаніка] / Петро Баб'як // Деснян. правда. – 1983. – 26 квіт. – С. 4.
338. **Баб'як, П.** Творча дружба : (до 120-річчя з дня народж. М. Коцюбинського) : [нарис про творчі взаємини М. Коцюбинського з І. Франком] / Петро Баб'як // Вінниц. правда. – 1984. – 8 верес. – С. 3.
339. **Бажан, М.** Карпатська песня : [нарис про М. Коцюбинського та фільм «Тіні забутих предків»] / Микола Бажан // Лит. газ. – 1964. – 5 дек. – С. 3.

340. **Балабко, О. В.** Острів Капрі : відкриття Коцюбинського : [про перебування письменника на острові Капрі в Італії] / Олександр Васильович Балабко // Вечір. Київ. – 2005. – 1 груд. – С. 1, 13 ; 3 груд. – С. 6 ; 8 груд. – С. 13 ; 10 груд. – С. 5 ; 15 груд. – С. 13 ; 17 груд. – С. 5 ; 22 груд. – С. 13 ; 24 груд. – С. 5 ; 29 груд. – С. 13 ; 31 груд. – С. 5 ; Київ. – 2006. – № 9. – С. 131–148 ; № 10. – С. 108–132 ; Синьйор Ніколо й синьйор Мікеле. Рим Гоголя й Капрі Коцюбинського : есеї / Олександр Балабко. – Київ : Факт, 2006. – С. 107–240 ; Мальви у Вічному місті. Стежками українців у світах : есеї, нариси, зарисовки / Олександр Балабко. – Київ : Фенікс, 2006. – С. 213–319.
341. **Балабко, О.** Подорож до Венеції з Коцюбинським : [подорож. нарис] / Олександр Балабко // Географія та економіка в сучас. шк. – 2013. – № 1. – С. 48–52.
342. **Балабко, О.** Рай і Пекло Коцюбинського : есеїстич. повість / Олександр Балабко. ; передм. В. Панченка. – Чернівці : Букрек, 2014. – 218 с. : іл. – (Уміщено новели М. М. Коцюбинського: «Сон», «Хвала життю», «На острові»).
343. **Балабко, О.** Скарб родини Коцюбинських : [нарис] / Олександр Балабко // Укр. літ. в загальноосвіт. шк. – 2007. – № 11. – С. 55–56.
344. **Балабко, О.** «У вас стільки моря, скільки в нас хліба» : (до 150-річчя від дня народж. Михайла Коцюбинського) : [нарис] / Олександр Балабко // Укр. слово. – 2014. – 27 серп. – 2 верес. (№ 35). – С. 12–13.
345. **Басинский, П.** Страсти по Максиму : Горький: девять дней после смерти : [роман, згадується М. Коцюбинський] / Павел Басинский. – Москва : АСТ : Астрель, 2011. – 411 с.
346. **Безрукова, А.** Родина письменника-революціонера : (з нових матеріалів про сім'ю М. Коцюбинського) / А. Безрукова, Галина Литвиненко // Вінниц. правда. – 1957. – 31 груд. – С. 3.
347. **Бейлин, П. Е.** Поговори со мною, доктор : эссе, повести / Павел Ефимович Бейлин. – Київ : Рад. письменник, 1980. – 366 с. : ил. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 305–307.
348. **Бейлін, П.** Фах – серце : [есе] // Поговори зі мною, лікарю : повість, есе / Павло Бейлін. – Київ : Дніпро, 1982. – С. 451–459. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 452, 455 ; Твори : у 2 т. / Павло Юхимович Бейлін. – Київ : Дніпро, 1985. – Т. 2 : Поговори зі мною, лікарю : есе. – С. 169–421.
349. **Білан, В.** Капрі, червень, 1909 : [нарис] / Василь Білан // Літ. Україна. – 1964. – 22 верес. – С. 4.
350. **Бовкун, С.** Кристалізація свободи : постать Михайла Коцюбинського : [нарис] / Сергій Бовкун // День. – 2003. – 22 серп. – С. 8.
351. **Бортняк, А.** Зворушлива дружба двох Михайлів : [нарис про взаємини М. Коцюбинського та художника й поета М. Жука] / Анатолій Бортняк // Вінниц. газ. – 1998. – 19 верес. – С. 2.
352. **Бортняк, А.** Каменярь – очима, серцем і розумом Сонцепоклонника : [нарис про дружні стосунки М. Коцюбинського та І. Франка] / Анатолій Бортняк // Вінниц. газ. – 1996. – 29 серп. – С. 4.
353. **Бортняк, А.** Коцюбинський у «Тарасовій світлиці» : (Т. Шевченко в житті М. Коцюбинського) : [нарис про ставлення М. Коцюбинського до творчості Великого Кобзаря] / Анатолій Бортняк // Вінниц. газ. – 1997. – 8 берез. – С. 2 ; Вінниц. альбом. 1999 : літ.-худож. та іст.-краєзнав. альм. / упоряд. В. Б. Петров. – Вінниця : Тезис, 2000. – С. 61–63.

354. **Бортняк, А.** Михайло Коцюбинський: «Його велика праця, його велика любов до народу не згинуть ніколи»: (9 груд. минуло 135 років від дня народж. Бориса Грінченка): [нарис про взаємини М. Коцюбинського та Б. Грінченка] // Вінниц. газ. – 1998. – 10 груд. – С. 2.
355. **Бортняк, А.** Шевченко в пам'яті та діяльності Коцюбинського: [док. нарис] / Анатолій Бортняк // Вінниччина. – 2001. – 7 берез. – С. 4. – (Спец. вип. газ. «Хочу все знати»).
356. **Боцяновський, В.** Агава: [нарис] / Володимир Боцяновський // Пролетар. правда. – 1939. – 14 верес.
357. **Брик, Я.** Разговор с Лениным: [отрывок из повести «Михаил Коцюбинский»] / Яков Брик // Ленин. знамя. – 1964. – 17 сент. – С. 4.
358. **Брік, Я.** Розмова з Іллічем: [уринок з повісті «Михайло Коцюбинський»] / Яків Брік // Молодь України. – 1964. – 16 верес. – С. 3; Ленин. знамя. – 1964. – 17 сент.
359. **Бройтман, А.** Коцюбинський в Житомирі: [нарис про роботу М. Коцюбинського в житомир. газ. «Волянь»] / А. Бройтман // Рад. Житомирщина. – 1945. – 23 верес.
360. **Брыль, Я.** Неувядаемый талант: [нарис] / Янка Брыль // Лит. газ. – 1964. – 17 сент. – С. 3.
361. **Бурачек, М.** Там, де народився М. М. Коцюбинський: [нарис] / Михайло Бурачек // Культура і побут. – 1928. – 8 лип. – С. 3–4.
362. **Бурау, И.** Тайны агавы: [нарис про музеї М. Коцюбинського у Вінниці та Чернігові] / Інна Бурау // Комсомол. знамя. – 1985. – 12 юл. – С. 3.
363. **Вишня, О.** Хай живе і квітне славний Чернігів: [нарис] / Остап Вишня // Деснян. правда. – 1945. – 15 лип. – (Згадується М. Коцюбинський).
364. **Ган, Я.** Северинівська, три...: [нарис про Чернігів. музей-садибу М. Коцюбинського] / Яків Ган // Київ. зоря. – 1864. – 17 верес. – С. 3.
365. **Гаранський, С.** Михайло Коцюбинський: Сонцепоклонник і Муся: [нарис] / Сергій Гаранський // Личности Украины. – 2007. – № 1. – С. 34–48.
366. **Голобородько, Ю.** Прогулянка по Дніпру: [док. оповідання про перебування письменника у Херсоні] // У років своя пам'ять: розповіді про письменників: оповідання, нариси, спогади / Юрій Голобородько. – Херсон: Херсон. міськдрук., 2006. – С. 89–100; Вивчаємо укр. мову та літ. – 2004. – Верес. (№ 27). – С. 16–20.
367. **Голобородько, Я.** «Мій перший символ віри – свобода»: нарис-есе про М. Ф. Чернявського / Ярослав Голобородько // Вітчизна. – 2000. – № 11/12. – С. 135–140. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 136.
368. **Гончар, О.** Великий Сонцепоклонник: до 130-річчя від дня народж. М. Коцюбинського: [нарис] / Олесь Гончар // Армія України. – 1994. – 17 верес. – С. 4; Буковин. віче. – 1994. – 14 верес.; Деснян. правда. – 1994. – 15 верес.
369. **Гончаренко, Б.** Едельвейс: [оповідання про О. Кобилянську] // Гості буковинської орлиці: оповідання / Борис Гончаренко. – Київ: Молодь, 1964. – С. 61–78. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 76–77.
370. **Гончаренко, Б.** Новий світ, 46–48: [оповідання про М. Коцюбинського та О. Кобилянську] // Гості буковинської орлиці: оповідання / Борис Гончаренко. – Київ: Молодь, 1964. – С. 37–60.

371. **Гончаренко, Б.** Новий світ, 46–48 : [оповідання про гостювання М. Коцюбинського в О. Кобилянської в Чернівцях] / Борис Гончаренко // Рад. Буковина. – 1964. – 2 верес. – С. 3–4 ; 4 верес. – С. 3 ; 5 верес. – С. 3.
372. **Горак, Р.** В селі Яйківцях сто років тому... : до 150-річчя від дня народж. Івана Франка) : [нарис про відвідання цього села М. Коцюбинським разом з І. Франком і В. Гнатюком] / Роман Горак // Культура і життя. – 2005. – 21 верес. – С. 1–2.
373. **Горак, Р.** Зустріч нащадків : [нарис про спілкування Зиновії Франко та Юлія Коцюбинського] / Роман Горак // Літ. Чернігів. – 2004. – № 3. – С. 110–113.
374. **Горак, Р.** Кров на чорній ріллі : есе-біогр. Василя Стефаника / Роман Горак. – Київ : Академія, 2010. – 608 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 269–270, 277, 287–289, 325–326, 456.
375. **Горак, Р.** Лесь Мартович : роман-есе / Роман Горак. – Київ : Молодь, 1990. – 174 с. – (Уславлені імена ; вип. 74). – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 120–121.
376. **Горішній (Бортняк), А.** 25 квітня минуло 80 років від дня смерті М. Коцюбинського : [нарис] / Анатолій Горішній (Бортняк) // Вінниц. газ. – 1993. – 27 квіт. – С. 4.
377. **Горішній (Бортняк), А.** «Струнка, як смерека» : (27 листоп. минає 135 р. від дня народж. Ольги Кобилянської) : [нарис, є про взаємини О. Кобилянської і М. Коцюбинського] / Анатолій Горішній (Бортняк) // Вінниц. газ. – 1998. – 26 листоп. – С. 4.
378. **Горобець, М.** М. Коцюбинський у Кукавці [Могилів.-Поділ. р-ну Вінниц. обл.] : [нарис] / Микола Горобець // Їх пам'ятає Придністров'я : іст.-публіцист. розповіді. – Вінниця : Вінниця, 1993. – С. 33–35 ; Вінниц. правда. – 1990. – 21 лют. – С. 4.
379. **Горобець, М.** Починалося з Кобзаря : [нарис] / Микола Горобець // Робітничка газ. – 1990. – 28 лют. – С. 4.
380. **Гоян, Я. П.** Дорога : [нарис про В. Стефаника] // Провісники : есе / Ярема Петрович Гоян ; іл. І. В. Касіяна. – Київ : Веселка, 2011. – С. 247–329. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 277.
381. **Гоян, Я. П.** Жайворонок : [нарис про М. Черемшину] // Провісники : есе / Ярема Петрович Гоян ; іл. І. В. Касіяна. – Київ : Веселка, 2011. – С. 331–363. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 334.
382. **Гоян, Я. П.** Сонцепоклонник : [нарис] // Провісники : есе / Ярема Петрович Гоян ; іл. І. В. Касіяна. – Київ : Веселка, 2011. – С. 236–241.
383. **Гринчук, М.** Їх єднало рідне слово : [з оповідок про М. Коцюбинського] / Микола Гринчук // Вінниц. газ. – 1994. – 21 лип. – С. 3.
384. **Гринчук, М.** На шляху до «Тіней...» : [із зб. худож.-док. оповідок про М. Коцюбинського] / Микола Гринчук // Вінниц. газ. – 1994. – 11 берез. – С. 3.
385. **Гринчук, М.** Порушена заборона : [з оповідок про М. Коцюбинського] / Микола Гринчук // Вінниц. газ. – 1994. – 4 лют. – С. 3.
386. **Гринчук, М.** Яблуні одквітають весною : [новела про М. Коцюбинського та О. Аплаксіну] / Микола Гринчук // Київ. – 1994. – № 7. – С. 131–134.
387. **Губар, В.** У садку письменника дозріває осінь : [нарис] / Віра Губар // Деснян. правда. – 2009. – 19 верес. – С. 7.

388. **Гуцало, Є.** В пам'яті саду і квітів : [есе про Чернігів. літ.-меморіал. музей-садибу М. Коцюбинського] / Євген Гуцало // Літ. Україна. – 1964. – 18 верес. – С. 4.
389. **Гуцало, Є.** Майстер : до 125-річчя від дня народж. Михайла Коцюбинського : [есе] / Євген Гуцало // Літ. Україна. – 1989. – 21 верес. – С. 6.
390. **Данилко, П.** Поет у світлі художніх образів прозаїка : (М. Рильський про М. Коцюбинського) : [наводиться запис М. Рильського у кн. вражень Чернігів. літ.-меморіал. музею М. М. Коцюбинського 2 верес. 1953 р.] // Пр. Одес. ун-ту. Серія : Філологія. – 1958. – Т. 148, вип. 8. – С. 79–88.
391. **Дегтярев, П. А.** У литературной карты Крыма : лит.-краевед. очерки : [згадується про перебування М. Коцюбинського в Криму] / Павел Андрианович Дегтярев, Роман Михайлович Вуль. – Симферополь : Крым, 1965. – 398 с. : ил.
392. **Дегтярьов, П.** Коцюбинський у Сімеїзі : [нарис] / Павло Дегтярьов // Літ. Україна. – 1970. – 21 серп. – С. 2.
393. **Дейч, А.** Гневная доброта : к 100-летию со дня рожд. М. М. Коцюбинского : [нарис] / Александр Дейч // Комсомол. правда. – 1964. – 17 сент. – С. 2.
394. **Дейч, А.** Из потока жизни : [нарис] / Александр Дейч // Крым. правда. – 1964. – 16 сент. – С. 3.
395. **Дейч, А.** Именем добра и человечности : [нарис] / Александр Дейч // Октябрь. – № 9. – С. 212–218.
396. **Дейч, А.** Помним его доброту : [нарис] / Александр Дейч // Лит. газ. – 1964. – 17 сент. – С. 3.
397. **Дейч, О.** З потоку життя : [нарис] / Олександр Дейч // Черкас. правда. – 1964. – 17 верес. – С. 3.
398. **Дейч, О.** Именем добра і людяності : [нарис] // Дорогою дружби : ст., портр., нариси / Олександр Дейч. – Київ : Дніпро, 1977. – С. 191–202.
399. **Дереч, Д.** Перед останнім подихом : [оповідання про останні місяці життя М. Коцюбинського] / Дмитро Дереч // Вінницький альбом. 1999 : літ.-худож. та іст.-краєзнав. альм. / упоряд. В. Б. Петров. – Вінниця : Тезис, 2000. – С. 57–60.
400. **Десняк, О.** Вихвостів : [нарис] / Олекса Десняк // Комуніст. – 1939. – 16 верес. – С. 3 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 3–7. – (Під назвою «Є село на Поліссі»).
401. **Дзюба, С.** Диво-сад родини Коцюбинських [Електронний ресурс] : [нарис] / Сергій Дзюба // Молодь України. – 2005. – 17 листоп. – С. 3 ; Хвиля Десни. – 2014. – 21 квіт. – Електрон. версія. – Режим доступу: http://www.hvilya.com/news/divo_sad_rodini_kocjubinskikh/2014-04-21-4153 (дата звернення: 29.08.15). – Назва з екрана.
402. **Дмитерко, Л.** Спрямованість у майбутнє : до 100-річчя від дня народж. М. М. Коцюбинського : [нарис] // 3 виру життя : перебіжні штрихи епохи : нариси, ст., нотатки / Любомир Дмитерко. – Київ : Рад. письменник, 1972. – С. 240–245.
403. **Дмитришин, Б.** Його сонце : [нарис] / Б. Дмитришин // Вільне життя. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
404. **Донченко, О.** Великий майстер : [нарис] / Олександр Донченко // Соц. Харківщина. – 1939. – 17 верес. – С. 3.

405. **Дорошенко, Д.** По рідному краю : подорожні враження й замітки / Дмитро Дорошенко. – 3-тє вид. фотостатом 2-го вид. (Львів, 1930). – Нью-Йорк : Булава, 1956. – 156 с. – *Зі змісту*: [Про могилу М. Коцюбинського]. – С. 43.
406. **Дрозд, В.** Слово про Коцюбинського : до 125-річчя від дня народж. М. М. Коцюбинського : [есе] / Володимир Дрозд // Літ. Україна. – 1989. – 5 жовт. – С. 8.
407. **Дроздовський, Д.** Три смерті Тичини. Епітафія крізь час про «чорного янгола» : [нарис, є згадка, що М. Коцюбинський першим пізнав талант П. Тичини] / Дмитро Дроздовський // Дзеркало тижня. – 2007. – 6–12 жовт. (№ 37). – С. 19.
408. **Дубровський, В.** Доказ кров'ю : [оповідання про Ю. Коцюбинського] / Василь Дубровський // Курас Г. 3 літературної творчості Василя Дубровського / Григорій Курас, Тамара Демченко // Літ. Чернігів. – 2003. – № 4. – С. 85–95.
409. **Загребельний, П.** Кларнети ніжності : [повість-дослідж. про П. Тичину] / Павло Загребельний // Співець єдиної родини : ст., есе, спогади, художня проза про Т. Г. Тичину / упоряд. З. В. Гончарук. – Київ : Рад. письменник, 1981. – С. 19–64. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 12, 28, 30.
410. **Загребельний, П.** Народжений для краси : [нарис про М. Коцюбинського] // Неложними устами : ст., есе, нариси / Павло Загребельний. – Київ : Рад. письменник, 1981. – С. 70–77.
411. **Зарудний, М.** Через десятиліття : [нарис про життєвість творів М. Коцюбинського] / Микола Зарудний // Вінниц. правда. – 1948. – 25 квіт. – С. 6.
412. **Зленко, Г.** Буревісник і Каменяр : [нарис] / Григорій Зленко // Максимові Горькому : зб. віршів та ст. / редкол.: І. Дузь [та ін.]. – Одеса : Маяк, 1964. – С. 123–134. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 129, 132–133.
413. **Зленко, Г.** Невідомі рядки про Коцюбинського : [нарис] / Григорій Зленко // Вітчизна. – 1965. – № 6. – С. 218–219.
414. **Іваничук, Р.** Сонячна криниця : [нарис про власне читацьке сприймання творчості М. Коцюбинського] // Чистий метал людського слова / Роман Іваничук. – Київ : Рад. письменник, 1991. – С. 48–52 ; Жовтень. – 1964. – № 9. – С. 114–117.
415. **Іваничук, Р.** Шрами на скалі : [роман про І. Франка] / Роман Іваничук. – Львів : Каменяр, 1987. – 213 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 108, 198.
416. **Іванчук, М.** Гвоздика Коцюбинського : бувальщина [про відвідання М. Коцюбинським М. Горького на Капрі] / Микола Іванчук // Київ. правда. – 1966. – 5 черв. – С. 4.
417. **Іванчук, М.** Квіти дружби : [оповідання про Коцюбинського і Горького] / М. Іванчук // Деснян. правда. – 1967. – 26 берез. – С. 4.
418. **Івченко, С. І.** Друзі письменника : [нарис про любов М. Коцюбинського до природи] // Дерева-пам'ятники : [розповідь про шати дерев, що «бачили, чули» відомих діячів, у т. ч. М. Коцюбинського] / Сергій Іванович Івченко. – Київ : Наук. думка, 1967. – С. 49–53.
419. **Калита, В. Т.** Микола Стражеско : біогр. повість / Василь Тихонович Калита ; під ред. К. Ф. Дупленка. – Київ : Молодь, 1977. – 195 с. : іл. – (Уславлені імена. Життя славетних ; вип. 37). – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 69–78.
420. **Качкан, В.** Священні сліди : [худож.-док. оповідь про перебування І. Франка в Криворівні] // Гори і доли : худож.-док. оповіді / Володимир Качкан. – Ужгород : Карпати, 1983. – С. 81–89. – *Зі змісту*: [Про зв'язки М. Коцюбинського з галицькими письменниками]. – С. 85–87.

421. **Качкан, В.** Сонцепоклонник в краю гуцульським : [нарис] / Василь Качкан // Прикарпат. правда. – 1969. – 1 лют.
422. **Кирилюк, В.** Цвіт яблуні : [нарис] / Вітольд Кирилюк // Любов славетних письменників у листах і в житті : зб. худож.-док. нарисів / авт.-уклад. Вітольд Кирилюк. – Київ : Криниця, 2008. – С. 97–104. – (Серця скоряються коханню).
423. **Климчук, О.** Рідкісна ласкава зірка : народж. музи і України : [нарис] / Олександр Климчук // Україна. – 1984. – № 39. – С. 6–8.
424. **Коваль, В.** Тичина читає «Тронку» : [есе] / Віталій Коваль // Співець єдиної родини : ст., есе, спогади, худож. проза про П. Г. Тичину / упоряд. З. В. Гончарук. – Київ : Рад. письменник, 1981. – С. 188–202. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 190, 191, 192, 193, 201, 202.
425. **Ковтун, Б.** Шануймо його слово та ім'я : [нарис про перебування М. Коцюбинського в Шаргороді] / Б. Ковтун // Комунар. – 1969. – 4 берез. – С. 4.
426. **Козак, С.** Григорій Верьовка : біогр. повість / Сергій Козак. – Київ : Молодь, 1981. – 230 с. ; фот. – (Серія біографічних творів «Уславлені імена» ; вип. 51). – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 39, 42.
427. **Корнейчук, А.** Встречи : [новела, є розповіді М. Горького про дружбу з М. Коцюбинським] / Александр Корнейчук // Правда Украины. – 1946. – 14 июня.
428. **Корнейчук, А.** Героиня романа : [новела про прототип образу Маланки Волик з повісті М. Коцюбинського «Fata morgana» – Ярину Валах] / Александр Корнейчук // Правда. – 1937. – 27 сент. – С. 3 ; Хрестоматія критичних матеріалів : в 3 т. / упоряд. С. М. Шаховський. – 2-ге вид., перероб. та допов. – Київ ; Львів : Рад. шк., 1949. – Т. 3 : Українська література епохи імперіалізму і пролетарських революцій. – С. 7–58 ; Піонерія. – 1938. – № 4. – С. 22–24 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 1. – С. 71–74.
429. **Косарик, Д.** Велика дружба : [нарис про взаємини О. М. Горького і М. М. Коцюбинського] / Дмитро Косарик // Деснян. правда. – 1947. – 17 верес.
430. **Косарик, Д.** Великі друзі : (О. М. Горький і М. М. Коцюбинський) : [нарис] / Дмитро Косарик // Пролетар. правда. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
431. **Косарик, Д.** Горький і Коцюбинський : [нарис] // Більшовик Полтавщини. – 1938. – 26 квіт. – С. 3.
432. **Костенко, А.** Леся Українка : [док. повість] / Анатолий Костенко ; авториз. пер. с укр. В. Хелемендика. – Москва : Молодая гвардия, 1971. – 348 с. : ил. – (Серія «Жизнь замечательных людей» ; вып. 19). – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 180, 220, 242, 245, 319.
433. **Костенко, А.** Леся Українка : док. повість : [є згадки про М. Коцюбинського] / Анатолий Костенко. – Київ : Молодь, 1971. – 446 с. – (Серія біографічних творів «Життя славетних» ; вип. 13).
434. **Костенко, А.** Леся Українка : худож.-док. біогр. / Анатолий Костенко. – Вид. 2-ге, зі змінами, допов. – Київ : Дніпро, 1985. – 393 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 273–274, 277, 286–288.
435. **Костенко, А.** Леся Українка / Анатолий Костенко ; упоряд. В. П. Сичевський. – Київ : А.С.К., 2006. – 512 с. – (Серія «Життя видатних людей»). – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 277, 280, 370, 386.

436. **Коцюбинская, И.** Михаил Коцюбинский : [повість] / Ирина Коцюбинская ; авториз. пер. с укр. Т. Стах ; науч. ред. Т. Надъярных. – Москва : Молодая гвардия, 1969. – 192 с. : ил. – (Серия биографий «Жизнь замечательных людей» ; вып. 6).
437. **Коцюбинская-Ефименко, З.** Я знала Маяковского : очерк / Зоя Коцюбинская-Ефименко // Звезда. – 1980. – № 11. – С. 151–156. – *Зі змісту*: [Спогади про відкриття музею М. Коцюбинського у Вінниці]. – С. 154.
438. **Коцюбинская-Ефименко, З. Ф.** Оксанино ожерелье : док. рассказ [про подарунок М. Горького доньці письменника М. Коцюбинського] / З. Ф. Коцюбинская-Ефименко // Работница. – 1971. – № 8. – С. 13–14.
439. **Коцюбинська, І.** Серед смерек і гірських потоків : [нарис] / Ирина Коцюбинська // Вінниц. правда. – 1964. – 6 верес. – С. 3.
440. **Коцюбинська, І.** Серцем з народом : [уринок з повісті «Михайло Коцюбинський»] / Ирина Коцюбинська // Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 1. – С. 47–50.
441. **Коцюбинська, І.** Слово про сестру : [есе про старшу доньку письменника Оксану Коцюбинську] / Ирина Коцюбинська // Вітчизна. – 1970. – № 11. – С. 116–118.
442. **Коцюбинська, І.** Тернистим шляхом : [есе] / Ирина Коцюбинська // Деснян. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 2.
443. **Коцюбинська-Єфіменко, З.** Там, де творили Коцюбинський і Франко : [дорожній нарис про перебування письменника у Криворівні на Гуцульщині в 1910–1912 рр.] / Зоя Коцюбинська-Єфіменко // Рад. Україна. – 1949. – 26 листоп. – С. 3.
444. **Коцюбинська-Єфіменко, З.** Розвідник на філоксері : [нарис про перебування М. Коцюбинського в Одесі в 1892 р. та 1896 р.] / Зоя Коцюбинська-Єфіменко // Чорномор. комуна. – 1979. – 13 трав. – С. 4.
445. **Коцюбинська-Єфіменко, З.** Смарагдова легенда : [про «Дерево дружби» в Сочі] / Зоя Коцюбинська-Єфіменко. – Київ : Молодь, 1963. – 148 с. : іл. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 13, 129.
446. **Коцюбинський, Ю.** Чорний яр : [уринок із кн. «Шрами на серці» про дитинство внука письменника Юлія Коцюбинського] / Юлій Коцюбинський // Деснян. правда. – 2008. – 6 верес. – С. 8.
447. **Кузнецов, Ю.** Intermezzo : (до 125-річчя від дня народж. М. Коцюбинського) : [оповідання] / Юрій Кузнецов // Рад. освіта. – 1989. – 15 верес. – С. 4 ; Слідами феї Моргани : вивчення творчості М. М. Коцюбинського в шк. : посіб. для вчителя / Ю. Б. Кузнецов, П. І. Орлик. – Київ : Рад. шк., 1990. – С. 188–197 ; Укр. мова й літ. в шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2002. – № 2. – С. 168–171.
448. **Куліш, Л.** Вечірній дзвін : [оповідання] // Червоні айстри : Оповідання. Повість / Леонід Куліш. – Сімферополь : Таврія, 1984. – С. 98–104.
449. **Кучер, В.** Пам'ять : [оповідання про процес письмен. творчості М. Коцюбинського в чернігів. будинку] / Василь Кучер // Літ. газ. – 1938. – 12 жовт. – С. 2.
450. **Левада, О. С.** Кіноповісті / Олександр Степанович Левада. – Київ : Мистецтво, 1977. – 239 с. – *Зі змісту*: Родина Коцюбинських : [кіноповість] / Олександр Степанович Левада. – С. 5–113.

451. **Левада, О.** Родина Коцюбинських : [уривок із кіноповісті] / Олександр Левада // Вітчизна. – 1969. – № 8. – С. 80–155.
452. **Левада, О.** Родина Коцюбинських : [фрагм. із кіноповісті] / Олександр Левада // Літ. Україна. – 1969. – 22 квіт. – С. 2.
453. **Левада, О. С.** Родина Коцюбинських : [кіноповість] / Олександр Степанович Левада. – Київ : Мистецтво, 1970. – 154 с. : портр.
454. **Левада, О.** Сім'я Коцюбинських : [уривки з кіноповісті] / Олександр Левада // Робітн. газ. – 1970. – 21 квіт. – С. 2.
455. **Луцюк, О.** Вчителька : [нарис про читацьке сприймання творів М. Коцюбинського] / О. Луцюк // Колос. – 1964. – 17 верес. – С. 4.
456. **Любченко, А.** Славне ім'я : [есеї] / Аркадій Любченко // Літ. газ. – 1938. – 26 квіт. – С. 2 ; Пролетар. правда. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
457. **М. М. Коцюбинський** : до 100-річчя з дня народж. : [нарис] // Рад. прапор. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
458. **Маковійчук, І.** Гвоздика Коцюбинського : [бувальщина] / Ігор Маковійчук // Ранок. – 1973. – № 4. – С. 12 ; Вінниц. правда. – 1966. – 26 лип. – С. 4 ; Молодь України. – 1964. – 10 верес. – С. 4.
459. **Мартич, Ю.** Кінця не буде : [біогр. розповідь про М. Коцюбинського в клініці Київ. ун-ту] // Зустрічі без прощань : біогр. розповіді / Юхим Мартич. – Київ : Дніпро, 1970. – С. 28–35 ; Те ж. – 1973. – С. 13–21.
460. **Мартич, Ю.** У сім'ї Коцюбинського : [нарис] // Канівські вечори : розповідь читача / Юхим Мартич. – Київ : Рад. письменник, 1973. – С. 13–21.
461. **Мартич, Ю.** Хвала життю : [нарис] / Юхим Мартич // Літ. критик. – 1940. – № 3. – С. 40–54.
462. **Марценюк, С.** «Простягни руку по свою правду!» : до 130-річчя від дня народж. М. Коцюбинського : [нарис] / С. Марценюк // Чернігів. відом. – 1994. – 16 верес. – С. 6.
463. **Масло, М.** Кононівські поля : [оповідання] / Михайло Масло // Літ. Україна. – 1973. – 12 січ. – С. 1.
464. **Мельник, В.** Стояла гожа осінь : [новела] / В. Мельник // Деснян. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 4.
465. **Мойсієнко, П.** Сонцелюб : [нарис] / П. Мойсієнко // Рад. Житомирщина. – 1964. – 18 верес. – С. 3.
466. **Муратов, І.** Сповідь на вершині : [роман про В. Примакова й доньку М. Коцюбинського Оксану] / Ігор Муратов. – Київ : Рад. письменник, 1973. – 288 с. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський і його сім'я]. – С. 19, 39, 43–44, 50–51, 70–71, 86, 145, 199, 273, 278.
467. **Мушкетик, Ю.** Його праця сіяє провідною зорею : [нарис] / Юрій Мушкетик // Літ. Україна. – 1984. – 20 верес. – С. 4.
468. **Нечай, М.** Вічна, нев'януча окраса землі : [есе] / Михайло Нечай // Кіровоград. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
469. **Нікітан, О.** Ярина Валах : [нарис] / О. Нікітан // Соц. культура. – 1938. – № 4. – С. 21–24.

470. **Нович, М.** Граніт і ніжність : нарис [про скульптора Флоріана Коцюбинського – онука письменника М. Коцюбинського, сина Ірини Михайлівни Коцюбинської] / Матвій Нович // Вінниц. правда. – 1965. – 18 лип. – С. 2–3.
471. **Нович, М.** По Дунаю, де внуки Замфіра : дорожні нотатки / Матвій Нович // Вінниц. правда. – 1969. – 31 лип. – С. 4, 1 серп. – С. 4.
472. **Олійник, М.** Дочка Прометея : роман : [у 2 кн.] / Микола Олійник ; передм. О. Мусієнка. – Київ : Рад. шк., 1985. – 344 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 186.
473. **Ольшанская М.** Михайло Коцюбинский «Тени забытых предков» [Электронный ресурс] : рассказ о жизни укр. писателя на фоне реалий современной Украины : [нарис] / Мария Ольшанская. – Режим доступа: <http://marie-olshansky.ru/smo/mkocub-2.shtml> (дата обращения: 28.08.15). – Название с экрана.
474. **Павленко, М.** Хлопчик-камертон : (Павло Тичина) // Райдуга в решеті. Про дитинство Павла Тичини, Надії Суровцової, Василя Симоненка, Василя Стуса, Ірини Жиленко : роман у повістинах / Марина Павленко. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2014. – С. 8–74. – *Зі змісту*: [М. Коцюбинського]. – С. 60, 61–65, 66, 67 – малюнок, де зображено зустріч на алях саду юного семінариста Тичини з Оксаною та Іриною Коцюбинськими; 68, 73.
475. **Павличко, Д.** Сіятель вічного : [нарис] / Дмитро Павличко // Рад. культура. – 1964. – 17 верес. – С. 1, 2.
476. **Павлюк, Ю.** Боржник : [новела] / Юрій Павлюк // Деснян. правда. – 1964. – 2 верес. – С. 4.
477. **Пастушенко, Л.** Мойсей української прози : (минає 130 років від дня народж. Михайла Коцюбинського) : [есеї] / Леонід Пастушенко // Подолія. – 1994. – 15 верес. – С. 2.
478. **Петровський, В. В.** Драма української Беатриче і Сонцепоклонника : (Михайло Коцюбинський) : [нарис] // Історія України. Заборонені кохання. Правда, яка шокує. Особистості, долі, почуття / В. В. Петровський, В. І. Семененко. – Харків : ШКОЛА, 2010. – С. 195–203.
479. **Плачинда, С.** Ніч перед стартом : [повість про С. Корольова] // Ніч перед стартом : повість, роман / Сергій Плачинда. – Київ : Дніпро, 1982. – С. 3–100. – *Зі змісту*: [Згадка, що відомий конструктор ракет любив твори М. Коцюбинського, зокрема «Цвіт яблуні» та «На камені»]. – С. 5, 20 ; Те ж. – Київ : Рад. письменник, 1971. – С. 6, 21.
480. **Поляновский, М.** Сад М. М. Коцюбинского : [нарис про Чернігів. музей-садибу М. М. Коцюбинського] / М. Поляновский // Огонёк. – 1954. – № 20. – С. 24.
481. **Потупейко, М.** На далекому острові : [фрагм. з худож.-док. повісті про М. Коцюбинського] / Михайло Потупейко // Вінниц. правда. – 1989. – 3 груд. – С. 6, 10 груд. – С. 5, 17 груд. – С. 4–5.
482. **Потупейко, М.** На далекому острові : [худож.-док. повість про М. Коцюбинського] / Михайло Потупейко. – Вінниця : Віноблдрук, 1997. – 96 с.
483. **Прилюк, Д.** Перше століття : [есе] / Дмитро Прилюк // Вінниц. правда. – 1964. – 17 верес. – С. 2.
484. **Присяжнюк, М.** Велика дружба : [нарис про творчі стосунки М. Коцюбинського та Максима Горького] / Михайло Присяжнюк // Вінниц. правда. – 1953. – 25 квіт. – С. 3.
485. **Присяжнюк, М.** Щира дружба : Михайло Коцюбинський і Леся Українка : [літ.-док. нарис про творчі стосунки М. Коцюбинського та Лесі Українки] / Михайло Присяжнюк ; малюнок І. Філіпченка // Вінниц. правда. – 1963. – 1 серп. – С. 3.

486. **Приходько, Ф.** Прекрасный, редкий цветок : [нарис] / Федор Приходько // Красн. зна-
мя. – 1964. – 17 сент. – С. 3.
487. **Прокопенко, Л.** Всенародна шана : [замітка про відгуки відвідувачів Чернігів. літ.-ме-
моріал. музею М. Коцюбинського] / Лука Прокопенко // Рад. культура. – 1963. – 25 квіт. –
С. 3.
488. **Прокопенко, Л. М. В.** Лисенко в Чернігові : (до 120-річчя від дня народж. укр. ком-
позитора) : [нарис про зв'язки М. Лисенка з М. Коцюбинським] / Лука Прокопенко // Дес-
нян. правда. – 1962. – 21 берез. – С. 3.
489. **Прокопенко, Л.** Період шукань і росту : [нарис] / Лука Прокопенко // Деснян. прав-
да. – 1964. – 25 груд. – С. 4.
490. **Прокопенко, Л.** Щира дружба : [нарис про взаємини М. Коцюбинського та В. Стефа-
ника] / Лука Прокопенко // Деснян. правда. – 1961. – 14 трав. – С. 4.
491. **Процюк, С.** Троянда ритуального болю : роман про Василя Стефаника / Степан Про-
цюк. – Київ : Академія, 2010. – 184 с. – (Серія «Автографи часу»). – *Зі змісту*: [Про М. Ко-
цюбинського]. – С. 126, 160–164, 182.
492. **Пучков, С.** Діти Коцюбинського : [нарис про старших дітей М. Коцюбинського –
Юрія та Оксану] / С. Пучков, В. Лют // Україна. – 1957. – № 18. – С. 16.
493. **Пушик, С.** На червоному гуцульському коні : до 125-річчя дня народж. М. М. Ко-
цюбинського : [нарис про перебування М. Коцюбинського на Гуцульщині] / Степан Пушик
// Прикарпат. правда. – 1989. – 19 верес. – С. 4.
494. **Пчілка, О.** Михайло Коцюбинський : [нарис] / Олена Пчілка // Рідний край. – 1913. –
№ 5. – С. 1–3.
495. **П'ядик, О.** Фотографія з багатьма невідомими : [док. нарис про колектив. фо-
тогр. портр. письменника, зроблений у Полтаві в 1903 р. на відкритті пам'ятника І. Котля-
ревському] / О. П'ядик // Вітчизна. – 1989. – № 2. – С. 194–205.
496. **Рабенчук, В.** Брат Михайла Коцюбинського – «вірний» Хома... : [нарис] // Тінь пер-
ста вказівного, або Дожити б до Івана Купала : худож. проза, публіцистика / Володимир
Рабенчук. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2006. – С. 291–294.
497. **Рабенчук, В.** Живе його слово : [нарис-репортаж про святкування Днів М. М. Коцю-
бинського на Вінниччині] / Володимир Рабенчук // Вінниц. правда. – 1984. – 22 верес. – С. 3.
498. **Рабенчук, В.** Іван Стаднюк, що «пахне» Коцюбинським і сокирками подільського
поля : [нарис] // Тінь перста вказівного, або Дожити б до Івана Купала / Володимир Рабен-
чук. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2006. – С. 265–280. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцю-
бинський]. – С. 271.
499. **Рабенчук, В.** Хатина вікнами на храм : (17 верес. виповнюється 130 літ від дня на-
родж. великого сина укр. народу, письменника зі світовим ім'ям Михайла Михайловича Ко-
цюбинського) : [нарис] / Володимир Рабенчук // Камертон-ікс. – 1994. – 15 верес. (№ 34). –
С. 7.
500. **Радзикович, В.** Криворівня – «український Парнас» : [нарис про перебування М. Ко-
цюбинського в Криворівні] / В. Радзикович // Америка. – 1950. – Число 4.
501. **Радовская, И.** Певец Родины : [нарис] / И. Радовская // Правда Украины. – 1944. –
17 сент. – С. 4.

502. **Редінг, Б.** Безумці : з історії кохання Михайла Коцюбинського та Олександри Аплаксіної : роман / Барбара Редінг [псевдонім Ольги Пуніної]. – Київ : Академія, 2012. – 184 с. – (Серія «Автографи часу»).
503. **Резніченко, Т.** Палке слово : [нарис] / Т. Резніченко // Зірка. – 1954. – 17 верес. – С. 4.
504. **Рекрут, Я.** Дві Маланки : [нарис] / Яків Рекрут // Робітн. газ. – 1994. – 21 верес. – С. 3.
505. **Реп'ях, С.** З іменем Сонцелюба : [нарис про укр. письменника М. М. Коцюбинського і його музей в Чернігові] / Станіслав Реп'ях // Культура і життя. – 2004. – 18 жовт. (№ 36/37). – С. 7.
506. **Речмедін Л.** Будиночок на Замості : [нарис] / Леонід Речмедін // Більшовиц. правда. – 1938. – 24 квіт. – С. 4.
507. **Рибак, Н.** Вчитись у М. Коцюбинського майстерності : [замітка] / Натан Рибак // Більшовик. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
508. **Рибак, Н.** Максим Нерчин згадує : [урив. з роману «Час сподівань і звершень»] / Натан Рибак // Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 76–83.
509. **Рибак, Н.** Час сподівань і звершень : [роман, згадується М. Коцюбинський] / Натан Рибак. – Київ : Рад. письменник, 1960. – 873 с. ;
510. **Те ж.** – Держлітвидав УРСР, 1962. – 664 с. ; Те ж / післямова Л. М. Новиченка. – Дніпро, 1966. – 783 с. ;
511. **Те ж** : в 2 кн. – Дніпро, 1977.
Кн. 1 : Скриня Пандори. – 615 с.
Кн. 2 : Солдати без мундирів. – 589 с.
512. **Рильський, М.** Ласкава зірка // Слово про літературу / Максим Рильський. – Київ : Дніпро, 1980. – С. 182–200 ; Статті про літературу / Максим Рильський ; упоряд., підгот. текстів Б. Рильського та Г. Колесника ; вступ. ст. Л. Новиченка. – Київ : Дніпро, 1980. – С. 246–247, 247–250.
513. **Рильський, М.** У братерській співдружності : [нарис про дружбу М. Коцюбинського з М. Горьким] // Твори : у 3 т. / Максим Рильський. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1956. – Т. 3. – С. 81–96.
514. **Рильський, М.** Художник : (посвячую цей малюнок пам'яті Михайла Коцюбинського) : [прозовий етюд] / Максим Рильський // Сяйво. – 1913. – № 5/6. – С. 130–132 ; Збір. творів : у 20 т. / Максим Рильський ; редкол.: М. П. Бажан (голова) ; АН УРСР, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Наук. думка, 1983. – Т. 1 : Поезії 1907–1929. Проза 1911–1925. – С. 441–442.
515. **Рильський, М.** Цвіт яблуні : [есеї] / Максим Рильський // Літ. газ. – 1939. – 16 верес. – С. 2 ; Статті про літературу / Максим Рильський ; упоряд., підгот. текстів Б. Рильського та Г. Колесника ; вступ. ст. Л. Новиченка. – Київ : Дніпро, 1980. – С. 246–247.
516. **Романець, О.** У серці Молдавії : [нарис] / О. Романець // Рад. Буковина. – 1964. – 15 верес. – С. 3.
517. **Романіка, М.** Великдень у житті славетних : [нарис, згадується М. Коцюбинський] / Микола Романіка // Деснян. правда. – 1998. – 15 квіт. – С. 4.

518. **Романіка, М.** Земля Маланки : [нарис] / Микола Романіка // Медова чаша : зб. нарисів / Микола Романіка. – Київ : Київ. обл. кн.-газ. вид-во, 1962. – С. 10–17 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 29–35.
519. **Романіка, М.** Книга-воїн : (партизан. «Фата моргана») : [нарис] / Микола Романіка // Правда України. – 1964. – 17 сент. – С. 3 ; Київ. зоря. – 1964. – 17 верес. – С. 3 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 1. – С. 62. – (Про сприйняття повісті «Fata morgana» М. Коцюбинського в партизанських загонах під час війни 1941–1945 рр.).
520. **Романіка, М.** Співає Маланка : [літ. репортаж про життя селян с. Вихвостів, прототипів повісті М. Коцюбинського «Fata morgana»] / Микола Романіка // Деснян. правда. – 1970. – 18 берез. – С. 3 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 1. – С. 63–65.
521. **Романов, С.** Шлях у вічність : Леся Українка та Михайло Коцюбинський : [нарис] / Сергій Романов // Літ. Україна. – 2013. – 25 лип. (№ 28). – С. 1, 4–5.
522. **Романченко, И. М.** Коцюбинский и Западная Украина : [нарис] / И. Романченко // Львов. правда. – 1949. – 17 сент.
523. **Руденко, Г. М. М.** Коцюбинський : [нарис] / Г. Руденко // Вільне життя. – 1944. – 19 верес.
524. **Рудницький, М.** Михайло Коцюбинський : [нарис : є спогади пол. письменника Леопольда Стаффа, І. Франка, В. Стефаника] // Письменники зблизка / Михайло Рудницький. – Львів : Кн.-журн. вид-во, 1959. – Кн. 2. – С. 37–66. – *Зміст*: На золотому піску. – С. 37–45 ; Неминуче майбутнє. – С. 45–50 ; Щирість. – С. 50–53 ; Тільки людина. – С. 54–59 ; Хмаринка. – С. 59–64.
525. **Рудницький, М.** Непризнаний Коцюбинський : [нарис] / Михайло Рудницький // Світ. – 1928. – Лип. (№ 13/14). – С. 2.
526. **Рудяченко, О.** Сонцепоклонник та його Божі квіти [Електронний ресурс] : [нарис] / Олександр Рудяченко // Еспресо TV : [сайт]. – Електрон. дані та програми. – Режим доступу: http://espresso.tv/article/2014/09/17/soncepoklonnyk_ta_yoho_bozhi_kvity (дата звернення: 31.08.15). – Назва з екрана.
527. **Рыбак, Н.** Светлый талант : (к 85-летию со дня рожд. М. М. Коцюбинского) : [нарис] / Натан Рыбак // Лит. газ. – 1949. – 17 сент. – С. 2.
528. **Рыльский, М.** Ласковая звезда : слово о М. М. Коцюбинском : [нарис] / Максим Рыльский // Правда. – 1963. – 27 апр. – С. 4 ; Збір. творів : у 20 т. / Максим Рыльский ; АН УРСР, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Наук. думка, 1986. – Т. 12 : Літ.-критич. ст. / упоряд. та прим. В. В. Громової, В. Ю. Келембетова ; ред. тому О. І. Дей, 1986. – С. 422–425.
529. **Рыльский, М.** О дружбе, о братстве : [є про відвідання М. Рильським Чернігів. музею М. Коцюбинського в 1953 р.] // Литература и народ : статті / Максим Рыльский. – Москва : Сов. писатель, 1959. – С. 32–41.
530. **Рябенко, І. М. М.** Коцюбинський : (літ. біогр. Конотопщини) : [нарис] / Іван Рябенко // Рад. прапор. – 1967. – 5, 12 квіт.

531. **Рябий, М.** Коцюбинські в Кукавці : [нарис] / Мефодій Рябий // Вінниц. правда. – 1963. – 15 квіт. – С. 4 ; Наддністр. правда. – 1972. – 21 груд. – С. 4.
532. **Рябий, М.** Над Черемошем-річкою... : [нарис] / Микола Рябий // Комсомол. плем'я. – 1964. – 18 верес. – С. 3.
533. **Рябий, М.** Невичерпна криниця : (Коцюбинський і нар. творчість) : [нарис] / Микола Рябий // Комсомол. плем'я. – 1972. – 17 серп. – С. 4.
534. **Рябий, М.** У горах, де Писаний Камінь : (з письмен. нотатника) : [нарис про враження про відвідання Криворівні й бесід зі старожилами села, які пам'ятають М. Коцюбинського] / Микола Рябий // Україна. – 1981. – № 34. – С. 12–13.
535. **Савельєв, С.** Два імени славних : годы жизни и творчества Леси Украинки и Михаила Коцюбинского в Крыму : [нарис] / Савелий Савельєв // Крым. – 1954. – № 11. – С. 195–207.
536. **Савельєв, С.** Строки гнева и любви : по страницам кн. и писем М. М. Коцюбинского : [нарис] / Савелий Савельєв // Крым. правда – 1954. – 24 янв.
537. **Савельєв, С.** Там, где жил М. Коцюбинский : [нарис про місце в Криму, де бував М. Коцюбинський] / Савелий Савельєв // Крым. правда. – 1954. – 19 мая. – С. 4.
538. **Савельєв, С. А.** Три імени славных : [нарис про М. Коцюбинського, Лесю Українку, С. Руданського в Криму] // Записки литературного следопыта / Савелий Александрович Савельєв. – Москва : Молодая гвардия, 1969. – С. 38–68. – *Зі змісту* : [Про М. Коцюбинського]. – С. 52–60.
539. **Савенок, В.** Коцюбинський і Вороний у Чернігові / Владислав Савенок // Високий Вал. – 2013. – 1 квіт. : фот. – Електрон. версія. – Режим доступу: <http://svoboda.fm/literature/222951-print.html> (дата звернення: 31.08.15). – Назва з екрана.
540. **Савенок, В.** Шануючи талант. (Нещодавно громадськість Чернігівщини відзначила 125-річчя від дня народж. Михайла Михайловича Коцюбинського) / Владислав Савенок. – Комсомол. гарт. – 1989. – 7 жовт. – С. 6–7.
541. **Савченко, О.** М. М. Коцюбинський у Бірзулі [нині Котовськ, Одес. обл. : нарис] / О. Савченко // Ленін. прапор. – 1966. – 1 лют. – С. 4.
542. **Салабаш, М.** «Шукаю справжньої роботи». (Коцюбинський у Бессарабії) : [нарис] / М. Салабаш, Н. Кондратюк // Ренийский вестн. – 1997. – 16 сент.
543. **Сапон, В.** Бутоньєрка для Коцюбинського : [нарис] / Володимир Сапон // Деснян. правда. – 2010. – 16 верес. – С. 1.
544. **Сапон, В.** В гості до Коцюбинського : [нарис] / Володимир Сапон // Деснян. правда. – 2008. – 13 листоп. – С. 10.
545. **Сапон, В.** Десять днів із музеєм : [нарис про Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. Коцюбинського] / Володимир Сапон // Деснян. правда. – 2014. – 30 жовт. – С. 6.
546. **Сапон, В.** «Йому ще жити у серцях...» : [нарис до 75-річчя від дня народж. літературознавця, дир. Чернігів. літ.-меморіал. музею-заповідника Михайла Коцюбинського Юлія Романовича Коцюбинського (1934–2000 рр.) : спогади рідних та друзів] / Володимир Сапон // Деснян. правда. – 2009. – 28 квіт. – С. 6.
547. **Сапон, В.** Класик Коцюбинський і «напівкласик» Тичина? : [нарис] / Володимир Сапон // Укр. літ. газ. – 2012. – 8 берез. – С. 4. – Електрон. версія. – Режим доступу: <http://litgazeta.com.ua/articles/klasyk-kotsyubynskuj-i-napivklasyk-tychyna/> (дата звернення: 31.08.15). – Назва з екрана.

548. Сапон, В. Коцюбинський – онук Коцюбинського : [нарис про Юлія Коцюбинського] / Володимир Сапон // Деснян. правда. – 2008. – 6 верес. – С. 8.
549. Сапон, В. Онук Коцюбинського Юлій Романович [Коцюбинський : нарис] / Володимир Сапон // Хвиля Десни. – 2014. – 24 квіт. – Електрон. версія. – Режим доступу: http://www.hvilya.com/news/u_pogonakh_kapitana_i_z_gitaroju/2014-04-27-4179 (дата звернення: 31.08.15). – Назва з екрана.
550. Сарана, А. Связи с Харьковом : [нарис про зв'язки М. Коцюбинського з представниками культурного загалу Харкова] / А. Сарана // Красн. знамя. – 1964. – 17 сент. – С. 3.
551. Светланов, Б. Два орли : (О. М. Горький і М. М. Коцюбинський) : [нарис] / Б. Светланов // Зоря. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
552. Святовец, В. Красиве знайомство : [нарис про взаємини М. Горького та М. Коцюбинського] / Віталій Святовец // Дніпро. – 1968. – № 3. – С. 135–138.
553. Семенчук, І. Зачарований красою людською : [нарис про М. Коцюбинського] // Зачаровані красою : розповіді про письменника : кн. для вчителя / Іван Семенчук. – Київ : Рад. шк., 1988. – С. 3–115.
554. Сенько, В. Провокація : [нарис] / В. Сенько // Комсомол. гарт. – 1990. – 3 листоп. (№ 45/46). – С. 6.
555. Сизоненко, О. Говори, говори... : [есеї] // Не вбиваймо своїх пророків! : Книга Талантів / Олександр Сизоненко. – Київ : Дніпро, 2003. – С. 39–53 ; Зеркало недели. – 2000. – 19 фебр. – С. 17.
556. Сизоненко, О. Краса світлої душі : [нарис] / Олександр Сизоненко // Літ. Україна. – 1984. – 20 верес. – С. 4.
557. Сизоненко, О. Уява з любові : [есе] // Мить і вічність : літ. портр., етюди, есе / Олександр Сизоненко. – Київ : Рад. письменник, 1986. – С. 50–62.
558. Син України : [нарис] // Промінь Жовтня. – 1964. – 17 верес. – С. 4.
559. Сиротюк, Н. Великий син українського народу : к 40-літтю со дня смерті М. М. Коцюбинського : [нарис] / Николай Сиротюк // Знамя коммунизма. – 1953. – 25 апр. – С. 3.
560. Сімович, В. Михайло Коцюбинський : [нарис] / Василь Сімович // Україна. – 1913. – 3 трав. – С. 1–2.
561. Скляренко С. Треба вміти слухати : [нарис про особисте сприйняття творів Коцюбинського «Дорогою ціною», «На камені», «Intermezzo», «Fata morgana»] / Семен Скляренко // Літ. газ. – 1937. – 23 верес. (№ 44). – С. 3.
562. Скрипник, А. Кладка над Черемошем : [есе : М. Коцюбинський та ін. письменники у Криворівні] // Загадані побачення : нариси, есе / Анатолій Скрипник. – Київ : Рад. письменник, 1988. – С. 30–45.
563. Слабошпицький, М. Что записано в книгу жизни : [уринок з роману] / Михаил Слабошпицкий ; пер. Станиславы Бондаренко // Лит. газ. – 2013. – 13–19 марта (№ 10/11). – С. 14.
564. Слабошпицький, М. Євген Чикаленко : [уринок із другої кн. роману «Що записано в книгу життя : Михайло Коцюбинський та ін.»] / Михайло Слабошпицький // Літ. Україна. – 2014. – 25 верес. – С. 4–5 : фот. [будинку Є. Чикаленка в Кононівці].
565. Слабошпицький, М. Класик з манерами франта : [нарис] / Михайло Слабошпицький // Сіверщина. – 2011. – 15 верес. – С. 12–13.

566. Слабошпицький, М. Портрет з інтермецо : (Михайло Коцюбинський) : [розд. роману] / Михайло Слабошпицький // Березиль. – 2011. – № 7/8. – С. 79–115 ; Літ. Чернігів. – 2011. – № 3. – С. 20–30 ; Київ. – 2012. – № 7/8. – С. 14–128.
567. Слабошпицький, М. Що записано в книгу життя. Михайло Коцюбинський та інші : біографія, оркестрована на дев'ять голосів : роман / Михайло Слабошпицький ; вид. рада: В. Баранов (голова) [та ін.]. – Київ : Ярославів Вал, 2012. – 346 с. – («Persona grata»).
568. Те ж. – 2014. – 496 с. – (Серія «БукЛіт»).
569. Слабошпицький, М. Що записано в книгу життя. Михайло Коцюбинський та інші : [фрагм. з роману] / Михайло Слабошпицький // Кур'єр Кривбасу. – 2012. – № 271/273. – С. 44–108.
570. Слабошпицький, М. Що записано в книгу життя. Михайло Коцюбинський та інші : біографія, оркестрована на дев'ять голосів : [фрагм. з роману] / Михайло Слабошпицький // Київ. – 2012. – № 7/8. – С. 14–128 ; 2013. – № 9. – С. 20–93.
571. Слабошпицький, М. Що записано в книгу життя. Михайло Коцюбинський та інші : біографія, оркестрована на дев'ять голосів : [фрагм. з роману] / Михайло Слабошпицький // Слово Просвіти. – 2013. – 12–18 верес. (№ 36). – С. 8–9 ; 19–25 верес. (№ 37). – С. 8–9.
572. Слабошпицький, М. Що записано в книгу життя. Михайло Коцюбинський та інші : біографія, оркестрована на дев'ять голосів : [фрагм. з другої кн.] / Михайло Слабошпицький // Березиль. – 2013. – № 9/10. – С. 61–108.
573. Славний син українського народу : [нарис] // Комуніст. – 1939. – 17 верес.
574. Слово про славного земляка : уривки з висловлювань про М. Коцюбинського // Вінниц. правда. – 1964. – 25 лип. – С. 3. – *Зміст*: Микола Скрипник. 1928 ; Іван Кулик. 1929 ; Іван Ле. 1934 ; Іван Микитенко. 1934 ; Леонід Речмедін. 1938 ; Олександр Левада. Склея Коцюбинського. 1938.
575. Смахова, Б. Вдалих вечір : [оповідання з життя М. Коцюбинського : про чернігів. оточення письменника] / Берта Смахова ; передм. І. М. Коцюбинської // Прапор. – 1965. – № 7. – С. 66–69.
576. Смилянський, Л. Капрійские встречи : [оповідання] / Леонид Смилянський // Лит. газ. – 1964. – 17 сент. – С. 2–3.
577. Смилянський, Л. Михаил Коцюбинский (1864–1913) : [повість] / Леонид Смилянський ; авториз. пер. с укр. Вл. Россельса. – Москва : Сов. писатель, 1947. – 225 с.
578. Смилянський, Л. Михаил Коцюбинский : [повість] / Леонид Смилянський ; пер. с укр. В. Россельса ; ил. О. Мишкевич. – Киев : Рад. письменник, 1951. – 191 с. : ил.
579. Смілянський, Л. Великий український письменник : [нарис] / Леонід Смілянський // Літ. і мистецтво. – 1943. – 30 квіт.
580. Смілянський, Л. Голуба далечинь : [оповідання про капрійські зустрічі М. Горького з М. Коцюбинським] / Леонід Смілянський // Літопис великої дружби / відп. за вид.: Копиленко О. І., Степанюк Б. П. – Київ : Рад. письменник, 1954. – С. 193–196.
581. Смілянський, Л. З капрійських зустрічей : [оповідання про зустрічі В. І. Леніна з М. М. Коцюбинським та О. М. Горьким] / Леонід Смілянський // Літ. Україна. – 1964. – 15 верес. – С. 1, 4.
582. Смілянський, Л. Зустріч з Іваном Франком : [уривок з роману «Михайло Коцюбинський»] / Леонід Смілянський // Більшовик. – 1939. – 24 квіт. – С. 3 ; Більшовиц. правда. – 1939. – 24 серп. – С. 3, 4.

583. **Смілянський, Л.** Зустріч на Капрі : [уривок з повісті «Михайло Коцюбинський»] / Леонід Смілянський // Навіки в серці народнім : збірник / упоряд. М. С. Федорчук. – Київ : Дніпро, 1980. – С. 30–36.
584. **Смілянський, Л.** Капрійські зустрічі : [оповідання] / Леонід Смілянський // Рад. Україна. – 1963. – 25 квіт. – С. 4.
585. **Смілянський, Л.** Квітень : [уривок з повісті «Михайло Коцюбинський»] / Леонід Смілянський // Літ. газ. – 1939. – 16 верес. – С. 4.
586. **Смілянський, Л.** Михайло Коцюбинський : [повість] / Леонід Смілянський // Рад. літ. – 1939. – № 8–12.
587. **Смілянський, Л.** Михайло Коцюбинський : [повість] / Леонід Смілянський. – Київ : Рад. письменник, 1940. – 276 с.
588. **Смілянський, Л.** Михайло Коцюбинський : [повість] / Леонід Смілянський ; іл. О. Довгаль. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1941. – 224 с. : іл. – (Шкільна бібліотека).
589. **Смілянський, Л.** Михайло Коцюбинський : [повість] / Леонід Смілянський. – Львів : Вільна Україна, 1946. – 214 с. : іл.
590. **Смілянський, Л.** Михайло Коцюбинський : [повість] / Леонід Смілянський. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1951. – 192 с. : іл.
591. **Смілянський, Л.** Михайло Коцюбинський : [повість] / Леонід Смілянський ; іл. худож. Г. Якутовича ; післямова Н. Калениченко. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1955. – 229 с. : іл., портр. – (Бібліотека українського роману та повісті).
592. **Смілянський, Л.** Михайло Коцюбинський : [повість] // Твори : оповідання, повісті, п'єси / Леонід Смілянський. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1957. – С. 137–323.
593. **Смілянський, Л.** Михайло Коцюбинський : [повість] / Леонід Смілянський. – Київ : Молодь, 1968. – 157 с.
594. **Смілянський, Л.** Михайло Коцюбинський : [повість] // Повісті й оповідання / Леонід Смілянський. – Київ : Рад. письменник, 4-та друк. Військвидаву, 1949. – С. 5–206 ; Твори : у 2 т. / Леонід Смілянський. – Київ : Дніпро, 1964. – Т. 2. – С. 141–332 ; Твори : у 4 т. / Леонід Смілянський ; упоряд., підгот. текстів та прим. В. Л. Смілянської. – Київ : Дніпро, 1970. – Т. 1. – С. 103–287 ; Золоті ворота : Роман. Повість. Новели / Леонід Смілянський ; передм. Л. М. Новиченка ; ред. І. А. Кір'ятська. – Київ : Дніпро, 1991. – С. 483–674.
595. **Смілянський, Л.** На полонині : [уривок з повісті «Михайло Коцюбинський»] / Леонід Смілянський // Комсомол. плем'я. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
596. **Смілянський, Л.** Незабутне : [уривок з оповідання «Капрійські зустрічі»] / Леонід Смілянський // Вінниц. правда. – 1964. – 17 верес. – С. 1.
597. **Смілянський, Л.** Осінь : [уривок з роману «Михайло Коцюбинський»] / Леонід Смілянський // Літ. газ. – 1939. – 17 трав. – С. 3.
598. **Смілянський, Л.** Прощання над морем : [уривок з повісті «Михайло Коцюбинський»] / Леонід Смілянський // Вінниц. правда. – 1964. – 30 трав. – С. 3 ; Деснян. правда. – 1964. – 2 черв. – С. 4 ; Київ. зоря. – 1964. – 30 трав. – С. 3 ; Київ. правда. – 1964. – 30 трав. – С. 2 ; Прапор комунізму. – 1964. – 31 трав. – С. 3 ; Рад. Волинь. – 1964. – 31 трав. – С. 3.
599. **Смілянський, Л.** Сонцепоклонник : [уривок із повісті «Михайло Коцюбинський»] // Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 57–61.

- 600.** **Смілянський, Л.** Villa Serafina : [уринок з повісті «Михайло Коцюбинський»] / Леонід Смілянський // Літ. газ. – 1939. – 16 черв. (№ 31). – С. 2–3.
- 601.** **Смолич, Ю. К.** Рік народження 1917 : діалогія // Твори : у 6 т. / Ю. К. Смолич. – Київ : Дніпро.
- Т. 2, кн. 1 : Мир хатам, війна палацам. – 1971. – С. 187–610. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 303, 304, 521, 653 ; [Про Ю. Коцюбинського]. – С. 500, 501, 502, 503, 504, 507, 521, 522, 637, 642–656.
- Т. 3, кн. 2 : Реве та стогне Дніпр широкий. – 1972. – С. 7–779. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 33, 235, 780 ; [Про Ю. Коцюбинського]. – С. 182–194, 288–295, 297–303, 421–445, 564–567, 590–593, 600–601, 639, 643–650, 657, 677, 689, 754, 754, 765–766, 769, 796–802.
- 602.** **Смолич, Ю.** Перша зустріч : [уринок з діалогії «Рік народження 1917» про зустріч Ю. Коцюбинського з В. Леніним] / Юрій Смолич // Вінниц. правда. – 1977. – 23 груд. – С. 4.
- 603.** **Сніжний В.** Дві хатини на околицях : [нарис про будинки М. Коцюбинського у Вінниці та Чернігові] / В. Сніжний // Глобус. – 1929. – № 17. – С. 269–270.
- 604.** **Солодар, Ц.** На батьківщині М. Коцюбинського : [нарис] / Цезар Солодар // Глобус. – 1926. – № 9. – С. 201.
- 605.** **Солоненко, М.** Важкий грудень : [уринок з повісті про життя родини Коцюбинських у Шаргороді] / Михайло Солоненко // Вінниц. правда. – 1989. – 17 верес. – С. 5.
- 606.** **Солоненко, М.** Віхи славного життя : [нарис про перебування родини Коцюбинських у с. Станіславчик, нині Жмерин. р-ну Вінниц. обл.] / Михайло Солоненко // Нові горизонти. – 1969. – 12 лип. – С. 3 ; 15 лип. – С. 3.
- 607.** **Солоненко, М.** Земля-чарівниця : [нарис про перебування М. Коцюбинського в с. Станіславчик, нині Жмерин. р-ну Вінниц. обл.] / Михайло Солоненко // Вінниц. правда. – 1969. – 30 груд. – С. 2.
- 608.** **Солоненко, М.** Змужніння : [нарис про перебування М. Коцюбинського в с. Пиків, нині Калинів. р-ну Вінниц. обл.] / Михайло Солоненко // Комсомол. плем'я. – 1979. – 11 верес. – С. 4.
- 609.** **Солоненко, М. М. М.** К Коцюбинський у Станіславчику : [нарис] / Михайло Солоненко // Комуніст. – 1958. – 25 квіт. – С. 4.
- 610.** **Солоненко, М.** На крилах пісні : [нарис про вплив пісні на формування творчої особистості М. Коцюбинського] / Михайло Солоненко // Вінниц. правда. – 1984. – 26 серп. – С. 3.
- 611.** **Солоненко, М.** На початку самостійного шляху : [нарис : нові факти про станіславчицький період життя письменника] / Михайло Солоненко // Комсомол. плем'я. – 1970. – 17 верес. – С. 3.
- 612.** **Солоненко, М.** Роки випробувань і гарту : [нарис про перебування сім'ї М. Коцюбинського в с. Станіславчик Жмерин. р-ну Вінниц. обл.] / Михайло Солоненко // Нові горизонти. – 1978. – 24 черв. – С. 4.
- 613.** **Сорокин, В.** Ольга Коцюбинская, народная учительница, член партии социал-революционеров : [нарис про молодшу сестру письменника Ольгу Михайлівну Коцюбинську] / Виктор Сорокин // Независимость. – 1999. – 11 авг. – С. 15.

614. **Сорокін, В.** Вчителька-есерка Ольга Коцюбинська : [нарис про молодшу сестру письменника Ольгу Михайлівну Коцюбинську] / В. Сорокін // Літ. Чернігів. – 2000. – № 15. – С. 101.
615. **Сорокін, В.** Ольга Коцюбинська, народна вчителька, член партії соціал-революціонерів : [нарис про політ. погляди сестри письменника М. Коцюбинського] / В. Сорокін // Вінниччина. – 1999. – 6 жовт. – С. 4. – (Спец. вип. газ. «Хочу все знати»).
616. **Спіридонов, Ф.** Іскри слів сталевих : [нарис про взаємини І. Франка та М. Коцюбинського] / Ф. Спіридонов // Деснян. правда. – 1966. – 27 серп. – С. 3.
617. **Стаднюк, І.** Розум снував срібну нитку, а серце – золоту : [нарис] / Іван Стаднюк // Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 1. – С. 66–67.
618. **Стаднюк, І.** Разум сновал серебряную нить, а сердце – золотую // Сокровенное : [ст. і нариси] / Іван Стаднюк. – Москва : Воениздат, 1977. – С. 79–81 ; То же. – Современник, 1980. – С. 107–109.
619. **Стасюк, Т. М.** М. М. Коцюбинський : (до 15-річчя з дня смерті) / Т. Стасюк // Червона преса. – 1928. – Трав. (№ 5). – С. 20–21.
620. **Стебун, І.** История одной потаенной любви : [док. повествование] / Илья Стебун. – Донецк : Лебедь, 1992. – 316 с. – *Зі змісту*: История одной потаенной любви. – С. 6–44 ; Письма М. М. Коцюбинського к А. И. Аплаксиной. – С. 45–274 ; Страницы воспоминаний /А. И. Аплаксына. – С. 279–316.
621. **Стельмах, М.** До моїх земляків : [замітка : М. Стельмах називає М. Коцюбинського своїм учителем] / Михайло Стельмах // Літ. газ. – 1961. – 8 груд. – С. 3.
622. **Степанов, В.** А круг танцует в такт «Молдовеняске» : [нарис про перебування М. Коцюбинського в Молдові] / В'ячеслав Степанов // Независимая Молдова. – 1992. – 12 дек.
623. **Стешенко, І.** Поет вищої краси М. М. Коцюбинський : [нарис] // Твори. Переклади. Вибране листування / Іван Стешенко ; упоряд. та автобіогр. нарис Г. В. Титаренко ; післямова Г. А. Александрової. – Полтава : [Б. в.], 2013. – С. 83–103.
624. **Стойкевич Т.** Тіні забутих предків : [нарис про родину М. Коцюбинського] / Тетяна Стойкевич // Подолія. – 2001. – 14 груд. – С. 4. – (Спец. вип. газ. «П'ятниця»).
625. **Сторожук, В.** З квіткою в петлиці піджака : [нарис] / Валентина Сторожук // Камертон-ікс. – 1993. – 16 квіт. (№ 13). – С. 4.
626. **Сторожук, В.** Про Михайла Коцюбинського – без ретуші : [есеї] / Валентина Сторожук // Панорама. – 1991. – 17 верес. – С. 3.
627. **Сумцов, Н. Ф.** М. М. Коцюбинський : [нарис] / Николай Федорович Сумцов // Южный край. – 1913. – 3 мая ; Рада. – 1913. – 7 трав. – С. 2.
628. **Сяйво, В.** Михайло Коцюбинський : [нарис] / В. Сяйво // Прикарпат. правда. – 1945. – 25 квіт.
629. **Таратин, М.** В дорозі : [уринок з повісті] / Микола Таратин // Деснян. правда. – 1977. – 4 верес. – С. 4.
630. **Таратин, М. П.** У боротьбі здобута воля : [док. оповідь про події «Вихвостівської трагедії», що лягли в основу повісті М. Коцюбинського «Fata morgana»] / Микола Павлович Таратин. – Київ : Знання УРСР, 1976. – 46 с.

631. **Тельнюк, С.** Молодий я, молодий... : поетич. світ Павла Тичини (1906–1925) / Станіслав Тельнюк. – Київ : Дніпро, 1990. – 418 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 54, 67–69, 73, 86, 89, 95–96.
632. **Тельнюк, С.** Павло Тичина : [біогр. повість] / Станіслав Тельнюк. – Київ : Молодь, 1979. – 336 с. : іл. – (Серія біографічних творів «Уславлені імена» ; вип. 43). – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 41–52.
633. **Тельнюк, С.** Червоних сонць протуберанці : чотири зустрічі з Павлом Тичиною : [літ.-критич. нариси] / Станіслав Тельнюк. – Київ : Рад. письменник, 1968. – 190 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 10, 11, 22, 42, 67, 71.
634. **Тіні забутих предків** : [нарис про Михайла та Юрія Коцюбинських, є сімейні фот. та репродукція картини В. Саніна «Ленін, Горький та Коцюбинський на острові Капрі»] // Голос України. – 1999. – 3 квіт. – С. 6–7.
635. **Ткаченко, В.** Коцюбинський і квіти : [нарис] / В. Ткаченко // Соц. культура. – 1962. – № 11. – С. 20.
636. **Ткаченко, М. М.** Коцюбинський у Чернігові : [нарис] / М. Ткаченко // Літ. і мистецтво. – 1943. – 30 квіт. – С. 3.
637. **Топська, Н.** Михайло Коцюбинський : [нарис] // Любов – наснага, любов – журба... : історії кохання класиків укр. літ. / Неллі Топська. – Донецьк : Проспект-Прес, 2007. – С. 247–269.
638. **Трипільський, А.** Велика дружба : (до 35-річчя з дня смерті М. М. Коцюбинського) : [нарис про дружбу М. Коцюбинського з М. Горьким] / Андрій Трипільський // Молодь України. – 1948. – 25 квіт. – С. 3.
639. **Трошкова, С.** «...Хто мене пам'ятає» : [краєзнав. нарис про перебування М. Коцюбинського в с. Лопатинці Шаргород. р-ну] / С. Трошкова // Комунар. – 1989. – 8 лип. – С. 2.
640. **Тычина П.** Великий сын великого народа : [нарис про М. Горького, є згадка, як М. Коцюбинський у 1911 р. знайомив М. Горького з поезією П. Тичини] / Павло Тычина // Правда. – 1951. – 18 июня. – С. 2 ; Літ. газ. – 1951. – 21 черв. – С. 2 ; Велика дружба : Максим Горький у зв'язках з укр. народом, його культурою і літ. / упоряд. та прим. О. Мацай. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1959. – С. 31–34.
641. **Тычина, П.** Три встречи : [нарис, є спогад про М. Коцюбинського] / Павел Тычина // Известия. – 1934. – 29 сент. – С. 3.
642. **Тычина, П.** Ценнее золота и камней самоцветных : [нарис] / Павел Тычина // Сов. Украина. – 1938. – 24 апр. – С. 3.
643. **Тупало, С. М.** Коцюбинський / С. Тупало // На зміну. – 1939. – 16 верес.
644. **Тупиця, Б.** Світла доля : [нарис] / Б. Тупиця // Зоря комунізму. – 1964. – 17 верес. – С. 3.
645. **Тютюнник, Є.** Там, де агава, наче світ долі... : [нарис] / Євдокія Тютюнник // Уряд. кур'єр. – 2010. – 18 лют. – С. 11.
646. **Усенко, П.** У полоні музики : [есе про П. Тичину] / Павло Усенко // Співець єдиної родини : статті, есе, спогади, худож. проза про Т. Г. Тичину / упоряд. З. В. Гончарук. – Київ : Рад. письменник, 1981. – С. 138–140. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 138, 139.
647. **Ушаков, Н.** Вот сила искусства : [нарис] / Николай Ушаков // Лит. газ. – 1964. – 17 сент. – С. 3.

648. **Ушаков, Н. М. М. Коцюбинський** : [лірич. замітки] // Состязание в поезии : Разведка спором. Воспоминания. Портреты. Характеристики. Теория поэзии. Искусство перевода / Николай Ушаков. – Киев : Дніпро, 1969. – С. 200–201.
649. **Феномен Коцюбинського** : до 150-річчя від дня народж. М. М. Коцюбинського : бібліогр. есе / підгот. О. В. Гайова ; відп. за вип. Г. П. Сурніна ; Чернігів. центральна б-ка ім. М. М. Коцюбинського. – Чернігів, 2013. – 18 с. – (Ім'я бібліотеки ; вип. 5). – Електрон. версія. – Режим доступу: // www.bibl-kotsubinskogo.eduikit.cn.ua/Filrs/downloads/готово-феномен-коцюбинського (дата звернення: 31.08.15). – Назва з екрана.
650. **Хазан, М.** Подорож у Вихвостів : [нарис] / Михайло Хазан // Чернігівський державний літературно-меморіальний музей М. Коцюбинського : до 75-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Нар. комісаріат освіти. – Вид. 2-ге, допов. – Чернігів, 1941. – Зб. 1. – С. 54–80 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 1. – С. 78–104.
651. **Хазан, М.** Розвіяне марево : (подорож у Вихвостів) : [нарис] // Новели / Михайло Хазан. – Київ : Рад. письменник, 1949. – С. 194–238 ; Те ж. – 1957. – С. 188–230.
652. **Хижняк, А.** Феномен : [нарис про дружину М. Горького М. Андрееву] / Антон Хижняк // Светом ленинских идей : рассказы о соратниках и современниках В. И. Ленина. – Москва : Политиздат. – 1965. – С. 25–51. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 43–45 ; Те ж. – Вид. 2-ге. – 1969. – С. 23–44. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського] – С. 37–39.
653. **Хинкулов, Л.** Литературные прогулки по Киеву. М. Коцюбинский : [літ. оповідь] / Леонид Хинкулов // Радуга. – 1967. – № 8. – С. 130–131.
654. **Хинкулов, Л.** Хвала жизни : [нарис] / Леонид Хинкулов // Правда Украины. – 1944. – 17 сент. – С. 4.
655. **Хінкулов, Л.** Київ Марка Вовчка, Панаса Мирного, М. М. Коцюбинського : [нарис] // Письменник жив у Києві : літ.-критич. розповіді / Леонід Хінкулов. – Київ : Дніпро, 1982. – С. 93–106. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 102–106.
656. **Хінкулов, Л.** Михайло Михайлович Коцюбинський (1864–1913) : [нарис] // Літературні зустрічі : розповіді про письменників у Києві / Леонід Хінкулов. – Київ : Рад. письменник, 1980. – С. 128–130.
657. **Хоменко, В.** Крим очима Коцюбинського : [нарис] / В. Хоменко // Укр. слово. – 2004. – 7–13 лип. (№ 28). – С. 16.
658. **Хоменко, В.** Шлях митця : [драм. мініатюра] / Володимир Хоменко, Ілля Хоменко // Феномен Михайла Коцюбинського у художніх вимірах українознавства : матеріали наук.-практ. конф. 16–17 верес. 2009 р. : до 145-річчя від дня народж. М. Коцюбинського / Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник Михайла Коцюбинського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kotsubinky.org>.
659. **Хоменко, В.** «Тіні : радіоп'еса» / Володимир Хоменко // Документальна радіодрама : навч. посіб. / за ред. В. Я. Миронченка. – Київ : Нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка, 2002. – С. 168–178.
660. **Хорунжий, Ю.** Борвій : роман-драма в 4 одмінах : [про М. Старицького] / Юрій Хорунжий. – Київ : Рад. письменник, 1987. – 476 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 223, 226, 467, 468, 471–472.
661. **Цинковський, І.** Земля рідна : [нарис про В. Стефаніка, згадується М. Коцюбинський] / Іван Цинковський // Сталінська правда. – 1941. – 17 трав. – С. 2–3.

662. **Цюпа, И.** Через тернии к звездам : роман [про Ю. Коцюбинського] / Иван Цюпа ; авториз. пер. с укр. А. Малютиной ; ил. Г. А. Федорова. – Москва : Сов. писатель, 1973. – 448 с.
663. **Цюпа, И.** На поклик блискавиці : [уривок з повісті «Через терни до зірок» про Ю. Коцюбинського] / Иван Цюпа // Вечір. Київ. – 1964. – 17 верес. – С. 3–4.
664. **Цюпа, И.** Син Сонцепоклонника : [уривок з повісті «Через терни до зірок» про сина М. Коцюбинського] / Иван Цюпа // Рад. Україна. – 1964. – 16 верес. – С. 3–4.
665. **Цюпа, И.** У вогненному вирі : [фрагм. з повісті про сина М. Коцюбинського] / Иван Цюпа // Літ. Україна. – 1965. – 7 груд. – С. 2.
666. **Цюпа, И.** Через терни до зірок : [уривок з роману про Юрія – сина М. Коцюбинського] / Иван Цюпа // Деснян. правда. – 1964. – 15 верес. – С. 4.
667. **Цюпа, И.** Через терни до зірок : Юрій Коцюбинський : героїч. повість / Иван Цюпа. – Київ : Молодь, 1966. – 469 с. : портр., іл. – (Серія біографічних творів «Життя славетних» ; вип. 1).
668. **Цюпа, И.** Через терни до зірок : Юрій Коцюбинський : іст. повість / Иван Цюпа. – Київ : Дніпро, 1970. – 414 с.
669. **Цюпа, И.** Через терни до зірок : Юрій Коцюбинський : іст. роман / Иван Цюпа. – Київ : Дніпро, 1986. – 414 с.
670. **Цюпа, И.** Юрій Коцюбинський : [нарис про сина М. Коцюбинського] / Иван Цюпа // Літ. Україна. – 1988. – 21 квіт. – С. 6–7.
671. **Черемшина, М.** Стефаникові мужики : [етюд, у якому авт. називає Коцюбинського малярем] // Твори : повне вид. / Марко Черемшина. – Львів, 1937. – Т. 2. – С. 237–238 ; Вибр. твори / Марко Черемшина. – Ужгород, 1952. – С. 328 ; Твори : у 2 т. / Марко Черемшина. – Київ : Наук. думка, 1974. – Т. 2. – С. 19 ; Новели. Посвяти Василеві Стефанику. Ранні твори. Переклади. Літературно-критичні виступи. Спогади. Автобіографія. Листи / Марко Черемшина. – Київ : Наук. думка, 1987. – С. 241.
672. **Черкасенко, С.** Довічний спокій : [нарис] / Спиридон Черкасенко // Рада. – 1913. – № 57. – С. 2.
673. **Чернов, Ю.** Нерон и Дмитрий Замфиры : [репортаж про зустрічі з можливими прототипами оповідання М. Коцюбинського «Для загального добра»] / Юрий Чернов // Огонек. – 1954. – № 2. – С. 30.
674. **Чернышов, А.** Друг писателя : [нарис про дружину письменника В. У. Коцюбинську] / Андрей Чернышов // Красн. знамя. – 1964. – 13 сент. – С. 4.
675. **Чичканов, П.** Синьор Массімо : з італійських оповідань : [про зустрічі М. Горького й М. Коцюбинського на Капрі] / Петро Чичканов // Україна. – 1982. – № 26. – С. 8–9, 18.
676. **Чопик, Р.** «Ложка дьогтю» : (з не проявленого) : [автожарт на кн. «Переступний вік», згадується М. Коцюбинський] / Ростислав Чопик // Переступний вік : укр. письменство на зламі ХІХ–ХХ ст. / Ростислав Чопик ; відп. ред. Є. Нахлік ; Львів. від-ня Ін-ту літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України. – Львів ; Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 1998. – С. 195. – (Серія «Літературознавчі студії» ; вип. 7).
677. **Шапошникова, Н.** Рушник Маланки : [нарис] / Н. Шапошникова // Вечір. Київ. – 1963. – 25 квіт.

678. **Шарговська, О.** Вінок із цвіту яблуні для Михайла Коцюбинського [Електронний ресурс] : [нарис] / Ольга Шарговська. – Режим доступу: http://www.hvilya.com/publ/vinok_iz_cvitu_jabluni_dlja_mikhajla_kocjubinskogo/1-1-0-231 (дата звернення: 31.08.15). – Назва з екрана.
679. **Шарфман, С.** Гвоздика Коцюбинського : [нарис про історію розповсюдж. в Україні квітки, привезеної Коцюбинським з Капрі й названої його іменем] / С. Шарфман // Деснян. правда. – 1964. – 28 черв. – С. 4.
680. **Шева, О.** Неспокійний піднаглядний : [нарис] / Олександр Шева // Прапор. – 1963. – № 4. – С. 88–89.
681. **Шевчук, В.** На березі часу. Мій Київ. Входи́ни : автобіогр. оповідь-есе / Валерій Шевчук. – Київ : Темпора, 2002. – 272 с. : іл. – *Зі змісту*: [Фото «Валерій Шевчук грає в шахи з Михайлом Коцюбинським». – С. 55 ; Згадується М. Коцюбинський. – С. 232, 247].
682. **Шевчук, В.** На березі часу. Мій Київ. Входи́ни : автобіогр. оповідь-есе / Валерій Шевчук // Київ. – 2002. – № 6. – С. 32–120. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 76 ; Київ. – 2002. – № 7/8. – С. 18–140. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 108.
683. **Шин, О.** П'ятдесят років тому : літ. етюд : [про перебування М. Коцюбинського на Житомирщині] / О. Шин // Рад. Житомирщина. – 1947. – 9 груд.
684. **Шлапак, Б.** Його пам'ять у Джуджулештах : [нарис] / Борис Шлапак // Літ. Україна. – 1964. – 22 верес. – С. 2.
685. **Шлапак, Б.** Радість в Джуджулештах : [нарис про участь М. Коцюбинського у філоксерній експедиції] / Борис Шлапак // Вінниц. правда. – 1964. – 17 верес. – С. 3.
686. **Штейн, М.** Вера в життя : [нарис] / М. Штейн // Днепров. правда. – 1939. – 17 сент.
687. **Шурова, Н.** «Я весь був, як пісня» : (Михайло Коцюбинський і музика) / Ніна Шурова. – Київ : Муз. Україна, 1986. – 68 с. : іл.
688. **Югов, В.** Чорне століття роду Коцюбинських : (літ. нотатки на полях) : [нарис про долю дітей М. Коцюбинського] / Володимир Югов // Голос України. – 2007. – 15 черв. – С. 20–21.
689. **Ющенко, О.** З родини Сонцепоклонника : [нарис] // В пам'яті моїй : нариси, етюди, спогади, есе / Олекса Ющенко. – Київ : Рад. письменник, 1986. – С. 321–338.
690. **Ющенко, О.** З роду Коцюбинських : (Юлій Коцюбинський) : [нарис] // В пам'яті моїй : (Кода) / Олекса Ющенко. – Київ : Вид-во ім. Олени Теліги, 2004. – С. 72–77.
691. **Ющенко, О.** М. М. Коцюбинський : [нарис] / Олекса Ющенко // Зірка. – 1944. – 16 верес.
692. **Ющенко, О.** Чернігів вшановує : [нарис] / Олекса Ющенко // Літ. Україна. – 1964. – 25 верес. – С. 4.
693. **Яновський, Ю.** По Україні : [нарис] // Збірка творів : у 2 т. / Юрій Яновський. – Київ : Держлітвидав, 1947. – Т. 1. – С. 206–221. – *Зі змісту*: [Враження про відвідання будинку М. Коцюбинського у Вінниці в перші післявоєнні роки]. – С. 214 ; Твори : у 5 т. / Юрій Яновський. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1958. – Т. 5. – С. 194–211. – *Зі змісту*: [Те ж]. – С. 202.
694. **Яновський, Ю.** Фантазія : [етюд з кн. «Короткі історії»] // Збірка творів : у 2 т. / Юрій Яновський. – Київ : Держлітвидав, 1947. – Т. 1. – С. 26–27 ; Вибране / Юрій Яновський. – Київ : Держлітвидав, 1949. – С. 88–89 ; Твори : у 2 т. / Юрій Яновський. – Київ : Держлітвидав, 1954. – Т. 1. – С. 15–16 ; Твори : у 5 т. / Юрій Яновський. – Київ : Держлітвидав УРСР,

1959. – Т. 1. – С. 234–235 ; Короткі історії / Юрій Яновський. – Київ ; Львів : Рад. письменник, 1940. – С. 80–83 ; Літ. газ. – 1939. – 16 верес. – С. 2 ; Молодий більшовик. – 1940. – № 6. – С. 55.

695. **Янчук, Б.** Гуцульська новела : [нарис про перебування М. Коцюбинського в Карпатах] / Борис Янчук // Вінниц. правда. – 1964. – 17 верес. – С. 3.
696. **Янчук, Б.** Чотири сольдо за вроду : [етюд про перебування М. Коцюбинського в Італії] / Борис Янчук // Комсомол. плем'я. – 1972. – 3 серп. – С. 4.
697. **Ярошенко, А.** Головком Республіки : [про Ю. Коцюбинського]. – 2-ге вид., перероб. / Андрій Ярошенко. – Київ : Політвидав України, 1977. – 124 с.
698. **Ярошенко, А.** Груповий портрет з Оксаною : [нарис про доньку М. Коцюбинського Оксану, дружину В. М. Примакова. Є фото, уривки зі спогадів О. Ситченка, з роману І. Муратова «Сповідь на вершині»] / Андрій Ярошенко // Рад. жінка. – 1988. – № 1. – С. 4–6.
699. **Ярошенко, А.** Юрій Михайлович Коцюбинський / Андрій Ярошенко. – Київ : Політвидав України, 1965. – 125 с.
700. **Ярошенко, А. Д.** Юрій Михайлович Коцюбинський / Андрей Демидович Ярошенко. – Киев : Политиздат Украины, 1986. – 173 с. – *Зі змісту*: [Про виховання в сім'ї Коцюбинських]. – С. 3–19.
701. **Ясинський, Я.** Гвоздика Коцюбинського : [нарис про квітку, привезену М. Коцюбинським з Капрі й збережену київ. садівниками Галушкевичем та Наумом Поліщуком] / Я. Ясинський // Літ. газ. – 1962. – 26 черв. – С. 2.

1.3. МЕМУАРНІ МАТЕРІАЛИ Й ДОКУМЕНТАЛЬНІ ДЖЕРЕЛА

702. **А. С. Горький** и Коцюбинский / А. С. // Одес. известия. – 1928. – Ч. 2491.
703. **Айзеншток, І.** Гуцульські задуми М. Коцюбинського : [іст.-літ. нарис] / Ієремія Айзеншток // Літ. критика. – 1940. – № 8/9. – С. 51–70.
704. **Алчевська, Х.** Майстри слова : критич. шкіци / Христя Алчевська // Укр. хата. – 1910. – С. 475–483. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 489–482.
705. **Андреева, М. Ф.** Мария Федоровна Андреева : Переписка, воспоминания, статьи, документы, воспоминания о М. Ф. Андреевой : [є спогади про стосунки М. Горького та М. Коцюбинського] / М. Ф. Андреева ; сост., вступ. ст. и коммент. А. П. Григорьева, С.В. Щирина. – [2-е изд., доп.]. – Москва : Искусство, 1963. – 737 с. : ил.
706. **Андрейченко, И.** О его героях : [нарис про втілення повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків» на кіноекрані в одноймен. кінофільмі С. Параджанова] / И. Андрейченко // Правда Украины. – 1964. – 17 сент.
707. **Антиох, Е.** На крыльях песни [нарис] / Е. Антиох // Чернигов. полдень. – 1998. – 17 верес. – С. 5.
708. **Аплаксина, О.** В гостях у Горького : (зі спогадів про М. М. Коцюбинського) / Олександра Аплаксина // Комсомолец Украины. – 1938. – 24 квіт. (№ 94). – С. 3.
709. **Аплаксина, О.** Прекрасна людина : [спогад] / Олександра Аплаксина // Молодий комунар. – 1938. – 24 квіт. – С. 4.

710. **Аплаксіна, О. І.** [Сторінки спогадів] / О. І. Аплаксіна // Листи М. М. Коцюбинського до О. І. Аплаксіної / ред., вступ. ст. і комент. І. І. Стебуна ; АН УРСР, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Вид-во АН УРСР, 1938, XXII. – С. 259–320.
711. **Арамилев, В. М. М.** Коцюбинский : к 25-летию со дня смерти : [є некролог, напис. М. Горьким на смерть М. Коцюбинського] / В. Арамилев // Учит. газ. – 1938. – 25 апр. – С. 4.
712. **Аренін, Е.** Людина не старіє : [спогад В. О. Фесенка про зустріч з Коцюбинським на Капрі] / Едуард Аренін // Вечер. Киев. – 1960. – 19 дек.
713. **Арешти в Чернігові** : [є згадка про арешт В. У. Дейші] // Народ. – 1893. – 15 ноябр. (№ 22). – С. 291–292.
714. **Артеменко, П.** Нове село : [нарис про розправу в с. Вихвостів та життя селянки-прототипа Маланки – Ярини Валах] / Петро Артеменко // Молодий комунар. – 1938. – 26 квіт. – С. 3.
715. **[Б. а.]** Вечір пам'яті Коцюбинського : [нарис про відзначення цієї дати в часи нім.-фашист. окупації України в Уфі] / [Б. а.] // Література і мистецтво. – 1943. – 30 квіт. – С. 1.
716. **Бажан, Н.** Оценка русской литературы в эпистолярном наследии Коцюбинского (Горький, Андреев, Бунин) : [цитуються листи М. Коцюбинського] / Николай Бажан // Вопросы русской литературы : респ. межвед. сб. – Львов : Вища шк., 1973. – Вып. 2. – С. 32–36.
717. **Балабко, О.** Між Пеклом і Раєм : до 150-річчя Михайла Коцюбинського розмова з Олександром Балабком – авт. кн. про італ. період творчості письменника / О. Балабко ; записано Л. Таран // День. – 2014. – 26–27 верес. – С. 23.
718. **Балабко, О.** Олександр Балабко: «Йому здавалося, кохана народилася для того, щоб зустрілися їхні душі» : [інтерв'ю з письменником про есеїстич. повість «Рай і Пекло Коцюбинського»] / Олександр Балабко ; [записала] Людмила Яновська // Уряд. кур'єр. – 2014. – 17 верес. – С. 18.
719. **Балабко, О.** Скарб родини Коцюбинських : [нарис] / Олександр Балабко // Укр. літ. в загальноосвіт. шк. – 2007. – № 11. – 55–56.
720. **Барабан, В.** Духовний учитель Коцюбинського : [нарис про знайомство М. Коцюбинського з творчістю Т. Шевченка та ставлення до його доробку] / Віталій Барабан // Панорама. – 2000. – 6 січ. – С. 3.
721. **Барабан, В.** Невмируще слово Кобзаря : [нарис] / Віталій Барабан // Комсомол. плем'я. – 1976. – 10 січ. – С. 3.
722. **Барабан, Л.** Слово про батька : [відгук про кн. І. Коцюбинської «Михаил Коцюбинский»] / Л. Барабан // Комсомол. плем'я. – 1970. – 24 січ. – С. 4.
723. **Баран, С.** Україна за залізною заслоною : [нарис про музей М. Коцюбинського у Вінниці] / Степан Баран // Укр. вісті. – 1949. – 19 трав. (Ч. 40).
724. **Барладин, І. Д.** Михайло Коцюбинський у Барі : [літ.-краєзнав. нарис] // Історія рідного краю : краєзнав. нариси про подільське місто Бар та його околиці в ХІХ – на поч. ХХ ст : у 2 ч. / І. Д. Барладин, М. П. Йолтуховський. – Бар : [Б. в.], 1992. – Ч. 2. – С. 51–55.
725. **Бараневич, Л.** Аристократ духу : до 140-річчя від дня народж. М. Коцюбинського : [нарис] / Людмила Бараневич // Уряд. кур'єр. – 2004. – 21 верес. – С. 8.
726. **Бараневич, Л.** Блискавка й грім : до 125-річчя від дня народж. М. Коцюбинського : [нарис] / Людмила Бараневич // Прапор комунізму. – 1989. – 18 верес.

727. **Бараневич, Л.** Письменник і людина Михайло Коцюбинський – вчора, сьогодні, завтра : [нарис] / Людмила Бараневич // Час. – 1995. – 13 жовт. – С. 10.
728. **Барвінський, О.** Спомини з мого життя. Т. 2, ч. 3 та 4 / О. Барвінський ; упоряд. А. Шацька ; комент. Б. Янишина ; ред.: Л. Винар, М. Жулинський. – Нью-Йорк ; Київ : Стило, 2010. – 1120 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 65, 132, 389.
729. **Беккерман, С.** Іван Франко і Михайло Коцюбинський : [нарис] / С. Беккерман // Ленін. молодь. – 1940. – 19 листоп.
730. **Белоиванов, И.** Он в наших сердцах : [нарис про кримські села Мелореченське та Сонячногорське, які колись відвідав М. Коцюбинський] / И. Белоиванов // Крым. правда. – 1964. – 16 сент. – С. 3.
731. **Березняк, І. Г.** «Фата моргана» на чернігівській сцені : спогади старого актора [про інсценізацію повісті М. Коцюбинського «Fata morgana» Чернігів. драм. театром у 1938 р.] / І. Г. Березняк // Деснян. правда. – 1954. – 17 верес. – С. 4.
732. **Бесараб, А.** На «суботах» у Коцюбинського : [спогади вчителя-пенсіонера І. С. Кривошеї] / Анатолій Бесараб // Зоря. – 1964. – 24 листоп. – С. 4.
733. **Бесараб, А.** Пам'ятна субота : [спогад І. С. Кривошеї про М. М. Коцюбинського] / Анатолій Бесараб // Літ. Україна. – 1965. – 29 січ. – С. 1.
734. **Білан, В.** Під негласним наглядом : [док. із Центр. держ. іст. архіву УРСР про переслідування М. Коцюбинського царською поліцією] / В. Білан, В. Брожек // Вечір. Київ. – 1963. – 25 квіт.
735. **Білан, Д.** У добрий час : [спогад, 1951 р.] / Домна Білан ; запис. М. Таратин // Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 100–102.
736. **Білик, П.** М. М. Коцюбинський як член Чернігівської Ученої Архівної Комісії 1902–1904 рр. : [док. нарис] // Архів. справа. – 1929. – Кн. 2. – С. 69–71.
737. **Білоконь, В.** Коцюбинський у Михайлівці : [нарис про перебування письменника у 1886 р. у с. Михайлівка Шаргород. р-ну Вінниц. обл.] / В. Білоконь // Комунар. – 1984. – 15 верес. – С. 4.
738. **Білоконь, В.** Лише чотири місяці... : [нарис про перебування М. Коцюбинського в с. Михайлівка в лют. 1886 р.] / В. Білоконь // Те ж. – 1989. – 16 верес. – С. 1.
739. **Білявська, О.** Щирий друг України : до 105-річчя з дня народж. В. Г. Короленка : [нарис, згадується про стосунки В. Короленка та М. Коцюбинського] / Молодь України. – 1958. – 27 лип. – С. 4.
740. **Блажко, Е.** Назустріч дневі : (до 125-річчя з дня народж. Володимира Короленка) : [нарис, згадується М. Коцюбинський] / Елеонора Блажко // Літ. Україна. – 1978. – 25 лип. – С. 2.
741. **Блохін, Ю.** Як працював М. Коцюбинський над другою частиною «Фата моргана» : [док. нарис] / Юрій Блохін // Літ. газ. – 1934. – 24 верес. (№ 38). – С. 2.
742. **Блюдо, І.** Крихти спогадів про Коцюбинського / І. Блюдо // Літ. Україна. – 1981. – 13 січ. – С. 2.
743. **Бобир, Т.** Воспоминания о Михайле Михайловиче Коцюбинском : [рукопис 27 трав. 1943 р.] / Тамара Бобир // Центральний держ. архів-музей літ. і мистецтва України, ф. 464, оп. 1, од. зб. 5653.

744. **Бобир, Т.** Три зустрічі : [спогади] / Тамара Бобир // Дніпро. – 1954. – № 9. – С. 90–92.
745. **Богатирьов, В.** Впорядкувати могилу М. Коцюбинського / В. Богатирьов // Літ. газ. – 1941. – 13 черв.
746. **Богатирьова, Н. М.** Коцюбинський і Панас Мирний : [нарис] / Н. Богатирьова // Більшовик. – 1939. – 24 квіт. – С. 3.
747. **Бойченко, М. М. М.** Коцюбинський і О. М. Горький : [нарис] / М. Бойченко // Ленін. молодь. – 1940. – 15 верес.
748. **Бойченко, М.** Співець народних дум і мрій : [нарис] / М. Бойченко // Вільна Україна. – 1940. – 19 верес.
749. **Бойчук, А.** Коцюбинський і Горький : [нарис] / А. Бойчук // Кіровоград. правда. – 1954. – 17 верес.
750. **Борець** за щастя народу : [урочистий вечір представників громадськості Києва, присвяч. 100-річчю від дня народж. М. М. Коцюбинського] // Рад. Буковина. – 1964. – 19 верес. – С. 3.
751. **Борін, Я.** Похорони М. Коцюбинського : [спогад] / Яків Борін // Більшовик. – 1938. – 24 квіт. (№ 94). – С. 3.
752. **Боровик, В. М. М.** Коцюбинський : [спогади] / Віталій Боровик // Театр – клуб – кіно. – 1928. – № 38. – С. 5.
753. **Боровський, В.** Новий день : [нарис про перебування М. Коцюбинського в Лопатинцях] / В. Боровський, І. Кушнір // Вінниц. правда. – 1964. – 17 верес. – С. 3.
754. **Бортняк, А.** До чого тут Ярослав Галан? : (полеміка зі ст. Дмитра Дереча в газ. «Панорама» від 25 квіт. 1998 р.) : [наводяться факти про репресії рад. влади до нащадків М. Коцюбинського] / Анатолій Бортняк // Вінниц. газ. – 1998. – 19 трав. – С. 5.
755. **Бортняк, А.** Той, хто зберіг і виплекав сад свого видатного брата : 19 жовт. минає 130 років від дня народж. Хоми Коцюбинського : [нарис] / Анатолій Бортняк // Вінниц. газ. – 2000. – 17 жовт. – С. 4.
756. **Боцяновський, В.** Там, где жил Коцюбинский : [про будинок М. Коцюбинського в Чернігові] / Володимир Боцяновський // Известия. – 1939. – 3 июня.
757. **Боцяновський, В.** Дружба : [нарис про стосунки М. Коцюбинського та М. Горького] / Володимир Боцяновський // Пролетар. правда. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
758. **Боцяновський, В. М. М.** Коцюбинський і Л. М. Толстой : [нарис] / Володимир Боцяновський // Наук. зб. Ленінград. т-ва дослідників укр. історії, письменства та мови. – Київ, 1931. – Вип. 3. – С. 61–64.
759. **Боцяновський, В.** Михаил Коцюбинский : [нарис] / Володимир Боцяновський // Резец. – 1939. – № 17/18. – С. 30–31.
760. **Бош-Коцюбинская, О.** О Юрии Коцюбинском : [спогади] / Ольга Бош-Коцюбинская // Радуга. – 1967. – № 12. – С. 153–154.
761. **Браиловський, Л.** В селе Выхвостово : [нарис] / И. Браиловский // Сталин. племя. – 1938. – 24 апр. – С. 3.
762. **Брик, Я.** Жизненные пути М. М. Коцюбинского : [нарис] / Яков Брик // Читатель и писатель. – 1928. – Кн. 3. – С. 70–87.

763. **Брик, Я.** Іскри великого полум'я : із спогадів про М. Коцюбинського / Яків Брик // Літ. газ. – 1963. – 26 квіт. – С. 2.
764. **Брик, Я.** Місця минулого й сучасного : по Чернігівщині : [літ. репортаж] / Яків Брик. – Київ : Україна, 1929. – 103 с. : іл. – *Зі змісту*: Переможні вороги Коцюбинського. – С. 24–42 ; Живе тло «Фата моргана». – С. 70–78.
765. **Брик, Я.** Могила М. Коцюбинського впорядковується : [замітка про те, що після воєнного лихоліття чернігівчани взяли за впорядкування могили письменника на Болдиній горі] / Яків Брик // Всесвіт. – 1928. – № 20. – С. 7.
766. **Брик, Я.** Переможні вороги М. М. Коцюбинського / Яків Брик // Всесвіт. – 1928. – № 17. – С. 10–11.
767. **Брик, Я.** По слідах М. Коцюбинського в Чернігові : [замітка] / Яків Брик // Всесвіт. – 1928. – № 5. – С. 11–12.
768. **Брик, Я.** Факти і речі : (матеріали про М. Коцюбинського в Чернігів. держ. музеї) : [замітка] / Яків Брик // Всесвіт. – 1928. – № 38. – С. 7.
769. **Брик, Я.** Будиночок на Сіверянській : [нарис] / Яків Брик // Україна. – 1964. – № 37. – С. 6–8.
770. **Брик, Я.** По слідах Коцюбинського / Яків Брик. – Харків : Літ. і мистецтво, 1931. – 104 с. : іл. – (Критична бібліотека). – *Зміст*: Від автора. – С. 7 ; І. Двічі в будинку Коцюбинського. – С. 9–13 ; Комісія увічнення пам'яті Коцюбинського чекає сумної звістки. – С. 14–21 ; ІІ. Сучасники про Коцюбинського: Т. С. Шкуріна-Левицька. – С. 21–27 ; Лист В. Коцюбинської до Т. С. Шкуріної-Левицької : [уривки]. – С. 27–29 ; Й. Г. Дроздов. – С. 29–33 ; Лист М. М. Коцюбинського до Й. Г. Дроздова від 10.02.1912 р. – С. 33–34 ; Лікар А. М. Утевський. – С. 34–36 ; С. П. Устименко. – С. 36–41. ІІІ. Коцюбинський і Горький. – С. 41–46. ІV. Переможні вороги Коцюбинського. – С. 46–57. V. «Похорони М. М. Коцюбинського»: [«Письмо из Чернигова», надруковане без підпису Й. Г. Дроздова в газеті «Киевская мысль». – 1913. – 18 квіт. (№ 106)]. – С. 57–62. VI. Чернігівська спадщина письменника. – С. 62–68. VII. Політична фізіономія Коцюбинського. – С. 68–79. VIII. Герої «Fata morgana» в житті. – С. 79–103.
771. **Буряк, Б.** Письменник-громадянин : [нарис] / Б. Буряк // Молодий більшовик. – 1939. – № 9. – С. 105–109.
772. **Быковцева, Л.** Горький в Італії / Лидія Быковцева. – Москва : Сов. писатель, 1979. – 400 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 47, 104, 105–108.
773. **В буремні роки** : сторінки героїч. біогр. – Київ : Рад. шк., 1967. – 335 с. : портр. – *Зі змісту*: Ю. М. Коцюбинський : герой Великого Жовтня : (уривок з кн. «Юрій Михайлович Коцюбинський») / А. Ярошенко. – С. 258–273.
774. **В останню дорогу** : [опис похорону М. Коцюбинського : тексти телеграм] // Рада. – 1913. – 18 квіт. (№ 88).
775. **В. П. [Панченко, В.]** У кадрі і за кадром : [нарис про О. Аплаксіну] / В. П. [Володимир Панченко] // Вежа. – 1995. – № 1. – С. 106–108.
776. **Вайнштейн, Э.** Пример, достойный подражания / Э. Вайнштейн // Сов. коллекционер. – 1930. – № 4/5. – С. 120–121.
777. **Валах, М.** На рідній землі : [нарис про життя селян Вихвостова, які були прототипами персонажів повісті М. Коцюбинського «Fata morgana»] // Марія Валах, Григорій Пилипчук // Молодь України. – 1953. – 28 квіт. – С. 3.

778. **Валах, Ф.** Приїзд М. Коцюбинського у Вихвостів : [спогади] / Федір Валах ; записав М. Таратин // Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 87–90.
779. **Вальбе, Б.** Певец родной страны : [нарис] / Б. Вальбе // Известия. – 1939. – 17 сент.
780. **Вартанов, Г.** Пристрасть : [нарис] / Григорій Вартанов // Літ. Україна. – 1964. – 15 верес. – С. 2.
781. **Василевич, Б.** Осяйна сила таланту : [нарис] / Богдан Василевич // Вільна Україна. – 1963. – 26 квіт. – С. 3.
782. **Василенко, В.** Із вінницьких сторінок життя Сонцепоклонника : до 148-ї річниці з дня народж. Михайла Коцюбинського : [нарис] / Вадим Василенко // Педагог. – 2012. – Спецвип. – С. 7.
783. **Васильєва, Л.** Гвоздика Коцюбинського : [нарис] / Л. Васильєва // Комсомол. плем'я. – 1969. – 15 берез. – С. 4.
784. **Васильченко, С.** Мій шлях : (автобіогр. зап.) // Твори : у 3 т. / Степан Васильченко ; упоряд. і прим. Б. А. Деркача та В. А. Костюченка. – Київ : Дніпро, 1974. – С. 330–378. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 372.
785. **Васильченко, С.** Свій шлях : (автобіогр. зап.) / Степан Васильченко // Грудницька, М. Степан Васильченко : ст. та матеріали / М. Грудницька, В. Курашова ; [відп. ред. О. І. Білецький] ; АН УРСР, Ін-т укр. літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Вид-во АН УРСР, 1950. – С. 219–287. – *Зі змісту*: [Є згадка про Коцюбинського при розгляді питання про літ. впливи на письменника]. – С. 267–270.
786. **Вересаев, В.** Воспоминания. II. В студенческие годы // Собр. соч. : в 5 т. / Викентий Вересаев ; подгот. текста и примеч. В. М. Нольде и Ю. У. Бабушкина. – Москва : Правда, 1961. – Т. 5 : Воспоминания. – С. 195–343. – *Зі змісту* [Про майбутню дружину М. Коцюбинського Віру Устимівну Дейшу в роки її навчання на Бестужівських курсах у Петербурзі]. – С. 237–238.
787. **Верзилов, А.** Спогади про М. М. Коцюбинського / Аркадій Верзилов // Більшовик. – 1924. – 21 груд.
788. **Верниволя, В. [Сімович В.]** Тридцять років від відкриття пам'ятника Іванові Котляревському в Полтаві : [є спогад про М. М. Коцюбинського] / В. Верниволя [Василь Сімович] // Життя і знання. – 1933. – № 12. – С. 343–345.
789. **Вечоренко, П.** До ювілею Сонцелюба : до 140-річчя від дня народж. М. Коцюбинського та 70-річчя музею : [нарис] / П. Вечоренко // Деснян. правда. – 2004. – № 96.
790. **Вечоренко, П.** На гостину до Сонцелюба : [нарис] / П. Вечоренко // Деснян. правда. – 1998. – 22 верес.
791. **Вірин, Д.** Горький і Коцюбинський : [нарис] / Д. Вірин // Комуніст. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
792. **Вірина, Л.** Скарби острова Капрі : [є спогад італійця Сальваторе Вотто про О. М. Горького та М. М. Коцюбинського] / Лідія Вірина // Вітчизна. – 1959. – № 6. – С. 177–181.
793. **Вісич, О.** Лицар кримського винограду : [нарис про перебування письменника М. Коцюбинського в Криму] / Олександр Вісич // Крим. світлиця. – 2004. – 29 жовт. – С. 21.
794. **Віцінська, Я.** Михайло Коцюбинський – гласний міської думи : [краєзнав. нарис] / Яна Віцінська // 20 хвилин. – 2005. – 3 черв. – С. 12–13.

795. **Вклоняємось** Великому Сонцелюбу : [зап. в кн. відгуків Вінниц. літ.-меморіал. музею М. Коцюбинського] // Вінниц. правда. – 1984. – 16 верес. – С. 3.
796. **Возняк, М.** Михайло Коцюбинський : [некролог] / Михайло Возняк // Ілюстрована Україна. – 1913. – Ч. 9. – С. 2–3.
797. **[Возняк, М.]** Пам'яті тих, що від нас відійшли (М. М. Коцюбинський, Леся Українка, М. Комаров, І. Е. Левицький, Е. Харкевич, А. Петрушевич) : [нарис] / [Михайло Возняк] // Календар «Просвіти» на 1914 рік. – Львів, 1914. – С. 214–217.
798. **Войтенко, В.** Незабутній і забутий : (життя і творчість П. Тичини, взаємини з М. Коцюбинським) : [нарис] / Володимир Войтенко // Слово Просвіти. – 2006. – 27 лип. – 2 серп. (№ 30). – С. 10.
799. **Войтюк, О.** Божий дар Михайла Коцюбинського : [нарис] / Олександр Войтюк // Луцький замок. – 2003. – 13 листоп. – С. 9.
800. **Волошенюк, Г.** Нехай дух Коцюбинського буде вічно з нами : до 70-ліття музею М. М. Коцюбинського : [нарис] // Все з любові / Ганна Волошенюк. – Вінниця : О. Власюк, 2009. – С. 220–222.
801. **Волошенюк, Г.** Пробудились неабиякі таланти в музеї Коцюбинського : [нарис] // Червоне – то любов, а чорне – то журба : / Ганна Волошенюк. – Вінниця : ВНТУ, 2012. – С. 273–274 ; Вінниц. газ. – 2007. – 15 берез.
802. **Волошко, Є.** Свідок історичної зустрічі : [нарис про спілкування М. Коцюбинського з В. Леніним у 1910 р. на Капрі] / Євген Волошко // Донбас. – 1967. – № 2. – С. 119–123.
803. **Волянський, О.** Мої спомини про Івана Франка / Олекса Волянський // Спогади про Івана Франка / упоряд., вступ. ст. і прим. М. І. Гнатюка. – 2-ге вид., допов., перероб. – Львів : Каменяр, 2011. – С. 690–701. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 697.
804. **Воробченко, В.** Молдавія в житті і творчості М. Коцюбинського / В. Воробченко // Дружба народів. – 1982. – № 1. – С. 268–269.
805. **Воронцов, Е.** Коцюбинський в Криму : [нарис] / Е. Воронцов // Курорт. газ. – 1959. – 22 сент.
806. **Воскрекасенко, С.** Орган землі могутий : [спогади про П. Тичину, є про М. Коцюбинського] / Сергій Воскрекасенко // Жива вода. – 2002. – Листоп. (№ 11). – С. 1, 8 ; 3 любов'ю і болем : спогади про Павла Тичину : зб., присвяч. 75-річчю Уман. держ. пед. ун-ту ім. П. Тичини. – Київ : Міленіум, 2005. – С. 34–37. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 35.
807. **Вядро, Ш.** Будиночок М. М. Коцюбинського в Сімеїзі : [нарис] / Ш. Вядро // Деснян. правда. – 1972. – 19 січ. – С. 4.
808. **Вядро, Ш.** Редкой души человек : [нарис] / Ш. Вядро // Комсомол. знамя. – 1963. – 25 апр.
809. **Велика** людина : О. М. Горький про М. М. Коцюбинського : [нарис] // Більшовиц. правда. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
810. **Вербицький, М.** У героїв «Фата моргана» : [нарис] / М. Вербицький // Комсомолец України. – 1936. – 12 лип. – С. 3.
811. **Височанська, О. Г.** М. Коцюбинський у творчості Ю. Смолича / Ольга Герасимівна Височанська // Обл. наук.-методич. конф., присвяч. 125-річчю з дня народж. М. М. Коцюбинського : тези доп. / редкол.: Ю. Б. Кузнецов, О. В. Бобир, Н. М. Журавльова [та ін.]. – Чернігів, 1989. – Ч. 1. – С. 80–82.

- 812.** Гаджук, Г. Клембівські вишиванки : [нарис про враження М. Коцюбинського від робіт подільських вишивальниць, відбиті в ст. «Вироби селянок Поділля на виставці в Чикаго» (1892 р.)] / Г. Гаджук // Вінниц. правда. – 1984. – 16 верес. – С. 3.
- 813.** Гвоздика Коцюбинського : [нарис] // Вінниц. правда. – 1956. – 30 верес. – С. 4.
- 814.** Герета, І. Навколо старого фото : [нарис про фото дочок М. Коцюбинського Оксани та Ірини, подароване доньці Володимира Гнатюка Лесі в 1911 р.] / Ігор Герета // Україна. – 1971. – № 31. – С. 24.
- 815.** Гермаківський, І. М. Коцюбинський і Буковина : [нарис] / І. Гермаківський // Рад. Буковина. – 1959. – 18 верес.
- 816.** Гермаківський, І. Михайло Коцюбинський і Західна Україна : [нарис] / І. Гермаківський // Вільне життя. – 1959. – 20 верес. – С. 4.
- 817.** Гинцбург, И. Мои встречи [з укр. письменником М. М. Коцюбинським] : [спогади] / Илья Гинцбург ; зап. С. Москаленком // Сов. Украина. – 1938. – 24 апр. – С. 3.
- 818.** Глинський, І. Шляхами Наддніпрянщини : [нарис] / Іван Глинський // Комсомол. плем'я. – 1963. – 24 квіт. – С. 5.
- 819.** Гнатюк, В. До перебування Коцюбинського в Житомирі : [про роботу М. Коцюбинського в ред. газ. «Волян» 1897–1898 рр. у Житомирі] / Володимир Гнатюк // Зап. Укр. наук. т-ва в Києві : наук. зб. за рік 1928. – Київ : Держ. вид-во України, 1928. – Т. 28. – С. 165–176.
- 820.** Гнатюк, В. Із спогадів про М. Коцюбинського / Володимир Гнатюк // Матеріали до вивчення історії укр. літ. : посіб. для філол. ф-тів ун-тів і пед. ін-тів : у 5 т. / упоряд. Н. Й. Жук. – Київ, 1961. – Т. 4 : Література кінця ХІХ – поч. ХХ ст. – С. 97–99 ; Хрестоматія критичних матеріалів : в 3 т. / упоряд. С. М. Шаховський. – 2-ге вид., перероб. і допов. – Київ ; Львів : Рад. шк., 1949. – Т. 3 : Укр. література епохи імперіалізму і пролетарських революцій. – С. 44–47.
- 821.** Гнатюк, В. Коцюбинський – журналістом : [нарис про роботу М. Коцюбинського в житомир. газ. «Волян»] / Володимир Гнатюк // Червон. преса. – 1929. – № 5. – С. 18–19.
- 822.** Гнатюк, В. Лука Гарматій і його спомини про М. Коцюбинського / Володимир Гнатюк. – Львів : Накладна М. Таранько, 1925. – 20 с. – *Зміст*: Гнатюк, В. Лука Гарматій і його спомини про М. Коцюбинського ; Спомини Л. Гарматюка про М. Коцюбинського, з датою «Могильниця, 19 листопада 1922» ; Лист М. Коцюбинського від 17 лип. 1912 р. до Л. Гарматія ; Спомини П. Шекерика-Доникова про М. Коцюбинського.
- 823.** Гнатюк, В. Лука Гарматій і його спомини про М. Коцюбинського / Володимир Гнатюк // Учитель. – 1925. – Т. 1. – С. 66–81 ; М. Коцюбинський і Західна Україна / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; ред. П. Г. Тичина ; Чернігів. літ.-меморіал. музей М. М. Коцюбинського. – Уфа : Вид-во АН УРСР, 1943. – Зб. 3. – С. 135–150.
- 824.** Гнатюк, В. Симпатична постать : [спогади] / Володимир Гнатюк // М. Коцюбинський. Листи до В. Гнатюка / Михайло Коцюбинський. – Львів, 1914. – С. 5–26. – (Бібліотека «Діла»).
- 825.** Гнатюк, М. Живі сторінки : про дружбу Василя Стефаніка і Михайла Коцюбинського : [нарис] / М. Гнатюк // Вінниц. правда. – 1971. – 16 трав. – С. 4.
- 826.** Гнатюк, М. Документи розповідають : (М. Коцюбинський у Полтаві) : [нарис] / М. Гнатюк // Вінниц. правда. – 1977. – 30 лип. – С. 4.

827. **Гнатюк, М.** На сонячній палітрі Бурачека : (Вінниця та пам'ятні місця, пов'яз. з життям М. Коцюбинського і творчістю худож. М. Г. Бурачека) : [нарис] / М. Гнатюк // Вінниц. газ. – 1989. – 14 квіт.
828. **Гнатюк, М.** Сонцелюб і «Гірська орлиця» : [нарис про М. Коцюбинського та О. Кобилянську] / М. Гнатюк // Вінниц. правда. – 1965. – 17 лип. – С. 3.
829. **Гненний, М. К.** Наш видатний земляк : [нарис] / М. К. Гненний // М. Коцюбинський : матеріали II наук. конф. пам'яті письменника : до 100-річчя з дня народж. – Вінниця : Вінниц. кн.-газ. вид-во, 1963. – С. 3–7.
830. **Гонтмахер, А.** Коцюбинський у Барі : [нарис] / А. Гонтмахер, І. Барладин // Червон. промінь. – 1984. – 20 верес. – С. 4.
831. **Гонтмахер, А.** Михайло Коцюбинський і лірник Купріян : [нарис] / А. Гонтмахер // Те ж. – 1986. – 13 верес. – С. 4.
832. **Гонтмахер, А.** Михайлик Коцюбинський у Барській початковій школі : [нарис] / А. Гонтмахер // Те ж. – 1986. – 17 верес. – С. 4.
833. **Гончаревський, Ю.** Вихователь і наставник : [нарис про М. Коцюбинського як батька й вихователя своїх дітей. Є спогади В. Примакова] / Ю. Гончаревський // Промінь Жовтня. – 1964. – 17 верес. – С. 3.
834. **Гончаревський, Ю.** М. М. Коцюбинський і Конотопщина : [краєзнав. нарис] / Ю. Гончаревський // Рад. прапор. – 1964. – 13 листоп. – С. 4.
835. **Гончаренко, І.** Близький, незабутній : [спогади про П. Тичину] / Іван Гончаренко // Співець нового світу : спогади про Павла Тичину / упоряд. та прим. Г. П. Донця. – Київ : Дніпро, 1971. – С. 140–165. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 147.
836. **Горбуленко, В.** На адресу Михайла Коцюбинського / В. Горбуленко // Культура і життя. – 1983. – 5 черв. – С. 7.
837. **Гордєєв, С.** На почесному посту : [нарис про громадську діяльність І. Коцюбинської] / Семен Гордєєв // Вечір. Київ. – 1951. – 3 груд.
838. **Гордієнко, К.** Коцюбинський і Горький : [нарис] / К. Гордієнко // Соц. Харківщина. – 1963. – 25 квіт.
839. **Гордість Поділля** : путівник / В. Д. Бовкун, І. П. Грущенко, Н. С. Кветний [та ін.]. – Одеса : Маяк, 1979. – 135 с., 20 л. іл. – *Зі змісту*: [Про перебування М. Коцюбинського в с. Лопатинці, нині Шаргород. р-ну Вінниц. обл.]. – С. 125.
840. **Горецький, О.** Про взаємини Михала Коцюбинського та Івана Франка : [нарис] / О. Горецький // Металеві дні. – 1930. – № 3. – С. 70–71.
841. **Горинь, В.** Відкритий урок Михайлини Коцюбинської / Василь Горинь // Дзвін. – 2004. – № 8. – С. 157–158. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 157, 158.
842. **Горобець, М. М.** Коцюбинський у Кукавці : [є спогади старожилів про перебування письменника в цьому селі] / Микола Горобець // Вінниц. правда. – 1990. – 21 лют. – С. 4.
843. **Горький Максим і М. Коцюбинський** / Коміс. для проведення ювілею 35-річчя діяльності М. Горького та увічнення пам'яті М. Коцюбинського. – Вінниця : [Б. в.], 1928. – 74 с. : іл.
844. **Горький, М. М. М. Коцюбинський** : [нарис] / Максим Горький // Літ.-наук. вісн. – 1913. – Т. 62, кн. 6. – С. 385–397 ; Вестник Европы. – 1913. – № 7. – С. 323–329 ; Киевская

мысль. – 1913. – 20 июня ; Портреты замечательных людей / Максим Горький ; сост. М. Зотина. – Москва : Журн.-газ. об-ние, 1936. – С. 269–277. – (Жизнь замечательных людей) ; Більшовик. – 1938. – 23 квіт. – С. 3 ; Піонерія. – 1938. – № 4. – С. 11–13 ; Избр. произв. / Михаил Коцюбинский ; пер. с укр. ; ред. и вступ. ст. А. Дейча. – Москва : Гослитиздат, 1949. – С. 372–375 ; Про літературу : пер. з рос. / Максим Горький. – Київ : Рад. письменник, 1949. – С. 98–114 ; Собр. соч. : в 30 т. / Максим Горький. – Москва : Гослитиздат, 1951. – Т. 14. – С. 102–108 ; Літературно-критичні статті / Максим Горький ; пер. Г. Кулініча. – Київ : Держлітвидав, 1951. – С. 441–447 ; Твори : в 16 т. / Максим Горький. – Київ : Держлітвидав України, 1953. – Т. 7. – С. 260–266 ; О литературе / Максим Горький. – Москва : Сов. писатель, 1953. – С. 145–150 ; То же. – 1955. – С. 145–150 ; Литературные портреты / Максим Горький. – Москва : Молодая гвардия, 1963. – С. 102–110. – (Жизнь замечательных людей. Серия биографическая ; вып. 1) ; Слово про Буревісника : Максим Горький і українська культура / упоряд., вступ. слово та прим. В. Є. Прогожина. – Київ : Дніпро, 1968. – С. 180–186 ; Горький і Україна : до 100-річчя з дня народж. великого пролетар. письменника (1868–1968) / Ніна Йосипівна Жук. – Київ : Знання УРСР, 1968. – С. 180–186 ; Полн. собр. соч. : в 25 т. / Максим Горький. – Москва : Наука, 1971. – Т. 11. – С. 178–185 ; О литературе / Максим Горький. – Москва : Сов. Россия, 1980. – С. 102–108 ; Вибр. твори : у 2 т. / Михайло Коцюбинський. – Київ : Держлітвидав, 1950. – Т. 2. – С. 455–460 ; Собр. соч. : в 3 т. / Михаил Коцюбинский ; под ред. П. Тычины, Н. Ушакова ; пер. с укр. – Москва : Гослитиздат, 1951. – Т. 3. – С. 367–373 ; Оповідання / Михайло Коцюбинський ; упоряд. О. Бабишкіна ; худож. оформ. М. Шаншейна. – Київ : Молодь, 1953. – С. 3–10 ; Матеріали до вивчення історії української літератури : посіб. для філол. ф-тів ун-тів і пед. ін-тів : у 5 т. : [редкол.: О. І. Білецький та ін.]. – Київ : Рад. шк., 1961. – Т. 4 : Література кінця XIX – поч. XX ст. – С. 102–106 ; Спогади про Михайла Коцюбинського / упоряд. та комент. М. М. Потупейка. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1962. – С. 179–185 ; Полн. собр. соч. : худож. произведения : в 25 т. / Максим Горький. – Москва : Наука, 1971. – Т. 1 : Повести, рассказы, очерки, стихи [1907–1917 pp.]. – С. 178–225 ; Литературные портреты / Максим Горький. – Москва : Молодая гвардия, 1983. – С. 262–269. – (Жизнь замечательных людей. Серия биографическая ; вып. 11) ; Литературные портреты / Максим Горький ; сост., авт. примеч. Г. Померанцева. – Минск : Нар. асвета, 1986. – С. 256–262.

- 845.** Горький, О. М. М. М. Коцюбинський : [фрагм. нарису] / О. М. Горький // Соц. Харківщина. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
- 846.** Горький, Короленко, Коцюбинский : [нарис] // Сталин. племя. – 1938. – 24 апр. – С. 3.
- 847.** Горький про Коцюбинського [уринок з нарису] / О. М. Горький // Комсомолец України. – 1936. – 12 лип. – С. 3 ; Більшовик Полтавщини. – 1938. – 26 квіт. – С. 3 ; Рад. література. – 1938. – № 4. – С. 4–6.
- 848.** Григор'єва, Т. Історія одного експонату : [про альм. «Хвиля за хвилею» (Чернігів, 1900 р.) з автографом М. Коцюбинського] / Т. Григор'єва // Деснян. правда. – 1959. – 8 груд.
- 849.** Григорчук, М. Портрет зі столітньої віддалі : іще раз про роман Михайла Слабошпицького : до 100-річчя від дня смерті М. Коцюбинського : [рец. на кн. М. Слабошпицького «Що записано в книгу життя. Михайло Коцюбинський та інші»] / М. Григорчук // Літ. Україна. – 2013. – 30 трав. – С. 4.
- 850.** Гринберг, А. Слежка жандармов за М. М. Коцюбинским : [нарис про нагляд за М. Коцюбинським, що був установлений 1883 р.] // Сталин. племя. – 1938. – 24 апр. – С. 3.
- 851.** Гринчук, М. Подруги тих суворих літ : [нарис про дружбу Ірини Михайлівни Коцюбинської з Пашею Григорівною Гринчук] / Микола Гринчук // Поділ. – 1989. – 16 верес. – С. 2. – (Літ.-публіцист. дод. до газ. «Комсомол. плем'я»).

852. **Грицун, П.** У долині є криниця : [нарис про перебування М. Коцюбинського на Полтавщині, зв'язки з Л. О. Яновською та Н. М. Кибальчич] / П. Грицун // Зоря Полтавщини. – 1969. – 7 груд. – С. 4.
853. **Грінченкова, М.** Чернігівська українська громада : спогади : [є про громад. діяльність М. М. Коцюбинського під час його проживання в Чернігові] / Марія Грінченкова, Аркадій Верзилів // Чернігів і Північне Лівобережжя : огляди, розвідки, матеріали / під ред. М. Грушевського. – Київ : Держ. вид-во України, 1928. – С. 462–487 ; Зап. іст.-філол. від. ВУАН. – 1929. – Кн. 25 ; Зап. Чернігів. наук. т-ва. – Чернігів, 1931. – Т. 1.
854. **Громадський, Ю.** Вінницька доба в житті М. Коцюбинського : [нарис] / Ю. Громадський // Робітн. газ. – 1929. – 17 верес.
855. **Гроха, Л.** Урок читання : (спогад з дитинства про особистісне читацьке сприймання дитиною оповідання М. Коцюбинського «Маленький грішник») / Л. Гроха // Більшовиц. правда. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
856. **Грузман, З.** Максим Горький в гості кличе : до 125-річчя від дня народж. М. М. Коцюбинського / Зіновій Грузман // Вінниц. правда. – 1989. – 8 берез.
857. **Грушевський, М.** Сумний Великдень : [некролог на смерть М. М. Коцюбинського] / Михайло Грушевський // Літ.-наук. вісн. – 1913. – Т. 62, кн. 4. – С. 194–198.
858. **Губар, О.** М. М. Коцюбинський : [нарис] / О. Губар // Рад. Буковина. – 1948. – 25 квіт.
859. **Губарець, В.** Нащадки великого гуманіста : [нарис] / Василь Губарець // Комсомол. плем'я. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
860. **Гургула, І.** Криворівня : фантазія гуцульської дійсності : [есеї про перебування М. Коцюбинського на Гуцульщині] / І. Гургула // Літ. Україна. – 2002. – 10 жовт. – С. 7.
861. **Гурмач, Г.** Здійснились мрії : [нарис про перебування М. Коцюбинського в 1886 р. у с. Михайлівка нині Шаргород. р-ну Вінниц. обл.] / Г. Гурмач // Вінниц. правда. – 1984. – 16 верес. – С. 3.
862. **Густавсон, С.** Альфред Єнсен і Україна : [нарис про дружні стосунки шведського славіста з М. Коцюбинським] / С. Густавсон // Слово і Час. – 1992. – № 12. – С. 62.
863. **Гуцало, С.** Видатний український письменник-демократ : [нарис] / С. Гуцало // Прикарпат. правда. – 1953. – 25 квіт.
864. **Д-ко, Н.** На похороні М. М. Коцюбинського : [спогади] / Н. Д-ко // Дніпрові хвилі. – 1913. – № 9. – С. 153–155.
865. **До увічнення пам'яті письменника М. Коцюбинського :** [док. репортаж] // Червон. край. – 1926. – 25 квіт. – С. 4.
866. **Дабіжа (Міхневич), Т.** Згадка : [спогади] / Таїса Дабіжа (Міхневич) // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. – 1927. – Кн. 15.
867. **Давидов, Й.** Єдині духом : [нарис про взаємини М. Коцюбинського з І. Франком] / Йосип Давидов // Деснян. правда. – 1976. – 27 серп. – С. 3.
868. **Давидов, Й.** Концерт у Чернігові : (до 125-річчя від дня народж. Олександра Мишуги) : [нарис] / Йосип Давидов // Деснян. правда. – 1978. – 9 черв.
869. **Давидов, Й.** На тихій Сіверянській : [нарис про роботу М. Коцюбинського в чернігів. громад. б-ці] / Йосип Давидов // Комсомол. гарт. – 1976. – 28 лют. – С. 4.
870. **Давидов, Й.** Протест : [нарис про роботу М. Коцюбинського в Чернігів. губерн. архів. коміс. 1902–1903 рр.] / Йосип Давидов // Прапор. – 1980. – № 1. – С. 138–139.

871. Давидюк, А. Маловідомі сторінки життя родини Коцюбинських : (за джерелами держ. архіву Вінниц. обл.) / Анатолій Давидюк, Анатолій Степаненко // Вінниц. газ. – 1994. – 23 черв.
872. Давидюк, А. Як одвітив брат за брата : (маловідомі сторінки з життя родини Коцюбинських у рад. час) : [іст. нарис про долю репресов. синів М. Коцюбинського – Юрія та Романа] // Жертви червоного терору / Анатолій Давидюк. – Вінниця : Континент-ПРИМ, 2001. – С. 47–55 ; 3 архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. – 1995. – № 1/2. – С. 366–371.
873. Дашкевич, В. Великий правдолюбець : [нарис] / Всеволод Дашкевич // Рад. культура. – 1964. – 17 верес. – С. 1, 3.
874. Дашкевич, В. Служити добру народному : письменник у спогадах сучасників / Всеволод Дашкевич // Робітн. газ. – 1984. – 16 верес. – С. 3.
875. Дейч, А. По дорозі дружби : [спогади про М. Рильського] // Дыхание времени : Статті. Портрети. Очерки / Александр Дейч. – Москва : Сов. писатель, 1974. – С. 278–398. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 295, 309, 300, 337.
876. Дейч, О. Дорогою дружби : [спогади про М. Рильського] // Дорогою дружби : ст., портр., нариси / Олександр Дейч. – Київ : Дніпро, 1977. – С. 250–295. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 264, 270, 279.
877. Демчук, О. Павло Тичина очима Станіслава Тельнюка / Олег Демчук // Укр. мова та літ. – 2000. – Число 38 (жовт.). – С. 2–5. – *Зі змісту*: Згадується М. Коцюбинський.
878. Денисюк, І. Беатріче Коцюбинського : Яблунецьвітний спогад про письменника вона носила в серці все життя : [нарис про стосунки М. Коцюбинського з О. Аплаксіною] / Іван Денисюк // Голос України. – 1994. – 8 жовт. – С. 9.
879. Денисюк, І. Беатріче Коцюбинського : [нарис] / Іван Денисюк // Капрійські сюжети : «італійська» проза Михайла Коцюбинського та Володимира Винниченка / упоряд. В. Панченко. – Київ : Факт, 2003. – С. 125–128. – (Літературний проект «Текст + контекст». Знакові літературні доробки та навколо них).
880. Десняк, О. Слово на могилі М. М. Коцюбинського / Олекса Десняк // Музей М. Коцюбинського в Чернігові : (до 75-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського) / упоряд. Х. М. Коцюбинський. – Чернігів, 1939. – Зб 1. – С. 5–6 ; Чернігівський державний літературно-меморіальний музей М. Коцюбинського : до 75-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Нар. комісаріат освіти ; Чернігів. держ. літ.-меморіал. музей М. Коцюбинського. – Вид. 2-ге, допов. – Чернігів, 1941. – Зб. 1. – С. 87–88 ; Твори : у 2 т. / Олекса Десняк. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1955. – Т. 2. – С. 501–502.
881. Дзюба, І. Сонцепоклонник : к століттю со дня рождення М. М. Коцюбинського : [літ. портр.] / Іван Дзюба // Дружба народів. – 1964. – № 10. – С. 188–202.
882. Дзюба, І. Сонцепоклонник : [літ. портр.] / Іван Дзюба // З криниці літ : у 3 т. / Іван Дзюба. – Київ : Києво-Могилян. акад., 2007. – Т. 3 : Літературні портрети. Дніпровський меридіан. Зі спогадів. – С. 143–168.
883. Дзюба, С. Коцюбинський, онук Коцюбинського : [нарис] / Сергій Дзюба // Політика і культура. – 2000. – № 25. – С. 48.
884. Дзюба, С. Наш Чернігів : [нарис про місто, є про Чернігів. музей М. Коцюбинського] / Сергій Дзюба // Молодь України. – 2008. – 18–22 верес. – С. 23.

885. **Дзюба, С.** Солдат Ігор Коцюбинський – гідний України і великого прадіда : [нарис про І. Коцюбинського] / Сергій Дзюба // Деснян. правда. – 2014. – 11 верес. – С. 5. – Електронна версія. – Режим доступу: http://www.hvilya.com/news/soldat_igor_kocjubinskij_gidnij_ukrajini_i_velikogo_pradida/2014-09-11-5189 (дата звернення: 03.09.15). – Назва з екрана.
886. **Дзюба, С.** Сюрприз : [нарис про А. І. Коцюбинську, дружину Ю. Коцюбинського] / Сергій Дзюба // Молодь України. – 2004. – 23 верес. – С. 2.
887. **Дзюба, Т.** Шрами на серці : розмова з Юлієм Коцюбинським / Тетяна Дзюба, Сергій Дзюба // Молодь України. – 2008. – 30 жовт. – 3 листоп. – С. 11.
888. **Диба, А.** «Нас тільки двоє на світі...» : це трепетне освідчення письменника Михайла Коцюбинського прозвучало в його незакінченій новелі «На острові» : [нарис] / Алла Диба // День. – 2011. – 27–28 трав. (№ 90/91). – С. 20–21.
889. **Дмитриенко, М. Ф.** Сын революционного века : из хроники одной жизни : [про Юрія Коцюбинського] / Мария Федоровна Дмитриенко, Андрей Демидович Ярошенко. – Киев : Политиздат Украины, 1985. – 110 с. : ил. – (Герои Советской Родины).
890. **Дмитрієнко, М.** Мила і мужня : [нарис про Оксану Коцюбинську] / Марія Дмитрієнко, Жанна Тимченко // Зміна. – 1964. – № 6. – С. 5–6.
891. **Дмитрієнко, М.** Юрій Коцюбинський : [док. нарис про старшого сина М. Коцюбинського] / Марія Дмитрієнко, Юрій Сорока // Історія України в особах: ХІХ–ХХ ст. / кер. авт. кол. В. Замлинський. – Київ : Україна, 1995. – С. 311–314.
892. **Добровенко, А.** Вдячна пам'ять : (до 100-річчя від дня народж. Ю. М. Коцюбинського) / А. Добровенко // Товариш. – 1997. – Січ. (№ 1/2). – С. 5.
893. **Добрынина, Л.** Потомки великих : семья Коцюбинских : [нарис] / Лариса Добрынина // Чернигов. семейн. газ. – 2007. – 6 сент. – С. 5.
894. **Довічний спокій** : [про похорони М. Коцюбинського] // Рада. – 1913. – 14 квіт. (№ 87). – С. 2. – (Підпис: «с.ч.»).
895. [Документи цензурних комітетів в справі заборони творів М. М. Коцюбинського в Росії, зокрема оповідань «П'ятизлотник», «Харитя», «Маленький грішник», «Хо», «На віру», «Для загального добра»] // Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1930–1931. – Т. 7. – С. 253–260, 266–267. – (Бібліотека українських класиків).
896. **Документы** о дружбе Короленко и Коцюбинского / // Правда Украины. – 1958. – 26 июля. – С. 4.
897. **Донець, Г.** Наш Павло Тичина : [спогади про П. Тичину] / Григорій Донець // Про Павла Тичину : ст., нариси, спогади / упоряд. Г. П. Донець. – Київ : Рад. письменник, 1976. – С. 254–286. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 258.
898. **Донченко, Я. Ф.** Ф. А. Коцюбинський у Вінниці : [спогади про відвідання Вінниц. літ.-меморіал. музею М. Коцюбинського його онуком – скульптором Флоріаном Коцюбинським] / Я. Ф. Донченко // Вінниц. правда. – 1971. – 29 серп. – С. 4.
899. **Дорошенко, В.** З високих гір, з далеких доріг : [спогади] / Володимир Дорошенко // Америка. – Філадельфія, 1950. – Числа 57–63.
900. **Дорошенко, Д.** Мої спомини про давнє минуле (1901–1914 рр.) / Дмитро Дорошенко – Київ : Темпора, 2007. – 272 с. : іл. ; Мої спомини про давнє минуле (1901–1914) / Дмитро Дорошенко. – Вінніпег ; Манітоба : Тризуб, 1949. – 167 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 35, 43, 45.

901. Доценко, Ю. «У путях шайтана» : [нарис про долю музею М. Коцюбинського в Сімеїзі (Крим)] / Юрій Доценко // Літ. Україна. – 2010. – 2 груд. – С. 7.
902. Драгомирецька, М. «...Пишу до нього листа. Він цікава людина...» : творчі взаємини Михайла Коцюбинського з Агатангелом Кримським : [нарис] / Марта Драгомирецька // Дзвін. – 2014. – № 10. – С. 132–134.
903. Дражевська, Л. Олена Пчілка – зірка українського відродження / Любов Дражевська // Наше життя = (Our Life). – 1991. – Число 7 (Лип.–серп.) – С. 8–10. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 8.
904. Дроздов, Й. Друг соціал-демократів : [уринок зі спогадів] / Йосип Дроздов // Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 1. – С. 43–44 ; Брік, Я. По слідах М. Коцюбинського. – Харків : Літ. і мистецтво, 1931. – С. 30–33 : іл. – (Критична бібліотека).
905. Дроздов, Й. Г. Как обращался с печатным словом укр. писателя М. М. Коцюбинский : спогади. Чернігів, 12 лип. 1939, 6 с. Рукопис // Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського, в. п. № 1213.
906. Дроздов, Й. Г. Кое-что о жизни и из жизни укр. писателя М. М. Коцюбинского. Чернігів, 5 верес. 1939 р. 14 с. Рукопис // Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського, в. п. № 1212.
907. [Дроздов, Й. Г.] Похороны М. М. Коцюбинского : (письмо из Чернигова) : [нарис] / Й. Г. Дроздов // Киев. мысль. – 1913. – 18 апр. (№ 106) ; Укр. жизнь. – 1913. – № 4. – С. 92–94 ; Брик, Я. По слідах Коцюбинського. – Харків : Літ. і мистецтво, 1931. – С. 57–62 ; Літ. газ. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
908. Дроздов, Й. Г. Прекрасна людина : [нарис] / Й. Г. Дроздов // Більшовик. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
909. Дроздюк, П. Це було в дитинстві : [спогади] / Петро Дроздюк // Комсомолец України. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
910. Дроздюк, П. Чудова книжка : [спогади]. – Вісті. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
911. Дружба великих письменників : [нарис про взаємини М. Коцюбинського та Панаса Мирного й В. Короленка] // Літ. газ. – 1939. – 22 верес. – С. 2.
912. Дружба Короленка і Коцюбинського : [нарис] // Молодь України. – 1958. – 27 лип. – С. 4.
913. Дуб, Р. Буковинська сторінка в біографії письменників : дод. до підруч. з укр. літ. для учнів 9–10 класів : [нарис] / Р. Дуб, М. Богайчук, С. Тодорюк. – Чернівці, 2004. – 46 с. : іл.
914. Дудкевич, Д. Живий у пам'яті народній : наук. конф. у Лопатинцях : [є спогади про М. Коцюбинського мешканців с. Лопатинці Шаргород. р-ну Вінниц. обл. Ф. Дуляк та Ф. Демківа] / Дмитро Дудкевич // Зоря комунізму. – 1964. – 17 верес. – С. 1.
915. Дудкевич, Д. Не ті тепер Лопатинці : [нарис] / Дмитро Дудкевич // Комсомол. плем'я. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
916. Дудко, В. «Ваш щирий М. Коцюбинський» : (ще один автограф письменника) : [нарис] / Віктор Дудко // Київ. – 1990. – № 1. – С. 135–139.
917. Дудко, В. М. Горький и М. Коцюбинский : Новые и малоизвестные материалы / Виктор Дудко // Горький и его эпоха : исследования и материалы / ЦММЛИ АН СССР. – Вып. I. – Москва : Наука, 1989. – С. 160–168.

918. Дудко, В. Два листи з американського архіву : до історії взаємин Михайла Коцюбинського з Феліксом Волховським / Віктор Дудко // Книжник. – 1991. – № 5. – С. 30-31.
919. Дудко, В. Ровесники і однодумці : до творчих і дружніх взаємин В. І. Саміленка та М. М. Коцюбинського : [нарис] / Віктор Дудко // Деснян. правда. – 1989. – 3 лют.
920. Дудко, В. Рукопись из Московской библиотеки : [нарис про переклад оповідання М. Коцюбинського «Для загального добра» в рукописному відділі Рос. держ. б-ки] / Віктор Дудко // Радуга. – 1989. – № 8. – С. 131-132.
921. Дудко, В. Телеграма Івану Буніну : [нарис про знайомство М. Коцюбинського та І. Буніна] / Віктор Дудко // Друг читача. – 1989. – 13 лип. – С. 3.
922. Дудко, В. Три бібліографічні сюжети : [нарис] / Віктор Дудко // Друг читача. – 1989. – 14 верес. – С. 6.
923. Дудко, В. Три переклади : [нарис про публікацію перекладу оповідання М. Коцюбинського «Ялинка»] / Віктор Дудко // Друг читача. – 1990. – 1 листопад. – С. 6.
924. Дудко, І. В. І. Ленін і сім'я Коцюбинських : [нарис] / І. Дудко // Промінь Жовтня. – 1964. – 15 серп. – С. 2 ; 18 серп. – С. 2 ; 20 серп. – С. 4.
925. Дудко, І. В творчій лабораторії письменника : [нарис про роботу М. Коцюбинського над своїми творами] / І. Дудко // Промінь Жовтня. – 1964. – 17 верес. – С. 4.
926. Дудко, Л. Їх єднало слово : [нарис про творчі стосунки М. Коцюбинського та Лесі Українки] / Л. Дудко // Деснян. правда. – 1988. – 2 серп. – С. 4.
927. Дудко, Л. Ровесники й однодумці : до творчих і дружніх взаємин В. І. Саміленка та М. М. Коцюбинського : [нарис] / Л. Дудко // Деснян. правда. – 1989. – 3 лют. – С. 4.
928. Дузь, І. М. М. Коцюбинський : [нарис] / Іван Дузь // Зоря. – 1947. – 27 квіт.
929. Дузь, І. Михайло Коцюбинський : «Моє сонцем напоєне щастя» : [нарис] / Іван Дузь // Одес. вісті. – 1992. – 18 листоп.
930. Дузь, І. Тичина і Коцюбинський : [нарис] / Іван Дузь // Прикордон. комунар. – 1941. – 28 січ.
931. Дусавицький, І. Михайло Коцюбинський : [нарис] / І. Дусавицький // Соц. культура. – 1938. – № 8. – С. 181-191.
932. Дусавицький, І. Там, де жив М. М. Коцюбинський : [нарис про будинок-музей М. Коцюбинського в Чернігові] / І. Дусавицький // Пролетар. правда. – 1938. – 22 квіт. – С. 3.
933. Євшан, М. Над свіжою могилою... : [нарис] / Микола Євшан // Укр. хата. – 1913. – № 4/5. – С. 254-257 ; Критика. Літературознавство. Естетика / Микола Євшан ; упоряд. Н. Шумило. – Київ : Основи, 1998. – С. 166-168. – (Пам'яті М. Коцюбинського) ; Нар. слово. – 1993. – 4 груд. – С. 3 ; Вежа. – 1995. – № 1. – С. 106-108.
934. Єгурнова, Л. Михайло Коцюбинський – назавжди наш вінничанин : [нарис] / Лілія Єгурнова // Вінниц. газ. – 2013. – 17 верес. – С. 8.
935. Єременко, Н. Вони єдали Україну : взаємини Михайла Коцюбинського та Володимира Гнатюка : [нарис] / Н. Єременко // Вінниц. край. – 2010. – № 3. – С. 124-127.
936. Єременко, Н. Оберіг вічного і прекрасного : Вінниц. літ.-меморіал. музею Коцюбинського – 75 : [нарис] / Наталя Єременко // Укр. мова і літ. в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2002. – № 2. – С. 178-181.

937. **Єременко, Н.** Подвижниця рідної культури : [нарис про колиш. директора Вінниц. літ.-меморіал. музею М. Коцюбинського Галину Трифонівну Литвиненко] / Наталя Єременко, Борис Хоменко // Вінниччина. – 2001. – 11 квіт. – С. 8. – (Спец. вип. газ. «Хочу все знати»).
938. **Єременко, Н.** Скарбниця музею : [нарис] / Наталя Єременко // Вінницькому літературно-меморіальному музею М. М. Коцюбинського – 70 / відп. за вип. Н. Яременко. – Вінниця, 1997. – С. 4.
939. **Єременко, Н.** Улюблені мелодії письменника : (до 120-річчя з дня народж. письменника) : [нарис : М. Коцюбинський і музика] / Наталя Єременко // Вінниц. правда. – 1984. – 2 верес. – С. 3.
940. **Єременко, Н.** Хата під липами : Вінниц. літ.-меморіал. музею М. М. Коцюбинського – 70 років : [нарис] / Наталя Єременко // Літ. Україна. – 1997. – 20 листоп. – С. 3.
941. **Єрмолаєв, О.** В якій Михайлівці був Михайло Коцюбинський : [літ.-краєзнав. нарис] / Олександр Єрмолаєв // Комсомол. плем'я. – 1987. – 17 січ. – С. 3.
942. **Єрмоленко, О.** Історія створення нової літературної експозиції Чернігів. літ.-меморіал. музею-заповідника М. М. Коцюбинського : [спогади] / Ольга Єрмоленко // М. Коцюбинський : Погляд з ХХІ століття : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 150-річчю від дня народж. Михайла Коцюбинського. – Чернігів : Видавець Лозовий В. М., 2014. – С. 107–121.
943. **Єрмоленко, О.** Музей Коцюбинського : зберегти національну пам'ять : [нарис] / Ольга Єрмоленко // Літ. Україна. – 2004. – 9 верес. – С. 1, 4 ; Деснян. правда. – 2004. – 16 верес. – С. 10.
944. **Єрмоленко, О.** Письменник запрошує на гостину : [нарис про Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. Коцюбинського] / Ольга Єрмоленко // Літ. Чернігів. – 2014. – № 3. – С. 168–171.
945. **Єфремов, С.** Аристократ духа : Ясній пам'яті М. Коцюбинського : [некролог] / Сергій Єфремов // Рада. – 1913. – № 88. – С. 2–3.
946. **Єфремов, С.** Михайло Коцюбинський : критико-біогр. нарис / Сергій Єфремов. – Київ : Слово, 1922. – 171 с. ; Те ж. – Київ ; Ляйпциг : Укр. накладня, [1924]. – 178 с. – (Літературні характеристики українських письменників ; вип. 3). – *Зі змісту*: [Автобіографічні замітки М. Коцюбинського : (листи до ред. журн. «Вік», 11 жовт. 1900 р.; 18 листоп. 1902 р.)]. – С. 168–173.
947. **Єфремов, С.** Михайло Коцюбинський // Вибране : Статті. Наукові розвідки. Монографії / Сергій Єфремов ; упоряд., передм. та прим. Е. С. Соловей ; НАН України, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Наук. думка, 2002. – С. 214–318.
948. **Єфремов, С.** На святі Котляревського : (зі згадок самовидця) : [про відкриття пам'ятника І. Котляревському в Полтаві в 1903 р.] / Сергій Єфремов // Київ. старовина. – 1998. – № 5. – С. 150–159.
949. **Єфремов, С.** Спрямований у майбутнє : до 130-річчя від дня народж. : [нарис] / Сергій Єфремов // Літ. Чернігів. – 2004. – № 5. – С. 70–72.
950. **Єфремов, С.** Щоденники 1923–1929 / Сергій Єфремов. – Київ : Рада, 1997. – 848 с. : іл. – (Серія «Мемуари»). – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 43, 56, 101, 157, 167, 180, 190, 209, 224, 242, 259, 377, 379, 469, 470, 475, 476, 477, 493, 532, 533, 548, 584, 628, 629, 630, 654, 661, 669, 672, 725, 777, 778.

951. **Ефремов, С.** Праздник украинской интеллигенции : [спогади про відкриття пам'ятника І. Котляревському в Полтаві, 1903 р. Згадується виступ М. Коцюбинського] / Сергей Ефремов // Киев. старина. – 1903. – № 10. – С. 168–202.
952. **Желябужський, Ю.** Коцюбинський в гостях у Горького : з кн. спогадів про О. М. Горького : [спогади сина М. Ф. Андреевої, дружини М. Горького, про перебування М. Коцюбинського на Капрі й зустрічі з рос. письменником] / Юрій Желябужський // Літ. газ. – 1946. – 22 серп. – С. 4.
953. **Женішковський, Ю.** Зачаровані Криворівнею : [нарис про І. Франка та М. Коцюбинського] / Ю. Женішковський // Червон. прапор. – 1983. – 27 серп.
954. **Жук, М. М.** М. Коцюбинський : [є спогади про М. М. Коцюбинського] / Михайло Жук // Театр – клуб – кіно. – 1928. – № 38. – С. 4.
955. **Жук, М.** Погасле світло : Незабутньої пам'яті М. М. Коцюбинського : (з глибокою пошаною Вірі Устимівні Коцюбинській, дружині покійного – присвячую) : [спогад про останні дні життя письменника] / Михайло Жук // Літ.-наук. вісн. – 1913. – Т. 62, кн. 5. – С. 220–228.
956. **Жук, М.** Последние дни М. М. Коцюбинского : (из воспоминаний) / Михаил Жук // Известия. – 1928. – 25 апр.
957. **Жук, М.** Спогади [є про «суботи» М. Коцюбинського] / Михайло Жук // Чернігів. літ. меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського, № А–5429, 3 с. недатовані.
958. **Жук, М.** Спогади Михайла Жука про Київську школу Миколи Івановича Мурашка (Одеса, 1951–1952 рр.) / Михайло Жук ; підгот. до друку, вступ. слово, комент. Ольги Єрмоленко, Наталії Суспи // Сіверян. літопис. – 2010. – № 4/5. – С. 201–225. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 201–202.
959. **Жук, М.** Я малюю його портрет : [уривок зі спогадів худож. про роботу над портр. М. Коцюбинського в 1909 р.] / Михайло Жук // Укр. мова й літ. в шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2002. – № 2. – С. 4.
960. **Жук, М.** Я рисую его портрет : [уривок зі спогадів про роботу М. Жука над портретом М. Коцюбинського в 1909 р.] / Михаил Жук // Большевиц. знамя. – 1944. – 17 сент. – С. 4.
961. **Жук, Н.** Велика дружба : [нарис про взаємини М. Горького та М. Коцюбинського] / Ніна Жук // Вільне життя. – 1953. – 25 квіт. – С. 3.
962. **Жук, Н.** Горький і Коцюбинський : [нарис] / Ніна Жук // Закарпат. правда. – 1953. – 25 квіт. ; Запоріз. правда. – 1953. – 25 квіт. ; Зоря. – 1953. – 25 квіт. ; Ленін. правда. – 1953. – 25 квіт. ; Півден. правда. – 1953. – 25 квіт. ; Рад. Волинь. – 1953. – 26 квіт. ; Прапор перемоги. – 1953. – 25 квіт. ; Придунайс. правда. – 1953. – 26 квіт. ; Рад. слово. – 1953. – 24 квіт. ; Соц. Харківщина. – 1953. – 25 квіт. ; Бугская заря. – 1953. – 25 апр. ; Днепров. правда. – 1953. – 25 апр. ; Львов. правда. – 1953. – 25 апреля ; Сов. Закарпатье. – 1953. – 25 апр.
963. **Жуковська, М.** Гордість українського народу : [нарис] / М. Жуковська // Червон. прапор. – 1948. – 25 квіт.
964. **Журавльова, Т.** Діячі Чернігів. земства поч. ХХ ст. : (за спогадами М. М. Могілянського) / Т. Журавльова // Сіверян. літопис. – 1999. – № 4. – С. 135–139. – *Зі змісту*: Згадується М. Коцюбинський.
965. **Журба, К.** Ювілейна субота у Вихвостові : [нарис] / Кузьма Журба // Деснян. правда. – 1964. – 9 черв. – С. 3 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 66–68.

966. З газет та журналів : [подаються короткі тексти некрологів з газ. Речь, Одесские новости, 17 апреля; Киев. мысль, № 103; Полтав. речь, № 552; Южная заря, 18 апреля; Dziennik Kijowski, № 102] // Рада. – 1913. – 23 квіт. (№ 92). – С. 2.
967. [З записної книжки М. Коцюбинського : надрук. у передм. М. Жука до листів до дружини] // Літ.-наук. вісн. – 1919. – Кн. 4/6. – С. 27–28.
968. З записної книжки М. Коцюбинського // Твори : у 5 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський. – Київ : Держлітвидав України, 1925. – Т. 5. – С. 80–82 ; Те ж / Михайло Коцюбинський ; під ред. і переднім словом акад. С. Єфремова. – Київ, 1929. – 2-ге вид. – Т. 5. – С. 84–85.
969. З книги відгуків музею М. Коцюбинського : [є зап. М. Стельмаха, П. Осадчука, Д. Й. Давидова, І. Стаднюка, Б. Петровського, Ю. Коцюбинського, членів редкол. журн. «Українське літературознавство» та ін.] // Вінницькому літературно-меморіальному музею М. М. Коцюбинського – 70 / відп. за вип. Н. Яременко. – Вінниця, 1997. – С. 8.
970. З любов'ю і болем : спогади про Павла Тичину : зб., присвяч. 75-річчю Уман. держ. пед. ун-ту ім. П. Тичини / упоряд. М. Павленко ; ред. і авт. передм. М. Коцюбинська. – Київ : Міленіум, 2005. – 347 с. : фот. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 35, 106, 111, 119, 127, 129, 130, 131, 318.
971. Завадович, Р. Іван Франко в Карпатах : [спогад] / Роман Завадович // Спогади про Івана Франка / упоряд., вступ. ст. і прим. М. І. Гнатюка. – 2-ге вид., допов., перероб. – Львів : Каменяр, 2011. – С. 701–705. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 701.
972. Завжди з нами : спогади про Юлія Коцюбинського / ред. С. Реп'ях. – Ніжин : Аспект-Поліграф, 2004. – 155 с.
973. Заїка, І. Дещо про життя Коцюбинського на Бессарабії 1892–1894 : [спогад] / І. Заїка // Життя і революція. – 1927. – Кн. 7/8. – С. 136–142.
974. Заїка, І. Селяни про Коцюбинського : [спогад П. Погибки, С. Р. Коваленка, П. М. Ігнатенка, В. Кузьменка, В. Терещенка з часів праці М. М. Коцюбинського у філоксерній комісії в Молдавії] / І. Заїка // Життя і революція. – 1926. – Кн. 4. – С. 80–83.
975. [Замітка про адресу, піднесену М. Коцюбинському групою студентів Київ. ун-ту під час лікування письменника у клініці проф. В. П. Образцова] // Вітчизна. – 1964. – № 8. – С. 223.
976. Замошник, О. Друг Михайла Коцюбинського : [нарис про Івана Вороньківського (І. О. Коновала)] / О. Замошник // Деснян. правда. – 1960. – 2 серп.
977. Замураєнко, В. Славний вінничанин, письменник М. Коцюбинський : (до 13-х роковин смерті) : [літ.-док. нарис] / Володимир Замураєнко // Червон. край. – 1926. – 25 квіт. – С. 2–3.
978. Записні книжки М. М. Коцюбинського / Михайло Коцюбинський ; передм. І. Стебуна // Літ. критика. – 1939. – № 8/9. – С. 145–178.
979. Записні книжки // Твори : у 5 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; редкол.: П. Г. Тичина (голов. ред.), Є. П. Кирилюк, К. Я. Коцюбинська, С. А. Крижанівський ; АН УРСР, Ін-т укр. літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Держлітвидав України, 1949. – Т. 3.
980. Запірченко, Л. Він так любив життя : [нарис] / Людмила Запірченко // Камертон-ікс. – 1993. – 16 квіт. – С. 4 ; Сприйняття сучасниками творчості Михайла Коцюбинського : матеріали II Всеукр. наук. конф. «Осінні читання». – Вінниця, 2011. – С. 32–33.

981. **Запірченко, Л.** Вони подружились у Кракові : (вони – це Михайло Коцюбинський і Богдан Лепкий) : [нарис про знайомство в 1905 р. і творчі стосунки М. Коцюбинського та Б. Лепкого] / Людмила Запірченко // Подолія. – 1992. – 15 верес. – С. 4.
982. **Запірченко, Л.** З творчих джерел : [нарис про діяльність Вінниц. літ.-меморіал. музею М. Коцюбинського] / Людмила Запірченко // Вінницькому літературно-меморіальному музею М. М. Коцюбинського – 70 / відп. за вип. Н. Яременко. – Вінниця, 1997. – С. 3.
983. **[Заробітчани з філоксерних загонів про М. Коцюбинського : спогади С. Коваленка, П. Ігнатенка, В. Кузьменка, В. Терещенка]** // Життя і революція. – 1926. – № 7. – С. 81–83.
984. **Захар'яш, Е.** Беспощадная правда жизни : сегодня М. Коцюбинскому исполняется 125 лет : [нарис] / Е. Захар'яш, В. Шевченко // Рабоч. газ. – 1989. – 17 верес.
985. **Захар'яш, Є.** За молдавськими адресами М. Коцюбинського : (експедиція Вінниц. музею М. Коцюбинського за маршрутами філоксер. коміс. 1892–1895 рр., у складі якої був письменник) : [нарис] / Євген Захар'яш // Рад. освіта. – 1986. – 17 жовт. – С. 3 ; Зоря Полтавщини. – 1986. – 22 листоп. – С. 4.
986. **Західний, М.** Як Іван Франко післав мене до гімназії : [спогад] / Михайло Західний // Спогади про Івана Франка / упоряд., вступ. ст. і прим. М. І. Гнатюка. – 2-ге вид., допов., перероб. – Львів : Каменяр, 2011. – С. 721–725. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 723.
987. **Зборовець, В.** Шкільні роки М. Коцюбинського : (до біогр. письменника) : [є спогади Всеволода Ковердинського] / В. Зборовець // Червон. шлях. – 1927. – Кн. 12. – С. 135–145.
988. **Звinyaцковский, В.** Не может быть? : неюбилейн. заметки к 125-летнему юбилею Михаила Коцюбинского : [есе] / Владимир Звinyaцковский // Лит. газ. – 1989. – 13 сент. – С. 7.
989. **Здоровець, Д.** Михайло Михайлович Коцюбинський : [нарис] / Д. Здоровець // Соц. перебудова. – 1938. – 27 квіт.
990. **Зеленська, Л.** Велика просвітителька : до 140-річчя від дня народж. Софії Русової : [нарис, згадується М. Коцюбинський] / Людмила Зеленська // Чернігів. відом. – 1996. – 16 лют. – С. 5.
991. **Зеленська, Л.** Відлетів геній краси : [відгуки на смерть М. Коцюбинського] / Людмила Зеленська // Чернігів. відом. – 2002. – 30 квіт. – С. 9.
992. **Зеленська, Л.** Коцюбинський до Котляревського : [нарис про участь М. Коцюбинського у відкритті пам'ятника В. Котляревському в Полтаві] / Людмила Зеленська // Чернігів. відом. – 2003. – 10 жовт. – С. 9.
993. **Зеленська, Л.** М. Коцюбинський і Чернігів. земство : [нарис] / Людмила Зеленська // Літ. Чернігів. – 2002. – № 2. – С. 141–150.
994. **Зеленська, Л.** «Серце моє зв'язане з Чернігівщиною» : (до 100-річчя від дня народж. П. Тичини) : [нарис зі спогадів П. Тичини про М. Коцюбинського] / Людмила Зеленська // Укр. літ. в загальноосвіт. шк. – 1990. – № 11. – С. 53–55.
995. **Зеленська, Л.** Сім'я Коцюбинських у спогадах друзів : [нарис] / Людмила Зеленська // История и культура евреев Левобережной Украины : семинар. – Чернигов, 2001. – С. 8–16.
996. **Зеленська, Л.** «Снилось мені – чи ж снилось мені?..» : [нарис про В. У. Коцюбинську (1863–1871), дружину письменника-класика] / Людмила Зеленська // Жінка. – 1997. – № 6. – С. 14–15.

997. **Зеленська, Л.** Сподвижник М. Коцюбинського : до 125-річчя Богдана Лепкого [нарис] / Людмила Зеленська // Чернігів. відом. – 1997. – 21 лист. – С. 6.
998. **Зленко, Г.** Забутий знайомий М. Коцюбинського : [нарис про книгознавця, громад. діяча В. П. Гегело, який познайомився з М. Коцюбинським у Криму навесні 1896 р.] / Григорій Зленко // Слово і Час. – 2003. – № 1. – С. 76–78.
999. **Зленко, Г.** Михайло Коцюбинський у Рені [Одес. обл.] : (до 125-річчя від дня народж. письменника) : [нарис про перебування М. Коцюбинського в Бессарабії під час філоксер. експедиції] / Григорій Зленко // Чорномор. комуна. – 1989. – 15 верес. – С. 4.
1000. **Зленко, Г.** Один із кореспондентів М. Коцюбинського : [нарис про зв'язки М. Коцюбинського з Костянтином Зленком] / Григорій Зленко // Київ. – 1988. – № 9. – С. 150–151.
1001. **Зленко, Г.** Рядки про Коцюбинського : [нарис про листування письменника з М. Чернявським] // Нетлінне : оповідання про мистецькі, літературні й історичні факти / Григорій Зленко. – Одеса : Маяк, 1968. – С. 145–151.
1002. **Зленко, Г.** Рядок біографії Коцюбинського / Григорій Зленко // Чорномор. комуна. – 1984. – 23 верес. – С. 4 ; Вечер. Одесса. – 1984. – 28 сент. – С. 3.
1003. **Зленко, Г.** Строка біографії Коцюбинського : [нарис про зв'язки письменника з Одесою] / Григорій Зленко // Знамя комунізму. – 1984. – 16 сент.
1004. **Зленко, К.** Мої спогади про Михайла Коцюбинського [вступ. замітка С. Г. Лаврова «Спогади К. П. Зленка про Михайла Коцюбинського»] / Костянтин Зленко // Архіви України. – 1965. – № 5. – С. 57–61.
1005. **Злотник, Й.** Славна родина : [нарис] / Й. Злотник, В. Дунаєвський // Літ. Україна. – 1964. – 21 серп. – С. 2.
1006. **Злубко, С.** Гімн життю і красі : [нарис про зв'язки М. Коцюбинського та Галичини] / С. Злубко // Вільне життя. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
1007. **Зуб, В.** Репортаж, писаний у Лопатинцях : [нарис] / Василь Зуб // Літ. Україна. – 1964. – 22 верес. – С. 2.
1008. **Зубко, Г.** Ласкава зірка не згасла : [нарис про М. Коцюбинського] / Г. Зубко // Молода гвардія. – 1963. – 26 квіт.
1009. **Зубко, Г.** [Про дружбу композитора М. Лисенка та письменника М. Коцюбинського : нарис] / Г. Зубко // Рад. культура. – 1962. – 22 берез. – С. 3.
1010. **Золотарьов, О.** Зустрічі з Михайлом Михайловичем Коцюбинським : [спогади] / Олексій Золотарьов // Центр. держ. архів літ. і мистецтва СРСР. – Ф. 218. – Спр. 20. – Арк. 1–8.
1011. **Из недавнего** прошлого : (чествование памяти И. П. Котляревского) : [спогад про відкриття пам'ятника І. П. Котляревському в Полтаві в 1903 р. та участь М. Коцюбинського в цих урочистостях] // Укр. жизнь. – 1913. – № 11. – С. 97–100.
1012. **Иорданская, М.** На Капри : (из воспоминаний) : [про М. Горького та М. Коцюбинського] / Мария Иорданская // Лит. газ. – 1945. – 16 июня. – С. 2.
1013. **Иткин, С.** Годовщина : страничка из воспоминаний о М. Коцюбинском / Семен Иткин // Укр. жизнь. – 1914. – Кн. 4. – С. 48–51.
1014. **І. Л. Шраг:** документи і матеріали / упоряд. В. М. Шевченко [та ін.]. – Чернігів : [Б. в.], 1997. – 165 с. – *Зі змісту:* [Про М. Коцюбинського]. – С. 57.

- 1015.** Іванов, Л. Іван Франко і Михайло Коцюбинський : [нарис] / Л. Іванов // Слово про великого Каменяра : зб. ст. до 100-ліття з дня народж. Івана Франка : в 2 т. / за ред. О. І. Білецького. – Київ : Держлітвидав УРСР. – Т. 2. – С. 420–449.
- 1016.** Іванов, С. З любов'ю і талантом : [нарис] / С. Іванов // Культура і життя. – 1969. – 6 берез. – С. 4.
- 1017.** Ілляш, М. Слово невідцвітне : [нарис] / М. Ілляш // Прикарпат. правда. – 1989. – 17 верес. – С. 3.
- 1018.** Ілюченко, В. М. Коцюбинський сьогодні : [нарис] / В. Ілюченко // Глобус. – 1930. – С. 294–295.
- 1019.** Ілюченко, Г. П. М. Коцюбинський у Житомирі : сторінка з життя Коцюбинського : [нарис про роботу М. Коцюбинського в 1897 р. у житомир. газ. «Вольнь»] / Г. П. Ілюченко ; з передм. і за ред. проф. Е. О. Ненадкевича. – Житомир ; Відділення Волин. секції наук. робітників, 1928. – 48 с.
- 1020.** Ілюшенко, О. До світла вийшли : [спогад] / Одарка Ілюшенко ; записано А. Кравченко // Більшовик. – 1941. – 8 берез. – С. 3 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 94–96.
- 1021.** Історія кохання Михайла Коцюбинського : 25 квіт. 2013 р. виповнюється 100 р. із дня смерті Михайла Коцюбинського – укр. письменника, культур. та громад. діяча : [нарис] // Мить істини. – 2013. – 19 квіт. – С. 10 : фот. ; 26 квіт. – С. 10 : фот.
- 1022.** Корогодський, Р. Сила забутих предків : [про повість М. Коцюбинського та фільм С. Параджанова] / Роман Корогодський / Укр. мова та літ. – 1998. – № 36. – С. 1–2 ; № 37. – С. 2–3.
- 1023.** Казка, А. Незабутнє : [спогад] / Аркадій Казка // Деснян. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 4.
- 1024.** Казка, А. У Коцюбинського в Вінниці : (враження з подорожі і спогади) / Аркадій Казка // Пług. – 1929. – № 8/9. – С. 84–89 ; Шугай, О. Крапля сонця у морі блакиту ; Казка, А. Вибр. твори / Олександр Шугай ; Аркадій Казка. – Київ : Смолоскип, 2010. – С. 521–529.
- 1025.** Калениченко, Н. Після відвідання Музею М. Коцюбинського в м. Чернігові : [нарис про наук. роботу Чернігів. музею М. Коцюбинського] / Ніна Калениченко // Літ. газ. – 1955. – 27 січ. – С. 4.
- 1026.** Калениченко, Н. Прекрасный, редкий цветок... ласковая звезда / Нина Калениченко // Радуга. – 1984. – № 9. – С. 132–133.
- 1027.** Каменюк, М. Єдино оправданий культ : [інтерв'ю про відзначення 125-річчя від дня народж. М. Коцюбинського – проведення Днів письменника у Вінниці у верес. 1989 р.] / Михайло Каменюк // Поділ. – 1989. – 16 верес. – С. 2. – (Літ.-публіцист. дод. до газ. «Комсомол. плем'я»).
- 1028.** Камінський, Ф. Коцюбинський у Миколаєві : (за нотатками С. І. Гайдученка) : [спогади] / Феодосій Камінський // Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського, в. п. № 1259.
- 1029.** Кам'яний, Б. Гвоздика Коцюбинського : [нарис] / Борис Кам'яний // Вінниц. правда. – 1964. – 15 верес. – С. 3 ; Деснян. правда. – 1964. – 15 верес. – С. 4.

- 1030.** **Капрійські сюжети** : «Італійська» проза М. Коцюбинського та В. Винниченка / уклад. В. Панченко. – Київ : Факт, 2003. – 496 с. – (Літ. проект «Текст+контекст». Знакові літературні доробки та навколо них). – *Зі змісту*: Панченко, В. «Твій Муся» : епістоляр. повість / Володимир Панченко. – С. 129–174 ; Горький, М. М. М. Коцюбинський : [нарис] / Максим Горький. – С. 175–182.
- 1031.** **Карманський, П.** «Молода муза» та І. Франко : [спогад] / Петро Карманський // Спогади про Івана Франка / упоряд., вступ. ст. і прим. М. І. Гнатюка. – 2-ге вид., допов., перероб. – Львів : Каменяр, 2011. – С. 420–462. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 421–422.
- 1032.** **Карпенко, М.** «О панно Інно...» : [спогади про П. Тичину] / Микола Карпенко // З любов'ю і болем : спогади про Павла Тичину : зб., присвяч. 75-річчю Уман. держ. пед. ун-ту ім. П. Тичини. – Київ : Міленіум, 2005. – С. 102–107. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 106.
- 1033.** **Карп'юк, А.** «Єдиний ясний пункт на темному тлі» : [нарис про діячів Чернігів. «Прогресу» М. Коцюбинського та Б. Грінченка] / А. Карп'юк // Укр. слово. – 1998. – 1 жовт. – С. 12.
- 1034.** **Карцовник, Ф.** Дружба геніїв : [нарис] / Ф. Карцовник // Молода гвардія. – 1938. – 18 верес.
- 1035.** **Касіян, В.** Благородна традиція : [нарис про творчу співдружність укр. письменника з художниками та роль М. Коцюбинського у формуванні вітчизн. живопису] / Василь Касіян // Літ. газ. – 1954. – 21 жовт. – С. 2.
- 1036.** **Касіян, В.** Павло Тичина : [спогади] / Василь Касіян // Павлові Тичині : зб., присвяч. сімдесятиріччю з дня народж. й п'ятдесятиріччю літ. діяльності поета / упоряд. О. Килимник. – Київ : Рад. письменник, 1961. – С. 61–67. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 67.
- 1037.** **Касіяненко, Г.** Пагілля роду Коцюбинських : [нарис] / Галина Касіяненко // Вінниц. газ. – 1994. – 27 жовт.
- 1038.** **Каспрук О.** Трагедія сім'ї Коцюбинських / О. Каспрук // Барчани. – 2001. – 23 листоп. – С. 5.
- 1039.** **Квітка, К.** К годовщине смерти Леси Украинки : [спогади про Лесю Українку : пер. з укр.] / Климент Квітка // Лесья Українка в воспоминаниях современников / сост., вступ. ст. и коммент. А. Дейча. – Москва : Худож. лит., 1971. – С. 212–248. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 213, 214, 228.
- 1040.** **Квитко, И.** Великая дружба : [М. М. Коцюбинського з О. М. Горьким] : [нарис] / И. Квитко // Большевиц. знамя. – 1939. – 17 сент. – С. 3.
- 1041.** **Квітка Коцюбинського** : [замітка, є спогади І. Коцюбинської] // Робітн. газ. – 1964. – 22 верес. – С. 4.
- 1042.** **Квітка письменника** : [нарис про гвоздику, насіння якої М. Коцюбинський привіз з Капрі] // Зміна. – 1959. – № 7. – С. 24.
- 1043.** **Квятковський, Є.** Горький і Коцюбинський : до питання про духовну близькість як основу дружби двох письменників : [цитуються спогади М. Горького] / Євген Квятковський // Укр. мова і літ. в шк. – 1989. – № 9. – С. 15–17.
- 1044.** **Кедровський, В.** Обриси минулого : [уривки спогадів] / Володимир Кедровський ; підгот. тексту О. Марущак // Константи : альм. соціал. дослідж. – 1996. – № 2. – С. 67–84. – *Зі змісту*: [Спогади про М. Коцюбинського]. – С. 76.

- 1045.** **Кибальчич, М.** Дві юності : [спогади] / Михайло Кибальчич // Про Павла Тичину : ст., нариси, спогади / упоряд. Г. П. Донець. – Київ : Рад. письменник, 1976. – С. 74–80. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 77–78.
- 1046.** **Кибальчич, М. М. М.** Коцюбинський в архівній комісії : [про роботу письменника в Чернігів. губерн. учений архів. коміс. з верес. 1902 до берез. 1904 р. Наведено метод. док., розроблені М. Коцюбинським для збирання археол., іст., етногр. та фольклор. матеріалів] / М. Кибальчич // Рад. літературознавство. – 1940. – № 5/6. – С. 193–212.
- 1047.** **Кибальчич, М. М. М.** Коцюбинський і «Десна» – «Утренняя заря» : [є спогади про участь письменника у чернігів. газ. прогресив. напрямку «Десна» в 1905–1906 рр.] / М. Кибальчич // Літ. критика. – 1939. – № 8/9. – С. 56–66.
- 1048.** **Кибальчич, М.** Подобиці одного епізоду : [спогади про XIV Всерос. археол. з'їзд 1–11 серп. 1908 р. та виключення М. Коцюбинського з чернігів. «Просвіти»] / М. Кибальчич // Літ. газ. – 1939. – 16 верес. – С. 2.
- 1049.** **Кибальчич, М.** Сердечна дружба : [нарис про взаємини М. Коцюбинського та І. Франка] / М. Кибальчич // Вільна Україна. – 1946. – 28 трав.
- 1050.** **Київська, Н.** Великий Сонцелюб : [нарис про святкування Днів М. Коцюбинського на Вінниччині] / Н. Київська // Вінниц. правда. – 1981. – 18 верес. – С. 4.
- 1051.** **Київський, Є.** Зустріч у дідусевій садибі : (скульптор Ф. Коцюбинський – внук М. Коцюбинського у Вінниці) : [нарис] / Євген Київський // Комсомол. плем'я. – 1971. – 28 серп. – С. 4.
- 1052.** **Килимник, О.** Дослухаючись порад Горького : [нарис] / Олег Килимник // Максимові Горькому : зб. віршів та ст. / редкол.: І. Дузь [та ін.]. – Одеса : Маяк, 1964. – С. 104–122. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 109, 110, 111, 112.
- 1053.** **Килимник, О.** Незабутні зустрічі : [спогади] / Олег Килимник // Співець нового світу : спогади про Павла Тичину / упоряд. та прим. Г. П. Донця. – Київ : Дніпро, 1971. – С. 108–112. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 110, 111.
- 1054.** **Килимник, О.** Сонцелюб : [нарис] / Олег Килимник // Рад. освіта. – 1964. – 16 верес. – С. 2.
- 1055.** **Кирилов, А.** Живий у серці земляків : [нарис про перебування М. Коцюбинського в м. Бар, нині Вінниц. обл.] / А. Кирилов // Червон. промінь. – 1984. – 11 верес.
- 1056.** **Кирилюк, Є. П.** Наш – завжди : спогади / Євген Прохорович Кирилюк // Вінниц. правда. – 1964. – 17 верес. – С. 2.
- 1057.** **Киричек, П.** Крымские страницы биографии : к 125-летию М. Коцюбинского : [нарис] / Петр Киричек // Сов. Крым. – 1989. – 17 сент. – С. 3.
- 1058.** **Киричек, П.** Новые документы : [док. з Крим. архіву про переслідування царською поліцією письменника М. М. Коцюбинського, І. К. Тобілевича, Г. І. Успенського] / Петр Киричек // Крым. – 1956. – № 14. – С. 192–194.
- 1059.** **Кириченко, С.** Прем'єра «Тіней» і теперішні спогади : [про прем'єру фільму С. Параджанова «Тіні забутих предків»] / Світлана Кириченко // Літ. Україна. – 2005. – 17 берез. – С. 7.
- 1060.** **Киричок, Б.** Дитина війни – онук класика : 28 квіт. виповнюється 75 років від дня народж. Юлія Коцюбинського : [нарис] / Б. Киричок // Біла хата. – 2009. – 23 квіт. – С. 3.

- 1061. Киричок, Б.** Коцюбинські : [нарис, є спогади про М. Коцюбинського] / Борис Киричок // Порадник. – 2014. – 5 верес. – Електрон. версія. – Режим доступу: <http://poradnik.org.ua/category/37-ukrainians/2899-2014-07-17-15-21-11> (дата звернення: 08.09.15). – Назва з екрана.
- 1062. Киричок, П.** На землі кримській : [нарис] / Петро Киричок // Крым. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
- 1063. Киричок, П.** На землі кримській : [про перебування М. Коцюбинського в 1895–1986 рр. у Криму] / Петро Киричок // Літ. Україна. – 1984. – 20 верес. – С. 4.
- 1064. Киркевич, В.** Михайло Коцюбинський виявився колекціонером поштових листівок / Віктор Киркевич // Вечір. Київ. – 1994. – 16 лист. – С. 3 ; Вінниц. газ. – 1995. – 13 січ. – С. 3.
- 1065. Кияшко, Г.** «Чернігів, Сіверянська, № 3...» : до 120-річчя від дня народж. Михайла Коцюбинського : [нарис] / Григорій Кияшко // Київ. – 1984. – № 10. – С. 168–172.
- 1066. Ключко-Франко, А.** Іван Франко та його родина : [спогад] // Для тебе, тату / Анна Ключко-Франко ; упоряд., авт. вступ. ст. і комент. Михайло Шалата. – Київ : Ярославів Вал, 2010. – С. 73–191. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 97, 119, 139 ; Спогади про Івана Франка / упоряд., вступ. ст. і прим. М. І. Гнатюка. – 2-ге вид., допов., перероб. – Львів : Каменяр, 2011. – С. 663–689. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 675.
- 1067. Кобилецький, Ю.** У ритмі шуму людської ріки : нарис про М. Рильського / Юрій Кобилецький // Син Країни Рад : спогади про Максима Рильського. – Київ : Рад. письменник, 1982. – С. 173–180. – *Зі змісту*: [Про етюд М. Рильського на смерть М. Коцюбинського, 1913 р.]. – С. 179.
- 1068. Кобилянська, О.** Дещо з моїх споминів про М. М. Коцюбинського / Ольга Кобилянська // Укр. літ. – 1942. – № 7/8. – С. 206 ; М. Коцюбинський і Західна Україна / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; ред. П. Г. Тичина ; Чернігів. літ.-меморіал. музей М. М. Коцюбинського. – Уфа : Вид-во АН УРСР, 1943. – Зб. 3. – С. 47 ; Вибр. твори : у 3 т. / Ольга Кобилянська. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1952. – Т. 3. – С. 342 ; Те ж. – 1956. – Т. 3. – С. 610 ; Твори : в 5 т. / Ольга Кобилянська ; упоряд., підгот. текстів Ф. Погребенника. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1963. – Т. 5. – С. 206 ; Матеріали до вивчення історії української літератури : в 5 т. : посіб. для філол. ф-тів ун-тів та пед. ін-тів. Т. 4 : Література кінця ХІХ – поч. ХХ ст. – Київ : Рад. шк., 1961. – С. 96.
- 1069. Ковалевський, М.** При джерелах боротьби: спомини, враження, рефлексії / Микола Ковалевський. – Інсбрук : Накладом Марії Ковалевської, 1960. – 717 с. – *Зі змісту*: [Згадка про М. Коцюбинського]. – С. 40.
- 1070. Коваленко, О.** Другом на все життя : [нарис про творчі стосунки М. Коцюбинського та О. Кобилянської] / О. Коваленко // Вінниц. правда. – 1976. – 17 верес. – С. 4.
- 1071. Коваленко-Коломацький, Г.** На світлу могилу авторові «Тіней забутих предків» : [некролог] / Григорій Коваленко-Коломацький // Огни. – 1913. – № 16.
- 1072. Коваленко-Коломацький, Г. (Гр. Сьогобічний).** В дні журби і печалі. 12–15 квіт. / Григорій Коваленко-Коломацький (Гр. Сьогобічний) // Маяк. – 1913. – № 17. – С. 2–4 ; № 19. – С. 3–4.
- 1073. Коваленко-Коломацький, Г. (Гр. Гетьманець).** В дні журби і печалі : до п'ятих роковин смерті Михайла Коцюбинського : (з трьома портр. й автографом) / Григорій Коваленко-Коломацький (Гр. Гетьманець). – Київ, 1918. – 32 с.

1074. **Ковалець, Я.** Сліди на снігу : до 95-річчя виступу М. Коцюбинського на зборах громад. б-ки : [нарис] / Яків Ковалець // Чернігів. відом. – 2000. – 28 січ. – С. 6.
1075. **Ковальов, П.** Невиглошена промова / Петро Ковальов // Рада. – 1913. – 19 квіт. (№ 89). – С. 2.
1076. **Ковганюк, С.** Він завжди був з народом : [нарис про М. Коцюбинського] / С. Ковганюк // Чорномор. комуна. – 1948. – 25 квіт.
1077. **Ковердинський, В.** Шкільні роки М. М. Коцюбинського : [спогади] / Всеволод Ковердинський // Червон. шлях. – 1927. – № 12. – С. 135–144.
1078. **Козлова, Е.** Коцюбинський в Криму : [нарис] / Е. Козлова // Сов. Крым. – 1964. – 16 сент. – С. 3.
1079. **Козловський, П.** З минулого : [спогади] / Прокіп Козловський ; записав М. Таратин у 1950 р. // Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 97–99.
1080. **Козуб, С.** Нові документи про службову кар'єру Михайла Матвійовича Коцюбинського та дитячі роки його сина Михайла Коцюбинського / Сергій Козуб // Україна. – 1930. – Кн. 43. – С. 78–85.
1081. **Козуб, С.** Ранній Коцюбинський : вінниц. доба в житті та творчості / Сергій Козуб // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. – 1927. – Кн. 12. – С. 122–138 ; Кн. 15. – С. 102–132. – (Окремий відбиток. – Київ, 1927. – 50 с.).
1082. **Козуб, С.** Рід Коцюбинського і його дитячий вік : [є спогади Г. Богачевської] / Сергій Козуб // Україна. – 1928. – Кн. 3. – С. 70–87.
1083. **Козуб, С.** Рід Коцюбинського і його дитячі роки / С. Козуб ; Укр. АН, Історична секція. – Київ : [Б. в.], 1928. – 19 с.
1084. **Кокін, С.** Без строку давності : (до 60-річчя «викриття» органами НКВС «військ.-фашист. змови в Червон. армії) : [іст.-док. нарис про Ю. Коцюбинського, сина письменника] / С. Кокін, О. Пшенніков // З архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ. – 1997. – № 1/2. – С. 135–168 ; 1998. – № 1/2. – С. 135–173.
1085. **Колісник, С.** Не бунт, не молодість... : [спогади про П. Тичину] / Степан Колісник // З любов'ю і болем : спогади про Павла Тичину : зб., присвяч. 75-річчю Уман. держ. пед. унту ім. П. Тичини / упоряд. М. Павленко ; ред. і авт. передм. М. Коцюбинська. – Київ : Міленіум, 2005. – С. 108–111. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського як вчителя у творчості П. Тичини]. – С. 111.
1086. **Коллард, Ю.** Спогади юнацьких днів. 1897–1906 : укр. студент. громада в Харкові / Юрій Коллард ; вступ. слово й ред. Марка Антоновича ; обкладинка роботи М. Бутовича. – Торонто : Срібна сурма, 1972. – 223 с. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 21 ; [Про гурток «Тарасівців»]. – С. 22–24 ; [Про відкриття пам'ятника І. Котляревському в Полтаві в 1903 р.]. – С. 142–144.
1087. **Коляда, І.** «...Адже він був живою людиною, і нічого людське не було йому чуже» : кохання у житті Михайла Коцюбинського : [нарис] / Ігор Коляда, Олександр Кириєнко // Історія в шк. – 2010. – № 5/6. – С. 21–27.
1088. **Коляда, І.** Історія кохання Михайла Коцюбинського : [нарис] / Ігор Коляда, Олександр Кириєнко // Персонал плюс. – 2010. – № 29. – С. 9, 12. – Електрон. версія. – Режим доступу: <http://www.personal-plus.net/383/6900.html> (дата звернення: 08.09.15). – Назва з

екрана ; Північний вектор. – 2012. – 17 верес. – Електрон. версія. – Режим доступу: <http://rivnich.info/istoriya-kohannya-myhajla-kotsyubynskoho/> (дата звернення: 08.09.15). – Назва з екрана.

- 1089. Комарницький, М.** Тут був М. Коцюбинський : [нарис про с. Кононівку] / М. Комарницький // Черкас. правда. – 1961. – 6 черв.
- 1090. Кондратюк, Н.** Розповідь надихає на пошук : (М. Коцюбинський в Рені) : [нарис] / Н. Кондратюк // Ренийские вести. – 2001. – 25 сент.
- 1091. Кондратюк, Н.** Шанувати пам'ять : (М. Коцюбинський в Рені) : [нарис] / Н. Кондратюк // Ренийские вести. – 1998. – 4 дек.
- 1092. Кононенко, П.** Сонцепоклонник : к 125-летию со дня рожд. М. Коцюбинского / П. Кононенко. – 1989. – № 16. – С. 31–34.
- 1093. Копелева, И.** Три поколения Коцюбинских : [нарис] / И. Копелева // Москов. правда. – 1964. – 20 сент. – С. 4.
- 1094. Копержинський, К.** До історії цензури й тексту творів Мих. Коцюбинського «П'ятизлотник» і «На віру» / Кость Копержинський // За сто літ : [неперіодич. наук. зб.] / Коміс. новіт. історії України ; за ред. М. Грушевського. – Київ : [Б. в.], 1928. – Кн. 2. – С. 273–282.
- 1095. Копиленко, Н.** Київська «Просвіта» (1906–1910) : [док. нарис] / Наталія Копиленко // Дивослово. – 1994. – № 1. – С. 56–57. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 54, 56.
- 1096. Копиленко, О.** В гостях у Горького : [нарис, є спогад О. М. Горького про М. М. Коцюбинського] / Олександр Копиленко, Ісаак Фефер // Комуніст. – 1935. – 22 черв. – С. 3 ; О. М. Горький і М. М. Коцюбинський : зб. матеріалів / упоряд., ред. і вступ. ст. І. І. Стебуна. – Київ : Держлітвидав, 1937. – С. 45.
- 1097. Копиленко, О.** Світлий образ : [О. М. Горький : нарис, є спогад О. М. Горького про дружбу з М. М. Коцюбинським] / Олександр Копиленко // Рад. Україна. – 1956. – 17 черв. – С. 3 ; Велика дружба : Максим Горький у зв'язках з укр. народом, його культурою і літ. / упоряд. та прим. О. Мацая. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1959. – С. 56–58 ; Слово про Буревісника : Максим Горький і українська культура / упоряд., вступ. слово та прим. В. Є. Прокожана. – Київ : Дніпро, 1968. – С. 262–264.
- 1098. Копиленко, О.** «Фата моргана» (в чернігів. театрі ім. Т. Шевченка) : [театр. рец.] / Олександр Копиленко // Літ. газ. – 1938. – 1 берез. – С. 3.
- 1099. Копилець, Ф.** Давня згадка : [спогади про П. Тичину] / Федір Копилець // Про Павла Тичину : ст., нариси, спогади / упоряд. Г. П. Донець. – Київ : Рад. письменник, 1976. – С. 81–82. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 81.
- 1100. Кореневич, Л.** Музи натхнення : [нарис про особисте життя класиків укр. літ., зокрема Т. Шевченка, Марка Вовчка, П. Куліша, М. Коцюбинського] / Л. Кореневич // Слово Просвіти. – 2004. – № 6 (лют.). – С. 13 ; № 8 (лют.). – С. 14.
- 1101. Кореневич, Л.** Як за його життя... Михайло Коцюбинський: «Адреса моя така: Чернигов, Северянская, 3, собств. дом» / Л. Кореневич // Урядов. кур'єр. – 2003. – 21 черв. – С. 8.
- 1102. Корнійчук, О.** Безсмертний художник : [нарис] / Олександр Корнійчук, Натан Рибак // Комуніст. – 1938. – 24 квіт. – С. 3 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 85.

- 1103. Корнійчук, О.** Зустрічі : [спогади, О. Корнійчук розповідає, як М. Горький тепло згадував свою дружбу з М. Коцюбинським] // Разом із життям : публіцистика / Олександр Корнійчук. – Київ : Рад. письменник, 1950. – С. 57–60 ; Велика дружба : Максим Горький у зв'язках з укр. народом, його культурою і літ. / упоряд. та прим. О. Мацяя. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1959. – С. 37–40.
- 1104. Корнійчук, О.** Неперевершений прозаїк : [замітка] / Олександр Корнійчук // Більшовик. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
- 1105. Коропчак, Л.** Він писав правду життя : [нарис] / Л. Коропчак // Прапор комунізму. – 1989. – 23 верес.
- 1106. Корогодський, Р.** Лицарка на полі честі : [нарис про Михайлину Коцюбинську] / Роман Корогодський // Голос України. – 1991. – 21 груд. – С. 12–13.
- 1107. Короненко, С.** Марячи в лихоманці, він раптом заговорив українською : ранні твори Михайла Коцюбинського не обіцяли, що з нього виросте великий письменник : [нарис-відгук на кн. М. Слабошпицького «Що записано в книгу життя»] / Світлана Короненко // Уряд. кур'єр. – 2013. – 11 верес. – С. 18.
- 1108. Коротка** історія будинку-музею М. Коцюбинського в Чернігові // М. Коцюбинський і Західна Україна : до 75-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Чернігів. держ. літ.-меморіал. музей М. Коцюбинського. – Вид. 2-ге, допов. – Чернігів, 1941. – Зб. 1. – С. 7–10.
- 1109. Короткевич, Г.** Писатель-демократ : [нарис] / Г. Короткевич // Комсомол. правда. – 1939. – 17 сент.
- 1110. Корсунська, Б.** Остання тема Коцюбинського : [нарис] / Берта Корсунська // Літ. і мистецтво. – 1943. – 30 квіт. – С. 1.
- 1111. Косарик, Д.** Виступ у Полтаві : [нарис про виступ М. Коцюбинського на відкритті пам'ятника І. Котляревському в Полтаві в 1903 р.] / Дмитро Косарик // Вісті ЦВК УУРСР. – 1938. – 24 квіт. (№ 94). – С. 3.
- 1112. Косарик, Д.** Горький і Україна : [нарис] // Братні зорі : іст.-біогр. нариси, лірич. повість, спогади / Дмитро Косарик. – Київ : Дніпро, 1983. – С. 91–155. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 120, 124–128 ; Братні зорі : Пушкін, Горький, Гурамішвілі на Україні / Дмитро Косарик. – Київ : Рад. письменник, 1946. – 140 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 90–100.
- 1113. Косарик, Д.** Горький, Короленко, Коцюбинський : [нарис] / Дмитро Косарик // Сталин. племя. – 1938. – 24 апр.
- 1114. Косарик, Д.** Горький на Україні / Дмитро Косарик // Рад. література. – 1939. – № 1. – С. 84–89.
- 1115. Косарик, Д.** Дружба Горького з Україною : [нарис] // Братні зорі / Дмитро Косарик ; Братні зорі : Пушкін, Горький, Гурамішвілі на Україні / Дмитро Косарик. – Київ : Рад. письменник, 1946. – С. 54–126. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 90–95.
- 1116. Косарик, Д.** Коцюбинський на фронті і в партизанських таборах : [нарис] / Дмитро Косарик // Україна. – 1943. – № 1/2. – С. 22.
- 1117. Косарик, Д.** О. М. Горький і М. М. Коцюбинський : [нарис] / Дмитро Косарик // Чорномор. комуна. – 1939. – 17 верес. – С. 3.

1118. **Косарик, Д.** Поборник правды и свободы : [нарис є про взаємини М. Горького і М. Коцюбинського] // Дума над Тясмином : повести и рассказы / Дмитрий Косарик ; пер. с укр. Л. Карлова. – Москва : Сов. писатель, 1971. – С. 273–350.
1119. **Косарик, Д.** Поет єдиної родини : [іст.-біогр. нарис про П. Тичину] // Братні зорі : іст.-біогр. нариси, лірич. повість, спогади / Дмитро Косарик. – Київ : Дніпро, 1983. – С. 326–362. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 346.
1120. **Косач-Кривинюк, О.** Из моих воспоминаний / Ольга Косач-Кривинюк // Леся Украинка в воспоминаниях современников : пер. с укр. / сост., вступ. ст. и коммент. А. Дейча. – Москва : Худож. лит., 1971. – С. 25–53. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського] – С. 52.
1121. **Костенко, В.** Червона лілея : [нарис про стосунки М. Коцюбинського і М. Чернявського] / Володимир Костенко // Літ. Україна. – 1964. – 22 верес. – С. 2.
1122. **Костенко, В.** Ясний син сонця : Микола Чернявський про Михайла Коцюбинського : [нарис, є цитування нарису М. Чернявського «Червона лілея» про М. Коцюбинського] / Володимир Костенко // Донбас. – 1964. – № 4. – С. 124–128.
1123. **Костров, А. М.** Коцюбинский : [нарис] / А. Костров // Красн. знамя. – 1938. – 26 апр.
1124. **Костюченко, В. А.** Михайло Коцюбинський : [нарис] // Літературними стежками : нарис історії укр. літ. для дітей ХХ ст. / В. А. Костюченко. – Київ : К. І. С., 2009. – С. 38–42.
1125. **Косян, В.** Дитинство письменника : [нарис] / В. Косян // Молодий комунар. – 1938. – 16 верес.
1126. **Котов, В.** Відвойована земля : [нарис] / В. Котов // Деснян. правда. – 1944. – 17 верес.
1127. **Котов, В.** Земля Маланки : [нарис] / В. Котов // Деснян. правда. – 1944. – 20 листоп.
1128. **Коцюбинская, И.** Встречи на Капри : [нарис про зустрічі Коцюбинського з В. Леніним, М. Горьким на Капрі за матеріалами Й. Г. Дроздова] / Ирина Коцюбинская // Правда Украины. – 1964. – 17 сент. – С. 3 ; Радуга. – 1973. – № 4. – С. 155–157.
1129. **Коцюбинская, И.** Из воспоминаний детства : [спогади доньки письменника про батька] / Ирина Коцюбинская // Красн. знамя. – 1964. – 17 верес. – С. 3.
1130. **Коцюбинская, И.** Интересные находки : [нарис про оригінал. речі М. Коцюбинського, які були втрачені, а після війни 1941–1945 рр. розшукані й придбані Чернігів. літ.-меморіал. музеєм М. М. Коцюбинського] / Ирина Коцюбинская // Львов. правда. – 1958. – 6 фебр.
1131. **Коцюбинская, И.** Михаил Коцюбинский : [уривок з кн. спогадів] / Ирина Коцюбинская // Радуга. – 1969. – № 4. – С. 84–92.
1132. **Коцюбинская, И.** О моем отце : [спогади] / Ирина Коцюбинская // Огонек. – 1964. – № 38. – С. 25 : портр.
1133. **Коцюбинская, И.** Рассказ о связях М. Коцюбинского с крестьянами : [спогади] / Ирина Коцюбинская // Крестьянка. – 1964. – № 9. – С. 29.
1134. **Коцюбинская, И. М.** Памяти М. Коцюбинского : [нарис] / Ирина Михайловна Коцюбинская // Красн. знамя. – 1962. – 25 апр.
1135. **Коцюбинская, К. Я.** Здесь жил Михайло Коцюбинский : [нарис про працю музею М. Коцюбинського в евакуації в Уфі та повернення експонатів до Чернігова] / Катерина Коцюбинская // Правда Украины. – 1944. – 17 сент.
1136. **Коцюбинская, М.** Михаил Коцюбинский, 1864–1964 : [нарис] / Михайлина Коцюбинская // Советский Союз. – 1964. – № 9. – С. 17 : фот.

1137. **Коцюбинская-Ефименко, З.** Коцюбинский в Крыму : [нарис] / Зоя Коцюбинская-Ефименко, Василий Ефименко. – Симферополь : Крым-луч, 1962. – 40 с.
1138. **Коцюбинская-Ефименко, З. Ф.** Встреча с Буревестником революции : [спогади племінниці М. Коцюбинського про зустріч з М. Горьким у 1928 р. та його розповіді про укр. письменника] / Зоя Фоминична Коцюбинская-Ефименко // Горьковский рабочий. – 1971. – 27 нояб.
1139. **Коцюбинская-Ефименко, З. Ф.** Крым в жизни и творчестве Коцюбинского : очерк / Зоя Фоминична Коцюбинская-Ефименко. – Симферополь : Крым-луч, 1958. – 126 с. : ил., портр.
1140. **Коцюбинський** в Бару. Українська історія: Світло і тіні // Барчани. – 2001. – 10 серп. – С. 5.
1141. **Коцюбинский, М.** К биографии Тараса Шевченко : [М. Коцюбинський переказує спогади вінничанина про свою зустріч з Т. Шевченком у 1860 рр., після повернення поета із заслання] // Собр. соч. : в 3 т. / Михайло Коцюбинский ; пер. И. Дорбы. – Москва : Гослитиздат, 1951. – Т. 3. – С. 55–57.
1142. **Коцюбинська, З. Х. М. М.** Коцюбинський. Життя і творчість / Зоя Хомівна Коцюбинська. – Київ : Держлітвидав, 1955. – 288 с., 8 л. : іл., портр.
1143. **Коцюбинська, І.** Віра Устимівна Дейша : [урибок спогадів про революц. діяльність дружини М. М. Коцюбинського] / Ірина Коцюбинська // Вітчизна. – 1956. – № 9. – С. 114–123.
1144. **Коцюбинська, І.** Вірний супутник : [спогади про дружину М. Коцюбинського – В. У. Дейшу] / Ірина Коцюбинська // Літ. Україна. – 1963. – 4 жовт. – С. 2.
1145. **Коцюбинська, І.** Глибока любов і шана : [нарис про М. Коцюбинського] / Ірина Коцюбинська // Деснян. правда. – 1959. – 16 верес.
1146. **Коцюбинська, І.** Зустріч з Леніним : нова сторінка з біограф. М. Коцюбинського : [нарис : ця версія обґрунтовується донькою письменника на основі спогадів Й. Г. Дроздова, напис. у 1939 р. і на той час не опублікованих] / Ірина Коцюбинська // Літ. Україна. – 1962. – 20 квіт. – С. 2.
1147. **Коцюбинська, І.** Концерт у Чернігові : [спогади про виступ О. Мишуги в Чернігові 27.02.1907 р.] / Ірина Коцюбинська // Олександр Мишуга. Спогади. Матеріали. Листи / упоряд., підгот. текстів, вступ. ст. та прим. М. Головащенко. – Київ : Муз. Україна, 1971. – С. 314–315 ; Олександр Мишуга – король тенорів / авт.-упоряд. М. Головащенко. – Київ : Муз. Україна, 2004. – С. 224–225.
1148. **Коцюбинська, І.** Любов, повага, тепла дружба єднали їх : [спогади про дружбу М. Коцюбинського з дружиною та жінками-письменницями] / Ірина Коцюбинська // Рад. жінка. – 1964. – № 9. – С. 12–13.
1149. **Коцюбинська, І.** М. Коцюбинський – атеїст : [нарис] / Ірина Коцюбинська // Вітчизна. – 1958. – № 4. – С. 109–113.
1150. **Коцюбинська, І.** М. Коцюбинський і квіти : [нарис] / Ірина Коцюбинська // Рад. культура. – 1961. – 31 серп. – С. 4.
1151. **Коцюбинська, І.** Літературні «суботи» Михайла Коцюбинського // Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського. Спогади. Чернігів, 1.12.1962, 9 с. Рукопис, № А-8024.

1152. **Коцюбинська, І.** Мемуарні записи // Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського, н. д. № 6930. – 750 с. Машинопис.
1153. **Коцюбинська, І.** Михайло Коцюбинський та Іван Франко : [нарис] / Ірина Коцюбинська // Іван Франко : ст. і матеріали. – Львів : Вид-во Львів. ун-ту, 1964. – Зб. 11. – С. 98–104.
1154. **Коцюбинська, І.** Мої спогади про батька / Ірина Коцюбинська // Зірка. – 1963. – 26 квіт. – С. 4.
1155. **Коцюбинська, І.** Наш найбільший друг : [спогади] / Ірина Коцюбинська // Зірка. – 1964. – 18 верес. – С. 3.
1156. **Коцюбинська, І.** Невгасима жага пізнання : із спогадів про батька / Ірина Коцюбинська // Прапор. – 1964. – № 9. – С. 68–72.
1157. **Коцюбинська, І.** «Ось моя зброя!» : [спогади] / Ірина Коцюбинська // Колос. – 1964. – 17 верес. – С. 4.
1158. **Коцюбинська, І.** П. Тичина і М. Коцюбинський : [спогади] / Ірина Коцюбинська // Літ. Україна. – 1971. – 28 січ. – С. 2.
1159. **Коцюбинська, І.** П. Тичина і М. Коцюбинський : [спогади] / Ірина Коцюбинська // Центральний держ. архів-музей літ. і мистецтва України, ф. 464, оп. 1, од. зб. 14528. – Електрон. версія. – Режим доступу: <http://www.archives.gov.ua/Sections/Kocjubynsky/Kocjubynsky.pdf> (дата звернення: 09.0915).
1160. **Коцюбинська, І.** Під впливом ленінських ідей : [нарис про ставлення В. Леніна до творчості М. Коцюбинського та про їхні особисті зустрічі (на основі спогадів Й. Г. Дроздова)] / Ірина Коцюбинська // Дніпро. – 1963. – № 4. – С. 145–151.
1161. **Коцюбинська, І.** Повний приязні до людей : [есеї] / Ірина Коцюбинська // Літ. газ. – 1963. – 26 квіт. – С. 2.
1162. **Коцюбинська, І.** Родовід Коцюбинських. Чернігів, 1976 // Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського, № А-7852 (схема, 1 аркуш), № А-7504 (машинопис, 20 с.).
1163. **Коцюбинська, І.** Рядки із спогадів [про Ю. М. Коцюбинського] / Ірина Коцюбинська // Деснян. правда. – 1960. – 9 груд. – С. 3.
1164. **Коцюбинська, І.** Саджанці дружби : [нарис про саджанці дерев, передані до музею-садиби М. Коцюбинського башкирським поетом С. Кудашем] / Ірина Коцюбинська // Деснян. правда. – 1973. – 24 квіт. – С. 4.
1165. **Коцюбинська, І.** Совість і переконання : [спогади про участь письменника в альм. «З неволі» (Вологда, 1908 р.)] / Ірина Коцюбинська // Літ. Україна. – 1976. – 10 груд. – С. 4.
1166. **Коцюбинська, І.** Спогади і розповіді про М. М. Коцюбинського / Ірина Коцюбинська. – Київ : Дніпро, 1965. – 202 с.
1167. **Коцюбинська, І.** Спогади і розповіді про М. М. Коцюбинського : уривок з повісті / Ірина Коцюбинська // Краса України – Поділля : Вінниччина в худож. слові / упоряд.: В. М. Борщевський [та ін.]. – Одеса : Маяк, 1972. – С. 110–117.
1168. **Коцюбинська, І.** Спогади про батька / Ірина Коцюбинська // Пролет. правда. – 1938. – 20 квіт. – С. 3 ; Молодий комунар. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
1169. **Коцюбинська, І.** Спогади про М. Коцюбинського / Ірина Коцюбинська // Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник Михайла Коцюбинського, № н/д 6930.

1170. **Коцюбинська, І.** Спогади про Оксану Коцюбинську / Ірина Коцюбинська // Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України : архів відділу рукописів.
1171. **Коцюбинська, І.** Т. Г. Шевченко в родині М. Коцюбинського : [спогади] / Ірина Коцюбинська // Вітчизна. – 1961. – № 5. – С. 156–158.
1172. **Коцюбинська, І.** Таємниця в родині Коцюбинських : спогади [про революц. діяльність Лідії та Ольги Коцюбинських та участь у цьому письменника] / Ірина Коцюбинська // Дніпро. – 1961. – № 10. – С. 136–145.
1173. **Коцюбинська, І.** Улюбленець мого батька : [спогади про П. Тичину] / Ірина Коцюбинська // Співець нового світу : спогади про Павла Тичину / упоряд. та прим. Г. П. Донця. – Київ : Дніпро, 1971. – С. 39–42.
1174. **Коцюбинська, І.** Чесний і скромний : [спогади про сина письменника – Юрія Коцюбинського] / Ірина Коцюбинська // Літ. газ. – 1957. – 30 серп. – С. 3.
1175. **Коцюбинська, І. М.** Михайло Коцюбинський та Іван Франко : [спогади] / Ірина Михайлівна Коцюбинська // Іван Франко : статті і матеріали. – Львів : Вид-во Львів. ун-ту, 1964. – Зб. 2. – С. 98–104.
1176. **Коцюбинська, І. М.** Родина Коцюбинських : [спогади] / Ірина Михайлівна Коцюбинська ; інтерв'ю вів В. Гоцуленко // Комсомол. іскра. – 1973. – 5 трав.
1177. **Коцюбинська, І. М.** Т. Г. Шевченко в родині М. Коцюбинського : [нарис] / Ірина Коцюбинська // М. Коцюбинський : матеріали II наук. конф. пам'яті письменника : до 100-річчя з дня народж. – Вінниця : Вінниц. кн.-газ. вид-во, 1963. – С. 60–65.
1178. **Коцюбинська, К.** Будинок М. Коцюбинського в Чернігові : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Літ. журн. – 1938. – № 4. – С. 129–151.
1179. **Коцюбинська, К.** В. Г. Короленко і М. М. Коцюбинський : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Деснян. правда. – 1953. – 28 лип.
1180. **Коцюбинська, К.** Великий письменник-демократ : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Деснян. правда. – 1946. – 18 верес.
1181. **Коцюбинська, К.** До історії взаємин Коцюбинського і Франка : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Літ. журн. – 1939. – № 10/11. – С. 100–105.
1182. **Коцюбинська, К.** Дружба Горького з Коцюбинським : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Деснян. правда. – 1946. – 18 черв.
1183. **Коцюбинська, К.** Дружба двох видатних синів українського народу : [нарис про взаємини М. Коцюбинського та Панаса Мирного] / Катерина Коцюбинська // Деснян. правда. – 1945. – 28 січ.
1184. **Коцюбинська, К.** Дружба письменників-демократів : [нарис про взаємини М. Коцюбинського та І. Франка] / Катерина Коцюбинська // Більшовик. – 1940. – 24 трав. ; 1941. – 24 трав.
1185. **Коцюбинська, К.** Замітки і підкреслення М. Коцюбинського на книжках власної бібліотеки : [нотатки, що здебільшого припадають на вінниц. період життя письменника, допомагають прослідкувати, як М. Коцюбинський працював над самоосвітою, як формував свої естетичні смаки] / Катерина Коцюбинська // Рад. літературознавство. – 1938. – № 2/3. – С. 159–173.
1186. **Коцюбинська, К.** Записні книжки письменника / Катерина Коцюбинська // Більшовик. – 1939. – 24 квіт. – С. 3.

1187. **Коцюбинська, К.** Зв'язки М. Коцюбинського з галицькими письменниками : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Рад. література. – 1940. – № 10. – С. 218–240.
1188. **Коцюбинська, К.** Короткий життєпис М. Коцюбинського : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Коцюбинський М. : з нагоди 68-річчя з дня народж. / Вінниц. обл. коміс. увічнення пам'яті М. Коцюбинського та обл. від. нар. освіти. – Вінниця : Вінниц. держ. друк. ім. Леніна, 1932. – С. 18–25.
1189. **Коцюбинська, К.** Короткий опис бібліотеки М. Коцюбинського [описано 1350 назв кн. з б-ки М. Коцюбинського з різних галузей знань, деякі автографи на кн., подарованих письменнику Панасом Мирним, І. Франком, М. Горьким, В. Короленком та ін.] / Катерина Коцюбинська // Рад. літературознавство. – 1938. – № 2/3. – С. 149–158.
1190. **Коцюбинська, К.** Коцюбинський і Західна Україна : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Більшовик. – 1940. – 24 квіт.
1191. **Коцюбинська, К.** Коцюбинський і Леся Українка : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Молодий комунар. – 1939. – 16 верес.
1192. **Коцюбинська, К.** Коцюбинський про Шевченка : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Деснян. правда. – 1946. – 23 берез.
1193. **Коцюбинська, К.** М. Коцюбинський і М. Горький : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Більшовик. – 1939. – 17 верес. – С. 3 ; Сталин. плем'я. – 1939. – 17 верес.
1194. **Коцюбинська, К.** М. Коцюбинський і Шевченко: [нарис] / Катерина Коцюбинська // Більшовик. – 1938. – 15 квіт. ; Літ. газ. – 1938. – 24 квіт. – С. 2.
1195. **Коцюбинська, К.** М. Коцюбинський та І. Франко : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Пролетар. правда. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
1196. **Коцюбинська, К.** М. Коцюбинський як член Чернігівської губерніяльної ученої архівної комісії : матеріали про громад. діяльність письменника в роки 1902–1904 : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Чернігівський державний літературно-меморіальний музей М. Коцюбинського : до 75-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Нар. комісаріат освіти. – Вид. 2-ге, допов. – Чернігів, 1941. – 3б. 1. – С. 25–28.
1197. **Коцюбинська, К.** Леся Українка і Михайло Коцюбинський : [нарис, публ. листа Лесі Українки до М. Коцюбинського від 10 січ. 1910 р.] / Катерина Коцюбинська // Деснян. правда. – 1946. – 24 лют.
1198. **Коцюбинська, К.** О. Кобилянська і М. Коцюбинський : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Пролетар. правда. – 1940. – 24 квіт.
1199. **Коцюбинська, К.** П'ять років : [нарис про історію створення Вінниц. літ.-меморіал. музею М. М. Коцюбинського] / Катерина Коцюбинська // Коцюбинський М. : з нагоди 68-річчя з дня народж. / Вінниц. обл. коміс. увічнення пам'яті М. Коцюбинського та обл. від. нар. освіти. – Вінниця : Вінниц. держ. друк. ім. Леніна, 1932. – С. 21–30.
1200. **Коцюбинська, К.** Робота М. Коцюбинського над «Фата моргана» : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Більшовик. – 1939. – 24 квіт. – С. 3.
1201. **Коцюбинська, К.** Співдружба великих українських письменників : [нарис про взаємини М. Коцюбинського та Панаса Мирного] / Катерина Коцюбинська // Деснян. правда. – 1949. – 13 трав.
1202. **Коцюбинська, К.** Спогади і листування : (Коцюбинський і Короленко) / Катерина Коцюбинська // Укр. літ. – 1943. – № 3/4. – С. 204–211.

1203. **Коцюбинська, К.** Тичина і Коцюбинський : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Більшовик. – 1941. – 28 січ.
1204. **Коцюбинська, К.** Тут працював М. Коцюбинський : [опис будинку-музею письменника в Чернігові, де він провів найплідніші роки свого життя : док. нарис] / Катерина Коцюбинська // Україна. – 1948. – № 4. – С. 15–17.
1205. **Коцюбинська, К.** Франко і Коцюбинський : [нарис] / Катерина Коцюбинська // Деснян. правда. – 1946. – 28 верес.
1206. **Коцюбинська, К.** Як Михайло Коцюбинський працював над повістю «Fata morgana» : за матеріалами Чернігів. музею М. Коцюбинського : [нарис, наводяться відом. про творчу історію першої та другої частин твору] / Катерина Коцюбинська // Вітчизна. – 1950. – № 5. – С. 157–164.
1207. **Коцюбинська, М.** Великий український письменник : [нарис про М. Коцюбинського] / Михайлина Коцюбинська // Барвінок. – 1954. – № 9. – С. 10–11.
1208. **Коцюбинська, М.** Глянути у вічі Хо : про М. Коцюбинського : [нарис] / Михайлина Коцюбинська // Зірка. – 1989. – 15 верес. – С. 3.
1209. **Коцюбинська, М.** Голос доби : За «Листами до Михайла Коцюбинського» : [цикл радіопередач на каналі «Культура»] / Михайлина Коцюбинська // Укр. мова та літ. – 2004. – № 6. – С. 3–15.
1210. **Коцюбинська, М.** Жовті троянди грудня : [бесіда про родину письменника М. Коцюбинського] / Михайлина Коцюбинська ; записала Тетяна Короп // Голос України. – 2002. – 6 черв. – С. 6.
1211. **Коцюбинська, М.** З найсвітлішим враженням їду з Вінниці... : [племінниця М. Коцюбинського розповідає про Великодні читання у Вінниц. літ.-меморіал. музеї М. Коцюбинського, присвяч. творчості письменника : нарис] / Михайлина Коцюбинська ; вів В. Руденко // Вінниччина. – 1995. – 11 трав. – С. 4.
1212. **Коцюбинська, М.** Зафіксоване і нетлінне : роздуми про епістоляр. творчість / Михайлина Коцюбинська. – Київ : Дух і література, 2001. – 300 с.
1213. **Коцюбинська, М.** Із книги споминів / Михайлина Коцюбинська // Кур'єр Кривбасу. – 2003. – № 167. – С. 163–216.
1214. **Коцюбинська, М.** Із книги споминів // Книга споминів / Михайлина Коцюбинська. – Київ : Акта, 2006. – С. 9–107. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 12, 14, 22, 135.
1215. **Коцюбинська, М.** Історія, оркестрована на людські голоси : екзистенційне значення худож. документалістики для сучас. укр. літ. / Михайлина Коцюбинська. – Київ : Києво-Могилян. акад., 2008. – 70 с. : портр.
1216. **Коцюбинська, М.** Карпати : сторінки з кн. споминів / Михайлина Коцюбинська // Літ. Україна. – 2004. – 28 груд. – С. 7.
1217. **Коцюбинська, М.** Михайло Коцюбинський – сьогоднішніми очима // Мої обрії : у 2 т. / Михайлина Коцюбинська ; Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України, Центр європ. гуманітар. дослідж. НаУКМА. – Київ : Дух і літера, 2004. – Т. 1. – С. 229–261 ; Хвала життю : новели, повість / Михайло Коцюбинський ; передм. Михайлини Коцюбинської. – Київ : Дніпро, 1991. – С. 5–52 ; Літ. Україна. – 1989. – 23 листоп. – С. 6.
1218. **Коцюбинська, М.** На порозі «нашої хатки» : [виступ на ювіл. «суботі» в музеї М. Коцюбинського у Вінниці у верес. 1989 р.] / Михайлина Коцюбинська // Корчагінець. – 1989. – 29 листоп. – С. 2.

1219. **Коцюбинська, М.** «Попри все я вдячна долі!» : [інтерв'ю з племінницею укр. письменника М. Коцюбинського] / Михайлина Коцюбинська ; записали С. Дзюба, Т. Дзюба // Літ. Україна. – 1997. – 10 квіт. – С. 6.
1220. **Коцюбинська, М.** Слово про батька : [спогади про брата М. Коцюбинського – Хому Михайловича] / Михайлина Коцюбинська // Вінницькому літературно-меморіальному музею М. М. Коцюбинського – 70. – Вінниця, 1997. – С. 5, 2 : фот.
1221. **Коцюбинська, М.** Тичина : [розділ з док. нарису «Над маминими щоденниками»] / Михайлина Коцюбинська // З любов'ю і болем : спогади про Павла Тичину : зб., присвяч. 75-річчю Уман. держ. пед. ун-ту ім. П. Тичини. – Київ : Міленіум, 2005. – С. 127–132. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 129, 130, 131.
1222. **Коцюбинська, М.** Уклонився квітам : [зі спогадів] / Михайлина Коцюбинська ; записав А. Заброварний // Вінниц. правда. – 1989. – 17 верес. – С. 4.
1223. **Коцюбинська, М.** «Українське червоне серце» : [нарис] / Михайлина Коцюбинська // Укр. мова і літ. в шк. – 1964. – № 9. – С. 12–21.
1224. **Коцюбинська, М.** Шістдесятники. Пройдене перед прийдешнім : Михайло Коцюбинський, Павло Тичина, Василь Стус, Борис Антоненко-Давидович у житті Михайлини Коцюбинської : [інтерв'ю] / Михайлина Коцюбинська ; розмовляли: Л. Івшина, К. Гудзик, І. Сюдюков, Н. Тисячна // День. – 2005. – 18 лют. (№ 29). – С. 18–19, 3 фот.
1225. **Коцюбинська, М.** «Я виросла з відчуттям всеприсутності Коцюбинського» : [інтерв'ю з літературознавцем і пер. Михайлиною Коцюбинською – племінницею письменника, згадується М. Коцюбинський] / Михайлина Коцюбинська ; розмову вів Володимир Панченко // Нар. слово. – 1993. – 4 груд. – С. 3 ; Вежа. – 1995. – № 1. – С. 93–95 ; Дивослово. – 1997. – № 1. – С. 36–37.
1226. **Коцюбинська, М.** «Я не поступилась ідеалами» : [спогади племінниці письменника] / Михайлина Коцюбинська ; бесіду вела Н. Гнатюк // Зоряна криниця. – 1998. – 31 жовт. – С. 4–5. – (Літ.-мистец. вип. газ. «Вінниччина»).
1227. **Коцюбинська, М.** «Я цієї розкоші зазнала...» : дещо про себе і про нас : [критик і літературознавець М. Коцюбинська, уродженка м. Вінниця (1931 р), про свою творчу та життєву позицію з нагоди вручення їй літ. премії Фондації Антоновичів (США)] / Михайлина Коцюбинська // Літ. Україна. – 1996. – 25 лип. – С. 2.
1228. **Коцюбинська, Н.** Берегиня родинного тепла : до 145-ї річниці від дня народж. Віри Коцюбинської : [нарис про дружину письменника Віру Коцюбинську] / Наталя Коцюбинська // Гарт. – 2008. – 26 верес. – С. 11.
1229. **Коцюбинська, Н.** Він так любив життя : (до 100-річчя з дня смерті М. Коцюбинського) : [нарис] / Наталя Коцюбинська // Літ. Чернігів. – 2005. – № 3. – С. 139–141.
1230. **Коцюбинська, Н.** Єдиною стежкою : до 140-річчя від дня народж. Віри Дейші-Коцюбинської : [нарис] / Наталя Коцюбинська // Ярославна. – 2003. – № 2 (Груд.). – С. 6.
1231. **Коцюбинська, Н.** Не можу розминутися з людиною : до дня пам'яті Михайла Коцюбинського : [нарис] / Наталя Коцюбинська // Чернігів. відом. – 2002. – 26 квіт. – С. 9.
1232. **Коцюбинська, Н.** Побратими : [нарис про М. Коцюбинського та В. Леонтовича] / Наталя Коцюбинська // Літ. Чернігів. – 2005. – № 3. – С. 139–141.
1233. **Коцюбинська, Н.** Родовід Михайла Коцюбинського : [є док. та спогади про рід письменника] / Наталя Коцюбинська // М. Коцюбинський: погляд з ХХІ століття : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 150-річчю від дня народж. Михайла Коцюбинського. – Чернігів : Видавець Лозовий В. М., 2014. – С. 207–217.

1234. **Коцюбинська, Н.** Сто літ пам'яті : [М. Коцюбинський – вишуканий естет і жрець краси, до глибини душі відданий укр. літ.] : [нарис] / Наталя Коцюбинська // Літ. Україна. – 2013. – 16 трав. – С. 1, 2.
1235. **Коцюбинська, Н.** Таємничий світ творчості : [нарис] / Наталя Коцюбинська // Літ. Чернігів. – 2014. – № 3. – С. 3–7.
1236. **Коцюбинська, Н.** Творчі взаємини М. Коцюбинського та Володимира Леонтовича : [нарис] / Наталя Коцюбинська // Сприйняття сучасниками творчості Михайла Коцюбинського : матеріали II Всеукр. наук. конф. «Осінні читання». – Вінниця, 2011. – С. 88–91.
1237. **Коцюбинська, Н.** У вінок пам'яті Михайла Коцюбинського : [нарис] / Наталя Коцюбинська // Чернігів. відом. – 2003. – 23 трав. – С. 2.
1238. **Коцюбинська, Н.** Хранителька родинного тепла : [нарис про Ірину Михайлівну Коцюбинську] / Наталя Коцюбинська // Чернігів. відом. – 2002. – 8 листоп.
1239. **Коцюбинська, Н.** Ще раз про родину Коцюбинських : [нарис про М. Коцюбинського та В. Леонтовича] / Наталя Коцюбинська, Ольга Єрмоленко // Голос України. – 2007. – 6 жовт. – С. 12–13. – (Є спогади М. Чернявського. Відповідь на статтю В. Югова. – див. № 688).
1240. **Коцюбинська-Єфіменко, З.** Він був закоханий у місто над Дніпром : [спогади] / Зоя Коцюбинська-Єфіменко // Київ. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
1241. **Коцюбинська-Єфіменко, З.** Горький і Коцюбинський : [док. нарис] / Зоя Коцюбинська-Єфіменко // Вісн. АН УРСР. – 1951. – № 6. – С. 69–96.
1242. **Коцюбинський** в Бару // Барчани. – 2001. – 10 серп. – С. 5.
1243. **Коцюбинський** зблизька : до 125-річчя дня народж. письменника : [спогади] // Людина і світ. – 1989. – № 9. – С. 14–23. – (Передрук із кн. «Спогади про Михайла Коцюбинського» (Київ, 1989) споминів О. Саліковського, М. Чернявського, М. Мочульського, П. Шекерика-Дониківа, Г. Лазаревського, С. Устименка).
1244. **Коцюбинський** і царська цензура : [док. нарис] // Вісті. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
1245. **Коцюбинський** на Прикарпатті : [нарис] // Прикарпат. правда. – 1948. – 25 квіт.
1246. **Коцюбинський, І.** Березина пам'яті Сонцепоклонника : [нарис про І. М. Коцюбинську] / Ігор Коцюбинський // Сіверщина. – 2007. – 15 листоп.
1247. **Коцюбинський, І.** Березина слави великого Сонцелюба : (12 лип. виповнилось 110 років від дня народж. мол. доньки класика укр. літ. М. Коцюбинського – Ірини Коцюбинської) : [нарис] / Ігор Коцюбинський // Гарт. – 2009. – 3 лип. – С. 11.
1248. **Коцюбинський, І.** Дух великого Сонцепоклонника : музей Михайла Коцюбинського в Чернігові : [нарис, є фот. М. Коцюбинського та музею] / Ігор Коцюбинський // Літ. Україна. – 2006. – 19 січ. – С. 1, 2.
1249. **Коцюбинський, І.** Зберігав батьківську славу у людських серцях [Електронний ресурс] : (до 110-річчя від дня народж. Романа Коцюбинського) : [нарис] / Ігор Коцюбинський // Чернігівський літературно-меморіальний музей-заповідник Михайла Коцюбинського : [веб-сайт] / О. Майшев. – Електрон. текст. і граф. дані. – [Чернігів], 2015. – Режим доступу: http://kotsubinsky.org/news/zberigav_batkovu_slavu_u_ljudskih_sercjakh_do_110_richchja_vid_dnja_narodzhenja_romana_kocjubinskogo/2011-10-17-185 (дата звернення: 09.09.15). – Назва з екрана.

1250. **Коцюбинський, І.** Згорів у полум'ї інквізиції : (Я для тебе горів, український народ) : [нарис про Р. М. Коцюбинського] / Ігор Коцюбинський // Чернігів. відом. – 2001. – 21 верес. – С. 11 ; 28 верес. – С. 11.
1251. **Коцюбинський, І.** Зостався навіки зі своїм народом : до 85-річчя від дня смерті М. Коцюбинського : [нарис] / Ігор Коцюбинський // Сіверщина. – 1998. – 25 квіт.
1252. **Коцюбинський, І.** Її відкритість і зичливість : [нарис про Михайлину Коцюбинську] / Ігор Коцюбинський // У мерехтінні найдорожчих лиць : згадуючи Михайлину Коцюбинську / упоряд. Е. Соловей. – Київ : Дух і літера, 2012. – С. 129–131. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 129.
1253. **Коцюбинський, І.** На Сіверянській, у Коцюбинського : [нарис] / Ігор Коцюбинський // Укр. мова і літ. в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2002. – № 2. – С. 182–185.
1254. **Коцюбинський, І.** Невтомний зберігач пам'яті Михайла Коцюбинського : (до 140-річчя від дня народж. Хоми Михайловича Коцюбинського) [Електронний ресурс] : [нарис] / Ігор Коцюбинський // Чернігівський літературно-меморіальний музей-заповідник Михайла Коцюбинського : [веб-сайт] / О. Майшев. – Електрон. текст. і граф. дані. – [Чернігів], 2015. – Режим доступу: http://kotsubinsky.org/news/nevtomnij_zberigach_pam_jati_mikhajla_kocjubinskogo_do_140_richchja_vid_dnja_narodzhennja_khomi_mikhajlovicha_kocjubinskogo/2010-10-19-127 (дата звернення: 10.09.15). – Назва з екрана.
1255. **Коцюбинський, І.** Педагогічний хист М. Коцюбинського : [нарис] / Ігор Коцюбинський // Нова освіта. – 2003. – 28 черв. – С. 2.
1256. **Коцюбинський, І.** «Попросту не дають жити «Просвіті» : [нарис] / Ігор Коцюбинський // Літ. Чернігів. – 2003. – № 4. – С. 107–113.
1257. **Коцюбинський, І.** Становлення великого письменника : до 134-річчя від дня народж. М. М. Коцюбинського : [нарис] / Ігор Коцюбинський // Просвіта. – 1998. – 12 верес.
1258. **Коцюбинський, І.** Роман Коцюбинський і батькова слава [Електронний ресурс] : [нарис] / Ігор Коцюбинський // Хвиля Десни : погляд із Чернігова : [веб-сайт]. – Електрон. дані та програми. – [Чернігів], 2015. – Режим доступу: http://www.hvilya.com/publ/zberigav_batkovu_slavu_u_ljudskih_sercjakh_do_110_richchja_vid_dnja_narodzhennja_romana_kocjubinskogo/2-1-0-2 (дата звернення: 10.09.15). – Назва з екрана.
1259. **Коцюбинський, І.** Хто зупине недолюдків? : [про вандалізм на могилі М. Коцюбинського] / Ігор Коцюбинський // Гарт. – 2005. – 13 січ. – С. 3.
1260. **Коцюбинський, І.** Чернігівський літературно-меморіальний музей-заповідник Михайла Коцюбинського : [нарис] / Ігор Коцюбинський // Музеї України. – 2005. – № 3. – С. 36–37.
1261. **Коцюбинський, М.** Згадки про Романа Сембратовича / Михайло Коцюбинський // Нова громада. – 1906. – Кн. 3. – С. 61–67.
1262. **Коцюбинський, М.** Про творчість Т. Шевченка : (лист М. Коцюбинського від 17 листоп. 1905 р., у якому письменник пише про вплив Шевченка на його творчість) // Вінниц. правда. – 1951. – 10 берез. – С. 3.
1263. **Коцюбинський, М. М.** Записні книжки // Твори : у 7 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; редкол.: О. Є. Засенко (голова) [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1975. – Т. 4. – С. 257–322 ; Твори : у 6 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; редкол.: О. І. Білецький [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1961. – Т. 2. – С. 325–342 ; Твори : у 3 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; за заг. ред. П. Г. Тичини. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1955–1956. – Т. 1. – С. 471–479.

- 1264. Коцюбинський М. М.** : (до 25-річчя Чернігів. музею М. М. Коцюбинського) : зб. 4 / упоряд. І. М. Коцюбинська. – Київ : Київ. обл. кн.-газ. вид-во, 1960. – 79 с. : іл. – *Зі змісту*: Коцюбинська, І. М. Серцем сина / І. М. Коцюбинська. – С. 5–14 ; Микиша, М. В. Незабутні зустрічі / М. В. Микиша. – С. 15–19 ; Матвійчук, М. Я. «Загранична» людина / М. Я. Матвійчук. – С. 20–22 ; Лукіянович, Д. Я. Над плесом Черемоша / Д. Я. Лукіянович. – С. 23–25 ; Лисенко, О. М. Всенародний акорд / О. М. Лисенко. – С. 26–29 ; Дорошенко, (Бобир) О. І. Розмова за обідом / О. І. Дорошенко (Бобир). – С. 30–32 ; Березняк, (Чернявська) П. М. На літературних вечорах / П. М. Березняк (Чернявська). – С. 33–36 ; Франко, Т. І. Любов до сонця / Т. І. Франко. – С. 37–38.
- 1265. Коцюбинський М. М.** як громадський діяч : док., матеріали, публ. / АН УРСР, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка ; [упоряд., вступ. ст. і прим. Н. Л. Калениченко ; відп. ред. П. Й. Колесник]. – Київ : Наук. думка, 1968. – 191 с. – *Зі змісту*: Матеріали департаменту поліції і міністерства юстиції про твори М. Коцюбинського ; До питання про оточення й громадсько-політичну діяльність М. М. Коцюбинського в Чернігові : (на основі матеріалів Чернігів. держоблрхіву) / Олександр Сергійович Шева. – С. 105–118 ; Інші матеріали – документи про дружину письменника, дочку Оксану, документи царської цензури про альманах «З потоку життя» ; Листування – листи О. М. Коцюбинської до О. М. Горького, листи Г. Бочковського та В. Харвата до М. Коцюбинського.
- 1266. Коцюбинський Михайло** : [нарис] // Літ. газ. – 1938. – 24 квіт. – С. 2.
- 1267. Коцюбинський Михайло Михайлович** // Матеріали до вивчення історії української літератури : посіб. для філол. ф-тів ун-тів та пед. ін-тів : в 5 т. – Київ : Рад. шк., 1961. – Т. 4 : Література кінця XIX – поч. XX ст. – С. 89–140. – *Зі змісту*: Кобилянська, О. Ю. Дещо з моїх споминів про М. М. Коцюбинського / О. Ю. Кобилянська. – С. 96 ; Гнатюк, В. Из спогадів про М. М. Коцюбинського / В. Гнатюк. – С. 97–99 ; Горький, О. М. М. М. Коцюбинський : [нарис] / О. М. Горький. – С. 102–106 ; Тичина, П. Г. Михайло Михайлович Коцюбинський : [нарис] / П. Г. Тичина. – С. 106–110.
- 1268. Коцюбинський Михайло Михайлович** // Хрестоматія критичних матеріалів : в 3 т. / упоряд. С. М. Шаховський. – 2-ге вид., перероб. та допов. – Київ ; Львів : Рад. шк., 1948. – Т. 3 : Українська література епохи імперіалізму і пролетарських революцій. – С. 7–58. – *Зі змісту*: Горький, М. М. М. Коцюбинський / Максим Горький ; Тичина, П. М. Коцюбинський / Павло Тичина ; Корнійчук, О. Героїня роману / Олександр Корнійчук ; Новиченко, Л. Золотий засів / Леонід Новиченко ; Коцюбинська, К. М. Коцюбинський та І. Франко / Катерина Коцюбинська ; Коцюбинський, Х. Спогади про дитячі та юнацькі роки М. Коцюбинського ; Гнатюк, В. Из спогадів про М. Коцюбинського / Володимир Гнатюк ; Коцюбинський, М. М. Автобіографічні листи ; Коцюбинський, М. М. Листи до Панаса Мирного.
- 1269. Коцюбинський, Ф.** «...Вони живуть і після смерті» : [спогади заслуж. діяча мистецтв України, скульптора Флоріана Авраамовича Коцюбинського про долю родини Коцюбинських у часи культу особи Сталіна] / Ф. Коцюбинський ; розмову вела Лариса Козик // Молодь України. – 1988. – 7 лип. – С. 1, 4.
- 1270. Коцюбинський, Х.** Дитячі та юнацькі роки М. Коцюбинського : (зі спогадів) / Хома Коцюбинський // Більшовик. – 1939. – 14 верес. – С. 3 ; Дер штерн. – 1939. – 17 верес.
- 1271. Коцюбинський, Х.** Дом, где рос писатель : [нарис про будинок письменника у Вінниці] / Хома Коцюбинський // Пролетарий. – 1928. – 25 апр.
- 1272. Коцюбинський, Х.** Кілька слів про мого брата М. М. Коцюбинського : [спогади про дит. і юнац. роки письменника] / Хома Коцюбинський // Україна. – 1927. – Кн. 1/2. – С. 194–195.

1273. **Коцюбинський, Х.** Легенда про Маланку : [нарис про героїню повісті М. Коцюбинського «Фата моргана»] / Хома Коцюбинський // Чернігівський державний літературно-меморіальний музей М. Коцюбинського : до 75-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Нар. комісаріат освіти. – Вид. 2-ге, допов. – Чернігів, 1941. – 36. 1. – С. 49–50.
1274. **Коцюбинський, Х.** Любимий поет : [спогад про захоплення М. Коцюбинського творчістю рос. поета М. Некрасова] / Хома Коцюбинський // Деснян. правда. – 1946. – 3 груд. – С. 4.
1275. **Коцюбинський, Х.** Моя остання зустріч з братом М. Коцюбинським : [спогади] / Хома Коцюбинський // Пролетар. правда. – 1928. – 26 квіт. – С. 2.
1276. **Коцюбинський, Х.** Музей Коцюбинського в Уфі : [нарис про функціонування музею М. Коцюбинського під час війни 1941–1945 рр. в евакуації] / Хома Коцюбинський // Деснян. правда. – 1944. – 16 черв.
1277. **Коцюбинський, Х.** Музей М. М. Коцюбинського за рік : розмова з директором музею Х. Коцюбинським / Хома Коцюбинський // Більшовик. – 1939. – 24 квіт. – С. 3.
1278. **Коцюбинський, Х.** Спогади про дитячі і юнацькі роки письменника / Хома Коцюбинський // Хрестоматія критичних матеріалів : в 3 т. / упоряд. С. М. Шаховського. – 2-ге вид., перероб. та допов. – Київ ; Львів : Рад. шк., 1949. – Т. 3 : Українська література епохи імперіалізму і пролетарських революцій. – С. 34–40 ; Чернігівський державний літературно-меморіальний музей М. Коцюбинського : до 75-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського. – Вид. 2-ге, перероб. та допов. – Чернігів, 1941. – 36. 1. – С. 19–24.
1279. **Коцюбинський, Х.** У музеї Михайла Коцюбинського : [нарис про Чернігів. літ.-меморіал. музей-садибу М. М. Коцюбинського] / Хома Коцюбинський // Літ. Україна. – 1949. – 15 верес. – С. 3 ; Деснян. правда. – 1944. – 17 верес.
1280. **Коцюбинський, Х. М.** Остання зустріч з братом : [спогади] / Хома Михайлович Коцюбинський // Більшовик. – 1938. – 24 квіт. – С. 3 ; Молодий комунар. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
1281. **Коцюбинський, Ю.** Борис Грінченко та Михайло Коцюбинський : [нарис] / Юлій Коцюбинський // Літ. Чернігів. – 1993. – № 1. – С. 79–82.
1282. **Коцюбинський, Ю.** З дорогим образом у серці : [нарис про значення творчості Т. Шевченка в житті М. Коцюбинського] / Юлій Коцюбинський // Деснян. правда. – 1989. – 8 берез.
1283. **Коцюбинський, Ю.** «Зустрічі Коцюбинського й Леніна на Капрі не було» : [інтерв'ю вели Сергій і Тетяна Дзюби] / Юлій Коцюбинський // Україна. – 1995. – № 19/20. – С. 23–25.
1284. **Коцюбинський, Ю.** Коцюбинський – газетяр : [нарис про журналіст. діяльність М. Коцюбинського в 1898–1906 рр.] / Юлій Коцюбинський // Деснян. правда. – 1980. – 5 лют. – С. 4.
1285. **Коцюбинський, Ю. М.** Коцюбинський та «Братство Тарасівців» : [нарис про участь письменника в цій орг.] / Юлій Коцюбинський // Сіверян. літопис. – 1995. – № 1. – С. 35–39 ; Укр. засів. – 1995. – № 7/9. – С. 72–77.
1286. **Коцюбинський, Ю.** Михайло Коцюбинський і чернігівська «Просвіта» : [нарис] / Юлій Коцюбинський // Деснян. правда. – 1989. – 17 верес. – С. 3 ; За Україну. – 1993. – 15–16 верес. ; Укр. мова і літ. в шк. – 1995. – № 6. – С. 85–87.

1287. **Коцюбинський Ю.** Образ, наново воскреслий : [нарис про Вінниц. літ.-меморіал. музей М. Коцюбинського] / Юлій Коцюбинський // Молодь України. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
1288. **Коцюбинський, Ю.** Парадокс Коцюбинського: друзі – націоналісти, діти – більшовики : [розмова з Юлієм Коцюбинським] / Юлій Коцюбинський ; розмову вів Сергій Павленко // Голос України. – 1999. – 3 квіт. – С. 7.
1289. **Коцюбинський, Ю.** «Простягни руку на свою правду» : (сьогодні минає 125 років з дня народж. Михайла Коцюбинського) : [нарис] / Юлій Коцюбинський // Рад. Україна. – 1989. – 17 верес. – С. 4.
1290. **Коцюбинський, Ю.** Проти зла і темряви : освіт.-пед. ідеї М. Коцюбинського : [нарис] / Юлій Коцюбинський // Прапор. – 1968. – № 2. – С. 98–101.
1291. **Коцюбинський, Ю.** Спрямований у майбутнє. Сучасники про М. Коцюбинського : [нарис] / Юлій Коцюбинський // Зб. матер. наук.-практ. конф., присвяч. 130-річчю з дня народж. Михайла Коцюбинського. – Чернігів, 1994. – С. 114–119.
1292. **Коцюбинський, Ю.** Тарас Шевченко в родині Коцюбинських : [нарис] / Юлій Коцюбинський // Літ. Україна. – 1989. – 21 верес. – С. 6.
1293. **Коцюбинський, Ю.** Школа Сонцелюба : М. Коцюбинський і революц.-демократ. молодь [Чернігова : нарис] / Юлій Коцюбинський // Дніпро. – 1980. – № 7. – С. 126–131.
1294. **Кочетов, В. А.** Писатель-гражданин : [нарис про М. М. Коцюбинського] // Кому отдано сердце / Всеволод Анисимович Кочетов. – Москва : Москов. рабочий, 1970. – С. 202–205.
1295. **Кравченко, Л.** Родина Коцюбинських : [нарис] / Лариса Кравченко // Сприйняття сучасниками творчості Михайла Коцюбинського : матеріали II Всеукр. наук. конф. «Осінні читання». – Вінниця, 2011. – С. 117–121.
1296. **Кравченко, В.** [Уривок зі щоденника. 1897 р., є спогади про М. Коцюбинського] / В. Кравченко // Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і перед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1951. – Т. 8. – С. 271. – (Бібліотека українських класиків).
1297. **Кримський, А.** Вірний друг українського народу : [спогад про М. Горького] / Агатангел Кримський // Слово про Буревісника : Максим Горький і укр. культура / упоряд., вступ. слово та прим. В. Є. Прогожіна. – Київ : Дніпро, 1968. – С. 238–240. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 238–239.
1298. **Кримський, А.** Золота сторінка української поезії : [спогад, наведено висловлювання М. Коцюбинського про П. Тичину] / Агатангел Кримський // Павлові Тичині : зб., присвяч. сімдесятиріччю з дня народж. і п'ятдесятиріччю літ. діяльності поета / упоряд. О. Килимник. – Київ : Рад. письменник, 1961. – С. 87–88. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 88 ; Про Павла Тичину : ст., нариси, спогади / упоряд. Г. П. Донець. – Київ : Рад. письменник, 1976. – С. 40–41. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 41.
1299. **Крип'якевич, І.** Спомин / Іван Крип'якевич // М. Коцюбинський і Західна Україна : до 50-річчя літ. діяльності М. М. Коцюбинського / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Музей М. Коцюбинського в Чернігові. – Чернігів, 1940. – Зб. 2. – С. 168–169.
1300. **Кротевиц, Е.** Михайло Михайлович Коцюбинський : [нарис] // Киевские встречи : воспоминания, новеллы / Евгений Кротевиц. – Москва : Сов. писатель, 1968. – С. 72–79.
1301. **Кротевиц, Є.** Іван Семенович Нечуй-Левицький : спогад / Євген Кротевиц // Українські письменники в спогадах сучасників : у 2 т. / Іван Лисенко. – Київ : Комп'ютерпрес, 2012. – Т. 1. – С. 95–100. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 98.

- 1302. Кротевич, Є.** Зустріч в Полтаві : [спогад про Панаса Мирного] / Євген Кротевич // Українські письменники в спогадах сучасників : у 2 т. / Іван Лисенко. – Київ : Комп'ютер-прес, 2012. – Т. 1. – С. 113–115. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 113–114.
- 1303. Кротевич, Є.** Михайло Коцюбинський. Спогади / Євген Кротевич // Україна. – 1962. – № 10. – С. 17–18 ; Київські зустрічі. Спогади про людей, факти й події / Євген Кротевич. – Київ : Молодь, 1963. – С. 75–83 ; Київські зустрічі : спогади та новели / Євген Кротевич. – Київ : Дніпро, 1965. – С. 77–83.
- 1304. Крушельницький, А.** Михайло Коцюбинський у Криворівні й Головах : спогади [сучасників про перебування письменника в 1910–1912 рр. у селах Криворівні та Головах на Гуцульщині] / Антін Крушельницький // Українська література. 7 кл. – Львів, 1993. – С. 331–335.
- 1305. Крымский, А.** Верный друг украинского народа : [спогад про М. Горького, згадується М. Коцюбинський] / Агатангел Крымский // Сов. Украина. – 1941. – 18 июня. – С. 3.
- 1306. Ксьондз (Бондар), М.** [Простий і близький : спогади] / Марія Ксьондз (Бондар) ; записано В. Федуні і Ф. Присяжним // Більшовиц. правда. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
- 1307. Кужельний, С.** Розповідь Софрона Кужельного / Софрон Кужельний // Більшовик. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
- 1308. Кужільний, С.** Моє життя колись і тепер : [спогади] / Сафон Кужільний ; записав М. Таратин // Більшовик. – 1935. – 26 листоп. ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 91–93.
- 1309. Кузнецов, Ю.** Тарас Шевченко і Михайло Коцюбинський / Юрій Кузнецов // Освіта України. – 2009. – 13 берез. – С. 6.
- 1310. Кульбицький, О.** Доля дітей Михайла Коцюбинського : [док.-худож. вид.] / Олександр Кульбицький. – Чернігів, 2004. – 56 с. – Електрон. версія. – Режим доступу: <http://refdb.ru/look/2363377.html> (дата звернення: 10.09.15). – Назва з екрана.
- 1311. Кульбицький, О. Ю.** Що в серце вкарбоване : (нарис, ст., образки, гуморески) : док.-худож. вид. / О. Ю. Кульбицький. – Чернігів : Деснян. правда, 2007. – 159 с. – *Зі змісту*: Діти Сонцелюба : [нарис-док.]. – С. 5–46.
- 1312. Купленник, В.** «Фата моргана» і сцена : [нарис про постановку повісті М. Коцюбинського «Fata morgana» на Львівщині і її сприймання галицькими глядачами] / В. Купленник // Ленін. молодь. – 1984. – 22 верес. – С. 4.
- 1313. Куценко, П.** Душею й серцем віддані навек : [нарис про стосунки М. Коцюбинського та О. Аплаксіної, є невідомі листи письменника до неї] / Петро Куценко // Деснян. правда. – 1994. – 16 черв. – С. 3.
- 1314. Куценко, П.** Терниста дорога до храму : [інтерв'ю з племінницею письменника М. Х. Коцюбинською] / Петро Куценко // Деснян. правда. – 1991. – 21 верес.
- 1315. Кучер, В.** Так зникло марево : [нарис] / Василь Кучер // Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 14–23.
- 1316. Кучер, В.** Ярина Валах : [нарис про прототип образу Маланки Волик з повісті М. Коцюбинського «Fata morgana»] / Василь Кучер // Пролетар. правда. – 1938. – 4 трав.

1317. **Кюлявков, К.** Павло Тичина : [нарис] / Крум Кюлявков // Павлові Тичині : зб., присвяч. сімдесятиріччю з дня народж. і п'ятдесятиріччю літ. діяльності поета / упоряд. О. Килимник. – Київ : Рад. письменник, 1961. – С. 220–222. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 220, 222.
1318. **Лавров, С. Г.** Спогади К. П. Зленко про Михайла Коцюбинського : [окрема відбитка] / С. Г. Лавров. – Київ : [Б. в.], 1965. – С. 57–61 ; Архіви України. – 1965 – № 5. – С. 57–61.
1319. **Лаврунов, К.** Дружба О. М. Горького з М. М. Коцюбинським : [нарис] / К. Лаврунов // Наддніпрян. правда. – 1940. – 17 верес. ; 1949. – 17 верес.
1320. **Лазаревський, Г.** Зустріч із М. Коцюбинським : [уринок із спогадів] / Гліб Лазаревський // Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 1. – С. 45–46.
1321. **Лазаревський, Г.** Київська старовина : спогади / Гліб Лазаревський // Укр. літ. – 1943. – № 3/4. – С. 211–222.
1322. **Лазаревський, Г.** Розмова про щастя : [спогади] / Гліб Лазаревський // М. В. Лисенко у спогадах сучасників / упоряд. Остап Лисенко ; ред. та комент. Р. Пилипчука. – Київ : Муз. Україна. – С. 461–466. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 465 ; Укр. літ. – 1944. – № 11. – С. 151–153.
1323. **Лазаревський, Г.** Чернігів за часів Михайла Коцюбинського : спогади / Гліб Лазаревський // Людина і світ. – 1989. – № 9. – С. 20 ; Київська старовина : спогади Гліба Лазаревського / Гліб Лазаревський. – Київ : МАУП, 2007. – С. 535–554. – (Бібліотека українознавства ; вип. 11). – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 547–554.
1324. **Лазаренко, В.** Великому Сонцепоклоннику : [фоторепортаж про відкриття пам'ятника М. Коцюбинському у Вінниці в груд. 1989 р.] / Валерій Лазаренко // Комсомол. плем'я. – 1989. – 19 груд. – С. 4.
1325. **Лазаренко, В.** Квітка у вікні : [нарис] / Валерій Лазаренко // Комсомол. плем'я. – 1970. – 17 верес. – С. 3.
1326. **Лазаренко, В.** Пам'ятаєш, Михасю?.. : [нарис про Михайлину Коцюбинську] / Валерій Лазаренко // Камертон-ікс. – 1994. – 7 квіт. – С. 4.
1327. **Лазаренко, В.** Племінницю Коцюбинського слухає Париж : [нарис про Михайлину Коцюбинську] / Валерій Лазаренко // Голос України. – 1991. – 12 черв.
1328. **Лазейбник, Ю.** Будинок на Замості : [нарис про музей М. Коцюбинського у Вінниці] / Ю. Лазейбник // Комуніст. – 1942. – 5 верес.
1329. **Лазейбник, Ю.** Там, де народився Коцюбинський : [нарис] / Ю. Лазейбник // Комуніст. – 1939. – 18 верес. – С. 3.
1330. **Лакиза, І. М.** Коцюбинський. Життя і творчість : нарис / Іван Лакиза. – Харків : Укр. робітник, 1928. – 40 с. – (Масова літ.-крит. бібліотека).
1331. **Те ж.** – 2-ге вид. – Харків : Укр. робітник, 1929. – 48 с. – (Масова літ.-крит. бібліотека).
1332. **Лакиза, І. М.** Коцюбинський : попул. критико-біогр. нарис / Іван Лакиза. – Київ : Держ. вид-во України, 1928. – 62 с., 1 л. портр.
1333. **Те ж.** – 2-ге вид, випр. і допов. – Харків ; Київ, 1930. – 71 с., 1 л. портр.
1334. **Лановий, Я.** В селі Лопатинцях : (спогади про М. М. Коцюбинського) / Я. Лановий // Вісті. – 1939. – 17 верес. – С. 3.

1335. Лановий, Я. Видатний майстер і громадянин / Я. Лановий // Колгоспник України. – 1939. – 17 верес.
1336. Лебідь, А. З лабораторії художника : [нарис] / Ананій Лебідь // Глобус. – 1928. – № 19. – С. 292–293.
1337. Лебідь, А. «Пропащі роки» : (до біогр. М. Коцюбинського) : [нарис про роботу М. Коцюбинського в 1897–1898 рр. у ред. житомир. газ. «Волынь»] / Ананій Лебідь // Україна. – 1927. – Кн. 3. – С. 89–96.
1338. Лебідь, А. «У чужій хаті» : (епізод з вид. творів М. Коцюбинського рос. мовою) : [док. нарис : подаються док., що стосуються вид. трьох томів творів М. Коцюбинського рос. мовою в 1911–1914 рр.] / Ананій Лебідь // Бібліолог. вісті. – 1928. – № 1. – С. 39–46.
1339. Левада, О. Великий письменник великого народу : до 130-річчя від дня народж. Михайла Коцюбинського : [нарис] / Олександр Левада // Комуніст. – 1994. – № 26 (верес.). – С. 4–5.
1340. Левада, О. Від серця до серця : спогади, портрети, роздуми / Олександр Левада. – Київ : Мистецтво, 1986. – 116 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 81, 97.
1341. Левада, О. Іван Франко і Михайло Коцюбинський : [нарис] / Олександр Левада // Більшовиц. правда. – 1940. – 12 груд.
1342. Левандовський, Л. Його любив Горький : [нарис] / Л. Левандовський // Вечір. Київ. – 1963. – 25 квіт.
1343. Левін, Б. Коцюбинський у Полтаві : [нарис про участь М. Коцюбинського в урочистостях з нагоди відкриття пам'ятника І. Котляревському в Полтаві в 1903 р.] / Борис Левін // Зоря Полтавщини. – 1972. – 10 верес. – С. 4.
1344. Левитський, М. Над свіжою могилою : [спогад] / Микола Левитський // Спогади про Леся Українку / упоряд. вступ. ст. та комент. А. І. Костенка. – 2-ге вид., допов. – Київ : Дніпро, 1971. – С. 293–294. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 294.
1345. Левченко, М. Друг України : [нарис про М. Горького] / Михайло Левченко // Максимові Горькому : зб. віршів та ст. / редкол.: І. Дузь [та ін.]. – Одеса : Маяк, 1964. – С. 5–17. – *Зі змісту*: [Спогади М. Горького про М. Коцюбинського]. – С. 7, 13, 15.
1346. Левченко, М. Коцюбинський в Молдавії : [нарис про перебування письменника в Одесі на початку листоп. 1896 р., де він захворів] / Михайло Левченко // Октябрь. – 1964. – № 1. – С. 71–77.
1347. Левченко, М. Людинолюбець : [нарис про М. Коцюбинського та його творчість] / Михайло Левченко // Чорномор. комуна. – 1964. – 17 верес.
1348. Левченко, М. Сонцепоклонник : [нарис про ранню творчість М. Коцюбинського] // На півдні : іст.-літ. нариси / Михайло Левченко. – Одеса : Одес. кн. вид-во, 1959. – С. 65–146.
1349. Ленік, О. Улюблений письменник : [нарис] / О. Ленік // Зірка. – 1949. – 19 верес.
1350. Леонід Смілянський у спогадах та дослідженнях / упоряд. М. Острик. – Київ : Дніпро, 1971. – 167 с. : іл. – *Зі змісту*: [Відгуки на повість Л. Смілянського «Михайло Коцюбинський»: Шиян, А. Образ письменника / Андрій Шиян ; Козаченко, В. Зустріч з людиною / Василь Козаченко ; Коцюбинська, К. Враження від повісті / Катерина Коцюбинська ; Кундзіч О. Книжка про Сонцепоклонника / Олекса Кундзіч]. – С. 129–144.
1351. Лепкий, Б. Василь Стефаник : [спогади] // Три портрети : Іван Франко, Василь Стефаник, Владислав Оркан : спогади / Богдан Лепкий ; ред. І. Зелена. – Львів : Оксарт, 1998. – 132 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 123.

- 1352.** Лепкий, Б. Коцюбинський у Кракові : [спогади] / Богдан Лепкий // Ілюстровані вісті. – 1940. – № 6. – С. 8–10 ; Твори : у 2 т. / Богдан Лепкий. – Київ : Дніпро, 1991. – Т. 2. – С. 702–705.
- 1353.** Лепкий, Б. Коцюбинський у Кракові : [спогади] / Богдан Лепкий ; вступ. ст. ред. «Я головий страждати во ім'я життя» // Деснян. правда. – 1999. – 16 верес.
- 1354.** Леус, В. Вулиця гетьмана Полуботка : [краєзнав. нарис, є згадка про стосунки М. Коцюбинського та Б. Грінченка] / Віталій Леус // Чернігів. відом. – 2002. – 23 серп. – С. 9.
- 1355.** Леус, В. Зустрічали останнього царя : [краєзнав. нарис, є згадка про громад. б-ку в м. Чернігів, якою в 1880-х рр. завідувала В. Дейша – майбутня дружина М. Коцюбинського] / Віталій Леус // Чернігів. відом. – 2002. – 22 листоп. – С. 4.
- 1356.** Леус, В. На тихій Сіверянській : [про музей М. Коцюбинського в Чернігові] / Віталій Леус // Чернігів. відом. – 2003. – 14 берез. – С. 13.
- 1357.** Леус, В. Найбільша споруда дореволюційного міста : [краєзнав. нарис, є згадка про Чернігів. єпархіал. жіноче училище, начальницею якою була Ю. С. Дейша, мати В. Дейші – майбут. дружини М. Коцюбинського] / Віталій Леус // Чернігів. відом. – 2002. – 13 груд. – С. 9.
- 1358.** Леус, В. Працювали Коцюбинський, Самійленко, Грінченко... : [краєзнав. нарис, є відом. про роботу М. Коцюбинського з 1893 р. до 1901 р. на посаді діловода в земськ. управі та його участь у громад. житті міста] / Віталій Леус // Чернігів. відом. – 2002. – 1 берез. – С. 9.
- 1359.** Леус, В. Чернігівська громадська бібліотека : [краєзнав. нарис про участь родини Коцюбинських у діяльності громад. б-ки] / Віталій Леус // Чернігів. відом. – 2002. – 6 груд. – С. 9.
- 1360.** Лисенко М. В. у спогадах сучасників / упоряд. О. Лисенко ; ред. та комент. Р. Пилипчука. – Київ : Муз. Україна, 1968. – 821 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 465, 576.
- 1361.** Лисенко, О. Великий син України : [нарис про перебування М. Коцюбинського в Криворівні на Гуцульщині] / Остап Лисенко // Прикарпат. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
- 1362.** Лисенко, О. Остання зустріч : (спогад О. М. Лисенка – сина великого укр. композитора Миколи Віталійовича Лисенка) / Остап Лисенко // Вінниц. правда. – 1963. – 25 квіт. – С. 4.
- 1363.** Лисенко, О. М. Про Миколу Лисенка : спогади сина / Остап Миколайович Лисенко ; літ. виклад Б. Хандроса. – Київ : Рад. письменник, 1957. – 155 с. : портр., іл. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 12, 26, 60–63, 83, 101, 147, 148.
- 1364.** Те ж. – 2-ге вид., допов. – Держ. вид-во образотворчого мистецтва і муз. літ. УРСР, 1959. – 269 с. : портр., іл. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 110–114.
- 1365.** Лисенко, О. Микола Лисенко : спогади сина / Остап Лисенко ; вступ. ст. М. Рильського. – Вид. 4-те. – Київ : Мистецтво, 1966. – 362 с. : портр., іл. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 10, 222, 237, 276–278, 328–329.
- 1366.** Лисенко, О. Спогади про батька / Остап Лисенко ; літ. виклад Б. Хандроса ; передм. М. Т. Рильського. – 5-те вид. – Київ : Муз. Україна, 1991. – 368 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 11, 230, 246, 286–288, 339–341.
- 1367.** Лисенко, О. М. Співець України : із спогадів [про дружбу М. Коцюбинського з М. Лисенком] / Остап Миколайович Лисенко // Україна. – 1956. – № 19. – С. 18–20.

- 1368.** Листопад, В. Главный герой его творчества : [нарис про образ Марка Гуці, створений М. Коцюбинським під впливом вражень від спілкування з одес. робітниками] / В. Листопад // Знамя коммунизма. – 1969. – 6 сент. – С. 3.
- 1369.** Листопад, М. У сяючому інтермецо слави : [нарис] / М. Листопад // Комсомол. плем'я. – 1981. – 22 верес. – С. 3.
- 1370.** Литвиненко, Г. Борці за долю щасливу : [нарис про М. Коцюбинського і П. Грабовського] / Галина Литвиненко // Вінниц. правда. – 1964. – 10 верес. – С. 3.
- 1371.** Литвиненко, Г. Вінничани шанують : [нарис] / Галина Литвиненко, Борис Хоменко // Вінниц. правда. – 1963. – 25 квіт. – С. 4.
- 1372.** Литвиненко, Г. Народ назвав їх синами : Іван Франко та Михайло Коцюбинський : [нарис] / Галина Литвиненко // Вінниц. правда. – 1966. – 28 серп. – С. 2.
- 1373.** Литвиненко, Г. Сіячі правди : дружба Лесі Українки і Михайла Коцюбинського : [нарис] / Галина Литвиненко // Вінниц. правда. – 1971. – 25 лют. – С. 3.
- 1374.** Литвиненко, Г. Слово, що звало до бою : [нарис про сприймання творчості М. Коцюбинського молоддю 1930-х рр. і в період війни 1941–1945 рр.] / Галина Литвиненко, Борис Хоменко // Комсомол. плем'я. – 1970. – 28 квіт. – С. 3.
- 1375.** Литвиненко, Г. Співзвучний нашій добі : (до 110-річчя від дня народж. М. Коцюбинського) : [нарис] / Галина Литвиненко, Борис Хоменко // Комсомол. плем'я. – 1974. – 17 верес. – С. 3.
- 1376.** Литвиненко, Г. Там, де народився письменник : [нарис про музей М. Коцюбинського у Вінниці] / Галина Литвиненко // Рад. Волинь. – 1959. – 23 верес.
- 1377.** Литвинчук, М. На батьківщині Воликів : [нарис] / М. Литвинчук // Рад. Житомирщина. – 1964. – 5 верес. – С. 3 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 49–54. – (Про трагедію в с. Вихвостів, що стала історичною основою повісті М. Коцюбинського «Fata morgana»).
- 1378.** Лихтенштейн, Е. История болезни и смерть М. М. Коцюбинского : [нарис] // Помнить о больном / Ефим Лихтенштейн. – Киев : Здоров'я, 2012. – С. 78–88. – (Aliis inserviendo ipse consumor = Светя другим, сгораю сам) ; Пособие по медицинской деонтологии / Ефим Лихтенштейн. – Киев : Вища шк., 1974. – С. 84–96.
- 1379.** Личковах, Я. Федір Кравчук: Коцюбинськознавство : (презентація картини-триптиха, що розкриває «життєвий світ», чернігівське обійстя М. Коцюбинського) : [нарис] / Я. Личковах // Деснян. правда. – 2008. – 23 серп. – С. 6.
- 1380.** Ліхтенштейн, Є. Історія однієї меморіальної дошки : [нарис про перебування М. Коцюбинського в клініці проф. В. П. Образцова] / Єфим Ліхтенштейн // Вечір. Київ. – 1963. – 24 січ.
- 1381.** Лобарчук, О. Зберегти будинок, де жив М. Коцюбинський / О. Лобарчук // Літ. Україна. – 1986. – 4 верес. – С. 8.
- 1382.** Логвиненко, О. «Носив у душі сонце...» : [нарис до 145-річчя від дня народж. укр. письменника М. Коцюбинського] / Олена Логвиненко // Літ. Україна. – 2009. – 24 верес. (№ 31). – С. 1.
- 1383.** Лозинський, М. Зв'язки М. Коцюбинського з Галичиною : [нарис] / Михайло Лозинський // Червон. шлях. – 1929. – № 10/11. – С. 96–98.

- 1384.** Лозинський, М. Михайло Коцюбинський : [нарис] / Михайло Лозинський // Діло. – 1913. – № 93. – С. 1, 2.
- 1385.** Лозинський, М. Михайло Коцюбинський : [нарис] // Ті, що від нас пішли : (Роман Сембратович, Михайло Коцюбинський, Леся Українка... і інші : посмерт. згадки) / Михайло Лозинський. – Львів : З друк. Ставропігійськ. ун-ту під упр. Ю. Сидорака, 1917. – С. 12–18.
- 1386.** Лозицька, М. Наш земляк / М. Лозицька // Нові горизонти. – 1983. – 16 верес. – С. 4.
- 1387.** Лозовий, В. У домі письменника : [нарис про Вінниц. літ.-меморіал. музей М. Коцюбинського] / В. Лозовий // Вінниц. правда. – 1989. – 17 верес. – С. 4.
- 1388.** Лубенець, В. Народження «Фата моргана» : [нарис] / В. Лубенець // Молодий комунар. – 1939. – 28 квіт.
- 1389.** Лубенець, В. Як створювалась «Фата моргана» : [нарис] / В. Лубенець // Соц. культура. – 1938. – № 8. – С. 43–45.
- 1390.** Лубчак, В. Сьогодні Михайло Коцюбинський, безперечно, боровся б за Україну : поки в Чернігові готуються до відзначення 150-річного ювілею класика нашої літ., його правнук воює в АТО під Луганськом : [нарис] / Вадим Лубчак // День. – 2014. – 3 верес. – С. 10.
- 1391.** Лукиянович, Д. Мои воспоминания о Стефанике : [спогади, згадується М. Коцюбинський] / Денис Лукиянович // Львов. правда. – 1946. – 14 мая. – С. 5 ; Стефаник Василь у критиці та спогадах : ст., висловлювання, мемуари / упоряд., вст. ст. та прим. Ф. Погребенника. – Київ : Дніпро, 1970. – 494 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 399.
- 1392.** Лукіянович, Д. Ясній пам'яті товариша : [спогади про В. Стефаника, згадується М. Коцюбинський] / Денис Лукіянович // Сталінська правда. – 1941. – 20 трав. – С. 5.
- 1393.** Лук'янович, Д. Мої зустрічі з І. Франком : [спогад, є про перебування М. Коцюбинського в Криворівні] / Денис Лук'янович // Жовтень. – 1956. – № 6. – С. 91–97 ; Спогади про Івана Франка / упоряд., вступ. ст. і прим. М. І. Гнатюка. – 2-ге вид., допов., перероб. – Львів : Каменяр, 2011. – С. 455–462. – *Зі змісту*: [Про перебування М. Коцюбинського в Криворівні]. – С. 458–460.
- 1394.** Лук'янович, Д. Поїздка на Україну і зустрічі з поетесою : [спогад] / Денис Лук'янович // Спогади про Леся Українку / упоряд., вступ. ст. та комент. А. І. Костенка. – 2-ге вид., допов. – Київ : Дніпро, 1971. – С. 272–278. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 274.
- 1395.** Луначарська-Розенель, Н. О. Женщина большой судьбы : [спогади про М. Ф. Андрееву] / Наталія Олександрівна Луначарська-Розенель // Марія Федоровна Андреева : Переписка, воспоминания, статьи, документы, воспоминания о М.Ф. Андреевой : [є спогади про стосунки М. Горького та М. Коцюбинського] / М. Ф. Андреева ; сост., вступ. ст. и комент. А. П. Григорьева, С. В. Щиринина. – [2-е изд., доп.]. – Москва : Искусство, 1963. – С. 477–502. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 493.
- 1396.** Луніна, О. Твори М. Коцюбинського в ілюстраціях українських художників 1950–1980-х рр. / О. Луніна // Література. Діти. Час : зб. літ.-критич. ст. про дит. літ. – Київ, 1984. – Вип. 9. – С. 167–174.
- 1397.** Лущик, С. Автографи Михайла Коцюбинського : [нарис про взаємини М. Коцюбинського й художника М. Жука] / Сергій Лущик // Слово і Час. – 1992. – № 7. – С. 79–82.
- 1398.** Лущик, С. Михайло Жук у колі сучасників : [нарис] / Сергій Лущик // Київ. – 1988. – № 11. – С. 148–160. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 149, 150.

- 1399.** **Лысенко, О. Н.** Микола Лысенко : воспоминания сына / Остап Лысенко ; лит. обробка Б. Хандроса. – Москва : Молодая гвардия, 1960. – 254 с., 9 ил. – (Серия биографий. Жизнь замечательных людей ; вып. 18). – *Из змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 9, 152, 177–179, 228–229.
- 1400.** **Львов, І.** Мій учень : [спогади] / Іван Львов // Співець нового світу : спогади про Павла Тичину / упоряд. та прим. Г. П. Донця. – Київ : Дніпро, 1971. – С. 33–38. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 35, 36.
- 1401.** **Любацька, Л.** «Він так любив далеку і чужу!» : слово про світлу і незвичайну любов : [нарис] / Людмила Любацька // Сприйняття сучасниками творчості Михайла Коцюбинського : матеріали II Всеукр. наук. конф. «Осінні читання». – Вінниця, 2011. – С. 143–146.
- 1402.** **Любацька, Л.** «Доктор» Коцюбинський : (наш класик у Молдові): [худож.-док. нарис] / Людмила Любацька // Сприйняття сучасниками творчості Михайла Коцюбинського : матеріали II Всеукр. наук. конф. «Осінні читання». – Вінниця, 2011. – С. 137–142.
- 1403.** **Любацька, Л.** Ласкава зірка України : [нарис] / Людмила Любацька // Сприйняття сучасниками творчості Михайла Коцюбинського : матеріали II Всеукр. наук. конф. «Осінні читання». – Вінниця, 2011. – С. 133–136.
- 1404.** **Любацька, Л.** Ласкава зірка України : Життя і творчість М. Коцюбинського в спогадах сучасників / Людмила Любацька. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2011. – 256 с. – *Зі змісту*: Листи М. М. Коцюбинського до О. І. Аплаксіної. – С. 39–199 ; Аплаксіна, О. І. Сторінки спогадів / О. І. Аплаксіна. – С. 200–242.
- 1405.** **Любацька, Л.** Примусив полюбити Україну : (Ранній, шаргород. період життя і творчості М. М. Коцюбинського в спогадах сучасників) : [нарис] / Людмила Любацька // Шаргородщина. – 2011. – 18 лют. – С. 5 ; 25 лют. – С. 3 ; 4 берез. – С. 5 ; 11 берез. – С. 3 ; 18 берез. – С. 5 ; 25 берез. – С. 3 ; 15 квіт. – С. 5 ; 22 квіт. – С. 3 ; 29 квіт. – С. 5 ; 6 трав. – С. 3 ; 13 трав. – С. 5.
- 1406.** **Любацька, Л.** Шаргородська колиска Мусіка Коцюбинського : [нарис] / Людмила Любацька // Сприйняття сучасниками творчості Михайла Коцюбинського : матеріали II Всеукр. наук. конф. «Осінні читання». – Вінниця, 2011. – С. 155–166.
- 1407.** **Любинський, М. М.** Коцюбинський у лікарні : згадка / М. Любинський // Життя і революція. – 1928. – Кн. 5. – С. 166–170.
- 1408.** **Любченко, А.** Син народу : [замітка] / Аркадій Любченко // Більшовик. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
- 1409.** **Лютий, І.** М. Коцюбинський і М. Кононенко : сторінка з історії ранньої творчості Коцюбинського : [про правки М. Кононенком тексту твору М. Коцюбинського «Пісня» (пізніша назва «На крилах пісні»)] / І. Лютий // Україна. – 1926. – Кн. 1. – С. 51–60.
- 1410.** **М. Горький** та М. Коцюбинський. Спомини, листи / [упоряд. І. Айзеншток] ; Ін-т Тараса Шевченка. – Харків : Держвидав України, 1928. – 60, [4] с.
- 1411.** **М. Коцюбинський** і Західна Україна : зб. 2 : (до 50-річчя літ. діяльності М. М. Коцюбинського) / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Музей М. Коцюбинського в Чернігові. – Чернігів, 1940. – 172 с. : іл. – *Зі змісту*: Гнатюк, В. Из спогадів про М. Коцюбинського / Володимир Гнатюк. – С. 147–151 ; Сімович, В. Мої спогади про М. Коцюбинського / Василь Сімович. – С. 152–158 ; Рудницький, М. Автор «Інтермецо» : [етюд] / Михайло Рудницький. – С. 159–161 ; Крип'якевич, І. Спомин / Іван Крип'якевич. – С. 168–169 ; Дорошенко, В. Спогад про знайомство і зустріч з М. М. Коцюбинським

/ Володимир Дорошкевич. – С. 170–171 ; Бурачинський, Т. Кілька слів і згадок про Коцюбинського / Т. Бурачинський. – С. 172.

- 1412.** **М. Коцюбинський** і Західна Україна : зб. 3 / упоряд Х. М. Коцюбинський ; ред. П. Г. Тичина ; Чернігів. літ.-меморіал. музей М. М. Коцюбинського. – [Уфа] : Вид-во АН УРСР, 1943. – 173 с. : іл. – *Зі змісту*: Гнатюк, В. Спогади Луки Гарматія про М. Коцюбинського / Володимир Гнатюк. – С. 135–150 ; Кобилянська, О. Дещо з моїх споминів про М. Коцюбинського / Ольга Кобилянська. – С. 160.
- 1413.** **М. М. Коцюбинський** : до 100-річчя з дня народж. : [нарис] // Рад. прапор. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
- 1414.** **Мазур, А.** Від джерел до джерел : [нарис, є відом. про участь М. Коцюбинського у творенні пам'ятника І. Котляревському в Полтаві] / Анатолій Мазур // Чернігів. відом. – 2002. – 30 серп. – С. 9.
- 1415.** **Май, Ю.** Михайло Коцюбинський у Вінниці : [нарис] / Юрій Май // Вінниц. правда. – 1944. – 17 верес. – С. 2.
- 1416.** **Максимюк, Т.** «Я малюю його портрет» : з портр. спадщини художника Михайла Жука : [нарис] / Т. Максимюк // Вечер. Одеса. – 1984. – 28 сент ; Горизонт. – Одеса, 1987. – Вип. 24. – С. 154–157.
- 1417.** **Малишко, А.** Зустрічі з братами : [нарис про відвідання делегацією укр. письменників с. Джурджулешти, Молдова] / Андрій Малишко, Володимир П'янов // Літ. газ. – 1953. – 22 жовт. – С. 4.
- 1418.** **Маремс, М. М.** М. Коцюбинський і П. Г. Тичина : [нарис] / М. Маремс // Молодий більшовик. – 1941. – 29 січ.
- 1419.** **Мар'єнко, Ф.** Дружба великих гуманістів [М. М. Коцюбинського з О. М. Горьким] : [нарис] / Ф. Мар'єнко // Комсомолец Полтавщини. – 1939. – 18 верес.
- 1420.** **Мартич, Ю.** У парку коло університету : [нарис про П. Тичину] / Юхим Мартич // Про Павла Тичину : ст., нариси, спогади / упоряд. Г. П. Донець. – Київ : Рад. письменник, 1976. – С. 60–73. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 66–67, 68.
- 1421.** **Мар'янич, В.** Відкриття пам'ятника М. М. Коцюбинському : [нарис] / В. Мар'янич, М. Павлович // Молодий комунар. – 1938. – 26 верес. – С. 4.
- 1422.** **Масенко, Л.** Шляхетна природа людини : [до другої річниці відходу Михайлини Коцюбинської] / Лариса Масенко // Дивослово. – 2013. – № 1. – С. 59–63.
- 1423.** **Масикевич, О.** Кременецькими шляхами : [краєзнав. нарис про перебування М. Коцюбинського в Кременці Тернопіл. обл. та його околицях] / Омелян Масикевич // Жовтень. – 1963. – № 4. – С. 134–136.
- 1424.** **Масикевич, О.** Перебування Михайла Коцюбинського у Крем'янці : [нарис] / Омелян Масикевич // Промінь комунізму. – 1958. – 1 серп.
- 1425.** **Матвійчук, М. М.** Коцюбинський на Гуцульщині : спогади старого вчителя / Микола Матвійчук // Вітчизна. – 1961. – № 12. – С. 158.
- 1426.** **Матвійчук, М.** Мої спогади про М. Коцюбинського і Гуцульщину / Микола Матвійчук // Ленін. правда. – 1962. – 22 трав.
- 1427.** **Матвійчук, М.** Моя зустріч з Михайлом Коцюбинським : [спогад про перебування М. Коцюбинського на Гуцульщині в 1912 р.] / Микола Матвійчук // Зоря комунізму. – 1962. – 24 квіт.

1428. **Матвійчук, М. Я.** Ненаписані гуцульські повісті Михайла Коцюбинського «Годованці» і «Довбуш» : [є спогади про перебування письменника на Гуцульщині] / М. Я. Матвійчук // М. Коцюбинський : матеріали II наук. конф. пам'яті письменника : до 100-річчя з дня народж. – Вінниця : Вінниц. кн.-газ. вид-во, 1963. – С. 152–165.
1429. **Мах, П.** Сторінки творчої дружби : [нарис про взаємини М. Коцюбинського та В. Гнатюка, є фрагм. листування цих діячів] / Петро Мах // Літ. газ. – 1959. – 28 серп. – С. 3.
1430. **Медведик, П.** Академік Гнатюк : [висвітлено дружбу М. Коцюбинського з В. Гнатюком] / Петро Медведик // Вільне життя. – 1961. – 6 черв. – С. 4.
1431. **Медведик, П.** «Відповідай на адресу: Кременець...» : до 100-річчя з дня народж. М. Коцюбинського : [нарис] / Петро Медведик // Вільне життя. – 1964. – 23 серп. – С. 3.
1432. **Медведик, П.** Михайло Коцюбинський : «Відповідай на адресу: Кременець...» : [нарис] / Петро Медведик // Тернопіль. – 1994. – № 5/6. – С. 7–8.
1433. **Мельник, В.** Кохання без бронзи : про історію одного «адюльтеру» : [рец. на роман Барбари Редінг «Безумці. З історії кохання Михайла Коцюбинського та Олександри Аплаксіної»] / Віктор Мельник // Вінниц. газ. – 2015. – 8 верес. – С. 5.
1434. **Мельник, В.** Тернисті стежки малої батьківщини : 140 років від дня народж. М. Коцюбинського : [нарис] / Віктор Мельник // Україна молода. – 2004. – 19 жовт. – С. 12.
1435. **Мельник, О.** Михайлина з роду Коцюбинських : [нарис] / Ольга Мельник // Укр. газ. – 2000. – 26 жовт. – С. 5, 1 фот. ; 9 листоп. – С. 8, 3 фот. ; 23 листоп. – С. 8, 3 фот.
1436. **Микиша, М.** Із спогаду «Незабутні зустрічі» : (уривок з кн. «М. М. Коцюбинський») : [спогади про виступ О. Мишуги в Чернігові 1907 р.] / Михайло Микиша // Олександр Мишуга. Спогади. Матеріали. Листи / упоряд., підгот. текстів, вступ. ст. та прим. М. Головащенко. – Київ : Муз. Україна, 1971. – С. 154–156 ; Олександр Мишуга – король тенорів / авт.-упоряд. М. Головащенко. – Київ : Муз. Україна, 2004. – С. 112–113 ; М. М. Коцюбинський : збірник. – Київ : Київ. обл. кн.-журн. вид-во, 1960. – Зб. 4. – С. 17–18.
1437. **Микиша, М.** Незабутні дні : [нарис] / Михайло Микиша // М. В. Лисенко у спогадах сучасників / упоряд. Остап Лисенко ; ред. та комент. Р. Пилипчука. – Київ : Муз. Україна. – С. 568–578. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 576.
1438. **Миловидів, Л.** М. Коцюбинський і М. Горький : [нарис] / Лев Миловидів // Знання. – 1928. – № 9. – С. 20–21.
1439. **Миловидов, Л.** М. Коцюбинський та М. Горький : [нарис] / Лев Миловидов // Плуг. – 1928. – № 3. – С. 56–64.
1440. **Миловидов, Л.** Похорон М. Коцюбинського та його могила : [нарис] / Лев Миловидов // Плуг. – 1928. – № 4. – С. 67–69.
1441. **Мирний, П.** Над розкритою домовиною славетного сина України / Панас Мирний // Літ.-наук. вісн. – 1913. – 18 квіт. (№ 88). – С. 1–2. ; Спогади про Михайла Коцюбинського / упоряд. М. М. Потупейко. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1962. – С. 350–351.
1442. **Мирний, П.** Над розкритою могилою славетного сина України М. М. Коцюбинського / Панас Мирний // Рада. – 1913. – 18 квіт. (№ 88). – С. 1–2.

1443. **Мирний, П.** Над розкритою домовиною славетного сина України М. М. Коцюбинського // Твори : у 5 т. / Панас Мирний. – Київ : Держлітвидав України, 1955. – Т. 5. – С. 318 ; Твори : у 5 т. / Панас Мирний. – Київ : Держлітвидав України, 1960. – Т. 5. – С. 386–387 ; Збір. творів : у 7 т. / Панас Мирний ; редкол.: М. Є. Сиваченко (голова). – Київ : Наук. думка, 1971. – Т. 7. – С. 293–294.
1444. **Мирончак, Н.** «Цвіте, щоб умерти, й умирає, щоб цвісти» : [нарис] / Н. Мирончак // Земля поділ. – 1993. – 24 квіт. – С. 6.
1445. **Михида, С.** Михайло Коцюбинський у рецепції рідних та близьких: штрихи до психологічного портрета / Сергій Михида // Укр. мова й літ. в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2005. – № 4. – С. 97–103.
1446. **Мишовець, Д. П.** Тичина і М. Коцюбинський : [нарис] / Д. Мишовець // Більшовик Ніжинщини. – 1941. – 23 січ. – С. 3.
1447. **Мишуга** Олександр – король тенорів : [альбом, згадується М. Коцюбинський]. – Київ : Муз. Україна, 2005. – 57 с.
1448. **Мінесь, П.** Плече друзів : [нарис про дружбу М. Горького та М. Коцюбинського] / Павло Мінесь // Деснян. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 2.
1449. **Мінесь, П.** Співдружність : (до 125-річчя з дня народж. І. Я. Франка) : [нарис про взаємини І. Франка з чернігів. письменниками М. Коцюбинським, Б. Грінченком, В. Самійленком] / Павло Мінесь, Лука Прокопенко // Деснян. правда. – 1981. – 26 серп. – С. 3.
1450. **Міняйло, А.** Вкарбоване у вічність : [нарис] / А. Міняйло // Комсомол. плем'я. – 1964. – 18 верес. – С. 3.
1451. **Міняйло, А.** Ім'я поріднилося з містом : [нарис про увічнення пам'яті письменника М. Коцюбинського у Вінниці] / А. Міняйло // Робітн. газ. – 1964. – 17 верес. – С. 2.
1452. **Міняйло, А.** Поріднений з містом : [нарис про увічнення пам'яті письменника у Вінниці] / А. Міняйло // Комсомол. плем'я. – 1970. – 17 верес. – С. 3.
1453. **Мовчун, А.** І генії були дітьми... : Михайло Коцюбинський : [нарис про дитячі роки та початок творчості письменника] / Антоніна Мовчун // Початкова освіта. – 2003. – Лют. (№ 8). – С. 4.
1454. **Могілянський, М.** Памяти М. Коцюбинського : [нарис] / Михайл Могілянський // Речь. – 1913. – № 101. – С. 2.
1455. **Могілянський, М.** Художник слова : памяти М. М. Коцюбинського : [нарис] / Михайло Могілянський. – Петроград, 1915. – 24 с.
1456. **Могілянський, М.** Епізод з життя М. Коцюбинського : [нарис] / Михайло Могілянський // Промінь. – 1919. – 26 листоп.
1457. **Могілянський, М.** З архіву М. М. Коцюбинського / Михайло Могілянський // Червон. шлях. – 1924. – № 7. – С. 241.
1458. **Могілянський, М.** Зі споминів про Івана Франка / Михайло Могілянський // Спогади про Івана Франка / упоряд., вступ. ст. і прим. М. І. Гнатюка. – 2-ге вид., допов., перероб. – Львів : Каменяр, 2011. – С. 584–587. – *Зі змісту:* [Про М. Коцюбинського]. – С. 584–585.
1459. **Могілянський, М.** М. М. Коцюбинський : (урив. зі споминів) / Михайло Могілянський // Літ.-наук. вісн. – 1913. – Т. 63, кн. 7/8. – С. 51–55.

1460. **Могілянський, М. М. М. Коцюбинський** : (до біогр. письменника) / Михайло Могілянський. – Чернігів : Деснян. хвилі, 1919. – 16 с. – (Вид-во «Деснянські хвилі» ; № 1).
1461. **Могілянський, М.** Ненаписана повість М. М. Коцюбинського : (з творчої лаб. художника. По матеріалах архіву Коцюбинського в Чернігів. музеї ім. В. Тарновського) : [нарис про записні кн. М. Коцюбинського з нотатками часів його перебування на Гуцульщині] / Михайло Могілянський // Червон. шлях. – 1925. – № 3. – С. 202–207.
1462. **Могілянський, М.** Пам'яті М. М. Коцюбинського : [нарис] / Михайло Могілянський // Рада. – 1914. – 12 квіт. (№ 82).
1463. **Могілянський, М.** Процес творчості М. М. Коцюбинського : [нарис] / Михайло Могілянський // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. – 1926. – Кн. 9. – С. 208–229. – *Зі змісту*: [Фрагменти записних книжок М. М. Коцюбинського]. – С. 220–229.
1464. **Могілянський, М.** Спогади про Володимира Михайловича Гнатюка та листування з ним / Михайло Могілянський // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. – 1927. – Кн. 10. – С. 255–259. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 255, 256, 258, 259.
1465. **Могілянський, М.** Спогади про М. М. Коцюбинського / Михайло Могілянський // Червон. шлях. – 1929. – № 10/11. – С. 110–117.
1466. **Могілянський, Мих. М. М. Коцюбинський** : [уривок зі спогадів] / Михайло Могілянський // Укр. жизнь. – 1913. – № 4. – С. 9–13, 92–94.
1467. **Могілянський, М. М.** «Чернігівський період» М. М. Коцюбинського : (на підставі особистих спогадів) / Михайло Михайлович Могілянський ; вступ., прим. і підгот. тексту: Г. М. Кураса, В. Г. Сабрех, Г. П. Степанець // Слово і Час. – 1990. – № 12. – С. 49–62.
1468. **Мойсієнко, П.** Сонце : [спогади про М. Коцюбинського] / П. Мойсієнко // Київ. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
1469. **Моргун, Т.** Написано кров'ю серця. Спроба Intermezzo : [до 150-річчя від дня народж. письменника Михайла Коцюбинського, 1864–1913 pp.] / Тетяна Моргун // Профспілкові вісті. – 2014. – 2 жовт. – С. 14.
1470. **Мороз, М.** Коцюбинський у Західній Україні : [нарис про зв'язки письменника із західноукр. митцями] / Мирослав Мороз // Вільна Україна. – 1963. – 26 квіт. – С. 3.
1471. **Морозова, Н.** Классик украинской литературы : [нарис, згадується про участь М. Коцюбинського у відкритті пам'ятника І. Котляревському в Полтаві в 1903 р.] / Н. Морозова // Львов. правда. – 1946. – 14 мая. – С. 3.
1472. **Москаленко, М.** Як Михайло Коцюбинський створював, а російська влада закривала чернігів. «Просвіту» : [док. нарис] / Марія Москаленко // Слово Просвіти. – 2007. – 6–12 груд. (№ 49). – С. 11, 2 фот.
1473. **Москаленко, М.** «Intermezzo» Михайла Коцюбинського мало вплив на «Сонячні кларнети» Павла Тичини : [інтерв'ю з працівниками Чернігів. літ.-меморіал. музею М. Коцюбинського Марією Москаленко та Ольгою Єрмоленко] / Марія Москаленко, Ольга Єрмоленко ; розмову вела Євдокія Тютюнник // Уряд. кур'єр. – 2012. – 21 січ. – С. 18.
1474. **Москаленко, М. І.** Участь М. Коцюбинського у виданні альманахів : (Чернігів. період) / М. І. Москаленко // Обл. наук.-метод. конф., присвяч. 125-річчю з дня народж. М. М. Коцюбинського : тези доп. : [в 2 ч.] / редкол.: Ю. Б. Кузнецов, О. В. Бобир, Н. М. Журавльова [та ін.]. – Чернігів, 1989. – Ч. 1. – С. 80–82.

1475. **Москаленко, О.** Храм душі : М. Коцюбинського очима художника : [нарис] / О. Москаленко // Укр. літ. в загальноосвіт. шк. – 2009. – № 3. – С. 13–17.
1476. **Москаленко, Ст. М.** Коцюбинський на Капрі : (зі спогадів акад. І. Я. Гінцбурга) / Ст. Москаленко // Пролетар. правда. – 1938. – 26 квіт. – С. 4.
1477. **Москалець, А.** Нові сторінки біографії письменника : [нарис] / А. Москалець // Черкас. правда. – 1964. – 17 верес. – С. 3.
1478. **Москалець, А.** Учитель-літературознавець : нові сторінки біограф. М. Коцюбинського : [нарис про дослідника творчості письменника М. Потупейка, є спогади про М. Коцюбинського] / А. Москалець // Комсомол. плем'я. – 1964. – 16 верес. – С. 2.
1479. **Москалець, А.** Цікаві знахідки : [нарис про підгот. М. Потупейком спогадів про М. Коцюбинського] / А. Москалець // Київ. зоря. – 1964. – 17 верес. – С. 3.
1480. **Мотієнко, Я.** Криниця Коцюбинського : [нарис про перебування М. Коцюбинського в 1908 р. у с. Єнківці, нині Лубенського р-ну Полтав. обл.] / Я. Мотієнко // Рад. Україна. – 1987. – 16 серп. – С. 4 ; Вісті з України. – 1987. – № 35. – С. 4.
1481. **Мохно, Г.** У старому Чернігові. Могила Коцюбинського / Г. Мохно // Чернігів. відом. – 1992. – 10–16 лип. (№ 28). – С. 6.
1482. **Мочульський, М.** К біографії М. Коцюбинського : [є спогади та автобіограф. листи М. Коцюбинського] / Михайл Мочульський // Укр. жизнь. – 1916. – Кн. 10/11. – С. 85–95.
1483. **Мужній, незламний** : [нарис] // Більшовиц. правда. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
1484. **Музей М. Коцюбинського в Чернігові** : зб. 1 : (до 75-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського). – Чернігів, 1939. – 48 с., 1 л. портр., 1 л. іл. – *Зі змісту*: Слово на могилі М. М. Коцюбинського : (з промови письменника-орденоносця Ол. Десняка на могилі М. М. Коцюбинського 18 верес. 1939 р.). – С. 5–6 ; Автобіографія М. М. Коцюбинського : (з листа М. Коцюбинського 18.XI.1902, Чернігів). – С. 7–9 ; Коцюбинський, Х. Спогади про дитячі та юнацькі роки М. Коцюбинського / Хома Коцюбинський. – С. 10–16 ; Коцюбинська, К. До аналізу процесу творчості «Фата моргана» М. Коцюбинського / Катерина Коцюбинська. – С. 17–26 ; Коротка історія будинку-музею М. Коцюбинського. – С. 35–38 ; Коцюбинська, К. М. Коцюбинський як член Чернігівської губернської ученої архівної комісії : матеріали про громад. діяльність письменника у роки 1902–1904 / Катерина Коцюбинська. – С. 43–45.
1485. **Музей М. М. Коцюбинського за рік** : розмова з дир. музею Х. М. Коцюбинським // Більшовик. – 1939. – 24 квіт. – С. 3.
1486. **Музею Михайла Коцюбинського – 75** [у м. Вінниця] // Київ. вісн. – 2002. – 19 листоп.
1487. **Музичка, А.** До питання про освіту М. Коцюбинського : [нарис, публ. док. про складення М. Коцюбинським учител. екзамену в реальному училищі м. Вінниця] / А. Музичка // Плужанин. – 1927. – № 9. – С. 50–52.
1488. **Мушинка, М.** Володимир Гнатюк. Життя та його діяльність в галузі фольклористики, літературознавства та мовознавства. – Париж; Нью-Йорк; Сідней; Торонто, 1987. – 332 с. – (Записки Наукового товариства ім. Т. Шевченка : праці філологічної секції ; т. 207). – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 13, 14, 21, 36, 39, 46, 57, 127–129, 134, 136, 146, 277.
1489. **Мушинка, М.** Взаємини Михайла Коцюбинського з Володимиром Гнатюком. 25.08.1994, 21 с. Машинопис // Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського, № А–7857.

- 1490.** **Мушинка, М.** Володимир Гнатюк. Життя та його діяльність в галузі фольклористики, літературознавства та мовознавства / Микола Мушинка. – Вид. 2-ге, допов. та перероб. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. – 384 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 27, 28, 37, 54, 57, 65, 67, 78, 79, 165–168, 175, 177, 189, 190, 249, 286, 318, 327, 360.
- 1491.** **На сторожі** традицій : [про співробітників Вінниц. літ.-меморіал. музею М. Коцюбинського] // Вінницькому літературно-меморіальному музею М. Коцюбинського – 70. – Вінниця, 1997. – С. 6, 2 фот.
- 1492.** **Навара, П.** В добрий час : (картини сучас. Вихвостова) : [нарис про повоєнне життя селян Вихвостова, нині Чернігів. обл. Перегукування порівняння реальних подій вихвостів. трагедії з уривком з повісті М. Коцюбинського «Fata morgana»] / Параска Навара // Рад. Україна. – 1948. – 15 січ. – С. 3.
- 1493.** **Над свіжою** могилою : [інформація про одержані телеграми співчуття на смерть М. Коцюбинського] // Рада. – 1913. – 14 квіт. (№ 87). – С. 6. ; 19 квіт. (№ 89). – С. 2 ; 20 квіт. (№ 90). – С. 3 ; 21 квіт. (№ 91). – С. 5 ; 23 квіт. (№ 92). – С. 3 ; 26 квіт. (№ 95). – С. 3 ; 2 трав. (№ 100). – С. 4.
- 1494.** **Надъярных, М.** Уроки Коцюбинського : к 90-летию со дня рожд. П. Тычины. 1981. 11 с. Машинопис / М. Надъярных // Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського, № А–7586.
- 1495.** **Назаренко, Г.** Велика дружба : [нарис про взаємини М. Коцюбинського з М. Горьким] / Г. Назаренко // Україна. – 1948. – № 4. – С. 14.
- 1496.** **Найда, Г.** Михайло Коцюбинський на Сумщині : [нарис] / Г. Найда // Ленін. правда. – 1964. – 16 верес.
- 1497.** **Найрулін, А. О.** Культура та суміжні конотації як оцінка конкретної творчої та історичної епохи в епістолярію М. М. Коцюбинського : [цитуються листи М. Коцюбинського] / Анатолій Олександрович Найрулін // Лінгвістика : зб. наук. пр. / голов. ред. К. Д. Глуховцева ; Луган. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – 2011. – № 2. – С. 174–182.
- 1498.** **Наукова** конференція, присвячена пам'яті М. М. Коцюбинського [1-ша, Чернігів, 1959 р.] : матеріали. – Київ : Обл. кн.-газ. вид-во, 1962. – 107 с. : іл. – (Чернігів. держ. літ.-меморіал. музей М. М. Коцюбинського ; зб. 5). – *Зі змісту*: Кибальчич, М. Ще одне свідчення дружби між М. Коцюбинським та І. Франком. – С. 30-32.
- 1499.** **Науменко, И.** Двое из многих, которых нет : док. повествование о судьбе Романа Коцюбинского – младшего сына классика укр. лит. Михаила Коцюбинского – и Елены Писаревской – дочери Общества политкаторжан, жены Романа / Иван Науменко // Зеркало недели. Украина. – 1997. – 19 сент.
- 1500.** **Науменко, И.** Младший сын Михаила Коцюбинского : [про долю Романа Коцюбинського] / И. Науменко // Наша республика. – 1998. – 20 февр. – С. 1, 4.
- 1501.** **Науменко, И.** Доля Романа Коцюбинського : Ще одна маловідома сторінка із жахливого літопису сталінщини : [нарис] / И. Науменко // Сіл. вісті. – 1990. – 15 трав. – С. 4.
- 1502.** **Науменко, И.** Імена з когорти славних : [нарис про вінниц. період життя Романа Коцюбинського, мол. сина письменника] / И. Науменко // Запоріж. правда. – 1990. – 6 трав. – С. 4.
- 1503.** **Науменко, И.** Коцюбинський, син Коцюбинського : (про трагічну долю родини класика укр. літ.) : [док. нарис] / И. Науменко // Хортиця. – 1998. – № 7. – С. 72–78.

- 1504. Науменко, І.** Молодший син Михайла Коцюбинського : [док. нарис про долю Коцюбинських – Романа та його дружини Олени Писаревської, є фот.] / Іван Науменко // Вінниччина. – 1999. – 10 лют. – С. 4–5. – (Спец. вип. газ. «Хочу все знати»); Робітн. газ. – 1998. – 29 січ. – С. 6.
- 1505. Наша** навіки : (з виступу голови колгоспу – орденоносця тов. С. Муженка в Чернігові на вечорі, присвяч. пам'яті М. Коцюбинського) // Молодий комунар. – 1938. – 26 квіт. – С. 3.
- 1506. Недзведский, А.** Коцюбинский и Шевченко : [нарис] / Андрей Недзведский // Большевист. знамя. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
- 1507. Недзведский, А.** Писатель-демократ : к 25-летию со дня смерти М. М. Коцюбинского : [нарис] / Андрей Недзведский // Большевитское знамя. – 1938. – 24 апр. – С. 2.
- 1508. Недзвідський, А.** В гурті талановитої молоді : [нарис про друж. стосунки письменника з М. Жуком, П. Тичиною, В. Елланом-Блакитним] / Андрій Недзвідський // Комсомол. іскра. – 1964. – 11 верес. – С. 3.
- 1509. Недзвідський, А.** Капрійські зустрічі М. Коцюбинського : [нарис, є фрагм. спогадів та листування, де зафіксовано відом. про перебування М. Коцюбинського на Капрі] / Андрій Недзвідський // М. Коцюбинський : матеріали II наук. конф. пам'яті письменника : до 100-річчя з дня народж. – Вінниця : Вінниц. кн.-газ. вид-во, 1963. – С. 127–143.
- 1510. Недзвідський, А.** Родина Коцюбинських і Одеса : [док. нарис] / Андрій Недзвідський // Чорномор. комуна. – 1978. – 22 серп. – С. 4.
- 1511. Неділько, В.** Добро, правда, краса : до 125-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського : [нарис] / В. Неділько // Вісті з України. – 1989. – № 40. – С. 6.
- 1512. Неділько, В.** З любов'ю до людини, до рідної землі : до 125-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського : [нарис] / В. Неділько // Сіл. вісті. – 1989. – 17 верес.
- 1513. Неділько, Г. Я.** З літературної історії Чернігівщини. Іван Вороньківський (1875–1925) : [нарис про дружбу І. Вороньківського з М. Коцюбинським] / Г. Я. Неділько // Наук. зап. [Ніжин. пед. ін-т]. – 1960. – Т. 11, вип. 1. – С. 172–177.
- 1514. Незамаєвський, Г.** Нащадки Степана Валаха : [док. нарис про життя селян с. Вихвостів Чернігів. обл.] / Г. Незамаєвський // Деснян. правда. – 1947. – 25 трав.
- 1515. Ненадкевич, Є.** Горький і Коцюбинський : [нарис] / Євген Ненадкевич // Рад. Житомирщина. – 1952. – 22 черв. – С. 2.
- 1516. Ненадкевич, Є.** Коцюбинський у Житомирі : [нарис про роботу М. Коцюбинського в газ. «Вольнь»] / Євген Ненадкевич // Рад. Житомирщина. – 1951. – 13 лип. – С. 3.
- 1517. Нетупський, Б.** М. М. Коцюбинський в Барі : [до 110-річчя з дня народж.] / Борис Нетупський // Червон. промінь. – 1974. – 17 верес. – С. 4.
- 1518. Новицький, А.** «Один із призначених на страту...», – але й на вічну пам'ять : [про літературознавця С. Єфремова та його лист до Юрія Коцюбинського] / Арсен Новицький // Вінниц. газ. – 1996. – 5 жовт. – С. 3.
- 1519. Нович, М.** Поема про дружбу : зустріч з митцем : [нарис про творчість онука письменника, скульптора Ф. Коцюбинського] / Матвій Нович // Вінниц. правда. – 1972. – 6 лип. – С. 4.
- 1520. Нович, М.** Продовження легенди : [нарис про Хому Михайловича Коцюбинського та його родину] / Матвій Нович // Вінниц. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 2, 4.

- 1521. Новиченко, Л.** Золотий засів : «Інтермецо» М. Коцюбинського : [есе] / Леонід Новиченко // Літ. газ. – 1939. – 16 верес. – С. 3 ; Літературно–критические статьи : пер. с укр. / Леонид Новиченко. – Киев : Рад. письменник, 1951. – С. 167–185 ; Матеріали до вивчення історії української літератури : посіб. для філол. ф-тів ун-тів і пед. ін-тів : у 5 т. / упоряд. Н. Й. Жук. – Київ, 1961. – Т. 4 : Література кінця ХІХ – почат. ХХ ст. – С. 122–126.
- 1522. Новиченко, Л.** Недописані рядки : з останнього нотатника / Леонід Новиченко // З любов'ю і болем : спогади про Павла Тичину : зб., присвяч. 75-річчю Уман. держ. пед. ун-ту ім. П. Тичини. – Київ : Міленіум, 2005. – С. 156–165. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 161.
- 1523. Новиченко, Л.** Недописані рядки... : з останнього нотатника : [про П. Тичину] / Леонід Новиченко ; текст і прим. С. Гальченко // Слово і Час. – 1999. – № 7. – С. 50–55. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 52.
- 1524. Нові документи в музеї М. Коцюбинського** : [про поповнення експозиції новими матеріалами про сім'ю М. Коцюбинського – дружину, сина Юрія та доньку Оксану] // Літ. газ. – 1957. – 12 лют. – С. 3.
- 1525. Нові документи про М. Коцюбинського** // Комуніст. – 1940. – 14 верес.
- 1526. Новые документы о М. М. Коцюбинском** : [док. у Вінниц. музеї М. Коцюбинського. Твори образотворчого мистецтва, присвяч. письменникові, його листи до В. Лукича] // Лит. газ. – 1940. – 25 авг.
- 1527. О. М. Горький і М. М. Коцюбинський** : зб. матеріалів / упоряд., ред. і вступ. ст. І. І. Стебуна. – Київ : Держлітвидав, 1937. – 141 с., 2 л. портр., 6 л. факс. – *Зміст*: Стебун, І. І. О. М. Горький і М. М. Коцюбинський ; О. М. Горький про М. М. Коцюбинського ; М. М. Коцюбинський про О. М. Горького ; О. М. Горький – М. М. Коцюбинський. Листування.
- 1528. Обловатний, М.** Воно прийшло, нове добро : [нарис про Чернігів. музей М. Коцюбинського] / М. Обловатний // Прикарпат. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
- 1529. Огульчанський, Ю.** Гражда : [нарис, згадується відвідання М. Коцюбинським І. Франка в Криворівні] / Юрій Огульчанський // Літ. Україна. – 2006. – 18 трав. – С. 1, 4.
- 1530. Олейник, А.** Підписал М. Коцюбинский : [нарис] / Александр Олейник // Вечер. Донецк. – 1996. – 6 жовт.
- 1531. Олексієнко, М.** Болдині гори : [нарис про іст.-культур. заповідник м. Чернігів. Про могилу М. Коцюбинського] / М. Олексієнко // Деснян. правда. – 1958. – 18 жовт.
- 1532. Олійниченко, Л.** Родина Коцюбинських : [нарис] / Л. Олійниченко // Приазов. рабочий. – 1998. – 8 квіт.
- 1533. Оліянчук, Г.** Незгасаюча зірка : [нарис про перебування М. Коцюбинського в м. Бар] / Г. Оліянчук // Вінниц. правда. – 1964. – 9 верес. – С. 3.
- 1534. Онищенко, В.** Перебування М. М. Коцюбинського в Полтаві : [краєзнав. нарис] / Василь Онищенко // Більшовик Полтавщини. – 1938. – 26 квіт. – С. 3.
- 1535. Оніщенко, О.** Юрій Коцюбинський та Ольга Бош – родина, народжена революцією : [є спогади й док. про членів родини М. Коцюбинського] / Оксана Оніщенко // М. Коцюбинський: Погляд з ХХІ століття : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 150-річчю від дня народж. Михайла Коцюбинського. – Чернігів : Видавець Лозовий В. М., 2014. – С. 293–298.

1536. **Орос, Я.** Літературна містифікація : [нарис про останній роман М. Слабошпицького, що викликав резонанс у читачів] / Я. Орос // День. – 2013. – 27 лют. (№ 36). – С. 10.
1537. **Оселя Сонцелюба** : [нарис] // Вінницькому літературно-меморіальному музею М. М. Коцюбинського – 70 / відп. за вип. Н. Яременко, 1997. – С. 1.
1538. **Осипов, Д. М. М. Коцюбинский** : к 25-летию со дня смерти : [нарис] / Д. Осипов // Правда. – 1938. – 24 апр. – С. 6.
1539. **Осипов, Д.** Украинское червонное сердце : до 75-летия со дня рождения М. М. Коцюбинского : [нарис] / Д. Осипов // Правда. – 1939. – 17 сент. – С. 4 ; Чеботарьев, Д. М. М. Коцюбинський (1864–1913) : бібліогр. покажч. ст., рец. і творів про М. М. Коцюбинського за період з I/I 1935 по I/VIII 1940 рр. / уклад. Д. Чеботарев, за ред. М. Фельдштейна. – Харків : Кн. палата УРСР, 1940. – С. 3–6.
1540. **Охріменко, П.** Пам'ятні зустрічі : [спогади про П. Тичину] / Павло Охріменко // Про Павла Тичину : ст., нариси, спогади / упоряд. Г. П. Донець. – Київ : Рад. письменник, 1976. – С. 217–219. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 219.
1541. **Очинський, І.** Зустріч : [із спогадів про перебування М. Коцюбинського в Молдові] / І. Очинський // Рад. Буковина. – 1964. – 16 верес. – С. 4.
1542. **П. Ом.** Велика дружба М. М. Коцюбинського з О. М. Горьким : [нарис] / П. Ом. // Червон. кордон. – 1939. – 17 верес.
1543. **Павелко, П.** Горький і Коцюбинський : [нарис] / П. Павелко // Більшовик. – 1938. – 28 берез.
1544. **Павелко, П.** Два письменника : [нарис про М. Коцюбинського та Панаса Мирного] / П. Павелко // Літ. газ. – 1939. – 16 верес. – С. 4.
1545. **Павелко, П.** М. М. Коцюбинський і П. А. Грабовський : [нарис] / П. Павелко // Комсомолец України. – 1939. – 17 верес.
1546. **Павелко, П.** Народний письменник : [нарис] / П. Павелко // Соц. Харківщина. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
1547. **Павелко, П.** Письменник і народна творчість : [нарис про М. Коцюбинського] / П. Павелко // Комуніст. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
1548. **Павелко, П.** Творець «Фата моргана» : (до 25-річчя смерті М. М. Коцюбинського) : [нарис] / П. Павелко // Молодий комунар. – 1938. – 20 квіт. – С. 3.
1549. **Павличко, С.** Пристрась і їжа : особиста драма Михайла Коцюбинського / Соломія Павличко // Сучасність. – 1994. – № 12. – С. 142–155 ; Теорія літератури / С. Павличко ; упоряд.: В. Агеєва, Б. Кравченко. – Київ : Основи, 2002. – С. 505–525 ; Укр. мова та літ. – 2003. – № 1. – С. 4–12.
1550. **Павлиш, К.** Письменник-гуманіст : [іст.-літ. нарис] / К. Павлиш // Людина і світ. – 1979. – № 9. – С. 52–53.
1551. **Павлій, П.** М. Коцюбинський і П. А. Грабовський : [нарис] / П. Павлій // Вісті. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
1552. **Павло Тичина й Мих. Коцюбинський** : [нарис] // Наша земля. – 1928. – № 3. – С. 26.
1553. **Павлович, П.** (Аполлон Трембовецький). Слідами Михайла Коцюбинського : іл. зб. / Петро Павлович (Аполлон Трембовецький). – Авгсбург : Брама Софії, 1946. – 64 с.
1554. **Павлович, П.** (Аполлон Трембовецький). Шевченкова спадщина і М. Коцюбинський / Петро Павлович (Аполлон Трембовецький). – [Б. м.], 1961. – 35 с.

- 1555.** Павлові Тичині : зб., присвяч. сімдесятиріччю з дня народж. й п'ятдесятиріччю літ. діяльності поета / упоряд. О. Килимник. – Київ : Рад. письменник, 1961. – 392 с. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 25, 67, 88, 147, 157–158.
- 1556.** Павловський, С. Народний письменник : до 25-річчя з дня смерті М. М. Коцюбинського / С. Павловський // Більшовик. – 1938. – 25 квіт. – С. 3.
- 1557.** Павлоцький, В. «Пришли мені, голубонько, кілька карбованців, щоб не пропасти з голоду» – писав М. Коцюбинський своїй дружині : [нарис] / Віктор Павлоцький // Голос України. – 2009. – 10 черв. – С. 21.
- 1558.** Паламарчук, М. М. М. Коцюбинський і О. М. Горький : [нарис] / М. Паламарчук, З. Пращерук // Чорномор. комуна. – 1938. – 24 квіт.
- 1559.** Палка любов : [нарис про ст.-спогад фольклористки Насті Присяжнюк, надрук. у газ. «Колос» смт Погребище Вінниц. обл.] // Вінниц. правда. – 1964. – 10 верес. – С. 3.
- 1560.** Пальчик, Я. Долиньте думкою до наших днів : (замітки сіл. літописця М. П. Таратина односельцям, ровесникам 50-річчя Великої жовт. соц. революції) : [нарис про вихвостівську трагедію, що стала за іст. основу повісті М. Коцюбинського «Fata morgana», та життя цього села в 1967 р.] / Яким Пальчик // Соц. культура. – 1967. – № 10. – С. 13–16 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 38–45.
- 1561.** Пам'яті М. Коцюбинського : [інформація про одержані телеграми співчуття у зв'язку зі смертю М. Коцюбинського] // Рада. – 1913. – 4 трав. – 1913. – С. 3.
- 1562.** Пам'ятник М. Коцюбинського в Чернигове : [нарис] // Сов. Україна. – 1938. – 20 апр. – С. 4.
- 1563.** Панч, П. Зустрічі з М. Горьким : [спогад про зустріч з О. Горьким та його спогади про дружбу з М. Коцюбинським] / Петро Панч // Велика дружба : Максим Горький у зв'язках з укр. народом, його культурою і літ. / упоряд. та прим. О. Мацаєва. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1959. – С. 41–46.
- 1564.** Панч, П. Наші зустрічі з Горьким : [спогади про взаємини М. Горького та М. Коцюбинського] / Петро Панч // Лит. сучасник. – 1936. – № 9.
- 1565.** Панч, П. Пам'яттю збережене : [спогад про М. Горького] / Петро Панч // Слово про Буревісника : Максим Горький і укр. культура / упоряд., вступ. слово та прим. В. Є. Прокопів. – Київ : Дніпро, 1968. – С. 248–253. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 249–250.
- 1566.** Панченко, В. А якби автор «Інтермецо» дожив до революції? : (полеміка зі шпальтами підручників, яка могла б бути й довшою) : [есе] / Володимир Панченко // Нар. слово. – 1993. – 4 груд. – С. 3.
- 1567.** Панченко, В. Володимир і Юрій : дві іпостасі трагедії : (в укр. іст. календарі кінець січ. позначено кривавим кольором. 29 січ. 1918 р. сталася трагедія під Крутами) : [док. нарис про долі Володимира Шульгина та Юрія Коцюбинського] / Володимир Панченко // День. – 2004. – 24 січ. – С. 7. – Електрон. версія. – Режим доступу: <http://www.day.kiev.ua/ru/article/istoriya-i-ya/vladimir-i-yuriy-vmu-ipostasi-tragedii> (дата звернення: 24.08.15). – Назва з екрана.
- 1568.** Панченко, В. Євген Чикаленко, онук Мецената : [нарис, згадується М. Коцюбинський] / Володимир Панченко // День. – 2002. – 9 листоп. – С. 5.

1569. **Панченко, В.** Її дзвінкий, майже дитячий сміх: [нарис про Михайлину Коцюбинську] / Володимир Панченко // У мерехтінні найдорожчих лиць : згадуючи Михайлину Коцюбинську / упоряд. Е. Соловей. – Київ : Дух і літера, 2012. – С. 232–237. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 232.
1570. **Панченко, В.** «Під сонцем Криму, під сліпучим оком...» : (Крим і укр. культура) : [нарис про Крим у житті і творчості М. Коцюбинського] / Володимир Панченко // Укр. мова і літ. в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2001. – № 6. – С. 21–28.
1571. **Панченко, В.** Український Дон Кіхот : «Головний ткач» матеріальної тканини нашої історії : [нарис про Євгена Чикаленка, згадується М. Коцюбинський] / Володимир Панченко // День. – 2001. – 20 січ. – С. 5.
1572. **Панчук, Е.** Гірська орлиця : спогади про О. Кобилянську / Ельпидефор Панчук. – Ужгород : Карпати, 1976. – 122 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 61, 68.
1573. **Паньківський, С. Ф.** В гостях у письменника : [спогади] / Северин Федорович Паньківський // Деснян. правда. – 1964. – 3 черв. – С. 3.
1574. **Паньківський, С. Ф.** Пам'ятна зустріч : [спогади] / Северин Федорович Паньківський // Комсомол. плем'я. – 1964. – 8 лип. – С. 3.
1575. **Паньківський, С. Ф.** Остання зустріч : [уринок з мемуарів «На шляху до європейського театру»] / Северин Федорович Паньківський // Театр. – 1940. – № 8.
1576. **Параскевич, П. К.** М. Коцюбинський і П. Тичина / П. К. Параскевич // Обласна наук.-метод. конф., присвяч. 125-річчю з дня народж. М. М. Коцюбинського : тези доп. / редкол.: Ю. Б. Кузнецов, О. В. Бобир, Н. М. Журавльова [та ін.]. – Чернігів, 1989. – Ч. 1. – С. 104–106.
1577. **Пархоменко, М.** Горький і Західна Україна : [нарис] / Михайло Пархоменко. – Львів : Вільна Україна, 1946. – 118 с. – *Зі змісту*: [Про взаємозв'язки М. Коцюбинського з О. М. Горьким]. – С. 29–42.
1578. **Пархоменко, М.** Горький і Коцюбинський : [нарис] / Михайло Пархоменко // Рад. Донеччина. – 1953. – 25 квіт. – С. 2.
1579. **Пархоменко, М.** Под знаменем дружби народів : (Горький – Франко – Коцюбинський) : [нарис] / Михайло Пархоменко // Львов. правда. – 1946. – 13–15 юня.
1580. **Пастернак, Н.** В гостях у фільму «Тіні забутих предків» : [нарис] / Н. Пастернак // Культура і життя. – 2013. – № 5. – С. 20–23.
1581. **Паха[рев]ський, Л.** Умер Коцюбинський : [некролог] / Леонід Пахаревський // Рада. – 1913. – 19 квіт. (№ 89). – С. 2.
1582. **Пашенко, М.** Легенди про квіт на камені : життєвий шлях М. Коцюбинського : [нарис] / М. Пашенко // Вінниц. газ. – 2012. – 4 верес. – С. 7.
1583. **Пераківська, С.** Дружбою народжені рядки : [нарис про творчі взаємини М. Коцюбинського з Г. Мачтетом] / С. Пераківська // Вінниц. правда. – 1984. – 15 верес. – С. 4.
1584. **Перейма, Л.** Злет над прірвою, або Слідами тіней незабутих предків : [сценіч. дійство за мотивами творів М. Коцюбинського та спогадів про С. Параджанова для школярів] / Людмила Перейма // Укр. мова і літ. в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2005. – № 5. – С. 40–54.
1585. **Перкатиюк, Й.** Зустріч у Коломиї : М. Коцюбинський і В. Стефаник : [нарис] / Й. Перкатиюк // Червон. прапор. – 1984. – 3 жовт. – С. 3.

1586. **Петлюра, С.** Памяти Коцюбинського : [нарис] / Симон Петлюра // Киев. ведом. – 1993. – 27 мая. – С. 10. – Передрук з журн. «Укр. жизнь». – 1913.
1587. **Петрова, Є.** Коцюбинський у Рені : [нарис] / Є. Петрова // Придунайська іскра. – 1990. – 3 черв.
1588. **Петусь, З.** Пам'ятні зустрічі : [спогади] / З. Петусь // Деснян. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 4.
1589. **Печаткина, Г. А.** Лики Тавриды. Очерки. Воспоминания. Эссе. Кн. 1 : [є згадки про перебування М. Коцюбинського в Криму] / Г. А. Печаткина. – Симферополь : Бизнес-Информ, 2006. – 208 с.
1590. **Пиріг, Р. Я.** «Справа» Юрія Коцюбинського / Р. Я. Пиріг // Маршрутами історії / Ін-т історії партії при ЦК КПУ ; уклад. Ю. І. Шаповал. – Київ : Політвидав України, 1990. – С. 318–328.
1591. **Писаренко, Є. М. М.** Коцюбинський і херсонці : до 50-річчя з дня смерті письменника : [нарис] / Є. Писаренко // Наддніпрян. правда. – 1963. – 26 квіт. – С. 4.
1592. **Письменний, Д.** Письменник-демократ : [нарис про М. Коцюбинського] / Д. Письменний // Комуніст. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
1593. **Півторадні, В.** Краплини з поетової криниці : [спогади про П. Тичину] / Василь Півторадні // Про Павла Тичину : ст., нариси, спогади / упоряд. Г. П. Донець. – Київ : Рад. письменник, 1976. – С. 199–205. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 200, 201–202, 205.
1594. **Підгайний, Л.** Славетний письменник : [нарис] / Л. Підгайний // Комсомолец України. – 1938. – 24 квіт.
1595. **Піддубняк, О.** Тернистим шляхом : (до історії ювіл. вид. у 1929 р. повісті) : [нарис] / Олег Піддубняк // Дзвін. – 2004. – № 11/12. – С. 150–162.
1596. **Піккієв, Й.** Коцюбинський в Житомирі : [нарис] / Й. Піккієв // Рад. Житомирщина. – 1962. – 4 груд. – С. 3.
1597. **Піккієв, Й.** 58 дат з біографії М. М. Коцюбинського : [нарис про док. зі справи стеження влади за М. Коцюбинським] / Й. Піккієв // Літ. Україна. – 23 листоп. – С. 2.
1598. **Пількевич, Г.** Через терни до зірок : [нарис про переслідування М. Коцюбинського і його творів царським урядом та цензурою. На архівних док.] / Г. Пількевич // Друг читача. – 1974. – 19 верес. – С. 5.
1599. **Пічкур, Д.** У світлиці Коцюбинського : [нарис про музей М. Коцюбинського у Вінниці] / Дмитро Пічкур // Літ. Україна. – 2003. – 8 трав. – С. 2.
1600. **Площанська, Л.** У серцях юних : [нарис про Вінниц. серед. шк. № 3 ім. М. Коцюбинського, музей письменника, творчі роботи випускників та учнів шк. з увічнення пам'яті Сонцелюба] / Людмила Площанська // Вінниц. правда. – 1984. – 16 верес. – С. 3.
1601. **Повідомлення про смерть Лесі Українки** : Нова втрата // Костенко, А. Леся Українка / Анатоль Костенко ; упоряд. В. П. Сичевський. – Київ : А.С.К., 2006. – С. 490–492. – (Життя видатних людей). – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 490.
1602. **Погасла зірка** // Рада. – 1913. – 13 квіт. (№ 86). – С. 1 ; Наша Буковина. – 1913. – 4 трав ; Руслан. – 1913. – 18 квіт. (№ 94). – С. 1. – (Некрологи на смерть М. Коцюбинського).

- 1603.** Погибка, П. М. Коцюбинський у Бессарабії : [спогади] / Панас Погибка // Життя і революція. – 1926. – № 7. – С. 80–83 ; 1927. – № 7/8. – С. 136–142 ; Спогади про М. Коцюбинського : збірник. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1962. – С. 55–60.
- 1604.** Подгайный, Л. М. М. Коцюбинский : к 25-летию со дня смерти : [нарис] / Л. Подгайный // Днепров. правда. – 1938. – 24 апр. – С. 3.
- 1605.** Подзигун, В. Творчі стосунки Михайла Коцюбинського та Ганни Барвінок крізь призму їхніх листів / Вікторія Подзигун // Наук. зап. Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія : Філологія. – Вінниця, 2005. – Вип. 7. – С. 48–50.
- 1606.** Подолинний, А. З історії вінницького видання повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків» : [нарис] / Анатолій Подолинний // Філологічні студії : зб. наук. пр. / ВДПУ ім. М. Коцюбинського. – Вінниця, 2005. – С. 261–262.
- 1607.** Подолинний, А. Капрійські зустрічі : Михайло Коцюбинський та Іван Бунін : [нарис] / Анатолій Подолинний // Вінниц. край. – 2010. – № 2. – С. 132–134 ; Наук. зап. Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського. Серія : Педагогіка і психологія : зб. наук. ст. – Вінниця, 2010. – Вип. 31. – С. 401–404.
- 1608.** Подолинний, А. На батьківщині Михайла Коцюбинського : [нарис] / Анатолій Подолинний // Слово і Час. – 1993. – № 5. – С. 61–65.
- 1609.** Подолинний, А. «Сей період життя найбільш для мене важний...» : місто Бар у житті М. Коцюбинського : [нарис] / Анатолій Подолинний // Подільське перевесло : літ.-мистец. альм. / упоряд. Т. В. Яковенко. – Вінниця : Держ. картогр. ф-ка, 2008. – Вип. 1. – С. 102–103.
- 1610.** Подолинний, А. Тарас Шевченко і Михайло Коцюбинський на життєвому шляху Зосима Недоборовського : [нарис про З. Недоборовського, авт. спогадів про Т. Шевченка, та його роль у становленні М. Коцюбинського як письменника] / Анатолій Подолинний // Вінниц. газ. – 2014. – 4 берез. – С. 5.
- 1611.** [Подорожній]. У Глібова й Коцюбинського : [дорож. нарис про відвідини могили письменника у Чернігові] / [Подорожній] // Червон. шлях. – 1923. – № 6/7. – С. 227–228.
- 1612.** Поет з душею вогняною : Олександр Олесь у спогадах, листах і матеріалах. – Київ : Дніпро, 1999. – 224 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 15, 21, 62.
- 1613.** Полек, В. Дружба талантів : [нарис про взаємини М. Коцюбинського та В. Стефаника] / Володимир Полек // Ленін. молодь. – 1964. – 18 верес. – С. 4.
- 1614.** Полек, В. Зачарований Гуцульщиною : [нарис] / Володимир Полек // Вінниц. правда. – 1964. – 19 серп. – С. 3 ; Молодь України. – 1964. – 16 верес. – С. 3 ; Деснян. правда. – 1963. – 26 квіт.
- 1615.** Полек, В. Переглядаючи бібліотеку письменника [М. Коцюбинського] : [нарис] / Володимир Полек // Прикарпат. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
- 1616.** Половнікова С. Колись на Сіверянській : [нарис, є спогади І. М. Коцюбинської «Сусіди Коцюбинських : вулиця Сіверянська (нині Коцюбинського)»] / Світлана Половнікова, Наталія Самохіна // М. Коцюбинський: Погляд з XXI століття : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 150-річчю від дня народж. Михайла Коцюбинського. – Чернігів : Видавець Лозовий В. М., 2014. – С. 304–311.
- 1617.** Полум'яніють гвоздики : відвідини музею М. Коцюбинського у Вінниці : [нарис] // Літ. Україна. – 1984. – 20 верес. – С. 5.

1618. **Полужтов, Ф.** Горький и Коцюбинский : [нарис] / Ф. Полужтов // Большевитс. знамя. – 1938. – 24 апр. – С. 2.
1619. **Полянська, Л.** Протицензурний Коцюбинський : [нарис, є док. про утиски письменника царською владою] / Л. Полянська // Літ. газ. – 1939. – 16 верес. – С. 3.
1620. **Помінов, М.** Дні, проведені в Кононівці : [нарис] / М. Помінов // Черкас. правда. – 1964. – 17 верес. – С. 3.
1621. **Помінов, М.** Лягали рівно покоси : [нарис про перебування М. Коцюбинського в Кононівці] / М. Помінов // Деснян. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
1622. **Пономарьов, П.** Горький і Коцюбинський : [нарис] / П. Пономарьов // Закарпат. правда. – 1952. – 18 черв. – С. 3.
1623. **Попів, О.** Михайло Коцюбинський : (з нагоди 10-ліття його смерті) / О. Попів // Червон. шлях. – 1923. – № 1. – 183–198.
1624. **Попов, П. О. М.** Горький і Західна Україна : [нарис, є спогади про стосунки О. М. Горького з М. Коцюбинським] / П. Попов // Літ. газ. – 1939. – 22 жовт. – С. 2.
1625. **Попович, К.** Бессарабський цикл и бессарабские корни М. Коцюбинского : [нарис] / Константин Попович // Словесник Молдовы. – 1994. – № 1. – С. 47–50.
1626. **Попович, К.** Коцюбинський у нас і з нами : [нарис] / Костянтин Попович // Славян. газ. – 1994. – № 1. – С. 3 ; Ларец. – Киев, 1996. – Вип. 7 : Українці в культурі Молдови. – С. 9–10.
1627. **Попович, К. М. М.** Коцюбинський в Молдавії : [нарис] / Константин Попович // Молдавско-руско-украинские литературные связи нач. XX в. [1901–1917]. – Кишинев, 1982. – С. 192–217.
1628. **Попович, К. М. М.** Коцюбинський і молдавські народні реалії : [нарис] / Костянтин Попович // Українська мова і література : підруч. для 8 кл. / М. В. Туницька, К. С. Кожухар, А. І. Нікітченко. – Ч. : Stiinta, 2003. – С. 292–294.
1629. **Попович, К. М. М.** Коцюбинський у контексті молдавського ареалу : [нарис] / Костянтин Попович // Сторінки літопису / К. Попович. – Кишинів, 1998. – С. 211–224.
1630. **Попович, К. М. М.** Коцюбинський у контексті молдавського ареалу : [нарис про оповідання «Пе коптьор» та молдов. корені матері письменника – уродж. Абази] / Костянтин Попович // Слово і Час. – 1999. – № 1. – С. 36–40. – *Зі змісту*: [Цитуються архівні документи про предків письменника]. – С. 38–40.
1631. **Потапенко, Ів.** З лабораторії письменника / Іван Потапенко // Червон. гірник. – 1939. – 16 верес.
1632. **Потоцька, О.** Рубати чи не рубати? : [полемічна ст. про нищення дуба на могилі М. Коцюбинського] / О. Потоцька // Чернігів. відом. – 2004. – 6 квіт. – С. 14.
1633. **Потупейко, М.** В музеї нашого земляка : [нарис] / Михайло Потупейко // Вінниц. правда. – 1953. – 25 квіт. – С. 3.
1634. **Потупейко, М.** В шуканнях правди : [нарис до дня народж. М. Коцюбинського] / Михайло Потупейко // Вінниц. правда. – 1964. – 4 серп. – С. 3.
1635. **Потупейко, М.** Все життя з книгою : (до дня народж. М. Коцюбинського) : [нарис про ставлення М. Коцюбинського до книги, читання худож. літ.] / Михайло Потупейко // Ленін. плем'я. – 1960. – 21 верес. – С. 3.

1636. **Потупейко, М.** Друзі-однодумці : [нарис про М. Коцюбинського та І. Франка] / Михайло Потупейко // Вінниц. правда. – 1956. – 27 серп. – С. 3.
1637. **Потупейко, М.** Коли струсили архівний порох... : [нарис, є док. про громад. діяльність М. Коцюбинського] / Михайло Потупейко // Україна. – 1964. – № 37. – С. 9–10.
1638. **Потупейко, М.** Лисенко і Коцюбинський : [замітка] / Михайло Потупейко // Рад. культура. – 1962. – 22 берез. – С. 3.
1639. **Потупейко, М.** М. Коцюбинський – педагог : (до 95-річчя від дня народж.) : [нарис] / Михайло Потупейко // Вінниц. правда. – 1959. – 16 верес. – С. 3.
1640. **Потупейко, М.** М. Коцюбинський у спогадах сучасників : [спогади про вінниц. період життя М. Коцюбинського] / Михайло Потупейко // Вінниц. правда. – 1958. – 26 квіт. – С. 4.
1641. **Потупейко, М.** Михайло Коцюбинський – громадський діяч : [нарис про вінниц. період життя М. Коцюбинського] / Михайло Потупейко // Зміна. – 1964. – № 9. – С. 19.
1642. **Потупейко, М.** Михайло Коцюбинський : ранній період життя і творчості : [є уривки спогадів про письменника та фрагм. епістолярію] / Михайло Потупейко. – Київ : Рад. письменник, 1964. – 183 с.
1643. **Потупейко, М.** Музей М. М. Коцюбинського : (до 25-річчя з дня відкриття) : [нарис, наведено опис експозицій Вінниц. літ.-меморіал. музею М. Коцюбинського] / Михайло Потупейко // Вінниц. правда. – 1952. – 21 листоп. – С. 3.
1644. **Потупейко, М.** На батьківщині М. Коцюбинського / Михайло Потупейко // Рад. культура. – 1961. – 12 жовт. – С. 3.
1645. **Потупейко, М.** На чудовому Поділлі : [худож.-док. нарис про маловідомі епізоди з поділ. періоду життя М. Коцюбинського] / Михайло Потупейко // Рад. Поділля. – 1964. – 26 серп. – С. 3.
1646. **Потупейко, М.** Нові матеріали про М. Коцюбинського і його сім'ю : [про переслідування М. Коцюбинського та його дружини царською владою, про дітей письменника, зокрема Юрія Коцюбинського] / Михайло Потупейко // Рад. культура. – 1958. – 23 січ. – С. 4.
1647. **Потупейко, М.** Серед робітничих мас : (перебування М. Коцюбинського в Миколаєві) : [нарис] / Михайло Потупейко // Вінниц. правда. – 1989. – 12 лют. – С. 3.
1648. **Потупейко, М.** Там, де народився письменник : [нарис про музей М. Коцюбинського у Вінниці] / Михайло Потупейко // Ленін. плем'я. – 1959. – 16 верес. – С. 3.
1649. **Потупейко, М.** Улюблений поет Михайла Коцюбинського [С. В. Руданський] : зі спогадів доньки письменника / Михайло Потупейко // Вінниц. правда. – 1964. – 7 січ. – С. 3.
1650. **Потупейко, М.** Шляхами пошуків : [нарис про нову книгу про М. Коцюбинського М. Партоліна «Світогляд М. М. Коцюбинського», 1965] / Михайло Потупейко // Вінниц. правда. – 1965. – 23 жовт. – С. 3.
1651. **Похорон М. Коцюбинського** : [некрологи на смерть М. Коцюбинського] // Рада. – 1913. – 14 квіт. (№ 87). – С. 5 ; Наша Буковина. – 1913. – 7 трав. ; Руслан. – 1913. – 21 квіт. (№ 96). – С. 3 ; Громадський голос. – 1913. – 8 трав. (№ 19).
1652. **Присяжний, Ф.** Спогади лопатинських колгоспників / Ф. Присяжний // Вісті [ЦВК УРСР]. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.

1653. **Присяжнюк, М.** 3 любов'ю до людей / Михайло Присяжнюк // Вінниц. правда. – 1983. – 16 верес. – С. 4.
1654. **Присяжнюк, Н.** Живе в серцях свого народу : [спогади] / Настя Присяжнюк // Колос. – 1964. – 3 верес. – С. 3.
1655. **Прокопенко, Л.** Искренняя дружба : 120 лет со дня рожд. Н. В. Лысенко : [нарис про взаємини М. Лисенка та М. Коцюбинського] / Лука Прокопенко // Красн. знамя. – 1962. – 22 марта. – С. 4.
1656. **Прокопенко, Л. М.** Коцюбинський у спогадах сучасників : до 46-річчя з дня смерті / Лука Прокопенко // Деснян. правда. – 1959. – 25 квіт. – С. 4.
1657. **Проніна, Т.** У Чернігові він жив п'ятнадцять років : [нарис про М. Коцюбинського] / Тетяна Проніна // Чернігів. відом. – 2003. – 19 верес. – С. 9.
1658. **Протоколи** Вінниц. міськ. думи за 1889 р. – відображення діяльності М. Коцюбинського як гласного Вінниц. думи // Вінницький обласний державний архів : путівник / упоряд.: А. Г. Бабенко, С. А. Вініковецький, В. П. Воловик. – Вінниця : Обл. кн.-газ. вид., 1960. – С. 28.
1659. **Проценко, В.** Кінопоема про Гуцульщину : [рец. на фільм С. Параджанова «Тіні забутих предків»] / В. Проценко // Київ. зоря. – 1964. – 17 верес. – С. 3.
1660. **Пчілка, О.** Микола Лисенко: життя і праця : (спогади і думки) / Олена Пчілка // Микола Лисенко у спогадах сучасників : у 2 т. / редкол.: А. П. Лашенко (голова) [та ін.]. – Київ : Муз. Україна, 2003. – Т. 1. – С. 64–140. – *Зі змісту*: [Про відгук рос. письменника О. Амфітеатрова про М. Коцюбинського в листі до М. Горького]. – С. 105.
1661. **15 років** зо дня смерті Коцюбинського : вінниц. доба в житті М. Коцюбинського // Червон. край. – 1928. – 22 квіт. – С. 3.
1662. **Равлюк, М.** ...Я партії син : [спогади про П. Тичину] / Микола Равлюк // Про Павла Тичину : ст., нариси, спогади / упоряд. Г. П. Донець. – Київ : Рад. письменник, 1976. – С. 206–214. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 212.
1663. **Раєцький, М.** Наш славетний земляк : [нарис] / М. Раєцький // Комунар. – 1971. – 11 листоп. – С. 3.
1664. **Раєцький, М.** Там, де працював Коцюбинський : [нарис про перебування М. Коцюбинського в с. Михайлівка, нині Шаргород. р-ну. Створення кімнати Коцюбинського в сільському БК] / М. Раєцький // Вінниц. правда. – 1970. – 22 листоп. – С. 4.
1665. **Рахно, О. О.** Русов і М. Коцюбинський : маловідомі факти спільної громад. діяльності / Олександр Рахно // Шрагівські читання : зб. ст. і матеріалів / відп. ред. О. Коваленко. – Чернігів : Видавець Лозовий В. М., 2010. – Вип. 1. – С. 63–72.
1666. **Риклицький, М. В.** Із спогадів про Павла Граба та його добу / М. В. Риклицький // Павло Грабовський у документах, спогадах і дослідженнях / упоряд. вступ. ст. та прим. О. І. Кисельова і В. М. Поважної. – Київ : Дніпро, 1965. – С. 173–192. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 184, 185.
1667. **Рильський, М.** Коцюбинський в Чернігові : [нарис] / Максим Рильський // Більшовик. – 1939. – 24 квіт. – С. 3.
1668. **Рильський, М.** Полум'яний патріот : [ст. про Юрія Коцюбинського] / Зібр. творів : у 20 т. / Максим Рильський ; редкол.: М. П. Бажан (голова) [та ін.] ; АН УРСР, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Наук. думка, 1988. – Т. 18. – С. 301–302.

- 1669. Різниченко, В.** Закладення пам'ятника М. Коцюбинському у Вінниці / В. Різниченко // Плуг. – 1929. – № 8/9. – С. 98–101.
- 1670. Різниченко, В.** Написи на надгробникові могили М. Коцюбинського / В. Різниченко // Плуг. – 1929. – № 8/9. – С. 101–102.
- 1671. Родовід М. Коцюбинського** // Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського, № А–7852.
- 1672. Роздольська, О.** З останніх років життя Івана Франка : [спогад про перебування М. Коцюбинського в Криворівні] / Ольга Роздольська // Жовтень. – 1956. – № 5. – С. 49–55 ; Спогади про Івана Франка / упоряд., вступ. ст., прим. О. І. Дея. – Київ : Дніпро, 1981. – С. 353–362. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 355–356 ; Спогади про Івана Франка / упоряд., вступ. ст. і прим. М. І. Гнатюка. – 2-ге вид., допов., перероб. – Львів : Каменяр, 2011. – С. 787–789. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 787.
- 1673. Романець, В.** І на оновленій землі... : («Фата моргана» і села Шаргород. р-ну Лопатинці і Деревчин) : [нарис] / В. Романець // Комунар. – 1974. – 17 верес. – С. 3.
- 1674. Романіка, М.** Великдень у житті славетних : [спогад І. Коцюбинської про Великдень у Коцюбинських] / М. Романіка // Деснян. правда. – 1998. – 15 квіт.
- 1675. Романіка, М.** Демократичне з елементами комунізму : [нарис про перебування шведського славіста А. Єнсена в Чернігові у М. Коцюбинського] / М. Романіка // Деснян. правда. – 1998. – 9 квіт.
- 1676. Романіка, М.** Спасенна лотерея : [нарис про лотерею, улаштовану М. Коцюбинським для збору коштів на допомогу І. Франкові] / М. Романіка // Деснян. правда. – 1998. – 7 лип.
- 1677. Ротар, П. І.** Спогади [про перебування М. Коцюбинського в Бессарабії] / П. І. Ротар // Молдова соціалістэ. – 1953. – 3 жовт.
- 1678. Руденко, П. О.** З повагою на відстані : спомини про Ю. Р. Коцюбинського – онука письменника й директора Чернігів. літ.-меморіал. музею М. М. Коцюбинського / П. О. Руденко // Література та культура Полісся / відп. ред. і упоряд. Г. В. Самойленко ; Ніжин. держ. пед. ін-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин : Наука-сервіс, 2005. – Вип. 28. – С. 235–245.
- 1679. Рудницький, М.** Іван Франко : [спогади] / Михайло Рудницький // Спогади про Івана Франка / упоряд., вступ. ст. і прим. М. І. Гнатюка. – 2-ге вид., допов., перероб. – Львів : Каменяр, 2011. – С. 477–509. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 487.
- 1680. Рудь, П.** Музей М. М. Коцюбинського : [нарис] / Пилип Рудь // Комуніст. – 1938. – 24 квіт. – С. 4.
- 1681. Ручка М. Коцюбинського** : [замітка про автоматич. ручку із золотим пером М. Коцюбинського, подаровану музею його онуком] // Літ. газ. – 1961. – 8 серп. – С. 4.
- 1682. Рябінін-Скляревський, О.** Михайло Коцюбинський і Тарасівці : (з архів. джерел) / Олександр Рябінін-Скляревський // Коцюбинський : зб. ст. / за ред. О. Дорошкевича. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1931. – Т. 1. – С. 252–271.
- 1683. Сагатовський, І.** На репетиції : [спогад] / Іван Сагатовський // Спогади про Лесю Українку / упоряд., вступ. ст. та комент. А. І. Костенка. – 2-ге вид., допов. – Київ : Дніпро, 1971. – С. 300–301. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 300.
- 1684. Саликовський, А.** Из воспоминаний о М. М. Коцюбинском / Александр Саликовський // Укр. жизнь. – 1916. – Кн. 9. – С. 51–57.

- 1685. Самійленко, В. І.** З українського життя в Києві у 80-х роках ХІХ ст. : [спогади] // Поетичні твори. Прозові твори. Драматичні твори. Переспіви та переклади. Статті та спогади / Володимир Іванович Самійленко ; вступ. ст., упоряд. і прим. М. Г. Чернописко-го ; ред. П. І. Орлик. – Київ : Наук. думка, 1990. – С. 516–531. – *Зі змісту*: [Про «Братство Тарасівців»]. – С. 527–528 ; Твори / Володимир Іванович Самійленко ; упоряд., авт. передм. і прим. М. Бондар. – Київ : Дніпро, 1989. – С. 581–596. – *Зі змісту*: [Про «Братство Тарасівців»]. – С. 592–593.
- 1686. Самойленко, Г.** Спадщина М. Коцюбинського в роки Великої Вітчизняної війни / Григорій Самойленко // Літ. та культура Полісся / відп. ред. і упоряд. Г. В. Самойленко ; Ніжин. держ. пед. ін-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин : Наука-сервіс, 1991. – Вип. 2. – С. 86–93.
- 1687. Сапон, В.** В чистій пам'яті на дні... : [до 150-річчя від дня народж. письменника Михайла Коцюбинського, 1964–1913 рр.] / Володимир Сапон // Деснян. правда. – 2014. – 28 серп. – С. 6.
- 1688. Сарво, В. М. М.** Коцюбинський : [нарис] / В. Сарво // Соц. Молдавія. – 1938. – 26 квіт.
- 1689. Свитко, М. М.** Коцюбинський в Михайлівці [Шаргород. р-ну Вінниц. обл.] : [нарис] / Михайло Свитко // Комунар. – 1970. – 10 жовт. – С. 4.
- 1690. Свитко, М. М.** Коцюбинський в Шаргороді : [нарис про навчання майбут. письменника в Шаргород. бурсі] / Михайло Свитко // Комунар. – 1970. – 17 верес. – С. 4.
- 1691. Свитко, М.** Михайло Коцюбинський в Лопатинцях (учителював у Шаргород. р-ні (літо 1891 – 02.06.1892 рр.) : [нарис] / Михайло Свитко // Комунар. – 1970. – 5 листоп. – С. 4.
- 1692. Свитко, М.** Сім'я письменника : [нарис] / Михайло Свитко // Комунар. – 1971. – 11 листоп. – С. 3.
- 1693. Свідчать документи** : [архів. док. про дружбу М. Коцюбинського та М. Горького] // Київ. зоря. – 1964. – 17 верес. – С. 3.
- 1694. Семенов, А.** На Капри у М. Горького : [спогади, є згадка про М. Коцюбинського, якого О. Семенов зустрів у Горького в берез. 1912 р.] / Алексей Семенов // Новый мир. – 1960. – № 11. – С. 63–65.
- 1695. Сенгалевич, М.** Зустрічі з Коцюбинським : [спогад про перебування М. Коцюбинського в клініці проф. В. П. Образцова в 1912 р.] / Маргарита Сенгалевич // Вітчизна. – 1955. – № 9. – С. 162–165.
- 1696. Сенченко, І.** Спогади : до 90-річчя з дня народж. Павла Тичини / І. Сенченко // Дніпро. – 1981. – № 1. – С. 118–123. – *Зі змісту*: [Про взаємини П. Тичини та М. Коцюбинського]. – С. 120–121.
- 1697. Сергій Параджанов.** Зліт, трагедія, вічність : твори, листи, док., архіви, спогади, ст.; фот. / упоряд.: Р. М. Корогодський, С. І. Щербатюк. – Київ : Спалах, 1994. – 278 с. : фот. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 250–260.
- 1698. Симович, В.** Леся Українка в Буковині : воспоминания : пер. с укр. / Василь Симович // Леся Українка в воспоминаниях современников / сост., вступ. ст. и коммент. А. Дейча. – Москва : Худож. лит., 1971. – С. 171–194. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 174.
- 1699. Ситниченко, С.** Із спогадів про Оксану Коцюбинську : [про долю старшої доньки М. Коцюбинського] / С. Ситниченко ; підгот. публ. О. Єрмоленко // Рад. жінка. – 1988. – № 1. – С. 6.

- 1700.** **Сімович, В.** Мої спогади про М. Коцюбинського // Праці : у 2 т. / Василь Сімович. – Чернівці, 2005. – Т. 2 : Літературознавство. Культура. – С. 431–437 ; М. Коцюбинський і Західна Україна : до 50-річчя літ. діяльності М. М. Коцюбинського / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Музей М. Коцюбинського в Чернігові. – Чернігів, 1940. – Зб. 2. – С. 152–158.
- 1701.** **Скугоров, П.** Родина письменника : (зі спогадів І. М. Коцюбинської) : [нарис про сина письменника Юрія] / П. Скугоров, П. Богуш // Зоря. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
- 1702.** **Слабченко, Т.** М. Коцюбинський та «Народна Воля» : [є док. про поліцейські обшуки в М. Коцюбинського в 1883 р.] / Т. Слабченко // Червон. шлях. – 1927. – № 9/10. – С. 177–180.
- 1703.** **Славко, Р.** Сонцелюб : до 135-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського і 65-річчя його музею / Р. Славко // Чернігів. вісн. – 1999. – 16 верес.
- 1704.** **Случевська, С.** Вірний син народу : [про старшого сина письменника – Юрія Коцюбинського] / С. Случевська // Укр. іст. журн. – 1961. – № 3. – С. 145–146.
- 1705.** **Случевська, С.** Вірний син українського народу : (до 65-річчя з дня народж. Ю. М. Коцюбинського – старшого сина письменника) / С. Случевська // Рад. Україна. – 1960. – 13 груд. – С. 3.
- 1706.** **Смерть** М. М. Коцюбинського : [телеграма з Чернігова] // Рада. – 1913. – 13 квіт. (№ 86). – С. 3.
- 1707.** **Смолич, Ю.** Епоха Тичини : [спогади про П. Тичину] / Юрій Смолич // Співець нового світу : спогади про Павла Тичину / упоряд. та прим. Г. П. Донця. – Київ : Дніпро, 1971. – С. 21–31. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 26.
- 1708.** **Солод, Ю.** На верхогор'ях : (до 120-річчя з дня народж. М. Коцюбинського) / Юлія Солод // Наука і культура : щорічник. – 1985. – Вип. 19. – С. 428–437.
- 1709.** **Солоненко, М.** Два незабутніх роки : [нарис про перебування М. Коцюбинського в с. Потоки, нині Жмерин. р-ну Вінниц. обл.] / Михайло Солоненко // Комсомол. плем'я. – 1971. – 18 листоп. – С. 3.
- 1710.** **Солоненко, М.** Змужніння : (нове про М. Коцюбинського. Перебування в с. Пикові, тепер Калинів. р-ну) : [нарис] / Михайло Солоненко // Комсомол. плем'я. – 1979. – 11 верес. – С. 4.
- 1711.** **Солоненко, М.** Маловідома сторінка біографії. Розповідають архівні документи : [краєзнав. нарис про перебування родини Коцюбинських у с. Внучківці Літин. повіту, зараз с. Радівці Деражнян. р-ну Хмельниц. обл.] / Михайло Солоненко // Комсомол. плем'я. – 1975. – 16 жовт.
- 1712.** **Солоненко, М.** Народилась людина : [нарис про М. Коцюбинського] / Михайло Солоненко // Нові горизонти. – 1979. – 29 верес. – С. 4.
- 1713.** **Солоненко, М.** Нове про М. М. Коцюбинського : [краєзнав. нарис про перебування родини Коцюбинських у с. Внучківці Літин. повіту, зараз с. Радівці Деражнян. р-ну Хмельниц. обл.] / Михайло Солоненко // Нові горизонти. – 1971. – 23 жовт. – С. 4.
- 1714.** **Солоненко, М.** Пам'ять серця : [із спогадів старожилів с. Михайлівка й с. Лопатинці Вінниц. обл.] / Михайло Солоненко // Вінниц. правда. – 1964. – 25 серп. – С. 4.
- 1715.** **Спогади** Й. Г. Дроздова від 12 лип. 1939 : [про зустріч М. Коцюбинського з В. І. Леніним у М. Горького на Капрі] // Держ. літ.-меморіал. музей М. М. Коцюбинського в Чернігові, ф. 589, 590, кн. вс.

1716. Спогади про Михайла Коцюбинського : збірник / упоряд., дод. та комент. М. М. Потупейка. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1962. – 430 с. : іл. і факсиміле. – *Зміст*: Шкільні та юнацькі роки: Шипович, І. [Про Шаргородське духовне училище] / Іван Шипович. – С. 7–19; Ковердинський, В. Шкільні роки М. М. Коцюбинського / Всеволод Ковердинський. – С. 20–34; Згадка селянина Л. Ковалюка. – С. 35; Спогади сестер Недоборовських. – С. 36–38; У Лопатинцях: Савуляк, Т. Спогади про М. Коцюбинського / Трохим Савуляк. – С. 41–42; Бакша, Є. [Згадка про вчителя-друга] / Єлизавета Бакша. – С. 43–44; Мельников, М. [Про вчителя] / Микола Мельников. – С. 45–47; Мельников, М. Згадки про М. М. Коцюбинського / Михайло Мельников. – С. 48–49; Ксьондз, М. [Простий і близький] : спогади колгоспниці / Марія Ксьондз. – С. 50–51; У Молдавії: Погибка, П. [М. Коцюбинський у Бессарабії] / Панас Погибка. – С. 55–60; Заробітчани з філоксерної комісії про М. М. Коцюбинського: Коваленко С., Ігнатенко П., Кузьменко В., Терещенко В., Гавриленко С. – С. 61–67; У Чернігові: Шкуркіна-Левицька, Т. [Про подружжя Коцюбинських] / Тодосія Шкуркіна-Левицька. – С. 71–73; Кобилянська, О. Дещо з моїх споминів про М. М. Коцюбинського / Ольга Кобилянська. – С. 74; Лукіянович, Д. Пам'ятні зустрічі / Денис Лукіянович. – С. 75–80; Бобир, Т. Три зустрічі / Тамара Бобир. – С. 81–84; Дорошенко, О. Спогади про родину Коцюбинських / Ольга Дорошенко. – С. 85–88; Лисенко, О. Зустріч М. В. Лисенка з М. М. Коцюбинським / Остап Лисенко. – С. 89–92; Могилянський, М. Спогади про М. М. Коцюбинського / Михайло Могилянський. – С. 93–101; Коцюбинська, І. Тато; Спогади про батька / Ірина Коцюбинська. – С. 102–116, 117–122; Березняк, П. Вихователь молоді / Персида Березняк. – С. 123–133; Аплаксина, О. [М. Коцюбинський у статистичному бюро і в «Просвіті»] / Олександра Аплаксина. – С. 134–140; Микиша, М. Мої спогади про М. М. Коцюбинського / Михайло Микиша. – С. 141–145; Мочульський, М. [Чудовий художник слова] / Михайло Мочульський. – С. 146–149; Бутник, С. Спогади про Михайла Коцюбинського / Степан Бутник. – С. 150–157; Лазаревський, Г. Чернігів за часів М. Коцюбинського / Гліб Лазаревський. – С. 158–169; Тичина, П. Перше знайомство; На «суботах» М. Коцюбинського : (в Чернігові 1910 року, як я ще вчився в середній школі) : [вірші] / Павло Тичина. – С. 170–174, 174–176; На Капрі : Горький, М. М. М. Коцюбинський / Максим Горький. – С. 179–185; Желябужський, Ю. М. М. Коцюбинський : уривок зі спогадів / Юрій Желябужський. – С. 186–195; Гінцбург, І. М. Коцюбинський на Капрі; Мої зустрічі / Ілля Гінцбург. – С. 196–197, 197–198; Йорданська, М. На Капрі : зі спогадів / Марія Йорданська. – С. 199–205; Прахов, М. Пам'яті Коцюбинського / Микола Прахов. – С. 206–210; Золотарьов, О. Зустрічі з Михайлом Михайловичем Коцюбинським : З капрійських спогадів / Олексій Золотарьов. – С. 210–216; Чикаленко, В. Спогади про Михайла Коцюбинського / Вікторія Чикаленко. – С. 217–228; Рудницький, М. Незабутній образ : На золотому піску; Неминуче майбутнє; Щирість; Тільки людина; Хмаринка / Михайло Рудницький. – С. 229–236, 237–242, 242–245, 245–251; 251–255; Іткін, С. Річниця : (сторінки зі спогадів про Михайла Михайловича Коцюбинського / Семен Іткін. – С. 256–260; У Гуцульщині: Гнатюк, В. Зі спогадів про М. Коцюбинського / Володимир Гнатюк. – С. 263–269; Рудницький, М. Автор «Інтермецо» / Михайло Рудницький. – С. 270–273; Франко, Т. Зустріч у Криворівні / Тарас Франко. – С. 274–275; Гарматій, Л. [М. Коцюбинський у горах] / Лука Гарматій. – С. 276–280; Шекерик-Доників, П. [Великий любитель Гуцульщини] / Петро Шекерик-Доників. – С. 281–282; Крип'якевич, І. Спомин / Іван Крип'якевич. – С. 283–285; Останні роки: Жук, М. Погасле світло : незабутньої пам'яті М. М. Коцюбинського / Михайло Жук. – С. 289–299; Аплаксина, О. Сторінки спогадів / Олександра Аплаксина. – С. 299–322; Дроздов, Й. [Друг соціал-демократів] / Йосип Дроздов. – С. 323–324; Тичина, П. У гості кличе Горький Коцюбинського : (в 1911 році); Як ми писали листа М. Коцюбинському (1911 р. в Чернігові) : [вірші] / Павло Тичина. – С. 325–328, 328–333; Цитович, І. Друг молоді / Іван Цитович. – С. 334–336; Стражеско, М. Великий життєлюб / Микола Стражеско. – С. 337–341; Сенгалевич, М. Зустрічі з Коцюбинським / Маргарита Сенгалевич. – С. 342–349; Мирний, Панас. Над розкритою могилою славетного сина Укра-

їни М. М. Коцюбинського / Панас Мирний. – С. 350–351 ; Потупейко, М. М. М. Коцюбинський у деяких матеріалах, що не ввійшли до збірника / Михайло Потупейко. – С. 355–366.

- 1717. Спогади про М. Коцюбинського /** упоряд., післямова та прим. М. М. Потупейка. – 2-ге вид., допов. – Київ : Дніпро, 1989. – 278 с. : іл. – *Зміст*: Шкільні та юнацькі роки: Морейніс, М. З школярських літ / Марк Морейніс. – С. 5–6 ; Шипович, І. Про Шаргородське духовне училище / Іван Шипович. – С. 6–14 ; Ковердинський, В. Шкільні роки М. М. Коцюбинського / Всеволод Ковердинський. – С. 14–24 ; Зі слів Л. Ковалюка : У Зарванцях. – С. 24 ; Зі слів сестер Недоборовських : У колі друзів / записав Ю. Філь. – С. 24–26 ; В Лопатинцях: Савуляк, Т. Розповідь фурмана / Трохим Савуляк ; записав П. Ленгас. – С. 30–31 ; Бакша, Є. Згадка про вчителя-друга / Єлизавета Бакша. – С. 31–32 ; Мельников, М. Рядки пошани / Микола Мельников. – С. 32–33 ; Мельников, М. Учив любити рідне слово / Михайло Мельников. – С. 33–34 ; Ксьондз, М. Простий і близький / Марія Ксьондз. – С. 34–36 ; У Молдавії: Погибка, П. М. Коцюбинський у Бессарабії / Панас Погибка. – С. 36–40 ; Заробітчани з філоксерних загонів про М. Коцюбинського: Коваленко С., Ігнатенко П., Кузьменко В., Терещенко В., Гавриленко С. – С. 40–43 ; Чикаленко, Є. Перші зустрічі / Євген Чикаленко. – С. 44–45 ; У Чернігові: Шкуркіна-Левицька, Т. / Тодосія Шкуркіна-Левицька. – С. 45–47 ; Кобилянська, О. Дещо з моїх споминів про М. М. Коцюбинського / Ольга Кобилянська. – С. 47 ; Лукіянович, Д. Пам'ятні зустрічі / Денис Лукіянович. – С. 47–50 ; Чернявський, М. Червона лілея / Микола Чернявський. – С. 51–66 ; Сімович, В. На святі Котляревського / Василь Сімович. – С. 67–69 ; Бобир, Т. Три зустрічі / Тамара Бобир. – С. 69–72 ; Дорошенко, О. Закоханий у слово рідне / Ольга Дорошенко. – С. 72–74 ; Камінський, Ф. Коцюбинський у Миколаєві / Феодосій Камінський. – С. 74–75 ; Лепкий, Б. Коцюбинський у Кракові / Богдан Лепкий. – С. 75–78 ; Лисенко, О. Зустріч друзів / Остап Лисенко. – С. 78–80 ; Могилянський, М. Людина великої культури / Михайло Могилянський. – С. 80–86 ; Коцюбинська, І. Тато ; Про батька / Ірина Коцюбинська. – С. 86–95, 95–98 ; Березняк, П. Вихователь молоді / Персида Березняк. – С. 98–105 ; Аплаксина, О. Сторінки спогадів / Олександра Аплаксина. – С. 105–124 ; Микиша, М. Він любив мистецтво / Михайло Микиша. – С. 124–127 ; Мочульський, М. Чудовий художник слова / Михайло Мочульський. – С. 127–129 ; Бутник, С. Майстер словесних барв / Степан Бутник. – С. 129–133 ; Лазаревський, Г. Чернігів за часів М. Коцюбинського / Гліб Лазаревський. – С. 133–141 ; Маковей, О. У Відні / Ольга Маковей. – С. 141–142 ; На Капрі: Горький, М. М. М. Коцюбинський / Максим Горький. – С. 143–148 ; Желябужський, Ю. Серед ширих друзів / Юрій Желябужський. – С. 148–153 ; Гінцбург, І. Прекрасна людина / Ілля Гінцбург. – С. 154–155 ; Йорданська, М. На Капрі / Марія Йорданська. – С. 155–159 ; Прахов, М. Пам'яті Коцюбинського / Микола Прахов. – С. 159–161 ; Золотарьов, О. Зустрічі з Михайлом Михайловичем Коцюбинський / Олексій Золотарьов. – С. 161–165 ; Чикаленко, В. На далекому острові / Вікторія Чикаленко. – С. 165–171 ; Іткін, С. Річниця / Семен Іткін. – С. 172–174 ; У Гуцульщині: Гнатюк, В. Симпатична постать / Володимир Гнатюк. – С. 175–179 ; Рудницький, М. Автор «Інтермецо» / Михайло Рудницький. – С. 179–181 ; Франко, Т. Зустріч у Криворівні / Тарас Франко. – С. 181–182 ; Гарматій, Л. М. Коцюбинський у горах / Лука Гарматій. – С. 182–184 ; Шекерик-Доників, П. Закоханий в Гуцульщину / Петро Шекерик-Доників. – С. 184–185 ; Дорошенко, В. Одухотворений митець / Володимир Дорошенко. – С. 186–187 ; Крип'якевич, І. Спомин ; Дбайливий вихователь : (зі слів С. Устименка) / Іван Крип'якевич. – С. 187–188, 188–190 ; Останні роки: Жук, М. Погасле світло / Михайло Жук. – С. 191–197 ; Дроздов, Й. Друг соціал-демократів / Йосип Дроздов. – С. 197–198 ; Антоненко, І. Серед молоді / Іван Антоненко. – С. 198–200 ; Паньківський, С. Остання зустріч / Северин Паньківський. – С. 201 ; Цитович, І. Друг молоді / Іван Цитович. – С. 201–202 ; Стражеско, М. Великий життєлюб / Микола Стражеско. – С. 203–205 ; Сенгалевич, М. Незабутні зустрічі / Маргарита Сенгалевич. – С. 206–210 ; Любинський, М. М. Коцю-

бинський у лікарні / М. Любинський. – С. 210–214 ; Коцюбинський, Х. Моя остання зустріч із братом / Хома Коцюбинський. – С. 214–215 ; Утевський, А. Останні дні письменника / Аркадій Утевський. – С. 216 ; Мирний, Панас. Над розкритою могилою славетного сина України М. М. Коцюбинського / Панас Мирний. – С. 216–217 ; Потупейко, М. Коцюбинський зблизька / Михайло Потупейко. – С. 218–231.

- 1718.** Старий, С. Цвіт агави : [нарис про екскурсію в музеї-заповіднику М. М. Коцюбинського] / С. Старий // Чернігів. відом. – 1995. – 6 жовт. – С. 5.
- 1719.** Старицька-Черняхівська, Л. В. І. Самійленко : [є спогади про гурток київ. молоді, з яким спілкувався М. Коцюбинський] / Людмила Старицька-Черняхівська // Вітчизна. – 1992. – № 7/8. – С. 132–146.
- 1720.** Стебун, І. Великий художник-гуманіст : [док. нарис] / Ілля Стебун // Комуніст. – 1939. – 17 верес. – С. 3 ; Комуніст. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
- 1721.** Стебун, І. Видатний майстер української прози : [док. нарис М. Коцюбинського] / Ілля Стебун // Комсомолец України. – 1936. – 12 лип. – С. 3.
- 1722.** Стебун, І. Горький і Коцюбинський : [нарис] / Іван Стебун // Молодий комунар. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
- 1723.** Стебун, І. Коцюбинський и народ : [нарис] / Ілля Стебун // Правда Украины. – 1944. – 17 сент. – С. 4.
- 1724.** Степанець, Г. Їх єднала дружба : [про дружбу М. В. Лисенка та М. М. Коцюбинського] / Г. Степанець // Десн. правда. – 1982. – 21 берез. – С. 4.
- 1725.** Стефаник Василь у критиці та спогадах : ст., висловлювання, мемуари / упоряд., вступ. ст. та прим. Ф. Погребенника. – Київ : Дніпро, 1970. – 494 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського – С. 119, 228, 230, 231, 234, 236, 251, 256, 259, 263, 264, 359, 399].
- 1726.** Стешенко, О. Светлой памяти товарища : [спогади про Леся Українку] / Оксана Стешенко // Леся Українка в воспоминаниях современников ; пер. с укр. / сост., вступ. ст. и коммент. А. Дейча. – Москва : Худож. лит., 1971. – С. 97–110. – *Из змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 101.
- 1727.** Сторожук, В. Залюблений у сонце та квіти : (рослини в житті та творчості М. М. Коцюбинського) / Валентина Сторожук // Укр. мова та літ. в шк. – 1993. – № 5. – С. 42–43.
- 1728.** Стражеско, М. Д. Великий життєлюб : [спогади] / Микола Дмитрович Стражеско // Дніпро. – 1954. – № 9. – С. 88–92.
- 1729.** Стражеско, М. Д. Мої спогади про М. Коцюбинського / Микола Дмитрович Стражеско // Більшовик. – 1939. – 5 лип.
- 1730.** Стражеско, М. Д. Спогади про М. М. Коцюбинського / Микола Дмитрович Стражеско // Пролетар. правда. – 1939. – 29 трав. – С. 3.
- 1731.** Стратілат, І. М. Коцюбинський і М. Горький : [нарис] / І. Стратілат // Промінь Жовтня. – 1964. – 17 верес. – С. 4.
- 1732.** Страшко, А. Братня дружба : [нарис про взаємини М. Коцюбинського з М. Горьким] / А. Страшко // Зоря Полтавщини. – 1953. – 25 квіт.
- 1733.** Стрельбицький, М. Коцюбинський знає про нас багато : (25 квіт. минає 80 років від дня смерті нашого геніал. земляка Михайла Коцюбинського) : [нарис] / Михайло Стрельбицький // Вінниц. газ. – 1993. – 23 квіт. – С. 3.

- 1734. Стрельбицький, М.** Письменник апофеозів : (сьогодні – 130 років від дня народж. нашого земляка видатного укр. письменника і громад. діяча Михайла Коцюбинського) : [нарис] / Михайло Стрельбицький // Вінниччина. – 1994. – 17 верес. – С. 1, 3.
- 1735. Стрига, Ф.** Перебування М. Коцюбинського в Житомирі : [нарис] / Ф. Стрига // Червон. Полісся. – 1939. – 11 верес.
- 1736. Студьонова, Л.** Михайло Коцюбинський: «Немає великої надії на громадськість нашу» : [нарис про діяльність М. Коцюбинського як організатора чернігів. «Просвіти»] / Людмила Студьонова // Просвіта. – 2000. – 24 листоп.
- 1737. Студьонова, Л.** Незнаний Коцюбинський : [нарис про любов. трикутник великого письменника] / Людмила Студьонова // Чернігівщина incognita. – Чернігів : Чернігів. обереги, 2004. – С. 309–315 ; Gorod.cn.ua : портал Чернігова : Чернігівщина incognita. – Режим доступу: http://www.gorod.cn.ua/print/city_674.html (дата звернення: 14.09.15). – Назва з екрана.
- 1738. Студьонова, Л.** Чернігівські зв'язки Івана Франка : (до 150-річчя від дня народж. письменника) : [нарис] / Людмила Студьонова, Борис Юр'єв // Літ. Чернігів. – 2006. – № 3. – С. 116–125.
- 1739. Суворін, М.** Коцюбинський у Гранові : [нарис] / М. Суворін // Трибуна праці. – 1972. – 13 трав. – С. 4.
- 1740. Суровцова, Н.** Думки та спогади про Олеся / Надія Суровцова // Слово і Час. – 1990. – № 7. – С. 88–94. – *Зі змісту*: [Згадується про відвідання М. Коцюбинським Відня]. – С. 89.
- 1741. Суровцова, Н.** Коцюбинські у моєму житті : [спогади про долю дітей письменника] / Надія Суровцова // Сіверян. літопис. – 2005. – № 2/3. – С. 67–70.
- 1742. Таратин, М.** Моє село : док. повість / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2005. – 77 с. – *Зі змісту*: Рядки із безсмертя. – С. 6–14 ; Моє село. – С. 15–26 ; Шмат історії і Ярина Валах. – С. 27–42 ; Наші гості. – С. 43–52 ; Маланки села. – С. 53–71 ; Перший орденоносець. – С. 72–80 ; Подарунок. – С. 81–84 ; Нагороди Білана. – С. 85–90 ; Хліборобському роду – нема переводу. – С. 91–104 ; Рід Бугримів. – С. 105–109 ; Люди високого гарту. – С. 110–116 ; Рідна школа. – С. 117–123 ; Батьки і діти. – С. 124–127 ; Ідуть селом солдати. – С. 128–134 ; Меморіал слави. – С. 135–144 ; Вулиця Леніна. – С. 145–153.
- 1743. Тарахан-Берега, З.** Коцюбинський М. і «Братство Тарасівців» : [з кн. З. Тарахан-Берега «Святиня»] / Зінаїда Тарахан-Берега // Літ. Чернігів. – 2011. – № 2. – С. 34–35.
- 1744. Тарахан-Берега, З.** Шевченків дух і Братство Тарасівців : [істор. нарис про участь М. Коцюбинського в Братстві Тарасівців] // Святиня : наук.-іст. літопис Тарасової Гори / Зінаїда Тарахан-Берега. – Київ : Родовід, 1998. – С. 187–202.
- 1745. Тардов, М.** Коцюбинський наш! : [нарис] / М. Тардов // Літ. газ. – 1937. – 23 верес. – С. 3.
- 1746. Тарнашинська, Л.** Михайлина Коцюбинська: честь імені : [нарис] / Людмила Тарнашинська // Михайлина Коцюбинська: «Бути собою» : біобібліогр. нарис / авт. нарису Л. Тарнашинська ; бібліогр.-уклад. В. Патока ; наук. ред. В. Кононенко ; Нац. парлам. б-ка України, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України. – Київ, 2005. – С. 5–31. – (Шістдесятництво: профілі на тлі покоління ; вип. 9). – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 5, 6, 7, 9, 12, 20.

1747. **Телеграми** співчуття й жалю з приводу смерті М. Коцюбинського // Рада. – 1913. – № 88/89. – С. 2–3 ; Куп'янський, Й. Я. Літопис життя і творчості Михайла Коцюбинського / Й. Я. Куп'янський ; відп. ред.: А. Д. Іванов, Н. Л. Калениченко. – Київ : Наук. думка, 1965. – С. 554–561.
1748. **Терлецький, В.** До питання про глухівську «Просвіту» : [нарис] / Віктор Терлецький // Глухівщина. – 1994. – 10 груд. – С. 4.
1749. **Терлецький, В.** Михайло Коцюбинський у пошануванні та дослідженнях нащадків : [є спогади про М. Коцюбинського] / Віктор Терлецький // Сіверян. літопис. – 2008. – № 3. – С. 194–204.
1750. **Тим, Л.** На батьківщині М. Коцюбинського : [нарис] / М. Тим // Глобус. – 1928. – № 8. – С. 118–119.
1751. **Тихомолова, Н.** Любов і пошана : [нарис про інтерес М. Коцюбинського до творчості Л. М. Толстого] / Н. Тихомолова // Рад. Україна. – 1960. – 20 листоп. – С. 3.
1752. **Тичина, П.** Автобіографія // З минулого – в майбутнє : ст., спогади, нотатки, начерки, інтерв'ю / Павло Тичина ; упоряд. та прим. С. Тельнюка. – Київ : Дніпро, 1973. – С. 6–27. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 21–23 ; Твори : у 12 т. / Павло Тичина ; редкол.: О. Т. Гончар (голова) [та ін.] ; упоряд. і прим. А. О. Ковтуненко. – Київ : Наук. думка, 1987. – Т. 10. – С. 194–196. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 194.
1753. **Тичина, П.** Великий син великого народу : [нарис про М. Горького] // Слово про Буревісника : Максим Горький і укр. культура / упоряд., вступ. сл. та прим. В. Є. Прогожина. – Київ : Дніпро, 1968. – С. 232–235. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 233–234, 235 ; Твори : в 6 т. / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав України, 1962. – Т. 5. – С. 189–193. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського] ; Твори : у 12 т. / Павло Тичина ; редкол.: О. Т. Гончар (голова) [та ін.] ; упоряд. і прим. А. О. Ковтуненко. – Київ : Наук. думка, 1987. – Т. 9. – С. 170–175. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 272, 273.
1754. **Тичина, П.** Живий Коцюбинський : [промови на ювіл. вечорах, присвяч. письменнику] // Читаю. Думаю. Нотую : ст., нотатки, рец., інтерв'ю / Павло Тичина. – Київ : Рад. письменник, 1974. – С. 30–33 ; Творча сила народу : статті / Павло Тичина. – [Уфа] : Спілка рад. письменників, 1943. – С. 134–142.
1755. **Тичина, П.** Звитяжець гуманізму і краси : (Михайло Коцюбинський) : [нарис] // З минулого – в майбутнє : ст., спогади, нотатки, начерки, інтерв'ю / Павло Тичина ; упоряд. та прим. С. Тельнюка. – Київ : Дніпро, 1973. – С. 63–73. – *Зі змісту*: [Є спогади про М. Коцюбинського]. – С. 69–73 ; Твори : у 12 т. / Павло Тичина ; редкол.: О. Т. Гончар (голова) [та ін.] ; упоряд. і прим. А. О. Ковтуненко. – Київ : Наук. думка, 1987. – Т. 10 : Статті, рецензії, доповіді, виступи, 1960–1967. – С. 241–251. – *Зі змісту*: [Є спогади про М. Коцюбинського]. – С. 247–251 ; Літ. Україна. – 1964. – 18 верес. – С. 1, 2.
1756. **Тичина, П.** Крихти спогадів про Михайла Коцюбинського / Павло Тичина ; публ. І. Блюдо // Літ. Україна. – 1981. – 13 січ. – С. 2.
1757. **Тичина, П.** М. Коцюбинський : [промова, виголошена П. Тичиною на урочистому вечорі з нагоди 25-річчя від дня смерті М. Коцюбинського в театрі ім. І. Франка в Києві 25 квіт. 1938 р.] / Павло Тичина // Магістралями життя / Павло Тичина. – Київ : Рад. письменник, 1941. – С. 50–55 ; Твори : в 6 т. / Павло Тичина. – Київ : Держлітвидав України. – Т. 6. – С. 77–85 ; Коцюбинський, М. Вибрані твори / Михайло Коцюбинський. – Київ, 1950. – С. V–XI.
1758. **Тичина, П.** [Те ж : під назвою «Живий Коцюбинський»] // Творча сила народу / Павло Тичина. – [Уфа], 1943. – С. 134–142.

1759. **Тичина, П.** [Те ж : під назвою «Михайло Михайлович Коцюбинський»] // В армії великого стратега : ст. й виступи / Павло Тичина. – Київ : Рад. письменник, 1952. – С. 365–370.
1760. **Тичина, П.** Михайло Михайлович Коцюбинський : [нарис] / Павло Тичина // Матеріали до вивчення історії української літератури : посіб. для філол. ф-тів ун-тів і пед. ін-тів : у 5 т. / упоряд. Н. Й. Жук. – Київ, 1961. – Т. 4 : Література кінця XIX – поч. XX ст. – С. 106–110 ; Про мистецтво і літературу : збірник / Павло Тичина. – Київ : Мистецтво, 1981. – С. 213–219. – (Серія «Пам'ятки естетичної думки») ; Твори : у 12 т. / Павло Тичина ; редкол.: О. Т. Гончар (голова) [та ін.] ; упоряд. і прим. А. О. Ковтуненко. – Київ : Наук. думка, 1987. – Т. 9. – С. 170–175.
1761. **Тіні забутих предків** : М. Коцюбинський та його діти: міфи і життя // Голос України. – 1999. – 3 квіт. – С. 6–7.
1762. **Ткаченко, В.** Михайло Коцюбинський / В. Ткаченко // Україна. – 1970. – № 17. – С. 42.
1763. **Ткаченко, М.** Чернігів : нарис історії міста / М. Ткаченко // Укр. літ. – 1943. – № 8/9. – С. 86–104. – *Зі змісту*: [Про чернігів. період життя М. Коцюбинського]. – С. 98–101.
1764. «Товариство для допомоги літераторам і вченим» – родині М. Коцюбинського : [док. про допомогу письмен. родині М. Коцюбинського, є фрагм. листування В. Г. Короленка та В. У. Коцюбинської] / подала І. М. Юдіна // Рад. літературознавство. – 1985. – № 8. – С. 69–70.
1765. **Томашевський, Г.** Коцюбинський у Кукавці : [нарис] / Григорій Томашевський // Слово Придністров'я. – 1999. – 10 груд. – С. 4.
1766. **Трембовецький, А. П.** Навчання М. Коцюбинського в м. Бару : [є спогади про дитячі роки письменника] / А. П. Трембовецький // Пробоєм : місячник культури. – 1942. – Ч. 11. – С. 663–664.
1767. **Трошкова, А.** У Лопатинці – до Коцюбинського / А. Трошкова // Вінниччина. – 2003. – 11 черв. – С. 5. – (Спец. вип. газ. «Хочу все знати»).
1768. **Тычина, П.** Автобіографія // Стихотворения и поэмы / Павло Тычина. – Ленинград : Сов. писатель, 1975. – С. 58–78. – (Библиотека поэта. Большая серия. – 2-е изд.). – *Зі змісту* : [Про М. Коцюбинського]. – С. 72–73.
1769. **Тютюнник, Є.** Він досягнув вершин у манері малювати словами : мова у Михайла Коцюбинського була не просто барвистою, а з неповторними відтінками : [нарис] / Євгенія Тютюнник // Уряд. кур'єр. – 2014. – 17 верес. – С. 18.
1770. **У кадрі і «за кадром»** : [нарис, є відом. про зйомки С. Параджановим фільму за повістю М. Коцюбинського «Тіні забутих предків»] // Нар. слово. – 1993. – 4 груд. – С. 3.
1771. **У музеї М. Коцюбинського** : [нарис] // Комсомолец України. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
1772. **Увековечение** пам'яті М. Коцюбинського : [в архіві колиш. Вінниц. міськ. самоуправління знайдені док. про обрання М. Коцюбинського кандидатом в гласні Думи 1891 р.] // Винниц. рабоч. газ. – 1926. – 7 мая. – С. 4.
1773. **Угорчак, Ю.** Забута пам'ятна дошка : [нарис] / Ю. Угорчак // Галичина. – 1990. – 6 лист.
1774. **Утевський, А.** Останні дні письменника : [спогади] / Аркадій Утевський // По слідах М. Коцюбинського / Яків Брік. – Харків : Літ. і мистецтво, 1931. – С. 34–36. – (Критична бібліотека).

1775. **Фарбер, Б.** Горький і Коцюбинський : [нарис] / Б. Фарбер, Д. Зінчук // Літ. Вінниччина : альманах / редкол.: Ф. Самутін (відп. ред.). – Вінниця : Вид. обл. будинку літ. і мистецтв ім. М. Коцюбинського, 1936. – С. 99–109.
1776. **Федоренко, В. Д.** Коцюбинський і Чехов : [є спогади М. Горького про М. Коцюбинського та фрагм. листів письменника] / В. Д. Федоренко // М. Коцюбинський : матеріали II наук. конф. пам'яті письменника : до 100-річчя з дня народж. – Вінниця : Вінниц. кн.-газ. вид-во, 1963. – С. 73–81.
1777. **Федоренко, Є.** Михайло Коцюбинський і Максим Горький : [є спогади про М. Коцюбинського] / Євген Федоренко // Дивослово. – 1999. – № 1. – С. 7–9 ; Березіль. – 1999. – № 5/6. – С. 181–185.
1778. **Федорчук, А.** Діти Коцюбинських : [нарис] / А. Федорчук // Прапор. – 1965. – № 12. – С. 86–87.
1779. **Федун, В.** Воспоминания колхозников о писателе : [про перебування М. Коцюбинського в с. Лопатинці, нині Тиврів. р-ну Вінниц. обл.] / В. Федун // Сов. Украина. – 1938. – 24 апр. – С. 3.
1780. **Федун, В.** Горький и Коцюбинский : [нарис] / В. Федун // Лит. газ. – 1939. – 15 сент.
1781. **Федун, В.** Добра була людина : (спогади 85-річ. колгоспника Антона Васильовича Юрченка) ; Простий і близький : (спогади 70-річ. колгоспниці колгоспу ім. Коцюбинського с. Лопатинці Тиврівського р-ну Марії Ксьондз (Бондар)) / В. Федун, Ф. Присяжний // Більшовиц. правда. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
1782. **Федун, В.** Дружба двох письменників : [нарис про творчі взаємини М. Коцюбинського та М. Горького] / В. Федун // Більшовиц. правда. – 1938. – 28 берез. – С. 4.
1783. **Федун, В.** Життя славетного письменника : [нарис про життя і творчість М. Коцюбинського] / В. Федун // Більшовиц. правда. – 1938. – 18 квіт. – С. 2, 3.
1784. **Федун, В.** Коцюбинський і царська цензура : [нарис, публ. док. про заборону друкувати в Рос. імперії творчості М. Коцюбинського «Хо», «На віру», «Для загального добра», «Лялечка», «Дорогою ціною» та зб. «З глибин»] / В. Федун // Рад. літературознавство. – 1940. – № 5/6. – С. 295–231 ; Михайло Коцюбинський : (до 75-річчя з дня народж.) : зб. матеріалів, ст., віршів та нарисів / В. Федун. – Вінниця, 1939. – С. 18–33. – (Вінниц. літ. музей М. М. Коцюбинського).
1785. **Федун, В.** Коцюбинський у Вінниці : [нарис] / В. Федун // Більшовиц. правда. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
1786. **Федун, В.** М. Коцюбинський і царська цензура : [є матеріали з Центр. держ. архіву внутрішньої політики, культури й побуту в Петербурзі (тодіш. Ленінграді), що належать до 1894–1909 рр. і засвідчують факт перебування М. Коцюбинського під поліцейським наглядом та цензурним тиском] / В. Федун // Рад. літературознавство. – 1940. – № 5/6. – С. 259–318.
1787. **Федун, В.** Нові матеріали про переслідування М. Коцюбинського : [нарис, є док. Чернігів. губерн. управління] / В. Федун // Більшовиц. правда. – 1938. – 17 лип. – С. 4.
1788. **Федун, В.** Як Коцюбинський писав «Фата моргана» : [нарис] / В. Федун // Більшовиц. правда. – 1935. – 28 квіт. – С. 3.
1789. **Фененко, М.** Одного вечора : [спогади про П. Тичину] / Микола Фененко // Про Павла Тичину : ст., нариси, спогади / упоряд. Г. П. Донець. – Київ : Рад. письменник, 1976. – С. 215–216. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 215.

1790. **Фесенко, В.** У Алексея Максимовича на Капри : (Воспоминания учителя), 25.03.1962, 10 с. Рукопис / Вадим Фесенко // Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського, в. п, № 1250.
1791. **Фесенко, В.** Воспоминания к. ист. н., преподавателя Ленинград. ун-та Вадима Алексеевича Фесенко о встречах с М. М. Коцюбинским, А. М. Горьким и В. И. Лениным на острове Капри. 10.08.1962, 6 с. Машинопис / Вадим Фесенко // Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського, в. п, № 1251.
1792. **Філь, Ю.** До біографії й творчості М. Коцюбинського : [є спогади сестер Ганни, Олександри та Марії Недоборовських про М. М. Коцюбинського] / Юхим Філь // Україна. – 1926. – Кн. 1. – С. 60–64.
1793. **Філь, Ю.** До питання про перебування М. Коцюбинського під наглядом поліції / Юхим Філь // Записки / Наук.-дослід. каф. Кам'янець-Подільська. – Кам'янець-Подільський, 1929. – Т. 1. – С. 149–152.
1794. **Філь, Ю.** М. Коцюбинський у спогадах та предки письменника : [є спогади Всеволода Ковердинського про рідню М. Коцюбинського] / Юхим Філь // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. – 1929. – Кн. 25. – С. 133–148.
1795. **Фомська, С.** Становлення та діяльність чернігівської «Просвіти» : [іст. нарис] / Світлана Фомська // Сіверян. літопис. – С. 185–192. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191.
1796. **Франко, Т.** Мої спогади про батька : [спогади] / Тарас Франко // Спогади про Івана Франка / упоряд., вступ. ст., прим. О. І. Дея. – Київ : Дніпро, 1981. – С. 301–309. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 306 ; Спогади про Івана Франка / упоряд., вступ. ст. і прим. М. І. Гнатюка. – 2-ге вид., допов., перероб. – Львів : Каменяр, 2011. – С. 657–662. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 661.
1797. **Хаврус, С.** Привітання Нечуєві-Левицькому : [привітання чернігівців 1909 р., зачитане М. М. Коцюбинським на ювілеї І. С. Нечуя-Левицького] / С. Хаврус // Деснян. правда. – 1971. – 10 лют. – С. 4.
1798. **Хвиля, А.** Михайло Коцюбинський. 1864–1934 : [нарис] / А. Хвиля. – Харків : Худож. літ., 1935. – 56 с. : іл., 1 л. портр.
1799. **Хінкулов, Л.** Україна в житті і творчості М. Горького : [нарис] / Леонід Хінкулов. – Київ : Рад. письменник, 1963. – 197 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 142–160, 164–165, 172, 173, 178–179, 189, 190, 191.
1800. **Хоменко, Б.** Велет України з вінницької колиски : (17 верес. минає 130 років від дня народж. нашого славет. земляка, видат. укр. письменника Михайла Михайловича Коцюбинського) : [літ. нарис] / Борис Хоменко // Вінниц. газ. – 1994. – 16 верес. – С. 3.
1801. **Хоменко, Б.** «Він залишився в моїй пам'яті» : [спогади лікаря В. О. Соф'їна про останні місяці життя М. Коцюбинського] / Борис Хоменко // Комсомол. плем'я. – 1973. – 11 груд. – С. 3.
1802. **Хоменко, Б.** Далекі друзі Сонцелюба : [нарис] / Борис Хоменко // Вінниц. правда. – 1979. – 29 листоп.
1803. **Хоменко, Б.** Його слово – ясна зброя : (минуло 125 р. з дня народж. М. М. Коцюбинського) : [док. нарис] / Борис Хоменко // Корчагінець. – 1989. – 10 верес. – С. 2.
1804. **Хоменко, Б.** Пломеніє слово Коцюбинського : [нарис] / Борис Хоменко, Галина Литвиненко // Вінниц. правда. – 1968. – 17 верес. – С. 4.

- 1805.** **Хоменко, Б.** Слово – ясна зброя : [док. нарис до 120-го ювілею від дня народж. М. Коцюбинського] / Борис Хоменко // Сіл. вісті. – 1984. – 16 верес. – С. 3.
- 1806.** **Хоменко, І.** Михайло Коцюбинський і радіомистецтво : спроба осмислення укр. класики в понятійній системі авізуальної драматургії / Ілля Хоменко // Сіверян. літопис. – 2001. – № 3. – С. 92–95.
- 1807.** **Хращевський, М.** З дитячих років Михайла Коцюбинського : (Барська доба в житті письменника) / Микола Хращевський // Нові шляхи. – 1929. – Т. 3. – С. 65–71.
- 1808.** **Хращевський, М.** Михайло Коцюбинський під час свого навчання в Бару / Микола Хращевський. – Вінниця : Віндерждрук ім. Леніна, 1929. – 16 с. – (Кабінет виучування Поділля Вінниц. філ. Всенар. б-ки України при Всеукр. акад. наук ; вип. 23).
- 1809.** **Царенко, М.** Время больших ожиданий : [іст. нарис] / Максим Царенко, Тарас Сафронів // Вінниц. альбом. 1998 : літ.-худож. та іст.-краєзнав. альм. / упоряд. В. Б. Петров. – Вінниця : Тезис, 1999. – С. 285–288. – *Зі змісту*: [Про складання М. Коцюбинським екстерном екзамену на звання народного вчителя]. – С. 286.
- 1810.** **Цвень, І.** Коцюбинський і Франко : [нарис] / І. Цвень // Молод. більшовик. – 1940. – 15 верес.
- 1811.** **Цимбалюк, С.** Великий художник-демократ : [нарис] / С. Цимбалюк // Пролетар. правда. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
- 1812.** **Цитович, І.** Друг молоді : [спогади про спілкування М. Коцюбинського з чернігів. молоддю] / Іван Цитович // Комсомолец України. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
- 1813.** **Цитович, І.** Друг молоді : (до 85-річчя від дня смерті М. Коцюбинського) : [спогади про спілкування М. Коцюбинського з чернігів. молоддю] / Іван Цитович ; передм. П. Куценка // Деснян. правда. – 1998. – 25 квіт. – С. 3.
- 1814.** **Цитович, І.** Коцюбинський про Франка : (з кн. мемуарів) / Іван Цитович // Київ. правда. – 1946. – 27 серп. – С. 3.
- 1815.** **Цитович, І.** Наш вихователь : [спогади про спілкування М. Коцюбинського з чернігів. молоддю] / Іван Цитович // Комуніст. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
- 1816.** **Цікавий документ** : з матеріалів обл. архіву [про переслідування М. Коцюбинського царською владою] // Більшовик. – 1938. – 24 квіт. – С. 4.
- 1817.** **Цікаві** бувальщини з життя Михайла Коцюбинського // Укр. літ. в загальноосвіт. шк. – 2007. – № 11. – С. 56.
- 1818.** **Цюпа, І.** Затишок Павла Тичини : [спогади про П. Тичину] / Іван Цюпа // Співець єдиної родини : ст., есе, спогади, худож. проза про Т. Г. Тичину / упоряд. З. В. Гончарук. – Київ : Рад. письменник, 1981. – *Зі змісту*: [Про М. М. Коцюбинського]. – С. 205, 206–207.
- 1819.** **Чаговец, В.** М. М. Коцюбинський : [некролог] / Всеволод Чаговец // Киев. мысль. – 1913. – 15 апр.
- 1820.** **Чаговец, В.** Він з нами : 80 років з дня народж. М. Коцюбинського : [нарис] / Всеволод Чаговец // Рад. Україна. – 1944. – 17 верес. – С. 4.
- 1821.** **Чаговец, В.** Дружба : [нарис] / Всеволод Чаговец // Деснян. правда. – 1944. – 19 верес.
- 1822.** **Чаговец, В.** Несміяний : (зі спогадів про М. М. Коцюбинського) / Всеволод Чаговец // Літ. газ. – 1939. – 16 верес. – С. 3. ; Соц. Харківщина. – 1939. – 17 верес.

1823. **Чаговець, В.** Пісня про сокола / Всеволод Чаговець // Рад. мистецтво. – 1946. – 18 черв. ; Велика дружба : Максим Горький у зв'язках з укр. народом, його культурою і літ. / упоряд. та прим. О. Мацяя. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1959. – С. 78–82.
1824. **Чаговець, В.** Світлий образ : (до 35-річчя з дня смерті М. М. Коцюбинського) : [нарис] / Всеволод Чаговець // Рад. Україна. – 1948. – 25 квіт. – С. 3.
1825. **Чапля, В.** Окличник новітньої краси : (про М. Коцюбинського) : [нарис] / Василь Чапля // Зоря. – 1926. – Число 18.
1826. **Червінчук, І.** Беатріче-Шурочка, що запалила вогонь у серці Коцюбинського / Інна Червінчук // Вінничанка. – 2013. – № 2. – С. 24–25.
1827. **Чередниченко, І.** М. М. Коцюбинський : [нарис] / І. Чередниченко // Зоря Полтавщини. – 1944. – 17 верес.
1828. **Черемшинська, Р.** Видавав твори письменника Володимир Гнатюк : [нарис про тематич. екскурсії «Володимир Гнатюк – видавець творів М. Коцюбинського», с. Велеснів Тернопіл. обл.] / Романа Черемшинська // Свобода. – 2004. – 28 верес.
1829. **Черепახов, М.** Писане серцем : [нарис] / М. Черепახов // Соц. Харківщина. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
1830. **Черкасенко, С.** Михайло Коцюбинський : (замість некролога) : [нарис] / Спиридон Черкасенко // Сяйво. – 1913. – № 5/6. – С. 131–132.
1831. **Чернишов, А.** Живий Коцюбинський : [нарис про враження від відвідання Чернігів. літ.-меморіал. музею М. Коцюбинського] / Андрій Чернишов // Молодь України. – 1963. – 24 квіт. – С. 4 ; Прапор. – 1984. – № 9. – С. 74–75.
1832. **Чернишов, А.** Подруга письменника : [нарис про В. У. Дейшу – дружину М. Коцюбинського] / Андрій Чернишов // Рад. культура. – 1963. – 10 жовт. – С. 3.
1833. **Чернишов, А.** Червона лілея : до 35-річчя з дня смерті В. У. Дейші : [нарис] / Андрій Чернишов // Рад. культура. – 1963. – 13 січ.
1834. **Чернігівський** державний літературно-меморіальний музей М. Коцюбинського : до 75-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського : зб. 1 / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Нар. комісаріат освіти. – Вид. 2-ге, допов. – Чернігів, 1941. – 91 с., 8 л. іл. – *Зі змісту*: Коротка історія будинку-музею М. Коцюбинського в Чернігові. – С. 7–15 ; Автобіографія : з листа М. Коцюбинського від 18.11.1912. – С. 16–18 ; Коцюбинський, Х. М. Спогади про дитячі та юнацькі роки М. Коцюбинського. – С. 19–24 ; Коцюбинська, К. М. Коцюбинський як член Чернігів. губерн. ученої архівної комісії : матеріал про громад. діяльність письменника в роки 1902–1904. – С. 25–28 ; До аналізу процесу творчості «Фата моргана» М. Коцюбинського. – С. 29–49 ; Коцюбинський, Х. Легенда про Маланку. – С. 49–50 ; Листи до Ярини Валах. – С. 51–53 ; Хазан, М. Подорож у Вихвостов. – С. 54–80 ; Десняк, О. Слово на могилі М. М. Коцюбинського. – С. 87–88.
1835. **Чернігівський** літературно-меморіальний музей-заповідник Михайла Коцюбинського : цікаві місця Чернігівщини : [нарис] // Позакл. час. – 2008. – № 11. – С. 115–116.
1836. **Чернігівські** образки : [М. Коцюбинський, С. Русова, І. Шраг] / підгот. П. Антоненко // Слово Просвіти. – 2013. – 5–11 груд. (№ 48). – С. 7.
1837. **Чернявський, М.** Кедр Ливану : спогади про Б. Грінченка / Микола Чернявський. – Херсон : Укр. книгарня, 1920. – 36 с. – *Зі змісту*: [Спогади про роботу М. Коцюбинського над підгот. зб. на пошану П. Куліша «Дубове листя»]. – С. 22–24 ; Лисенко, І. Українські письменники у спогадах сучасників : у 2 т. / Іван Лисенко. – Київ : Комп'ютерпрес, 2012. – Т. 1. – С. 164–177. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 170, 171, 173.

- 1838. Чернявський, М.** Червона лілея : [спогади про Михайла Коцюбинського] // Червона лілея : спогади про Михайла Коцюбинського : ювіл. вид. / Микола Чернявський. – Херсон : Укр. книгарня, 1920. – 34 с. ; Твори : у 4 т. / Микола Чернявський. – Харків : Рух, 1929. – Т. 4. – С. 352–385 ; Твори : у 2 т. / Микола Чернявський ; упоряд., підгот. текстів, вступ. ст. та прим. В. Костенка. – Київ : Дніпро, 1966. – Т. 2. – С. 489–509.
- 1839. Чечот, М.** Для щастя Вітчизни своєї : до 40-річчя з дня смерті М. М. Коцюбинського) : [нарис про шанування пам'яті М. Коцюбинського в с. Вихвостів, с. Лопатинці, м. Чернігів, які пов'язані з життям і творчістю письменника] / Микола Чечот // Вінниц. правда. – 1953. – 22 квіт. – С. 3.
- 1840. Чечот, М.** На Капрі : [нарис] / Микола Чечот // Кіровоград. правда. – 1964. – 17 верес. – С. 3.
- 1841. Чикаленко, В.** На далекому острові : [спогади] / Вікторія Чикаленко // Літ.-наук. вісн. – 1917. – Т. 67, кн. 2/3. – С. 168–170.
- 1842. Чикаленко, Є.** В останню путь : [некролог] / Євген Чикаленко // Рада. – 1913. – 18 квіт. (№ 88).
- 1843. Чикаленко, Є.** Спогади про Михайла Коцюбинського / Євген Чикаленко // Літ.-наук. вісн. – 1917. – Т. 67, кн. 2/3. – С. 171–178.
- 1844. Чикаленко, Є.** Спогади (1861–1907) / Євген Чикаленко ; передм. В. Дорошенко. – Нью-Йорк : Укр. вільна акад. наук у США, 1955. – 504 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 221, 222, 228, 313, 442, 481.
- 1845. Чикаленко, Є.** Спогади (1861–1907) / Євген Чикаленко ; передм. В. Шевчука. – Київ : Темпора, 2003. – 416 с. : іл. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 162, 167, 223, 307, 331.
- 1846. Чикаленко, Є.** Уривок із споминів / Євген Чикаленко // Літ. наук. вісн. – 1924. – Т. 83, кн. 6. – С. 129–144.
- 1847. Чикаленко, Є.** Щоденник (1907–1917) / Євген Чикаленко. – Львів : Червона калина, 1931. – 496 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 38–39.
- 1848. Чикаленко, Є.** Щоденник. У 2 т. Т. 1. 1907–1917 / Євген Чикаленко. – Київ : Темпора, 2004. – 428 с. : іл. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 8, 30, 33, 100, 130, 175–177, 181, 217–218, 233, 241, 258, 272–274, 329.
- 1849. Чикаленко, Є.** Щоденник. У 2 т. Т. 2. 1918–1919 / Євген Чикаленко. – Київ : Темпора, 2004. – 464 с. : іл. – *Зі змісту*: [Про Ю. Коцюбинського]. – С. 182.
- 1850. Чирва, Г.** Видатний український письменник : [нарис] / Г. Чирва // Наддніпрян. правда. – 1948. – 25 квіт.
- 1851. Чопик, Р.** То Італія чи Ітака? : [нарис] // Менталітети : зб. есеїв / Ростислав Чопик. – Київ : УРС ім. Ю. Липи, 2014. – С. 71–79.
- 1852. Чорна, Т. К.** Молдавський народ у творчості Михайла Коцюбинського : [цитуються спогади про перебування М. Коцюбинського в Бессарабії] / Т. К. Чорна // Рад. літературознавство. – 1957. – № 3. – С. 111–122.
- 1853. Чубський, П.** До питання про джерела II частини «Fata morgana» М. М. Коцюбинського : (до характеристики «студійної методи») / Петро Чубський // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. Праці іст. секції. – 1928. – Кн. 18. – С. 140–168.

- 1854.** Шагінян, М. Шануємо пам'ять великого українського письменника : [запис з кн. відгуків Чернігів. літ.-меморіал. музею М. Коцюбинського] / Марієтта Шагінян // Більшовик. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
- 1855.** Шаміс, Л. По слідах повісті «Фата моргана» : цікаве листування учнів двох шкіл : [нарис про листування учнів Заливанщинс. СШ Калинів. р-ну Вінниц. обл. та с. Вихвостів Чернігів. обл. Публікується їхній лист про долю прототипів повісті «Fata morgana»] / Л. Шаміс // Вінниц. правда. – 1958. – 21 берез. – С. 3.
- 1856.** Шапо, Л. С. М. Коцюбинський і Леся Українка : [є спогади про участь М. Коцюбинського та Лесі Українки у святкуванні з нагоди відкриття пам'ятника І. Котляревському в 1903 р.] / Л. С. Шапо // М. Коцюбинський : матеріали II наук. конф. пам'яті письменника : до 100-річчя з дня народж. – Вінниця : Вінниц. кн.-газ. вид-во, 1963. – С. 82–89.
- 1857.** Шаповал, Ю. І. У ті трагічні роки : сталінізм на Україні / Ю. І. Шаповал. – Київ : Політвидав України, 1990. – 143 с. : іл. – *Зі змісту*: [«Вирок у справі Ю. М. Коцюбинського»]. – С. 72–73, 114.
- 1858.** Шаров, І. Коцюбинський Михайло Михайлович (1864–1913) – письменник, перекладач, громадський діяч / Ігор Шаров // 100 видатних імен України / Ігор Шаров. – Київ : Альтернативи, 1999. – С. 191–195.
- 1859.** Шева, О. Творча дружба : [нарис про творчу співдружність М. Коцюбинського та М. Горького] / Олександр Шева // Деснян. правда. – 1954. – 11 трав.
- 1860.** Шевелєв, Э. Писатель, рожденный бурей : (к 100-летию со дня рождения М. М. Коцюбинского) : [нарис про викладача Ленінград. ун-ту Вадима Олексійовича Фесенка, який, за його словами, був свідком зустрічі М. Коцюбинського з В. Леніним на Капрі в черв. 1910 р.] / Э. Шевелєв // Известия. – 1964. – 17 сент. – С. 4.
- 1861.** Шевелів, Б. М. Коцюбинський і «департамент поліції» : до біогр. М. Коцюбинського : [є док. про переслідування М. Коцюбинського царською поліцією] / Борис Шевелів // Життя і революція. – 1928. – Кн. 4. – С. 136–146.
- 1862.** Шевелів, Б. Чернігівський період у житті М. Коцюбинського за новими матеріалами / Борис Шевелів // Україна. – 1930. – Кн. 41 (Трав.–черв.). – С. 60–84.
- 1863.** Шевелів, Б. «Fata morgana» М. Коцюбинського та самосуд селян с. Вихвостова р. 1905 / Борис Шевелів // Червон. шлях. – 1929. – № 10/11. – С. 97–110.
- 1864.** Шевчук, А. В чужому місті : [М. Коцюбинський в Житомирі : нарис] / А. Шевчук // Кур'єр Кривбасу. – 1998. – № 95/96. – С. 107–119.
- 1865.** Шевчук, В. З П. Тичиною на Поділлі : [спогади] / Валерій Шевчук // З любов'ю і болем : спогади про Павла Тичину : зб., присвяч. 75-річчю Уман. держ. пед. ун-ту ім. П. Тичини. – Київ : Міленіум, 2005. – С. 315–322. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 318.
- 1866.** Шевчук, В. Із вершин та низин : кн. цікавих фактів із історії укр. літ. / Валерій Шевчук. – Київ : Дніпро, 1990. – 446 с. – *Зі змісту*: [Рід М. Коцюбинського. – С. 131 ; Заступник земляків : [згадується М. Коцюбинський]. – С. 219–220 ; Величаве свято. – С. 238–239 ; М. Коцюбинський зблизька. – С. 247–248 ; Нічого не виходить. – С. 248 ; Одночасно з «Лісовою піснею». – С. 330 ; Маляр і письменник : [згадується М. Коцюбинський]. – С. 401–402].
- 1867.** Шевчук, В. Листи до Михайла Коцюбинського : [нарис про епістолярій митця] / Валерій Шевчук // Укр. мова та літ. – 2003. – № 1. – С. 31–32.

- 1868. Шевчук, В.** Поезія не живе на смітнику. Михайло Коцюбинський та його проза : [есей] / Валерій Шевчук // Укр. мова й літ. в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2002. – № 2. – С. 6–24.
- 1869. Шекерик-Доників, П.** Закоханий в Гуцульщину : [спогади] / Петро Шекерик-Доників // Учитель. – 1925. – Т. 1. – С. 66–81 ; М. Коцюбинський і Західна Україна / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; ред. П. Г. Тичина ; Чернігів. літ.-меморіал. музей М. М. Коцюбинського – Уфа : Вид-во АН УРСР, 1943. – Зб. 3. – С. 135–150.
- 1870. Шелухин, С.** Українство 80-х років XIX в. і мої зносини з Ів. Франком : [спогад] / Сергій Шелухин // Спогади про Івана Франка / упоряд., вступ. ст. і прим. М. І. Гнатюка. – 2-ге вид., допов., перероб. – Львів : Каменярь, 2011. – С. 256–272. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 260.
- 1871. Шеметов, О.** Півстоліття тому : [спогад про відвідання артисткою Г. Борисоглібською хворого М. Коцюбинського в клініці проф. В. П. Образцова] / О. Шеметов // Рад. культура. – 1964. – 3 верес. – С. 3.
- 1872. Шеметов, О.** Хвилюючі документи : [про некролог В. Чаговця й телеграми О. М. Горького в газ. «Киевская мысль» (1913 р.) з приводу смерті М. М. Коцюбинського] / Олександр Шеметов // Рад. культура. – 1963. – 25 квіт. – С. 3.
- 1873. Шершель, Л.** «Воно прийде, те нове життя...» : [нарис про М. Коцюбинського] / Людмила Шершель // Чорномор. новини. – 2014. – 18 верес. – С. 3.
- 1874. Шершель, Л.** Прийде у світ нове добро, треба тільки розбити тверду скалу неправди : [до 150-річчя від дня народж. письменника Михайла Коцюбинського] / Людмила Шершель // Демократич. Україна. – 2014. – 12 верес. – С. 13.
- 1875. Шиян, А.** Крихти : спомини / Андрій Шиян // Павлові Тичині : зб., присвяч. сімдесятиріччю з дня народж. і п'ятдесятиріччю літ. діяльності поета / упоряд. О. В. Килимник. – Київ : Рад. письменник, 1961. – С. 144–147. – *Зі змісту*: [Спогади П. Тичини про М. Коцюбинського, що цитує авт.] – С. 147.
- 1876. Шкварчук, Н.** Вандалізм : [про плундрування могили М. Коцюбинського] / Н. Шкварчук // Сіверщина. – 1999. – 23 лип. – С. 4.
- 1877. Шкраб'юк, П.** «Козацький хід» Івана Буніна : [нарис, згадується знайомство І. Буніна з М. Коцюбинським на Капрі] / Петро Шкраб'юк // Молодь України. – 1989. – 19 квіт. – С. 4.
- 1878. Шкуркіна-Левицька, Т.** [Про подружжя Коцюбинських] : [спогади] / Тодосія Шкуркіна-Левицька // По слідах Коцюбинського / Я. Брик. – Харків : Літ. і мистецтво, 1931. – С. 23–27. – (Критична бібліотека).
- 1879. Шляхова, Н. М.** Вогонь душі і мука слів : (у творчій лаб. письменника) : О. Довженко, О. Кобилянська, М. Коцюбинський, О. Гончар та ін. : [нарис] / Нонна Михайлівна Шляхова // Українське літературознавство : респ. міжвідом. наук. зб. – Львів, 1974. – Вип. 21. – С. 24–32.
- 1880. Шмін, Д.** М. М. Коцюбинський в Житомирі : [нарис] / М. Шмін, Є. Шехтман // Рад. Житомирщина. – 1954. – 17 верес.
- 1881. Шпак, І.** В печі палав вогонь : [спогади] / І. Шпак // Колос. – 1964. – 17 верес. – С. 4.
- 1882. Шпіллер, О.** Дружба Горького з Коцюбинським : [нарис] / О. Шпіллер // Вінниц. правда. – 1948. – 18 квіт. – С. 4.

1883. **Шпіллер, О.** Коцюбинський на Житомирщині : [нарис] / О. Шпіллер // Рад. Житомирщина. – 1953. – 25 квіт.
1884. **Шпіллер, О.** У музеї М. М. Коцюбинського : [нарис про Вінниц. літ.-меморіал. музей письменника] / О. Шпіллер // Культурно-освітня робота. – 1953. – № 8. – С. 37–38.
1885. **Штейн, М.** Вера в життя М. Штейн : [нарис] / М. Штейн // Днепропетров. правда. – 1939. – 17 верес.
1886. **Шумило, М.** «...Ваша робота марно не загине...» : [нарис про творчі взаємини М. Коцюбинського і М. Могилянського] / Микита Шумило // Україна. Наука і культура. – Київ, 1991. – Вип. 25. – С. 342–345.
1887. **Шумило, М.** Поет епохи великих зрушень і перетворень : [спогади] / Микита Шумило // Павлові Тичині : зб., присвяч. сімдесятиріччю з дня народж. і п'ятдесятиріччю літ. діяльності поета / упоряд. О. Килимник. – Київ : Рад. письменник, 1961. – С. 151–160. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 157, 158.
1888. **Щепанський, П.** Михайло Михайлович Коцюбинський : [нарис] / П. Щепанський // Червон. кордон. – 1938. – 26 квіт.
1889. **Щербаківський, В.** Відкриття пам'ятника Котляревському / В. Щербаківський // Пам'ятки України: історія та культура. – 2007. – № 4: Спецвипуск. – С. 50–52.
1890. **Щоденник** Анатолія Карповича Павлюка // З архіву П. Г. Тичини : зб. док. і матеріалів / Голов. архітектур. упр. при Раді Міністрів УРСР ; редкол.: М. Г. Жулинський (відп. ред.) [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1990. – С. 52–107. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 55, 72, 74, 82, 102, 103.
1891. **Щоденник** А. К. Павлюка : (із тих далеких літ) // Київ. – 1986. – № 1. – С. 142–151. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 148.
1892. **Юриняк, А.** Шляхетний талант : [нарис] : (до 70-річчя з дня смерті М. Коцюбинського) / Анатоль Юриняк // Укр. вісті. – 1983. – 19 черв. (Число 25) ; Укр. вісті. – 1988. – 28 лют. (Число 9).
1893. **Юрчишина, О.** Михайло Коцюбинський у Криворівні : [нарис] / О. Юрчишина // Панорама. – 2004. – 15 верес. – С. 3.
1894. **Юрєва, Т.** Современник : [нарис про спогади селян Лопатинців, Шаргорода, Бара про М. Коцюбинського] / Т. Юрєва // Большевит. знамя. – 1939. – 17 сент. – С. 3.
1895. **Ющенко, О.** Зібрати всі барви і проміння : [нарис про стосунки М. Коцюбинського й О. Аплаксіної] / Олекса Ющенко // Слово і Час. – 1996. – № 2. – С. 63–64.
1896. **Яринович, А. (Никовский А.).** М. М. Коцюбинский : [некролог] / А. Яринович (А. Никовский) // Одес. новости. – 1913. – 30 апр.
1897. **Gorkij, M.** М. М. Кociubinski / M. Gorkij // Glos radziecki. – 1938. – 26 квіт.
1898. **Z. M. (Микола Зеров).** Пам'яті М. Коцюбинського : [некролог] / Z. M. (Микола Зеров) // Світло. – 1913. – Кн. 8. – С. 4–9.

1.4. ЕПІСТОЛЯРНІ МАТЕРІАЛИ

1.4.1. ЛИСТИ М. КОЦЮБИНСЬКОГО

Публікація листів у зібраннях творів

- 1899.** **Хронологічний** покажчик творів М. Коцюбинського : [є інформація про листи М. Коцюбинського] // Твори : у 5 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і перед. словом С. Єфремова. – 2-ге вид. – Київ : Держлітвидав України, 1929. – Т. 5. – С. 301–312.
- 1900.** **Коцюбинський, М. М.** Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1930–1931. – (Бібліотека українських класиків).
- Т. 7 : Листування (1886–1906). – 1930. – 304 с.
- Т. 8 : Листування (1907–1913). – 1931. – 292 с.
- 1901.** **Коцюбинський, М. М.** Твори : у 5 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; упоряд. і прим. Ю. С. Кобилянського, І. І. Стебуна ; за ред.: П. Г. Тичини [голов. ред.], Ю. С. Кобилянського, І. І. Стебуна ; АН УРСР, Ін-т укр. літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1947–1951.
- Т. 3 / ред. С. А. Крижанівський. – 1949. – 398 с. – *Зі змісту*: Записні книжки: I (1895 або 1896 р.). II (1900 р.). III (1901 р.). IV (1904 р.). V (1905–1907 рр.). VI (1909–1910 рр.). VII (1911–1912 рр.) ; Листування. – С. 246–255.
- Т. 4 / ред. С. А. Крижанівський. – 1951. – 375 с., 3 л. портр. – *Зі змісту*: Листи.
- 1902.** **Коцюбинський, М. М.** Вибрані твори. У 2 т. Т. 2 / Михайло Михайлович Коцюбинський ; іл. І. Хотінка. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1950. – 482 с., 9 л. портр. і факсиміле.
- 1903.** **Коцюбинський, М. М.** Собрание сочинений В 3 т. Т. 3. Статті, избр. письма : пер. с укр. / Михаил Михайлович Коцюбинский ; под ред. П. Тычины, Н. Ушакова. – Москва : Гослитиздат, 1951. – 431 с.
- 1904.** **Коцюбинський, М. М.** Твори : у 3 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; за заг. ред. П. Г. Тичини. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1955–1956.
- Т. 1 / упоряд. М. П. Комишаченко і К. Я. Коцюбинська, 1955. – 486 с., 1 портр. – *Зі змісту*: Записні книжки (I–III, 1901 р.). – С. 471–479:
- Т. 2 / упоряд. А. О. Іщук і К. Я. Коцюбинська, 1955. – 502 с. – *Зі змісту*: Записні книжки (1904–1912 рр.). – С. 443–496.
- Т. 3 : Статті та нариси. Листи (1890–1913) / упоряд.: К. Я. Коцюбинська і С. А. Крижанівський, 1956. – 507 с. – *Зі змісту*: Листи М. Коцюбинського. – С. 113–459.
- 1905.** **Коцюбинський, М. М.** Твори : в 6 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; редкол.: О. І. Білецький, М. Д. Бернштейн, О. Є. Засенко, Н. Л. Калениченко, С. А. Крижанівський, П. Й. Колесник. – Київ : Вид-во АН УРСР, 1961–1962.
- Т. 2 : Записні книжки / ред. С. А. Крижанівський ; підгот. текстів і прим. Н. Л. Калениченко. – 1961. – С. 325–342.
- Т. 5 : Листи (1886–1905) / ред. П. Й. Колесник ; підгот. текстів і прим.: О. К. Бабишкін, В. І. Мазний. – 1961. – 463 с. : 3 іл. – С. 9–463.

- Т. 6 : Листи (1906–1913) / ред. М. Д. Бернштейн ; підгот. текстів і прим.: Ф. П. Погребенник. – 1962. – 491 с. : іл. і факсиміле. – С. 7–491.
- 1906. Коцюбинський, М. М.** Собрание сочинений. В 4 т. Т. 4 : Статті, избр. письма : пер. с укр. / Михайл Михайлович Коцюбинський ; сост. и коммент. И. М. Коцюбинской ; редкол.: А. И. Дейч [и др.]. – Москва : Худож. лит., 1965. – 443 с.
- 1907. Коцюбинський, М. М.** Твори : у 3 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; вступ. ст.: М. Жук, М. Грицюта ; прим. В. В. Яременка. – Київ : Дніпро, 1965.
- Т. 1 : Оповідання та повісті. 1884–1902. – 527 с. – *Зі змісту*: Із записних книжок. – С. 512–518.
- Т. 2 : Оповідання та повісті. 1903–1912. – 531 с. – *Зі змісту*: Із записних книжок. – С. 458–520.
- Т. 3 : Статті та нариси ; Листи. 1890–1913 / упоряд. листів Ф. Погребенник. – 608 с. – *Зі змісту*: [Листи М. Коцюбинського]. – С. 137–600.
- 1908. Коцюбинський, М. М.** Твори / Михайло Михайлович Коцюбинський ; [критико-біогр. нарис: І. Семенчук «Сонцепоклонник». – С. 3–44]. – Київ : Молодь, 1966. – 420 с. – (Шкільна бібліотека). – *Зі змісту*: Листи. – С. 411–413.
- 1909. Коцюбинський, М.** На камені. Кримські оповідання та листи / вступ. ст. З. Коцюбинської-Єфіменко «Крим в житті і творчості М. М. Коцюбинського» ; іл. В. В. Кузьменка. – Сімферополь : Таврія, 1972. – 120 с. : з іл., 4 л. іл. – (Бібліотека «Таврія»). – *Зі змісту*: Листи М. Коцюбинського з Криму. – С. 87–115.
- 1910. Коцюбинський, М. М.** Твори : в 7 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; редкол.: М. С. Грицюта, Н. Й. Жук, О. Є. Засенко (голова), Н. Л. Калениченко, П. Й. Колесник, С. А. Крижанівський, Ф. П. Погребенник. – Київ : Наук. думка, 1973–1975.
- Т. 5 : Листи (1886–1904) / ред. Н. Л. Калениченко ; упоряд. і прим. Н. О. Ішиної. – 1974. – 432 с. : іл., портр.
- Т. 6 : Листи (1905–1909) / ред. тому С. А. Крижанівський ; упоряд. та прим. В. І. Мазного. – 1975. – 311 с. : іл., портр.
- Т. 7 : Листи (1910–1913) / ред. тому Ф. П. Погребенник ; упоряд. та прим. Т. Г. Третяченко. – 1975. – 416 с. : іл., портр.
- 1911. Коцюбинський, М.** Твори : у 3 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; вступ. ст.: М. Жук, М. Грицюта ; прим. В. В. Яременка. – Київ : Дніпро, 1979.
- Т. 3 : Повісті, оповідання (1910–1912) ; Статті ; Листи / прим. та упоряд. листів В. І. Мазного. – 375 с. – *Зі змісту*: Листи М. Коцюбинського. – С. 269–352.
- 1912. Коцюбинський, М. М.** Твори : у 4 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; вступ. ст. П. Й. Колесника ; упоряд. та прим. М. С. Грицюти. – Київ : Дніпро, 1984–1985.
- Т. 4 : Статті та нариси. Вибр. листи / упоряд. та прим. М. С. Грицюти. – 1985. – 335 с. – *Зі змісту*: [Вибрані листи]. – С. 136–278.
- 1913. Святовець, В.** Використання листів М. Коцюбинського при вивченні біографії письменника / Віталій Святовець // Укр. мова і літ. в шк. – 1965. – № 10. – С. 30–36.

1914. **Автобіографіческие** письма : [5 листів 1900–1906 рр.] // Собр. соч. : в 3 т. : пер. с укр. / Михайл Михайлович Коцюбинский. – Москва : Гослитиздат, 1951. – Т. 3. – С. 7–16.
1915. **Автобіографічні** листи : [1. До С. Єфремова, 1–2 ; 2. До М. Мочульського] // Твори : у 5 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський. – Харків : Держвидав України, 1925. – Т. 5. – С. 215–219, 220–227.
1916. **Автобіографічні** листи М. Коцюбинського // Твори : у 5 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і перед. словом С. Єфремова. – 2-ге вид. – Київ : Держлітвидав України, 1929. – Т. 5 : 3 молодих літ. Літературна спадщина і матеріали. – С. 304–305, 332–334. – (Бібліотека українських класиків).
1917. **Автобіографічні** листи М. Коцюбинського : [уривки] // Михайло Коцюбинський. Життєвий і творчий шлях : критико-біогр. нарис / І. Стебун. – 2-ге вид. – Київ : Держлітвидав, 1939. – 172 с., 6 л. іл. – (АН УРСР. Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка).
1918. **Автобіографічні** листи М. Коцюбинського [18.11.1902 і 17.11.1905 (старий стиль)] // Хрестоматія критичних матеріалів : в 3 т. / упоряд. С. М. Шаховського. – 2-ге вид., перероб. та допов. – Київ ; Львів : Рад. шк., 1949. – Т. 3 : Українська література епохи імперіалізму і пролетарських революцій. – С. 47–49 ; Матеріали до вивчення української літератури : посіб. для філол. ф-тів ун-тів та пед. ін-тів : в 5 т. – Київ : Рад. шк., 1961. – Т. 4 : Література кінця XIX – поч. XX ст. – С. 92–95.
1919. **Автобіографія** : [з листів М. Коцюбинського 1902 р.] // Музей М. Коцюбинського в Чернігові : (до 75-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського) / Чернігів. музей М. М. Коцюбинського. – Чернігів, 1939. – Зб. 1. – С. 7–9.
1920. **Цаленко, Ц.** Письмо Мих. Коцюбинского : [про автобіогр. лист М. Коцюбинського до М. Могилянського від 5 груд. 1908 р.] / Ц. Цаленко // Лит. газ. – 1940. – 15 сент.

До діячів літератури, культури і мистецтва

1921. **Бардаш, О.** Листування Михайла Коцюбинського з відомими українськими діячами наприкінці XIX – на поч. XX століть : [уміщено листи до *Лесі Українки, В. Винниченка, М. Могилянського, О. Куліш*] / Ольга Бардаш // Сіверян. літопис. – 2010. – № 2/3. – С. 226–232. – Електрон. версія. – Режим доступу: library.vspu.edu.ua/vistavki/kocubinskiy/publik/listuvanna.pdf. (дата звернення: 20.09.15). – Назва з екрана.
1922. **Відозва** до українських письменників із закликом до участі в альм. «З потоку життя», підписана М. Коцюбинським та М. Чернявським : («Останніми часами літ. рух на Україні стає помітно жвавішим...») // Літ.-наук. вісн. – 1903. – Кн. 3. – С. 216–217.
1923. **Возняк, М.** До зв'язків М. М. Коцюбинського з Галичиною : [додається публ. 60 доти недруков. листів М. Коцюбинського та В. Коцюбинської до західноукр. письменників і громад. діячів *О. Барвінського, І. Белея, В. Лукича-Левицького, К. Бернадського, К. Паньківського, І. Франка, А. Чайковського, Г. Хоткевича, В. Шухевича*] / Михайло Возняк // Наук. зап. іст. та філол. ф-тів Львів. держ. ун-ту ім. І. Франка. – 1940. – Т. 1. – С. 149–202. – (Окр. відбиток: Л., 1940. – С. 140–202).
1924. **Дзюба, Т.** «Культурний ландшафт епохи» : український вимір : [уміщено фрагм. листів М. Коцюбинського до письменників] / Тетяна Дзюба // Сіверян. літопис. – 2009. – № 1. – С. 101–104.

1925. Дудко, В. «Я давно знаю Вас по Ваших творах...» : (кілька комент. до листування М. Коцюбинського) : [про спілкування письменника з перекладачами його творів рос. мовою] / Віктор Дудко // Вітчизна. – 1987. – № 12. – С. 184–187.
1926. Жук, Н. Й. Михайло Коцюбинський : семінарій : [цитуються фрагм. з листів письменника] / Н. Й. Жук. – Київ : Рад. шк., 1966. – С. 69–125.
1927. З неопублікованого листування письменника : [листи до *Б. Ленкого, Х. Алчевської, М. Федюшки, Д. Яворницького*] / подали І. М. Коцюбинська, Ф. П. Погребенник, М. М. Олійник [Шубравська] // Рад. літературознавство. – 1964. – № 4. – С. 104–107.
1928. Згамбаті, Е. Італія Михайла Коцюбинського та Лесі Українки: два обличчя одного міфу : [є фрагм. листів М. Коцюбинського] / Емануела Згамбаті // Всесвіт. – 2007. – № 7/8. – С. 156–167.
1929. Коцюбинська, К. Зв'язок М. Коцюбинського із західноукраїнськими письменниками : [є фрагм. листів] / Катерина Коцюбинська // М. Коцюбинський і Західна Україна : до 50-річчя літ. діяльності М. М. Коцюбинського / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Музей М. Коцюбинського в Чернігові. – Чернігів, 1940. – Зб. 2. – С. 7–32.
1930. Коцюбинська, М. Голос доби : за «Листами до Михайла Коцюбинського» : [цитуються листи письменника та його адресатів] // Листи і люди : роздуми про епістоляр. творчість / Михайлина Коцюбинська. – Київ : Дух і літера, 2009. – С. 381–430. – (Бібліотека Шевченківського комітету).
1931. Коцюбинський, М. З неопублікованого листування письменника / Михайло Коцюбинський ; [подали І. М. Коцюбинська, Ф. П. Погребенник і М. М. Олійник] // Рад. літературознавство. – 1964. – № 4. – С. 104–107.
1932. Коцюбинский М. М. и русская литература : (док. и материалы) : сб. док. и материалов / АН УССР, Ин-т л-ры ; сост. В. Я. Звизняцкий, отв. ред.: Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – 192 с. – *Зі змісту* : Переписка. – С. 38–106.
1933. Коцюбинский, Ф. Письма М. М. Коцюбинского : [до галицьких письменників] / Фома Коцюбинский // Сов. Украина. – 1940. – 4 марта. – С. 4.
1934. Листи М. Коцюбинського // Життя й революція. – 1926. – № 1.
1935. Листи М. Коцюбинського з Капрі // Культура і побут. – 1928. – 21 квіт. – С. 2.
1936. Ляхова, Ж. Т. Новела М. Коцюбинського «Intermezzo» в контексті епістолярію письменника : [цитуються листи М. Коцюбинського] / Ж. Т. Ляхова // Укр. літературознавство : РМНЗ. – Вип. 57. – Львів, 1993. – С. 58–64 ; Обл. наук.-метод. конф., присвяч. 125-річчю з дня народж. М. М. Коцюбинського : тези доп. / редкол.: Ю. Б. Кузнецов, О. В. Бобир, Н. М. Журавльова [та ін.]. – Чернігів, 1989. – Ч. 1. – С. 36–38.
1937. М. Коцюбинський і Західна Україна : до 75-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського : зб. 1 / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Чернігів. держ. літ.-меморіал. музей М. Коцюбинського. – Вид. 2-ге, допов. – Чернігів, 1941. – 91 с., 8 л. іл. – (НКО УРСР). – *Зі змісту*: [Неопубліковані листи М. Коцюбинського до *І. Я. Гінцбурга*. – С. 81 ; До *М. К. Іорданської*. – С. 82 ; Лист М. Коцюбинського до *Г. А. Мачтета*. – С. 85–86 ; Телеграми до 75-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського. – С. 89–91].
1938. Мацько, Л. І. Стилїстика епістолярію Михайла Коцюбинського : [цитуються листи письменника] / Л. І. Мацько // Вивчаємо укр. мову та літ. – 2009. – № 16/18. – С. 80–83.
1939. Мірошніченко, Л. «...Як бджола, збираю мед з Капрі...». Листи М. Коцюбинського / Л. Мірошніченко // Міжнар. туризм. – 1996. – Літо. – С. 42–43.

1940. **Музей** М. Коцюбинського в Чернігові : зб. перший : (до 75-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського). – Чернігів, 1939. – 48 с., 1 л. портр., 1 л. іл. – *Зі змісту*: До **І. Я. Гінцбурга**. – С. 27 ; До **М. К. Іорданської**. – С. 28 ; Коментарі до листів М. Коцюбинського. – С. 29–30 ; До **Г. А. Мачтета**. – С. 31 ; Телеграми до 75-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського. – С. 43–45.
1941. **Найрулін, А.** Культурно-історичний компонент в епістолярії М. М. Коцюбинського : (теоретич. зауваження) : [цитуються листи М. Коцюбинського] / Анатолій Найрулін // Вісн. Львів. ун-ту. Серія філологічна. – Львів, 2012. – Вип. 56, ч. 2. – С. 91–99.
1942. **Найрулін, А. О.** Епістолярій Михайла Коцюбинського в історії укр. літ. мови (особливості конотації епістолярію письменника) : автореф. дис. ... канд. філол. наук. : 10.02.01 : [цитуються листи М. Коцюбинського] / Анатолій Олександрович Найрулін. – Луганськ, 2006. – 20 с.
1943. **Найрулін, А. О.** Культура та суміжні конотації як оцінка конкретної творчої та історичної епохи в епістолярію М. М. Коцюбинського : [цитуються листи М. Коцюбинського] / Анатолій Олександрович Найрулін // Лінгвістика. – 2011. – № 2. – С. 174–182.
1944. **Некрасова, М.** Найдені неизвестные письма Михаила Коцюбинского / М. Некрасова, В. Божок // Киев. вѣдом. – 1994. – С. 19.
1945. **Переписка** М. М. Коцюбинського с деятелями науки и искусства бывшей Галиции / М. М. Коцюбинский // Сов. Украина. – 1940. – 4 янв.
1946. **Проніна, Т.** Меморіальна бібліотека М. М. Коцюбинського : (автографи) : [є фрагм. листування письменника] / Тетяна Проніна // М. Коцюбинський: Погляд з XXI століття : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., присвяч. 150-річчю від дня народж. Михайла Коцюбинського. – Чернігів : Видавець Лозовий В. М., 2014. – С. 311–324.
1947. **Статєєва, В. І.** Українські письменники про проблеми літературної мови та мовознавства кінця XIX – поч. XX ст. : (на матеріалі спадщини **М. Коцюбинського, Лесі Українки, Б. Грінченка** та ін.) : монографія : [цитуються листи М. Коцюбинського] / В. І. Статєєва. – Ужгород : Патент, 1997. – 408 с.
1948. **Стебун, І.** Великий письменник-гуманіст : [є фрагм. листів М. Коцюбинського] / Ілля Стебун // Літ. газ. – 1937. – 23 верес. – С. 3.
1949. **Стебун, І.** Записні книжки М. М. Коцюбинського : [подаються тексти книжок] / Ілля Стебун // Літ. критика. – 1939. – № 8/9. – С. 141–178. – *Зі змісту*: [Передмова І. Стебуна. – С. 141–145 ; Публікація «Записних книжок» М. М. Коцюбинського. – С. 145–178].
1950. **У музеї** М. Коцюбинського : [є фрагм. листів М. Коцюбинського] // Комсомолец України. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.

Андрєєвій (Пєшиковій) М. Ф.

1951. **Друзі** на все життя : [нарис про дружбу М. Коцюбинського з М. Горьким та його дружиною М. Ф. Андрєєвою. Є фрагм. листування М. Коцюбинського з М. Ф. Андрєєвою] // Вінниц. правда. – 1963. – 7 верес. – С. 3.
1952. **Листи** М. Коцюбинського [1910, 1911 рр.] // Мария Федоровна Андреева : Переписка, воспоминания, статьи, документы, воспоминания о М. Ф. Андреевой / М. Ф. Андреева ; сост., вступ. ст. и коммент. А. П. Григорьева, С. В. Щиринина. – [2-е изд., доп.]. – Москва : Искусство, 1963. – С. 154–155, 155–156, 160–161.

1953. **М. М. Коцюбинський** и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняковський ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – *Зі змісту*: [Листи Андреевій (Пешковій) М. Ф.]. – С. 70–71.

Аплаксиній О. І.

1954. **Блажко, Э.** Повесть для единственного читателя : письма Михайла Коцюбинського к Александре Аплаксиной : [нарис, цитуються листи письменника] / Элеонора Блажко // Зеркало недели. – 1999. – 13 февр. – С. 11.

1955. **З листів** М. М. Коцюбинського до О. І. Аплаксині : про взаємини з О. М. Горьким // Літ. газ. – 1937. – 11 трав. – С. 1.

1956. **З неопублікованих листів** М. Коцюбинського [до О. І. Аплаксині від 4 черв. 1909 р. та 16 лип. 1910 р.] // Літ. газ. – 1937. – 23 верес. – С. 3.

1957. **Коцюбинська, М.** «Мати свою Беатриче...» : листи Михайла Коцюбинського до Олександри Аплаксині // Листи і люди : роздуми про епістоляр. творчість / Михайлина Коцюбинська. – Київ : Дух і літера, 2009. – С. 431–461. – (Бібліотека Шевченківського комітету).

1958. **Коцюбинська, Н.** «Епістолярний» роман Михайла Коцюбинського : [цитуються листи письменника і його адресатів] / Наталя Коцюбинська // Сіверщина. – 2008. – 21 лют. – С. 13 ; Слово Просвіти. – 2008. – 22–28 трав. (№ 21). – С. 13 ; Молодь України. – 2008. – 20–24 берез. (№ 21). – С. 8 ; Гарт. – 2008. – 1 лют. – С. 14.

1959. **Куценко, П.** «Я нікому не дозволю відібрати у мене моє щастя» : [вміщено листи М. Коцюбинського до О. Аплаксині] / Петро Куценко // Деснян. правда. – 1992. – 17 жовт. – С. 3 ; Голос України. – 1993. – 30 січ. – С. 12.

1960. **Листи** до Олександри Аплаксині / М. Коцюбинський ; Укр. нац. ін-т Гарвард. ун-ту ; Наук. т-во ім. Т. Шевченка в Америці ; відп. ред. В. Дудко ; упоряд. В. Панченко ; комент. та покажч. С. Захаркіна. – Київ : Критика, 2008. – 639 с. : фот. – (Серія «Відкритий архів»).

1961. **Листи** М. М. Коцюбинського до О. І. Аплаксині / М. М. Коцюбинський ; АН УРСР, Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка ; ред., вступ. ст. і комент. І. І. Стебуна. – Київ : Вид-во АН УРСР, 1938. – 342 с. : іл., 5 л. іл.

1962. **Листи** М. М. Коцюбинського до О. І. Аплаксині / М. Коцюбинський ; публ. і комент. І. І. Стебуна // Рад. літературознавство. – 1938. – Кн. 1. – С. 81–150.

1963. **Нечаєва, П.** Листи кохання : про одну таємницю з життя укр. класика : [є фрагм. листів М. Коцюбинського] / Парасковія Нечаєва // День. – 2008. – 17 груд. – С. 7. – Електрон. версія. – Режим доступу: <http://www.day.kiev.ua/uk/article/kultura/listi-kohannya> (дата звернення: 21.10.15). – Назва з екрана.

1964. **Олейник, А.** Найдены неизвестные письма М. Коцюбинського / Александр Олейник // Рабоч. газ. – 1994. – 26 лип. – С. 4.

1965. **Олійник, О.** Знайдено невідомі листи М. Коцюбинського : [про два досі невідомі листи М. Коцюбинського до О. Аплаксині] / Олександр Олійник // Вінниччина. – 1994. – 27 лип. – С. 4–5. – (Спец. вип. газ. «Хочу все знати») ; Армія України. – 1994. – 27 лип.

1966. **Стебун, І.** М. М. Коцюбинський в листах до О. І. Аплаксині / Ілля Стебун // Рад. літературознавство. – 1938. – Кн. 2/3. – С. 235–250.

1967. **Хіба** це не щастя – любити?! : з листів Михайла Коцюбинського до Олександри Аплаксіної : листи друк. За кн. І. Стебуна «Історія одного потаємного кохання» (Донецьк, 1999) / М. Коцюбинський // Укр. мова й літ. в серед. шк., гімназіях, ліцеях та колегіумах. – 2002. – № 2. – С. 172–176.
1968. **Чепурний, В.** «Твій Муся» – так підписувався в інтимних листах Михайло Коцюбинський / В. Чепурний // Біла хата. – 2003. – 16 трав. – С. 7.

* * *

1969. **Листи** М. Коцюбинського до **О. Барвінського** [1890–1893] / М. Коцюбинський // Зап. іст. та філол. ф-тів Львів. держ. ун-ту ім. Івана Франка. – Львів, 1940. – Т. 1. – С. 169, 171–173, 176–179. – (Окремий відбиток: Львів, 1940. – С. 149–202).
1970. **Лист** М. Коцюбинського до **К. Беднарського** [1900 р.] / М. Коцюбинський // Зап. іст. та філол. ф-тів Львів. держ. ун-ту ім. Івана Франка. – Львів, 1940. – Т. 1. – С. 191.
1971. **Лист** М. Коцюбинського до **І. М. Белея** [1890 р.] / М. Коцюбинський // Зап. іст. та філол. ф-тів Львів. держ. ун-ту ім. І. Франка. – Львів, 1940. – Т. 1. – С. 167–168.
1972. **Крижанівський, С.** Листи М. М. Коцюбинського до **О. І. Блоусова** / Степан Крижанівський // Літ. газ. – 1952. – 17 лип. – С. 3 ; М. М. Коцюбинський и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 47–48, 77.
1973. [Листи М. Коцюбинського до **С. П. Боголюбова**] // М. М. Коцюбинський и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 75, 77.

Буніну І. О.

1974. **Дудко, В.** Вияв глибокої шани : телеграма укр. письменника з нагоди ювілею літ. праці І. О. Буніна : [є лист М. Коцюбинського] / Віктор Дудко // Комсомолец Полтавщини. – 1988. – 19 січ.
1975. [Телеграма М. Коцюбинського та В. Леонтовича 3 жовт. 1912 р. з нагоди 25-річчя літ. діяльності І. Буніна] // Литературное наследство. Иван Бунин / ред. В. Р. Щербина [и др.]. – Москва : Наука, 1973. – Т. 84, кн. 2. – С. 482 ; М. М. Коцюбинський и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 97.

Винниченку В. В.

1976. «**Ви** маєте найкращого читача...» : (уривки з листування М. Коцюбинського та В. Винниченка) / підгот. П. Федченко // Україна. – 1988. – № 6. – С. 13–15.
1977. **Возняк, М.** Михайло Коцюбинський в «Літературно-науковому віснику» : [є фрагм. листування М. Коцюбинського та В. Винниченка] / Михайло Возняк // Наукові записки / Упр. культури Чернігів. облдержадмін., Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського ; редкол.: Ю. Р. Коцюбинський (голова) [та ін.]. – Чернігів : Деснян. правда, 1996. – Вип. 1. – С. 3–61.

1978. Лист М. Коцюбинського 24 серп. 1910 р. // Центральний держ. архів вищих органів влади та управління України, ф. 1823, оп. 1, спр. 31, арк. 29–30. – Електрон. версія. – Режим доступу: <http://tsdavo.gov.ua/4/webpages/63445936.html> (дата звернення: 20.09.15). – Назва з екрана.
1979. Листування М. Коцюбинського з В. Винниченком : [є 12 листів М. Коцюбинського 1907–1912 рр.] / вступ, тексти листів та прим. підгот. П. М. Федченко // Рад. літературознавство. – 1988. – № 2. – С. 37–60.
1980. Півторадні, В. І. Машинописні копії листів М. Коцюбинського до В. Винниченка. 1908–1911 рр. // Фонд Ін-ту рукописів Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського. – Ф. 274, № 108. – 17 арк.
1981. Яковенко, Т. Високе покликання слова : [огляд листування М. Коцюбинського з В. Винниченком] / Тетяна Яковенко // Вінниц. правда. – 1989. – 17 верес. – С. 5.
1982. Козуб, С. 1905 рік у творчості Коцюбинського : [є лист М. Коцюбинського до М. Вікшемського, 1908 р.] / Сергій Козуб // Україна. – 1925. – Кн. 4. – С. 133–134.
1983. Лист М. Коцюбинського до М. Волянського [1912 р.] / М. Коцюбинський // Зап. іст. та філол. ф-тів Львів. держ. ун-ту ім. Івана Франка. – 1940. – Т. 1. – С. 201.
1984. Гнатюк, В. Лука Гарматій і його спомини про М. Коцюбинського : [вміщено лист М. Коцюбинського Л. Гарматію від 17 лип. 1912 р.] / Володимир Гнатюк // Учитель. – 1925. – Т. 1. – С. 66–81. – (Окр. відбиток: Л., 1925. – 20 с.).
1985. Зленко, Г. Забутий знайомий Михайла Коцюбинського : [нарис про В. П. Гегело, є лист до нього] / Григорій Зленко // Слово і Час. – 2003. – № 1. – С. 76–78.
1986. Лист М. Коцюбинського до І. Я. Гінцбурга [1909 р.] // М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцкий ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 51.

Гнатюку В.

1987. Возняк, М. Михайло Коцюбинський у «Літературно-науковому віснику» : [фрагм. листування М. Коцюбинського та В. Гнатюка] / Михайло Возняк // Наукові записки / Упр. культури Чернігів. облдержадмін. ; Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського ; редкол.: Ю. Р. Коцюбинський (голова) [та ін.]. – Чернігів : Деснян. правда, 1996. – Вип. 1. – С. 3–61.
1988. Галушка, М. Творча співпраця Володимира Гнатюка і Михайла Коцюбинського : [уміщено фрагм. листів письменника] / М. Галушка // Наук. зап. Тернопіл. нац. пед. ун-ту ім. В. Гнатюка. Серія : Літературознавство. – 2011. – Вип. 32. – С. 15–19.
1989. Гладкий, В. Обличчям до сходу : [цитуються лист М. Коцюбинського до В. Гнатюка про враження від читання творів В. Стефаніка] / В. Гладкий // Вільне життя. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
1990. Кицюк, С. «Як мені важко писати...» : [нарис, уміщено фрагм. листів до В. Гнатюка] / Семен Кицюк // Літ. Україна. – 1964. – 22 верес. – С. 1–2.
1991. Коцюбинский, М. Собрание сочинений. В 3 т. Т. 3 : пер. с укр. / Михаил Коцюбинский. – Москва : Гослитиздат, 1951. – 431 с. – *Зі змісту*: [Вміщено 67 листів до В. Гнатюка 1899–1913]. – С. 154–228.

- 1992.** **Коцюбинський, М. М.** Твори. В 5 т. Т. 3 / Михайло Михайлович Коцюбинський. – Київ : Держлітвидав, 1949. – 398 с. – *Зі змісту*: [125 листів до В. Гнатюка 1899–1913 рр.]. – С. 263–364.
- 1993.** **Коцюбинський М. М.** Листи до Володимира Гнатюка / передм. і пояснення В. Гнатюка. – Львів : [Б. в.], 1914. – 167 с. : іл., 1 л. портр. – (Бібліотека «Діла» / під ред. Василя Панейка).
- 1994.** **Лист** М. Коцюбинського до В. Гнатюка від 14 березня 1907 р. // Олександр Мишуга. Спогади. Матеріали. Листи / упоряд., підгот. текстів, вступ. ст. та прим. М. Головащенко. – Київ : Муз. Україна, 1971. – С. 592 ; Олександр Мишуга – король тенорів / авт.-упоряд. М. Головащенко. – Київ : Муз. Україна, 2004. – С. 445.
- 1995.** **Листування** М. Коцюбинського з В. Гнатюком // М. Коцюбинський і Західна Україна : до 50-річчя літ. діяльності М. М. Коцюбинського / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Музей М. Коцюбинського в Чернігові. – Чернігів, 1940. – Зб. 2. – С. 69–146.
- 1996.** **Листування** М. Коцюбинського з В. Гнатюком : [закінчення, 1905–1913 рр.] // М. Коцюбинський і Західна Україна / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; ред. П. Г. Тичина ; Чернігів. літ-меморіал. музей М. М. Коцюбинського. – Уфа : Вид-во АН УРСР, 1943. – Зб. 3. – С. 13–127.
- 1997.** **Мушинка, М.** Взаємини Михайла Коцюбинського з Володимиром Гнатюком : [є фрагм. листування письменника] / Микола Мушинка // Наук. зап. Чернігів. літ-меморіал. музею-заповідника ім. М. М. Коцюбинського / редкол.: Ю. Р. Коцюбинський (голова) [та ін.]. – Чернігів, 1996. – Вип. 1. – С. 62–76. ; Нар. творчість та етнографія. – 1996. – № 4. – С. 11–19.
- 1998.** **Невідомий лист** М. Коцюбинського до В. Гнатюка / [подали В. О. Несен і Г. І. П'ятигорова] // Рад. літературознавство. – 1960. – № 3. – С. 124.

Горькому О. М.

- 1999.** **Бронський, А.** Коцюбинський і Горький : [док. нарис, є фрагм. листування письменника] / А. Бронський // Комуніст. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
- 2000.** **Велика дружба** : Горький у зв'язках з укр. народом, його культурою і літ. / упоряд. та прим. О. Мацая. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1959. – С. 10–26. – *Зі змісту*: [М. Коцюбинський про М. Горького]. – С. 26–29.
- 2001.** **Г-ко.** Коцюбинський і Горький : (за неоголошеними листами Коцюбинського до Горького, що їх передав М. Горький Чернігів. держ. музею під час свого перебування в СРСР) / Г-ко // Всесвіт. – 1929. – № 39. – С. 6.
- 2002.** **Г-ко.** Листування між Коцюбинським і Горьким : [є фрагм. з листів] / Г-ко // Червон. стяг. – 1929. – 25 квіт.
- 2003.** **Квятковський, Е.** Горький і Коцюбинський : (до питання про духовну близькість як основу дружби двох письменників) : [є цитування листів письменника] / Едуард Квятковський // Укр. мова і літ. в шк. – 1989. – № 9. – С. 15–18.
- 2004.** **Коцюбинський, М.** Про М. Горького : (уривки з листів) // Рад. література. – 1938. – № 6. – С. 180–182.
- 2005.** **Коцюбинський, М. М.** Избранные произведения : пер. с укр. / Михаил Михайлович Коцюбинский ; ред. и вступ. ст. А. Дейча. – Москва : Гослитиздат, 1949. – 376 с., 1 л. портр. – *Зі змісту*: [Уміщено 14 листів до О. М. Горького 1909–1912 рр.]. – С. 365–371.

- 2006.** Коцюбинский, М. М. Собрание сочинений. В 3 т. Т. 3 : пер. с укр. / Михаил Михайлович Коцюбинский. – Москва : Гослитиздат, 1951. – 431 с. – *Зі змісту*: [Уміщено 26 листів 1909–1912 рр., з них 16 листів М. Коцюбинського і 10 листів О. М. Горького]. – С. 341–366.
- 2007.** Коцюбинський, М. М. Вибрані твори. У 2 т. Т. 2. / Михайло Коцюбинський. – Київ : Держлітвидав, 1950. – 482 с. : іл., портр. – *Зі змісту*: [Уміщено 36 листів 1909–1912 рр., з них 16 листів М. Коцюбинського, 12 листів О. М. Горького, 8 листів В. У. Коцюбинської та М. Ф. Пешкової]. – С. 397–429 ; Твори : у 5 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський. – Київ : Держлітвидав, 1949. – Т. 3. – С. 195–232.
- 2008.** Коцюбинський, М. М. Вибрані твори. У 2 т. Т. 2 / Михайло Михайлович Коцюбинський. – Київ : Держлітвидав, 1950. – 482 с. : іл., портр. – *Зі змісту*: [16 листів 1909–1912 рр. до М. Горького]. – С. 397–429.
- 2009.** Коцюбинський, М. М. Горький : листування / перед. слово дир. музею М. Вайнштейна ; ред., ст. та прим. Б. Шевелева. – Харків ; Київ : Держ. вид-во України, 1929. – 79 с. – (Чернігів. держ. музей). – *Зміст*: Вайнштейн, М. Переднє слово. – С. 5–8 ; Шевелів, Б. М. Коцюбинський та М. Горький та їх листування. – С. 9–14 ; М. Коцюбинський, М. Горький. Листування. – С. 15–77.
- 2010.** Коцюбинський, М. М. М. М. Коцюбинський про Горького : (фрагм. з листів 3.06.1910, 30.06.1910, 23.09.1911) / М. М. Коцюбинський // Соц. Харківщина. – 1939. – 17 верес. – С. 3.
- 2011.** Лист М. Коцюбинського до Горького М. [29 груд. 1912 р.] // Рад. Львів. – 1947. – № 1. – С. 43.
- 2012.** М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звиняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – *Зі змісту*: [Листи до М. Горького]. – С. 50–51, 53–54, 55–56, 57–58, 63–64, 69, 74–75, 76–77, 79–80, 82, 88–89, 96–97, 98, 100, 102–103.
- 2013.** Нечаюк, О. Дружба О. М. Горького з М. М. Коцюбинським : [є уривки з листування письменників] / О. Нечаюк // Вінниц. правда. – 1946. – 18 черв. – С. 3.
- 2014.** О. М. Горький і М. М. Коцюбинський : зб. матеріалів : / упоряд., ред. і вступ. ст. І. І. Стебуна. – Київ : Держлітвидав, 1937. – *Зі змісту*: [Листування письменників]. – С. 67–68.
- 2015.** Слово про Буревісника : Максим Горький і укр. культура / упоряд., вступ. слово та прим. В. Є. Прогожина. – Київ : Дніпро, 1968. – 382 с. : іл. – *Зі змісту*: [Уміщено фрагм. листування письменника]. – С. 154–179.

Грушевському М. С.

- 2016.** Бурлака, Г. Письменницька спадщина Михайла Грушевського [Електронний ресурс] : [є уривки листів М. Коцюбинського від 12 листоп. 1909 р. та 16 жовт. 1910 р.] / Галина Бурлака // Михайло Грушевський. Енциклопедія життя і творчості : [веб-сайт]. – Електрон. дані та програми. – Режим доступу: <http://www.m-hrushevsky.name/uk/Studies/RysmSpadMHrushevskogo.html> (дата звернення: 28.10.15). – Назва з екрана.
- 2017.** Возняк, М. Михайло Коцюбинський в «Літ.-наук. віснику» : [наведено фрагм. листів М. Коцюбинського до М. Грушевського] / Михайло Возняк // Наук. зап. / Упр. культури Чернігів. облдержадмін. ; Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського ; редкол.: Ю. Р. Коцюбинський (голова) [та ін.]. – Чернігів : Деснян. правда, 1996. – Вип. 1. – С. 3–61.

2018. **Гісцова, Л.** Листи М. Коцюбинського до Михайла Грушевського : [є фрагм. листів Коцюбинського] / Л. Гісцова // Зап. Наук. т-ва ім. Т. Шевченка. – Львів, 1992. – Т. 124 : Праці філологічної секції. – С. 289–294.
2019. **Лист** М. Грушевському [13 жовт. (30 верес.) 1912 р.] // Відділ рукописів Ін-ту літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України, автограф № 525.
2020. **Лист** М. Грушевському [8 лист. (26 жовт.) 1912 р.] // Відділ рукописів Ін-ту літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України, автограф № 526.
2021. **Лист** М. Грушевському [9 лют. (27 січ.) 1913 р.] // Відділ рукописів Ін-ту літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України, автограф № 528.
2022. **Фрагменти** епістолярного діалогу : (листи М. Коцюбинського до М. С. Грушевського з Чернігова) : [три листи 1910 р.] / підгот. і вступ. ст. Віктора Дудка // Дніпро. – 1989. – № 9. – С. 120–123.

Дроздову Й. Г.

2023. **Лист** М. Коцюбинського до Й. Дроздова [23 (10 лют.) 1912 р., Капрі] // Літопис життя і творчості М. М. Коцюбинського / Йосип Куп'янський. – Київ : Наук. думка, 1965. – С. 446.
2024. **Лист** М. Коцюбинського до Й. Г. Дроздова [1912 р.] // Декада. – 1930. – № 23/24. – С. 4 ; По слідах Коцюбинського / Яків Брик. – Харків : Літ. і мистецтво, 1931. – С. 30–34.
2025. **Лист** М. Коцюбинського до *М. Євшана* [13 жовт. 1912 р.] // Центр. держ. іст. архів у Львові, ф. № 745, оп. 1, спр. 5. – С. 32.

Єнсену А.

2026. **Коцюбинська, І.** Нове про М. Коцюбинського : (листи М. Коцюбинського до *А. Єнсена*) / Ірина Коцюбинська // Літ. газ. – 1961. – 28 лип. – С. 1.
2027. **Тарнашинська, Л.** «...Хотілося б мені заглянути до Стокгольма» : децю з історії одного листування : [фрагм. листів до *А. Єнсена*] / Людмила Тарнашинська // Літ. Україна. – 1993. – 17 черв. – С. 4.
2028. **Коцюбинский, М.** Собрание сочинений. В 3 т. Т. 3 / Михаил Коцюбинский ; пер. с укр. – Москва : Гослитиздат, 1951. – 431 с. – *Зі змісту*: [Лист *М. Жуку*]. – С. 250–252.
2029. **Зленко, Г.** Кореспондент Коцюбинського : [нарис про листування студента Глухів. учител. ін-ту *К. П. Зленка* з М. М. Коцюбинським] // З полону літ : літ.-критич. нариси / Григорій Зленко. – Київ, 1989. – С. 84–88.
2030. **Кріль, О.** З народом і для народу : [лист М. Коцюбинського до *К. П. Зленка* 1907] / О. Кріль // Укр. слово. – 1959. – 21 жовт.
2031. **Лист І. В. Іванову** 17 черв. 1909 р. // Центральний держ. архів вищих органів влади та управління України, ф. 1823, оп. 1, спр. 31, арк. 29–30. – Електрон. версія. – Режим доступу: <http://tsdavo.gov.ua/4/webpages/63445972.html> (дата звернення: 22.10.15). – Назва з екрана.
2032. **Лист Іорданській М. К.** від 29 груд. 1910 р. // Більшовик. – 1939. – 17 верес. – С. 3 ; М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звиняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Київ : Наук. думка, 1989. – С. 71.

2033. **Кицюк, С.** «Як мені важко писати...» : [нарис, є фрагм. листа до *Н. Кибальчич*] / Семен Кицюк // Літ. Україна. – 1964. – 22 верес. – С. 1, 2.

Кобилянській О. Ю.

2034. **Коваленко, О.** Другом на все життя : (дружба М. Коцюбинського та О. Кобилянської) : нарис : [наводяться цитати з листів письменника] / Олена Коваленко // Вінниц. правда. – 1976. – 17 верес. – С. 4.

2035. **Коцюбинська, К. М.** Коцюбинський і О. Кобилянська : [цитуються фрагм. листування М. Коцюбинського з О. Кобилянською] / Катерина Коцюбинська // Укр. літ. – 1942. – № 7/8. – С. 206–214.

2036. **Лист** О. Кобилянській [12 жовтня 1902 р.] // Вільна Буковина. – 1940. – № 1. – С. 43.

2037. **Листи** Коцюбинського О. Кобилянській [надруковано разом з листами О. Кобилянської до письменника] // Укр. літ. – 1942. – № 7/8. – С. 206–214.

2038. [5 листів М. Коцюбинського до О. Кобилянської 1901–1909 рр.] // М. Коцюбинський і Західна Україна / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; ред. П. Г. Тичина ; Чернігів. літ.-меморіал. музей М. М. Коцюбинського. – Уфа : Вид-во АН УРСР, 1943. – Зб. 3. – С. 151–159.

2039. [4 листи до О. Кобилянської 1902–1905 рр.] // Вибр. твори : у 2 т. / Михайло Коцюбинський. – Київ : Держлітвидав, 1951. – Т. 2. – С. 451–453.

2040. [4 листи 1902–1905 рр.] // Собр. соч. : в 3 т. : пер. с укр. / Михаил Коцюбинский. – Москва : Гослитиздат, 1951. – Т. 2. – С. 233–235.

Кобринській Н.

2041. **Коцюбинський, М. М.** Твори. У 5 т. Т. 5 / Михайло Михайлович Коцюбинський ; упоряд. і прим. Ю. С. Кобилецького, І. І. Стебуна ; за ред. П. Г. Тичини. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1951. – 491 с. – *Зі змісту*: [Листи до Н. Кобринської]. – С. 271–272, 275–276, 288–289.

2042. **Федун, В.** Михайло Коцюбинський : (до 75-річчя з дня народж.) : зб. матеріалів, ст., віршів та нарисів / В. Федун ; Вінниц. літ. музей М. М. Коцюбинського. – Вінниця, 1939. – 64 с. : портр. – *Зі змісту*: [Листи до Н. Кобринської]. – С. 36–42.

Коваленку-Коломацькому Г.

2043. **Коваленко-Коломацький, Г.** (Гр. Гетьманець). В дні журби і печалі : до п'ятих роковин смерті Михайла Коцюбинського : (з трьома портр. й автографом) : [наводяться листи М. Коцюбинського] / Григорій Коваленко-Коломацький (Гр. Гетьманець). – Київ : Накл. авт., 1918. – 32 с.

2044. **Півторадні, В.** Невідомий лист М. М. Коцюбинського [Г. Коваленкові-Коломацькому від 10 черв. 1898 р.] / Василь Півторадні // Деснян. правда. – 1980. – 20 січ. – С. 4.

Комарову М. Ф.

2045. **Козуб, С. М.** М. Коцюбинський та *М. Ф. Комаров* : [є фрагм. листування цих діячів укр. культури] / Сергій Козуб // Зап. [Іст.-філол. від. Всеукр. АН]. – 1929. – Кн. 23. – С. 254–268. – (Окремий відбиток: Київ, 1930. – 25 с.).

2046. Листи М. М. Коцюбинського до М. Ф. Комарова // Твори : в 6 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський. – Київ : Наук. думка, 1962. – Т. 5. – С. 29–30, 51–52, 55–56, 71, 95–97, 142, 155, 283, 291, 318.

Короленкові В. Г.

2047. Коцюбинский, М. Собрание сочинений. В 3 т. Т. 3 : пер. с укр. / Михаил Коцюбинский. – Москва : Гослитиздат, 1951. – 431 с. – *Зі змісту*: [5 листів до В. Г. Короленка 1903–1909 рр.]. – С. 111–114.

2048. Коцюбинський, М. Вибрані твори. У 2 т. Т. 2 / Михайло Коцюбинський. – Київ : Держлітвидав, 1950. – 482 с. : іл., портр. – *Зі змісту*: [5 листів М. Коцюбинського до В. Г. Короленка 1903–1909 рр.]. – С. 430–433 ; Твори : в 5 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський. – Київ : Держлітвидав, 1949. – Т. 3. – С. 234–237.

2049. Коцюбинський, М. Два листи В. Г. Короленку [від 9 квіт. 1909 р., 24 черв. 1909 р.] / Михайло Коцюбинський // Комуніст. – 1938. – 24 квіт. – С. 3 ; Більшовик Полтавщини. – 1938. – 26 квіт. – С. 3.

2050. М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова – Киев : Наук. думка, 1989. – 192 с. – *Зі змісту*: [Листи М. Коцюбинського до В. Короленка 1903, 1909 рр.]. – С. 42–43, 44, 45, 48–49, 49–50.

2051. Спогади і листування М. Коцюбинського з В. Короленком / підгот. тексту і прим. К. Коцюбинської // Укр. літ. – 1943. – № 3/4. – С. 204–211.

2052. Лист М. Коцюбинського до *Олександри Косач* [1904 р.] // Твори : у 5 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; упоряд. і прим. Ю. С. Кобилецького, І. І. Стебуна ; за ред. П. Г. Тичини ; АН УРСР, Ін-т укр. літ. ім. Т. Г. Шевченка – Київ : Держлітвидав УРСР, 1947–1951. – Т. 5. – С. 374–375.

Коцюбинській В. У.

2053. Возняк, М. Михайло Коцюбинський в «Літ.-наук. віснику» : [є фрагм. листів М. Коцюбинського до дружини] / Михайло Возняк // Наук. зап. / Упр. культури Чернігів. обл. держадмін. ; Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського ; редкол.: Ю. Р. Коцюбинський (голова) [та ін.]. – Чернігів : Ред.-вид. комплекс «Деснянська правда», 1996. – Вип. 1. – С. 3–61.

2054. Кайдан, П. П. М. М. Коцюбинський і Одеса : [на той час неопублік. лист письменника до дружини від 15 лип. 1911 р.] / П. П. Кайдан // М. М. Коцюбинський : зб. пр. тематич. студ. гуртка по вивч. творчості М. М. Коцюбинського / відп. ред. А. В. Недзвідський ; М-во вищ. і серед. спец. освіти УРСР, Одес. держ. ун-т ім. І. І. Мечникова. – Одеса, 1961. – С. 122–128.

2055. Козуб, С. 1905 рік у творчості Коцюбинського : [вміщено лист М. Коцюбинського до дружини від 21 черв. 1908 р.] // Україна. – 1925. – Кн. 4. – С. 134.

2056. [Уривки з листів 1896–1898 рр.] // Україна. – 1927. – Кн. 3. – С. 91–92.

2057. Коцюбинский, М. Собрание сочинений. В 3 т. Т. 3 : пер. с укр. / Михаил Коцюбинский. – Москва : Гослитиздат, 1951. – 431 с. – *Зі змісту*: [Листування з дружиною 1896–1912 рр.] – С. 272–331.

- 2058.** **Коцюбинський, М. М.** Твори. У 5 т. Т. 5 / Михайло Михайлович Коцюбинський ; упоряд. і прим. Ю. С. Кобилецького, І. І. Стебуна ; за ред. П. Г. Тичини ; АН УРСР, Ін-т укр. літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1951. – 491 с. – *Зі змісту*: [236 листів до дружини].
- 2059.** **Коцюбинський, М.** «Я так поріднився з тобою...» : листи до дружини / Михайло Коцюбинський ; упоряд.: О. Єрмоленко, Н. Коцюбинська, Г. Степанець. – Київ : Ярославів Вал, 2007. – 392 с.
- 2060.** **Лебідь, А.** З майстерні художника : [нарис на матеріалі листування письменника з дружиною] / Ананій Лебідь // Глобус. – 1929. – № 8. – С. 117–118.
- 2061.** **Листи М. Коцюбинського до дружини** : [опубл. в уривках] / упоряд. Михайло Жук // Літ.-наук. вісн. – 1919. – Т. 73, кн. 3. – С. 286–297 ; Т. 74, кн. 4/6. – С. 26–43 ; Т. 75, кн. 7/9. – С. 26–69.
- 2062.** **Панченко, В.** «Мені краще бути самотнім...» : Михайло Коцюбинський у листуванні з дружиною : [кримські листи М. Коцюбинського] / Володимир Панченко // День. – 2005. – 26 лист. – С. 7 ; 3 груд. – С. 7.
- 2063.** **Панченко, В.** Неубієнна література : дослідницькі етюди / Володимир Панченко. – Київ : Твім інтер, 2007. – 436, [2] с. – *Зі змісту*: [Цитуються листи М. Коцюбинського до дружини]. – С. 181–203.
- 2064.** **Панченко, В.** «Твій Муся» : епістоляр. повість / Володимир Панченко // Капрійські сюжети : «італійська» проза Михайла Коцюбинського та Володимира Винниченка / упоряд. В. Панченко. – Київ : Факт, 2003. – С. 129–175. – (Літ. проект «Текст + контекст». Знакові літ. доробки та навколо них).
- 2065.** **Листи П. П. Лаврову** [15 черв. 1909 та 25 жовт. 1911 рр.] // Центральний держ. архів вищих органів влади та управління України, ф. 4028, оп. 1, спр. 3, арк. 52–52 зв. ; Ф. 4028, спр. 3, арк. 53–53 зв. – Електрон. версія. – Режим доступу: <http://tsdavo.gov.ua/4/webpages/63445900.html> (дата звернення: 22.10.1115). – Назва з екрана.
- 2066.** **Ванцак, Б.** «Немає кращого краю од України...» : [цитуються листи М. Коцюбинського до **В. Леонтовича**] / Борис Ванцак // Слово і Час. – 1993. – № 5. – С. 51–55.
- 2067.** **Коцюбинський, Ю.** Чуєш, брате мій! : (до стосунків **Богдана Лепкого** з Михайлом Коцюбинським) : [фрагм. листів] / Юлій Коцюбинський // Укр. мова і літ. в шк. – 1993. – № 2. – С. 53–55.
- 2068.** **Чотири листи М. Коцюбинського до І. Луни** / подав М. Рашів // Життя й революція. – 1928. – № 1. – С. 106–109.

Лисенкові М. В.

- 2069.** **Архімович, Л. М. В. Лисенко. Життя і творчість** / Лідія Архімович, Микола Гордійчук ; АН УРСР, Ін-т мистецтва, фольклору та етнографії. – Київ : Мистецтво, 1952. – 336 с. – *Зі змісту*: [Про листування та зустрічі М. Лисенка з М. Коцюбинським 1901–1910 рр.]. – С. 168, 178–179, 202–203, 226–227.
- 2070.** **Листи М. Коцюбинського до М. Лисенка** // Україна. – 1930. – Кн. 41. – С. 79.
- 2071.** **Листування М. Коцюбинського з О. Маковесем** : [є фрагм. з листів] // Назустріч. – 1938. – № 7/8. – С. 6 ;

2072. [Уривки з листів М. Коцюбинського до О. Маковея] // М. Коцюбинський і Західна Україна / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; ред. П. Г. Тичина ; Чернігів. літ.-меморіал. музей М. М. Коцюбинського. – Уфа : Вид-во АН УРСР, 1943. – Зб. 3. – С. 161–171.
2073. Лист [29 жовтня 1911 р.] *Л. Ліницькій* // Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1931. – Т. 8 : Листування (1907–1913). – С. 165–166.
2074. Листи М. Коцюбинського *В. Лукичу-Левицькому* // Зап. іст. і філол. ф-тів Львів. держ. ун-ту ім. І. Франка. – 1940. – Т. 1. – С. 173, 175–183, 185–189.
2075. Листи М. Коцюбинського [1904, 1906–1907, 1909 рр.] *О. Луцькому* // Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1930. – Т. 7. – С. 183–185, 230–231, 235–236 ; Т. 8. – 1931. – С. 49–50, 52, 81.
2076. Листи М. Коцюбинського *Г. Львовичу* // Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1930. – Т. 7 : Листування (1886–1906). – С. 269.
2077. Лист М. Коцюбинського [1903] *Л. Мартовичу* // М. Коцюбинський і Західна Україна : до 50-річчя літ. діяльності М. М. Коцюбинського / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Музей М. Коцюбинського в Чернігові. – Чернігів, 1940. – Зб. 2. – С. 85.
2078. Лист М. Коцюбинського *Г. Мачтету* [1899 р.] // Зап. отдела рукописей (Всесоюз. гос. б-ки им. В. И. Ленина). – Москва, 1939. – Вып. 5. – С. 39–40 ; Музей М. М. Коцюбинського в Чернігові. – Чернігів, 1939. – Зб. 1. – С. 31 ; Чернігівський державний літературно-меморіальний музей М. Коцюбинського : до 75-річчя з дня народж. М. М. Коцюбинського / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Нар. комісаріат освіти ; Чернігів. держ. літ.-меморіал. музей М. Коцюбинського. – Вид. 2-ге, допов. – Чернігів, 1941. – Зб. 1. – С. 85–86 ; М. М. Коцюбинський и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцковский. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 38.

Панасові Мирному

2079. **Богатирьова, Н. М.** Коцюбинський і Панас Мирний : [нарис; є фрагм. листування письменників] / Н. Богатирьова // Більшовик. – 1939. – 24 квіт. – С. 3.
2080. [10 листів М. Коцюбинського до Панаса Мирного 1898–1903 рр.] // Твори : у 5 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський. – Київ : Держлітвидав, 1949. – Т. 3. – С. 246–255.
2081. [8 листів 1898–1908 рр. до Панаса Мирного] // Собр. соч. : в 3 т. : пер. с укр. / Михаил Коцюбинский. – Москва : Гослитиздат, 1951. – Т. 3. – С. 133–142.
2082. Листи М. Коцюбинського до Панаса Мирного / подав Ю. Циганенко // Червон. шлях. – 1923. – № 9. – С. 193–199.
2083. **Ненадрукований** лист М. Коцюбинського до Панаса Мирного / подав Ю. Циганенко // Червон. шлях. – 1925. – № 4. – С. 252–253.
2084. **Письма** Панасу Мирному [1898–1903 рр.] // Собр. соч. : в 3 т. : пер. с укр. / Михаил Коцюбинский. – Москва : Гослитиздат, 1951. – Т. 3. – С. 133–142.
2085. [7 листів М. Коцюбинського до Панаса Мирного 1898–1903 рр.] // Вибр. твори : у 2 т. / Михайло Коцюбинський. – Київ : Держлітвидав, 1950. – Т. 2. – С. 441–447.

2086. **Чорна, Т. К.** Панас Мирний і М. Коцюбинський : [є фрагм. листів М. Коцюбинського] / Т. К. Чорна // Пр. Одес. держ. ун-ту ім. І. Мечнікова. – 1949. – Т. 8. – С. 103–110. – (Зб. філол. ф-ту ; т. 2).
2087. **Дун, О.** Невідомий лист М. Коцюбинського : [лист від 19.12.1912 р. до видавця *В. Миролюбова*] / Олександр Дун // Жовтень. – 1965. – № 1. – С. 146–147 ; М. М. Коцюбинський і русская література : док. і матеріали / сост. В. Я. Звиняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Київ : Наук. думка, 1989. – С. 101–102.
2088. **Козуб, С.** Ранній Коцюбинський : [уміщено листи М. Коцюбинського до *М. Ф. Міхневич (Мальчевської)*] [1886–1889 рр.] // Зап. іст.-філол. від. УАН. – 1927. – Кн. 15. – С. 122–125.
2089. **Міяковський, В.** Літературні нариси : нові листи М. М. Коцюбинського / Володимир Міяковський // Слово. – 1919. – Число 43.

Могилянському М. М.

2090. [Листи до М. М. Могилянського] // Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1931. – Т. 8. – *Зі змісту.* – С. 96–97, 112–118, 120–121, 129–130, 132–138, 143, 149, 153–154, 159–161, 167–169, 180–181, 185–186, 188–192, 194, 197–201, 210–211, 214, 217–220, 223, 226, 230–235.
2091. **Могилянський, М. М.** Листи М. Коцюбинського до Мих. М. Могилянського / М. М. Могилянський // Наше минуле. – Київ : Вид. т-во «Друкарь», 1918. – Ч. 2. – С. 58–85.
2092. **Шевелів, Б.** Чернігівський період у житті М. Коцюбинського : [є лист М. Коцюбинського *Д. Л. Мордовцю* від 4 трав. 1899 р. у справі упорядкування могили Л. Глібова] // Україна. – 1930. – Кн. 41. – С. 80–81.
2093. **Лист до Мочульського М. М.** // Матеріали до вивчення української літератури : посіб. для філол. ф-тів ун-тів та пед. ін-тів : в 5 т. – Київ : Рад. шк., 1961. – Т. 4 : Література кінця ХІХ – поч. ХХ ст. – С. 94–95.
2094. **Мочульський, М.** К біографії М. Коцюбинського : [листи М. Коцюбинського до *М. Мочульського*] // Укр. жизнь. – 1916. – Кн. 10/11. – С. 85–95 ; Наше минуле. – 1918. – Кн. 2. – С. 58–85.
2095. **Несен, В.** Листи друзям : цінні архів. знахідки про М. Коцюбинського / В. Несен, Г. П'ятигорова // Вільна Україна. – 1959. – 11 жовт. – С. 4.
2096. **Панченко, В.** Голос туги за гармонією : про новелу «Intermezzo» : [цитуються листи М. Коцюбинського] / Володимир Панченко // Вежа. – 1995. – № 1. – С. 96–102.
2097. **Дорошкевич, О.** Листи Коцюбинського до *Ів. Левицького* [1903–1904, 1906, 1909, 1912 рр.] / Олександр Дорошкевич // Життя і революція. – 1926. – № 1. – С. 72–75 ; Собр. соч. : в 3 т. : пер. с укр. / Михаил Коцюбинский. – Москва : Гослитиздат, 1951. – Т. 3. – С. 236–241.
2098. **Листи М. Коцюбинського до *К. Паньківського*** [1895–1896, 1898–1899, 1908 рр.] // Зап. іст. і філол. ф-тів Львів. держ. ун-ту ім. І. Франка. – 1940. – Т. 1. – С. 184, 187–191, 201.
2099. **Лист до *М. І. Перелигіна*** [1902 р.] // М. М. Коцюбинський і русская література : док. і матеріали / сост. В. Я. Звиняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Київ : Наук. думка, 1989. – С. 40.

- 2100.** **Лютий, І.** Творчість М. Коцюбинського в листах до сучасників : [подано лист письменника до *М. І. Перелигіна*, 1902 р.] / І. Лютий // Україна. – 1927. – Кн. 6. – С. 134–135.
- 2101.** **Підгайний, Л.** Славетний письменник : [нарис, є фрагм. з листів М. Коцюбинського] / Л. Підгайний // Комсомолец України. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
- 2102.** **Заїка, І.** Дещо про життя Коцюбинського на Бессарабії : [уривки листів М. Коцюбинського *П. І. Погибку* 1892–1894 рр.] / І. Заїка // Життя і революція. – 1927. – № 7/8. – С. 139–141.
- 2103.** **Козуб, С.** Ранній Коцюбинський : [уривки листів М. Коцюбинського *П. І. Погибку*] / Сергій Козуб // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. – 1927. – Кн. 15. – С. 130–131.
- 2104.** **Листи** М. Коцюбинського *К. П'ятницькому* [1910, 1912 рр.] // Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; ред. і перед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1931. – Т. 8. – С. 124–126, 181, 185, 196 ; М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 64–65, 70, 83, 85.
- 2105.** **Лист Розенфельд І. М.** [1903 р.] // Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1931. – Т. 8 : Листування (1907–1913). – С. 209–210 ; М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 91, 93–94.
- 2106.** [С. В.] Неопублікований лист М. Коцюбинського / [С. В.] // Пролетар. правда. – 1935. – 5 жовт. – С. 4.
- 2107.** **Старицька-Черняхівська, Л.** З архіву *М. П. Старицького* : [включено листи М. Коцюбинського 1903 р.] / Людмила Старицька-Черняхівська // Україна. – 1926. – № 2/3. – С. 180–183.

Стефанику В.

- 2108.** **Письма** В. С. Стефанику : [4 листи 1901–1909 рр.] // Собр. соч. : в 3 т. : пер. с укр. / Михаил Коцюбинский. – Москва : Гослитиздат, 1951. – Т. 3. – С. 229–232.
- 2109.** [5 листів до В. Стефаника та 1 лист до *Л. Мартовича* 1903–1909 рр.] // Твори : в 5 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський. – Київ : Держлітвидав, 1949. – Т. 3. – С. 256–259.
- 2110.** **Тихомолова, Н.** Листування друзів : [є цитати з листування М. Коцюбинського та В. Стефаника] / Н. Тихомолова // Культура і життя. – 1971. – 13 трав. – С. 3.
- 2111.** [4 листи до В. Стефаника 1901–1909 рр. та 1 лист до *Л. Мартовича* 1903 р.] // Вибр. твори : у 2 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський. – Київ : Держлітвидав, 1950. – Т. 2. – С. 448–450.
- 2112.** [4 листи В. Стефанику 1901–1909 рр.] // Собр. соч. : в 3 т. : пер. с укр. / Михаил Коцюбинский. – Москва : Гослитиздат, 1951. – Т. 3. – С. 229–232.
- 2113.** **З неопублікованої** спадщини М. Коцюбинського [*Сумцову М. Ф.* 1907, 1910 рр.] // Літ. газ. – 1957. – 2 серп. – С. 3.

- 2114.** **3 листа** до поета П. Тичини [від 13 груд. 1912 р.] // Молодий комунар. – 1938. – 24 квіт. – С. 3.
- 2115.** **3 листів** М. М. Коцюбинського до поета П. Тичини [від 9 лют. 1912 р.] // Літ. газ. – 1938. – 18 квіт. – С. 1.
- 2116.** **Лист** М. Коцюбинського до П. Тичини // Комуніст. – 1938. – 18 квіт. – С. 4.
- 2117.** **Листи** до П. Г. Тичини [25 лип. 1911 р.; 22 лют. 1912 р., 26 груд. 1912 р.] // З архіву П. Г. Тичини : зб. док. і матеріалів / Голов. архів. упр. при Раді Міністрів УРСР ; редкол.: М. Г. Жулинський (відп. ред.) [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1990. – С. 351–353.
- 2118.** **Листи** Тичині П. [9.ІІ.1912 та 13.ХІІ.1912 рр.] // Павлові Тичині : зб., присвяч. сімдесятиріччю з дня народж. й п'ятдесятиріччю літ. діяльності поета / упоряд. О. Килимник. – Київ : Рад. письменник, 1961. – С. 4–5, 6.
- 2119.** **Неопублікований лист** М. М. Коцюбинського П. Г. Тичині [13 груд. 1912 р.] // Більшовик. – 1938. – 9 квіт. – С. 3 ; Літ. газ. – 1938. – 18 квіт. – С. 1.
- 2120.** **Письма** М. Коцюбинского П. Г. Тычине : [є 4 листи 1901–1909 рр. і 2 листи від 2.ІІ та 13.ХІІ.1912 р.] // Собр. соч. : в 3 т. : пер. с укр. / Михаил Коцюбинский. – Москва : Гослитиздат, 1951. – Т. 3. – С. 229–232, 270–271.
- 2121.** **Тищенко Ю.** (Лаврову П.) // Твори : в 6 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський. – Київ : Вид-во АН УРСР, 1962. – Т. 6 : (1906–1913). – С. 216–224.
- 2122.** **Гусев, Н. Н.** Летопись жизни и творчества Л. Н. Толстого. 1891–1910 : [є листи М. Коцюбинського *Л. Толстому*] / Н. Н. Гусев. – Москва : Гослитиздат, 1960. – С. 385–386.

- 2123.** [10 листів І. Франкові 1890–1905 рр.] // Вибр. твори : у 2 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський. – Київ : Держлітвидав, 1950. – Т. 2. – С. 434–440 ; Собр. соч. : в 3 т. : пер. с укр. / Михаил Михайлович Коцюбинский. – Москва : Гослитиздат, 1951. – Т. 3. – С. 115–124.
- 2124.** **Калениченко, Н.** Іван Франко і Михайло Коцюбинський : [фрагм. листування письменника] / Ніна Калениченко // Дніпро. – 1956. – № 10. – С. 114–119.
- 2125.** **Качуровський, Г.** Коцюбинський в Лопатинцях : [нарис, вміщено лист І. Франкові від 7 берез. (за ст. ст. 23 лют.) 1891 р.] / Г. Качуровський // Вінниц. правда. – 1971. – 19 січ. – С. 4.
- 2126.** **Коцюбинська, К.** Дружба письменників-демократів : [є фрагм. листування М. Коцюбинського та І. Франка] / Катерина Коцюбинська // Літ. і мистецтво. – 1941. – № 5. – С. 23–26.
- 2127.** **Коцюбинська, К.** М. Коцюбинський та І. Франко : [цитуються листування письменників] / Катерина Коцюбинська // Хрестоматія критичних матеріалів : в 3 т. / упоряд. С. М. Шаховський. – 2-ге вид., перероб. та допов. – Київ ; Львів : Рад. шк., 1948. – Т. 3 : Українська література епохи імперіалізму і пролетарських революцій. – С. 31–34.
- 2128.** **Листи** Франкові І. [1890–1891, 1901, 1903–1905, 1912 рр.] // Зап. іст. та філол. ф-тів Львів. держ. ун-ту ім. І. Франка. – 1940. – Т. 1. – С. 169–170, 172, 192–194, 197–198, 202.

2129. **Лист Хоткевичу Г.** [19 (6) серп. 1908 р.] // Зап. іст. і філол. ф-тів Львів. держ. ун-ту ім. І. Франка. – 1940. – Т. 1. – С. 200–201.
2130. **Каспрук, А.** Ілля Чавчавадзе й Україна / Арсен Каспрук // Рад. літературознавство. – 1963. – № 5. – С. 55–59. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 58.
2131. **Новицький, О.** «Близький нашому серцю : до 120-річчя з дня народж. І. Г. Чавчавадзе : [уміщено лист до *І. Г. Чавчавадзе*] / Олекса Новицький // Літ. газ. – 1957. – 22 жовт. – С. 3.
2132. **Листи А. Чайковському** [1903–1904, 1906–1907 рр.] / підгот. М. Возняк. – Зап. іст. і філол. ф-тів Львів. держ. ун-ту ім. І. Франка. – 1940. – Т. 1. – С. 193–200.

Чернявському М. М.

2133. **Коцюбинська, І.** Невідомий автограф М. М. Коцюбинського [Чернігів. губерн. земська управа до М. Чернявського 23 груд. 1900 р. за підписом голови управи і в. о. зав. бюро М. Коцюбинського] / Ірина Коцюбинська // Літ. Україна. – 1974. – 28 черв. – С. 4.
2134. **Листи М. Коцюбинського до М. Чернявського** / [подав М. Чернявський] // Червон. шлях. – 1926. – Кн. 10. – С. 230–238.
2135. **Тихоша, В.** До питання про листування *М. Чернявського* і М. Коцюбинського [Електронний ресурс] : [фрагм. листів письменника] / Валентина Тихоша // Просвіта Херсонщини : [веб-сайт]. – Електрон. дані та програми. – [Херсон], 2009–2015. – Режим доступу: http://prosvilib.at.ua/index/vtf_05_11/0–205 (дата звернення: 22.10.15). – Назва з екрана.

Чикаленку Є. Х.

2136. **Возняк, М.** Михайло Коцюбинський у «Літ.-наук. віснику» : [фрагм. листування М. Коцюбинського та Є. Чикаленка] / Михайло Возняк // Наук. зап. / Упр. культури Чернігів. облдержадмін. ; Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського ; редкол.: Ю. Р. Коцюбинський (голова) [та ін.]. – Чернігів : Деснян. правда, 1996. – Вип. 1. – С. 3–61.
2137. **Коцюбинський, М.** Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1931. – Т. 8 : Листування (1907–1913). – *Зі змісту*: [Листи до *Є. Чикаленка*]. – С. 59–60, 65–68, 70, 74–76, 79, 88–89, 93–95, 97–98, 104–105, 110–111, 118–119, 123–124, 126–127, 131, 137, 146–147, 152–153, 155–157, 170–173, 178, 181–183, 186–187, 202–204, 213, 228, 233.
2138. **Погребенник, Ф.** Неопублікована спадщина Євгена Чикаленка : [є листи Є. Чикаленка до М. Коцюбинського] / Федір Погребенник // Сучасність. – 1991. – № 7/8. – С. 147–154.
2139. **Чотири листи М. Коцюбинського** / [подав М. Рашів] // Життя і революція. – 1928. – № 1. – С. 106–109.
2140. **Шелухіну А.** [1902–1911 рр.] // Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1931. – Т. 7 : Листування (1906–1906). – С. 119, 121–122 ; Твори : в 6 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський. – Київ : Вид-во АН УРСР, 1962. – Т. 6. – С. 247–248.
2141. **Листи М. М. Коцюбинського з Капрі** : [листи *І. Шрагу*] // Культура і побут. – 1928. – 21 квіт. – С. 2 ; Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і

поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1931. – Т. 8 : Листування (1907–1913). – С. 80–81, 99–100, 175–176.

2142. Лист [1892 р.] **В. Шухевичу** // Зап. іст. і філол. ф-тів Львів. держ. ун-ту ім. І. Франка. – 1940. – Т. 1. – С. 174–175.

2143. Листи **І. І. Щитківському** // Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1931. – Т. 8 : Листування (1907–1913). – С. 111–112.

Яворницькому Д. І.

2144. **Аляб'єв, Б.** Два листи Михайла Коцюбинського : [листи М. Коцюбинського та його дружини до **Д. Яворницького**] / Борис Аляб'єв // Україна. – 1965. – № 15 (квіт.). – С. 14.

2145. Листи [4 берез. 1901 р. та 2 листоп. 1902 р.] **Д. Яворницькому** // Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького / Д. І. Яворницький ; упоряд.: С. В. Абросимова, Н. Є. Василенко, А. І. Перкова [та ін.] ; вступ. ст. С. В. Абросимової ; під заг. ред. Н. І. Капустіної ; Дніпропетров. іст. музей ім. акад. Д. І. Яворницького. – Дніпропетровськ, 1999. – Вип. 2 : Листи діячів культури до Д. І. Яворницького. – С. 180–181.

2146. **Шубравська-Олійник, М. М.** Листування [Коцюбинського] з Д. І. Яворницьким / М. М. Шубравська-Олійник // Зоря. – 1963. – 26 трав. ; Рад. літературознавство. – 1964. – № 4. – С. 106–107.

Яновській Л. О.

2147. **Куриленко, Й.** Творча дружба : з невідомого листування М. Коцюбинського і Л. О. Яновської / Йосип Куриленко // Літ. газ. – 1957. – 12 берез. – С. 3.

2148. Листи М. Коцюбинського до Л. Яновської // Україна. – 1947. – № 3. – С. 35 ; Літ. газ. – 1957. – 12 берез. – С. 3.

2149. **Назаревський, О.** Неопублікований лист М. Коцюбинського [до Л. О. Яновської від 2 лип. 1903 р.] / Олександр Назаревський // Україна. – 1947. – № 3. – С. 3–5.

До редакцій, організацій, установ

2150. **До видавництва «Вік»** // Матеріали до вивчення української літератури : посіб. для філол. ф-тів ун-тів та пед. ін-тів : в 5 т. – Київ : Рад. шк., 1961. – Т. 4 : Література кінця XIX – поч. XX ст. – С. 92–94.

2151. **До Об'єднаного комітету по спорудженню монумента Т. Г. Шевченкові** // Т. Г. Шевченко в док. і матеріалах / під ред. Д. Д. Копиця. – Київ : Політвидав України, 1950. – С. 320.

2152. **До редактора «Зорі»** // Зап. іст. і філол. ф-тів Львів. держ. ун-ту ім. І. Франка. – 1940. – Т. 1. – С. 175.

2153. **До редакції** [від імені чернігів. «Просвіти», яку очолював М. Коцюбинський] // Рада. – 1907. – 10 берез. – С. 4 ; Рідний край. – 1907. – № 12. – С. 16.

2154. **До редакції** [від імені чернігів. «Просвіти» за підписом голови ради т-ва М. Коцюбинського та секретаря Є. Шульги] // Рада. – 1907. – 12 трав. – С. 4.

2155. **До редакції** [від імені чернігів. «*Просвіти*» за підписом голови ради т-ва М. Коцюбинського і секретаря] // Рада. – 1907. – 16 верес. – С. 4.
2156. **[До редакції газети «Десна» : колектив. лист з підписом М. Коцюбинського]** // Десна. – 1906. – 24 марта.
2157. **До редакції** двотижневика «*Ruthenische Revue*» : колектив. телеграма з приводу смерті Р. Сембратовича з підписом М. Коцюбинського // *Ruthenische Revue*. – 1905. – № 23/24. – S. 523.
2158. **[До редакції «Літературного річника українських і польських авторів»]** // Літературний річник українських і польських авторів / під. ред. Тадеуша Міхальського й Едварда Лігоцького. – Київ, 1909. – С. 63.
2159. **До чернігівської «Просвіти»** студентів-українців Київ. ун-ту [за підписом голови ради т-ва М. Коцюбинського й секретаря Є. Шульги] // Рада. – 1907. – 3 квіт. – С. 3.
2160. **Кибальчич, М. М.** М. Коцюбинський в архівній комісії : лист у справі вивчення пам'яток укр. худож. творчості : [уміщено лист до *Полтавської міської думи* 1903] / М. Кибальчич // Рад. літературознавство. – 1940. – Кн. 5/6. – С. 207.
2161. **«Київському науковому товариству»** [1907–1908 рр., уривок листа в справі ювілею Л. М. Толстого] // Сов. Україна. – 1953. – Кн. 9. – С. 167–168.
2162. **Коцюбинский** о Толстом : [публ. у пер. рос. мовою листа, написаного М. Коцюбинським від імені очолюваного ним Чернігів. т-ва «*Просвіта*» й адресованого Київ. наук. т-ву в час, коли вся прогресивна громадськість готувалась відзначати 80-ліття Л. Толстого] // Сов. Україна. – 1953. – № 9. – С. 167–168.
2163. **Лист** М. Коцюбинського і Є. Шульги в газеті «*Рада*» : [з приводу виступу О. Мишуги в Чернігові 28 лют. 1907 р.] // Олександр Мишуга. Спогади. Матеріали. Листи / упоряд., підгот. текстів, вступ. ст. та прим. М. Головащенко. – Київ : Муз. Україна, 1971. – С. 593 ; Олександр Мишуга – король тенорів / авт.-упоряд. М. Головащенко. – Київ : Муз. Україна, 2004. – С. 445–446.
2164. **Лист** Михайла Коцюбинського до члена ради київської «*Просвіти*» В. М. Страшкевича [8 черв. 1907 р.] / вступ, прим. та підгот. тексту І. Д. Лисоченко // Слово і Час. – 1991. – № 11. – С. 54–55.
2165. **Лист** Чернігівської «*Просвіти*» [за підписом голови ради т-ва М. Коцюбинського і секретаря] // Рада. – 1907. – 3 квіт.
2166. **Синільник, Е.** З історії російсько-українських літературних зв'язків : (до 130-річчя з дня народж. Л. М. Толстого й 45-річчя з дня смерті М. М. Коцюбинського) : [цитується лист від імені Чернігів. «*Просвіти*» від 20 берез. 1908 р., підпис. М. Коцюбинським, у справі відзначення 80-річчя з дня народж. Л. М. Толстого] / Е. Синільник // Наук.-інформ. бюл. архів. упр. МВС УРСР. – 1958. – № 2. – С. 89–91.
2167. **Письмо** *Полтавской думе* : [привітання, напис. М. Коцюбинським до святкування 100-річного ювілею І. Котляревського в Полтаві в 1903 р.] // Собр. соч. : в 3 т. : пер. с укр. / Михайл Коцюбинский. – Киев : Гослитиздат, 1949. – Т. 3. – С. 335–338.
2168. **Попечителеві** *Київського учбового округу* / Михайло Коцюбинський // Т. Г. Шевченко в документах і матеріалах. – Київ : Держполітвидав УРСР, 1950. – С. 341.
2169. **Привітання** чернігівців *М. І. Павликові* з нагоди 30-літнього ювілею його громадської діяльності : [серед підписів є підпис М. Коцюбинського] // Ювілей 30-літньої діяльності Михайла Павлика (1874–1904). – Львів, 1905. – С. 51.

2170. **Шевелєв, Б.** Чернігівський період у житті М. Коцюбинського : [уміщено лист редактору «Киевской газеты»] / Б. Шевелєв // Україна. – 1930. – Кн. 41. – С. 80.

1.4.2. ЛИСТИ ДО М. КОЦЮБИНСЬКОГО ТА ЧЛЕНІВ ЙОГО РОДИНИ

Листи письменників, діячів науки і мистецтва

2171. **Журавльова, Н.** Листи М. Коцюбинського – взірєць високої мовної культури // Мовний етикет української епістолярії : навч. посіб. / Наталя Журавльова. – Запоріжжя, 2002. – С. 127–141.
2172. **Іващенко, Ів.** У музеї М. Коцюбинського : [є цитати з листів М. Коцюбинського] / Іван Іващенко // Молодий комунар. – 1938. – 24 квіт. – С. 4.
2173. **Коцюбинська, М.** Голос доби : за «Листами до Михайла Коцюбинського» / Михайлина Коцюбинська // Укр. мова та літ. – 2004. – № 6. – С. 1–16.
2174. **Коцюбинська, М.** Поділ великої культурної ваги : [про видання трьох томів «Листів до Михайла Коцюбинського»] / Михайлина Коцюбинська, Михайло Слабошпицький // Дивослово. – 2003. – № 4. – С. 77–78 ; Деснян. правда. – 2003. – 18 берез. – С. 4.
2175. **Коцюбинська, Н.** Листи як ланка між минулим і сучасним : [про видання «Листів до Михайла Коцюбинського»] / Наталя Коцюбинська // Літ. Україна. – 2003. – 3 квіт. – С. 6.
2176. **Коцюбинська, Н.** Міст із минулого в сучасність : [про видання третього тому «Листів до Михайла Коцюбинського»] / Наталя Коцюбинська // Рід. край. – 2003. – № 1 (8). – С. 128–129.
2177. **Листи до Михайла Коцюбинського** : у 4 т. / упоряд. та комент. В. Мазного. – Київ ; Ніжин ; Чернігів, 2002–2003.

Т. 1 : Айхельбергер – Гнатюк. – Київ ; Ніжин ; Чернігів : Укр. пропілеї, 2002. – 367 с. – *Зміст*: Айхельбергер Іван. – С. 23–25 ; Алчевська Христина. – С. 26–28 ; Амфітеатров Олександр. – С. 28–32 ; Андрієвський Василь. – С. 33 ; Андрієвська Ольга. – С. 34–35 ; Бахуринський Ан. – С. 36 ; Баланін В. – С. 36–37 ; Барвінок Ганна. – С. 38–41 ; Барвінський Олександр. – С. 41–46 ; Басок (Меленевський Мар'ян). – С. 46–48 ; Баталін Омелян. – С. 48–49 ; Белоусов Іван. – С. 49–52 ; Бирчак Володимир. – С. 52–71 ; Боголюбов Семен. – С. 71–74 ; Боржковський Валер'ян. – С. 74–79 ; Борковський Олександр. – С. 80–81 ; Боровик Віталій. – С. 81–86 ; Бохенська Євгенія. – С. 86–87 ; Бочковський Іполит. – С. 87–96 ; Будаї-Лукич Леопольд. – С. 96–103 ; Будаї Леопольд і Лавров Павло. – С. 103 ; Будз Ірина. – С. 104 ; Бялковський Микола. – С. 105 ; Василевський Сидір. – С. 105–106 ; Василенко Микола. – С. 106–107 ; Васін Микола. – С. 107–108 ; Венгжин Микола. – С. 108–109 ; Винниченко Володимир. – С. 109–140 ; Вовк Федір. – С. 140–143 ; Волховський Фелікс. – С. 143–145 ; Волянська Марія. – С. 145 ; Волянський Олекса. – С. 145–150 ; Волянські Марія та Олекса. – С. 150–152 ; Вороний Микола. – С. 152–184 ; Гайдученко Сергій. – С. 184 ; Галдзевич Євген. – С. 185–208 ; Ганейзер Євген. – С. 208–209 ; Ганько Михайло. – С. 209–210 ; Гарловський В. – С. 210 ; Гдутьова Броніслава. – С. 210–211 ; Гиршфельд В. – С. 211 ; Гінцбург Ілля. – С. 212–214 ; Гнатенко Йосип. – С. 214 ; Гнатюк Володимир. – С. 216–355.

Т. 2 : Горошовський – Іткін. – Чернігів : Чернігів. обереги, Ніжин : Аспект, 2002. – 343 с. – *Зміст*: Горошовський Вільгельм. – С. 4–11 ; Горянський Павло. – С. 12–17 ; Горький

Максим. – С. 17–37 ; Грищенко Олекса. – С. 37–54 ; Грінченко Борис. – С. 54–78 ; Грушевський Михайло. – С. 78–134 ; Грушевський Михайло і Мочульський Михайло. – С. 134–135 ; Грушевський Олександр. – С. 135–136 ; Гутгерц Єлизавета. – С. 136–137 ; Джиджора Іван. – С. 137 ; Дмитрієв Микола. – С. 138–140 ; Дніпрова Чайка. – С. 140–161 ; Доманицький Василь. – С. 161–162 ; Донцов Дмитро. – С. 162–163 ; Донцов Дмитро і Новиков Б. – С. 163–164 ; Дорошенко Дмитро. – С. 165–168 ; Дроздов Йосип. – С. 168–170 ; Дуляк Андрій. – С. 170–187 ; Дурдуківський Володимир. – С. 187–200 ; Ерастов Степан. – С. 200–207 ; Євшан Микола. – С. 207–212 ; Єнсен Альфред. – С. 212–234 ; Єремів Григорій. – С. 234–279 ; Єфремов Сергій. – С. 279–310 ; Єфремов Сергій, Дурдуківський Володимир. – С. 310–311 ; Жебуньов Леонід. – С. 311–314 ; Желябужський Юрій. – С. 314 ; Жук Михайло. – С. 315–324 ; Змигродова Г. – С. 325–326 ; Золотарьов Олексій. – С. 326–327 ; Іванов І. – С. 327–328 ; Іорданська-Купріна Марія. – С. 328–330 ; Іткін Семен. – С. 330–331.

Т. 3 : Карманський – Мочульський. – Чернігів : Чернігівські обереги, Ніжин : Аспект, 2002. – 480 с. – *Зміст*: Карманський Петро. – С. 4–6 ; Касперович Микола. – С. 6–18 ; Кацавейченко-Оконишников. – С. 18–20 ; Кибальчич (Козловська) Надія. – С. 20–24 ; Кибальчич Надія (Наталка Полтавка). – С. 24–25 ; Китаєв О. – С. 25–26 ; Кобилянська Ольга. – С. 26–36 ; Кобринська Наталія. – С. 36–47 ; Коваленко-Коломацький Григорій. – С. 47–57 ; Коваленко Григорій Олексійович. – С. 57–61 ; Коваленко Олекса, Самоненко Іван. – С. 61–63 ; Козловський Всеволод. – С. 63–64 ; Козловський Всеволод, Роздольський Йосип. – С. 64 ; Коломійченко Федір. – С. 64–66 ; Комаров Михайло. – С. 66–78 ; Комарова Віра. – С. 78 ; Комарова Маргарита. – С. 79 ; Комарови Любов та Михайло. – С. 79–80 ; Кониський Олександр. – С. 80–100 ; Коновал Іван. – С. 101–102 ; Кононенко Мусій. – С. 103–110 ; Короленко Володимир. – С. 110–116 ; Корольов Василь. – С. 116–117 ; Корольчук Олександр. – С. 117–118 ; Корякин Володимир. – С. 119 ; Коцюбинський Антоній. – С. 120 ; Коцюбинська Віра. – С. 121–129 ; Коцюбинська Ірина. – С. 129 ; Коцюбинська Оксана. – С. 130 ; Коцюбинський Роман. – С. 131 ; Коцюбинський Хома. – С. 131–135 ; Коцюбинський Юрій. – С. 136 ; Кравченко Василь. – С. 136–140 ; Кривецький Іван. – С. 140–141 ; Криваха Григорій. – С. 141–142 ; Кривцов І. – С. 142–143 ; Кушнір Володимир. – С. 143–146 ; Леонтович Володимир. – С. 146–190 ; Леонтович Юлія. – С. 191–194 ; Лагода І. – С. 194–195 ; Левицький Євген. – С. 195–197 ; Левицький Модест. – С. 197–199 ; Лепкий Богдан. – С. 199–206 ; Лизанівський Іван. – С. 206–208 ; Линник В. – С. 208–209 ; Липа Іван. – С. 210–225 ; Липинський В'ячеслав. – С. 225–226 ; Лисенко Микола. – С. 226–246 ; Ліницька Любов. – С. 246–247 ; Лихнякевич Андрій. – С. 247–252 ; Личко Іван. – С. 252–254 ; Лотоцький Василь. – С. 254–264 ; Лотоцький Олександр. – С. 265–271 ; Лукич Василь. – С. 271–300 ; Луцький Остап. – С. 300–307 ; Львович Гнат. – С. 308–320 ; Льовенгерц Генрик. – С. 321 ; Маковей Осип. – С. 321–326 ; Маркович Дмитро. – С. 326–329 ; Мартович Лесь. – С. 330–333 ; Матвіїв Василь. – С. 333 ; Матушевський Федір. – С. 333–335 ; Мацієвич А. – С. 335–337 ; Мирний Панас. – С. 337–360 ; Миролюбов Віктор. – С. 360–364 ; Мишуга Олександр. – С. 365 ; Міхно Іван. – С. 366 ; Могилянський Михайло. – С. 367–462 ; Мордовець Данило. – С. 462–463 ; Мочульський Михайло. – С. 463–464.

Т. 4 : Науменко – Яновська. – Чернігів : Чернігів. обереги, Ніжин, 2003. – 400 с. – *Зміст*: Науменко Володимир. – С. 4–10 ; Невестюк Яків. – С. 11–13 ; Нечуй-Левицький Іван. – С. 13–26 ; Новодворський Олександр. – С. 26–27 ; Олесь Олександр. – С. 27–28 ; Осадчий Тихін. – С. 28–31 ; Павловський Володимир. – С. 31–32 ; Панін І. – С. 32 ; Паночині С. – С. 32 ; Паньківський Кость. – С. 34–37 ; Паньківський Северин. – С. 37–39 ; Пахаревський Леонід. – С. 40 ; Перелигін Микола. – С. 40–44 ; Петрушевич Іван. – С. 45–46 ; Пешкова (Андреєва) Марія. – С. 46–56 ; Пісняк Віктор. – С. 56–57 ; Плеваченки Микола та Петро. – С. 57–58 ; Понятенко Прокіп. – С. 58–60 ; Потапенко В'ячеслав. – С. 61–63 ;

Прахов Микола. – С. 63 ; Пчілка Олена (Косач Ольга). – С. 63–64 ; П'ятницький Костянтин. – С. 64–67 ; Розвадовський В'ячеслав. – С. 68 ; Розвадовські Романа та В'ячеслав. – С. 69 ; Роздольська Ольга. – С. 69 ; Роздольський Осип. – С. 69–70 ; Розенфельд Ісаак. – С. 70–72 ; Ротмістров Григорій. – С. 72–73 ; Рудницький Михайло. – С. 73–77 ; Русов Олександр. – С. 77–90 ; Русова Софія. – С. 90–95 ; Савченко Володимир. – С. 96 ; Садик Юлія. – С. 96 ; Сленко Микола. – С. 97–99 ; Саліковський Олександр. – С. 99–100 ; Самійленко Володимир. – С. 100–107 ; Самійленко (Орішко-Якименко) Ольга. – С. 107–109 ; Селітренников Михайло. – С. 109–112 ; Сембратович Роман. – С. 113–116 ; Синицький Максим. – С. 117 ; Сімович Василь. – С. 118–124 ; Сімович Василь, Смаль-Стоцький Степан. – С. 125 ; Славинський Максим. – С. 125 ; Смирнов Андрій. – С. 126 ; Смідович (Вересаєв) В. – С. 126–127 ; Старицька-Черняхівська Людмила. – С. 127–136 ; Старицька Марія. – С. 136–137 ; Старицький Михайло. – С. 137–146 ; Стебницький Петро. – С. 147–148 ; Степаненко Василь. – С. 149–150 ; Степанківський Василь. – С. 151 ; Стефаник Василь. – С. 152–153 ; Стефаник Василь і Лесь Мартович. – С. 154 ; Стешенко (Старицька) Оксана. – С. 154–156 ; Страшкевич Володимир. – С. 156–158 ; Стрельцов Рувим (Ольгин). – С. 158–159 ; Сумцов Микола. – С. 159–161 ; Танчаківський Осип. – С. 162–163 ; Тарловський З. – С. 163–164 ; Тимофєєв Борис. – С. 167 ; Тимофєєв Борис й Зотов Олексій. – С. 168 ; Тимченко Євген. – С. 168–172 ; Семінаристи до Мих. Коцюбинського. – С. 172–173 ; Тищенко Юрій. – С. 173–183 ; Томашівський Степан. – С. 183 ; Троян Федір. – С. 183–184 ; Тербацький Лев. – С. 184–185 ; Тхорина В. – С. 185–186 ; Українка Леся. – С. 186–190 ; Урсин-Німцевич Наталія. – С. 190–194 ; Урсин-Німцевич Наталія й Олександр. – С. 195–196 ; Урсин-Німцевич Олександр. – С. 196–197 ; Устименко Сергій. – С. 197–201 ; Утевський Аркадій. – С. 201–202 ; Федьків Кость. – С. 202 ; Франко Іван. – С. 203–207 ; Харват Вікентій. – С. 207–209 ; Хоткевич Гнат. – С. 209–218 ; Цимбал Василь. – С. 218–221 ; Цомакіон А. – С. 221 ; Ц-ко П. – С. 221–222 ; Чайковський Андрій. – С. 222–266 ; Чернявський Микола. – С. 293 ; Черняхівський Олександр. – С. 294–295 ; Чикаленко Вікторія. – С. 295–296 ; Чикаленко Євген. – С. 296–336 ; Шабленко Антон. – С. 336–340 ; Шаповал Микита. – С. 340–342 ; Шемет Володимир. – С. 342–343 ; Шерстюк Григорій. – С. 343–345 ; Шолуха (Шелухін) Андрій. – С. 345–347 ; Шраг Ілля. – С. 347–351 ; Шрамченко Катерина. – С. 351–352 ; Шрамченко Леонтій. – С. 353 ; Шульга Федір. – С. 353–354 ; Шухевич Володимир. – С. 354–361 ; Щітківський Іван. – С. 361 ; Яворницький Дмитро. – С. 362–365 ; Яворський Василь. – С. 365–356 ; Яворський Матвій. – С. 356–368 ; Яковенко Валентин. – С. 368–371 ; Яновська Любов. – С. 371–379.

- 2178. Лютий, І.** Творчість М. Коцюбинського в листах до сучасників : (листи до письменника) : [є фрагм. листів до М. Коцюбинського І. Франка, Лесі Українки, М. Комарова, Б. Грінченка, В. Самійленка, О. Маковея, В. Стефаніка, М. Вороного, М. Чернявського, В. Боровика, Н. Перелігіна, В. Шухевича, Л. Яновської, В. Короленка, В. Гнатюка, Д. Яворницького, П. Карманського, К. П'ятницького, В. Харвата, М. Рудницького, В. Лукича (В. Левицького), О. Кониського, М. Левицького, Є. Чикаленка, О. Луцького, М. Грушевського, О. Амфітеатрова та ін.] / І. Лютий // Україна. – 1927. – Кн. 6. – С. 128–146.
- 2179. Сидоржевський, М.** Коло завдовжки в сто років : [відгук про перший том «Листів до Михайла Коцюбинського», є цитування листів адресатів письменника] / Михайло Сидоржевський // Київ. – 2003. – № 1. – С. 137–141.
- 2180. Скомаровський, В.** Зустріч через сто років : [про видання чотирьохтомника «Листи до Михайла Коцюбинського»] / В. Скомаровський // Культура і життя. – 2003. – 22 січ. – С. 4.
- 2181. Слапчук, В.** Листи як відображення епохи : [є фрагм. листів до письменника] / В. Слапчук // Сіверян. літопис. – 2006. – № 1. – С. 111–114. – Рец. на кн.: Листи до Михайла Коцюбинського : у 4 т. / упоряд. та комент. В. Мазного. – Київ ; Ніжин ; Чернігів, 2002–2003.

- 2182. Чортик, О.** Мости єднання : [про видання «Листів до Михайла Коцюбинського»] / О. Чортик // Літ. Чернігів. – 2003. – № 2. – С. 142–143 ; Зборівська дзвіниця. – 2003. – 24 квіт.

Амфітеатров О. В.

- 2183.** [Листи *О. В. Амфітеатрова* до М. Коцюбинського] // Крутикова, Н. Е. В начале века : Горький и символисты / Н. Е. Крутикова ; отв. ред. Л. Н. Новиченко ; АН УРСР ; Ин-т лит. им. Т. Г. Шевченко. – Киев : Наук. думка, 1978. – С. 250–251, 253 ; М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 65–66, 81, 83–84.

Андреева (Пешкова) М. Ф.

- 2184.** [Лист до М. Коцюбинського] // Мария Федоровна Андреева : Переписка, воспоминания, статьи, документы, воспоминания о М. Ф. Андреевой / М. Ф. Андреева ; сост., вступ. ст. и коммент. А. П. Григорьева, С. В. Щирин. – [2-е изд., доп.]. – Москва : Искусство, 1963. – С. 195.

- 2185.** [Листи до М. Коцюбинського 1910–1912] // Листування / М. Коцюбинський, М. Горький. – Харків : Держ. вид-во України, 1929. – С. 29–30, 34–35, 41–42, 51–52, 56–58, 63 ; О. М. Горький і М. М. Коцюбинський : збірник / упоряд., ред. і вступ. ст. І. І. Стебуна. – Київ, 1937. – С. 84–85, 91–93, 99–102, 113–114, 118–121, 126–127 ; М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 58, 67–68, 72–73, 80, 86–87, 92.

Андрієвська О.

- 2186.** Листи до М. Коцюбинського // Михайло Коцюбинський у слов'янських літературах / Михайло Грицюта. – Київ : Наук. думка, 1964. – С. 63–64.

Барвінок Ганна

- 2187.** **Зеленська, Л. І.** Листи Ганни Барвінок до Михайла Коцюбинського / Л. І. Зеленська // Укр. мова і літ. в шк. – 1990. – № 10. – С. 68–70.

- 2188.** **Зеленська, Л. І.** М. М. Коцюбинський і Ганна Барвінок : (на матеріалах фондів Чернігів. літ.-меморіал. музею М. М. Коцюбинського) : [є кілька листів до М. Коцюбинського] / Л. І. Зеленська // Література та культура Полісся / відп. ред. і упоряд. Г. В. Самойленко ; Ніжин. держ. пед. ін-т ім. Миколи Гоголя. – Ніжин : Наука-сервіс, 1998. – Вип. 10 : Творчість М. Коцюбинського та громадсько-культурний і літературний процес у Чернігові кінця XIX – поч. XX ст. – С. 84–92.

Барвінський О.

- 2189.** **Козуб, С.** Ранній Коцюбинський : вінниц. доба у житті та творчості : уміщено листи О. Барвінського до М. Коцюбинського 1892–1893 рр.] // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. – 1927. – Кн. 12. – С. 122–138 ; Кн. 15. – С. 102–103.

Бєлоусов І. А.

- 2190.** Листи до М. Коцюбинського // Михайло Коцюбинський і слов'янські літератури / Михайло Грицюта. – Київ : Наук. думка, 1964. – С. 16. – (Подано з незначними скороченнями) ; М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звinyaцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 46, 47.

Боголюбов С. П.

- 2191.** Листи до М. Коцюбинського // М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звinyaцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 61, 62–63, 73–74, 78.

Бочков Д.

- 2192.** Листи Д. Бочкова до І. Коцюбинської // Державний архів Чернігів. обл., ф.р. 8860, оп. 1, спр. 75.

Вересаєв В. В. (Смидович)

- 2193.** [Лист В. В. Вересаєва до М. М. Коцюбинського] // М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звinyaцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 101.

Винниченко В.

- 2194.** Журавльова, Н. «...Дуже буду радий Вашим листам» : (про деякі мовні засоби вираження епістолярної ввічливості в листуванні В. Винниченка з М. Коцюбинським) / Наталя Журавльова // Вісн. Запоріж. осередку вивчення укр. діаспори. – Запоріжжя, 2004. – Вип. 2. – С. 156–164.
- 2195.** Листування М. Коцюбинського з В. Винниченком : [є 24 листи до М. Коцюбинського 1907–1912 рр.] / вступ, тексти листів та підгот. прим. П. М. Федченка // Рад. літературознавство. – 1988. – № 2. – С. 37–60.

Волховський Ф. В.

- 2196.** Листи до М. Коцюбинського // М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звinyaцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Київ : Наук. думка, 1989. – С. 84, 85.

Микола Вороний

- 2197.** Зеленська, Л. І. Листи М. Вороного до М. Коцюбинського / Л. І. Зеленська // Чернігів. відом. – 1992. – 12–18 черв. (№ 24). – С. 6.
- 2198.** Зеленська, Л. І. Листи Миколи Вороного до Михайла Коцюбинського / Л. І. Зеленська // Укр. мова і літ. в шк. – 1992. – № 11/12. – С. 46–48.

- 2199.** Проніна, Т. М. К. Вороний та М. М. Коцюбинський : [є фрагм. листів М. Вороного до М. Коцюбинського] / Тетяна Проніна // Наук. зап. Чернігів. літ.-меморіал. музею-заповідника М. М. Коцюбинського. – 1996. – Вип. 1. – С. 94–101.

Галдзевич Є.

- 2200.** Уривок з листа від 29 груд. 1909 р. // Вибрані твори / Михайло Коцюбинський. – Київ : Книгоспілка, 1926. – С. 32–33.

Гінцбург І. А.

- 2201.** Листи до М. Коцюбинського // М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звиняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 50, 52.

Гнатюк В.

- 2202.** Листи до М. Коцюбинського [1899–1913] // М. Коцюбинський і Західна Україна / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; ред. П. Г. Тичина ; Чернігів. літ.-меморіал. музей М. М. Коцюбинського. – Уфа : Вид-во АН УРСР, 1943. – Зб. 3. – С. 74–75.

- 2203.** Мушинка, М. Взаємини Михайла Коцюбинського з Володимиром Гнатюком : [є фрагм. листування з М. Коцюбинським] / Микола Мушинка // Нар. творчість та етнографія. – 1996. – № 4. – С. 11–19 ; Наук. зап. Чернігів. літ.-меморіал. музею-заповідника М. М. Коцюбинського. – 1996. – Вип. 1. – С. 62–76.

- 2204.** Черемшинський, О. Щира дружба і плідна співпраця Володимира Гнатюка і Михайла Коцюбинського на царині української культури : [нарис, є фрагм. листування М. Коцюбинського та В. Гнатюка] / Остап Черемшинський // Сприйняття сучасниками творчості Михайла Коцюбинського : матеріали II Всеукр. наук. конф. «Осінні читання». – Вінниця, 2011. – С. 205–213.

Горошовський В.

- 2205.** Михайлюк, В. Г. Листи Вільгельма Горошовського до Михайла Коцюбинського / В. Г. Михайлюк // Укр. літературознавство. – 1978. – Вип. 31. – С. 107–124.

Горький Максим

- 2206.** Горький М. [Лист О. М. Горького до М. М. Коцюбинського] : [ідеться про смерть М. В. Лисенка] // Укр. жизнь. – 1913. – № 1. – С. 109.

- 2207.** Горький М. про М. Лисенка : (з листа М. Горького до М. Коцюбинського) // Рад. музика. – 1937. – № 4. – С. 18.

- 2208.** Горький М. та М. Коцюбинський. Спомини, листи : [уміщено листи М. Горького до М. Коцюбинського у пер. укр. Т. Кардиналовської та уривки з листів М. Коцюбинського до М. Горького] / упоряд. І. Айзеншток ; Ін-т Тараса Шевченка. – Харків : Держвидав України, 1928. – 61 с.

- 2209.** Горький О. М. – М. М. Коцюбинський. Листування // О. М. Горький і М. М. Коцюбинський : зб. матеріалів / упоряд., ред. і вступ. ст. І. І. Стебуна. – Київ : Держлітвидав, 1937. – С. 67–140. – (Надруковано разом з листами М. М. Коцюбинського до О. М. Горького) ; Собр. соч. : в 30 т. / Максим Горький. – Москва : Гослитиздат, 1955. – Т. 29. – С. 97–98, 122, 126–127, 136–139, 149, 163, 165, 200, 240–241, 253–254, 278–279.
- 2210.** Дудко, В. За рядком листа / Віктор Дудко // Деснян. правда. – 1988. – 27 берез. – С. 4 ; Волга. – 1988. – № 3. – С. 158–159.
- 2211.** З листування між М. Горьким і М. Коцюбинським : [є 11 листів М. Горького до М. Коцюбинського й до В. Коцюбинської] // Слово про Буревісника : Максим Горький і українська культура / упоряд., вступ. слово та прим. В. Є. Прогожина. – Київ : Дніпро, 1968. – С. 154–179.
- 2212.** Куш, О. Невідомі листи О. М. Горького : [про заходи М. Коцюбинського в справі участі рос. письменників у зб. на честь І. Франка] / О. Куш // Літ. Україна. – 1963. – 27 груд. – С. 2.
- 2213.** Летопись жизни и творчества А. М. Горького. Вып. 2 : [є листи до М. Коцюбинського] / гл. ред. К. Д. Муратова ; редкол.: Б. А. Бялик, Б. В. Михайловский, Л. И. Пономарев, В. Р. Щербина. – Москва : Изд-во АН СССР, 1958. – 621 с.
- 2214.** Лист Максима Горького [29 груд. 1912 р.] // Рад. Львів. – 1947. – № 1. – С. 42–43. – (Зі ст. Романченко «М. Горький і Коцюбинський»).
- 2215.** [Лист до М. Коцюбинського, ідеться про смерть М. В. Лисенка] // Укр. жизнь. – 1913. – № 1. – С. 109.
- 2216.** Лист М. Коцюбинському : [про смерть М. Лисенка] // Рад. літ. – 1939. – № 2 ; Архімович, Л. М. Лисенко. Життя і творчість. – 3-тє вид., допов. і перероб. / Лідія Архімович, Микола Гордійчук. – Київ : Муз. Україна, 1992. – С. 224 ; Ревуцький, Д. Микола Лисенко. Повернення першоджерел / Дмитро Ревуцький ; вступ. ст., упоряд. текстів, іл. матеріалу, імен. покажч. В. В. Кузик. – Київ : Муз. Україна, 2003. – 320 с. : іл., нот. – *Зі змісту*: [Цитата з листа М. Горького М. Коцюбинському]. – С. 156.
- 2217.** Листування О. М. Горького з М. Коцюбинським : [уміщено 20 листів 1909–1912 рр., 12 листів О. М. Горького, 8 листів В. І. Коцюбинської та М. Ф. Пешкової] // Вибр. твори : у 2 т. / Михайло Коцюбинський. – Київ : Держлітвидав, 1950. – Т. 2. – С. 397–429.
- 2218.** Листування О. М. Горького з М. Коцюбинським : [20 листів і 3 записки 1909–1912 рр., 12 листів О. М. Горького, 8 листів В. І. Коцюбинської та М. Ф. Пешкової, 3 записки до М. Коцюбинського] // Твори : у 5 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський. – Київ : Держлітвидав, 1949. – Т. 3. – С. 195–232 ; М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 52–53, 54, 57, 59–61, 68, 75–76, 78, 80–81, 82, 89, 94–95, 97–98.
- 2219.** Максим Горький і М. Коцюбинський : [є листи Горького до М. Коцюбинського]. – Вінниця, 1928. – 74 с. : іл. – (Коміс. для проведення ювілею 35-річчя діяльності М. Горького та увічнення пам'яті М. Коцюбинського).
- 2220.** Письма М. Горького к М. Коцюбинскому / предисл. Л. Миловидова // Новый мир. – 1928. – № 1. – С. 182–194.

Грушевський М.

2221. **Горинь, В.** Листи М. Грушевського до М. Коцюбинського [є 27 листів [1911–1913 рр.] / Василь Горинь // Укр. історик. – 2002. – № 1/4. – С. 436–465 ; 2004–2005. – № 3/4. – С. 25–43.
2222. **Лист** До Коцюбинського [22 (9) лют. 1912 р.] // Відділ рукописів Ін-ту літ ім. Т. Г. Шевченка НАН України, автограф № 518.
2223. **Лист** До Коцюбинського [28 (15) трав. 1912 р.] // Відділ рукописів Ін-ту літ. ім. Т. Г. Шевченка НАН України, автограф № 520.
2224. **Листи** М. С. Грушевського до М. М. Коцюбинського / підгот. до друку й передм. Л. Зеленської // Сіверянський літопис. – 1996. – № 1. – С. 92–102.
2225. **Листи** Михайла Грушевського до Михайла Коцюбинського [1906–1913 рр.] / упоряд. Людмила Зеленська // Наук. зап. Чернігів. літ.-меморіал. музею-заповідника М. М. Коцюбинського / редкол.: Ю. Р. Коцюбинський (голова) [та ін.]. – Чернігів, 1996. – Вип. 1. – С. 111–146.
2226. **Листи** М. С. Грушевського до М. М. Коцюбинського / підгот. до друку і передм. Людмили Зеленської // Сіверян. літопис. – 1996. – № 1. – С. 92–102.

Дніпрова Чайка (Василевська Л. С.)

2227. **Пінчук, В. Г.** Епістолярна спадщина Дніпрові Чайки : [з публ. листів до М. Коцюбинського] / В. Г. Пінчук // Укр. літературознавство. – 1971. – Вип. 12. – С. 103–109.

Дуляк А.

2228. **Листи** [А. Дуляка] до М. Коцюбинського [1903, 1908, 1910, 1913 рр.] // За сто літ : збірник. – 1929. – Кн. 4. – С. 308–309.

Желябужський Ю. А.

2229. [Лист Ю. А. Желябужського до М. М. Коцюбинського] // М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 72.

Золотарьов О. О.

2230. [Лист О. О. Золотарьова до М. М. Коцюбинського] // М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 99.

Йорданська М. К.

2231. [Лист М. К. Йорданської до М. М. Коцюбинського] // М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 66.

Карманський П.

2232. [Лист П. Карманського до М. М. Коцюбинського] // М. Коцюбинський і Західна Україна : до 50-річчя літ. діяльності М. М. Коцюбинського / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Музей М. Коцюбинського в Чернігові. – Чернігів, 1940. – Зб. 2. – С. 167.

Кобилянська О.

2233. **Листи О. Кобилянської** до М. Коцюбинського // Твори : в 5 т. / Ольга Кобилянська ; упоряд., підгот. текстів та прим. Ф. Погребенника. – Київ : Худож. літ., 1963. – Т. 5. – С. 515, 543–544, 546, 551–552, 553, 556, 606.
2234. **Листи О. Кобилянської** до М. Коцюбинського : [надруковано разом з листами М. Коцюбинського до О. Кобилянської] // Укр. літ. – 1942. – № 7/8. – С. 206–214.
2235. **Листування М. Коцюбинського з О. Кобилянською** : [надруковано разом з листами М. Коцюбинського до О. Кобилянської, є 9 листів О. Кобилянської до М. Коцюбинського 1901–1909 рр.] // М. Коцюбинський і Західна Україна / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; ред. П. Г. Тичина ; Чернігів. літ.-меморіал. музей М. М. Коцюбинського. – Уфа : Вид-во АН УРСР, 1943. – Зб. 3. – С. 151–159.
2236. **Неопубліковані листи О. Кобилянської** до М. Коцюбинського [1902–1903, 1909 рр.] // Молодий комунар. – 1940. – 27 листоп.

Комаров М. Ф.

2237. **Козуб, С. М.** М. Коцюбинський та М. Ф. Комаров : [є листи М. Ф. Комарова до М. Коцюбинського 1892–1897, 1899–1900, 1902 рр.] / С. Козуб // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. – 1929. – Кн. 23. – С. 262–268.

Кононенко М. С.

2238. **Лютий, І.** М. Коцюбинський і М. Кононенко : [є лист М. С. Кононенка 1895 р.] / І. Лютий // Україна. – 1926. – Кн. 1. – С. 51–56.

Короленко В. Г.

2239. **Короленко, В. Г.** Письма 1888–1921 гг. // Труды Пушкинского дома при Русской Академии наук / В. Г. Короленко. – Петербург : Время, 1922. – С. 97–98.
2240. **Листування Коцюбинського з Короленком** / підгот. до друку і прим. К. Коцюбинської // Укр. літ. – 1943. – № 3/4. – С. 204–211.
2241. **Миловидов, Л.** Материалы к истории литературы : письма Короленко В. Г. к М. М. Коцюбинскому / Лев Миловидов // Печать и революция. – 1927. – № 5. – С. 31–36.
2242. [Листи В. Г. Короленка 1903, 1904, 1909 рр. до М. М. Коцюбинського] // М. М. Коцюбинський и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 43–44, 45, 47, 49.
2243. **Письмо М. Коцюбинскому** [5.10.1903 р.] // Собр. соч. : в 10 т. / В. Г. Короленко ; подгот. текстов, примеч. С. В. Короленко. – Москва : ГИХЛ, 1956. – Т. 10 : Письма (1878–1921). – С. 384.

Кравченко В.

2244. Лист М. Коцюбинському // Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1931. – Т. 8 : Листування (1907–1913). – С. 271.

Леонтович В. М.

2245. Леонтович, О. «Дорогий, гаряче любий друже...» : [є фрагм. листів М. Коцюбинського й В. М. Леонтовича] / Олена Леонтович // Слово і Час. – 2005. – № 8. – С. 66–69.
2246. Листи до Михайла Коцюбинського [1903–1913 рр., 42 листи] // Збір. творів : у 4 т. / Володимир Миколайович Леонтович ; упоряд. Олена Леонтович. – Київ : Сфера, 2006. – Т. 4. – С. 305–340.

Лепкий Б.

2247. Коцюбинський, Ю. Чуєш, брате мій! : (до стосунків Богдана Лепкого з Михайлом Коцюбинським) : [є фрагм. листування] / Юлій Коцюбинський // Укр. мова і літ. в шк. – 1993. – № 2. – С. 53–55.
2248. Лепкий, Б. З листа до Михайла Коцюбинського / Богдан Лепкий // Шк. бібліотека. – 2004. – № 9. – С. 147.

Лисенко М. В.

2249. Архімович, Л. М. В. Лисенко. Життя і творчість / Лідія Архімович, Микола Гордійчук ; АН УРСР, Ін-т мистецтва, фольклору та етнографії. – Київ : Мистецтво, 1952. – 336 с. – *Зі змісту*: [Листи М. Лисенка до М. Коцюбинського та лист М. Коцюбинського до М. Горького з приводу смерті композитора]. – С. 168, 178–179, 202–203, 226–227.
2250. Лисенко, М. В. Листи / М. В. Лисенко ; упоряд., прим. та комент. О. Лисенка ; передм. М. Т. Рильського «Про листи Миколи Лисенка» ; заг. ред. Л. Кауфмана. – Київ : Мистецтво, 1964. – 533 с. : портр., іл. – *Зі змісту*: [Листи М. В. Лисенка до М. Коцюбинського див. за покажч. змісту]. – С. ? ; [Згадки в інших листах про М. Коцюбинського див. за покажч. імен]. – С. ?.
2251. Лисенко, М. В. Листи / авт.-упоряд. Р. М. Скорульська. – Київ : Муз. Україна, 2004. – 680 с. : іл. – *Зі змісту*: Листи М. Лисенка до М. Коцюбинського див. за покажчиком змісту: 272–273, 313, 347, 347–348, 351, 351–352, 414, 415, 416, 417, 417–418, 420–421, 435–436, 436, 437.
2252. Лист М. В. Лисенка до М. М. Коцюбинського від 25 жовт. 1907 р. // Історія укр. культури : зб. матеріалів і док. / за ред. С. М. Клапчука, В. Ф. Остафійчука. – Київ, 2000. – С. 239.
2253. Листи М. Лисенка до М. Коцюбинського : за матеріалами архіву Чернігів. музею М. Коцюбинського / прим. К. Коцюбинської // Укр. літ. – 1942. – № 7/8. – С. 214–221.
2254. [Листи М. Лисенка до М. Коцюбинського від 18.12.1906 р., 20.01. 1907 р. і 13.02.1907 р.] // М. Лисенко. Листи / упоряд. О. Лисенка. – Київ : Мистецтво, 1964. – С. 401 ; Олександр Мишуга – король тенорів / авт.-упоряд. М. Головащенко. – Київ : Муз. Україна, 2004. – С. 444, 445 ; Олександр Мишуга. Спогади. Матеріали. Листи / упоряд., підгот. тек-

стів, вступ. ст. та прим. М. Головащенко. – Київ : Муз. Україна, 1971. – С. 591, 592 ; Куп'янський, Й. Я. Літопис життя і творчості Михайла Коцюбинського / Й. Я. Куп'янський ; відп. ред.: А. Д. Іванов, Н. Л. Калениченко. – Київ : Наук. думка, 1965. – С. 269, 271.

Лотоцький В. С.

2255. **Лебідь, А.** До початків літературної діяльності М. Коцюбинського : [є лист М. Коцюбинському 1903 р.] / Ананій Лебідь // Україна. – 1925. – Кн. 5. – С. 141–142.

Лукич В. (Левицький В. Л.)

2256. **Козуб, С.** Ранній Коцюбинський : [є уривки листів до М. Коцюбинського [1892–1893 рр.] / Сергій Козуб // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. – 1927. – Кн. 15. – С. 104, 117, 120–121.

Луцький О.

2257. **Лист О. Луцького [1906]** // Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1930–1931. – Т. 7 : Листування (1886–1906). – С. 283–284.

Львович Г.

2258. **Лист до М. Коцюбинського ; Листи М. Коцюбинського до Г. Львовича** // Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1930. – Т. 7 : Листування (1886–1906). – С. 269.

Маковей О.

2259. **Листи до М. Коцюбинського [1896, 1898, 1903, 1909 р. : надруковано разом з листами М. Коцюбинського до О. Маковей]** // Музей М. М. Коцюбинського в Чернігові. – Чернігів, 1943. – Зб. 3. – С. 161–172.

Мартович Л.

2260. **Листи до М. Коцюбинського [1901, 1903 рр. : надруковано разом з листами В. Стефаніка до М. Коцюбинського та з листами М. Коцюбинського до Л. Мартовича й В. Стефаніка]** // Музей М. М. Коцюбинського в Чернігові. – Чернігів, 1940. – Зб. 2. – С. 83–88.

Могілянський М.

2261. **Єрмоленко, О. М.** Могілянський та М. Коцюбинський : літературна співпраця : [цитуються листи митців] / Ольга Єрмоленко // Пам'ятки України: історія та культура. – 2013. – № 9. – С. 32–33.

Миролюбов В. С.

2262. **[Листи до М. Коцюбинського В. С. Миролюбова]** // М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцкий ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 85, 94, 95, 101, 103.

Мишуга О.

- 2263.** [Лист О. Мишуги до М. Коцюбинського від 18.12.1906] // Олександр Мишуга – король тенорів / авт.-упоряд. М. Головащенко. – Київ : Муз. Україна, 2004. – С. 444 ; Олександр Мишуга. Спогади. Матеріали. Листи / упоряд., підгот. текстів, вступ. ст. та прим. М. Головащенко. – Київ : Муз. Україна, 1971. – С. 591, 592 ; Куп'янський, Й. Я. Літопис життя і творчості Михайла Коцюбинського / Й. Я. Куп'янський ; відп. ред.: А. Д. Іванов, Н. Л. Калениченко. – Київ : Наук. думка, 1965. – С. 264.

Нечуй-Левицький І.

- 2264.** **Нечуй-Левицький, І. С.** Зібрання творів : у 10 т. / Іван Семенович Нечуй-Левицький ; редкол.: Н. Є. Крутікова (голова) [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1968. – Т. 10 : Біографічні матеріали. Статті та рецензії. Фольклорні записи. Листи / упоряд. та прим. В. І. Мазного, Ф. К. Сарани, Ф. Ф. Скляра ; ред. М. П. Комишанченко. – 587 с. – *Зі змісту*: [Листи до М. Коцюбинського]. – С. 399–402, 404–406, 407, 463–465, 490.
- 2265.** **Хаврусь, С.** Дружба великих митців : [нарис про дружбу М. Коцюбинського та І. Нечуя-Левицького, є фрагм. листів письменників] / С. Хаврусь // Вінниц. правда. – 1970. – 26 берез. – С. 4.

Панас Мирний

- 2266.** **Григоренко, І.** Особливості епістолярної літературної критики в листуванні Панаса Мирного з Михайлом Коцюбинським : [є фрагм. листування письменників] / І. Григоренко // Рідний край. – 2009. – № 1. – С. 100–103.
- 2267.** **Лебідь, А.** Листи Панаса Мирного до М. Коцюбинського / Ананій Лебідь // Зап. Укр. наук. т-ва в Києві (тепер Іст. секція Укр. АН) : наук. зб. за рік 1924. – 1925. – С. 178–193.
- 2268.** **Листи** Панаса Мирного до М. Коцюбинського // Твори : в 5 т. / Панас Мирний. – Київ : Вид-во АН УРСР. – Т. 5. – С. 377–378, 380–386, 395–396, 399–403, 408–414.
- 2269.** **Пивоваров, М. П.** Панас Мирний. Життя і творчість : [є висловлювання про М. Коцюбинського з листів письменника] / М. П. Пивоваров. – Київ : Держлітвидав, 1952. – 145 с.
- 2270.** [13 листів Панаса Мирного до М. Коцюбинського за період з 1898 до 1903 рр.] // Збір. творів : у 7 т. / Панас Мирний ; ред. колегія: М. Є. Сиваченко (голова) [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1971. – Т. 7. – С. 431–432, 434–435, 439–441, 441–442, 449–450, 455–457, 472–473, 485, 487–488, 493–494, 495, 498–500, 503 ; Твори : у 5 т. / Панас Мирний. – Київ : Вид-во АН УРСР, 1955. – Т. 5. – С. 377–378, 380–386, 395–396, 399–403, 408–414.
- 2271.** **Чорна, Т.** Панас Мирний і М. Коцюбинський / Т. Чорна // Пр. Одес. держ. ун-ту ім. І. Мечнікова. – 1949. – Т. 8. – С. 103–110.

Перелигін М.

- 2272.** **Листи** М. Перелигіна [1902 р.] // М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звиняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутікова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 39, 41–42.

Петлюра С.

2273. **Листи** С. Петлюри до М. Коцюбинського / підгот. Ю. Коцюбинський // Літ. Чернігів. – 1993. – № 2/3. – С. 63–69.

П'ятницький К.

2274. **[Листи** К. П'ятницького 1910 р.] // В начале века : Горький и символисты / Н. Е. Крутикова ; отв. ред. Л. Н. Новиченко ; АН УРСР, Ин-т лит. им. Т. Г. Шевченко. – Киев : Наук. думка, 1978. – С. 247–248 ; М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцкий ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 62–64, 67, 83.

Розенфельд І. М.

2275. **[Листи** Розенфельд І. М.] // М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцкий ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 91–93, 95.

Русов О.

2276. **Лист** О. Русова : [уришок від 10 жовт. 1908] // Літопис життя і творчості М. Коцюбинського / Йосип Куп'янський. – Київ : Наук. думка, 1965. – С. 311.

Русова С.

2277. **Листи** С. Русової : [кінець 1908, 10 листоп. 1909, черв. 1911 рр.] // Літопис життя і творчості М. Коцюбинського / Йосип Куп'янський. – Київ : Наук. думка, 1965. – С. 317, 358, 452.
2278. **Зайченко, І.** Листи Олександра та Софії Русових до Михайла й Віри Коцюбинських / Іван Зайченко, Олександр Рахно // Київ. старовина. – 1999. – № 5. – С. 191–195.

Самійленко В.

2279. **[Листи** В. Самійленка] // Зап. іст.-філол. від. ВУАН. – 1929. – Кн. 25. – С. 285–290 ; Листи Володимира Самійленка до Михайла Коцюбинського / Олександр Бабишкін // Рад. літературознавство. – 1959. – № 6. – С. 135–137.

Сімович В.

2280. **[Листи** В. Сімовича до М. Коцюбинського] // Літопис життя і творчості М. Коцюбинського / Йосип Куп'янський. – Київ : Наук. думка, 1965. – С. 320, 322, 333.

Сембратович Р.

2281. **Листи** Р. Сембратовича : [уришок від 15 (28) серп. 1905 р.] // Літопис життя і творчості М. Коцюбинського / Йосип Куп'янський. – Київ : Наук. думка, 1965. – С. 240–241.

Старицький М.

2282. **Листи** М. П. Старицького [1903–1905] до М. Коцюбинського / подав Лев Миловидов // Україна. – 1928. – Кн. 3. – С. 87–89 ; Твори : у 8 т. / Михайло Старицький. – Т. 8 : Оповідання. Статті. Листи. – Київ : Дніпро, 1965. – С. 646.

Стефаник В.

2283. **Лист** В. Стефаника [від 8 лип. 1901 р.] // Пов. збір. творів : у 3 т. / Василь Стефаник. – Київ : Вид-во АН УРСР, 1954. – С. 246, 249 ; Твори / Василь Стефаник ; упоряд., підгот. текстів та прим. В. М. Лесина і Ф. П. Погребенника ; вступ. ст. В. М. Лесина. – Київ : Дніпро, 1964. – С. 457 ; Вибране / Василь Стефаник ; упоряд., підгот. текстів, прим. і слов.: В. М. Лесина, Ф. П. Погребенника ; авт. вступ. ст. В. М. Лесин. – Ужгород : Карпати, 1979. – С. 336–337 : портр., іл. – (Бібліотека «Карпати»).
2284. **Полек, В.** В найбільшій величі встав новий світ... : [про стосунки М. Коцюбинського і В. Стефаника, є фрагм. листів письменників] / Володимир Полек // Прикарпат. правда. – 1976. – 14 трав.
2285. **Полек, В.** Дружба талантів : [М. Коцюбинського і В. Стефаника, є фрагм. листів письменників] / Володимир Полек // Ленін. молодь. – 1964. – 18 верес.

Стрельцов Р. С.

2286. [Листи Р. С. Стрельцова 14 груд. 1899 р.] // М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 39 ; Українська література в російській критиці кінця XIX ст. – поч. XX ст. / М. С. Грицюта. – Київ, 1980. – С. 358, 360.
2287. **Телеграми** співчуття й жалю з приводу смерті М. Коцюбинського // Літопис життя і творчості Михайла Коцюбинського / Йосип Якович Куп'янський. – Київ : Наук. думка, 1965. – С. 554–561.

Тимофеев Б. А.

2288. [Листи Б. А. Тимофеева 1912 р.] // М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звизняцковский ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 87–88, 90, 99.

Тимченко Є.

2289. **Листи** Є. Тимченка : [уривки від 26 черв. 1904 р.] // Літопис життя і творчості М. Коцюбинського / Йосип Куп'янський. – Київ : Наук. думка, 1965. – С. 217.

Тичина П.

2290. **Тичина П.** та інші семінаристи [1912 р.] // Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1931. – Т. 8. – С. 273.

Українка Леся

- 2291.** Бардаш, О. Листування Михайла Коцюбинського з відомими українськими діячами наприкінці XIX – на поч. XX століть : [уміщене листування М. Коцюбинського з відомими українськими діячами – Лесею Українкою, В. Винниченком, М. Могилянським, О. Куліш] / Ольга Бардаш // Сіверян. літопис. – 2010. – № 2/3. – С. 226–232. – Електрон. версія. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/sl_2010_2-3_26.pdf (дата звернення: 25.10.15). – Назва з екрана.
- 2292.** [Лист від 10 січ. 1904 р.] // Леся Українка і Михайло Коцюбинський / Катерина Коцюбинська // Деснян. правда. – 1946. – 24 лют. – С. 3.
- 2293.** Листи Лесі Українки // Зібр. твори : у 12 т. / Леся Українка. – Київ : Наук. думка, 1978. – Т. 11. – С. 471–529.
- 2294.** [Листи від 25 груд. 1893 р., 11 трав. 1901 р.] // Леся Українка / Анатолій Ілліч Костенко ; упоряд. В. П. Сичевський. – Київ : А.С.К., 2006. – С. 415, 438–439. – (Життя видатних людей).
- 2295.** Листи Лесі Українки до М. Коцюбинського [1893, 1901, 1904 рр.] / передм. М. Зерова // Україна. – 1924. – Кн. 1/2. – С. 168–170 ; Твори : у 5 т. / Леся Українка. – Київ : Держлітвидав України, 1956. – Т. 5. – С. 115–116, 341, 479–480.
- 2296.** Листи Лесі Українки до Михайла Коцюбинського // Фонд Ін-ту рукописів Нац. б-ки України ім. В.І. Вернадського, ф. 17405, 6 арк.

Франко І.

- 2297.** Лебідь, А. Листи Івана Франка до Коцюбинського / А. Лебідь // Життя й революція. – 1926. – № 5. – С. 115–118.
- 2298.** Листи І. Франка // Твори : у 20 т. / Іван Франко. – Київ : Держлітвидав УРСР. 1956. – Т. 20. – С. 408–409, 567, 600 ; Франко, І. Зібр. творів : у 50 т. / ред. кол. Ф. П. Погребенник та ін. ; ред. тому Ф. П. Погребенник / Іван Франко. – Київ : Наук. думка, 1986. – Т. 49: Листи (1886–1894). – С. 260 ; Т. 50: Листи (1895–1916) – С. 78, 163–164, 233.
- 2299.** Листи І. Франка // Твори : у 20 т. / Іван Якович Франко ; редкол.: відп. ред. О. Є. Корнійчук. – Київ : Держлітвидав України, 1956. – Т. 20. – С. 567, 600.
- 2300.** Чепурний, В. Іван Франко і фонди Чернігівського літературно-меморіального музею-заповідника М. М. Коцюбинського : [є фрагм. листування І. Франка та М. Коцюбинського] / Василь Чепурний // Наук. зап. / Упр. культури Чернігів. облдержадмін. ; Чернігів. літ.-меморіал. музей-заповідник М. М. Коцюбинського ; редкол.: Ю. Р. Коцюбинський (голова) [та ін.]. – Чернігів : Деснян. правда, 1996. – Вип. 1. – С. 107–110.

Харват В.

- 2301.** Лист В. Харвата // Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1931. – Т. 8 : Листування (1907–1913). – С. 255.

Хоткевич Г.

- 2302.** Листи Г. Хоткевича // Літопис життя і творчості М. Коцюбинського / Йосип Куп'янський. – Київ : Наук. думка, 1965. – С. 171, 226.

Чайковський А.

- 2303.** **Чайковський, А.** Спогади. Листи. Дослідження : у 3 т. / Андрій Чайковський ; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Наук. б-ка, Нац. акад. наук України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича, Наук. фундація Андрія Чайковського / упоряд. Б. З. Якимовича за участю З. Т. Грень, О. В. Седляра; редкол.: Б. З. Якимович (голова) [та ін.]. – Львів, 2002. – Т. 2. – 450 с. – *Зі змісту*: [Листи до М. Коцюбинського]. – С. 129–130, 130–131, 132–133, 135–137, 138–140, 146–148, 150–153, 167–175, 178–183, 194–198, 200–202, 203–207.

Чикаленко Є.

- 2304.** **Чикаленко, Є.** «Горе наше, що і колись, і тепер ми не можемо одностайно стати до праці, до боротьби...»: листи мецената Євгена Чикаленка до класика Михайла Коцюбинського : [є 20 листів Є. Чикаленка] / Євген Чикаленко // Дивослово. – 2001. – № 12. – С. 17–19.
- 2305.** **Коцюбинський, М. М.** Твори. У 8 т. Т. 8. Листування / Михайло Михайлович Коцюбинський ; під ред. і поперед. ст. С. Козуба. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1931. – 292 с. – *Зі змісту*: [Листи Є. Чикаленка 1907–1908, 1910–1911]. – С. 238–239, 243, 249–250, 261.

Шабленко А. Я.

- 2306.** **Невідомі листи А. Я. Шабленка** : [є листи А. Я. Шабленка до М. Коцюбинського] / вступ. ст. та публ. М. С. Грицюти // Рад. літературознавство. – 1976. – № 7. – С. 83–86.
- 2307.** **Півторадні, В.** Нове про М. Коцюбинського / Василь Півторадні // Деснян. правда. – 1975. – 24 верес. – С. 4. – (Про взаємини й листування М. Коцюбинського та А. Шабленка).

Шухевич В.

- 2308.** **Козуб, С.** Ранній Коцюбинський : Вінницька доба у житті та творчості : [є лист В. Шухевича 1890 р.] // Записки іст.-філол. від. ВУАН. – Кн. 15, 1927. – С. 115–116.

Яновська Л.

- 2309.** **Дудко, Л.** «Спочуваю вашій чудовій думці» : невідомі листи Л. О. Яновської до М. М. Коцюбинського / Л. Дудко // Деснян. правда. – 1988. – 17 верес. – С. 4.
- 2310.** **Куриленко, Й.** Творча дружба : з невідомого листування М. Коцюбинського і Л. О. Яновської : [лист Л. О. Яновської від 10 лют. 1903 р. і уривок листа без дати] / Йосип Куриленко // Літ. газ. – 1957. – 12 берез. – С. 3.
- 2311.** **Лист Л. Яновської до М. Коцюбинського** : [уривок] // Літопис життя і творчості М. Коцюбинського. – Київ : Наук. думка, 1965. – С. 185.

1.4.3. ЛИСТИ, У ЯКИХ ЗГАДУЄТЬСЯ М. КОЦЮБИНСЬКИЙ

2312. **Відозва** т-ва «Просвіта» в Чернігові : [лют. 1907 р., в справі присилки книжок до б-ки «Просвіта» в Чернігові, підписана М. Коцюбинським] // Листи до В. Гнатюка / М. Коцюбинський. – Львів, 1914. – С. 102–103.
2313. **Ганейзер, Є.** [До редакції газ. «Рада» зі спогадами про М. М. Коцюбинського] / Євген Ганейзер // Рада. – 1913. – 21 квіт. – С. 5.
2314. **Гончар, О. Т.** 3 листа до Чернігівського літературно-меморіального музею М. М. Коцюбинського від 4 січ. 1953 р. : [подається оцінка творчості М. Коцюбинського] / О. Т. Гончар // Художня майстерність М. М. Коцюбинського / Михайло Костенко. – Київ : Рад. шк., 1961. – С. 158.
2315. [Лист **М. Ф. Андрєєвої** Т. В. Красковській та І. А. Румянцеву. 1911 р.] // Мария Федоровна Андреева : Переписка, воспоминания, статьи, документы, воспоминания о М.Ф. Андреевой / М. Ф. Андреева ; сост., вступ. ст. и коммент. А. П. Григорьева, С.В. Щирина. – [2-е изд., доп.]. – Москва : Искусство, 1963. – С. 179–181. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 181.
2316. **Лист Д. Бочкова** до Ю. Виноградського [від 18 лип. 1958 р.] // Державний архів Чернігів. обл., ф.р. 8860, оп. 1, спр. 71.
2317. **Лист Д. Бочкова** до М. Кибальчича [від 18 лип. 1958 р.] // Державний архів Чернігів. обл., ф.р. 8860, оп. 1, спр. 67.
2318. **Лист Т. І. Бобир** до П. Тичини від 27 трав. 1943 р. зі спогадами про М. Коцюбинського // 3 архіву П. Г. Тичини : зб. док. і матеріалів / Голов. архів. упр. при Раді Міністрів УРСР ; редкол.: М. Г. Жулинський (відп. ред.) [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1990. – С. 220–224.
2319. [Лист [**І. Буніна**] до М. С. Клестова від 24 груд. 1911 р. : є згадка про М. Коцюбинського, який був на читанні оповідання І. Буніна «Ночной разговор»] // Сочинения : в 5 т. / Иван Бунин. – Москва : Гослитиздат, 1958. – Т. 2. – С. 407.
2320. **Лист З. В. Гончарука** до П. Тичини від 26 груд. 1953 р. // 3 архіву П. Г. Тичини : зб. док. і матеріалів / Голов. архів. упр. при Раді Міністрів УРСР ; редкол.: М. Г. Жулинський (відп. ред.) [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1990. – С. 270–272. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 271.
2321. **Лист С. М. Городецького** до П. Тичини (січень 1941 р.) // 3 архіву П. Г. Тичини : зб. док. і матеріалів / Голов. архів. упр. при Раді Міністрів УРСР ; редкол.: М. Г. Жулинський (відп. ред.) [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1990. – С. 275–276. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 275.
2322. [Лист **М. Горького** до О. В. Амфітеатрова, кінець трав. 1913 р. Капрі : є згадка про смерть М. Коцюбинського] / А. М. Горький // Собр. соч. : в 30 т. / А. М. Горький. – Москва : Гослитиздат, 1955. – Т. 29. – С. 305–306.
2323. **Невідомі листи Горького** : [про листи М. Горького до В. Гнатюка, у яких ідеться про заходи М. Коцюбинського в справі участі рос. письменника у зб. на честь І. Франка] // Рад. культура. – 1964. – 9 січ. – С. 2.
2324. [Лист **М. Горького** до І. Ф. Єрофєєва від 29 берез. 1933 р. Соренто : згадується М. Коцюбинський у зв'язку з виданням укр. пісень] / А. М. Горький // Собр. соч. : в 30 т. – Москва : Гослитиздат, 1955. – Т. 30. – С. 295–296.

- 2325.** [Лист М. Горького до В. Г. Короленка 23 трав. 1913 р. : М. Горький виконує прохання М. Коцюбинського й запрошує В. Короленка до участі в зб. на честь І. Франка] // Собр. соч. : в 30 т. / А. М. Горький. – Москва : Гослитиздат, 1955. – Т. 29. – С. 306–307 ; А. М. Горький и В. Г. Короленко. Переписка. Статьи. Высказывания / А. М. Горький, В. Г. Короленко. – Москва : Гослитиздат, 1957. – С. 66–67.
- 2326.** [Лист О. М. Горького до В. Г. Короленка від 5.06.1913 р. : про запрошення до участі в зб. на честь І. Франка] / М. Горький // 30 дней. – 1937. – № 6. – С. 8–9.
- 2327.** [Телеграма О. М. Горького В. У. Коцюбинській 12 чи 13 (25 чи 26) квіт. 1913 р. : висловлюються співчуття з приводу смерті М. Коцюбинського] / А. М. Горький // Киев. газ. – 1913. – 18 апр. ; Собр. соч. : в 30 т. / А. М. Горький. – Москва : Гослитиздат, 1955. – Т. 29. – С. 300.
- 2328.** [Лист О. М. Горького І. Кулику : згадується М. М. Коцюбинський] // Комсомолец України. – 1934. – 20 черв. – С. 3 ; Літ. газ. – 1934. – 24 черв. – С. 3 ; О. М. Горький і М. М. Коцюбинський : зб. матеріалів / упоряд., ред. і вступ. ст. І. І. Стебуна. – Київ : Держлітвидав, 1937. – С. 44–45.
- 2329.** Горький А. М. и украинская культура : [цитуються лист М. Горького І. Кулику з приводу інциденту з О. Слісаренком про пер. укр. творів рос. митця. Горький згадує своє спілкування з М. Коцюбинським] // Лит. газ. – 1934. – 22 июня. – С. 2.
- 2330.** [Лист О. М. Горького М. Неведомському (М. П. Миклашевському), груд. 1911 р. : згадується про перебування М. Коцюбинського на Капрі] // М. Горький: материалы и исследования / под ред. В. А. Десницкого. – Ленинград : Изд-во АН СССР, 1934. – Т. 1. – С. 277–279.
- 2331.** [Лист О. М. Горького до В. Миролюбова, до 11 серп. 1911 р. : є згадка про оповідання М. Коцюбинського «Сон»] // М. Горький: материалы и исследования : [збірник] / под ред. С. Д. Балухатова и В. А. Десницкого. – Москва ; Ленинград : Изд-во АН СССР, 1941. – Т. 3. – С. 57.
- 2332.** [Те ж, осінь 1911 р. : є згадка про оповідання М. Коцюбинського «Що записано в книгу життя»] // М. Горький: материалы и исследования : [збірник] / под ред. С. Д. Балухатова и В. А. Десницкого. – Москва ; Ленинград : Изд-во АН СССР, 1941. – Т. 3. – С. 71 ; Собр. соч. : в 30 т. / А. М. Горький. – Москва : Гослитиздат, 1955. – Т. 29. – С. 209.
- 2333.** [Те ж, після 22 листоп. 1911 р. : є згадка про перебування М. Коцюбинського на Капрі] // М. Горький: материалы и исследования : [збірник] / под ред. С. Д. Балухатова и В. А. Десницкого. – Москва ; Ленинград : Изд-во АН СССР, 1941. – Т. 3. – С. 77–78 ; Собр. соч. : в 30 т. / А. М. Горький. – Москва : Гослитиздат, 1955. – Т. 29. – С. 208.
- 2334.** [Те ж, до 12 січ. 1912 р. : про «Тіні забутих предків» в пер. Волковського рос. мовою] // М. Горький: материалы и исследования : [збірник] / под ред. С. Д. Балухатова и В. А. Десницкого. – Москва ; Ленинград : Изд-во АН СССР, 1941. – Т. 3. – С. 83–84 ; Собр. соч. : в 30 т. / А. М. Горький. – Москва : Гослитиздат, 1955. – Т. 29. – С. 216–217.
- 2335.** [Те ж, берез. 1912 р. : є згадка про М. Коцюбинського] // М. Горький : материалы и исследования : [збірник] / под ред. С. Д. Балухатова и В. А. Десницкого. – Москва ; Ленинград : Изд-во АН СССР, 1941. – Т. 3. – С. 90.
- 2336.** [Лист М. Горького до Д. Овсянко-Куликовського, 20 груд. 1911 р. (2 січ. 1912 р.) : є згадка про М. Коцюбинського, який рекомендував М. Горькому праці Д. М. Овсянко-Куликовського в галузі фольклору] // М. Горький: материалы и исследования : [збірник] / под ред. С. Д. Балухатова и В. А. Десницкого. – Москва ; Ленинград : Изд-во АН СССР,

1941. – Т. 3. – С. 141 ; Собр. соч. : в 30 т. / А. М. Горький. – Москва : Гослитиздат, 1955. – Т. 29. – С. 211–212.

- 2337.** [Те ж, від 19 квіт. (2 трав. за старим стилем) 1913 р. : про смерть М. Коцюбинського] // Собр. соч. : в 30 т. / А. М. Горький. – Москва : Гослитиздат, 1955. – Т. 29. – С. 300–301 ; М. Горький: материалы и исследования : [збірник] / под ред. С. Д. Балухатова и В. А. Десницкого. – Москва ; Ленинград : Изд-во АН СССР, 1941. – Т. 3. – С. 154–155 ; Літопис життя і творчості Михайла Коцюбинського / Й. Я. Куп'янський ; відп. ред.: А. Д. Іванов, Н. Л. Калениченко. – Київ : Наук. думка, 1965. – С. 561–562.
- 2338.** [Те ж, до 4 черв. 1913 р. : про ст. М. Горького «М. М. Коцюбинський»] // М. Горький: материалы и исследования : [збірник] / под ред. С. Д. Балухатова и В. А. Десницкого. – Москва ; Ленинград : Изд-во АН СССР, 1941. – Т. 3. – С. 157 ; Собр. соч.: в 30 т. / А. М. Горький. – Москва : Гослитиздат, 1955. – Т. 29. – С. 307–308.
- 2339.** [Лист О. М. Горького П. Тичині. Соренто. 10 серп. 1927 р. : є згадка про М. М. Коцюбинського, який на Капрі читав М. Горькому поезії П. Г. Тичини] // Вісті ЦВКУ. – 1937. – 24 верес. – С. 4 ; Собр. соч. : в 30 т. / А. М. Горький. – Москва : Гослитиздат, 1955. – Т. 30. – С. 31 ; Павлові Тичині : зб., присвяч. сімдесятиріччю з дня народж. й п'ятдесятиріччю літ. діяльності поета / упоряд. О. Килимник. – Київ : Рад. письменник, 1961. – С. 3 ; З архіву П. Г. Тичини : зб. док. і матеріалів / Голов. архів. упр. при Раді Міністрів УРСР ; редкол.: М. Г. Жулинський (відп. ред.) [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1990. – С. 278. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 278.
- 2340.** **Тычина, П.** Автобіографія // Стихотворения и поэмы / Павло Тычина. – Ленинград : Сов. писатель, 1975. – С. 58–78. – (Библиотека поэта. Большая серия. – 2-е изд.). – *Зі змісту*: [Про зв'язки М. Горького та М. Коцюбинського : фрагм. з листа Горького 1927 р. про поезію П. Тичини]. – С. 72–73.
- 2341.** [Телеграма І. Л. Шрагу 12 чи 13 (25 чи 26) квіт. 1913 р. : на смерть М. Коцюбинського] / О. М. Горький // Киев. газ. – 1913. – 18 апр. ; Собр. соч. : в 30 т. / А. М. Горький. – Москва : Гослитиздат, 1955. – Т. 29. – С. 300.
- 2342.** **Візір, М.** Скарби, відкриті вдруге : [є фрагм. з листування О. М. Горького з ред. «Літературно-наукового вісника» у зв'язку з його спогадами «М. М. Коцюбинський» (1913 р.)] / М. Візір, А. Адаменко // Літ. газ. – 1961. – 4 лип. – С. 4.
- 2343.** **Лист П. Грабовського** до Б. Грінченка, Вілюйськ, 30 листоп. 1895 р. : [П. Грабовський просить Б. Грінченка надіслати йому оповідання М. Коцюбинського «П'ятизлотник» та «Харитя»] // Збір. твори : у 3 т. / Павло Арсенович Грабовський. – Київ : Вид-во АН УРСР, 1960. – Т. 3. – С. 245.
- 2344.** **Лист С. Єфремова** до В. М. Леонтовича від 30 верес. 1922 р. // Леонтович В. М. Збір. твори : у 4 т. / Володимир Миколайович Леонтович ; упоряд. Олена Леонтович. – Київ : Сфера, 2006. – Т. 4. – С. 303–304. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 304.
- 2345.** **Лист С. Єфремова** до Є. Чикаленка 26 лют. 1928 р. : [згадується М. М. Коцюбинський] // Укр. історик. – 1975. – № 3/4. – С. 119.
- 2346.** **Лист К. Л. Зелінського** до П. Тичини (верес. 1939 р.) // З архіву П. Г. Тичини : зб. док. і матеріалів / Голов. архів. упр. при Раді Міністрів УРСР ; редкол.: М. Г. Жулинський (відп. ред.) [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1990. – С. 299–300. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 299.
- 2347.** **Лист О. Кобилянської** до Осипа Маковея від 12 квіт. 1901 р. // Ольга Кобилянська. Слова зворушеного серця : щоденники ; автобіографії ; листи ; ст. та спогади / Ольга

Кобилянська ; упоряд., передм. Ф. П. Погребенника. – Київ : Дніпро, 1982. – С. 271–272. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 271.

- 2348.** Лист О. Кобилянської до Осипа Маковея від 15 груд. 1902 р. // Ольга Кобилянська. Слова зворушеного серця : щоденники ; автобіографії ; листи ; ст. та спогади / Ольга Кобилянська ; упоряд., передм. Ф. П. Погребенника. – Київ : Дніпро, 1982. – С. 281–285. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 282.
- 2349.** Листи О. Кобилянської до О. Маковея // Твори : в 5 т. / Ольга Кобилянська ; упоряд., підгот. текстів та прим. Ф. Погребенника. – Київ : Худож. літ., 1963. – Т. 5. – С. 478–479, 516–518, 518–525.
- 2350.** Письмо В. Г. Короленко А. Г. Горнфельду [21.12.1906 р] // Собр. соч. : в 10 т. / В. Г. Короленко ; подгот. текстов, примеч. С. В. Короленко. – Москва : ГИХЛ, 1956. – Т. 10 : Письма (1878–1921). – С. 426–427. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 426 ; Письма В. Г. Короленко А. Г. Горнфельду / В. Г. Короленко ; с предисл. А. Г. Горнфельда. – Ленинград : Сеятель Е. В. Высоцкого, 1924. – 214 с. – *Зі змісту*: [Згадується новела М. Коцюбинського «Сміх»]. – С. 426.
- 2351.** Лист [В. Г.] Короленка до М. Горького : [у листі – рекомендація М. Коцюбинському й прохання допомогти йому з влаштуванням на Капрі] / підгот. до друку прим. К. Коцюбинської // Укр. літ. – 1943. – № 3/4. – С. 204–211.
- 2352.** [Лист В. Г. Короленка О. М. Горькому від 15 квіт. 1909 р. з рекомендацією в справі поїздки М. Коцюбинського на Капрі] // А. М. Горький и В. Г. Короленко. Переписка. Статьи. Высказывания. – Москва : Гослитиздат, 1957. – С. 58–59.
- 2353.** Коцюбинская, В. И. [Листи В. В. Вересаєву 17 лип., 8 серп., 7 верес., листоп. 1913 р.] / В. И. Коцюбинская // М. М. Коцюбинский и русская литература : док. и материалы / сост. В. Я. Звоняцкий ; отв. ред. Н. Е. Крутикова. – Киев : Наук. думка, 1989. – С. 103–106.
- 2354.** [Лист В. І. Коцюбинської Андрееві (Пешковій) М. Ф. 17 квіт. 1913 р.] // Мария Федоровна Андреева : Переписка, воспоминания, статьи, документы, воспоминания о М. Ф. Андреевой / М. Ф. Андреева ; сост., вступ. ст. и коммент. А. П. Григорьева, С. В. Щирина. – [2-е изд., доп.]. – Москва : Искусство, 1963. – С. 210–211 ; М. Коцюбинський, М. Горький. Листування / М. Коцюбинський, М. Горький ; перед. слово М. Вайнштейна ; ред., ст. та прим. В. Шевелева. – Харків ; Київ : Держ. вид-во України, 1929. – С. 73–74. ; О. М. Горький і М. М. Коцюбинський : зб. матеріалів / упоряд., ред. і вступ. ст. І. І. Стебуна. – Київ : Держлітвидав, 1937. – С. 137–139.
- 2355.** Листи В. Коцюбинської до Гнатюка В. [22 (12) листоп. 1900 р.] / Віра Коцюбинська // Листи до Володимира Гнатюка / Михайло Коцюбинський. – Львів, 1914. – С. 44–45 ; Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський. – Харків ; Київ : Держвидав України, 1930. – Т. 7 : Листування (1886–1906). – С. 112–113.
- 2356.** Лист В. Коцюбинської до І. Франка від 27 (14) серп. 1900 р. // Зібр. твори : у 50 т. / Іван Франко. – Київ : Наук. думка, 1986. – Т. 50 : Листи (1895–1916). – С. 514–515 ; М. Коцюбинський і Західна Україна : до 50-річчя літ. діяльності М. М. Коцюбинського / упоряд. Х. М. Коцюбинський ; Музей М. Коцюбинського в Чернігові. – Чернігів, 1940. – Зб. 2. – С. 61–62.
- 2357.** Коцюбинська, І. [Листи до Олександри Гнатюк, є фрагм. 4 листів] // Наук. зап. Чернігів. літ.-меморіал. музею-заповідника М. М. Коцюбинського / редкол.: Ю. Р. Коцюбинський (голова) [та ін.]. – Чернігів, 1996. – Вип. 1. – С. 62–76.

- 2358.** З листування дочки письменника І. Коцюбинської зі збирачем фольклору П. К. Медведиком із Тернополя // Вільне життя. – 1964. – 16 верес. – С. 3.
- 2359.** З листа *І. Коцюбинської* до О. Ющенка // В пам'яті моїй : кода / Олекса Ющенко. – Київ : Вид-во ім. Олени Теліги, 2004. – С. 447.
- 2360.** **Коцюбинська, К.** Зв'язки М. Коцюбинського з галицькими письменниками : [є фрагм. листів митців] / Катерина Коцюбинська // Рад. літературознавство. – 1940. – № 10. – С. 218–240.
- 2361.** **Коцюбинська, О.** Листи до М. Горького : [5 листів з 1916 р.] / Оксана Коцюбинська ; передм. Х. М. Коцюбинського // Пролетар. правда. – 1939. – 11 січ. ; Червон. кордон. – 1939. – 10 лют.
- 2362.** **Коцюбинська, О. М.** Лист О. М. Горькому : дописка до листа М. М. Коцюбинського з жовт. 1910 р. / О. М. Коцюбинська // М. Коцюбинський. М. Горький. Листування / М. Коцюбинський, М. Горький ; перед. слово М. Вайнштейна. – Харків ; Київ : Держвидав України, 1929. – С. 27.
- 2363.** **Коцюбинський, Х.** Листи до редакції : [зі спростуванням деяких тверджень у спогадах В. Ковердинського, опублікованих у ст. В. Зборовця «Шкільні роки М. Коцюбинського»] / Хома Коцюбинський // Червон. шлях. – 1928. – № 4. – С. 233–235.
- 2364.** Лист Х. М. Коцюбинського до (газ. «Більшовицька правда» зі спростуванням обвинувачення в націоналізмі його родини : автограф 1934 р.) // Центральний держ. архів-музей літ. і мистецтва України, ф. 940, оп. 2, од. зб. 14. – Електрон. версія. – Режим доступу: [www.archives.gov.ua Sections/Kocjubynsky/Kocjubynsky.pdf](http://www.archives.gov.ua/Sections/Kocjubynsky/Kocjubynsky.pdf) (дата звернення: 26.10.15).
- 2365.** **Коцюбинський, Х.** Листи до Ярини Валах : [прототипу Маланки Волик з повісті М. Коцюбинського «Фата моргана»] / Хома Коцюбинський // Музей М. М. Коцюбинського в Чернігові. – Чернігів, 1941. – Вид. 2-ге. – Зб. 1. – С. 51–53.
- 2366.** **Крип'якевич, І. П.** [Лист В. Гнатюкові від 4 серп. 1912 р., згадується повернення М. Коцюбинського з Криворівні влітку 1912 р.] / І. П. Крип'якевич // Листи до Володимира Гнатюка / Михайло Коцюбинський. – Львів : Діло, 1914. – С. 155–156 ; Твори : у 8 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; ред., передм. С. Козуб. – Харків ; Київ : Літ. і мистецтво, 1931. – Т. 8: Листування (1907–1913). – С. 221.
- 2367.** **Леонтович, В. М.** Листи Б. Д. Грінченкові від 4 верес. 1899 р.; 28 жовт. 1900 р. // Збір. твори : у 4 т. / Володимир Миколайович Леонтович ; упоряд. Олена Леонтович. – Київ : Сфера, 2006. – Т. 4. – С. 278–280, 288–289. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 279, 288–289.
- 2368.** **Леонтович, В. М.** Листи до С. Єфремова [від 25 лип. 1910 р.; 28 жовт. 1900 р.] // Збір. твори : у 4 т. / Володимир Миколайович Леонтович ; упоряд. Олена Леонтович. – Київ : Сфера, 2006. – Т. 4. – С. 300–301, 288–289. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 300.
- 2369.** Лист *Б. Лепкого* до Олександра Барвінського // Журавлі повертаються : з епістоляр. спадщини Богдана Лепкого / упоряд., авт. передм., прим. і комент. В. Качкан. – Львів : Фенікс, 2001. – С. 299–300. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 300.
- 2370.** Лист Б. Лепкого до Зенона Кузеля // Журавлі повертаються : з епістоляр. спадщини Богдана Лепкого / упоряд., авт. передм., прим. і комент. В. Качкан. – Львів : Фенікс, 2001. – С. 370–371. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 371.

2371. **Лист** Б. Лепкого до Кирила Студинського // Журавлі повертаються : з епістоляр. спадщини Богдана Лепкого / упоряд., авт. передм., прим. і комент. В. Качкан. – Львів : Фенікс, 2001. – С. 601. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 601.
2372. **Лист** Б. Лепкого до Ярослава Веселовського // Журавлі повертаються : з епістоляр. спадщини Богдана Лепкого / упоряд., авт. передм., прим. і комент. В. Качкан. – Львів : Фенікс, 2001. – С. 300–301. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 301.
2373. **Лист М. Лисенка** до Б. Грінченка від 25 квіт. 1897 р. // Листи / М. В. Лисенко ; авт.-упоряд. Р. М. Скорульська. – Київ : Муз. Україна, 2004. – С. 269–270. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 270.
2374. **Лист М. Лисенка** до М. Грушевського від 19 груд. 1895 р. // Листи / М. В. Лисенко ; авт.-упоряд. Р. М. Скорульська. – Київ : Муз. Україна, 2004. – С. 250. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 250.
2375. **Лист М. Лисенка** до К. М. Масляникової від 30 лип. 1912 р. // Листи / М. В. Лисенко ; авт.-упоряд. Р. М. Скорульська. – Київ : Муз. Україна, 2004. – С. 477–478. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 478.
2376. **Лист М. Лисенка** до І. Стешенко від 1 лип. 1911 р. // Листи / М. В. Лисенко ; авт.-упоряд. Р. М. Скорульська. – Київ : Муз. Україна, 2004. – С. 462–463. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 262.
2377. **Стрішенець, Н. В.** Бібліографічна спадщина Юрія Меженка : монографія / Н. В. Стрішенець / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. – Київ, 1997. – 144 с. – *Зі змісту*: [Наведено уривки з листа **Ю. Меженка** до І. Коцюбинської зі згадкою про Чернігів. музей М. М. Коцюбинського та зустрічі з письменником]. – С. 7.
2378. **[Відповідь Д. М. Овсянико-Куликовського на лист М. Горького від 2 трав. (19 квіт.) 1913 р. й оцінка його нарису «М. М. Коцюбинський»]** // Собр. соч. : в 30 т. / Алексей Максимович Горький. – Москва : Худож. лит., 1955. – Т. 29. – С. 307–308.
2379. **Лист Д. М. Овсянико-Куликовського М. Горькому [до 4 черв. 1913 р.]** // М. Горький: материалы и исследования. – Москва ; Ленинград : Изд-во АН СССР, 1941. – Т. 3. – С. 157.
2380. **Лист** Олександра Олеся // Поет з душею вогняною : Олександр Олесь у спогадах, листах і матеріалах. – Київ : Дніпро, 1999. – 224 с. – *Зі змісту*: [Згадка про М. Коцюбинського]. – С. 135.
2381. **Мушинка, М. Х.** Літературна субота М. М. Коцюбинського : [наведено телеграму **С. Параджанова** учасникам «Літературної суботи»] / Микола Мушинка // Дружно вперед. – 1967. – № 2. – С. 24–25.
2382. **Листи Панаса Мирного** до Якова Жарка, редакції газети «Рада» // Зібр. творів : у 7 т. / Панас Мирний ; редкол.: М. Є. Сиваченко (голова). – Київ : Наук. думка, 1971. – Т. 7. – С. 432–433, 435–436, 437–439, 467–468, 548. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 433, 436, 438, 439, 467, 548.
2383. **Пушечников, Н. А.** [Лист до **Ю. О. Буніна** (племінника І. Буніна) від 21 листоп. 1912 р., є згадка про М. Коцюбинського, який був присутній на читанні оповідання І. Буніна «Захар Воробйов» у Горького на Капрі] // На родной земле : лит.-худож. сб. – Орел : Орловс. кн. изд-во, 1958. – С. 304.
2384. **Стефаник, В.** Лист до редакції журналу «Світ» з дня 7 берез. 1927 р. : [відкритий лист-подяка «дужим» талантам України, у т. ч. М. Коцюбинському] / Василь Стефаник

// Світ. – 1927. – № 6. – С. 13 ; Публіцистика : вибр. зі статей, промов та листів / Василь Стефаник. – Київ : Держлітвидав, 1953. – С. 98 ; Повне зібр. творів : у 3 т. / Василь Стефаник. – Київ : Вид-во АН УРСР, 1954. – Т. 3. – С. 249.

- 2385.** Лист *І. Франка* до М. П. Драгоманова // Зібр. творів : у 50 т. / Іван Якович Франко ; редкол.: Ф. П. Погребенник [та ін.] – Київ : Наук. думка, 1986. – Т. 49: Листи (1886–1894). – С. 255–256. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 255.
- 2386.** Лист *І. Франка* до С. Єфремова від 31 трав. 1905 р. // Зібр. творів : у 50 т. / Іван Якович Франко ; редкол.: Ф. П. Погребенник [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1986. – Т. 50 : Листи (1895–1916). – С. 266–267. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 267.
- 2387.** Листи *І. Франка* до В. У. Коцюбинської від 17 січ. 1901 р. // Твори : у 20 т. / Іван Якович Франко. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1956. – Т. 20. – С. 589–590.
- 2388.** Лист *І. Франка* до В. У. Коцюбинської від 17 січ. 1901 р. // Зібр. твори : у 50 т. / Іван Франко. – Київ : Наук. думка, 1986. – Т. 50. – С. 163–164 // Життя і революція – 1925. – Кн. 5. – С. 115–118 ; Твори : у 20 т. / Іван Франко ; редкол.: відп. ред. О. Є. Корнійчук. – Київ : Держлітвидав України, 1956. – Т. 20. – С. 589–590.
- 2389.** Лист *І. Франка* до А. Ю. Кримського від 4 листоп. 1891 р. // Зібр. творів : у 50 т. // Іван Якович Франко ; редкол.: Ф. П. Погребенник [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1986. – Т. 49: Листи (1886–1894). – С. 302–306. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського. За припущенням А. Кримського, І. Франко написав тут прізвище «Катренко», замість М. Коцюбинський]. – С. 304.
- 2390.** Ключко-Франко, А. Листи до Музею Івана Франка у Львові // Для тебе, тату / Анна Ключко-Франко ; упоряд., вступ. ст. і комент. Михайла Шалати. – Київ : Ярославів Вал, 2010. – С. 73–191. – *Зі змісту*: [Згадується Чернігівський літературно-меморіальний музей М. Коцюбинського]. – С. 455, 459.
- 2391.** Зленко, Г. Невідомі рядки про Коцюбинського : [листи *М. Чернявського* до М. Комарова зі згадками про М. Коцюбинського] / Григорій Зленко // Вітчизна. – 1965. – № 6. – С. 218–219.
- 2392.** Зленко, Г. Нетлінне : оповідання про мистецькі, літ. й іст. факти : [є фрагм. листів *М. Чернявського* до М. Комарова] / Григорій Зленко. – Одеса : Маяк, 1968. – С. 145–151.
- 2393.** Євген Чикаленко, Андрій Ніковський. Листування. 1908–1921 рр. / упоряд.: Н. Миронець, Ю. Середенко, І. Старовойтенко ; вступ. ст. Ю. Середенко, І. Старовойтенко. – Київ : Темпора, 2010. – 448 с. – *Зі змісту*: [Згадується М. Коцюбинський]. – С. 82, 83, 84, 86, 93, 129, 170.
- 2394.** Євген Чикаленко, Володимир Винниченко. Листування. 1902–1929 рр. / упоряд. та вступ. ст. Н. Миронець. – Київ : Темпора, 2010. – 448 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 34, 48, 132, 171, 202, 206, 209, 219, 220, 225, 313, 315–318.
- 2395.** Євген Чикаленко, Сергій Єфремов. Листування. 1903–1928 роки / упоряд. та вступ. ст. І. Старовойтенко. – Київ : Темпора, 2010. – 384 с. – *Зі змісту*: [Про М. Коцюбинського]. – С. 171, 202, 209, 316.
- 2396.** Чикаленко, Є. Лист до Д. І. Яворницького (від 12.01.1909 р.) : [згадується М. Коцюбинський] // Епістолярна спадщина Д. І. Яворницького / упоряд.: С. В. Абросимова, А. І. Перкова, О. В. Піщик, Н. Г. Чередник ; вступ. ст. С. В. Абросимової, А. І. Перкової ; перед. слово Б. Т. Карапишева ; Дніпропетров. іст. музей ім. академіка Д. І. Яворницького. – Дніпропетровськ : Гамалія, 1997. – Вип. 1 : Листи вчених до Д. І. Яворницького. – С. 605–606.

- 2397.** **Переписка** школьників с героинею повісти М. Коцюбинського «Фата моргана» // Большевиц. знамя. – 1940. – 17 янв.
- 2398.** **Українці!** В р. 1913 минає 40 літ, як виступив на літературне поле найбільший письменник Галицької України – Іван Франко : [віدوزва про 40-ві роковини літ. діяльності І. Франка, яку підписали: В. Гнатюк, О. Кобилянська, М. Коцюбинський, В. Стефаник, Леся Українка та ін.] // Діло. – 1912. – 19 лют. (28 січ.). – С. 3 ; Рада. – 1912. – 11 лют. (29 січ.). – С. 2. – (Окреме вид. – Львів : Накл. ювіл. комітету, 1912. – 2 с.).

2. НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ

- 2399.** **Артемчук, І.** Наставництво Сонцепоклонника / Ігор Артемчук // Кур'єр Кривбасу. – 1995. – № 33. – С. 28–29.
- 2400.** **Артемчук, І.** Розповідають про М. Коцюбинського / Ігор Артемчук // Кур'єр Кривбасу. – 1994. – № 19. – С. 32.
- 2401.** **Артемчук, І.** Це було з Михайлом Коцюбинським / Ігор Артемчук // Кур'єр Кривбасу. – 1994. – № 18. – С. 32.
- 2402.** **Буде правда :** [оповідка, 1949 р.] // записав М. Таратин від П. Г. Таратин // М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 105.
- 2403.** **Гей, село у нас не тихе :** [дума] / записав В. Таратин від О. К. Бугрим // Деснян. правда. – 1964. – 16 верес. – С. 3 ; Таратин, М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 104.
- 2404.** **Дочка комісара :** [оповідка, 1953 р.] / записав М. Таратин від О. Є. Нагорного // Таратин, М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 106.
- 2405.** **Квіти від невідомої :** [переказ про М. Коцюбинського у Вінниці] / записано Євгенією Горб // Вінниц. газ. – 1999. – 18 листоп. – С. 4 ; Євшан-зілля : легенди та перекази Поділля / зібрав та впорядкував Петро Медведик. – Львів : Червона калина, 1992. – С. 111–112.
- 2406.** **Навколо Парнасу :** літ. бувальщини / зібрав і упорядкував Ігор Артемчук. – Київ : Дніпро, 1989. – 223 с. : іл. – *Зі змісту:* [Про чесність поліції ; Конспірація ; Найкраща вітрина ; Не просто чоботар ; Уміння знайти прекрасне : про М. Коцюбинського]. – С. 92–93.
- 2407.** **Не просто чоботар :** [бувальщина] / записав Ігор Максименко // Літ. Україна. – 1986. – 3 лип. – С. 8.
- 2408.** **Оповідання Данила Козловського :** [про розправу з селянами та сучасне життя с. Вихвостів] // Молодий комунар. – 1938. – 26 квіт. – С. 3.
- 2409.** **Партейна людина :** [оповідка, 1948 р.] / записав М. Таратин від В. Ф. Тимошенко // Таратин, М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 105.

- 2410.** **Переплутані імена** : [оповідка, 1949 р.] / записав М. Таратин від Д. К. Желдак // Сільські новини. – 1969. – 30 верес. ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 105.
- 2411.** **Під горою кам'яною зелен луг послався...** : [нар. пісня] // Михайло Коцюбинський : життя і творчість у портр., іл., док. / упоряд.: М. М. Потупейко, Л. Є. Прокопенко ; вступ. ст. Л. Є. Прокопенко. – Київ : Рад. шк., 1970. – С. 304 ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 84.
- 2412.** **Рудницький, М.** Іскорки гумору : [літ. анекдоти, є п'ять літ. оповідей про ставлення до М. Коцюбинського галиц. культур. загалу] // Письменники зблизка / Михайло Рудницький. – Львів : Кн.-журн. вид-во, 1959. – Кн. 2. – С. 172–173.
- 2413.** **Таратин, М. П.** «Бобровники у дзвін дзвонили...» : [уривок з нар. вірша про вихвостівську трагедію, що лягла в основу повісті М. Коцюбинського «Fata morgana»] // У боротьбі здобута воля : [док. оповідь] / Микола Павлович Таратин. – Київ : Знання Укр. РСР, 1976. – С. 27.
- 2414.** **То був М. Коцюбинський** : [оповідка, зап. в 1954 р.] / записав М. Таратин від О. Є. Нагорного // Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 107.
- 2415.** **У Криворівні** : [бувальщина] / записав Стефан Гринчак // Літ. Україна. – 1986. – 30 січ. – С. 8.
- 2416.** **Цікаві** бувальщини : пригоди з життя видатних людей / зібрали й упорядкували Ігор Артемчук, Григорій Григор'єв. – 3-тє, допов. вид. – Київ : Дніпро, 1974. – 255 с. – *Зі змісту*: [Книжки рухаються ; Воли і коні ; Стара відьма ; «Ось моя зброя» : про М. Коцюбинського]. – С. 160–162.
- 2417.** **Шершень, У.** День осінній, день ненастя... : [вірш про Вихвостівську трагедію] / Уляна Шершень ; записав М. Хазан // Більшовик. – 1935. – 28 листоп. ; Таратин, М. П. У боротьбі здобута воля : [док. оповідь] / Микола Павлович Таратин. – Київ : Знання Укр. РСР, 1976. – С. 22–23. ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 103–104.
- 2418.** **Шершень, У.** Про куркульську розправу в селі Вихвостів 1905 року : [вірш] / Уляна Шершень // Молодий комунар. – 1938. – 26 квіт. – С. 3.
- 2419.** **Як рак свисне** : [оповідка, 1953 р.] / записав М. Таратин від В. М. Галушко // Сіл. новини. – 1969. – 20 верес. ; Таратин, М. М. М. Коцюбинський і село Вихвостів : зб. нарисів : у 2 ч. / Микола Таратин ; набрала Л. М. Ушнурцева. – Петропавловськ-Камчатський : Вид-во Камчатстатус, 2006. – Ч. 2. – С. 106–107.

3. БІБЛІОГРАФІЧНІ ПОКАЖЧИКИ

- 2420.** **Булавицька, М. В.** Михайло Коцюбинський : коротка бібліогр. критич. літ. / М. В. Булавицька // Літ. в шк. – 1958. – № 1. – С. 87–89.

- 2421.** **Бутрин, М. Л.** Михайло Михайлович Коцюбинський (1864–1913) : бібліогр. список літ. / М. Л. Бутрин ; Наук. б-ка Львів. держ. ун-ту ім. І. Франка, Відділ бібліографії. – Львів, 1963. – 16 с.
- 2422.** **Великий Сонцелюб: людина і митець** : до 145-річчя від дня народж. М. М. Коцюбинського : рек. бібліогр. покажч. літ. / склад.: О. В. Сандул, О. М. Чирик ; відп. за вип. Л. В. Харитончик. – Чернігів, 2009. – 32 с. : іл. – (Чернігів. ЦМБ ім. М. М. Коцюбинського).
- 2423.** **Великий Сонцеклонник** [Електронний ресурс] : [до 150-річчя від дня народж. М. Коцюбинського] // Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка : офіц. веб-сайт / ХДНБ ім. В. Н. Короленка. – Електрон. дані та програми. – Харків, 2015. – Режим доступу: http://korolenko.kharkov.com/virtual_vistavki/Kotsyubynsky.pdf (дата звернення: 25.08.2015). – Назва з екрана.
- 2424.** **Великий українець. Співець прекрасного і вічного** : до 150-річчя від дня народж. Михайла Коцюбинського : метод. поради / М-во культури України ; Нац. б-ка України для дітей. – Київ, 2014. – 48 с.
- 2425.** **Видання творів та листів М. Коцюбинського** : бібліогр. покажч. // Твори : у 7 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; редкол.: О. Є. Засенко [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1975. – Т. 6. – С. 251–304.
- 2426.** **Він так любив життя...** [Електронний ресурс] : бібліогр. список літ. до 100-річчя з дня смерті М. М. Коцюбинського (17.09.1864–25.04.1913) / уклад. Г. М. Авраменко ; Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва : офіц. сайт / Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва. – Електрон. дані та програми. – Вінниця, 2015. – Режим доступу: <http://www.library.vn.ua/publications/2013/Kotsyubynsky.html> (дата звернення: 07.08.15). – Назва з екрана.
- 2427.** **Гімельфарб, А. М.** М. М. Коцюбинський : до 25-річчя з дня смерті. 1913–1938 / складала А. Гімельфарб ; НКО УРСР, Бібл. упр., Наук.-методич. кабінет бібліотекознавства та масової бібліогр. – Київ, 1938. – 15 с.
- 2428.** **Гімельфарб, Г. М.** М. М. Коцюбинський : бібліогр. покажч. / складала Г. М. Гімельфарб ; відп. ред. О. І. Кисельов ; Держ. публ. б-ка УРСР. – Київ : Вид-во АН УРСР, 1954. – 99 с.
- 2429.** **«Глибоким зором і пером тонким він слугував народові своєму»** : до 150-річчя від дня народж. Михайла Михайловича Коцюбинського : бібліогр. покажч. / уклад.: О. В. Мартінова, О. А. Горбань ; відп. за вип. В. О. Герасимова ; ДВНЗ «Запоріж. нац. ун-т» М-ва освіти України. – Запоріжжя : ЗНУ, 2014. – 45 с. – Електрон. версія. – Режим доступу: library.znu.ua/bibliofraf/pokazniki/kocropok.pdf (дата звернення: 20.08.15). – Назва з екрана.
- 2430.** **Гольденберг, Л.** Питання української літератури в «Наукових записках» та збірниках вузів Укр. РСР : бібліогр. покажч. : Михайло Коцюбинський / Л. Гольденберг // Рад. літературознавство. – 1958. – № 5. – С. 142–150. – *Зі змісту*: [Критич. літ. про М. Коцюбинського]. – С. 147.
- 2431.** **Горецький, О. М.** Михайло Коцюбинський : бібліогр. за десять років (1917–1927) / склав О. М. Горецький ; перед. слово К. О. Копержинського. – Одеса : [Б. в.], 1928. – 22 с. – (Праці Одеської центральної наукової бібліотеки ; т. 2, вип. 1).
- 2432.** **Горецький, О. М.** Михайло Коцюбинський : матеріали до бібліогр. (1917–1929) / склав О. Горецький. – 2-ге, перероб. і значно поширене вид. – Одеса, 1931. – 55 с. – (Збірники Укр. бібліогр. т-ва в Одесі ; вип. 3).
- 2433.** **Грицюта, М. С.** Михайло Коцюбинський : літ. портр. / Микола Сидорович Грицюта. – Київ : Держлітвидав УРСР, 1958. – 118 с. – *Зі змісту*: [У рубриці «Коротка бібліографія про М. Коцюбинського» подано нариси М. Горького, П. Тичини]. – С. 117–118.

2434. **Те ж.** – 2-ге, допов. та перероб. вид. – 1961. – 143 с. – *Зі змісту*: [У рубриці «Коротка бібліографія праць про М. М. Коцюбинського» подано деякі художньо-документальні джерела]. – С. 141–143.
2435. **Жук, Н. Й.** Михайло Коцюбинський : семінарії / Ніна Йосипівна Жук. – Київ : Рад. шк., 1966. – 208 с. – *Зі змісту*: [Образ М. Коцюбинського в українській радянській художній літературі]. – С. 196–198.
2436. **Калениченко, Н. Л.** Михайло Коцюбинський : життя і творчість / Н. Л. Калениченко ; Ін-т літ. ім. Т. Г. Шевченка. – Київ : Вид-во АН УРСР, 1956. – 270, [2] с. : фот. – *Зі змісту*: [Список критичних праць про Коцюбинського : 88 назв]. – С. 268–271.
2437. **Коцюбинський, М.** Вибрані твори : в 4 т. – Т. 4. – Київ : Рад. Україна, 1948. – 128 с. – (Б-ка до журналу «Україна» під заг. ред. П. Панча). – *Зі змісту*: [Хронологічний показник головних творів М. Коцюбинського, у яких надруковано записні книжки та вибрані листи письменника]. – С. 127–128.
2438. **Коцюбинський** Михайло Михайлович : [бібліогр. творів та літ. про нього] // Українські письменники : біобібліогр. словник : у 5 т. / редкол.: О. І. Білецький [та ін.] ; уклали: М. Пивоваров, Г. Сингаївська, К. Федоритенко ; відп. ред. Є. П. Кирилюк. – Київ : Держ. вид-во худож. літ., 1963. – Т. 2 : Дожовтневий період (XIX – поч. XX ст.). – С. 511–548.
2439. **Коцюбинський** Михайло Михайлович : [бібліогр. творів] // Художня література, видана на Україні за 40 років. 1917–1957 : бібліогр. показч. / [редкол.: М. І. Багрич, Г. О. Кравченко (відп. ред.), О. О. Майборода; склали: О. О. Майборода, Г. Д. Рубан, О. О. Старченко]. – Харків : Вид-во Кн. палати УРСР, 1958. – Ч. I : Українська художня література. – С. 177–189.
2440. **Література** про М. Коцюбинського : бібліогр. показч. // Твори : у 5 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; за ред. С. Єфремова. – Київ : Держ. вид-во України, 1925. – Т. 5 : З молодих літ. Літературна спадщина і матеріали. – С. 249–259.
2441. **Те ж.** – 2-ге вид. – Держлітвидав України, 1929. – С. 318–328. – (Бібліотека українських класиків).
2442. **Михайло** Коцюбинський : бібліогр. показч. / склав М. О. Мороз ; відп. ред. С. М. Шаховський ; Львів. держ. наук. б-ка. – Київ : Наук. думка, 1964. – 268 с.
2443. **Михайло** Коцюбинський : бібліогр. показч. 1964–1988 / Чернігів. держ. обл. б-ка ім. В. Г. Короленка, Чернігів. літ.-меморіал. музей М. М. Коцюбинського ; [упоряд. М. О. Мороз ; відп. ред. Ф. М. Погребенник]. – Чернігів : [Б. в., 1989]. – 269, [3] с.
2444. **Михайло** Коцюбинський : бібліогр. показч. 1988–2005 / Чернігів. літ.-меморіал. музей М. М. Коцюбинського ; упоряд.: О. І. Єрмоленко, К. П. Рисак. – Чернігів : [Б. в.], 2006. – 53 с.
2445. **Михайло** Коцюбинський в Одесі : бібліогр. показч. літ. / упоряд. Л. О. Кальченко ; Одес. держ. наук. б-ка ім. М. Горького. – Одеса : [Б. в.], 1994. – 70 с. – (Літературна Одеса ; вип. 7). – Електрон. версія. – Режим доступу: catalog.odnb.odessa.ua/ONNB_ec/NashiVid/sPersonalii/243790.pdf (дата звернення: 21.09.15). – Назва з екрана.
2446. **Михайло** Коцюбинський і Вінниччина (17.09.1864–25.04.1913) : 150-річчю від дня народж. письменника присвячується : бібліогр. показч. / Вінниц. ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва ; уклад.: Г. М. Авраменко, С. Ф. Коваль ; вступ. ст.: «Подільське сонце Михайла Коцюбинського» / А. М. Подолинний ; «Світлий день 17-го вересня» / В. Д. Кобець ; ред. С. В. Лавренюк ; відп. за вип. Н. І. Морозова. – Вінниця, 2014. – 140 с. – (Серія «Наші видатні земляки»).

2447. **Михайло Михайлович Коцюбинський** (1864–1913) : бібліогр. пам'ятка до 90-річчя з дня народж. – Вінниця, 1954. – 31 с.
2448. **Михайло Михайлович Коцюбинський** // Матеріали до вивчення історії української літератури : у 5 т. – Київ : Рад. шк., 1961. – Т. 4. – С. 138–140. – *Зі змісту*: Література: [Про М. Коцюбинського]. – С. 138-140.
2449. **Мороз, М. О.** Коцюбинський у бібліографії / Мирослав Олександрович Мороз // М. Коцюбинський : матеріали II наук. конф. пам'яті письменника : (до 100-річчя з дня народж.). – Вінниця : Вінниц. кн.-газ. вид-во, 1963. – С. 166–174.
2450. **Наш земляк Михайло Коцюбинський** : (пам'ятка до 100-річчя з дня народж.) / Б-ка Вінниц. пед. ін.-ту ім. М. Островського, Вінниц. обл. б-ка ім. К. А. Тімірязєва. – Вінниця, 1964. – 23 с.
2451. «**Наш** неперевершений Коцюбинський» [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. : до 100-ліття від дня смерті Михайла Коцюбинського / Київ. міська спеціаліз. молодіж. б-ка «Молода гвардія». – Київ, 2013. – Режим доступу: <http://msmb.org.ua/nash-neperevershenij-kocjubinskij/> (дата звернення: 21.09.15). – Назва з екрана.
2452. **Нейман.** Михайло Коцюбинський : бібліогр. матеріал / Нейман ; Центральна держ. єврейська б-ка ім. Вінчевського. – Харків, 1939. – 16 с. – мова єврейська.
2453. **Опис** листування М. Коцюбинського із західноукраїнськими письменниками : (архів Чернігів. музею М. Коцюбинського) // Музей М. М. Коцюбинського в Чернігові. – Чернігів, 1940. – Зб. 2. – С. 35–37.
2454. **Покажчик** листів // Твори : у 7 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський ; редкол.: О. Є. Засенко [та ін.]. – Київ : Наук. думка, 1975. – С. 285–288.
2455. **Потупейко, М.** Михайло Михайлович Коцюбинський : (матеріали до біогр.) : пам'ятка екскурсоводу / Михайло Потупейко ; Вінниц. літ.-меморіал. музей М. М. Коцюбинського. – Вінниця, 1957. – 39 с. : іл. – Бібліогр.: с. 37–39.
2456. **Потупейко, М.** Хронологічний покажчик творів М. М. Коцюбинського : основні вид. творів М. Коцюбинського : пер. творів М. Коцюбинського рос. мовою : список важливіших критич. пр. про життя і творчість письменника // Михайло Михайлович Коцюбинський : матеріали до біогр. : пам'ятка екскурсанту / Михайло Потупейко. – Вінниця, 1957. – С. 35–39.
2457. **Рева, Н. М.** Коцюбинський Михайло Михайлович : [бібліогр. про життєв. і творчий шлях письменника] / Н. М. Рева, Г. С. Рева // Українська література : теорія, історія та методика викладання : бібліогр. покажч. / Н. М. Рева, Г. С. Рева ; за ред. С. А. Крижанівського. – Київ : Вища шк., 1987. – С. 142–146.
2458. «**Співець** душі людської» : до 150-річчя від дня народж. укр. письменника, прозаїка, новеліста, авт. дит. творів та казок М. М. Коцюбинського (17.09.1864–12.04.1913) : бібліогр. посіб. / Упр. культури, національностей та релігій Київ. облдержадмін., Київ. обл. б-ка для дітей ; [уклад. та бібліогр. ред. П. Д. Ткаченко ; ред. Л. П. Соляник ; наук. ред. та відп. за вип. М. П. Зніщенко]. – Київ : [КОБД], 2014. – 18 с. – (Серія «Скарби художньої літератури»).
2459. **Співець** любові та свободи : (до 140-річчя від дня народж. Михайла Михайловича Коцюбинського (1864–1913) : інформ. список літ. для організаторів дит. читання та вчителів / М-во культури та мистецтв України, Нац. б-ка України для дітей ; [уклад. Н. І. Турчин ; ред.: Н. М. Скомороська, К. В. Черкаська ; відп. за вип. А. С. Кобзаренко]. – Київ, 2004. – 19 с.

- 2460.** Українська література. Дооктябрський період : рек. указ. / Гос. ордена Леніна б-ка СРСР ім. Леніна, Гос. публ. б-ка УРСР. – Москва, 1957. – 181 с. – *Зі змісту*: [М. Коцюбинський]. – С. 114–124.
- 2461.** Федінченко, А. М. М. Коцюбинський (1864–1939) : бібліогр. пам'ятка / склав А. Федінченко ; консультант К. Коцюбинська ; Чернігів. від. нар. освіти ; Чернігів. держ. обл. б-ка ім. Короленка. – Чернігів : [Б. в.], 1939. – 16 с.
- 2462.** Федоритенко, К. В. Бібліографія творів М. М. Коцюбинського : [є бібліогр. описи видань, у яких надруковано листи та записні книжки М. Коцюбинського] / К. В. Федоритенко // Твори : в 6 т. / Михайло Михайлович Коцюбинський. – Київ : Вид-во АН УРСР, 1962. – Т. 4. – С. 275–307.
- 2463.** Федун, В. Михайло Коцюбинський : бібліогр. критич., біогр. нарисів, ст., рец., розвідок, публіцист. та худож. творів про Коцюбинського, поміщених у періодич. пресі СРСР та випущених окремими вид. протягом 1938–1939 рр. // Михайло Коцюбинський : (до 75-річчя з дня народж.) : зб. матеріалів, ст., віршів та нарисів / В. Федун ; Вінниц. літ. музей М. М. Коцюбинського. – Вінниця, 1939. – С. 50–64.
- 2464.** Федун, В. Хронологічний показчик творів М. М. Коцюбинського, критичної літератури про життя і творчість письменника // Пам'ятка екскурсанту по музею М. М. Коцюбинського / В. Федун ; Літ. музей М. М. Коцюбинського. – Вінниця, 1938. – С. 19–28.
- 2465.** Хоменко, Б. В. Художнє слово письменників-земляків про М. Коцюбинського : бібліогр. список літ. / Б. В. Хоменко, В. Ф. Циганюк // Подільськими стежками Михайла Коцюбинського : до 140-річчя від дня народж. / Б. В. Хоменко, В. Ф. Циганюк ; ред. І. М. Журавлівський. – Вінниця : Меркьюрі-Поділля, 2004. – С. 136–139.
- 2466.** Художнє слово письменників-земляків про М. Коцюбинського [Електронний ресурс] : / Б-ка Вінниц. держ. пед. ун-ту ім. Михайла Коцюбинського // Бібліотека Вінницького державного педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського : [веб-сайт]. – Електрон. дані і програми. – [Вінниця, 2016]. – Режим доступу: library.vspu.edu.ua Михайло Коцюбинський (дата звернення: 21.09.15). – Назва з екрана.
- 2467.** Чеботарев, Д. М. М. Коцюбинський (1864–1913) : бібліогр. показч. ст., рец. і творів про М. М. Коцюбинського за період з 1/I 1935 по 1/VIII 1940 рр. / уклад. Д. Чеботарев ; за ред. М. Фельдштейна. – Харків : Кн. палата УРСР, 1940. – 39 с.

ДОПОМІЖНІ ПОКАЖЧИКИ

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

- Абросимова С. В.** 2145, 2396
Авраменко Г. М. 2426, 2446
Агеева В. 1549
Адаменко А. 2342
Адаменко М. 1–3
Айзеншток І. 703, 1410, 2208
Айхельбергер І. 2177
Александрова Г. 244, 623
Алчевська Х. 704, 1927, 2177
Аляб'єв Б. 2144
Амфітеатров О. 1660, 2177, 2178
Амфітеатров О. В. 2183, 2322
Андреева М. 139, 1924
Андреева М. Ф. 705, 1395, 1952, 2184, 2185, 2315, 2354
Андрєєва М. Ф. 1951
Андрейченко І. 706
Андрієвська О. 2177
Андрієвський В. 2177
Андрущенко Ю. 4
Антиох Е. 707
Антоненко І. 1717
Антоненко П. 1836
Антоненко-Давидович Б. 1224
Антонович М. 1086
Антошко Н. 334
Аплаксіна А. 620, 1954
Аплаксіна О. 386, 502, 708–709, 775, 878, 1313, 1433, 1957, 1959, 1960, 1965, 1967, 1976, 1984, 1985
Аплаксіна О. І. 710, 1404, 1716, 1717, 1895, 1955, 1956, 1961, 1962, 1966
Арамилев В. 711
Аренін Е. 712
Арсенич-Баран Г. 5
Артеменко П. 6–7, 714
Артемчук І. 2399–2401, 2406, 2416
Архімович Л. 2069, 2216, 2249
- Бабенко А.** 1658
Бабич Н. 335
Бабишкін О. 844, 1905, 2279
Бабляк В. 336
Бабушкин Ю. 786
Баб'як П. 337–338
Баглай І. 8–10
Багрич М. 2439
Бажан М. 47, 212–214, 216, 217, 218, 339, 514, 716, 1668
- Бакуменко О. 17
Бакша Є. 1716, 1717
Балабко О. 11, 340–344, 717–719
Баланін В. 2177
Балухатов С. Д. 2331–2338
Бандуренко Є. 12–13
Барабан В. 720–721
Барабан Л. 722
Баран С. 723
Бараневич Л. 725–727
Барвінок Г. 1605, 2177, 2187, 2188
Барвінський О. 728, 1923, 1969, 2177, 2189
Бардаш О. 1921, 2291
Барладин І. 724, 830
Басинський П. 345
Басок (Меленевський Мар'ян) 2177
Баталін О. 2177
Бахуринський А. 2177
Беднарський К. 1970
Безрукова А. 346
Бейлін П. Е. 347
Бейлін П. 348
Беккерман С. 729
Белей І. 1923, 1971
Белоиванов І. 730
Береза Ф. 14
Березняк І. Г. 731
Березняк П. 1716–1717
Березняк (Чернявська) П. 1264
Берко В. 15
Бернадський К. 1923
Бернштейн М. 1905
Бесараб А. 732–733
Белоусов І. 2177
Белоусов І. А. 2190
Белоусов О. І. 1972
Бесов Л. 16, 288
Бирчак В. 2177
Білан В. 349, 734
Білан Д. 735
Білецький О. І. 785, 844, 1015, 1263, 1905, 2438
Білик П. 736
Білоконь В. 737–738
Білоус Д. 17
Білявська О. 739
Блажко Е. 740
Блажко Э. 1954
Блохін Ю. 741

- Блюдо І. 742, 1756
 Бобир Д. 18
 Бобир О. 811, 1474, 1576
 Бобир О. В. 1936
 Бобир Т. 743–744, 1716–1717
 Бовкун В. Д. 839
 Бовкун С. 350
 Богайчук М. 913
 Богатирьова Н. 745–746, 2079
 Боголюбов С. 2177
 Боголюбов С. П. 1973, 2191
 Богуш П. 1701
 Божок В. 1944
 Бойченко М. 747–748
 Бойчук А. 749
 Бондар М. 1685
 Боржковський В. 2177
 Борін Я. 751
 Борковський О. 2177
 Боровик В. 752, 753, 2177, 2178
 Бортняк А. 19–25, 89, 283, 284, 351–355,
 754–755
 Борщевський В. 1167
 Бохенська Є. 2177
 Боцяновський В. 356
 Боцяновський В. 757–759
 Бочков Д. 2192, 2316–2317
 Бочковський І. 2177
 Бош-Коцюбинська О. 760
 Браиловський Л. 761
 Брик Я. 357, 762–770, 907, 1878, 2024
 Брік Я. 358, 769, 770, 904, 1774
 Бронський А. 1999
 Брыль Я. 360
 Будаї Л. 2177
 Будаї-Лукич Л. 2177
 Будз І. 2177
 Булавицька М. 2420
 Бунин І. 716, 1941, 2319
 Бунін І. 921, 1607, 1877, 1975, 2319, 2383
 Бунін І. О. 1974
 Бунін Ю. О. 2383
 Бурау І. 362
 Бурачек М. 361
 Бурачинський Т. 1411
 Бурлака Г. 2016
 Бурлаков С. 26–27
 Буряк Б. 771
 Бутник С. 1716–1717
 Бутович М. 1086
 Бутрин М. 2421
 Быковцева Л. 772
 Бялик Б. 2213
 Бялковський М. 2177
Вайнштейн М. 2009, 2354, 2362
 Вайнштейн Э. 776
 Валах М. 777
 Валах Ф. 778
 Валах Я. 2365
 Вальбе Б. 779
 Ванцак Б. 2066
 Варганов Г. 780
 Василевич Б. 781
 Василевський С. 2177
 Василенко В. 782
 Василенко М. 2177
 Василенко Н. 2145
 Василь К. 2177
 Васильєва Л. 783
 Васильківський Ю. 28
 Васильченко С. 784–785
 Васін М. 2177
 Венгжин М. 2177
 Вербицький М. 810
 Вересаєв В. 786
 Вересаєв В. 2193–2353
 Верзилов А. 787
 Верниволя В. [Сімович В.] 788
 Веселовський Я. 2372
 Вечоренко П. 789–790
 Винар Л. 728
 Винниченко В. 879, 1030, 1921, 1976, 1977,
 1979–1981, 2064, 2177, 2194, 2195, 2291,
 2394
 Виноградський Ю. 2316
 Височанська О. Г. 811
 Виставний Т. 29
 Вишня О. 363
 Візир М. 2342
 Візир О. 2342
 Вікшемський М. 1982
 Вініковецький С. 1658
 Вірин Д. 791
 Вірина Л. 792
 Вісич О. 793
 Вітенко О. 30
 Віцінська Я. 794
 Вовк Ф. 2177
 Вовчок М. 1100
 Возняк М. 796, 797, 1923, 1977, 1987, 2017,
 2053, 2132, 2136
 Войтенко В. 798
 Войтюк О. 799
 Воловик В. 1658
 Володимиров С. 31
 Волосюк О. 32
 Волошенюк Г. 800–801
 Волошина Л. 33

- Волошко Є. 802
 Волховський Ф. 2177
 Волянська М. 2177
 Волянський О. 803, 2177
 Волянський М. 1983
 Воробченко В. 804
 Вороний М. 2178–2199
 Вороний О. 2177
 Воронцов Е. 805
 Воскрекасенко С. 806
 Вышеславский Л. 34
 Вядро Ш. 807, 808
- Гавриленко С.** 1716, 1717
 Гаджук Г. 812
 Гайдученко М. 2177
 Гайова О. 649
 Галдзевич Є. 2177
 Галич М. 35
 Галушка М. 1988
 Галушко В. М. 2419
 Гальченко С. 1523
 Ган Я. 364
 Ганейзер Є. 2177, 2313
 Ганько Є. 2177
 Гаранський С. 365
 Гарін Ф. 36
 Гарловський М. 2177
 Гарматій Л. 822, 823, 1412, 1716, 1717, 1984
 Гдульова Б. 2177
 Гегело В. П. 998, 1985
 Герасимова В. 2439
 Герета І. 814
 Гермаківський І. 815, 816
 Гетьман В. 37
 Гинцбург І. 817
 Гиршфельд В. 2177
 Гімельфарб А. 2427
 Гімельфарб Г. М. 2428
 Гінцбург І. 1716, 1717, 2177
 Гінцбург І. Я. 1476, 1937, 1940, 1986, 2201
 Гісцова Л. 2018
 Г-ко 2001, 2002
 Гладкий В. 1989
 Глинський І. 818
 Глуховцев К. 1497
 Гнатенко Й. 2177
 Гнатюк В. 372, 814, 819–824, 935, 1267, 1268, 1411, 1412, 1429, 1430, 1464, 1488–1490, 1716, 1717, 1828, 1984, 1987, 1990–1998, 2177, 2178, 2202–2204, 2312, 2323, 2355, 2366, 2398
- Гнатюк І. 1796
 Гнатюк Н. 38–41, 89, 284, 1226
 Гнатюк М. 825–828
 Гнатюк М. І. 803, 971, 986, 1031, 1066, 1393, 1458, 1672, 1679, 1796, 1870
 Гнатюк О. 2357
 Гненний М. К. 829
 Голобородько Ю. 366
 Голобородько Я. 367
 Головатюк П. 42, 89, 283
 Головащенко М. 1147, 1994, 2163, 2254, 2263
 Гольденберг Л. 2430
 Гонтмахер А. 830–832
 Гончар О. 260, 262–264, 267, 269–271, 368, 1752, 1755, 1760, 1879, 2314
 Гончар (Згар) А. Г. 43
 Гончаревський Ю. 833–834
 Гончаренко Б. 369–371
 Гончаренко І. 835
 Гончарук З. 424, 1818, 2320
 Горак Р. 372–375
 Горб Є. 2405
 Горбуленко В. 836
 Гордеев С. М. 44, 837
 Гордієнко К. 838
 Гордійчук М. 2069, 2216, 2249
 Горенко І. 45
 Горецький О. 840, 2431–2432
 Горинь В. 841, 2221
 Горішній (Бортняк) А. 376–377
 Горлей В. 82
 Горнфельд А. 2350
 Горобець М. 842, 378–379
 Городецький С. 2321
 Горошовський В. 2177, 2205
 Горький М. 702, 809, 844–847, 1096, 1115, 1319, 1410, 1448, 1527, 1543, 1558, 1579, 1618, 1624, 1660, 1693, 1694, 1717, 1753, 1775, 1777, 1780, 1791, 1823, 1927, 1872, 1924, 1999, 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011, 2012, 2013, 2015, 2177, 2185, 2206–2209, 2213, 2214, 2217, 2218, 2219, 2220, 2329, 2249, 2322, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2332, 2433, 2340, 2341, 2342, 2351, 2352, 2354, 2362, 2378, 2379
 Горянський П. 2177
 Гоцуленко В. 1176
 Гоян Я. П. 380–382
 Граб П. (Грабовський П.) 1666
 Грабовський П. 1551, 2343
 Грень З. 2303

- Григоренко І. 2266
Григор'єв Г. 2416
Григор'єва Т. 848
Григорчук М. 849
Григор'єв А. П. 705, 1395, 1952, 2184, 2315, 2354
Гринберг А. 850
Гринчак С. С. 2415
Гринчук М. 49, 383–386, 851
Грицун П. 852
Грицюта М. 1907, 1910, 1911, 1912, 2186, 2190, 2286, 2306, 2433–2434
Грищенко О. 2177
Грінченко Б. 1354, 1449, 1837, 1947, 2177, 2343, 2367
Грінченкова М. 853
Громадський Ю. 854
Гроха Л. 855
Грузман З. 856
Грушевський М. 857, 1094, 2016, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2177, 2177, 2178, 2221, 2224 2225, 2226
Грущенко І. П. 839
Губар В. 387
Губар О. 858
Губарець В. 50, 859
Гуменюк Ю. 19, 39, 94, 105, 131, 213, 218, 248
Гурамішвілі А. 1115
Гургула І. 860
Гурмач Г. 861
Гусев Н. Н. 2122
Густавсон С. 862
Гутгерц Є. 2177
Гуцало Є. 388–389
Гуцало С. 863
Гудзик К. 1224
- Дабіжа (Міхневич) Т. 866**
Давидов Д. Й. 969
Давидов Й. 867–870
Давидова І. М. 141
Давидюк А. 871, 872
Данилко П. 390
Дашкевич В. 874–875
Дегтярев П. А. 391
Дегтярьов П. 392
Дейч А. 393–396, 844, 875, 1039, 1120, 1672, 1698, 1726, 1796, 1906, 2005
Дейч О. 397, 398, 876
Дейша В. 713, 786, 1143, 1144, 1230, 1355, 1357
Дейша В. У. 1832, 1833
Дейша Ю. С. 1351
- Демків Ф. 914
Демчук О. 877
Денисюк І. 878, 879
Дереч Д. 399
Десницький В. А. 2330–2338
Десняк О. 400, 880, 1834
Джиджора І. 2177
Дзюба І. 881
Дзюба І. 882
Дзюба С. 401, 883–886, 887, 1219
Дзюба Т. 887, 1219, 1924
Диба А. 888
Д-ко Н. 864
Дмитерко Л. 51–52, 402
Дмитренко Ж. 53–56
Дмитриенко М. 889
Дмитришин Б. 403
Дмитрієв М. 2177
Дмитрієнко М. 890, 891
Дніпрова Чайка 2177
Добрін Н. 57, 58
Добровенко А. 892
Добрынина Л. 893
Довгий О. 59–60
Довгонос А. 61
Довженко О. 1789
Доленго М. 62
Доманицький В. 2177
Донець Г. 63–68, 835, 897, 1045, 1053, 1099, 1298, 1420, 1540, 1593, 1707, 1789
Донцов Д. 2177
Донченко О. 404
Донченко Я. 898
Дорошенко В. 899, 1311, 1411, 1717, 1844
Дорошенко Д. 405, 900, 2177
Дорошенко О. 1716, 1717
Дорошенко (Бобир) О. І. 1264
Дорошкевич О. 1682, 2097
Дорошко П. 69
Доценко Ю. 901
Драгоманов М. П. 2385
Драгомирецька М. 902
Дражевська Л. 903
Драч І. 70
Дробний І. 71–72
Дрозд В. 406
Дроздов Й. 904, 1716, 1717, 2023, 2177
Дроздов Й. Г. 770, 905–908, 1128, 1146, 1160, 1715, 2024
Дроздовський Д. 407
Дроздюк П. 909, 910
Дуб Р. 913

- Дубровський В. 408
Дудкевич Д. 914
Дудко В. 916–923, 1925, 1960, 1974, 2210
Дудко І. 924 925
Дудко Л. 926, 927, 1924, 2309
Дузь І. 12–13, 412, 928–930, 1052, 1345
Дуляк А. 2177, 2228
Дуляк Ф. 914
Дун О. 2087
Дупленко К. 419
Дурдуківський В. 2177
Дусавицький І. 931, 932
- Еллан-Блакитний В.** 1508
Ерастов С. 2177
- Євшан М.** 933, 2025, 2177
Єгурнова Л. 934
Єнсен А. 1675, 2026, 2027, 2177
Єременко Н. 935–939
Єремієв Г. 2177
Єрмолаєв О. 941
Єрмоленко О. 942–944, 958, 1473, 1699, 2059, 2261, 2444
Єрофєєв І. Ф. 2324
Єфремов С. 945–951, 968, 1518, 1899, 1915, 1916, 2177, 2345, 2368, 2386, 2395, 2440
- Жебуньов Л.** 2177
Желябужський Ю. 952, 953, 1716, 1717, 2177, 2229
Жук М. 37, 73, 351, 954–960, 967, 1397, 1398, 1416, 1508, 1716, 1717, 1907, 1911, 2028, 2061, 2177
Жук Н. 961, 962
Жук Н. Й. 820, 844, 1521, 1760, 1910, 1926, 2435
Жуковська М. 728, 963, 1890, 2117, 2318, 2320, 2321, 2339, 2346
Журавлівський І. 2465
Журавльова Н. 811, 964, 1474, 1576, 1936, 2171, 2194
Журавський А. 259
Журба К. 74–77, 965
- Забашта Л.** 78–80
Забаштанський В. 81
Заброварний А. 1222
Завадович Р. 971
Загребельний П. 409–410
Загрійчук А. 82
Заїка І. 973, 974
- Зайченко І. 2278
Залокоцький І. 83
Замошник О. 976
Замураєнко В. 977
Запірченко Л. 980
Зарудний М. 411
Засенко О. Є. 1263, 1905, 1910, 2425, 2454
Захаркін С. 1960
Захар'яш Е. 984
Захар'яш Є. 985
Західний М. 986
Зборовець В. 987
Збручанський Б. 84
Звоняцковський В. 988
Звоняцковський В. Я. 1932, 1953, 1972, 1973, 1975, 1986, 2012, 2032, 2050, 2078, 2087, 2099, 2104, 2105, 2183, 2185, 2190, 2191, 2193, 2196, 2201, 2218, 2229–2031, 2242, 2262, 2272, 2274, 2275, 2286, 2288, 2353
Згамбаті Е. 1928
Здоровець Д. 989
Зеленська Л. 990–997, 2187, 2188, 2197, 2198, 2224–2226
Зелінський К. 2346
Зінчук Д. 1775
Зленко Г. 412, 413, 998–1003, 1985, 2029, 2391, 2392
Зленко К. 1004
Зленко К, П. 1318, 2029, 2030
Злотник Й. 1005
Злубко С. 1006
Змигорова Г. 2177
Зніщенко М. 2458
Золотарьов О. 1010, 1716, 1717, 2177, 2230
Зотина М. 844
Зотов О. 2177
Зуб В. 1007
Зубко Г. 1008, 1009
- Иорданская М.** 1012
Иткин С. 1013
Іваничук Р. 414, 415
Іванов А. Д. 1747, 2254, 2263, 2337
Іванов І. 1016, 2031, 2177
Іванов І. В. 2031
Іванов Л. 1015
Іванов С. 1016
Іванчук М. 416, 417
Іващенко І. 2172
Івченко С. І. 418
Ігнатенко М. 85–88
Ігнатенко П. 983, 1716, 1717

Ілляш М. 1017
 Ілюченко В. 1018
 Ілюченко Г. П. 1019
 Ілюшенко О. 1020
 Іорданська М. К. 1937, 1940, 2032, 2231
 Іорданська-Купріна М. 2177
 Ісаєв Ф. 90
 Іткін С. 1716, 1717, 2177
 Ішина Н. О. 1910
 Іщук А. О. 1904

Йорданська М. 1716, 1717

Казка А. 1023, 1024
 Кайдан П. 2054
 Калениченко Н. 591, 1025, 2124
 Калениченко Н. Л. 1025, 1265, 1747, 1905, 1910, 2254, 2263, 2337, 2436
 Калита В. Т. 419
 Кальченко Л. 2445
 Каменюк М. 89, 91–96, 284, 1027
 Камінський Ф. 1028, 1717
 Кам'яний Б. 1029
 Капустіна Н. 2145
 Карапишев Б. Т. 2396
 Кардиналовська Т. 2208
 Карманський П. 97, 98, 1031, 2177, 2178
 Карпенко М. 1032
 Карп'юк А. 1033
 Карцовник Ф. 1034
 Касакович В. 99
 Касіян В. 1035, 1036
 Касіян В. І. 380–382
 Касіяненко Г. 1037
 Каспрук А. 2130
 Каспрук О. 1038
 Кауфман Л. 2250
 Кацавейченко-Оконишников 2177
 Кацнельсон А. 100–102
 Кацнельсон А. І. 170
 Каченко В. 103
 Качкан В. 2369–2372
 Качкан Василь 421
 Качкан Володимир 420
 Качуровський Г. 2125
 Кашуба С. 104
 Кветний Н. С. 839
 Квитка К. 1039, 1041
 Квитко І. 1040
 Квятковський Е. 2003
 Квятковський Є. 1043
 Кедровський В. 1044

Кибальчич (Козловська) Н. 2177
 Кибальчич М. 1045–1049, 2033, 2160, 2177
 Київська Н. 1050
 Київський Є. 1051
 Килимник О. 1036, 1052–1054, 1298, 1317, 1555, 1875, 1887, 2118
 Килимник М. 2339
 Кирилов А. 1055
 Кирилюк В. 422
 Кирилюк Є. 979, 1056, 2438
 Киричек П. 1057, 1058
 Кириченко С. 1059
 Киричок Б. 1060, 1061
 Киричок П. 1062, 1063
 Кирієнко О. 1087, 1088
 Киркевич В. 1064
 Кисельов О. І. 1666, 2428
 Китаєв О. 2177
 Кицюк С. 1990, 2033
 Кияшко Г. 1065
 Кір'ятська І. 594
 Клапчук С. 2252
 Клестов М. 2319
 Климчук О. 423
 Ключко-Франко А. 1066
 Кобець В. 89, 105–111, 2446
 Кобзаренко А. 2459
 Кобилецький Ю. 1067
 Кобилецький Ю. С. 1901, 2041, 2052, 2058
 Кобилянська О. 155, 369–371, 377, 828, 1068, 1198, 1412, 1572, 1716, 1717, 1879, 1901, 2034–2040, 2177, 2233–2236, 2347–2349, 2398
 Кобринська Н. 2041, 2042, 2177
 Ковалевський М. 1069
 Коваленко Г. 2177
 Коваленко О. 1070, 1665
 Коваленко Олена 2034
 Коваленко Олекса 2177
 Коваленко С. 983, 1716, 1717
 Коваленко-Горлач Л. 112
 Коваленко-Коломацький Г. 1071, 2043, 2044, 2177
 Коваленко-Коломацький Г. (Гр. Сьогобічний) 1072, 1703
 Ковалець Я. 1074
 Коваль В. 424
 Ковальов П. 1075
 Ковальчук Л. 113
 Ковалюк В. 1716
 Ковганюк С. 1076
 Ковердинський В. 1077, 1716

- Ковтун Б. 425
Ковтуненко А. 260–264, 267–271, 1752, 1753, 1755, 1760
Кожухар К. 1628
Козак В. 114–119
Козак С. 426
Козаченко В. 1350
Козлова Е. 1078
Козловський В. 2177
Козловський Д. 2408
Козловський П. 1079
Козуб С. 1080–1083, 1982, 2045, 2055, 2076, 2088, 2101, 2102, 2104, 2105, 2137, 2140, 2141, 2143, 2189, 2237, 2244, 2256, 2258, 2290, 2305, 2308, 2366
Кокін С. 1084
Колесник А. 218
Колесник П. 1265, 1905, 1910, 1912
Колісник С. 1085
Коллард Ю. 1086
Колодій В. 120–123
Коломійченко Й. 2177
Коляда І. 1087, 1088
Комарницький М. 1089
Комаров М. 797, 2177, 2178, 2391, 2392
Комаров М. Ф. 2045, 2046, 2237
Комарова В. 2177
Комарова Л. 2177
Комарова М. 2177
Комишанченко М. 2264
Комісаренко Г. 124
Кондратюк Н. 1090–1091
Кониський О. 2177, 2178
Коновал О. 2177
Коноваленко Т. 125
Кононенко В. 1746
Кононенко І. 2177
Кононенко М. 126–127, 2238
Кононенко П. 129, 1092
Копелева І. 1093
Копержинський К. 1094, 2431
Копиленко Н. 1095
Копиленко О. 271, 580, 1096–1098
Копилець Ф. 1099
Копиця Д. 2150
Кореневич Л. 100, 1100, 1101
Корнейчук А. 427–428
Корнійчук О. 1102, 1103–1104, 2299, 2388
Корогодський Р. 1106, 1022, 1697
Короленко В. 846, 896, 911, 912, 1113, 1189, 1202, 2050, 2051, 2177, 2178, 2240
Короленко В. Г. 1179, 1764, 2047–2049, 2239, 2241–2243, 2325, 2326, 2350–2352
Корольов В. 2177
Короненко С. 1107
Коропчак Л. 1105
Коротич В. 130–131
Короткевич Г. 1109
Корякин О. 2177
Косарик Д. 429–431, 1111–1119
Косач-Кривинюк О. 1121
Костенко А. 432, 433–435, 1601
Костенко В. 1121, 1122
Костенко М. 132, 1344, 1394, 1683, 2294
Костров А. 1123
Костюченко В. 1124
Косян В. 1125
Котляревський І. 495, 788, 948, 951, 992, 1011, 1086, 1111, 1343, 1414, 1471, 1717, 1856, 1889, 2167
Котов В. 1126, 1127
Коцюбинская В. И. 2353
Коцюбинская И. 436, 1128–1133
Коцюбинская И. М. 1134, 1906
Коцюбинская К. Я. 1135
Коцюбинская М. 1136
Коцюбинская О. 613
Коцюбинская-Ефименко З. 437, 1137
Коцюбинская-Ефименко З. Ф. 438, 1138, 1139
Коцюбинский 34, 99, 156, 159, 177, 225, 237, 276, 296, 299, 702, 716, 756, 805, 846, 893, 896, 1003, 1078, 1099, 1140, 1494, 1506, 1579, 1586, 1618, 1723, 1780, 2162
Коцюбинский М. 44, 46, 235, 278–281, 301, 357, 436, 473, 522, 535, 537, 538, 577, 578, 653, 722, 759, 844, 917, 984, 988, 1013, 1057, 1092, 1123, 1141, 1346, 1454, 1482, 1530, 1562, 1625, 1772, 1920, 1944, 1954, 1991, 2028, 2047, 2057, 2084, 2094, 2097, 2108, 2112, 2120, 2167, 2220, 2243, 2397
Коцюбинский М. М. 393, 480, 527, 528, 536, 648, 711, 743, 770, 844, 850, 881, 905–907, 956, 1300, 1378, 1455, 1456, 1507, 1526, 1538, 1539, 1604, 1627, 1694, 1791, 1819, 1860, 1896, 1903, 1906, 1914, 1932, 1945, 1953, 1972, 1973, 1975, 1986, 2005–2010, 2012, 2032, 2050, 2078, 2087, 2099, 2104, 2105, 2123, 2183, 2185, 2190, 2191, 2193, 2195, 2201, 2218, 2229, 2230, 2231, 2242, 2262, 2272, 2274, 2275, 2286, 2288, 2353
Коцюбинский Р. 1499, 1500
Коцюбинский Ф. 1933
Коцюбинский Х. 1271, 1276
Коцюбинский Ю. 700, 760
Коцюбинська В. 967, 1923, 2053, 2054, 2055, 2967, 2058, 2060, 2177, 2353, 2387

- Коцюбинська В. У. 2388
 Коцюбинська З. Х. 1142
 Коцюбинська І. 439–442, 1143–1174, 1248, 1717, 2026, 2133, 2177, 2357
 Коцюбинська І. М. 1175–1177, 1246, 1264, 1927, 1931
 Коцюбинська К. 1178–1206, 1350, 1834, 1904, 1929, 2035, 2051, 2126, 2127, 2240, 2292, 2351, 2360, 2461
 Коцюбинська К. Я. 979, 1904
 Коцюбинська М. 970, 1085, 1207–1227, 1569, 1930, 1931, 1957, 2173, 2174
 Коцюбинська М. Х. 1314
 Коцюбинська Н. 1228, 1239, 1958, 2059, 2175, 2176
 Коцюбинська О. 102, 438, 441, 466, 474, 492, 698, 814, 890, 893, 1524, 2176, 2360
 Коцюбинська О. М. 2361
 Коцюбинська-Єфименко З. 443–445, 1240–1241
 Коцюбинський А. 2176
 Коцюбинський І. 1246–1260
 Коцюбинський М. 1261–1268, 1900, 1901, 1902, 1904, 1905, 1907–1912, 1922, 1930, 1931, 1934–1936, 1992, 1993, 2004, 2007–2010, 2014, 2041, 2048–2050, 2058, 2059, 2137, 2305, 2445, 2447, 2448
 Коцюбинський Р. 871, 872, 893, 1501–1504, 2176
 Коцюбинський Ф. 1269, 1962
 Коцюбинський Х. 1270–1279, 1717, 1834, 2176, 2362, 2364
 Коцюбинський Х. М. 97, 1108, 1280, 1299, 1411, 1485, 1834, 1929, 1937, 1995, 1996, 2038, 2363
 Коцюбинський Юлій 446, 969, 1281–1293, 2066, 2246
 Коцюбинський Ю. Р. 546, 549, 1997, 2053, 2356
 Коцюбинський Юрій 181, 208, 249, 492, 634, 666–670, 871, 872, 889, 891, 892, 1174, 1518, 1524, 1567, 1590, 1646, 1668, 1701, 1704, 1705, 2176
 Кочетов В. 1294
 Кравченко Б. 1549
 Кравченко В. 1296, 2177
 Кравченко Г. 2439
 Кравченко Л. 1295
 Красковська Т. 2315
 Кревецький І. 2177
 Криваха Г. 2177
 Кривцов І. 2177
 Крижанівський С. 979, 1901, 1905, 1910, 1972, 2457
 Кримський А. 1297–1298, 2389
 Крип'якевич І. 1299, 1411, 1716, 1717, 2366
 Кріль О. 2030
 Кротевич Е. 1300
 Кротевич Є. 1301–1303
 Крутикова Н. 1932, 1953, 1972, 1973, 1975, 1986, 2012, 2032, 2050, 2078, 2087, 2099, 2104, 2105, 2183, 2185, 2190, 2191, 2193, 2196, 2201, 2218, 2229–2031, 2242, 2262, 2272, 2274, 2275, 2286, 2288, 2353
 Крушельницький А. 1304
 Крымский А. 1305
 Ксьондз М. 1716, 1717
 Ксьондз (Бондар) М. 1306, 1781
 Кудаш С. 1164
 Кужельний С. 1307–1308
 Кузеля З. 2370
 Кузик В. 2216
 Кузнецов Ю. 447, 811, 1309, 1474, 1576,
 Кузнецов Ю. Б. 1936
 Кузьменко В. 983, 1716, 1717, 1909
 Кулик І. 574
 Кулініч Г. 844
 Куліш Л. 133–134, 448
 Куліш О. 1921
 Куліш П. 1837
 Кульбицький О. 1310, 1311
 Кундзіч О. 1350
 Купленник В. 1312
 Купрій М. І. 135
 Куп'янський Й. 1747, 2023, 2263, 2276, 2277, 2254, 2280, 2281, 2287, 2289, 2302, 2337
 Курас Г. 1467
 Курашкевич К. 136–138
 Куриленко Й. 2147, 2310
 Куценко П. 1313–1314, 1959
 Кучер В. 449, 1315–1316
 Кушнір В. 2177
 Куш О. 2212
 Кюлявков К. 1317
- Лавренюк С.** 2446
 Лавров П. 2177
 Лавров П. П. 2065
 Лавров С. Г. 1004, 1318
 Лаврунов К. 1319
 Лагода І. 2177
 Лазаревський Г. 1243, 1320–1323, 1716
 Лазаренко В. 139, 1324–1327
 Лазебник Ю. 1328, 1329
 Лакиза І. 1330–1333
 Лановий Я. 1334–1335
 Лащенко А. 1660

Ле І. 574
 Лебідь А. 1336–1338, 2060, 2255, 2267, 2297
 Левада О. 140–141, 288, 450–454, 574, 1339–1341
 Левандовський Л. 1342
 Левитський М. 1344
 Левицький Є. 2177
 Левицький І. 2097
 Левицький М. 2177, 2178
 Левін Б. 1343
 Левченко М. 1345–1348
 Лесяков Р. 142
 Ленець К. 259
 Ленік О. 1349
 Леонтович В. 1232, 1236, 1239, 1975, 2067, 2177
 Леонтович В. М. 2245, 2246, 2344, 2367, 2368
 Леонтович О. 2245, 2246, 2344, 2367, 2368
 Леонтович Ю. 2177
 Лепкий Б. 1351, 1352–1353, 1717, 1927, 2067, 2177, 2247, 2248, 2369, 2370
 Лесин В. 2283
 Леус В. 1354–1359
 Лизанівський І. 2177
 Линник В. 2177
 Липа І. 2068, 2177
 Липинський В. 2177
 Лисенко І. 1301, 1302, 1837
 Лисенко В. 2069, 2206
 Лисенко М. 1322, 1360–1367, 1638, 1660, 1724, 2070, 2177, 2207, 2215, 2216, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2373, 2374, 2375, 2376
 Лисенко О. 1264, 1322, 1360, 1437, 1716, 1717
 Лисоченко І. 2164
 Литвиненко Г. 1370–1376
 Литвиненко Ф. 143–144
 Литвинчук М. 1377
 Лихнякевич А. 2177
 Лихтенштейн Е. 1378
 Личко І. 2177
 Личковах Я. 1379
 Лігоцький Е. 2158
 Ліницька Л. 2073, 2177
 Ліхтенштейн Є. 1380
 Лобарчук О. 1381
 Логвиненко О. 1382
 Лозинський М. 1383–1385
 Лозицька М. 1386
 Лозовий В. 1387, 1535
 Ломако В. 145
 Лотоцький В. 2177
 Лотоцький О. 2177
 Лубенець В. 1388–1389
 Лубчак В. 1390
 Лукич В. 1526, 2177, 2178
 Лукич-Левицький В. 1923, 2074
 Лукиянович Д. 1391
 Лукіянович Д. 1392, 1716, 1717
 Лукіянович Д. Я. 1264
 Лук'яненко В. 146
 Лук'янович Д. 1393, 1394
 Луначарська-Розенель Н. 1395
 Луніна О. 1396
 Лупій О. 147, 258
 Луцюк О. 455
 Луцький О. 2075, 2177, 2178
 Лущик С. 1397, 1398
 Лысенко Н. 1655
 Лысенко О. 1399
 Львов І. 1400
 Львович Г. 2076, 2177, 2258
 Льовенгерц Г. 2177
 Любацька Л. 1401–1406
 Любинський М. 1407, 1717
 Любченко А. 456, 1408
 Лютий І. 1409, 2100, 2178, 2238
 Ляхова Ж. Т. 1936
Мазний В. 1905, 1910, 1911, 2177, 2181, 2264
 Мазур А. 1414
 Май Ю. 1415
 Майборода О. 2439
 Маковей О. 1717, 2071, 2072, 2177, 2178, 2259, 2347, 2348
 Маковійчук І. 458
 Максименко І. 2407
 Максимюк Т. 1416
 Маланюк Є. 148
 Малий М. 149
 Малишко А. 150–159, 1417
 Малютина А. 662
 Маремс М. 1418
 Мар'єнко Ф. 1419
 Маркович Д. 2177
 Мартинова О. 2439
 Мартич Ю. 459–461, 1420
 Мартович Л. 2077, 2109, 2111, 2177, 2260
 Марущак О. 1044
 Марценюк С. 462
 Мар'янич В. 1421
 Масенко Л. 1422
 Масенко Т. 160–164
 Масикевич О. 1423–1424

- Масло М. 165, 463
 Масляникова К. 2375
 Матвіїв В. 2177
 Матвійчук М. 1264, 1425–1428
 Матушевський Ф. 2177
 Мах П. 1429
 Мацай О. 1103, 2000
 Мацієвич А. 2177
 Мацько Л. І. 1938
 Мачтет Г. 1583, 1937, 1940, 2078
 Медведик П. 1430–1432, 2358, 2405
 Меженко Ю. 2377
 Мельник В. 464, 1433–1434
 Мельник О. 1435
 Мельник П. 166
 Мельников М. 1716, 1717
 Микита М. 1716
 Микитенко І. 574
 Микиша М. 1264, 1436, 1437, 1716, 1717
 Миловидов Л. 1438–1440, 2220, 2241, 2282
 Мирний П. 911, 1183, 1302, 1441–1443, 1544,
 1716, 1717, 2079, 2080, 2081, 2082, 2084,
 2085, 2177, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270,
 2271, 2382
 Миролубов В. 2086, 2176, 2261, 2330
 Миронець Н. 2393
 Мирончак Н. 1444
 Михайловський Б. 2213
 Михайлюк В. Г. 2205
 Михида С. 1445
 Мишовець Д. 1446
 Мишуга М. 868, 1147, 1436, 1447, 1994, 2162,
 2176, 2253, 2262
 Мінеєв П. 1448, 1449
 Міняйло А. 1450–1452
 Мірошніченко Л. 1939
 Міхальський Т. 2158
 Міхневич (Мальчевська) М. 2088
 Міхно І. 2177
 Міяковський В. 2089
 Мовчун А. 1453
 Могилянський М. 1456–1465, 1716, 1717, 1921,
 2177, 2261, 2291
 Могилянський Мих. 1466
 Могилянський М. М. 1467, 2090, 2091
 Мойсієнко П. 465, 1468
 Моргун Т. 1469
 Моргун Ф. 167
 Мордовець Д. 2092, 2177
 Морейніс М. 1717
 Мороз М. 1470, 2442, 2443, 2449
 Морозова Н. 1471
 Морозова Н. І. 2446
 Москаленко М. 1472, 1473
 Москаленко М. І. 1474
 Москаленко О. 1475
 Москаленко С. 817
 Москаленко Ст. 1476
 Москалець А. 1477–1479
 Мотієнко Я. 1480
 Мохно Г. 1481
 Мочульський М. 1243, 1482, 1716, 1717, 1915,
 2093, 2094, 2177
 Муратов І. 168, 169, 170, 466
 Муратова К. 2213
 Мушинка М. 1488–1490, 1997, 2203, 2381
 Мушкетик Ю. 477
Навара П. 1492
 Нагнибіда М. 171, 181
 Нагнибіда М. Л. 151, 153–155, 157
 Нагорний О. 2404
 Надъярных М. 1494
 Назаревський О. 2149
 Назаренко В. 172
 Назаренко Г. 1495
 Найда Г. 285, 1496
 Найрулін А. 1941
 Найрулін А. О. 1942–1943
 Науменко І. 1501–1504, 1499–1500
 Науменко В. 2177
 Нахлік Є. 676
 Неведомський М. 2330
 Невестюк Я. 2177
 Недзведський А. 1506, 1507
 Недзвідський А. 1508–1510
 Недзвідський А. В. 2054
 Неділько В. 1511, 1512
 Неділько Г. Я. 1513
 Недоборовська Г. 1716, 1717, 1792
 Недоборовська О. 1716, 1717, 1792
 Недоборовська М. 1716, 1717, 1792
 Недоборовський З. 1610
 Незамаєвський Г. 1514
 Нейман 2452
 Некрасова М. 1944
 Немченко І. 173
 Ненадкевич Є. 1515, 1516
 Ненадкевич Е. 1019
 Несен В. 1998, 2095
 Нетупський Б. 174, 175, 1517
 Нечаєва П. 1963
 Нечай М. 468
 Нечаюк О. 2013

Нечуй-Левицький І. С. 1301, 2177, 2264, 2265
 Нікітан О. 469
 Нікітченко А. 1628
 Ніковський А. 2393
 Новиков Б. 2177
 Новицький А. 1518
 Новицький О. 176, 2130
 Нович М. 470, 471, 1519, 1520
 Новиченко Л. 1521–1523, 2183
 Новодворський О. 2177
 Нольде В. 786
 Носок Н. 177

Обловатний М. 1528
 Образцов В. 1871
 Овсянико-Куликовський Д. 2336, 2338, 2379
 Огульчанський Ю. 1529
 Одудько Т. 178, 288
 Озеров В. 279
 Олейник А. 1530, 1964
 Олексієнко М. 1531
 Олесь О. 179, 180, 1612, 2177, 2380
 Олійник Микола 472
 Олійник М. М. 1931
 Олійник М. М. [Шубравська] 1927
 Олійник О. 181, 1965
 Олійниченко Л. 1532
 Оліферовський І. 182–183
 Оліянчук Г. 1533
 Ольховський І. 184
 Ольшанская М. 473
 Ом. П. 1542
 Онищенко В. 1534
 Оніщенко О. 1535
 Оркан В. 1351
 Орлик П. І. 447, 1685
 Орос Я. 1536
 Осадчий В. 258
 Осадчий Т. 2177
 Осадчук П. 969
 Осипов Д. 1538, 1539
 Остафійчук 2252
 Острик М. 1350
 Охріменко П. 1540
 Очинський І. 1541

Павелко П. 1543–1548
 Павленко М. 474, 1085
 Павлик М. 2169
 Павличко Д. 475
 Павличко С. 1549
 Павлиш К. 1550

Павлій П. 1551
 Павлович П. (Аполлон Трембовецький)
 1553–1554
 Павловський В. 2177
 Павловський С. 1556
 Павлоцький В. 1557
 Павлюк А. 1890, 1891
 Павлюк Ю. 476
 Паламарчук М. 1558
 Пальчик Я. 1560
 Панейко В. 1993
 Панів А. 185, 186
 Панін І. 2176
 Паночині С. 2176
 Панч П. 1563–1565, 2437
 Панченко В. 11, 187, 775, 879, 1030, 1225,
 1566–1571, 1960, 2062–2064, 2096, 2963
 Панчук Е. 1572
 Паньківський С. 1717, 2177
 Паньківський С. Ф. 1573–1575
 Паньківський К. 1923, 2097, 2176
 Параджанов С. 1584, 1659, 1697, 1770, 2381
 Параскевич П. К. 1576.
 Пархоменко М. 1577–1579
 Пастернак Н. 1580
 Пастушенко Л. 188, 189, 477
 Патока В. 1746
 Пахаревський Л. 1581, 2177
 Пащенко М. 1582
 Пераківська С. 1583
 Перейма Л. 1584
 Перелигін М. 2099, 2100, 2272
 Перелигін Н. 2178
 Перкатюк Й. 1585
 Перкова А. 2144, 2395
 Перчишка А.-М. 190
 Петлюра С. 1586, 2272
 Петров В. 353, 1809
 Петрова Є. 1587
 Петровський Б. 969
 Петровський В. 478
 Петрушевич І. 2177
 Петусь З. 1588
 Печаткина Г. 1589
 Пешкова (Андрєєва) М. 2177
 Пивоваров М. 2269, 2438
 Пилипчук Р. 1322, 1360, 1437
 Пиріг Р. 1590
 Писаренко Є. 1591
 Письменний Д. 1592
 Півторадні В. 1593, 1980, 2044, 2307
 Підгайний Л. 1594, 2101

- Піддубняк О. 1595
 Підпалій В. 191
 Піккієв Й. 1596, 1597
 Пількевич Г. 1598
 Пінчук В. 2227
 Пісняк В. 2177
 Пічкур Д. 89, 192, 1599
 Піщик О. 2396
 Плачинда С. 479
 Плеваченко М. 2177
 Плеваченко П. 2177
 Площанська Л. 1600
 Поважна В. М. 1666
 Погибка П. 1603, 1716, 1717
 Погребенник В. 127, 128
 Погребенник Ф. 1068, 1391, 1725, 1907, 2137, 2232, 2348, 2386
 Погребенник Ф. П. 1905, 1910, 1927, 1931, 2283, 2297, 2346, 2347, 2384, 2385, 2388, 2442
 Подгайный Л. 1604
 Подзігун В. 1605
 Подолинний А. 89, 1606–1610, 2446
 Подолужний В. 193
 Полєк В. 1613–1615, 2284, 2285
 Половнікова С. 1616
 Полтава Л. 194
 Полуэктов Ф. 1618
 Поляновский М. 480
 Полянська Л. 1619
 Помінов М. 1620, 1621
 Пономарев Л. 2213
 Пономарьов П. 1622
 Понятенко П. 2177
 Попів О. 1623
 Попов П. 1624
 Попович К. 1625–1630
 Потапенко В. 2177
 Потапенко І. 1631
 Потоцька О. 1632
 Потупейко М. 481, 482, 1479, 1633–1650, 1716, 1717, 2455, 2456
 Потупейко М. М. 236, 255, 325, 844, 1441, 2410
 Прахов М. 1716, 1717, 2177
 Пращерук З. 1558
 Приймачик Ф. 195–196
 Прилюк Д. 483
 Присяжний Ф. 1306, 1652, 1781
 Присяжнюк М. 484, 485, 1559, 1653
 Присяжнюк Н. 1654
 Приходько Ф. 486
 Прогожін В. 844, 1097, 1297, 1565, 1753, 2015, 2211
 Прокопенко Л. 236, 325, 487–490, 1449, 1655–1656, 2411
 Проніна Т. 1657, 1946, 2199
 Проценко В. 1659
 Процюк С. 491
 Прощерук М. 28
 Пучков С. 492
 Пушечников Н. А. 2383
 Пушик С. 493
 Пушкін О. 1115
 Пчілка О. 494, 1660, 1660, 2177
 Пшенніков О. 1084
 П'ядик О. 495
 П'ятигоров Г. 1998
 П'ятницький К. 2104, 2177, 2274
Рабенчук В. 89, 197–201, 496–499
 Равлюк М. 1662
 Радзикович В. 500
 Радовская И. 501
 Радченко Б. 202
 Раєцький М. 1663–1664
 Рахно О. 1665
 Рашів М. 2139
 Рева Г. С. 2456
 Рева Н. М. 2457
 Ревуцький Д. 2216
 Редінг Б. (Ольга Пуніна) 502
 Резніченко Т. 503
 Рекрут Я. 504
 Реп'ях С. 505, 203–210, 972
 Речмедін Л. 506, 574
 Рибак Н. 507–511
 Рибаченко В. 211
 Риклицький М. 1666
 Рильський М. 212–218, 512–515, 1667–1668, 2250
 Рисак К. 2444
 Рись О. 219
 Різниченко В. 1669–1670
 Р-ко Т. [Романенко Т.] 220
 Родинченко М. 221–222
 Родовід М. 1671
 Розвадовський В. 2177
 Роздольська О. 1672, 2177
 Роздольський В. 2177
 Розенфельд І. 2105, 2177, 2275
 Романець В. 1673
 Романець О. 516
 Романіка М. 1674–1676
 Романіка М. 517–520
 Романов С. 521

Романовський В. 223
Романченко І. 522
Ротар П. І. 1677
Ротмістров Г. 2177
Рубан Г. 2439
Руданський С. 1649
Руденко Г. 523
Руденко П. 1678
Рудий В. 224
Рудницький М. 534, 525, 1411, 1679, 1716, 1717, 2177, 2178, 2412
Рудяченко О. 526
Рудь П. 1680
Румянцев І. 2315
Русов О. 1665, 2177, 2276, 2278
Русова С. 990, 1836, 2177, 2277, 2278
Рыбак Н. 527
Рыльский М. 225, 226, 528, 529
Рябенко І. 530
Рябий М. 531–534
Рябінін-Скляревський О. 1682
Рязанцев М. 227

Сабрех В. 1467
Савельев С. 535–538
Савенок В. 539, 540
Савич І. 228, 229
Савченко В. 2177
Савченко О. 541
Сагатовський І. 1683
Садик Ю. 2177
Салабаш М. 542
Саликовский А. 1243, 1684, 2177
Самійленко 1358
Самійленко В. 147, 1449, 2177, 2178, 2279
Самійленко В. І. 927, 1685, 1719
Самійленко М. 230
Самійленко (Орішко-Якименко) О. 2177
Самойленко Г. 1686
Самойленко Г. В. 1678, 2188
Самоненко І. 2177
Самутін Ф. 1775
Сандул О. 2422
Сапон В. 231, 543–549, 1687
Сарана А. 550
Сарана Ф. 2264
Сарво В. 1688
Савуляк Т. 1716, 1717
Сахон С. 232
Светланов Б. 551
Свитко М. 1689–1692
Святовец В. 552, 1913

Селітренников М. 2177
Сембратович Р. 1261, 1385, 2157, 2177, 2281
Семенов А. 1694
Семенчук І. 553
Сенгалевич М. 1695, 1716–1717
Сенченко І. 1696
Сенько В. 554
Середенко Ю. 2393
Сиваченко М. 1443, 2270
Сидорак Ю. 1385
Сидоржевський М. 2179
Сизоненко О. 555–557
Симович В. 1698
Сингаївська Г. 2438
Синицький М. 2177
Синільник Е. 2166
Сиротюк Н. 559
Ситниченко С. 1699
Сичевський В. 1601, 2294
Сідляр О. 2303
Сімович В. 560, 1411, 1700, 1717, 2177, 2280
Скалецький Р. 233
Скляр Ф. 2264
Скляренко С. 561
Скомаровський В. 2180
Скомороська Н. 2459
Скорульська Р. М. 2251, 2373–2376
Скрипник А. 562
Скрипник М. 574
Скугоров П. 1701
Слабошпицький М. 563
Слабошпицький М. 564–572, 849, 1107, 1536, 2174
Слабченко Т. 1702
Славинський М. 2177
Славко Р. 1703
Слапчук В. 2181
Сленко М. 2177
Случевська С. 1704, 1705
Смаль-Стоцький С. 2177
Смехова Б. 575
Смилянський Л. 576–578
Смирнов А. 2177
Смідович (Вересаєв) В. 2177
Смілянська В. Л. 594
Смілянський Л. 579–600, 1350
Смолич Ю. 601, 602
Снігур В. 234
Сніжний В. 603
Соловей Е. 947, 1569
Солод Ю. 1708
Солодар Ц. 604

- Солоненко М. 605–612, 1709–1714
 Соляник Л. 2458
 Сорока Ю. 891
 Сорокин В. 613–615
 Сосюра В. 235–236
 Спиридонов Ф. 237, 616
 Стаднюк І. 617, 618, 969
 Станіславський Р. 237
 Старий С. 1718
 Старицька М. 2177
 Старицька-Черняхівська Л. 1719, 2107, 2177
 Старицький М. 2107, 2177, 2282
 Старовойтенко І. 2393, 2395
 Старченко О. 2439
 Стасюк Т. 619
 Статєєва В. І. 1947
 Стебницький П. 2177
 Стебно І. 620, 710, 979, 1096, 1901, 1931, 1527, 1720–1723, 1917, 1930, 1932, 1980–1981, 2041, 2052, 2058, 2209, 2328, 2185
 Стебун І. 620, 1723
 Стебун І. 978, 1720–1722, 1917, 1948, 1949, 1966, 1967
 Стебун І. І. 710, 1096, 1527, 1901, 1961, 1962, 2014, 2041, 2052, 2058, 2185, 2209, 2329, 2354
 Стельмах М. 621, 969
 Степаненко В. 2177
 Степанець Г. 1467, 1724, 2059
 Степанківський В. 2177
 Степанов В. 622
 Степанюк Б. 271, 239–243
 Стефанік В. 1351, 1392, 1585, 1613, 1725, 1989, 2108, 2111, 2112, 2177, 2178, 2260, 2284, 2285, 2384, 2398
 Стешенко І. 244, 623, 2376
 Стешенко О. 1726
 Стешенко (Старицька) О. 2177
 Стойкевич Т. 624
 Сторожук В. 89, 198, 245–250, 625, 626, 1727
 Стражеско М. 1716, 1717, 1728–1730
 Стратілат І. 1731
 Страшкевич В. 2177
 Страшко А. 1732
 Стрельбицький М. 251, 1733–1734
 Стрельцов Р. (Ольгин) 2177, 2286
 Стрига Ф. 1735
 Стрішенець Н. В. 2377
 Студецький М. 252–254
 Студинський К. 2371
 Студьонова Л. 1736–1738
 Стус В. 1224
 Суворін М. 1739
 Сумцов М. 2113, 2177
 Сумцов Н. Ф. 627
 Сурніна Г. 649
 Суровцова Н. 1740–1741
 Суспа Н. 958
 Сюдюков І. 1224
 Сяйво В. 628
- Танчаківський О. 69**
 Таратин М. 6, 8, 10, 14, 29, 32, 69, 85, 86, 132, 153, 157, 172, 183, 205, 206, 221, 222, 229, 232, 235, 271, 275, 297, 306, 314, 400, 428, 440, 508, 518–520, 599, 617, 629, 630, 650, 735, 778, 904, 965, 1020, 1079, 1102, 1308, 1315, 1320, 1377, 1560, 1742, 2177, 2402–2404, 2409–2411, 2413, 2417, 2419
 Тарахан-Берега З. 1743, 1744
 Гардов М. 1745
 Тарловський З. 2177
 Тарнашинська Л. 1746, 2027
 Тарновський М. 255
 Тарноградський В. 256, 257, 288
 Тась Д. 258
 Тельнюк С. 631, 632, 1752, 1755
 Тен Б. 259
 Тербацький Л. 2177
 Терещенко В. 983, 1716, 1717
 Терлецький В. 1748, 1749
 Тим Л. 1750
 Тимофеев Б. 2177, 2288
 Тимченко Є. 2177, 2289
 Тисячна Н. 1224
 Титаренко Г. 244
 Тихомолова Н. 1751, 2110
 Тихоша В. 2135
 Тичина П. 64, 167, 170, 260–271, 288, 300, 407, 409, 424, 474, 547, 632, 633, 640, 646, 798, 806, 823, 835, 877, 897, 930, 970, 979, 994, 1932, 1036, 1053, 1068, 1085, 1099, 1119, 1158, 1159, 1173, 1203, 1221, 1224, 1263, 1267, 1268, 1298, 1317, 1400, 1412, 1418, 1420, 1446, 1473, 1508, 1522, 1523, 1540, 1552, 1555, 1576, 1593, 1662, 1696, 1707, 1716, 1752–1760, 1789, 1818, 1865, 1869, 1875, 1887, 1890, 1901, 1904, 1996, 2038, 2041, 2052, 2058, 2072, 2114–2119, 2202, 2235, 2289, 2290, 2318, 2320, 2321, 2339, 2346, 2433
 Тищенко Ю. (Лавров П.) 2121
 Ткаченко В. 272–275, 635, 1762
 Ткаченко М. 1763, 636

Ткаченко П. 2458
Тодорюк С. 913
Толстой Л. 1751, 2122, 2160, 2162, 2166
Томашевський Г. 1765
Томашівський С. 2177
Топська Н. 637
Травнева С. 282
Трембовецький А. 1766
Третьяченко Т. 1910
Трипільський А. 638
Трошкова А. 1767
Трошкова С. 639
Троян Ф. 2177
Туницька М. 1628
Тупало С. 643
Тупиця Б. 644
Турчин Н. 2459
Тхорина В. 2177
Тычина П. 276–281, 640–642, 844, 1494, 1768,
1903, 2120, 2340
Тютюнник С. 645, 1473, 1769

Угорчак Ю. 1773

Українка Леся 433–435, 485, 521, 538, 797, 926,
1039, 1191, 1197, 1344, 1373, 1385, 1394,
1601, 1683, 1726, 1856, 1921, 1928, 1947,
2177, 2178, 2291–2296, 2398
Урсин-Німцевич Н. 2177
Урсин-Німцевич О. 2177
Усач Г. 89, 286, 287
Усенко П. 646
Устименко С. 1243, 2177
Утєвський А. 770, 1717, 1774, 2177
Ушаков Н. 647, 648, 844, 1903
Ушнурцева Л. 6, 8, 10, 14, 29, 32, 69, 85, 86, 132,
153, 157, 172, 183, 205, 206, 221, 222, 229,
232, 235, 271, 275, 297, 306, 314, 400, 428,
440, 508, 518–520, 599, 617, 629, 630, 650,
735, 778, 904, 965, 1020, 1079, 1102, 1308,
1315, 1320, 1377, 1560, 1742, 2177, 2402–
2404, 2409–2411, 2413, 2417, 2419

Фарбер Б. 1775

Федінченко А. 2461
Федоренко В. 1776
Федоренко Є. 1777
Федоритенко К. 1462, 2438
Федорова Г. 662
Федорчук А. 1778
Федорчук М. 80
Федун В. 16, 288, 1306, 1779–1788, 2042, 2453–
2164

Федченко П. 1976
Федченко П. М. 1979, 2195
Федюшко М. 1927
Федьків К. 2177
Фельдштейн М. 1539, 2468
Фененко М. 1789
Фесенко В. 1790, 1791, 1860
Філь Ю. 1792–1794
Фомська С. 1795
Франко Т. 1264, 1716, 1717, 1796
Франко І. 35, 52, 155, 210, 295, 313, 316, 318,
338, 352, 372, 415, 420, 443, 524, 582, 616,
729, 803, 840, 867, 953, 971, 986, 1015, 1031,
1049, 1066, 1153, 1175, 1181, 1184, 1189,
1195, 1205, 1268, 1341, 1351, 1372, 1393,
1449, 1458, 1498, 1529, 1579, 1636, 1672,
1676, 1679, 1738, 1796, 1810, 1814, 1870,
1923, 2123–2128, 2177, 2178, 2212, 2297–
2300, 2323, 2325, 2326, 2356, 2385–2389
Френкель І. 327

Хаврусь С. 1797, 2265

Хазан М. 650–651, 1834, 2417
Харват В. 2177, 2301
Харитончик О. 2422
Хащовий В. 289
Хвиля А. 1798
Хвостенко Г. 290
Хелемендик В. 432
Хижняк А. 652
Хинкулов Л. 653–656, 1799
Хмарка М. 291
Ходор В. 292
Хоменко Б. 137, 937, 1374, 1375, 1800–1805
Хоменко Б. В. 2465
Хоменко В. 657–659
Хоменко І. 1806
Хорват В. 2178
Хорунжий Ю. 660
Хоткевич Г. 1923, 2129, 2177
Хращевський М. 1807–1808

Цаленко Ц. 1920

Царенко М. 1809
Цвень І. 1810
Циганенко Ю. 302, 2082, 2083
Циганюк В. 19, 27, 39, 94, 105, 110, 131, 137,
153, 193, 213, 218, 248, 2465
Цимбал В. 293, 2177
Цимбалюк 1811
Цинковський І. 294, 661
Цитович І. 295, 1716, 1717, 1812–1815

Ц-ко П. 2177
 Цомакіон А 2177
 Цюпа И. 662–670, 1818

Чавчавадзе І. 2130
 Чаговец В. 1819–1824
 Чаговець В. 1872
 Чайковський А. 1923, 2132, 2177, 2303
 Чапля В. 1825
 Чеботарев Д. 1539, 2467
 Чепурний В. 1968, 2300
 Червінчук І. 1826
 Чередник Н. 2396
 Чередниченко І. 1827
 Черемшина М. 671
 Черемшинська Р. 1828
 Черемшинський О. 2204
 Черепახов М. 1829
 Черкасенко С. 672, 1830
 Черкаська К. 2459
 Чернишов А. 1831–1833
 Чернов Ю. 296, 673
 Чернышов А. 674
 Чернявський М. 133, 134, 367, 1001, 1121, 1122, 1239, 1243, 1264, 1717, 1837, 1838, 1922, 2133–2135, 2177, 2178, 2391, 2392
 Черняхівський О. 2177
 Чехов А. 1776
 Чечот М. 1839, 1840
 Чикаленко В. 1716, 1717, 1841, 2177
 Чикаленко Є. 564, 1568, 1571, 1716, 1717, 1842–1849, 2136–2138, 2177, 2178, 2304, 2305, 2345, 2393–2396
 Чирва Г. 1850
 Чирик О. 2422
 Чичканов П. 675
 Чміль М. 297
 Човнюк П. 298
 Чопик Р. 676, 1851
 Чорна Т. 2086, 2271, 1852
 Чернопиский М. 1685
 Чортик О. 2182
 Чубський П. 1853

Шабленко А. 2177, 2306, 2307
 Шагінян М. 1854
 Шалата М. 1066, 2390
 Шаміс Л. 1855
 Шаншейн М. 844
 Шапо Л. С. 1856
 Шаповал М. 2177
 Шаповал Ю. 1590, 1857

Шапошникова Н. 677
 Шарговська О. 678
 Шаров І. 1858
 Шарфман С. 679
 Шаховський С. 428, 820, 1278, 1918, 2127, 2442
 Шева О. 680, 1859, 1265
 Шевелев Б. 2009, 2170
 Шевелев В. 2354
 Шевелев М. 299
 Шевелев Э. 1860, 2009
 Шевелів Б. 1861–1863, 2092
 Шевченко В. 984
 Шевченко В. М. 1014
 Шевченко Т. 353, 355, 1141, 1171, 1177, 1194, 1292, 1309, 1506, 1554, 1610, 2151, 2168
 Шевчук А. 1864–1868
 Шевчук В. 681–682, 1845
 Шекерик-Доників П. 1716, 1717, 1869, 1243
 Шелухин С. 1870
 Шелухін А. 2140
 Шемет В. 2177
 Шеметов О. 1871, 1872
 Шеремет М. 300, 301
 Шерстюк Г. 2177
 Шершель Л. 1873, 1874
 Шершень У. 2417, 2418
 Шехтман Є. 1880
 Шин О. 683
 Шинькович А. 302
 Шипович І. 1716, 1717
 Шиян А. 1875, 1350
 Шкварчук Н. 1876
 Шкраб'юк П. 1877
 Шкуріна-Левицька Т. С. 770, 1716, 1717, 1878
 Шлапак Б. 684, 685
 Шляхова Н. 1878
 Шмін Д. 1880
 Шолуха (Шелухін) А. 2177
 Шпак І. 1881
 Шпіллер О. 1882–1884
 Шраг І. 1014, 1836, 2141, 2177, 2341
 Шрамченко К. 2177
 Шрамченко Л. 2177
 Штейн М. 686, 1885
 Шубравська-Олійник М. 2146
 Шугай О. 1024
 Шульга Є. 2154, 2159, 2163
 Шульга Ф. 2177
 Шульгин В. 1567
 Шумило М. 933, 1886, 1887
 Шурова Н. 687
 Шутько Я. 303
 Шухевич В. 1923, 2142, 2177, 2178, 2308

Щепанський П. 1888
Щербаківський В. 1889
Щербатюк С. 1697
Щербина В. 1975, 2213
Щирин С. В. 705, 1395, 1952, 2184, 2315, 2354
Щитківський І. 2143, 2177

Югов В. 688
Юдіна І. 1764
Юр'єв Б. 1738
Юриняк А. 1892
Юрченко А. 1781
Юрчишина О. 1893
Юрьєва Т. 1894
Юхимович В. 304–306, 348
Ющенко О. 307–326, 689–692, 1895, 2359

Яворницький Д. 1927, 2144–2146, 2177, 2178, 2396

Яворський В. 2177
Яворський М. 2177
Якимович Б. 2303
Яковенко Т. 89, 283, 327–330, 1609, 1981, 2177
Яковлев М. 331
Янишина 728
Яновська Л. 2147–2149, 2177, 2178, 2309–2311
Яновський Ю. 693, 694
Янчук Б. 695, 696
Яран К. 332
Яременко В. 1907, 1911
Яременко Н. 1537
Яринович А. (Ніковський А.) 1896
Ярмутьський А. 333
Ярошенко А. 697–699, 700, 773, 889
Ясинський Я. 701
Gorkij M. 1897
Z. M. (Микола Зеров) 1898

ПОКАЖЧИК ПЕРІОДИЧНИХ ТА ПРОДОВЖУВАНИХ ВИДАНЬ

Америка : газ. Філадельфія, США. Спершу виходила як тижневик, у 1918–1950 рр. – тричі на тиждень.

Армія України : газ. Львів. Виходила з 1941 р. до 2006 р. Була правонаступницею газет «Щит народу» та «Слава Родины».

Архіви України : журн. Київ. Виходить з 1947 р. До липня-серпня 1965 р. видавався під назвою «Науково-інформаційний бюлетень Архівного управління УРСР».

Архівна справа : журн. Харків. У 1926–1931 рр. виходив під цією назвою, 1931 р. – «Радянський архів», 1932–1933 рр. – «Архів Радянської України».

Барчани : газ. Бар, Вінниц. обл. Заснована в липні 2001 р.

Березіль : журн. (див. *Прапор*).

Бібліологічні вісті : журн. Київ. Виходив щоквартально в 1923–1931 рр.

Біла хата : газ. Чернігів. Виходить з жовтня 1997 р.

Більшовик : газ. Київ. Видавалась у 1919–1925 рр. (з перервами).

Більшовик : газ. (див. *Червоний стяг*).

Більшовик Ніжинщини : газ. Ніжин, Чернігів. обл. Заснована в 1932 р. як «Нове село». У 1938 р. перейменовано на «Більшовик Ніжинщини».

Більшовик Полтавщини : газ. Полтава. Бере початок від «Известий», що виходила з листопада 1917 р. Змінювала назву. З 24 вересня 1943 р. найменується «Зоря Полтавщини».

Большевитское знамя : газ. (рос. мовою). Одеса. Почала виходити в січні 1938 р. У 1956 р. перейменовано на «Знамя коммунизма», після 1991 р. – на «Юг».

Більшовицька правда : газ. (див. *Вінниччина*).

Бугская заря : газ. Миколаїв. Започаткована як «Пролетарський прапор» у жовтні 1917 р. Змінювала назви. З 1937 р. – «Більшовицький шлях». З 1944 р. найменувалась «Південною правдою». З 1945 р. до 1959 р. – «Бугская заря», а з 1960 р. знову повернула попередню назву й дублювалась російською мовою як «Южная правда».

Буковина : газ. Чернівці. Виходила в 1885–1918 рр. У 1913–1914 рр. називалась «Нова Буковина», у 1915–1917 рр. видавалась у Відні, з 1918 – знову в Чернівцях.

Буковинське віче : газ. Чернівці. Заснована в листопаді 1990 р.

Вежа : журн. Кіровоград. Видається з 1995 р.

Вестник Европы : журн. Москва, Росія. Виходив у 1866–1918 рр.

Вечерняя Одесса : газ. (рос. мовою). Одеса. Заснована 1 липня 1973 р.

Вечірній Київ : газ. Київ. З 3 січня 1906 р. бере початок російськомовна «Вечерняя газета». У 1927–1939 рр. виходила як «Вечерний Киев». З 1 червня 1951 р. виходить ще й українською.

Вивчаємо українську мову та літературу : журн. Харків. Засновано у 2003 р.

Вінницькая рабочая газета : газ. Вінниця. Заснована в травні 1926 р.

Високий Вал : інтернет-видання. Чернігів. Засноване у 2001 р., з 30 травня 2015 р. виходить ще як газета.

Вікна : журн. Львів. Виходив 1927–1932 рр.

Вільна Буковина : альм. Чернівці. Вийшло два номери – у листопаді 1940 р. і травні 1941 р.

Вільна Україна : газ. Львів. Започаткована 25 листопада 1939 р. З кінця червня 1941 р. до 1943 р. не виходила, відновила діяльність у 1944 р. З 1990 р. назва газети – «За вільну Україну».

Вільне життя : газ. Тернопіль. Почала виходити 3 жовтня 1939 р.

Вінницька газета : газ. Вінниця. Заснована 1906 р. Відновлена в 1993 р.

Вінницька правда : газ. (див. *Вінниччина*).

Вінницький край : журн. Вінниця. Виходить з 2004 р.

Вінницькі вісті : газ. Вінниця. Виходила в період окупації німецько-фашистськими загарбниками в 1941–1944 рр.

Вінниччина : газ. Вінниця. Започаткована як «Борьба» у вересні 1917 р. Її наступницями були «Набат» (1918), «Подольський комуніст» (1919), «Вісті» (1920–1923), «Рабоче-крестьянская газета» (1923), «Червоний край» (1924–1932), «Більшовицька правда» (1932–1941). У часи німецько-фашистської окупації не функціонувала. Відновила у січні 1944 р. як «Вінницька правда», виходила до жовтня 1991 р. На її основі виникла «Вінниччина».

Вісті ВУЦВК (Всеукраїнського центрального виконавчого комітету) : газ. Київ. Видавалася з 1919 р. українською та російською мовами. Згодом тільки українською. З липня 1938 р. перейменована на «Вісті Рад депутатів трудящих УРСР». З травня 1941 р. «Вісті» об'єднано з газетою «Комуніст».

Вітчизна (див. *Радянська література*).

Вогні Запоріжжя : альм. Запоріжжя. Вийшло два номери – у 1955 р. та 1958 р.

Волга : журн. (рос. мовою). Саратов, Росія. Заснований у 1966 р. У 2000 р. припинив існування.

Вопросы русской литературы : респуб. міжвідом. наук. зб. Львів. Видавався з 1966 р. як міжуніверситетський науковий збірник, вийшло 57 випусків. Був закритий. Відновлений у 1993 р. Від 1994 р. виходить у видавництві «Крымский Архив» (рос. мовою).

Всесвіт : журн. Київ. Заснований у січні 1925 р. Вихід часопису припинено 1934 р., поновлено 1958 р.

Гарт : газ. Чернігів. Заснована в 1921 р., виходила до Другої світової війни як «Молодий комунар». З 1961 р. знову почала видаватись під назвою «Комсомолець Чернігівщини», 1967 р. змінює назву на «Комсомольський гарт». З 11 січня 1992 р. найменується «Гарт».

Географія та економіка в сучасній школі : журн. Київ. Засновано в 1995 р., видається з 1996 р.

Глобус : журн. Київ. Виходив з 1923 р. до грудня 1935 р. як додаток до газ. «Пролетарська правда».

Глухівщина : газ. Глухів, Сумс. обл. Заснована в 1992 р.

Голос України : газ. Київ. Видається з 1 січня 1994 р.

Горьковский рабочий : газ. (рос. мовою). Горький, Росія. Виходила у Нижньому Новгороді з 1932 р. як «Нижегородский рабочий». Потім змінила назву на «Горьковский рабочий», під якою проіснувала до 1990 р.

20 хвилин : газ. Вінниця. Видається з 2013 р.

Декада : журн. Київ.

Демократична Україна : газ. Київ. Заснована в Харкові в червні 1919 р. як «Коммунист» (рос. мовою). З червня 1926 р. українізована під назвою «Комуніст». 1934 р. перенесена до Києва. З 1 лютого 1944 р. виходила як «Радянська Україна». Після проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р. перейменована на «Демократичну Україну».

День : газ. Київ. Видається з вересня 1996 р.

Десна : газ. (рос. мовою). Чернігів. Заснована в 1906 р., змінила назву на «Утренняя заря» й у цьому ж році була закрита.

Деснянська правда : газ. (див. *Червоний стяг*).

Дзвін : журн. Київ. Видавався в 1913–1914 рр.

Дзвін : журн. (див. *Жовтень*).

Дзеркало тижня : газ. Київ. Тижневик засновано 1994 р. як російськомовне видання під назвою «Зеркало недели», а з 2002 р. цей тижневик виходить ще й українською мовою.

Дивослово : журн. Київ. Видається з березня 1951 р. Його попередниками були двомісячники «Українська мова в школі» й «Література в школі», після об'єднання яких у березні 1963 р. видання виходило як місячник «Українська мова і література в школі». Від 1994 р. – «Дивослово».

Діло : газ. Львів. Започаткована в 1880 р. На початку 1920-х рр. через цензурні переслідування часопис змінював назву на «Громадська думка», «Українська думка», «Український вісник», «Громадський вісник», «Свобода». Останній номер вийшов 6 вересня 1939 р.

Днепровская правда : газ. (рос. мовою). Дніпропетровськ. Виходить з 1938 р. У 1944–1945 рр. друкувалась під назвою «Заря».

Дніпро : журн. Київ. Започаткований 1927 р. у Харкові під назвою «Молодняк». З 1935 р. видається в Києві. У 1937 р. перейменовано на «Молодий більшовик». У 1944 р. отримав назву «Дніпро».

Дніпрові хвилі : журн. Катеринослав (нині Дніпропетровськ). Виходив у 1910–1913 рр.

Донбас : журн. Донецьк. Заснований у 1923 р. під назвою «Забой» як російськомовний додаток до газети «Всероссийская кочегарка» в Артемівську (нині – Бахмут, Донец. обл.). У 1932 р. перейменовано на «Літературний Донбас», переїхав до Сталіно (тепер – Донецьк). У період українізації став українськомовним. З 1958 р. називається «Донбас».

Друг читача : газ. Київ. Засновано в січні 1960 р.

Дружба народів : журн. (рос. мовою). Москва, Росія. Засновано в 1939 р.

Дружно вперед : журн. Пряшів, Словаччина. Видається з 1951 р.

Жива вода : газ. Дрогобич, Львів. обл. Створена в 1995 р.

Життя і знання : журн. Львів. Виходив з жовтня 1927 р. до серпня 1939 р.

Життя й революція : журн. Київ. Виходив у 1925–1934 рр.

Жінка : журн. (див. *Радянська жінка*).

Жовтень : журн. Львів. У 1940–1941 рр. виходив під назвою «Література і мистецтво», 1945–1951 рр. – «Радянський Львів», у 1951–1989 р. – «Жовтень», із січня 1990 р. – «Дзвін».

З архівів ВУЧК – ГПУ – НКВД – КГБ : наук. і док. журн. Київ. Видається з серпня 1994 р.

За сто літ : збірник. Київ. Виходив 1927–1930 рр.

Закарпатська правда : газ. Ужгород. Заснована в 1920 р. Змінювала назву: з 1922 р. – «Карпатська правда». З листопада 1944 р. – «Закарпатська правда».

Запорізька правда : газ. Запоріжжя. Видається з жовтня 1917 р. під різними назвами. З 1957 р. найменувалась «Запорізькою правдою».

Зборівська дзвіниця : газ. Зборів Тернопіл. обл. Заснована 1939 р. як «Прапор волі» (також від вересня 1990 р. до серпня 1991 р.), від 1949 р. – «Прапор соціалізму», від 1962 р. – «Радянське село», від серпня 1991 р. – сучасна назва.

Земля подільська : газ. Вінниця. Заснована в червні 1991 р. Виходила до 14 січня 2003 р.

Зеркало недели : газ. (див. *Дзеркало тижня*).

Зірка : газ. Київ. Заснована в 1943 р.

Зміна : журн. Київ. Виходив з 1953 р. до липня 1965 р. Його наступником став тижневик «Ранок».

Знамя комунізму : газ. (див. *Большевитское знамя* і *Юг*).

Знамя комунізму : газ. Черкаси. Започаткована 5 листопада 1918 р., потім змінювала назви. З 1954 р. виходила як «Черкаська правда», а з 1 січня 1991 р. – «Черкаський край».

Знання : журн. Харків. Виходив з 1924 р.

Зоря : газ. Волочиськ, Хмельниц. обл. У 1930 р. почала виходити під назвою «Прикордонний комунар», з червня 1944 р. – як «Зоря».

Зоря : газ. Дніпропетровськ. Створена в 1917 р. під назвою «Звезда». З 1929 р. починає виходити українською мовою як «Зоря».

Зоря комунізму : газ. Тульчин, Вінниц. обл.

Зоря Полтавщини : газ. (див. *Більшовик Полтавщини*).

Зоряна криниця : літ.-мистец. вип. газ. «Вінниччина». Вінниця.

Известия : газ. (рос. мовою). Москва, Росія. Заснована в 1917 р.

Ілюстрована Україна : журн. Львів. Виходив 1913–1914 рр.

Ілюстровані вісті : журн. Краків, Польща. Виходив з квітня 1940 р. до 1941 р., усього 20 чисел. З початку 1942 р. його наступником став журнал «Наші дні».

Історія в школі : журн. Київ. Засновано в 1996 р.

Камертон-ікс : газ. Вінниця. Виходила з серпня 1992 р. до червня 1996 р.

Киевская газета : газ. Київ. Видавалась у 1899–1905 рр.

Киевская заря : газ. Київ. Виходила в 1906–1918 рр.

Киевская мысль : газ. Київ. Видавалась у 1906–1918 рр.

Киевская старина : журн. Київ. Виходив у 1882–1906 рр. рос. та укр. мовами. З 1907 р. змінив назву на «Україна». Самоліквідувався з виходом «Записок Українського наукового товариства в Києві».

Київ : журн. Київ. Видається з 1983 р.

Київська правда : газ. (див. *Пролетарська правда*).

Київська старовина : журн. (див. *Киевская старина*). У 1972 р. була спроба відновити часопис, вийшов один номер. З 1992 р. видання виходить регулярно.

Київський вісник : газ. (див. *Прапор комунізму*).

Кіровоградська правда : газ. Кіровоград. Видається з 1918 р.

Колгоспна зоря : газ. Вінниц. р-н, Вінниц. обл. Заснована в 1937 р. Змінювала назви: «Сталінським шляхом» (1945–1955), «Шлях комунізму» (1956 – квітень 1962), «Колос» (1962 – лютий 1963), «Колгоспна зоря» (квітень 1965–1989). З 1990 р. – «Подільська зоря».

Колгоспне життя : газ. Збараж, Тернопіл. обл. Заснована в жовтні 1939 р. як «Червоний Збараж», з березня 1945 р. до 1962 р. називається «Червоною зіркою». Від 1960 р. до жовтня 1990 р. – «Колгоспне життя», після цього видається під назвою «Народне слово».

Колгоспник України : газ. Київ. Виходила як «Сільська біднота» (1920–1921), «Селянська правда» (1921–1925), «Радянське село» (1924–1932), «Колгоспне село» (1933–1934). З квітня 1939 р. газета видавалась під назвою «Колгоспник України». З 1965 р. – «Сільські вісті».

Колос : газ. Погребище, Вінниц. обл. Заснована в 1931 р. Змінювала назву: «Сталінський шлях» (1945–1949), «За перемогу комунізму» (1956–1962), «Колос» з 1963 р.

Комсомолец України : газ. Київ. Започаткована в грудні 1925 р. у Харкові. У 1934–1941 рр. видавалась у Києві. З 1943 р. змінено назву на «Молодь України».

Комсомольская правда : газ. (рос. мовою). Москва, Росія. Заснована в 1925 р.

Комсомольська іскра : газ. Одеса. Почала виходити в 1938 р. як «Советская Украина». 1944 р. змінила назву на «Комсомольська іскра».

Комсомольський гарт : газ. (див. *Гарт*).

Комсомольское знамя : газ. (рос. мовою). Київ. Започаткована у квітні 1938 р. як «Сталинское племя». Під час німецько-фашистської окупації Києва в 1941–1943 рр. не виходила, відновлена 1 січня 1944 р. З 1961 р. перейменована на «Комсомольское знамя». З 1994 р. виходила як «Независимость», припинила діяльність у травні 2000 р.

Комсомольське плем'я : газ. Вінниця. Заснована в 1920 р. як «Молодий більшовик». Змінювала назву: «Червона молодь», «Молодий незаможник», «Ленінське плем'я», з квітня 1963 р. «Комсомольське плем'я». З 1991 р. називається «Панорама».

Комунар : газ. Городня, Чернігів. обл. Заснована в 1917 р. як «Известия Городнянского уездного исполнительного комитета», згодом змінювала назву на «Знамя Советов», «Комунар», з жовтня 1943 р. виходила як «Вперед», потім «Колгоспний промінь», «Сільські новини». З 1987 р. видається під назвою «Новини Городнянщини».

Комунар : газ. Шаргород, Вінниц. обл. Заснована в грудні 1931 р. Змінювала назви: «За перемогу» (1944–1949), «За комунізм» (1956–1962), «Комунар» (1965–1991). З 1992 р. – «Шаргородщина».

Комуніст : газ. Жмеринка, Вінниц. обл. Заснована в 1919 р. Пізніше змінила назву на «За соціалістичну перемогу» (1944–1949), «Комуніст» (1956–1962), «Нові горизонти» (1962–1999). З 2000 р. найменується «Жмеринський меридіан».

Комуніст : газ. Київ. Виходила в 1926–1943 рр.

Константи : альм. Херсон. Засновано в 1992 р.

Корчагінець : газ. Вінниця. Виходить з 1988 р. Перейменована на «Педагог» у листопаді 1990 р.

Кочегарка : газ. Горлівка, Донец. обл. Започаткована в 1919 р.

Красное знамя : газ. Харків. Заснована в 1938 р. (див. *Соціалістична Харківщина*).

Крестьянка : журн. (рос. мовою). Москва, Росія. Виходить з 1922 р.

Кримська світлиця : газ. Сімферополь. Видається з 1992 р.

Крым : журн. Сімферополь. У 1948–1962 рр. виходив як альманах. З 2013 р. відновлений як літ.-худож. журнал.

Крымская правда : газ. (рос. мовою). Сімферополь. Заснована в 1918 р. у Севастополі як «Таврическая правда». З 1920 р. під назвою «Красный Крым» виходила в Сімферополі. Назву «Крымская правда» отримала в 1952 р.

Культура і життя : газ. Київ. Заснована в 1923 р. під назвою «Література, наука і мистецтво», увійшла до складу газети «Культура і побут» – додаток до «Вістей ВУЦВК», що виходила в Харкові 1925–1928 рр. З січня 1929 р. по листопад 1930 мала назву «Література і мистецтво», під цією ж назвою виходила в 1941–1943 рр. у різних містах – Києві, Ворошиловграді (нині – Луганськ), Москві, Харкові. З 1945 р. – у Києві як «Радянське мистецтво», у 1955–1964 рр. – «Радянська культура». З травня 1965 р. – теперішня назва.

Культура і побут : газ. (див. *Культура і життя*).

Культурно-освітня робота : журн. Київ. Виходив з 1947 р., у 1964 р. змінив назву на «Соціалістична культура».

Кур'єр Кривбасу : журн. Кривий Ріг, Дніпропетров. обл. Заснований у березні 1994 р.

Курортная газета : газ. (рос. мовою). Сімферополь. Видається з 1934 р. Змінювала назви: «Всесоюзная здравница», «Курортные известия», «Сталинское знамя», «Советский Крым», «Курортный Крым». Теперішню назву газета отримала на початку 1990-х рр.

Ленинское знамя : газ. (рос. мовою). Київ. Видається з 21 липня 1943 р. як «Сталинградец», названа за місцем дислокації штабу Сталінградського військового округу. З 23 жовтня

1943 р. називається «Ленинское знамя» й стає газетою Київського військового округу. З 1991 р. має назву «Народна армія» і є виданням Міністерства оборони України.

Ленінська молодь : газ. Львів. Виходить з 1 березня 1940 р. З 1990 р. має назву «Молода Галичина».

Ленінська правда : газ. Суми. Заснована в 1917 р. як «Известия Сумского совета рабочих и солдатских депутатов». Потім змінювала назви: «Наш голос», «Коммуна», «Власть Советам», «Стяг праці», «Знамя труда», «Плуг и молот», «Плуг і молот», «Більшовицька зброя». З вересня 1952 р. – «Ленінська правда». У 1991 р. перейменовано на «Сумщина».

Ленінське плем'я : газ. (див. *Комсомольське плем'я*).

Ленінський прапор : газ. Котовськ, Одес. обл. Заснована в 1932 р. як «Довдиря» («Перемога», молд. мовою). З березня 1932 р. друкується укр. мовою. Від квітня 1962 р. – виходила як «Ленінський прапор». З 1992 р. має назву «Котовські вісті».

Література в школі : журн. (рос. мовою). Москва, Росія. Видається з 1936 р.

Літературная газета : газ. (рос. мовою). Москва, Росія. Заснована в 1929 р. Із січня 1942 р. до листопада 1944 р. виходила під назвою «Советское искусство», потім повернула первісну назву.

Літературний сучасник : журн. (рос. мовою). Ленінград, Росія. Виходив з 1933 р. до 1941 р. Наступник часопису «Ленінград», який видавався в 1930–1932 рр.

Личности Украины : журн. (рос. мовою). Київ. Заснований у 2006 р.

Лінгвістика : зб. наук. праць. Луганськ. Заснований при Луган. нац. ун-ті ім. Тараса Шевченка у 2003 р.

Література і мистецтво : газ. (див. *Культура і життя*).

Література та культура Полісся : наук. вид. Ніжин, Чернігів. обл. Засновано у 1990 р.

Літературна газета : газ. (див. *Літературна Україна*).

Літературна критика : журн. Харків, Київ. Започаткований як «Критика» в 1928 р. З № 5 1932 р. до листопада 1935 р. носив назву «За марксистсько-ленінську критику». З грудня 1935 р. і до кінця 1940 рр. видавався як «Літературна критика».

Літературна Україна : газ. Київ. Заснована 27 березня 1927 р. у Києві під назвою «Літературна газета». Упродовж 1941–1942 рр. виходила в Харкові, Луганську, Уфі, Москві під назвою «Література і мистецтво». Із 1945 р. – знову «Літературна газета», а з 1962 р. – «Літературна Україна».

Літературний Чернігів : журн. Чернігів. Започатковано в 1992 р.

Літературно-науковий вісник : часоп. Львів, Київ. Виходив у 1898–1906 рр. у Львові, 1907–1914, 1917–1919 рр. – Києві, у 1922–1932 рр. – знову у Львові.

Луцький замок : газ. Луцьк. Виходить з 1996 р.

Львовская правда : газ. Львів. Видавалась з 1946 р. до 1991 р. рос. мовою, а в 1963–1965 рр. – рос. та укр. мовами. З 1991 р. має назву «Високий Замок».

Людина і світ : журн. Київ. Виходить з жовтня 1960 р. до 1965 р. під назвою «Войовничий атеїст».

Маяк : журн. (рос. мовою). Москва, Росія. Виходив з 1909 р. до 1918 р.

Металеві дні : журн. Одеса. Виходив у 1930–1933 рр.

Мить істини : газ. Вінниця. Започаткована в грудні 2006 р. Виходила до 27 грудня 2013 р.

Міжнародний туризм : журн. Київ. Видається з 1992 р.

Молода гвардія : газ. Київ. Заснована в 1956 р. як «Київський комсомолец». З 1962 р. виходить під нинішньою назвою.

Молодий більшовик : журн. Київ. З 1944 р. виходить як часопис «Дніпро».

Молодий комунар : газ. Кіровоград. Виходить з 1939 р.

Молодий комунар : газ. (див. *Гарт*).

Молодь України : газ. (див. *Комсомолець України*).

Московская правда : газ. (рос. мовою). Москва, Росія. Видається з 1918 р.

Музеї України : журн. Київ. Засновано у 2004 р. З 2012 р. паперова версія журналу не видається.

На зміну : газ. Київ, Харків. Почала виходити в 1925 р. як «Юний ленінець», у цьому ж році змінила назву – «На зміну». У 1944 р. перейменовано на «Зірку».

Наддніпряньська правда : газ. Херсон. Починала видаватись у 1917–1918 рр. як «Солдат и рабочий», потім виходила під назвами «Херсонська правда» (1919), «Известия» (1919–1921), «Херсонский коммунар» (1922–1925), «Херсонський комунар» (1925), «Червоний селянин» (1925–1928), «Рабочий» (1925–1928). З 1 березня 1928 р. замість «Рабочий» і «Червоний селянин» було створено «Наддніпряньську правду».

Надністрянська правда : газ. Могилів-Подільський, Вінниц. обл. Заснована як російськомовна газета «Красное знамя» в жовтні 1917 р. Потім виходила як «Прикордонна зірка», «Надністрянська зірка», «Вперед до комунізму», «Надністрянська правда». З вересня 1991 р. «Слово Придністров'я».

Назустріч : двомісячник. Львів. Виходив між 1934–1938 рр.

Народ : журн. Львів. Виходив у 1890–1895 р. У Львові – з 1890 р., у Коломиї – з 1892 р.

Народна творчість та етнографія : журн. Київ. Засновано в 1925 р. під назвою «Етнографічний вісник» (1925–1932). Виходив як «Український фольклор» (1937–1939), потім – «Народна творчість» (1939–1941), від 1957 р. – «Народна творчість та етнографія», з 2011 р. – «Народна творчість та етнологія».

Народне слово : газ. Збараж, Тернопіл. обл. (див. *Колгоспне життя*).

Народне слово : газ. Кіровоград. Виходить з 1990 р.

Наука і культура. Україна : щорічник АН УРСР. Київ. З 1991 р. має назву «Україна. Наука і культура».

Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка. Серія : Літературознавство : зб. наук. статей. Тернопіль. Засновано в 1997 р.

Науково-інформаційний бюлетень Архівного управління МВС УРСР : наук.-практ. журн. З 1965 р. виходить під назвою «Архіви України».

Наша земля : журн. Ужгород. Виходив у 1927–1928 рр.

Наша республіка : газ. (рос. мовою). Київ.

Наше життя (Our Life) : журн. Нью-Йорк, США. Виходить з 1 січня 1944 р.

Нова Буковина : газ. Чернівці. (див. *Буковина*).

Нова громада : журн. Київ. Виходив 1922–1931 рр. У 1932–1933 рр. називався «Соціалістична громада».

Нова просвіта : газ. Ніжин, Чернігів. обл. Започаткована під назвою «Просвіта» в 1992 р.

Нове слово : газ. Львів. Виходила в період 1912–1914 рр.

Новий шлях : газ. Вінніпег, Канада. Виходила з 1930 р. до 1933 р. в Едмонтоні, між 1933–1942 рр. – у Саскатуні, між 1942–1974 – у Вінніпезі, з 1974 р. і донині – у Торонто.

Нові горизонти : газ. Жмеринка, Вінниц. обл. (див. *Комуніст*).

Нові шляхи : журн. Львів. Виходив 1929–1932 рр.

Новый мир : журн. (рос. мовою). Москва, Росія. Видається з 1925 р.

Негативи : журн. Київ, 1920-ті рр.

Независимая Молдова : газ. Кишинів, Респ. Молдова. Виходить з 1991 р. Заснована в 1940 р. як «Советская Молдавия».

Независимость : газ. (рос. мовою). Київ (див. *Комсомольское знамя*).

Огни : журн. (рос. мовою). Москва, Росія. Виходив у 1918 р.

Огонёк : журн. (рос. мовою). Москва, Росія. Заснований у 1899 р. у Санкт-Петербурзі, де виходив до 1918 р. З 1923 р. і донині виходить у Москві.

Одесские известия : газ. (рос. мовою). Одеса. Заснована в 1992 р. Видається укр. мовою як «Одеські вісті».

Одесские новости : газ. Одеса. Виходила з 1885 р. до лютого 1920 р.

Одеські вісті : газ. (див. *Одесские известия*).

Октябрь : журн. (рос. мовою). Москва, Росія. Заснований у 1925 р.

Октябрь (Октомврие) : журн. Кишинів, Молдав. РСР, (нині – Респ. Молдова). Видавався з 1932 р. спочатку як альманах, згодом як журнал. 1957 р. перейменовано в «Ніструл» («Дністер»).

Освіта Вінниччини : газ. Вінниця. Заснована у 2005 р.

Пам'ятки України: історія та культура : журн. (див. *Пам'ятники України*).

Пам'ятники України : журн. Київ. Виходив у 1969–1994 рр. З 1989 р. – «Пам'ятки України». З 1994 р. видається під назвою «Пам'ятники України: історія та культура».

Панорама : газ. (див. *Комсомольське плем'я*).

Персонал плюс : газ. Київ. Виходить з 2003 р.

Печать и революция : журн. (рос. мовою). Москва, Росія. Виходив у 1921–1930 рр.

Південна правда : газ. (див. *Бугская зоря*).

Північний вектор : інтернет-видання. Чернігів. Створено у квітні 2012 р.

Піонерія : журн. Київ. Заснований у Харкові у 1923 р. під назвою «Червоні квіти». У 1931 р. перейменовано на «Піонерію».

Плуг : альм. Харків. Виходив у 1924, 1926, 1927 рр.

Плужанин : журн. Харків. Виходив з 1925–1932 рр.

Поділ : літ.-публіцист. додаток до газ. «Комсомольське плем'я». Вінниця.

Подільська зоря : газ. (див. *Колгоспна зоря*).

Подолія : газ. Вінниця. Заснована в 1905–1917 рр. Відновлена в грудні 1991 р.

Позакласний час : журн. Київ.

Політика і культура : журн. Київ. Виходив друком з березня 1999 р. до травня 2004 р.

Полтавская речь : газ. Полтава. Виходила в 1911–1913 рр.

Порадник : газ. Бахмач, Чернігів. обл. Видається з 17 березня 2006 р.

Початкова освіта : журн. Київ. Виходить з 1969 р.

Правда : газ. (рос. мовою). Москва, Росія. Виходить з 1912 р.

Правда Украины : газ. (рос. мовою) (див. *Радянська Україна*).

Прапор : журн. Харків. З 1956 р. до 1991 р. виходив під назвою «Прапор», потім – «Березіль».

Прапор Жовтня : газ. Кам'янець-Подільський, Хмельниц. обл. Започаткована в 1930 р. як «Коллективіст Прикордоння». Потім виходила під назвами «Сталінський клич», «Радянська Кам'янецьчина», «За комунізм». З 1963 р. – «Прапор Жовтня», із серпня 1991 р. – «Край Кам'янецький».

Прапор комунізму : газ. (див. *Соцперебудова*).

Прапор комунізму : газ. Київ. Видається з 1978 р. У 1990 р. перейменовано на «Київський вісник».

Прапор перемоги : газ. Калинівка, Вінниц. обл. Започаткована в листопаді 1931 р. Перша назва видання – «Соцперебудова». Після Другої світової війни називалася «Колгоспна правда» (1944–1949), «Прапор комунізму» (1956–1962), а з 1963 р. – «Прапор перемоги».

Прапор перемоги : газ. (див. *Промінь комунізму*).

Приазовський робочий : газ. (рос. мовою). Маріуполь. Виходить з 9 берез. 1918 р. Змінювала назви: «Известия Мариупольского военно-революционного комитета», «Известия Мариупольского ревкома и парткома», «Приазовская правда», «Наша правда», «Приазовский пролетарий». Нинішня назва – з 16 квіт. 1937 р.

Придунайська іскра : газ. (рос. мовою). Рені, Одес. обл. Почала виходити в 1944 р. як «Сталинский путь». Змінювала назви: з 1956 р. – «Дунайская заря», з 1969 р. – «Придунайская искра», з 19 грудня 1996 р. найменується «Ренийский вестник».

Придунайська правда : газ. (рос. мовою). Ізмаїл, Одес. обл. Заснована в липні 1940 р. З 1991 р. перейменована на «Придунайские вести».

Прикарпатська правда : газ. Івано-Франківськ. Заснована у вересні 1939 р., перший номер вийшов під назвою «Радянська Україна». З квітня 1944 р. виходить під теперішньою назвою.

Прикордонний комунар : газ. Волочиськ, Хмельниц. обл. Почала виходити з березня 1930 р. Тепер має назву «Зоря».

Пробоем : місячник. Прага. Чехія. Виходив 1933–1943 рр.

Пролетарий : газ. (рос. мовою; див. *Соціалістична Харківщина*).

Пролетарська правда : газ. Київ. Утворена 1921 р. шляхом злиття російськомовних газет «Коммунист» і «Киевский пролетарий», була до 1925 р. також російськомовною, а в 1925–1941 рр. стала виходити українською. З 28 жовтня 1943 р. отримала назву «Київська правда».

Промінь : газ. Київ. Заснована в 1919 р. Продовжила газету «Нова рада», що виходила з березня 1917 р. до січня 1919 р.

Промінь Жовтня : газ. Щорський р-н, Чернігів. обл. Заснована в 1917 р.

Промінь комунізму : газ. Кременець, Тернопіл. обл. Заснована у вересні 1939 р. під назвою «Сталінським шляхом», від вересня 1956 р. виходить як «Промінь комунізму», від квітня 1962 р. – «Прапор перемоги». Від січня 1992 р. і нині називається «Діалог».

Просвіта : газ. Чернігів. Виходить з 1996 р.

Профспілкові вісті : газ. Київ. Заснована в 1990 р. як «Проспількова газета», з 1999 р. виходить під нинішньою назвою.

П'ятниця : спец. вип. газ. «Подолія». Вінниця.

Работница : журн. (рос. мовою). Москва, Росія. Виходить з 8 березня 1914 р.

Рада : газ. Київ. Виходила в 1906–1914 рр.

Радуга : журн. (рос. мовою). Київ. Почав виходити в 1927 р. у Харкові як «Красное слово», згодом – «Литстрой», з 1935 р. – у Києві як «Советская литература», у 1951–1963 рр. – «Советская Украина», з № 3 1963 р. під сучасною назвою.

Радянська Буковина : газ. Чернівці. Заснована 28 червня 1940 р. Під час німецько-фашистської окупації не видавалась. Поновила вихід 3 квітня 1944 р.

Радянська Волинь : газ. Луцьк. Заснована в 1939 р. як «Вільна праця». З 1940 р. називається «Радянська Волинь».

Радянська жінка : журн. Заснований 1920 р. як «Комунарка України». Від 1991 р. має назву «Жінка».

Радянська література : журн. Харків. Створений у 1932 р. Під час Другої світової війни назва – «Українська література», виходив в Уфі, від листопада 1943 р. – у Москві, з березня 1944 р. – у Києві. З 1946 р. носить назву «Вітчизна».

Радянська Україна : газ. Заснована 1926 р. До 1943 р. мала назву «Комуніст». Її російськомовний двійник – «Правда Украины», заснована в 1938 р. До 1944 р. називалась

«Советская Украина». З 1990 р. «Радянська Україна» перейменована на «Демократичну Україну».

Радянське літературознавство : журн. Київ. Засновано в січні 1957 р., до 1990 р. виходив під цією назвою, з 1990 р. – «Слово і Час».

Радянське мистецтво : газ. (див. *Культура і життя*).

Радянське Поділля : газ. Хмельницький. Заснована в 1918 р., під нинішньою назвою виходить з березня 1944 р.

Радянське слово : газ. Марківка, Луган. обл. Заснована в 1931 р. як «Більшовицький штурм». Далі називалась «Прапор комунізму», «Більшовицьке слово». Видання виходило укр. та рос. мовами. Перейменоване влітку 2015 р. на «Вісті Марківщини».

Радянський Львів : журн. (див. *Жовтень*).

Радянський патріот : газ. Сосниця, Чернігів. обл. Засновано в 1920 р. як «Наш путь».

Радянський прапор : газ. Конотоп, Сумс. обл. Виходила в 1948–1980 рр.

Ранок : журн. Київ. Виходить з 1965 р. як продовження часопису «Зміна».

Резець : журн. (рос. мовою). Ленінград, Росія. Виходив з 1924 р. до 1939 р.

Ренийские вести : газ. (рос. мовою). Рені, Одес. обл. Заснована в 1944 р.

Речь : газ. (рос. мовою). Санкт-Петербург/Петроград. Видавалась у 1906–1917 рр.

Рідний край : газ. Виходила з 1905 р. до 1907 р. спочатку в Полтаві, а в 1907–1914 рр. – у Києві, 1915–1916 рр. – у Гадячі (нині Полтав. обл.).

Рідний край : альм. Полтав. держ. пед. ун-ту. Полтава. Заснований у 1999 р.

Робітничая газета : газ. Київ. Виходить з 1957 р. укр. та рос. мовами.

Руслан : газ. Львів. Виходила в 1897–1914 рр.

Світ : журн. Львів. Виходив у 1925–1929 рр.

Світло : пед.-освітн. місячник. Київ. Виходив 1910–1914 рр.

Свобода : газ. Тернопіль. Заснована 1990 р. як «Відродження», під такою назвою існувала до 15 жовтня 1991 р. Від 1 вересня 1995 р. виходить під нинішньою назвою.

Сіверщина : газ. Чернігів. Виходить з кінця грудня 1992 р. Перша назва – «За Україну», з лютого 1994 р. виходить під нинішньою назвою.

Сіверянський літопис : журн. Чернігів. Виходить з 1995 р.

Сільські вісті : газ. Київ. (див. *Колгоспник України*).

Сільські новини : газ. Городня, Чернігів. обл. (див. *Комунар*).

Славянская газета : газ. Республіка Молдова.

Словесник Молдовы : журн. Тирасполь, Молдова.

Слово : газ. Київ. Виходила з вересня 1919 р.

Слово і Час : журн. (див. *Радянське літературознавство*).

Слово педагога : газ. Вінниця. Заснована в травні 1995 р.

Слово Придністров'я : газ. Могилів-Поділ. р-н, Вінниц. обл. (див. *Наддністрянська правда*).

Слово Просвіти : газ. Київ. З 1989 р. виходила газета «Слово», з 1995 р. називається «Слово Просвіти».

Смена : журн. (рос. мовою). Москва, Росія. Заснований у січні 1924 р. З 1990 р. став виходити щомісяця в «книжковому» форматі. З вересня 2008 р. повернувся до журнального формату.

Советская Украина : газ. (див. *Радянська Україна*).

Советский коллекционер : журн. Москва, Росія. Виходив у 1922–1932 рр., до 1925 р. – під назвою «Советский филателист». З 1963 р. до 1992 р. виходив як щорічник.

Советский Крым : газ. (рос. мовою, див. *Курортная газета*).

Советский Союз : журн. (рос. мовою). Москва, Росія. Видавався в 1930–1991 рр.

Советское Закарпатье : газ. (рос. мовою). Ужгород. Заснована в 1944 р. під назвою «Закарпатская Украина».

Социалистическая Молдавия : газ. (рос. мовою). Кишинів, Респ. Молдова. Започаткована 1927 р.

Соціалістична культура : журн. Київ. Виходив з 1936 р. до середини 1937 р. під назвою «Колбуда», до квітня 1941 р. як «Соціалістична культура», з 1947 р. до березня 1954 р. як «Культурно-освітня робота», далі знову найменувався «Соціалістична культура». З 1991 р. має назву «Українська культура».

Соціалістична Харківщина : газ. Харків. Заснована в березні 1917 р. як «Пролетарий» (рос. мовою). У 1920–1924 рр. називалась «Харьковский пролетарий», з березня 1930 р. видається укр. мовою як «Харківський пролетар», з 1934 р. – під назвою «Соціалістична Харківщина». 1938 р. створено російськомовну газету «Красное знамя». З 1990-х рр. – «Слобідський край».

Соцперебудова : газ. Калинівка, Вінниц. обл. (див. *Прапор перемоги*).

Сталинское племя : газ. (рос. мовою). Київ (див. *Комсомольское знамя*).

Сталінська правда : газ. Снятин, Івано-Франків. обл. Заснована в 1939 р.

Стожари : літ.-мистец. зб. Вінниця. Засновано у 2003 р.

Сучасність : журн. Київ. Заснований у 1961 р. До 1992 р. виходив у Мюнхені, ФРН (нині Німеччина), із січня 1992 р. – у Києві.

Сяйво : журн. Київ. Виходив 1913–1914 рр.

Театр : журн. Київ, Одеса. Виходить з 1922–1923 рр.

Театр – клуб – кіно : журн. Одеса. Виходив у 1926–1928 рр.

Тернопіль : журн. Тернопіль. Засновано в жовтні 1990 р.

Товариш : газ. Київ. Заснована в 1992 р.

Трибуна праці : газ. Гайсин. р-н, Вінниц. обл. Створена 1920 р. Змінювала назви: 1944–1962 рр. – «Радянське село», з 1963 р. – «Трибуна праці».

30 дней : журн. (рос. мовою). Москва, Росія. Виходив з 1925 р. до червня 1941 р.

Украинская жизнь : журн. (рос. мовою). Москва, Росія. Виходив 1912–1917 рр.

Україна : тижневик. Чернівці. Виходив 1913–1914 рр.

Україна : журн. Київ. Виходив у 1914–1930 рр.

Україна : журн. Київ. Видається з травня 1941 р.

Українська газета : газ. Київ. Заснована в жовтні 1992 р.

Українська література : журн. (див. *Радянська література*).

Українська література в загальноосвітній школі : журн. Київ. Видається з 1999 р.

Українська літературна газета : газ. Київ. Виходила з 1955–1960 рр., з 1961 р. на її базі започатковано журнал «Сучасність». З жовтня 2009 р. побачила світ «Українська літературна газета».

Українська мова і література в школі : журн. Київ. Видається з 1997 р.

Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах : журн. Київ. Заснований 1999 р., з 2012 р. до 2014 р. називався «Українська мова й література в сучасній школі», з 2014 р. перейменовано на «Українська мова і література в школах України».

Українська мова та література : газ. Київ. Виходить з вересня 1996 р.

Українська хата : журн. Київ. Виходив з березня 1909 р. до вересня 1914 р.

Українське слово : газ. Київ. Засновано в 1933 р. у Парижі, де виходила до червня 1940 р. З 1991 р. – водночас у Львові, з 1993 р. – у Києві.

Український історик : журн. Нью-Йорк, Мюнхен. Видавався українською діаспорою з 1963 р.

Український історичний журнал : журн. Київ. Виходить з липня 1957 р.

Український сурмач : газ. Щипйорно, Каліський повіт, Великопольське воєводство, Польща. Заснований у вересні 1922 р. як часопис українських культурно-освітніх організацій у таборах українських інтернованих вояків.

Українські вісті : газ. Від 1945 р. до червня 1978 р. видавалась у Новому Ульмі (Німеччина), від серпня 1978 р. до червня 2000 р. – у Детройті (США).

Урядовий кур'єр : газ. Київ. Виходить з жовтня 1990 р.

Учитель : журн. Львів. Виходив з 1889 р. до 1914 р.

Учительская газета : газ. (рос. мовою). Москва, Росія. Виходить з 1924 р.

Хвиля Десни : щоден. інформ. вид. Чернігів.

Хортиця : журн. Запоріжжя. Видається з 2000 р.

Хочу все знати : спец. вип. газ. «Вінниччина». Вінниця.

Час : газ. Київ. Заснована в 1994 р. як «Час-Тіме». З вересня 1998 р. називається «Час».

Червона преса : журнал. Харків. Виходив у 1925–1934 рр.

Червоне Полісся : газ. Житомир. Почала виходити з березня 1919 р. як «Известия», далі змінювала назву: «Вісті» (1921), «Волинский пролетарий» (1921–1924), «Радянська Волинь» (1924–1937). З жовтня 1937 р. до червня 1941 р. – «Червоне Полісся». З 1944 р. називалась «Радянська Житомирщина».

Червоний гірник : газ. Кривий Ріг, Дніпропетров. обл. Виходить з грудня 1924 р. як російськомовний «Красный горняк», українськомовною стала у 1928 р.

Червоний кордон : газ. Кам'янець-Подільський, Хмельниц. обл. Виходила в 1924–1941 рр.

Червоний край : газ. (див. *Вінниччина*).

Червоний прапор : газ. Коломия, Івано-Франків. обл. Почала виходити в жовтні 1939 р. Відновила діяльність після війни 1941–1945 рр. у листопаді 1944 р., виходила до 21 серпня 1991 р.

Червоний прапор : газ. Рівне. Заснована в липні 1940 р.

Червоний промінь : газ. Бар, Вінниц. обл. Заснована у квітні 1931 р. під назвою «Більшовицькими темпами». Змінювала назву: «Радянський прапор» (1950–1961), «Червоний промінь» (1963–1991), з 1991 р. «Подільський край».

Червоний стяг : газ. Чернігів. Виходила в 1925–1932 рр. Спочатку була російськомовною й називалась «Красное знамя». З 1932 р. перейменована на «Більшовик». З 1944 р. – «Деснянська правда».

Червоний шлях : журн. Харків. Заснований 1923 р. у Харкові, виходив до лютого 1936 р. Його наступником став «Літературний журнал».

Черкаська правда : газ. Черкаси. (див. *Черкаський край*).

Черкаський край : газ. Черкаси. (див. *Знамя коммунизма*).

Черниговская семейная газета : газ. (рос. мовою). Чернігів.

Чернигов. полдень : газ. (рос. мовою). Чернігів. Заснована в 1994 р.

Чернігівські відомості : газ. Чернігів. Заснована в 1990 р.

Читатель и писатель : щотижневик (рос. мовою). Москва, Росія. Починає видаватися з 1 грудня 1927 р. до 23 грудня 1928 р.

Чорноморська комуна : газ. (див. *Чорноморські новини*).

Чорноморські новини : газ. Одеса. Заснована 19 липня 1917 р., змінювала назви. З 1 січня 1929 р. перейменована на «Чорноморську комуну». З 1 січня 1992 р. газета називається «Чорноморські новини».

Шаргородщина : газ. Шаргород, Вінниц. обл. (див. *Комунар*).

Шкільна бібліотека : журн. Київ. Засновано у 2001 р.

Шляхом комунізму : газ. Седнів, Чернігів. обл.

Юг : газ. Одеса. З 1938 виходила як «Большевитское знамя», з 1956 р. – «Знамя коммунизма».

Южная заря : газ. (рос. мовою). Катеринослав (нині Дніпропетровськ).

Южный край : газ. (рос. мовою). Харків. Виходила в 1880–1919 рр.

Ярославна : газ.-журн. Суми. Виходить з 1994 р.

Дер штерн (Зірка) : газ. (їдиш). Харків. Виходила в 1925–1941 рр.

Молдова социалистэ (Соціалістична Молдавія) : газ. (молдов. мовою). Кишинів, Респ. Молдова. З 1 травня 1924 р. до вересня 1930 р. виходила в Балті (нині Одес. обл.) під назвою «Плугарул рошиє» («Червоний орач»), після – у Тирасполі. З 1940 р. – у Кишиневі. На початку 1990 р. отримала назву «Moldova Suverana» («Суверенна Молдова»).

Dziennik Kijowski : газ. (польс. мовою). Київ. Виходила в 1906–1914 рр.

Głos radziecki : газ. (польс. мовою). Київ. Виходила в 1935–1941 рр.

Ruthenische Revue : двотижневик (нім. мовою). Відень, Австрія. Виходив у 1903–1905 рр.

SUMMARY

Bibliographic Index «Sunworshiper: The image of Mykhailo Kotsyubynskyi in fiction and non-fiction literature» is compiled by Olha Kutsevol, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Head of Philological Sciences methodology and Ukrainian Stylistics, M. Kotsyubynskyi State Pedagogical University. It is dedicated to the 150th birth anniversary of famous Ukrainian writer M. Kotsyubynskyi whose jubilee date has been included in the UNESCO calendar of memorable dates.

The publication is unique as it aims to provide information on Kotsyubynskyi literary content of various literary classes – lyrics, lyric-epic, epic, drama, as well as fiction and non-fiction references – memories of the writer, his notebooks, correspondence; and the folklore image of Sunworshiper. It also comprises the summarized list of the most important bibliographies published in previous years.

The resources are grouped on systematic basis, and within headings – alphabetically, by the authors' names and titles of works. The index consists of 2467 records which are numbered sequentially.

The introductory article «The best jeweler in the workshop of words» contains a retrospective review of the way Kotsyubynskyi's personality has been treated in the national literary bibliography and Kotsyubynskyi literary content within hundred years – from 1913 to 2015. During the period of the turbulent twentieth century, in terms of under Soviet ideological literature much was lost in objective interpretation of the writer's image of Sunworshiping. Therefore, the compiler considers essential to collect and systemize all scientific and literary heritage of Kotsyubynskyi literary content. As the ancient Romans once claimed: «Verba volant, skripta manent» («Words fly, writings remain»).

The introductory article also contains recommendations for using materials index in the context of school and university study of the artist's life and literary works, as well as in scientific research, literary and local history, cultural, educational and library work.

In the first part of the index entitled «Bibliography of literary and documentary references of Kotsyubynskyi» a large amount of sources are introduced: sections 1.1–1.2 contain information about lyrical, lyrical epic, epic and drama of Kotsyubynskyi literary content. The list includes 701 units. Memoir, epistolary and documentary sources that comprise 1697 denominations are listed in sections 1.3–1.4.

The second section of the manual is of a special interest as it presents the Ukrainian people's viewpoint on Kotsyubynskyi's figure implemented in folklore of various genres. The third section, firstly in a Ukrainian bibliographic realia enlists all bibliographic indices and materials available in the country which enumerates 47 items.

The publication has a subsidiary apparatus (name index and the one of periodic and prolonged publications). These two subsidiary indices contain many valuable and interesting information that will contribute to the profound scientific research. The publication is targeted at a wide range of users – literary scholars, faculty of philological sciences, language and literature teachers, extracurricular activities teachers, librarians and information services workers, graduate students of humanitarian universities, secondary school pupils of different levels and all who love Ukrainian word and fiction.

РЕЗЮМЕ

Библиографический указатель «Солнцепоклонник: образ Михаила Коцюбинского в художественных и художественно-документальных источниках» подготовлен Ольгой Куцевол, доктором педагогических наук, профессором, заведующей кафедрой методики филологических дисциплин и стилистики украинского языка Винницкого государственного педагогического университета имени Михаила Коцюбинского. Он приурочен к 150-летию со дня рождения выдающегося украинского писателя Михаила Коцюбинского, юбилей которого был внесен в Календарь памятных дат ЮНЕСКО в 2014 году.

Издание уникальное по своей цели – представить информацию о художественных произведениях литературной коцюбинскианы разных литературных родов – лирики, лиро-эпоса, эпоса, драмы, о художественно-документальных источниках – воспоминаниях о писателе, его записных книжках, эпистолярии; отображение образа Солнцепоклонника в фольклоре. Здесь также подан перечень библиографических указателей, опубликованных в предыдущие годы.

Источники сгруппированы по систематическому принципу, а внутри рубрик – по алфавиту фамилий авторов и названий произведений. Указатель состоит из 2467 записей, имеющих сквозную нумерацию.

Во вступительной статье «Лучший ювелир в мастерской слова» сделан ретроспективный обзор отображения фигуры М. Коцюбинского в отечественной литературной биографии и библиографической коцюбинскиане за сто лет – с 1913 г. по 2015 г. За этот период тревожного XX века, в условиях подсоветского заидеологизированного литературоведения произошло немало деформаций в объективной трактовке образа писателя-Солнцелюба. Поэтому составитель считает необходимым собрать и систематизировать все научно и художественно ценные произведения литературной коцюбинскианы. Ведь недаром еще древние римляне утверждали: «*Verba volant, scripta manent*» («Сказанное слово исчезает, написанное остается»).

Во вступительной статье подаются рекомендации по использованию материалов указателя в контексте школьного и университетского изучения жизни и творчества писателя, а также в научно-исследовательской, литературно-краеведческой, культурно-просветительной и библиотечной работе.

В первом разделе указателя, что имеет название «Библиография литературных и литературно-документальных источников о М. Коцюбинского», представлен значительный массив литературы: так, в параграфах 1.1–1.2 собраны сведения о лирических, лиро-эпических, эпических и драматических произведениях литературной коцюбинскианы. Их количество составляет 701 единицу. В параграфах 1.3–1.4 содержится перечень мемуарных и эпистолярных материалов, а также документальных источников, что вместе насчитывают 1697 позиций.

Определенный интерес представляет второй раздел пособия, в котором представлен взгляд украинского народа на личность М. Коцюбинского через призму фольклорных произведений различных жанров. В третьем разделе впервые в библиографическом пространстве Украины подан перечень всех доступных в стране библиографических указателей и материалов. Он включает 47 позиций.

Издание имеет вспомогательный аппарат (именной указатель, а также указатель периодических и продолжающихся изданий). Эти два вспомогательные указатели содержат немало ценной и интересной информации, что может быть использована для углубления научного поиска исследователей.

Издание рассчитано на широкий круг пользователей – литературоведов, преподавателей филологических специальностей высшей школы, учителей-словесников, организаторов внеклассной работы, работников библиотечных и информационных служб, аспирантов, студентов гуманитарных вузов, учащихся средних общеобразовательных заведений разного уровня, всех, кто любит украинское слово и художественную литературу.

Бібліографічне видання

СОНЦЕПОКЛОННИК

ОБРАЗ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО
В ХУДОЖНІХ І ХУДОЖНЬО-ДОКУМЕНТАЛЬНИХ ДЖЕРЕЛАХ

Бібліографічний покажчик
1913–2014

Відповідальна за випуск *Н. І. Морозова*,
директор Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва,
заслужений працівник культури України

Укладач, автор вступної статті *О. М. Куцевол*, доктор педагогічних наук,
професор Вінницького педагогічного університету ім. Михайла Коцюбинського

Редагування бібліографії *О. І. Кізян*

Редагування *С. В. Лавренюк*

Комп'ютерна верстка, технічна коректура,
дизайн, оригінал-макет *Н. В. Спиця*

Підписано до друку 31.05.2016.
Папір офсетний. Умов. друк. арк. 14.75.
Наклад 100 прим.

Друк ПП Балюк І. Б.
м. Вінниця, вул. Р. Скалецького, 15
Тел. (0432) 52-08-02